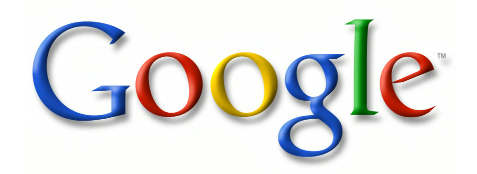

VE
RI
TAS

Anal.

DIE

HANDSCHRIFTEN-VERZEICHNISSE

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN. — 1

ELFTER BAND.

VERZEICHNISS

DER

GRIECHISCHEN HANDSCHRIFTEN

BERLIN

A. ASHER & C°.

1890. 1897.

VERZEICHNISS

DER

GRIECHISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

I.

VON

Wilhelm Leopold
W. STUDEMUND UND L. COHN.

BERLIN
A. ASHER & Co.
1890.

CODICES

EX

BIBLIOTHECA MEERMANNIANA

PHILLIPPICI GRAECI

NUNC BEROLINENSES

DESCRIPSERUNT

GUILELMUS STUDEMUND ET LEOPOLDUS COHN.

BEROLINI
MDCCCLXXXX.

Vere anni 1887 cum occasio oblata esset codices Phillippicos olim Meermannianos acquirendi, Valentinus Rose et Guilelmus Studemund iussu regii Ministerii institutioni publicae praepositi in Britanniam profecti Cheltenhami codices Meermannianos examinaverunt et breviter descripserunt; de labore distribuendo ita inter eos convenerat, ut V. Rose codices orientales et latinos, G. Studemund graecos et reliquos tractaret. codices graecos, postquam una cum ceteris Meermannianis in bibliothecam regiam Berolinensem translati sunt, diligentius retractari eorumque accuratam descriptionem publici iuris mox fieri Guilelmus Studemund cum vehementissime cuperet, ipse aestate anni 1888 morbo letifero correptus quamvis invitus incepto destitit et ut mihi deferretur hoc munus impetravit. itaque aestate anni 1889 Berolini codices Meermannianos graecos accuratius examinavi et Studemundi descriptionem multis locis auxi et correxi; qui labor nondum confectus erat, cum vir praestantissimus lugubri fato suis litterisque ereptus est (a. d. VI. Id. Aug. 1889) mihique omnem curam huius catalogi edendi reliquit. hanc pro viribus sustinui et quae de historia horum codicum praefanda sunt infra perscripsi. in plagulis corrigendis Maximilianus Treu ultro se offerens oculorum acie doctoque consilio summopere me adiuvit.

Leopoldus Cohn.

PRAEFATIO

Codices Phillippici nunc Berolinenses graeci 1405—1643 et 1991 in numero fuerunt eorum codicum, quos Thomas Phillipps anno 1824 Hagae Comitum in auctione publica bibliothecae Meermannianae acquisivit. Gerardus Meerman, a quo bibliotheca Meermanniana condita est, longe plurimos codices anno 1764 Parisiis emit, cum bibliotheca collegii Claromontani sublata esset eiusque libri manu scripti venum irent. collegium Claromontanum cum multos libros undique congessisset, codices graecos plerosque a Claudio Nauloto Avallonaeo sive ex eius hereditate acquisivit, quos ante eum Guilelmus Pelicerius possederat. quarum bibliothecarum historiam, quatenus ad codices graecos attinet, paulo accuratius deinceps illustremus[1]).

Guilelmus Pélicier[2]) episcopus Montepessulanus annis 1539—1542, cum Francisci I regis Francogallorum legatus Venetiis erat, libris manu scriptis undique acquisitis ut bibliothecam regiam Fontebladensem locupletaret multam operam dabat. simul sibi ipse haud mediocrem codicum copiam collegit, cum multos libros vel in bibliothecis Venetis tum adservatos vel in usum bibliothecae regiae ab ipso emptos per librarios sibi describendos curaret. extat in codice Parisino graeco 3068 (saeculo XVI exarato) catalogus graece scriptus codicum graecorum bibliothecae Pelicerianae, quem Henricus Omont l. l. (vid. adnot. 2) primum ac nuper accuratius iterum edidit[3]). in eo describuntur primum codices manu scripti 180, deinde libri typis expressi 56 (num. 181—236), tum codices vel potius codicum particulae in parte illa priore praetermissae 16 (num. 237—252). quorum codicum maior pars iussu Pelicerii ipsius vel ab hominibus Graecis vel ab Italis doctis, quos per tempus illud quo Venetiis morabatur mercede conductos habebat, Venetiis exarata est. eorum nomina, quae quidem in subscriptionibus codicum quorundam occurrunt, hoc loco congessi simul eis codicibus Pelicerianis enotatis, in quibus aut ipsi subscripserunt aut eorum manus facile agnoscuntur:

Camillus Bartholomaeus de Zanettis: Phill. 1413. 1509. 1516. 1518. 1541. 1639.
Georgius Cocolus: Phill. 1406. 1414. 1452. 1514. 1530. 1550. 1586 (I. II). 3081.

---

1) cf. Verhandlungen der 40. Philologenversammlung zu Görlitz (1889) p. 96 sqq.

2) de Guilelmo Pelicerio cf. Jean Zeller, La diplomatie française vers le milieu du XVIe siècle d'après la correspondance de Guillaume Pellicier Évêque de Montpellier, Paris 1881. R. Foerster, Die griechischen Handschriften von Guillaume Pellicier, in Mus. Rhen. vol. XL (1885) p. 453—461. H. Omont, Catalogue des manuscrits grecs de Guillaume Pélicier, in Bibliothèque de l'École des chartes t. XLVI p. 45—83 et 594—624, et seorsum Paris. 1886.

3) cf. Catalogues des manuscrits grecs de Fontainebleau sous François Ier et Henri II publiés et annotés par Henri Omont, Paris 1889, p. 393—427. in hac nova editione primo numero in duos dirempto et numeris 37 et 38 in unum coniunctis numeri codicum Pelicerianorum ita mutati sunt, ut codices in priore editione numeris 2—36 notati in hac numeros 3—37 habeant. in hoc catalogo codicum Phillippicorum, quippe cuius magna pars typis iam expressa esset, cum catalogi codicum Fontebladensium in lucem prodierunt, numeros codicum Pelicerianorum cum eorum catalogi editione priore congruere scito.

Ioannes Catelus Naupliota: Phill. 1420. 1497 (II). 1506 (I). 1522. 1536 (I). 3080.

Ioannes Mauromata: Phill. 1497 (I). 1506 (II). 1527 (II). 1553 (I).

Nicolaus Cocolus: Phill. 1411. 1432 (I). 1505. 1527 (I). 1532 (II). 1539. 1553 (II). 1555 (I). 1570 (I). 1574 (I). 1625. 1633. 6767. Bodl. Misc. 194.

Nicolaus Malaxus: Phill. 1405. 1407. 1409. 1412. 1558 (I). 1638. 1640.

Nicolaus Paulopulus: Phill. 1472. 1626.

Valerianus Albini Foroliviensis: Phill. 1520. 1525. 1548 (II). 1549. Paris. gr. 1954. Montepessul. schol. med. 127. Bodl. Misc. 212. Brit. Mus. Addit. 10,063.

Praeter hos homines alii quidam codices graecos in Pelicerii usum transcribebant, quorum nomina ut indagarem adhuc non contigit. inprimis unus hoc loco commemorandus est, cuius manus frequentissime occurrit in codicibus Phillippicis qui olim Peliceriani fuerunt: Phill. 1430. 1432 (II). 1478. 1521. 1528. 1531. 1536 (II). 1548 (I). 1551. 1557. 1566. 1567. 1576. 1608. 1620. 1634. 1636. simillima ea mihi esse videbatur manui Antonii Episcopopuli (de quo cf. V. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 314; H. Omont, Fac-similés de manuscrits grecs des XVe et XVIe siècles, Paris 1887, tab. 4); nec tamen eandem esse pro certo affirmaverim, praesertim cum eius nomen in codicum subscriptionibus non ante annum 1565 occurrat, cum codices Pelicerianos annis 1539—1542 exaratos esse constet.

Guilelmo Pelicerio anno 1568 mortuo, bibliotheca eius integra fere sive emptione sive quod magis credo hereditate[1]) ad Claudium Naulotum Avallonaeum transiit. namque omnes fere codices, quos olim Pelicerii fuisse constat vel veri simile est, et in initio et in fine Claudii Nauloti adnotationes prae se ferunt in hunc modum conceptas (exemplo utor cod. Phill. 1405):

in folio praefixo: Βίβλος θεολογικὴ:
Theologicus Liber:
Livre en Theologie.

τῷ θεῷ δόξα.
τοῦ Μακαρίου Θεοδωρήτου
Ποικίλαι εἰς πολλοὺς τῆς ἱε-
ρᾶς γραφῆς τόπους ἐρωτή-
σεις τε καὶ ἀποκρίσεις: —
Beati Theodoreti variae in multos
sacrae Scripturae Locos Interro-
gationes simul et Responsiones.

ταύτην ἀνέγνωκε Ναυλὼτ
ὁ κοιλαδεὺς ἔτει χριστοῦ
σωτῆρος αφογ | *1573* | . —

---

[1]) De Claudio Nauloto nihil fere traditum est; sed quoniam familiaritate cum Pelicerio coniunctus erat (cf. Omont, Catalogue des mss. grecs de G. Pélicier p. 11 sq.), bibliothecam hereditate ei relictam esse suspicari licet, id quod comprobatur hac Nauloti inscriptione (quae in codice Phill. 1636 extat): *Ex Domino Gulielmo Pellicerio Mompeliensium Episcopo.*

in fine: Ἔτει χριστοῦ Σωτῆρος | αφογ |
Βίβλον ταύτην ἀνέγνω Κλαύδιος
ὁ Ναυλῶτος Κοιλαδεὺς Αὐαλλωναῖός
τε καὶ Αἴδουος: *Anno Christi*
Servatoris | *1573* | *hunc legens agnovit*
Librum Claudius Naulotus Vallensis
Avallonaeus simul et Haeduus: Cl.
Naulot Du Val Auallonnois etc. |

extant etiam eiusmodi adnotationes in quibusdam codicibus, quos in catalogo codicum bibliothecae Pelicerianae frustra quaerimus[1]): eos codices et ipsos antea Pelicerii fuisse et in catalogo illo neglectos quam aliunde a Nauloto acquisitos esse credere malim. ac rursus a nonnullis codicibus, qui olim Pelicerii fuerunt, Nauloti adnotationes absunt: eos quoque Naulotus possederit an aliunde collegium Claromontanum acceperit in dubio relinquendum est.

Bibliotheca collegii societatis Iesu Claromontani Parisiensis sub finem saeculi XVI (ut videtur) condita, qua de ornanda et amplificanda inprimis P. Iacobus Sirmond (1559—1651) bene meritus est, anno 1763 quo ordo Iesuitarum sublatus est DCCCLVI libros manu scriptos complexa est, in his CCCXLI graecos (num. 51—391)[2]). graecorum autem codicum dimidia fere pars ex Pelicerii et Nauloti bibliothecis oriunda fuit; plus enim CLX codices Claromontani antea Pelicerii et Nauloti fuerunt. octo codices[3]) in bibliothecam Claromontanam ex bibliotheca Ludovici Beccatelli episcopi Ravellensis pervenerunt, qui anno 1553 Venetiis eos emerat, ut ipse manu sua testatus est (cf. cod. Phill. 1417). Ludovicus Beccatelli sive Beccadelli Bononiensis anno 1549 episcopus Ravellensis factus annis 1550—1555 Iulii papae III legatus Venetiis fuit[4]). codices illi fere omnes (excepto codice Phill. 1515) annis paulo praecedentibus a Camillo Bartholomaeo de Zanettis librario simul et typographo vel exarati vel tractati et correcti sunt. itaque ab hoc viro Beccatellum codices illos emisse coniectari posse mihi videtur. Beccatello anno 1572 mortuo, eius codices haud multo post eodemque fere tempore quo codices Peliceriani in bibliothecam Claromontanam videntur translati esse. ceteri codices graeci alii aliunde ac diversis temporibus acquisiti sunt.

Societate Iesu anno 1763 sublata, libri manu scripti bibliothecae Claromontanae paucis exceptis[5]) a Gerardo Meermanno in venditione publica anno 1764 empti et Hagas Comitum

[1]) cf. codd. Clarom. 69. 73. 159. 194. 215. 307. 349.

[2]) cf. Catalogus manuscriptorum codicum Collegii Claromontani, quem excipit catalogus mss.rum domus professae Parisiensis. Parisiis in Palatio. 1764. hunc catalogum composuisse fertur Franciscus Clement, ord. S. Benedicti e congregatione S. Mauri.

[3]) codd. Clarom. 66. 106. 110. 129. 186. 218. 221. 260.

[4]) cf. Mazzuchelli, Gli scrittori d'Italia (Brescia 1753 sqq.), s. v. Beccadelli (Lodovico), vol. II part. II p. 576 sqq.

[5]) Gerardus Meerman cum codices Claromontanos asportaret, quattuor codices graecos regi Francogallorum dono reliquit (Clarom. 352. 373. 214. 372 = Paris. suppl. gr. 96. 97. 119. 135). praeter eos alii codices decem in bibliotheca nationali Parisiensi nunc adservati olim Claromontani fuisse videntur: Paris. suppl. gr. 250. 254. 399. 400. 401. 407. 549. 590. 591. 592; quorum duo tantum in Catalogo Claromontano videntur descripti esse (codd. suppl. gr. 407. 592 = Clarom. 181. 182?), reliqui ibi non commemorantur.

traducti sunt. bibliotheca Meermanniana, postquam libri Belgici et alii quidam aliunde comparati accesserunt, anno 1824 MC codices manu scriptos continuit in tomo IV *Bibliothecae Meermannianae*[1]) descriptos, in eis CCCLXXI codices graecos (num. 33—403). codices in novum ordinem redacti et pro magnitudine et pro argumento digesti sunt, multi a bibliopego dissoluti et in plura volumina divisi. itaque singulis quibusdam codicibus Claromontanis bini pluresve Meermanniani respondent: cf. codd. Clarom. 65. 78. 119. 156. 168. 217. 263. 275. 302. 329. 332. 355. 358. 365. 379. 381. 391[2]).

Anno 1824 Ioanne Meermanno mortuo codices Meermanniani auctione publica totius bibliothecae venierunt ac dissipati sunt[3]); maximam partem, ut supra dixi, Thomas Phillipps acquisivit.

His praemissis codices singuli cuiusque bibliothecae quos casus habuerint quidque iis factum sit, indicibus qui sequuntur accurate confectis demonstrare studui. ac de Pelicerii quidem codicibus Henricus Omont et in editione catalogi priore et accuratius in posteriore adnotavit ea quae exploraverat. sed quoniam mihi contigit, ut aliquanto plura et accuratiora investigarem, horum quoque codicum indicem denuo in conspectum dare non absque re esse censui. in hoc eos codices asterisco (*) notavi, de quibus Henricus Omont in editione catalogi posteriore aut nihil aut non satis accurata adnotavit[4]).

Pélic. 1 [1a][5])	—	?	?	?
» 2 [1b]	—	Clarom. 68	Meerm. 125	Bodl. Misc. 201[6])
» 3 [2]a	—	» 119a	» 77	Phill. 1437 (Berol.)
» 3 [2]b	—	» 119b	» 108	Phill. 1458 (Berol.)
» 4 [3]	Nauloti	» 103	» 68	Phill. 1430 (Berol.)
» 5 [4]	—	» 118	» 50	Phill. 1419 (Berol.)
» 6 [5]	Nauloti	» 85	» 58	Phill. 1423 (Berol.)
» 7 [6]	»	» 83	» 129	Bodl. Misc. 212[7])
» 8 [7]	—	» 154	» 141	Phill. 1476 (Berol.)
» 9 [8]	—	» 107	» 160	Bodl. Misc. 216[8])
» 10 [9]	Nauloti	» 173	» 150	Phill. 1482 (Berol.)
» 11 [10]	»	» 56	» 33	Phill. 1405 (Berol.)
* » 12 [11]	»	» 144	» 126	Phill. 1466 (Berol.)

1) Bibliotheca Meermanniana sive catalogus librorum impressorum et codicum manuscriptorum, quos maximam partem collegerunt viri nobilissimi Gerardus et Ioannes Meerman, morte dereliquit Ioannes Meerman . . . Hagae Comitum (1824).

2) cf. Verhandlungen der 40. Philologenversammlung, p. 97 sq.

3) ibid. p. 97.

4) Quae de codicibus Phillippicis etiam nunc Cheltenhami adservatis infra rettuli, e Guilelmi Studemundi schedis deprompta sunt.

5) Numeri sunt catalogi editionis posterioris (v. sup. p. I adn. 3), numeri uncis [ ] inclusi editionis prioris in hoc catalogo codicum Phillippicorum adhibiti.

6) cf. Coxe, Catalogi codicum manuscriptorum bibliothecae Bodleianae pars I, p. 757.

7) cf. Coxè l. l. p. 770.

8) cf. Coxe l. l. p. 773.

* Pélic. 13 [12]	Nauloti	Clarom. 148	Meerm. 139	Phill. 6911 (Cheltenham.) [1]
* » 14 [13]	»	» 121	» 135	Phill. 1472 (Berol.)
» 15 [14]	»	» 98	» 121	Phill. 1463 (Berol.)
» 16 [15]	»	» 70	» 52	Phill. 1420 (Berol.)
* » 17 [16]	»	» 108	» 71	Phill. 1432 (Berol.)
» 18 [17]	»	» 231	» 102	Phill. 1454 (Berol.)
» 19 [18]	»	» 63	» 41	Phill. 1412 (Berol.)
» 20 [19]	»	» 84	» 34	Phill. 1406 (Berol.)
» 21 [20][a]	»	» 58	» 35	Phill. 1407 (Berol.)
» 21 [20][b]	—	» 59	» 36	Phill. 14041 (Cheltenham.) [2]
» 22 [21]	—	» 133	» 42	Phill. 1413 (Berol.)
» 23 [22]	—	—	—	Paris. suppl. gr. 254 [3]
* » 24 [23]	—	Clarom. 137	Meerm. 87	Phill. 11607 (Cheltenham.) [4]
» 25 [24]	Nauloti	» 163	» 100	Phill. 1452 (Berol.)
» 26 [25]	?	—	—	?
» 27 [26]	Nauloti	Clarom. 94	Meerm. 43	Phill. 1414 (Berol.)
» 28 [27]	»	» 64	» 40	Phill. 1411 (Berol.)
» 29 [28]	»	» 60	» 38	Phill. 1409 (Berol.)
» 30 [29]	»	» 82	» 57	Phill. 3081 (Cheltenham.) [5]
* » 31 [30]	?	—	—	? [6]
» 32 [31]	—	Clarom. 101	Meerm. 67	Phill. 1429 (Berol.)
» 33 [32]	—	» 92	* » 120	Phill. 1462 (Berol.)
» 34 [33]	—	» 136	» 123	Bodl. Misc. 202 [7]

[1]) Cod. Phill. **6911**, chart. in 4°, saec. XVI, foliorum 94; eo continentur haec: 1. ἔκθεσις πιστῶν τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων τῶν ἐν νικαίᾳ, καὶ διδασκαλία πάνυ θαυμαστὴ καὶ ὠφέλιμος. incip.: Πιστεύομεν εἰς ἕνα θεόν. 2. τοῦ ἁγίου ἀναστασίου ἀποκρίσεις πρὸς τὰς πρὸς ὀρθοδόξων περὶ διαφόρων κεφαλαίων (cf. cod. Phill. **1474**). 3. λέξεις τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς. incip.: Κατεχόντων, φυλαττόντων. τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. sequuntur λέξεις τῆς πρὸς κορινθίους α' ἐπιστολῆς et reliquarum Pauli epistularum. 4. ἀντίρρησις καὶ ἀνασκευὴ διαφέρει· ἀντίρρησις μὲν λέγεται κτλ. (cf. annal. philol. 1886 p. 664 sqq.). 5. λέξεις ὁμηρικαὶ ἐκ τῆς ὀδυσείας βίβλου. incip.: Πτολίεθρον· πόλισμα. 6. λέξεις ἐκ τῆς ἡσιόδου βίβλου. incip.: ἄφατοι· οἱ ἄδοξοι. 7. στίχοι τοῦ ψελλοῦ πολιτικοὶ ἑρμηνεύοντες λέξεις. incip.: Εὔιος, ὁ διόνυσος (cf. Zonar. lex. ed. Tittmann p. CXVII). 8. αἱ φωναὶ τῶν ζώων. incip.: Ἐπὶ κύκνου ᾄδειν. desin.: ἐπὶ ἁμαξῶν τετριγέναι (cf. Anecd. Var. ed. Studemund, vol. I p. 104). 9. ἐπιστολὴ τοῦ χρυσοστόμου ἀπὸ τῆς ἐξορίας πρὸς ὀλυμπιάδαν ἐν κωνσταντίνου πόλει. incip.: Τῇ δεσποίνῃ μου τῇ αἰδεσιμοτάτῃ καὶ θεοφιλεστάτῃ, διακονίσσῃ ὀλυμπιάδι (cf. Migne, Patrol. gr. tom. LII p. 549).

[2]) Cod. Phill. **14041**, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 217; inest (Olympiodori) Catena in librum Iob.

[3]) cf. H. Omont, Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale, vol. III p. 239.

[4]) Cod. Phill. **11607**, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 93; insunt: 1. τοῦ μακαρίου θεοδωρίτου ἐπισκόπου κύρου ἐρανιστὴς ἤτοι πολύμορφος (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIII p. 27 sqq.). 2. (eiusdem) ἀσύγχητος διάλογος (ibid. p. 105 sqq.).

[5]) Cod. Phill. **3081**, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 377; insunt: 1. scripta Iustini martyris (cf. catal. codd. Pélic. Clarom. Meerm.); praemittuntur de Iustino quaedam e Suida et Photio descripta. 2. fol. 340^r: (Athenagorae) περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. 3. fol. 359^v: (iterum) Iustini epistula ad Zenam et Serenum fratres. 4. fol. 366^v: (iterum) Iustini expositio fidei. — In folio 359^r haec legitur subscriptio: θεοῦ τὸ δῶρον καὶ γεωργίου (Georgii Cocoli?) πόνος. ͵αφμα μην(ὸς) ἀπριλλ(ίου) β'. cf. cod. Phill. **1514**.

[6]) Omont hunc codicem eundem esse atque Clarom. 132 = Meerm. 137 = Phill. **1473** falso adnotavit.

[7]) cf. Coxe l. l. p. 758.

Pélic. 35 [34]	Nauloti	Clarom. 74	Meerm. 101	Phill. 1453 (Berol.)
* » 36 [35][a]	»	» 234	» 394	Phill. 1638 (Berol.)
* » 36 [35][b]	»	» 286 (3°)	» 250 (3)	Bodl. Misc. 200 (5)[1]
» 36 [35][c]	»	» 207	» 370	Leid. suppl. 11[2]
» 37 [36]	—	» 366	» 335	Bodl. Misc. 207[3]
» 38 [37. 38]	Nauloti	» 368	» 308	Phill. 1586 (Berol.)
» 39	?	—	—	?
» 40	?	—	—	?
» 41	—	Clarom. 372	—	Paris. suppl. gr. 135[4]
» 42	—	» 371	Meerm. 339	Phill. 1604 (Berol.)
* » 43[a]	?	?	?	?
» 43[b]	?	?	?	?
» 43[c]	Nauloti	Clarom. 375	Meerm. 336	Leeuward. 35[5]
» 44	»	» 301	» 262	Phill. 1560 (Berol.)
» 45	»	» 303	» 263	Phill. 1561 (Berol.)
» 46	»	» 385	» 345	Phill. 1608 (Berol.)
» 47	?	—	—	?
» 48	Nauloti	Clarom. 386	Meerm. 346	Leid. suppl. 123[6]
* » 49	»	» 193	» 171	Lips. bibl. Univ. MG 147[7]
» 50	»	» 191	» 169	Lips. bibl. Univ. MG 145[8]
* » 51	»	» 192	» 170	Lips. bibl. Univ. MG 146[9]

[1]) cf. Coxe l. l. p. 757.

[2]) cf. I. Geel, Catalogus librorum manuscriptorum qui inde ab anno 1741 bibliothecae Lugduno-Batavae accesserunt (Lugd. Bat. 1852), p. 5.

[3]) cf. Coxe l. l. p. 765 sq.

[4]) cf. Omont, Inventaire sommaire etc. III p. 221.

[5]) cf. Omont, Catalogue des manuscrits grecs des bibliothèques des Pays-Bas (Centralblatt für Bibliothekswesen 1887 p. 185 sqq., et seorsum Lipsiae 1887), p. 19.

[6]) cf. Geel l. l. p. 36.

[7]) Cod. Lips. MG 147 (ex bibliotheca F. A. Bieneri), chart. in fol., saec. XVI, foliorum 133 (folia 127—133 forma minore et altera manu descripta); inest Λέοντος καὶ κωνσταντίνου βασιλέων ἐκλογὴ τῶν νόμων ἐν συντόμῳ. incip.: Νόμος ἐστὶ κοινόν. (cf. Ius Graeco-Romanum ed. Zachariae a Lingenthal, t. IV p. 180 sqq.). adiecta est (fol. 127 sqq.) Μονῳδία κυροῦ ἀνδρονίκου τοῦ καλλίστου ἐπὶ τῇ δυστυχεῖ κωνσταντίνου πόλει. de hoc codice (Bieneriano 3) cf. Zachariae, Imperatorum Basilii Constantini et Leonis Prochiron, p. CLXXXVIII.

[8]) Cod. Lips. MG 145 (ex bibliotheca F. A. Bieneri), chart. in fol., saec. XVI, foliorum 403; insunt: 1. Ἐκλογὴ καὶ σύνοψις τῶν βασιλικῶν ἑξήκοντα βιβλίων συμπαραπομπαῖς κατὰ στοιχεῖον τοῦ περὶ πίστεως μόνου τίτλου προτεθέντος πάντων τῶν στοιχείων διὰ τὸ τίμημα. incipit: Χριστιανός ἐστιν. praecedit πίναξ. (Ius Graeco-Rom. ed. Zachariae a Lingenthal, t. V p. 21 sqq.). 2. fol. 336: Ἐκλογή ἐκ τῶν νεαρῶν Λέοντος τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως. incip.: Θεσπίζομεν ἀπὸ τοῦ. cf. de hoc codice (Bieneriano 1), quem Venetiis anno 1541 exaratum esse dicit, Zachariae l. l.

[9]) Cod. Lips. MG 146 (ex bibliotheca F. A. Bieneri), chart. in fol., saec. XVI, foliorum 159, binis columnis scriptus; insunt: 1. Λέοντος βασιλέως ποικίλοι νόμοι. incip.: Λέων βασιλεὺς . . . Νόμος ἐστὶ κοινόν. 2. fol. 149: αἱ μητροπόλεις τοῦ κωνσταντινουπόλεως θρόνου. sequuntur indices regum Hebraicorum, imperatorum Romanorum et Byzantinorum, Patriarcharum. cf. de hoc codice (Bieneriano 2) Zachariae l. l.

* Pélic. 52	Nauloti	Clarom. 190	Meerm. 168	Lips. bibl. Univ. MG 144[1]
» 53^{a}	?	» 287	» 282	?
» 53^{b}	—	» 275	» 238	Phill. 1542 (Berol.)
» 54	Nauloti	» 291	» 284	Phill. 1574 (Berol.)
» 55	?	» 290	» 283	?
* » 56	Nauloti	—	—	Bodl. Canon. gr. 8[2]
» 57	»	Clarom. 363	Meerm. 344	Leid. suppl. 104[3]
» 58	»	» 294	» 252	Phill. 1551 (Berol.)
» 59^{a}	—	» 274	» 237	Phill. 1541 (Berol.)
» 59^{b}	?	—	—	?
» 60	?	—	—	?
» 61	?	Clarom. 326	Meerm. 227	?
» 62	?	—	—	?
» 63	Nauloti	Clarom. 322	Meerm. 223	Phill. 1531 (Berol.)
» 64	?	—	—	?
* » 65	?	—	—	?
» 66	—	Clarom. 319	Meerm. 270	Phill. 1567 (Berol.)
» 67	Nauloti	» 317	» 219	Phill. 1528 (Berol.)
» 68	»	» 337	» 231	Phill. 1536 (Berol.)
» 69	—	» 338	» 277	Phill. 1570 (Berol.)
» 70	Nauloti	» 334	» 273	Phill. 2355 (Cheltenham.)[4]
» 71	»	» 342	» 233	Phill. 1537 (Berol.)
» 72	»	» 320	» 221	Phill. 1530 (Berol.)
» 73	»	» 345	» 235	Phill. 1539 (Berol.)
* » 74	?	—	—	?
» 75	Nauloti	Clarom. 313	Meerm. 215	Phill. 1525 (Berol.)
» 76	—	» 321	» 222	Phill. 3084 (Cheltenham.)[5]
» 77	Nauloti	» 331	» 230	Phill. 1535 (Berol.)
» 78	»	» 306	» 265	Phill. 1562 (Berol.)
» 79^{a}	»	» 315	» 217	Phill. 1527 (Berol.)
» 79^{b}	?	» 341	» 278	?
» 80^{a}	—	» 312 (1°. 2°)	» 269 (1—3)	Phill. 1566, 1—5 (Berol.)
* » 80^{b}	—	» 316	» 218	Phill. 1991 (Berol.)
* » 80^{c}	—	» 314	» 216	Phill. 1526 (Berol.)

[1]) Cod. Lips. MG 144 (ex bibliotheca F. A. Bieneri), chart. in fol., saec. XVI, foliorum 499; inest ecloga Basilicorum libb. I—X, cum commentario. incip.: πίναξ τοῦ πρώτου τεύχους τῶν ἐκλογῶν. ecloga ipsa incipit: περὶ νόμου καὶ δικαιοσύνης βασιλέως. Βασιλεύς ἐστιν ἔννομος. notitiam huius codicis debeo benignitati V. Gardthauseni. — Ceterum notae et numeri quattuor horum codicum (MG 144—147) non sunt bibliothecae Lipsiensis, sed ex bibliotheca Claromontana repetiti; tales etiam in multis codicibus Phillippicis extant, ut ML in codicibus latinis, non tamen congruunt cum numeris catalogi Claromontani.

[2]) cf. Coxe, Catalogi codd. mss. bibl. Bodl. pars III p. 7.

[3]) cf. Geel l. l. p. 29 sq.

[4]) Cod. Phill. 2355, chart. in 4°, saec. XVI, foliorum 91; inest συμεὼν πρωτοβεστάρχου τοῦ ἀντιόχου περὶ τροφῶν δυνάμεως κατὰ στοιχεῖον (cf. Simeonis Sethi Syntagma de alimentorum facultatibus ed. B. Langkavel, Lipsiae 1868).

[5]) Cod. Phill. 3084, chart. in fol., saec. XV—XVI, foliorum 105; inest πεδακίου διοσκορίδου ἀναζαρβ(έως) κιλικίας … καὶ ῥίζων καὶ χυλισμάτων καὶ σπερμάτων συνφύλλων φαρμάκων κατὰ στοιχεῖον. incip.: Ἀβρότονον τὸ μέγα· οἱ δὲ ἐρυθαλές.

* Pélic. 80^{d}	—	Clarom. 318	Meerm. 220	Phill. 1529 (Berol.)
» 80^{e}	—	» 312 (3^{0}—8^{0})	» 269 (4—10)	Phill. 1566, 6—19 (Berol.)
» 81	Nauloti	» 335	» 274	Athen. cod. Med. 6 [1]
» 82	—	» 336	» 275	Phill. 3892 (Cheltenham.) [2]
» 83^{a}	Nauloti	» 332^{a}	» 272	Phill. 6763 (Cheltenham.) [3]
» 83^{b}	»	» 332^{b}	» 276	Phill. 1569 (Berol.)
» 83^{c}	»	» 332^{c}	» 279	Phill. 1571 (Berol.)
» 84	?	—	—	?
» 85	?	—	—	?
* » 86^{a}	—	Clarom. 329^{a}	Meerm. 229 vol. I	Phill. 1534 vol. I (Berol.)
» 86^{b}	—	» 329^{b}	» 214	Phill. 1524 (Berol.)
* » 86^{c}	—	» 329^{c}	» 181	Phill. 1501 (Berol.)
* » 87	—	» 330	» 229 vol. II	Phill. 1534 vol. II (Berol.)
* » 88	—	» 328	» 228	Berol. Manuscr. Gr. Fol. 37 [4]
» 89	Nauloti	» 292	» 285	Phill. 1575 (Berol.)
» 90^{a} et 90^{c}	»	» 324 (1^{0}. 3^{0}. 4^{0})	» 225 (1. 3. 4)	Phill. 1532, 1. 5. 6. 2 (Berol.) [5]
* » 90^{b}	?	» 339	» 232	?
» 91	?	—	—	?
» 92	—	Clarom. 245	Meerm. 191	Phill. 1507 (Berol.)
* » 93	—	» 246	» 192	Phill. 1508 (Berol.)

[1]) De codice Atheniensi Med. 6, quem olim Nauloti tum deinceps Claromontanum et Meermannianum fuisse indiciis quae in foliis 1^{r}, 2^{r}, 71^{v} extant demonstratur, Spyr. Lambros liberalissime haec per litteras mihi nuntiavit: »Codex chartaceus in 8^{0}, saec. XVI, foliorum 71, antea fuit Demetrii Postolaccae; insunt: 1. fol. 2^{r}: Νεοφύτου διδασκαλία περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀδοῦσι παθῶν. incip.: (Τῶν) ἐν τοῖς ὀδοῦσι παθῶν ἔνια μὲν ἐναργῶς ἅπασι φαίνεται. desin.: πρὸς πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ ὀφθαλμίαν. 2. fol. 42^{v}: Διάγνωσις ὑελίων τοῦ οὔρου περί τε χρομάτων (sic) καὶ ὑποστάσεων αὐτῶν, αἰτίας ὅθεν συνέβη καὶ ἐφεξῆς θεραπείας αὐτῶν, ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη. incip.: Τὸ λευκὸν ὑελίον δηλοῖ ψυχρότητα καὶ τόνον νεφρῶν καὶ ῥάχης. desin.: καὶ ἐπάνω θὲς τι ῥάκος καὶ ἐπίδησον. 3. fol. 47^{r}: Ἰωάννου ἐπισκόπου Πρισδρυανῶν περὶ οὔρων διάγνωσις καὶ πραγματεία ἀρίστη. incip.: Τὴν περὶ τῆς τῶν οὔρων διαφορᾶς πραγματείαν πολλοὶ τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν ἐπεχείρησαν συγγράψαι. desinit abrupte: καὶ αὕτη ἡ συμπλοκὴ συνίσταται καὶ ὑπερίπτησιν (sic) κατὰ τὴν σύστασιν καὶ.«

[2]) De codice Phill. 3892 (chart. in 4^{0}, saec. XVI, foliorum 114, quo continetur Μελετίου μοναχίου περὶ φύσεως καὶ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς) cf. Ch. Daremberg, Notices et extraits des mss. médicaux I p. 155.

[3]) Cod. Phill. 6763, chart. in 4^{0}, saec. XVI [non XIV], foliorum 41; insunt: fol. 1^{r}: Μάγνου σοφιστοῦ ἐξήγησις εἰς τὸ περὶ οὔρων, καὶ ἄλλων πολλῶν παλαιῶν σοφῶν τε καὶ διδασκάλων συντεθεῖσα παρὰ τοῦ φιλοσοφοτάτου στεφάνου τοῦ ἀλεξανδρέως. incip.: Περὶ οὔρων προθέμενος γράψαι, δέον ἔδοξέ μοι τῷ προθεμένῳ. desin.: ἀναγινώσκειν, ἐπαφήκαμεν. 2. fol. 29^{r}: excerpta ex Olymnio Alexandrino.

[4]) Berol. Ms. Gr. Fol. 37, chart. in fol., saec. XVI [non XIV], foliorum 502; insunt: 1. Aetii Amideni synopsis trium Oribasii librorum libris XVI constans. 2. Ἀφρικανοῦ περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. codex anno 1873 bibliothecae regiae Berolinensi acquisitus est, antea fuit Caroli Weigelii Lipsiensis: cf. Catalogue des livres anciens et rares en vente, chez T. O. Weigel, 6me partie, Philol. gr. et lat., Leipzig 1873.

[5]) Ordo opusculorum quae codice Pélic. 90 continebantur in catalogo ab H. Omont edito videtur inversus esse, si quidem id quod ultimo loco commemoratur nunc altero loco extat. inerat etiam quod sub num. 237 commemoratur opusculum Θεοφίλου περὶ διαχωρημάτων. in compingendo avulsa esse videntur opuscula Ἀκτουαρίου περὶ ἐνεργειῶν τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος λόγος πρῶτος et τοῦ αὐτοῦ περὶ διαίτης τροφῶν δεύτερος λόγος. ceterum iam Naulotus codicem talem habebat qualem codicem Phill. 1532 descripsimus.

* Pélic. 94	—	Clarom. 247	Meerm. 291	Phill. 6764 (Cheltenham.)[1]
» 95	—	» 249	» 293	Phill. 3085 (Cheltenham.)[2]
» 96	Nauloti	» 258	» 201	Phill. 1514 (Berol.)
» 97	»	» 253	» 196	Bodl. Misc. 194[3]
» 98	»	» 257	» 200	Phill. 1513 (Berol.)
» 99	—	» 250	» 193	Bodl. Misc. 196[4]
» 100ᵃ	Nauloti	» 251	» 194	Phill. 1509 (Berol.)
* » 100ᵇ	»	» 264	» 205	Bodl. Misc. 129[5]
» 101	»	» 256	» 199	Phill. 1512 (Berol.)
» 102	»	» 241	» 187	Phill. 1505 (Berol.)
» 103	»	» 242	» 188	Phill. 1506 (Berol.)
» 104	»	» 244	» 190	Phill. 6761 (Cheltenham.)[6]
» 105	»	» 269	» 209	Phill. 1520 (Berol.)
» 106	»	» 243	» 189	Brit. Mus. Addit. 10,063[7]
» 107	»	» 273	» 210	Phill. 1521 (Berol.)
* » 108	»	» 261	» 203	Phill. 1516 (Berol.)
» 109	—	—	—	Montepessul. schol. med. 127[8]
» 110	Nauloti	Clarom. 239	Meerm. 186	Phill. 1504 (Berol.)
» 111	—	—	—	Paris. gr. 1954[9]
» 112	?	—	—	?
» 113	—	—	—	? [10]
» 114	Nauloti	Clarom. 130	Meerm. 136	Leid. suppl. 107[11]
* » 115ᵃ	»	» 324 (2⁰)	» 225 (2)	Phill. 1532, 4 (Berol.)[12]
* » 115ᵇ	»	» 305	» 211	Phill. 1522 (Berol.)
» 116	»	» 268	» 259	Phill. 1557 (Berol.)
» 117	»	» 323	» 224	Leid suppl. 106[13]
» 118	»	» 293	» 286	Phill. 1576 (Berol.)
» 119	—	» 308	» 267	Phill. 1564 (Berol.)
* » 120	?	—	—	?

1) Cod. Phill. 6764, membran. in 4⁰, saec. XV, foliorum 118; insunt Aristotelis Ethica Nicomachea.

2) Cod. Phill. 3085, chart. in 8⁰, saec. XVI, foliorum 125; insunt: 1. ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων μεγάλων (libri duo). 2. ἀριστοτέλους ἠθικῶν εὐδημίων (libri quinque). 3. ἀριστοτέλους οἰκονομικός. 4. ἐκ τῶν θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας (excerpta). incip.: Ἔστι πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα καὶ κοινὰ τῶν πλείστων τάδε· ῥίζα. 5. θεοφράστου περὶ φυτῶν ὀπῶν. incip.: Συμβαίνει δὲ τισὶ τῶν φυτῶν καὶ χρόας ἰδίας ἔχειν. desin.: πρὸς τὰ ἕλκη μετ' ἀλφίτου.

3) cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 754.

4) ibid p. 755.

5) ibid. p. 695.

6) Cod. Phill. 6761, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 178; insunt Ἑρμείου φιλοσόφου τῶν εἰς τὸν πλάτωνος φαῖδρον σχολίων (libri tres).

7) cf. ea quae adnotavit H. Omont.

8) cf. H. Omont, Catalogue des manuscrits grecs des départements (Paris 1886), p. 47.

9) cf. H. Omont, Inventaire sommaire etc. II p. 170.

10) v. infra p. XIII adn. 5.

11) cf. Geel l. l. p. 31.

12) caput περὶ τετάνου (sextum in editionibus) in codice sic notatur: ΠΕΡῚ ΤΕΤΆΝΟΥ. Η̅.

13) cf. Geel l. l. p. 30 sq.

Pélic. 121	—	Clarom. 359	Meerm. 305	Leid. suppl. 67 [1])
» 122	Nauloti	» 284	» 248	Phill. 1549 (Berol.)
» 123	?	—	—	?
» 124^{a}	Nauloti	Clarom. 286 (1^{0}. 2^{0})	Meerm. 250 (1. 2)	Bodl. Misc. 200, 1—4 [2])
* » 124^{b}	»	» 300 (4^{0})	» 256 (4)	Phill. 1555, 8 (Berol.)
» 125^{a}	—	» 217^{a}	» 402	Phill. 1643 (Berol.)
* » 125^{b}	—	» 217^{b}	» 358	Leeuward. 33 [3])
» 125^{c}	—	» 217^{c}	» 289	Phill. 1579 (Berol.)
* » 125^{d}	—	» 217^{d}	» 290	Phill. 1580 (Berol.)
» 126	—	» 200	» 377	Bodl. Misc. 186 [4])
» 127	?	» 237	—	?
» 128	—	» 295	Meerm. 287	Phill. 1577 (Berol.)
» 129	—	» 235	» 395	Phill. 1639 (Berol.)
» 130	Nauloti	» 282	» 246	Leid. suppl. 59 [5])
* » 131	»	» 201	» 378	Phill. 1625 (Berol.)
» 132	»	» 229	» 390	Phill. 1635 (Berol.)
» 133	»	» 203	» 379	Phill. 1626 (Berol.)
» 134	?	—	—	?
» 135	Nauloti	Clarom. 236	Meerm. 396	Phill. 6767 (Cheltenham.) [6])
» 136	»	» 199	» 376	Leeuward. 40 [7])
» 137	»	» 228	» 389	Phill. 1634 (Berol.)
» 138	»	» 232	» 392	Bodl. Misc. 188 [8])
» 139	»	» 230	» 391	Phill. 1636 (Berol.)
» 140	»	» 223	» 386	Phill. 1633 (Berol.)
» 141^{a}	»	» 206	» 369	Phill. 1620 (Berol.)
» 141^{b}	»	» 205	» 368	Phill. 1619 (Berol.)
» 142	»	» 222	» 385	Phill. 1632 (Berol.)
» 143	—	» 213	» 397	Phill. 1640 (Berol.)
* » 144	—	» 311 ?	» 297 ?	Phill. 1581 (Berol.) ? [9])
* » 145	Nauloti	» 310	» 268	Phill. 1565 (Berol.)
» 146	?	» 283	» 247	?
» 147	?	—	—	?

[1]) cf. Geel l. l. p. 22.

[2]) cf. Coxe l. l. p. 756 sq.

[3]) cf. H. Omont, Catalogue des mss. grecs des bibliothèques des Pays-Bas, p. 18.

[4]) cf. Coxe l. l. p. 740.

[5]) cf. Geel l. l. p. 20.

[6]) Cod. Phill. 6767, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 370; inest τοῦ μεγάλου λογοθέτου καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεων γενικοῦ καὶ ἐφόρου κυρίου νικήτα τοῦ χωνιάτου χρονικὴ διήγησις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ κομνηνοῦ κυρίου ἰωάννου (cf. cod. Phill. 1689). codex a. 1541 scriptus est a Nicolao Cocolo, cuius in fine extat subscriptio: Ἐγράφη ἐνετίησι παρὰ νικολάου κοκόλου. ἔτει ,αφμα ὀκτωβρίῳ γ.

[7]) cf. H. Omont l. l. p. 20 sq.

[8]) cf. Coxe l. l. p. 740 sq.

[9]) Scriptura codicis Phill. 1581 paulo vetustior videtur esse quam scriptura codicis 1565; itaque illum eundum esse existimo cum codice Pélic. 144, alterum eundem cum codice Pélic. 145.

	Pélic. 148	Nauloti	Clarom. 281	Meerm. 245	Bodl. Misc. 199 [1])
	» 149	?	—	—	?
*	» 150	Nauloti	—	—	Bodl. Selden. 21, 2 [2])
	» 151	—	Clarom. 352	—	Paris. suppl. gr. 96 [3])
*	» 152	?	—	—	?
*	» 153	?	Clarom. 354	—	?
	» 154	Nauloti	» 347	Meerm. 304	Leid. suppl. 172 [4])
	» 155	»	» 353	» 302	Phill. 1584 (Berol.)
	» 156	»	» 382	» 314	Bodl. Misc. 197 [5])
	» 157	»	» 383	» 347	Athen. cod. Philol. 44 [6])
	» 158	»	» 351	» 324	Phill. 1597 (Berol.)
	» 159	?	—	—	?
	» 160ª	—	Clarom. 355ª	Meerm. 356	Leid. suppl. 177 [7])
	» 160ᵇ	—	» 355ᵇ	» 354	Phill. 1614 (Berol.)
	» 160ᶜ	—	» 355ᶜ	» 363	Bodl. Misc. 217 [8])
	» 161	—	» 75	» 127	Bodl. Misc. 211 [9])
	» 162	—	» 364	» 364	Phill. 3087 (Cheltenham.) [10])
	» 163	?	—	—	?
	» 164	—	Clarom. 97	Meerm. 159	Phill. 1491 (Berol.)
	» 165	?	—	—	?
*	» 166	?	—	—	?
	» 167	?	Clarom. 81	—	?
*	» 168	?	—	—	?
	» 169	—	Clarom. 346	Meerm. 303	Bodl. Misc. 193 [11])
	» 170	—	» 361	» 328—329	Bodl. Misc. 190—191 [12])
	» 171	?	—	—	?
	[» 172 liber impressus]				

1) cf. Coxe l. l. p. 756.

2) ibid. p. 597.

3) cf. H. Omont, Inventaire sommaire etc. III p. 216.

4) cf. Geel l. l. p. 48.

5) cf. Coxe l. l. p. 755.

6) De codice Atheniensi Philol. 44 Spyr. Lambros haec mihi rescripsit: »Codex chartaceus in 4⁰, saec. XVI, foliorum 144, olim Nauloti, tum deinceps Claromontanus Meermannianus Demetrii Postolaccae fuit; inest Ζηνοβίου ἐπιτομὴ τῶν Ταρραίου καὶ Διδύμου παροιμιῶν συντεθεῖσα κατὰ στοιχεῖον. incip.: Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα· ἐπὶ τῶν ἀηδῶν τάττεται ἡ παροιμία. desin.: ὃν ἀσπίδα καλεῖσθαι.« cf. Corp. Paroem. Graec. I p. 1—175.

7) cf. Geel l. l. p. 50.

8) cf. Coxe l. l. p. 773.

9) ibid. p. 767.

10) Cod. Phill. 3087, chart. in 8⁰, saec. XIV—XV, foliorum 253, initio mutilus; insunt: 1. fol. 1ʳ: Libanii epistulae. 2. fol. 149ʳ: ἐπιστολαὶ τοῦ λακαπηνοῦ κυροῦ γεωργίου καὶ τοῦ ζαρίδου κυροῦ ἀνδρονίκου, cum glossis interlinearibus et marginalibus. 3. fol. 246ʳ: παροιμίαι συλλεγεῖσαι παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ γρηγορίου τοῦ κυπρίου κατὰ ἀλφάβητον. incip.: Αὕτη ἡ μήρινθος. cf. Corp. Paroem. Gr. I p. 349—378.

11) cf. Coxe l. l. p. 753 sq.

12) ibid. p. 752 sq.

* Pélic. 173	—	Clarom. 214	—	Paris. suppl. gr. 119 [1])
» 174	?	—	—	?
» 175^a	Nauloti	Clarom. 297 (3°—6°)	Meerm. 254 (3—6)	Phill. 1553, 3—8 (Berol.)
* » 175^b	»	» 300 (3°)	» 256 (3)	Phill. 1555, 6 (Berol.) [2])
» 176	»	» 259	» 236	Phill. 1540 (Berol.)
» 177	»	» 266	» 206	Phill. 1518 (Berol.)
» 178	—	—	—	Paris. suppl. gr. 250 [3])
» 179	—	Clarom. 280	Meerm. 244	Phill. 1548 (Berol.)
» 180	—	» 288	» 251	Phill. 1550 (Berol.)
[» 181—236 libri impressi]				
* » 237	Nauloti	Clarom. 324	Meerm. 225	Phill. 1532, 8 (Berol.) [4])
» 238	»	» 378 (2°)	» 334 (2)	Phill. 1601, 2 (Berol.)
» 239	»	» 271	» 294	Phill. 2381 (Cheltenham.) [5])
» 240	?	—	—	?
» 241	Nauloti	Clarom. 270 (1°)	Meerm. 260 (1)	Phill. 1558, 1 (Berol.)
» 242	»	» 158 (2°—9°)	» 143 (2—9)	Phill. 1478, 2—10 (Berol.)
» 243	»	» 337	» 349	Phill. 1610 (Berol.)
» 244	?	—	—	?
» 245	Nauloti	Clarom. 270 (3°)	Meerm 260 (3)	Phill. 1558, 3 (Berol.)
» 246	»	» 270 (6°)	» 260 (6)	Phill. 1558, 7 (Berol.)
» 247	—	—	—	? [6])
» 248	Nauloti	Clarom. 158 (1°)	Meerm. 143 (1)	Phill. 1478, 1 (Berol.)
» 249	»	» 378 (1°)	» 334 (1)	Phill. 1601, 1 (Berol.)
» 250	»	» 270 (2°)	» 260 (2)	Phill. 1558, 2 (Berol.)
» 251	?	—	—	?
* » 252	Nauloti	Clarom. 327 (2°)	Meerm. 271 (2)	Phill. 1568, 2 (Berol.)

Tres igitur codices Peliceriani (23. 111. 178) in bibliothecam nationalem Parisiensem diversa via pervenerunt; unus (109) ad Iesuitarum collegium Montepessulanum transiit, inde in scholam medicam eiusdem urbis, ubi etiam nunc adservatur; unus (56) in bibliothecam Canonicianam nescio qua via pervenit, unus (150) in bibliothecam Ioannis Seldeni, quorum uterque Oxonii in bibliotheca Bodleiana nunc adservatur; ceteri in bibliothecam collegii Claromontani translati sunt. triginta quinque codices (vel codicum particulae) quo pervenerint, nondum exploratum est; quorum descriptionem ex catalogo librorum Pelicerianorum hoc loco repetii:

[1]) cf. H. Omont, Inventaire sommaire etc. III p. 218.

[2]) Cod. Pélic. 175 in catalogo satis neglegenter describitur; Naulotus codices Phill. 1553 et 1555 tales iam habebat quales nunc extant.

[3]) cf. H. Omont l. l. III p. 238.

[4]) Opusculum ad codicem Pélic. 90 pertinebat: v. sup. p. VIII adn. 5.

[5]) Cod. Phill. 2381, chart. in 8°, saec. XVI, foliorum 29; inest Χριστοφόρου τοῦ κοντελέοντος περὶ ἀθανασίας ψυχῆς. incip.: Πᾶσα γνῶσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν ἀγαθὸν ἐπαινετόν· ὅσῳ τοίνυν τὰ πλείω γνῶσιν. desin.: αἰσθητῆς ἢ νοητῆς ἢ φυσικῆς σύνεστιν.

[6]) v. p. XIII adn. 5.

1. Ψαλτήριον τοῦ Δαβίδ[1].
26. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς Ἡσαΐαν βίβλος ἀκέφαλος.
31. Θησαυρῶν τῆς βίβλου στοιχεῖα εἴκοσι καὶ ἕν.
39. Ἰλιάδος Ὁμήρου μετάφρασις κατὰ λέξιν τοῦ Ψελλοῦ.
40. Ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ καὶ ταὐτὴ τῇ προτέρᾳ.
43. a) Διονύσιος περὶ οἰκουμένης, μετ' ἐξηγήσεως. b) Πίνδαρος, σὺν ἐξηγήσει.
47. Κορνούτου, ἢ ὡς ἄλλοι Φουρνούτου, σύγγραμμα πρὸς τὸν τῶν ποιητῶν ὠφελιμώτατον, οὗ ἡ ἀρχὴ τοιάδε. Ὁ οὐρανός, ὦ παιδίον Γεώργιε.
59ᵇ. . . . Ὀριβασίου πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Εὐστάθιον ἐννέα λόγοι. Τοῦ αὐτοῦ περὶ οὔρων.
60. Ὀριβασίου ἰατρικῶν συναγωγῶν βιβλία ι'.
62. Ὀριβασίου συναγωγῶν ἰατρικῶν ἀπὸ τοῦ ια' μέχρι τοῦ ιε'.
64. Μοσχίωνος περὶ γυναικείων παθῶν[2].
65. Βίβλος ἱππιατρικῆς μετὰ πεύσεως ἑρμηνευομένου Σωστράτου καὶ Ἱπποκράτους[3].
74. Πεδακίου Διοσκορίδου Ἀναζαρβέως πρὸς Ἀνδρόμαχον τῶν ἁπλῶν φαρμάκων παράδοσις.
84. Εἰς τὰ Ἱπποκράτους περὶ ὀξέων νοσημάτων τμήματα γ' ἐξήγησις ἀνωνύμου. Λεξικὸν Ἱπποκράτους κατὰ στοιχεῖον.
85. Περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων καὶ ὅπως χρὴ ἔκ τε γενέσεως καὶ τῆς ὀσμῆς καὶ τοῦ χρωτὸς τεκμαίρεσθαι τὴν ἑκάστου τῶν ἁπλῶν δύναμιν.
91. Εἰσαγωγὴ Πορφυρίου πρὸς Χρυσαόριον. Ἀριστοτέλους δέκα κατηγορίαι. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἑρμηνείας. Τοῦ αὐτοῦ ἀναλυτικῶν προτέρων βιβλία δύο. Τοῦ αὐτοῦ ἀναλυτικῶν ὑστέρων βιβλία β'. Τοῦ αὐτοῦ τοπικῶν βιβλία ὀκτώ. Τοῦ αὐτοῦ ἐλέγχων σοφιστικῶν. Πάντα παλαιόγραφα καὶ μετὰ σχολίων ἱκανῶν Πλωτίνου.
112. Περὶ ὀρνίθων ἀνωνύμου, οὗ ἀρχὴ μέν ἐστι· Ἐπειδή σοι τῆς γῆς ἁπάσης ἔχοντι[4]. Βιβλίον ἄλλο ἀρχόμενον· Ἵππος ὅτ' ἂν τέκει τοῦ βρέφους. Φυσιολόγου τινὸς περὶ λέοντος καὶ ἄλλων, οὗ ἀρχή ἐστι· Ὁ λέων τρεῖς φύσεις ἔχων ἐν ἑαυτῷ. Μελετίου μοναχοῦ περὶ φύσεως καὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου. Σύνοψις περὶ φύσεως καὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων καὶ τῶν ἔξω λογάδων καὶ φιλοσόφων.
113. Γνῶμαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Δημοκρίτου καὶ ἑτέρων φιλοσόφων καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων. Ἑρμείου φιλοσόφου διασυρμὸς τῶν ἔξω φιλοσόφων. Δημηγορία Ἀγρίππα βασιλέως καὶ Βερενίκης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ πρὸς Ἰουδαίους ἐπαναστῆναι βουλομένους κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Ἱππολύτου περὶ τῶν δώδεκα ἀποστόλων ὅπου ἕκαστος ἐκήρυξεν. Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου περὶ τῶν ιβ' λίθων τῶν ἐν τῷ λογίῳ τοῦ ἱερέως ἐνπεπορπημένων. Πρὸς Κωνσταντῖνον βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως τὸν πορφυρογέννητον[5].

---

[1] Fortasse idem est cum codice Clarom. 52 = Meerm. 154 = Phill. 1486.

[2] Nescio an sit codex Paris. gr. 2152, quem anno 1539 a Nicolao quodam exaratum esse hac subscriptione indicatur (fol. 1ʳ): Νικόλαος ὁ παχὺς ἔγραψα ἔτους ͞α͞φ͞λ͞θ σεπτεβρίῳ κβ.

[3] Eundem esse cum codice Clarom. 344 = Meerm. 234 = Phill. 1538 adnotat H. Omont; non credo.

[4] cf. Crameri Anecd. Graec. Paris. I p. 21 sqq.

[5] Percurrenti Catalogum bibliothecae Lugduno-Batavae (a. 1716) codex Pelicerianus 113 cum num. 247 coniunctus idem esse mihi visus est cum codice Vossiano graeco in 4⁰ no. 13 (Catal. p. 395 col. 1 sq.). constat is codex (chart., saec. XVI, foliorum 54) ex quattuor particulis quattuor manibus descriptis: I. fol. 2—15: Γνῶμαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Δημοκρίτου ἐπικ(τήτου) καὶ ἑτέρων φιλοσόφων καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων. II. fol. 16—21: Ἑρμείου φιλοσόφου διασυρμὸς τῶν ἔξω φιλοσόφων. fol. 22—38: Εὐνομίου τοῦ δυσσεβοῦς ἀπολογητικὸς πρὸς ὃν ἔγραψε τοὺς ἀντιρρητικοὺς ὁ μέγας

120. Πλουτάρχου περὶ δεισιδαιμονίας. Πότερον τῶν ʻΡωμαίων πράγματα τύχης ἢ ἀρετῆς. Περὶ τῆς ʼΑλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς. Περὶ τοῦ πῶς χρὴ τὸν φιλόσοφον πολιτεύεσθαι. ʼΑποφθέγματα βασιλέων καὶ στρατηγῶν. ʼΑποφθέγματα Λακωνικά. Πλουτάρχου συναγωγὴ ἱστοριῶν παραλλήλων ῥωμαίων καὶ ἑλληνικῶν. Τοῦ αὐτοῦ περὶ σαρκοφαγίας. Πρὸς ἡγεμόνα ἀπαίδευτον. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανείζεσθαι. Κεφαλαίων καταγραφὴ τοῦ αὐτοῦ Στωϊκῶν ἐναντιωμάτων. ʻΟμήρου βίος καὶ γένος καὶ περὶ τίνων λέγει, Πλουτάρχου.

123. Σιμπλικίου μεγάλου φιλοσόφου ἐξήγησις εἰς τὸ τοῦ ʼΕπικτήτου ἐγχειρίδιον. Παροιμίαι κατ' ἀλφάβητον.

134. Εὐναπίου βίοι φιλοσόφων καὶ σοφιστῶν.

147. Περὶ πολιορκητικῶν μηχανημάτων, ἀνωνύμου.

149. Τοῦ αὐτοῦ [scil. Πολυαίνου] πάλιν στρατηγήματα. Διονυσίου οἰκουμένης περιήγησις.

152. Τοῦ Ψελλοῦ αἱ φωναὶ τῶν ζώων. Λέξεις τῆς πρὸς ʻΕβραίους ἐπιστολῆς. Λέξεις τῆς πρὸς ʼΕφεσίους καὶ τῆς πρὸς Φιλιππησίους καὶ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς καὶ τῆς πρὸς Θεσσαλονικεῖς καὶ τῆς πρὸς Θεσσαλονικεῖς β'. Λέξεις τῆς πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῆς καὶ τῆς πρὸς Τιμόθεον δευτέρας, τῆς πρὸς Τῖτον, καὶ τῆς πρὸς ʻΡωμαίους, καὶ τῆς πρὸς Κορινθίους, καὶ τῆς πρὸς Κορινθίους δευτέρας. Λέξεις τῆς πρὸς Γαλάτας. Λέξεις ʻΟμηρικαὶ ἐκ τῆς ʼΟδυσσείας. Λέξεις ἐκ τοῦ ʻΗσιόδου. Περὶ τῶν πέντε φωνῶν. ʼΟνόματα μηνῶν κατ' Αἰγυπτίους καὶ ʻΡωμαίους. ʼΕκλογαὶ καὶ ἑρμηνεῖαι διάφοροι. Λέξεις ψαλτηρίου. Λέξεις τῶν ᾠδῶν. Λέξεις τῆς βίβλου τοῦ ἁγίου Διονυσίου τῆς παναρέτου. ῞Ετερον λεξικὸν τῶν ιβ' προφητῶν. ʼΕκ τοῦ προφήτου ʼΕζεκιὴλ, ʼΗσαΐου τοῦ προφήτου. Λέξεις ἐγκείμεναι ἐν τοῖς ἁγίοις Εὐαγγελίοις. Λέξεις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἁγίου Παύλου, τῆς πρὸς ʻΕβραίους ἐπιστολῆς.

159. ʻΙστοριώδης συναγωγὴ ὀνομάτων ἐλλογίμων ἀνδρῶν συγγραφέων ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν.

163. ʼΕπιστολαὶ Φαλάριδος τοῦ τυράννου ʼΑκραγαντίνων.

165. Περὶ τῆς τοῦ σώματος ἡμῶν κατασκευῆς, Γρηγορίου τοῦ Νύσσης. Περὶ συνθέσεως ἀνθρωπίνου σώματος, πάνυ ὡραῖον καὶ σοφώτατον. ʻΙπποκράτους ἀφορισμοὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης. τοῦ (αὐτοῦ) πρόρρησις περὶ θανάτου προγνωστικὴ, ἣν εἶπεν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. ῞Ετερα κεφάλαια περὶ σφυγμῶν, Μερκουρίου μοναχοῦ. Βιβλίον ἀνθολόγιον τὰς τῶν παθῶν θεραπείας παριστὰν καὶ ἕτερα σοφωτάτου ἀνδρὸς διὰ τῶν κδ' στοιχείων. Περὶ τῶν κατὰ τὸν ἐγκέφαλον καὶ νωτιαίων παθῶν. Σχόλια διάφορα ἢ τμήματά τινος. Διοκλέους ἐπιστολὴ προφυλακτική. ʻΙπποκράτους περὶ μαγνήτιδος λίθου. Περὶ κωνώπων. Λόγος Μελετίου μοναχοῦ καὶ ἰατροῦ περιέχων φαρμάκων ἐμπειρίας ἰατρικῶν κατὰ ἀλφάβητον. Διοσκορίδου ἰατροῦ περὶ βοτανῶν δυνάμεως, κατὰ στοιχεῖον. Περὶ λίθων. ʼΕκ τῶν περὶ τροφῶν δυνάμεως μερικὴ ἐκλογὴ, ἐκ τοῦ ᾱ θεραπευτικοῦ βιβλίου τοῦ σοφωτάτου Συμεὼν Μαγίστρου τοῦ Σήθ. Διοσκορίδου περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. ʼΕπίσκεψις ἰατρικωτέρα Διοσκορίδου περὶ ζώων. ῞Ετερα περὶ βοτανῶν. Περὶ δηλητηρίων. Βιβλίον δ' ἐκ Διοσκορίδου ἑτέρων. Αὖθις περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν Διοσκορίδου. Περὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀρίστων οὔρων. Περὶ ἁπλῶν φαρμάκων. Περὶ οὔρων. Γαληνοῦ καὶ ʻΙππο-

---

Βασίλειος. fol. 39—41: διάλογος τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου. III. fol. 43—48: Δημηγορία ʼΑγρίππα βασιλέως καὶ Βερενίκης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ πρὸς ʼΙουδαίους ἐπαναστῆναι βουλομένους κατὰ ʻΡωμαίων. fol. 49ᵛ—50ᵛ: πρὸς Κωνσταντῖνον βασιλέα Κωνσταντίνου πόλεως τὸν Πορφυρογέννητον. IV. fol. 52—54: ʼΑλβῖνος περὶ τάξεως τῶν βιβλίων τοῦ Πλάτωνος. addit S. G. de Vries, cuius eximiae benevolentiae hanc descriptionem acceptam refero, non eundem esse cum cod. Pélic. 113 + 247 codicem Vossianum, quem olim Petri Bourdelotii medici Parisiensis (1610—1685) fuisse constare. equidem in dubio rem relinquendam esse censeo; mihi discrepantiae quae inter codicem Vossianum et descriptionem codicis Peliceriani extant non tantae videntur esse, ut diversos codices esse pro certo affirmari possit: fieri enim potuit ut Eunomii opusculum et Basilii dialogus in describendo codice Peliceriano neglegerentur, ac rursus Hippolyti et Epiphanii opuscula quae a Vossiano absunt inter folium 48 et folium 49 intercidere potuisse facile apparet.

κράτους ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτῶν διόρθωσις καὶ διαταγὴ τῶν ζώων, ἵππων τε ὄνων καὶ ἄλλων ζώων, καὶ τῷ κτηνῷ πῶς ὀφείλωσιν αὐτὰ χειρουργεῖν.

166. Λεξικὸν ἀκέφαλον καὶ παλαιογραφώτατον.

168. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον, συντεθὲν παρὰ Θεοδώρου Μαγίστρου ἀπὸ διαφόρων λόγων Ἰωάννου χρυσοστόμου. Ἐκλογὴ ἐκτεθεῖσα παρὰ Συμεὼν Μαγίστρου τοῦ λογοθέτου ἀπὸ τῶν ὅλων βιβλίων τοῦ ἐν ἁγίοις ἡμῶν πατρὸς Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, διὰ λόγων κδ'. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἐλεημοσύνης. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀγάπης. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ διδαχῆς καὶ νουθεσίας. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἁμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὅρκων. Τοῦ αὐτοῦ περὶ θανάτου. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ παίδων ἀνατροφῆς. Τοῦ (αὐτοῦ) περὶ ἀκακίας καὶ μνησικακίας. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ εὐχῆς. Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας ὁμιλία. Τοῦ αὐτοῦ περὶ φθόνου. Περὶ τοῦ μὴ καταφρονεῖν τῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας καὶ τῶν μυστηρίων αὐτῆς.

171. Ὁμήρου πᾶσα Ὀδυσσεία μετὰ τῶν ὑποθέσεων, σύγγραμμα νὴ Δία παλαιογραφώτατον.

174. Βίβλος περὶ συνθέσεως ἐπιστολῶν.

240. Σύνοψις περὶ φύσεως ἀνθρώπου, ἀνωνύμου.

244. Ἰωάννου Ἀργυροπούλου λύσις ἀποριῶν καὶ ζητημάτων τινῶν, ἅπερ ἐζήτησέ τις τῶν ἐν τῇ Κύπρῳ φιλοσόφων καὶ ἰατρῶν.

247. Ἀλβῖνος περὶ τάξεως τῶν βιβλίων τοῦ Πλάτωνος[1]).

251. Φυσιόλογος.

Sequitur index codicum collegii Claromontani.

Clarom. 51	—	?
» 52	Meerm. 154	Phill. 1486 (Berol.)
» 53	» 115	Bodl. Misc. 204[2])
» 54	» 117	?
» 55	» 118	Phill. 1461 (Berol.)
» 56 (= Pélic. 11)	» 33	Phill. 1405 (Berol.)
» 57	» 48	Phill. 1418 (Berol.)
» 58 (= Pélic. 21ᵃ)	» 35	Phill. 1407 (Berol.)
» 59 (= Pélic. 21ᵇ)	» 36	Phill. 14041 (Cheltenham.)[3])
» 60 (= Pélic. 29)	» 38	Phill. 1409 (Berol.)
» 61	» 39	Phill. 1410 (Berol.)
» 62	» 119	Bodl. Misc. 203[4])
» 63 (= Pélic. 19)	» 41	Phill. 1412 (Berol.)
» 64 (= Pélic. 28)	» 40	Phill. 1411 (Berol.)

[1]) cf. adnot. 5 p. XIII—XIV.

[2]) cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 759.

[3]) v. sup. p. V adnot. 2.

[4]) cf. Coxe l. l. p. 758.

Clarom. 65	Meerm. 44	Phill. **1415** (Berol.)[1]
» 66 (olim Beccatelli)	» 47	Phill. **1417** (Berol.)
» 67	» 124	Phill. **1465** (Berol.)
» 68 (= Pélic. 2)	» 125	Bodl. Misc. 201
» 69 (olim Nauloti)	» 51	Phill. **11605** (Cheltenham.)[2]
» 70 (= Pélic. 16)	» 52	Phill. **1420** (Berol.)
» 71	» 53	Bodl. Misc. 185[3]
» 72	» 56	Phill. **1422** (Berol.)
» 73 (olim Nauloti)	» 55	Phill. **3080** (Cheltenham.)[4]
» 74 (= Pélic. 35)	» 101	Phill. **1453** (Berol.)
» 75 (= Pélic. 161)	» 127	Bodl. Misc. 211
» 76	—	Phill. **23242** (Cheltenham.)[5]
» 77	Meerm. 155	Phill. **1487** (Berol.)
» 78ᵃ (1⁰—12⁰)	» 147	Bodl. Misc. 205[6]
» 78ᵇ (13⁰)	» 321	Bodl. Misc. 209[7]
» 79	» 156	Phill. **1488** (Berol.)
» 80	» 157	Phill. **1489** (Berol.)
» 81 (= Pélic. 167)	—	?
» 82 (= Pélic. 30)	Meerm. 57	Phill. **3081** (Cheltenham.)[8]
» 83 (= Pélic. 7)	» 129	Bodl. Misc. 212
» 84 (= Pélic. 20)	» 34	Phill. **1406** (Berol.)
» 85 (= Pélic. 6)	» 58	Phill. **1423** (Berol.)
» 86	—	Hagae Comitum bibl. reg. V. 60[9]
» 87	Meerm. 37	Phill. **1408** (Berol.)

1) Codice Clarom. 65 praeter Procopii in Iesaiam commentationes haec continebantur: 2⁰. *Ioachimi Camerarii annotationes in Suidam manu Simonis Fabricii Augustae Vindelicorum Gymnasiarchae descriptae.* 3⁰. *Desiderius Erasmus de bello Turcis inferendo (Latine).* in bibliotheca Meermanniana codice Claromontano discerpto altera parte efficiebatur codex Meerm. 657, qui nunc est codex Phill. **3891** (Cheltenham.); est chartaceus in fol., saec. XVII, foliorum 86; insunt ἀποσημειώσεις ἰωαχείμου καμεραρίου πρὸς τὰ τοῦ Σουίδα κατὰ στοιχεῖόν τε καὶ σελίδα, quas descripsit Σίμων φαβρίκιος φραγκὸς τῆς ἐν αὐγούστῃ τῇ βινδελικῶν σχολῆς ἔπαρχος.

2) Cod. Phill. **11605**, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 207; inest Theophylacti commentarius in Evangelium Ioannis (Migne, Patrol. gr. tom. CXXIII p. 1127 sqq.).

3) cf. Coxe l. l. p. 739.

4) Cod. Phill. **3080**, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 184; inest Ἑρμηνεία κατὰ στοιχεῖον τῆς θείας γραφῆς, comprehendens CCXLVI capita, quorum primo agitur περὶ δημιουργίας ἀγγέλων, ultimo περὶ ψευδοπροφητῶν. scriptus est codex anno 1542 a Ioanne Catelo Naupliota, cuius subscriptio in fine extat haec: ͵αφμβ. νοεμβρίου κη· ἐν τῇ βενετίᾳ· διὰ χειρὸς καὶ κόπου ἰωάννου κατέλου τοῦ ναυπλοιώτου.

5) Cod. Phill. **23242** (qui non fuit Meermannianus), bomb. in 8⁰, saec. XIV—XV, foliorum 244, in initio et in fine mutilus; insunt: 1. fol. 1ʳ: Theodori Prodromi commentarii in canones Cosmae Ioannis Damasceni aliorum. 2. fol. 223ʳ: excerpta ex Ioanne Chrysostomo. 3. fol. 230ʳ: Aesopi fabulae. incip.: ἀρχὴ τοῦ ἄλφα: — μῦθος. Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ. praemittitur vita Aesopi.

6) cf. Coxe l. l. p. 760 sqq.

7) ibid. p. 767.

8) v. sup. p. V adnot. 5.

9) cf. H. Omont, Catal. des mss. grecs des bibl. des Pays-Bas, p. 16.

Clarom. 88	Meerm. 59	Phill. 11606 (Cheltenham.)[1]
» 89	» 60	Phill. 1424 (Berol.)
» 90	» 61	Phill. 1425 (Berol.)
» 91	» 62	Phill. 3082 (Cheltenham.)[2]
» 92 (= Pélic. 33)	» 120	Phill. 1462 (Berol.)
» 93	» 63	Phill. 1426 (Berol.)
» 94 (= Pélic. 27)	» 43	Phill. 1414 (Berol.)
» 95	» 130	Phill. 1467 (Berol.)
» 96	» 64	Phill. 1427 (Berol.)
» 97 (= Pélic. 164)	» 159	Phill. 1491 (Berol.)
» 98 (= Pélic. 15)	» 121	Phill. 1463 (Berol.)
» 99	» 65	Bodl. Misc. 180[3]
» 100	» 66	Phill. 1428 (Berol.)
» 101 (= Pélic. 32)	» 67	Phill. 1429 (Berol.)
» 102	» 132	Phill. 1469 (Berol.)
» 103 (= Pélic. 4)	» 68	Phill. 1430 (Berol.)
» 104	» 69	Phill. 1431 (Berol.)
» 105	» 133	Phill. 1470 (Berol.)
» 106 (olim Beccatelli)	» 70	Bodl. Misc. 181[4]
» 107 (= Pélic. 9)	» 160	Bodl. Misc. 216
» 108 (= Pélic. 17)	» 71	Phill. 1432 (Berol.)
» 109	» 161	Phill. 1492 (Berol.)
» 110 (olim Beccatelli)	» 134	Phill. 1471 (Berol.)
» 111	» 122	Phill. 1464 (Berol.)
» 112	» 72	Phill. 1433 (Berol.)
» 113	» 73	Phill. 1434 (Berol.)
» 114	» 74	Phill. 1435 (Berol.)
» 115	» 75	Phill. 1436 (Berol.)
» 116	» 76	Bodl. Misc. 182[5]
» 117	» 49	Phill. 3079 (Cheltenham.)[6]

1) Cod. Phill. 11606, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 129; inest Εὐσεβίου τοῦ παμφίλου τῶν κατὰ μαρκέλλου τοῦ ἀγκύρας ἐπισκόπου (libri quinque). cf. Migne, Patrol. gr. tom. XXIV p. 707—1046.

2) Cod. Phill. 3082, chart. in fol., saec. XVI [non XIV], foliorum 262; insunt: 1. fol. 1r: Καισαρίου τοῦ σοφωτάτου τοῦ τοῦ (sic) ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου τοῦ θεολόγου ὁμαίμονος βίβλος πάσης ἀγχινοίας μεστή. alter titulus: Πεύσεις προσαχθεῖσαι ὑπὸ κωνσταντίου· θεοχαρίστου· ἀνδρέου· γρηγορίου· δόμνου· ἰσηδώρου· λεοντίου· ἐπισκρίτῳ καισαρίῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ ἁγίου γρηγορίου ἐπισκόπου ναζιανζηνοῦ, ὁπηνίκα ἐκρατήθη ἐν κωνσταντινουπόλει διδάσκων ἐπὶ ἔτη εἴκοσι (cf. Migne, Patrol. gr. tom. XXXVIII p. 851 sqq.). 2. fol. 131r: Ἡ θεόφιλος ἱστορία· τοῦ μακαρίου θεοδωρήτου ἐπισκόπου κύρου· διήγησις περὶ βίων ἁγίων, ἥτις λέγεται ἱστορία θεόφιλος. incip.: Τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ἀθλητῶν. (cf. Migne, Patrol. gr. t. LXXXII p. 1284 sqq.).

3) cf. Coxe l. l. p. 733 sqq.

4) ibid. p. 735 sq.

5) ibid. p. 736 sq.

6) Cod. Phill. 3079, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 117; insunt: 1. ἑρμηνία τοῦ κατὰ μάρκον εὐαγγελίου. in folii 1r margine superiore haec leguntur: μετεγράφη ἀπὸ βιβλίου τινὸς ἀρχαιοτάτου ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἁγίου ἀντωνίου ἐνετίῃσιν, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ τοιαύτη τις ἦν· Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὸ κατὰ ματθαῖον καὶ

Clarom. 118 (= Pélic. 5)	Meerm. 50	Phill. 1419 (Berol.)
» 119[a] (= Pélic. 3[a])	» 77	Phill. 1437 (Berol.)
» 119[b] (= Pélic. 3[b])	» 108	Phill. 1458 (Berol.)
» 120	» 54	Phill. 1421 (Berol.)
» 121 (= Pélic. 14)	» 135	Phill. 1472 (Berol.)
» 122	» 78	Phill. 1438 (Berol.)
» 123	» 79	Phill. 1439 (Berol.)
» 124	» 80	Bodl. Misc. 183[1])
» 125	» 81	Phill. 1440 (Berol.)
» 126	» 82	Phill. 1441 (Berol.)
» 127[a]	» 83	Phill. 1442 (Berol.)
» 127[b]	—	?
» 128	Meerm. 167	Phill. 6759 (Cheltenham.)[2])
» 129 (olim Beccatelli)	» 84	Phill. 1443 (Berol.)
» 130 (= Pélic. 114)	» 136	Leid. suppl. 107
» 131	» 85	Phill. 1444 (Berol.)
» 132	» 137	Phill. 1473 (Berol.)
» 133 (= Pélic. 22)	» 42	Phill. 1413 (Berol.)
» 134	» 45	Phill. 1416 (Berol.)
» 135	» 46	?
» 136 (= Pélic. 34)	» 123	Bodl. Misc. 202
» 137 (= Pélic. 24)	» 87	Phill. 11 607 (Cheltenham.)[3])
» 138	» 86	Phill. 1445 (Berol.)
» 139	» 88	Phill. 1446 (Berol.)
» 140	» 162	Phill. 1493 (Berol.)
» 141	» 163	Phill. 1494 (Berol.)
» 142	» 128	?
» 143	» 89	Phill. 11 608 (Cheltenham.)[4])
» 144 (= Pélic. 12)	» 126	Phill. 1466 (Berol.)
» 145	» 90 (2)	Phill. 1447, II (Berol.)
» 146	» 138	Phill. 1474 (Berol.)
» 147	» 91	Phill. 1448 (Berol.)

κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον: τὸ ῥηθὲν βιβλίον περιεῖχε καὶ ἑτέρας ἑρμηνείας οὕτως ἐπιγραφομένας· Τοῦ ἐν ἁγίοις τίτου ἐπισκόπου βουστρῶν καὶ ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου καὶ ἑτέρων ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ λουκᾶν εὐαγγέλιον. 2. (altera manu) τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου νύσσης ζήτησις περὶ ψυχῆς, μετὰ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς μακρίνης. (cf. Migne, Patrol. gr. tom. XLVI p. 11—160). 3. Catena in Psalmos, in fine mutila.

1) cf. Coxe l. l. p. 737 sq.

2) Cod. Phill. 6759, chart. in 8°, saec. XVI, foliorum 34, misere mutilatus; insunt: 1. initium libri hymnologici (tit.: Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἁγίῳ τῶν ἀνωνύμων ἀκολουθιῶν). 2. Ioannis Chrysostomi orationes duae. 3. Leontii oratio.

3) v. sup. p. V adnot. 4.

4) Cod. Phill. 11 608, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 39; insunt: 1. Τοῦ ἐν ἁγίοις ἀββᾶ μαξίμου κεφαλαιώδης λόγος περὶ θεολογίας καὶ ἀλληγορικὸς περὶ ἀρετῶν (centuriae duae). incip.: Εἷς θεὸς ἄναρχος ἀκατάληπτος ὅλην ἔχων τοῦ εἶναι τὴν δύναμιν διόλου τὴν πότε (cf. Migne, Patrol. gr. tom. XC p. 1083 sqq.). 2. Τοῦ ἐν ἁγίοις ἀββᾶ Θαλασσίου περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας καὶ τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας· πρὸς παῦλον πρεσβύτερον ἑκατοντὰς ᾱ· ἧς ἡ ἀκροστιχὶς ἥδε· πνευματικῷ κτλ. incip.: Πόθος πρὸς θεὸν ὁλικὸς (cf. Migne, tom. XCI p. 1427 sqq.).

Clarom. 148 (= Pélic. 13)	Meerm. 139	Phill. 6911 (Cheltenham.)[1]
» 149	» 93	Phill. 11812 (Cheltenham.)[2]
» 150	» 94	Phill. 1450 (Berol.)
» 151	» 140	Phill. 1475 (Berol.)
» 152	» 95	Phill. 1451 (Berol.)
» 153	» 164	Phill. 1495 (Berol.)
» 154 (= Pélic. 8)	» 141	Phill. 1476 (Berol.)
» 155	» 142	Phill. 1477 (Berol.)
» 156ᵃ	» 96	Phill. 3083 (Cheltenham.)[3]
» 156ᵇ	» 97	Brit. Mus. Addit. 15,435[4]
» 156ᶜ	» 98	?
» 157	—	Hagae Comitum bibl. reg. Z. 202[5]
» 158 (= Pélic. 248 + 242)	Meerm. 143	Phill. 1478 (Berol.)
» 159 (olim Nauloti)	» 144	Phill. 1479 (Berol.)
» 160	» 99	?
» 161	» 145	Phill. 6757 (Cheltenham.)[6]
» 162	» 165	Phill. 1496 (Berol.)
» 163 (= Pélic. 25)	» 100	Phill. 1452 (Berol.)
» 164	—	Hagae Comitum bibl. reg. V. 50[7]
» 165	Meerm. 103	Phill. 1455 (Berol.)
» 166	—	?

[1]) v. sup. p. V adnot. 1.

[2]) Cod. Phill. 11812, chart. in fol., saec. XVII, foliorum 27; inest Γερμανοῦ τοῦ ἁγιοτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κονσταντίνου πόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν. incip.: Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι (Migne, Patrol. gr. tom. CXL p. 677 sqq.). adiecta est versio latina.

[3]) Cod. Phill. 3083, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 87; insunt: 1. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ θεοδώρου ἡγουμένου τῶν στουδίου κατὰ εἰκονομάχων (libri tres: cf. Migne, Patrol. gr. tom. XCIX p. 327 sqq.). 2. τοῦ αὐτοῦ ἔλεγχος καὶ ἀνατροπὴ τῶν ἀσεβῶν ποιημάτων ἰωάννου· ἰγνατίου· σεργίου· καὶ στεφάνου· τῶν νέων χριστομάχων· πρῶτον μὲν δι' ἐμμέτρων στίχων ἰσαρίθμων αὐτοῖς καὶ ἑτέρων, ἔπειτα δὲ διὰ πεζῆς λέξεως ὁμοῦ τὲ καὶ τῆς ἀσεβοῦς ὑπογραφῆς. (ibid. p. 435 sqq.). 3. τοῦ αὐτοῦ προβλήματα τινὰ πρὸς εἰκονομάχους λέγοντας τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν μὴ ἐγγράφεσθαι κατὰ τὸν σωματικὸν χαρακτῆρα. (ibid. p. 477 sqq.). 4. τοῦ αὐτοῦ κατὰ εἰκονομάχων κεφάλαια ζ̄. (ibid. p. 485 sqq.). 5. τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ θεοδώρου ἡγουμένου τῶν στουδίου ἐκ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἐπιστολῶν ἐκλογὴ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ἐξορίας. (ibid. p. 903 sqq.). teste indice praemisso olim extabant epistulae XLVI, codex autem in fine mutilus abrumpitur in epistula XXI.

[4]) Is codex manu Ioannis de Sancta Maura exaratus est: cf. H. Omont, Bibliothèque de l'école des chartes XLV (1884) p. 342.

[5]) cf. H. Omont, Catal. des mss. grecs des bibl. des Pays-Bas, p. 17.

[6]) Cod. Phill. 6757, chart. in 4⁰, saec. XVII, foliorum 190; praecedit index cum titulo: Πίναξ περιέχων τὰς τῶν παθῶν πάντων κατηγορίας, δι' ἐνιστόρων παραδειγμάτων τῆς τε παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης τῶν ἀπὸ ἀδὰμ καὶ καθεξῆς· συγγραφεὶς παρὰ συμεὼν μοναχοῦ ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ παναθλίου, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἑκάστης κατηγορίας τὸν ταλανισμὸν ἀναφέροντος, ἐν κεφαλαίοις τριάκοντα καὶ δυσὶ, καθὼς ὑποτέτακται. codex manu Sirmondi anno 1608 Genuae scriptus est, ut ipse adnotavit: *Descripsi Genuae ex codice Bibliothecae Xenodochioli, quae olim fuit Philippi Saulii Episcopi Brugnatensis* etc.; in illo codice subscriptio librarii legebatur haec: μοναχοῦ καὶ ἱεροδιακόνου γερασίμου ἁμαρτωλοῦ.

[7]) cf. H. Omont l. l. p. 16.

Clarom. 167	Meerm. 104	Phill. 11609 (Cheltenham.)[1]
» 168[a]	» 105	Phill. 1456 (Berol.)
» 168[b]	» 107	?
» 168[c]	» 106	Phill. 1457 (Berol.)
» 169	» 148	Phill. 6758 (Cheltenham.)[2]
» 170	—	Hagae Comitum bibl. reg. X. 41[3]
» 171	Meerm. 109	Bodl. Misc. 184[4]
» 172	» 149	Phill. 1481 (Berol.)
» 173 (= Pélic. 10)	» 150	Phill. 1482 (Berol.)
» 174	» 151	Phill. 1483 (Berol.)
» 175	» 152	Phill. 1484 (Berol.)
» 176	» 110	Phill. 1459 (Berol.)
» 177	» 111	Phill. 6756 (Cheltenham.)[5]
» 178	» 112	Bodl. Misc. 179[6]
» 179	» 113	Phill. 11610 (Cheltenham.)[7]
» 180	» 114	Phill. 1460 (Berol.)
» 181	—	(Paris. suppl. gr. 407?)
» 182	—	(Paris. suppl. gr. 592?)
» 183	Meerm. 176	Bodl. Misc. 206[8]
» 184	» 177	Phill. 1498 (Berol.)
» 185	» 158	Phill. 1490 (Berol.)
» 186 (olim Beccatelli)	» 178	Phill. 1499 (Berol.)
» 187	» 179	Phill. 6760 (Cheltenham.)[9]
» 188	» 184	Phill. 1502 (Berol.)
» 189	» 180	Phill. 1500 (Berol.)

1) Cod. Phill. 11609, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 202; insunt: 1. Νικολάου τοῦ χαβασίλα περὶ τῆς ἐν χριστῷ ζωῆς libri sex (Migne, Patrol. gr. tom. CL p. 493 sqq.). 2. (eiusdem) oratio κατὰ τοκιζόντων (ibid. p. 727 sqq.) 3. εἰσαγωγὴ δογμάτων στοιχειώδης ἀπὸ φωνῆς ἰωάννου τοῦ ταπεινοῦ μοναχοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ πρὸς ἰωάννην τὸν ὁσιώτατον καὶ ἁγιώτατον ἐπίσκοπον λαοδικίας (Migne, Patrol. gr. tom. XCV p. 99 sqq.). 4. Ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς ἰορδάνην ἀρχιμανδρίτην περὶ τοῦ τρισαγίου· τῷ θεοτιμήτῳ καὶ ζήλῳ θείῳ κεκοσμημένῳ κυρῷ ἰορδάνῃ ἀρχιμανδρίτῃ ἰωάννης ὁ δαμασκηνὸς ἐν κυρίῳ χαίρειν: (ibid. p. 21 sqq.). 5. τοῦ αὐτοῦ λόγος διαλεκτικὸς πρὸς τοὺς τὰς ἁγίας εἰκόνας διαβάλλοντας (Migne, tom. XCIV p. 1231 sqq.). 6. γρηγορίου ἐπισκόπου νύσσης καὶ νείλου (λεΐλου cod.) μοναχοῦ εἰς τὸ τῶν ἀσμάτων ᾆσμα. incip.: Τὸ τῶν ἀσμάτων βιβλίον ἔοικε γυναικί.

2) Codicem Phill. 6758 (bomb. in 4°, saec. XIV, foliorum 225), de quo cf. catal. Clarom. et Meerm., G. Studemund obiter inspexit neque accuratius descripsit.

3) cf. H. Omont l. l. p. 16 sq.

4) cf. Coxe l. l. p. 738 sq.

5) Cod. Phill. 6756, chart. in fol., saec. XVII, foliorum 311; insunt collectanea varia theologica, pleraque e codicibus Parisinis transcripta videntur esse. accuratius G. Studemund hunc codicem non descripsit.

6) cf. Coxe l. l. p. 724 sq.

7) Cod. Phill. 11610, chart. in fol., saec. XVII—XVIII, foliorum 169; insunt collectanea varia, velut excerpta ex Asterio et Andrea Cretensi, Maximi Planudae σύγκρισις χειμῶνος καὶ ἔαρος, excerpta ex Nicolai Cabasilae et Theodori Moneremitae scriptis. hunc quoque codicem G. Studemund obiter tantum inspexit.

8) cf. Coxe l. l. p. 763 sqq.

9) Cod. Phill. 6760, bomb. in 4°, saec. XIV [non XVI], foliorum 386; insunt Conciliorum canones cum Nomocanone Photii et commentariis Theodori Balsamonis. accuratius hunc codicem G. Studemund non descripsit.

Clarom. 190 (= Pélic. 52)	Meerm. 168	Lips. bibl. Univ. MG 144[1]
» 191 (= Pélic. 50)	» 169	Lips. bibl. Univ. MG 145[2]
» 192 (= Pélic. 51)	» 170	Lips. bibl. Univ. MG 146[3]
» 193 (= Pélic. 49)	» 171	Lips. bibl. Univ. MG 147[4]
» 194 (olim Nauloti)	» 172	Phill. 1497 (Berol.)
» 195	—	?
» 196	Meerm. 182	Lips. bibl. Univ. (Bienerianus 5)[5]
» 197	—	?
» 198	Meerm. 375	Leid. suppl. 105[6]
» 199 (= Pélic. 136)	» 376	Leeuward. 40
» 200 (= Pélic. 126)	» 377	Bodl. Misc. 186
» 201 (= Pélic. 131)	» 378	Phill. 1625 (Berol.)
» 202	—	?
» 203 (= Pélic. 133)	Meerm. 379	Phill. 1626 (Berol.)
» 204	» 367	Phill. 1618 (Berol.)
» 205 (= Pélic. 141^{b})	» 368	Phill. 1619 (Berol.)
» 206 (= Pélic. 141^{a})	» 369	Phill. 1620 (Berol.)
» 207 (= Pélic. 36^{c})	» 370	Leid. suppl. 11.
» 208	» 371	Phill. 1621 (Berol.)
» 209	» 372	Phill. 1622 (Berol.)
» 210	» 373	Phill. 1623 (Berol.)
» 211	» 374	Phill. 1624 (Berol.)
» 212	» 401	Leid. suppl. 17[7]
» 213 (= Pélic. 143)	» 397	Phill. 1640 (Berol.)
» 214 (= Pélic. 173)	—	Paris. suppl. gr. 119
» 215 (olim Nauloti)	Meerm. 398	Phill. 1641 (Berol.)
» 216	» 380	Phill. 1627 (Berol.)
» 217^{a} (= Pélic. 125^{a})	» 402	Phill. 1643 (Berol.)
» 217^{b} (= Pélic. 125^{b})	» 358	Leeuward. 33
» 217^{c} (= Pélic. 125^{c})	» 289	Phill. 1579 (Berol.)
» 217^{d} (= Pélic. 125^{d})	» 290	Phill. 1580 (Berol.)
» 218 (olim Beccatelli)	» 381	Phill. 1628 (Berol.)
» 219	» 382	Phill. 1630 (Berol.)
» 220	» 383	Phill. 1631 (Berol.)
» 221 (olim Beccatelli)	» 384	Phill. 1629 (Berol.)
» 222 (= Pélic. 142)	» 385	Phill. 1632 (Berol.)
» 223 (= Pélic. 140)	» 386	Phill. 1633 (Berol.)
» 224	» 403	Leid. suppl. 55[8]
» 225	» 387	Bodl. Misc. 187[9]

[1]) v. supra p. VII adnot. 1.
[2]) v. sup. p. VI adnot. 8.
[3]) ibid. adnot. 9.
[4]) ibid. adnot. 7.
[5]) cf. Zachariae, Prochiron, p. CLXXXIX.
[6]) cf. Geel l. l. p. 30.
[7]) ibid. p. 7.
[8]) ibid. p. 18.
[9]) cf. Coxe l. l. p. 740.

Clarom. 226	Meerm. 399	?
» 227	» 388	Phill. 6766 (Cheltenham.)[1]
» 228 (= Pélic. 137)	» 389	Phill. 1634 (Berol.)
» 229 (= Pélic. 132)	» 390	Phill. 1635 (Berol.)
» 230 (= Pélic. 139)	» 391	Phill. 1636 (Berol.)
» 231 (= Pélic. 18)	» 102	Phill. 1454 (Berol.)
» 232 (= Pélic. 138)	» 392	Bodl. Misc. 188.
» 233	» 393	Phill. 1637 (Berol.)
» 234 (= Pélic. 36ᵃ)	» 394	Phill. 1638 (Berol.)
» 235 (= Pélic. 129)	» 395	Phill. 1639 (Berol.)
» 236 (= Pélic. 135)	» 396	Phill. 6767 (Cheltenham.)[2]
» 237 (= Pélic. 127)	—	?
» 238	Meerm. 400	Phill. 1642 (Berol.)
» 239 (= Pélic. 110)	» 186	Phill. 1504 (Berol.)
» 240	» 257	Brit. Mus. Addit. 6791[3]
» 241 (= Pélic. 102)	» 187	Phill. 1505 (Berol.)
» 242 (= Pélic. 103)	» 188	Phill. 1506 (Berol.)
» 243 (= Pélic. 106)	» 189	Brit. Mus. Addit. 10,063
» 244 (= Pélic. 104)	» 190	Phill. 6761 (Cheltenham.)[4]
» 245 (= Pélic. 92)	» 191	Phill. 1507 (Berol.)
» 246 (= Pélic. 93)	» 192	Phill. 1508 (Berol.)
» 247 (= Pélic. 94)	» 291	Phill. 6764 (Cheltenham.)[5]
» 248	» 292	Brit. Mus. Addit. 6790[6]
» 249 (= Pélic. 95)	» 293	Phill. 3085 (Cheltenham.)[7]
» 250 (= Pélic. 99)	» 193	Bodl. Misc. 196
» 251 (= Pélic. 100ᵃ)	» 194	Phill. 1509 (Berol.)
» 252	» 195	Phill. 1510 (Berol.)
» 253 (= Pélic. 97)	» 196	Bodl. Misc. 194
» 254	» 197	Phill. 1511 (Berol.)
» 255	» 198	Bodl. Misc. 195[8]
» 256 (= Pélic. 101)	» 199	Phill. 1512 (Berol.)
» 257 (= Pélic. 98)	» 200	Phill. 1513 (Berol.)
» 258 (= Pélic. 96)	» 201	Phill. 1514 (Berol.)
» 259 (= Pélic. 176)	» 236	Phill. 1540 (Berol.)
» 260 (olim Beccatelli)	» 202	Phill. 1515 (Berol.)

[1]) Cod. Phill. 6766, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 647; insunt: 1. Georgii Syncelli Historia. 2. Theophanis Chronographia.

[2]) v. sup. p. X adnot. 6.

[3]) Cod. Mus. Brit. Addit. 6791, chart. in 8°, saec. XVI, foliorum 174; insunt: 1. Hieroclis commentarius in Pythagorae Aureum Carmen. 2. Pselli expositiones quaestionum physicarum.

[4]) v. sup. p. IX adnot. 6.

[5]) v. sup. p. IX adnot. 1.

[6]) Cod. Mus. Brit. Addit. 6790, membr. in 8°, saec. XV, foliorum 134; insunt Aristotelis Ethica Nicomachea.

[7]) v. sup. p. IX adnot. 2.

[8]) cf. Coxe l. l. p. 754.

Clarom. 261 (= Pélic. 108)	Meerm. 203	Phill. 1516 (Berol.)
» 262	—	?
» 263ᵃ	Meerm. 204	Phill. 1517 (Berol.)
» 263ᵇ	» 208	Phill. 1519 (Berol.)
» 264 (= Pélic. 100ᵇ)	» 205	Bodl. Misc. 129
» 265	» 258	Phill. 1556 (Berol.)
» 266 (= Pélic. 177)	» 206	Phill. 1518 (Berol.)
» 267	» 207	Bodl. Misc. 198 [1]
» 268 (= Pélic. 116)	» 259	Phill. 1557 (Berol.)
» 269 (= Pélic. 105)	» 209	Phill. 1520 (Berol.)
» 270 (= Pélic. 241 + 250 + 245 + 246)	» 260	Phill. 1558 (Berol.)
» 271 (= Pélic. 239)	» 294	Phill. 2381 (Cheltenham.) [2]
» 272	» 261	Phill. 1559 (Berol.)
» 273 (= Pélic. 107)	» 210	Phill. 1521 (Berol.)
» 274 (= Pélic. 59ᵃ)	» 237	Phill. 1541 (Berol.)
» 275ᵃ (= Pélic. 53ᵇ)	» 238	Phill. 1542 (Berol.)
» 275ᵇ	» 239	Phill. 1543 (Berol.) [3]
» 276	» 240	Phill. 1544 (Berol.)
» 277	» 241	Phill. 1545 (Berol.)
» 278	» 242	Phill. 1546 (Berol.)
» 279	» 243	Phill. 1547 (Berol.)
» 280 (= Pélic. 179)	» 244	Phill. 1548 (Berol.)
» 281 (= Pélic. 148)	» 245	Bodl. Misc. 199
» 282 (= Pélic. 130)	» 246	Leid. suppl. 59
» 283 (= Pélic. 146)	» 247	?
» 284 (= Pélic. 122)	» 248	Phill. 1549 (Berol.)
» 285	» 249	Brit. Mus. Addit. 15,276 [4]
» 286 (= Pélic. 124ᵃ + 36ᵇ + ?)	» 250	Bodl. Misc. 200
» 287 (= Pélic. 53ᵃ)	» 282	?
» 288 (= Pélic. 180)	» 251	Phill. 1550 (Berol.)
» 289	—	?
» 290 (= Pélic. 55)	Meerm. 283	?
» 291 (= Pélic. 54)	» 284	Phill. 1574 (Berol.)
» 292 (= Pélic. 89)	» 285	Phill. 1575 (Berol.)
» 293 (= Pélic. 118)	» 286	Phill. 1576 (Berol.)
» 294 (= Pélic. 58)	» 252	Phill. 1551 (Berol.)
» 295 (= Pélic. 128)	» 287	Phill. 1577 (Berol.)
» 296	» 253	Phill. 1552 (Berol.)

1) ibid. p. 755 sq.

2) v. sup. p. XII adnot. 5.

3) Et codicem Phill. 1542 et codicem 1543 ad bibliothecam Claromontanam olim pertinuisse comprobatur nota illa *Paraphé* etc. in folio 1ʳ utriusque codicis adscripta; codicis Clarom. 275 foliorum numerus (306), qui in catalogo adnotatus est, errore videtur ortus esse (pro 106?).

4) Codicem Mus. Brit. Add. 15,276 (chart. in fol., saec. XVI, quo continentur Heronis liber de machinis bellicis et Heronis Alexandrini liber de geodaesia) exaravit Antonius Episcopopulus: cf. H. Omont, Bibl. de l'école des chartes XLV (1884) p. 335.

Clarom. 297 (= Pélic. 175ᵃ)	Meerm. 254	Phill. 1553 (Berol.)
» 298	» 255	Phill. 1554 (Berol.)
» 299	» 288	Phill. 1578 (Berol.)
» 300 (= Pélic. 175ᵇ+124ᵇ)	» 256	Phill. 1555 (Berol.)
» 301 (= Pélic. 44)	» 262	Phill. 1560 (Berol.)
» 302ᵃ	» 296ᵃ	Brit. Mus. Addit. 11,890 [1]
» 302ᵇ	» 296ᵇ	Phill. 3086 (Cheltenham.) [2]
» 303 (= Pélic. 45)	» 263	Phill. 1561 (Berol.)
» 304	» 264	Bodl. Misc. 215 [3]
» 305 (= Pélic. 115ᵇ)	» 211	Phill. 1522 (Berol.)
» 306 (= Pélic. 78)	» 265	Phill. 1562 (Berol.)
» 307 (olim Nauloti)	» 266	Phill. 1563 (Berol.)
» 308 (= Pélic. 119)	» 267	Phill. 1564 (Berol.)
» 309	» 213	Phill. 1523 (Berol.)
» 310 (= Pélic. 145)	» 268	Phill. 1565 (Berol.)
» 311 (= Pélic. 144?)	» 297	Phill. 1581 (Berol.)
» 312 (= Pélic. 80ᵃ+80ᵉ)	» 269	Phill. 1566 (Berol.)
» 313 (= Pélic. 75)	» 215	Phill. 1525 (Berol.)
» 314 (= Pélic. 80ᶜ)	» 216	Phill. 1526 (Berol.)
» 315 (= Pélic. 79ᵃ)	» 217	Phill. 1527 (Berol.)
» 316 (= Pélic. 80ᵇ)	» 218	Phill. 1991 (Berol.)
» 317 (= Pélic. 67)	» 219	Phill. 1528 (Berol.)
» 318 (= Pélic. 80ᵈ)	» 220	Phill. 1529 (Berol.)
» 319 (= Pélic. 66)	» 270	Phill. 1567 (Berol.)
» 320 (= Pélic. 72)	» 221	Phill. 1530 (Berol.)
» 321 (= Pélic. 76)	» 222	Phill. 3084 (Cheltenham.) [4]
» 322 (= Pélic. 63)	» 223	Phill. 1531 (Berol.)
» 323 (= Pélic. 117)	» 224	Leid. suppl. 106
» 324 (= Pélic. 90+115ᵃ+237)	» 225	Phill. 1532 (Berol.)
» 325	» 226	Phill. 1533 (Berol.)
» 326 (= Pélic. 61)	» 227	?
» 327 (= Pélic. 252)	» 271	Phill. 1568 (Berol.)
» 328 (= Pélic. 88)	» 228	Berol. Mscr. gr. Fol. 37 [5]
» 329ᵃ (= Pélic. 86ᵃ)	» 229 vol. I	Phill. 1534 vol. I (Berol.)
» 329ᵇ (= Pélic. 86ᵇ)	» 214	Phill. 1524 (Berol.)
» 329ᶜ (= Pélic. 86ᶜ)	» 181	Phill. 1501 (Berol.)
» 330 (= Pélic. 87)	» 229 vol. II	Phill. 1534 vol. II (Berol.)

[1]) Cod. Mus. Brit. Addit. 11,890, chart. in 8⁰, saec. XVI; insunt Oppiani Halieuticon libri IV priores cum scholiis interlinearibus.

[2]) Cod. Phill. 3086, chart. in 8⁰, saec. XVI, foliorum 175, constat ex quattuor fasciculis, quibus continentur haec: I. Euripidis Phoenissae. II. Aeschyli Persae. III. 1. Pselli opusculum. tit.: τοῦ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων. incip.: Ἰητροῖς μὲν μέλον τῷ διαγνῶναι. 2. Pselli versus de dogmate Christiano, ὑπερτίμου τοῦ ψελλοῦ πρὸς τὸν βασιλέα κυρὸν μιχαὴλ τὸν δούκαν. incip.: Δέχου καὶ τὸ θεμέλιον τὸ καθ' ἡμᾶς δογμάτων (Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 811 sqq.). 3. (Ioannis Pediasimi) opusculum de Herculis XII laboribus. IV. Ξενοφῶντος ῥήτορος περὶ ἱππικῆς.

[3]) cf. Coxe l. l. p. 772.

[4]) v. sup. p. VII adnot. 5.

[5]) v. sup. p. VIII adnot. 4.

Clarom. 331 (= Pélic. 77)	Meerm. 230	Phill. 1535 (Berol.)
» 332ª (= Pélic. 83ª)	» 272	Phill. 6763 (Cheltenham.)[1]
» 332ᵇ (= Pélic. 83ᵇ)	» 276	Phill. 1569 (Berol.)
» 332ᶜ (= Pélic. 83ᶜ)	» 279	Phill. 1571 (Berol.)
» 333	» 298	Phill. 6765 (Cheltenham.)[2]
» 334 (= Pélic. 70)	» 273	Phill. 2355 (Cheltenham.)[3]
» 335 (= Pélic. 81)	» 274	Athen. cod. Med. 6[4]
» 336 (= Pélic. 82)	» 275	Phill. 3892 (Cheltenham.)[5]
» 337 (= Pélic. 68)	» 231	Phill. 1536 (Berol.)
» 338 (= Pélic. 69)	» 277	Phill. 1570 (Berol.)
» 339 (= Pélic. 90ᵇ)	» 232	?
» 340	» 299	Phill. 1582 (Berol.)
» 341 (= Pélic. 79ᵇ)	» 278	?
» 342 (= Pélic. 71)	» 233	Phill. 1537 (Berol.)
» 343	» 300	Phill. 1583 (Berol.)
» 344	» 234	Phill. 1538 (Berol.)
» 345 (= Pélic. 73)	» 235	Phill. 1539 (Berol.)
» 346 (= Pélic. 169)	» 303	Bodl. Misc. 193
» 347 (= Pélic. 154)	» 304	Leid. suppl. 172
» 348	» 352	Bodl. Misc. 214[6]
» 349 (olim Nauloti)	» 320	Phill. 1594 (Berol.)
» 350	» 353	Phill. 1613 (Berol.)
» 351 (= Pélic. 158)	» 324	Phill. 1597 (Berol.)
» 352 (= Pélic. 151)	—	Paris. suppl. gr. 96
» 353 (= Pélic. 155)	Meerm. 302	Phill. 1584 (Berol.)
» 354 (= Pélic. 153)	—	?
» 355ª (= Pélic. 160ª)	Meerm. 356	Leid. suppl. 177
» 355ᵇ (= Pélic. 160ᵇ)	» 354	Phill. 1614 (Berol.)
» 355ᶜ (= Pélic. 160ᶜ)	» 363	Bodl. Misc. 217
» 356	—	?
» 357	Meerm. 357	Phill. 1615 (Berol.)
» 358ª	» 327	Bodl. Misc. 208[7]
» 358ᵇ	» 330	Phill. 1598 (Berol.)
» 359 (= Pélic. 121)	» 305	Leid. suppl. 67
» 360	» 306	Bodl. Misc. 189[8]
» 361 (= Pélic. 170)	» 328—329	Bodl. Misc. 190—191

[1] v. sup. p. VIII adnot. 3.

[2] Cod. Phill. 6765, membran. in 8⁰, saec. XII—XIII, foliorum 172; insunt: 1. συμεὼν πρωτοβεστάρχου τοῦ ἀντιόχου περὶ τροφῶν δυνάμεως κατὰ στοιχεῖον (cf. Simeonis Sethi Syntagma de alimentorum facultatibus ed. B. Langkavel, Lipsiae 1868).

[3] v. sup. p. VII adnot. 4.

[4] v. sup. p. VIII adnot. 1.

[5] ibid. adnot. 2.

[6] cf. Coxe l. l. p. 771.

[7] ibid. p. 766 sq.

[8] ibid. p. 742 sqq.

Clarom. 362	Meerm. 366	Leid. suppl. 115[1]
» 363 (= Pélic. 57)	» 344	Leid. suppl. 104
» 364 (= Pélic. 162)	» 364	Phill. 3087 (Cheltenham.)
» 365[a]	» 331	Phill. 1599 (Berol.)
» 365[b]	» 281	Phill. 1573 (Berol.)
» 365[c]	» 325	Bodl. Misc. 213[2]
» 365[d]	» 323	Phill. 1596 (Berol.)
» 365[e]	» 319	Phill. 1593 (Berol.)
» 366 (= Pélic. 37)	» 335	Bodl. Misc. 207
» 367	» 307	Phill. 1585 (Berol.)
» 368 (= Pélic. 38)	» 308	Phill. 1586 (Berol.)
» 369	» 309	Phill. 1587 (Berol.)
» 370	» 310	Phill. 1588 (Berol.)
» 371 (= Pélic. 42)	» 339	Phill. 1604 (Berol.)
» 372 (= Pélic. 41)	—	Paris. suppl. gr. 135
» 373	—	Paris. suppl. gr. 97[3]
» 374	Meerm. 360	Leeuward. 34[4]
» 375 (= Pélic. 43°)	» 336	Leeuward. 35
» 376	» 311	Phill. 1589 (Berol.)
» 377	» 312	Bodl. Misc. 192[5]
» 378 (= Pélic. 249 + 238)	» 334	Phill. 1601 (Berol.)
» 379 A	» 359	Phill. 1616 (Berol.)[6]
» 379 B	» 355	Bodl. Misc. 210[7]
» 379 C	» 361	Leid. suppl. 54[8]
» 379 D	» 351	Phill. 1612 (Berol.)
» 380	» 340	Phill. 1605 (Berol.)
» 381[a] (1°—3°; 5°—8°)	» 342	Phill. 1607 (Berol.)
» 381[b] (4°)	» 317	Phill. 1592 (Berol.)
» 381[c] (9°, 10°)	» 318	Leid. suppl. 178[9]
» 381[d] (11°)	» 322	Phill. 1595 (Berol.)
» 381[e] (12°)	» 343	Leid. suppl. 103[10]
» 381[f] (14°—16°)	» 333	Phill. 1600 (Berol.)
» 381[g] (17°, 13°)	» 337	Phill. 1602 (Berol.)
» 381[h] (18°)	» 338	Phill. 1603 (Berol.)

1) cf. Geel l. l. p. 33.

2) cf. Coxe l. l. p. 770 sq.

3) cf. H. Omont, Inventaire sommaire etc. III p. 216.

4) cf. H. Omont, Catal. des mss. grecs des bibl. des Pays-Bas, p. 18 sq.

5) cf. Coxe l. l. p. 753.

6) Codice Phill. 1616 continentur omnia quae in catalogo Claromontano (cod. 379) sub num. 1°—14° enarrantur, deest num. 15 (Theophrasti Characteres); haec particula codicis Clarom. 379 deperiisse videtur.

7) cf. Coxe l. l. p. 767.

8) cf. Geel l. l. p. 18.

9) ibid. p. 50.

10) ibid. p. 29.

Clarom. 381[1] (19º—21º)	Meerm. 316	Leid. suppl. 176[1])
» 382 (= Pélic. 156)	» 314	Bodl. Misc. 197
» 383 (= Pélic. 157)	» 347	Athen. cod. Philol. 44[2])
» 384	» 362	Leid. suppl. 122[3])
» 385 (= Pélic. 46)	» 345	Phill. 1608 (Berol.)
» 386 (= Pélic. 48)	» 346	Leid. suppl. 123
» 387 (= Pélic. 243)	» 349	Phill. 1610 (Berol.)
» 388	» 365	Phill. 1617 (Berol.)
» 389	» 315	Phill. 1591 (Berol.)
» 390	» 348	Phill. 1609 (Berol.)
» 391 A	» 146	Phill. 1480 (Berol.)
» 391 B	» 280	Phill. 1572 (Berol.)
» 391 C	» 350	Phill. 1611 (Berol.)
» 391 D	» 185	Phill. 1503 (Berol.)

Quattuor igitur codices Claromontani (86. 157. 164. 170) Hagas Comitum in bibliothecam regiam migrarunt; quattuor (214. 352. 372. 373) Parisiis regi Francogallorum dono relicti sunt (v. sup. p. III adnot. 5); praeter eos duo (181. 182) videntur Parisiis mansisse; unus codex (76) in bibliothecam Thomae Phillipps nescio qua via pervenit et Cheltenhami nunc adservatur; ceteri bibliothecae Meermannianae adscripti sunt. duodecim dumtaxat codices (vel codicum particulae) in catalogo bibliothecae Meermannianae non commemorantur et aut deperierunt aut in bibliothecis adhuc latent. quorum descriptionem ex catalogo Claromontano (et catalogo Peliceriano) hoc loco repetendam duxi:

Clar. 51. *Codex chartaceus in 4° (constans foliis 233) saeculo XV exaratus, initio et in fine mutilus, maculis situque deformis. Ibi continentur quinque libri Moysis, Iosue et Iudices.*

Clar. 81. *Codex chartaceus in 8° (foliorum 318) saeculo XV exaratus, mucore et situ deformis. Ibi continentur:*

1°. Theodori Cursiotae (ut videtur, episcopi) Antirreticus, seu contradictiones adversus quemdam Angelum archiepiscopum Russorum, de quibusdam Russorum liturgicis usibus. Incipit: ἄκουε οὐρανὲ καὶ ἐνωτίζη ἡ γῆ.

2°. Georgii Scholarii Confessio, quam liber fecit Florentiae coram imperatore et ecclesiâ Cpna.

3°. Anonymi Canones ecclesiastici, quorum initium desideratur.

4°. Epiphanius ex libro I° Panarii.

5°. Imperatoris Iustiniani Leges agricolarum.

Pélic. 167. Θεοδώρου τοῦ Κουρσιώτου λόγος ἀντιρρητικὸς κατὰ Ἀγγέλου ὀνόματος, τῆς Ῥουσανῶν ἐκκλησίας προέδρου. Νόμος γεωργικὸς κατὰ ἐκλογὴν ἐκ τῶν Ἰουστινιανοῦ τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως περαινόμενος ἐν κεφαλαίοις ὀγδοήκοντα ἕξ. Ἰωάννου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας, ὁ ἀπὸ σχολαστικῶν οὗτος συντάττει τοὺς ὅλους κανόνας εἰς ν̄ τίτλους. Τάξις γινομένη ὅτε μέλλει ὁ ἀρχιερεὺς λειτουργῆσαι. Μιχαὴλ τοῦ Ἀνθυπάτου τοῦ

[1]) ibid. p. 49 sq.
[2]) v. sup. p. XI adnot. 6.
[3]) cf. Geel l. l. p. 36.

6°. Ioannis presbyteri antiocheni Canones Apostolorum et Conciliorum.

7°. Anonymi Canones de Matrimoniis ineundis vel non ineundis, id est, de gradibus inter quos licet inire matrimonium.

8°. Ordo et Caeremoniae quarumdam Ordinationum.

9°. Variae Confessiones fidei, inter quas Confessio Iosephi Patriarchae Cp^{ni}, ubi declarat se vi coactum fuisse ad assentiendum dogmati Latinorum de Processione Spiritus sancti.

10°. Michael Attaliota (Iurisconsultus saeculo XI clarus) de Officiis Domus Augustae et de Festis (Opus, ut videtur, ineditum; at certe diversum ab eiusdem authoris Synopsi editâ in tomo 2° Iuris Graeco-Romani). Incipit: Πάντες ἄνθρωποι ἢ δοῦλοι εἰσὶν ἢ ἐλεύθεροι.

11°. Anonymi vita Aesopi.

12°. Anonymi Dialogus Graecorum et Latinorum de Schismate quod inter eos occurrit.

13°. Liber Poenitentialis, et alia de diversis argumentis. Is codex initio mutilus est, ac mucore plurimum foedatus.

Ἀτταλειώτου πρόχειρον. Περὶ τῆς τάξεως τῶν τε ἀξιωμάτων καὶ τῶν ὀφφικίων. Αἰσώπου βίος, ἀτελής. Θεολογικά τινα Βασιλείου καὶ τῶν ἄλλων. Ἐρώτησις εἰ οὐκ ἦν ἔνδεκτον μένειν τινὰ διηνεκῶς ἔνδον θείου ναοῦ καὶ ἐντὸς τούτου ἐσθίειν καὶ μάλιστα ἐὰν οὐδὲ νεωκόρος ἦν ἐκεῖνος. Ἀρχὴ τῶν ἑλληνικῶν θεῶν λαμβανόντων τὰ ὀνόματα. Τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ συνελθόντων πατέρων τὸ β′ ὑφ' ὧν ἐξετέθησαν κανόνες κη′. Κανουργία (?) καὶ διαφορὰ ἐπιτιμίων εἰλικρινῶν ῥηγινῶς (?) ὅτι κατὰ ἰσχὺν καὶ προεξομολογουμένων. Ἀπόκρισις πρὸς Ἑβραίους. Σύνοδος ς′ περὶ τῶν βαπτιζομένων Ἀγαρηνῶν κεφάλαια γ′.

Clar. 127. *Codex membranaceus in fol. (constans foliis 441), saeculo circiter XI exaratus, quo continentur,*

(a) *1°. S. Ioannis Chrysostomi Sermones XLIII* [= Meerm. 83 = Phill. 1442].

(b) *2°. Metaphrastae Orationes XVI.*

(Is codex nec integer est nec compactus.)

Clar. 166. *Quaterniones chartacei in fol. (complectentes folia 94) saeculo XVII exarati, quibus continentur,*

1°. Philotheus (Patriarcha Cp.) de Cordis custodia, (editus in Thesauro ascetico Petri Possini, qui hunc librum alteri, nescio cui, Philotheo perperam tribuit).

2°. Theodori Edesseni capita centum practica (sive Ascetica). Incipiunt: Ἐπειδήπερ θεοῦ τοῦ ἀγαθοῦ.

3°. S. Gregorii Nazianzeni Epicedium in S. Basilium Magnum, et notae in XX^{am} ipsius Gregorii Orationem; eiusdem de S. Basilio.

4°. Africani fragmentum in vetus Testamentum.

5°. Autographum brevis Epistolae primâ mensis Februarii anno 1662 scriptae a quattuor Episcopis Peloponnesi ad Regem Francorum Ludovicum XIV. (In hac Epistola gratias agunt Episcopi Ludovico Magno, quod ipso deprecante benignum erga se suosque greges sentiant Imperatorem Turcarum.)

6°. Ichnographia Templi S. Sophiae Cp.

7°. Epiphanii fragmentum de Sepulchro Christi in pergamena saeculo XII exaratum.

Clar. 195. *Codex chartaceus in fol. (constans foliis 404) saeculo XVI exaratus, quo continentur,*

1°. Anonymi Leges variae.

2°. *Historia Manuelis Imperatoris.*

3°. *Epiphanius Cypri contra Haereses, sive Panarium.*

4°. *Georgius Lapithes (scriptor saeculi XIV*[i] *Barlaamo coaevus) de Spiritu sancto adversus Latinos.*

(Huius Codicis finis et quaedam in medio desiderantur.)

Clar. 197. *Quaterniones chartacei in 4° (foliorum 76), in quibus habetur Ius manuale Basilii Constantini et Leonis Imperatorum graece et latine interprete, ut putabat Harduinus, Vavassore et certe ipsius manu descriptum.*

Clar. 202. *Codex chartaceus in fol. (constans foliis 185) saeculo XVI exaratus, non compactus, initio et fine mutilus, quo continentur Flavii Ioseph Antiquitatum iudaicarum et de bello iudaico fragmenta.*

Clar. 237. *Codex bombycinus in 8° (foliorum 163) saeculo XIV exaratus, quo continetur Anonymi Historia a creatione mundi ad tempora Synodi sextae, cum aliis quibusdam opusculis. Is codex adeo mucore infectus est, ut mediâ sui parte legi nequeat, litteris paene extinctis et oculorum aciem fugientibus.*

Pélic. 127. Χρονικὸς λόγος ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως μέχρι τῶν Κωνσταντίνου χρόνων, παλαιογραφώτατος.

Clar. 262. *Codex chartaceus in 8° (foliorum 250) saeculo XV eleganter descriptus, initio et in fine situ corruptus ac mutilus. Ibi continetur Nicephori Blemmidae epitome introductoria in Physicam Aristotelis.*

Clar. 289. *Codex chartaceus in fol. min. saeculo XVI exaratus, initio et in fine lacer, quo continentur,*

1°. *Copernici de Astrorum revolutionibus liber, cuius scriptura prae mucore paene evanuit.*

2°. *Anonymi Sententiae ordine alphabetico dispositae.*

(Constat is codex foliis 200.)

Clar. 354. *Codex chartaceus in 4° (foliorum 202) saeculo XIV exaratus, mucore situque deformis. Ibi continetur Lexicon vocum collectarum ex Veteribus ac novis Scriptoribus.*

Pélic. 153. Λεξικὸν ἄλλο κατὰ στοιχεῖον, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ ἠφανισμένη, ἄρχεται δὲ οὕτως· Ἄαπτος, ὁ ἀπροσπέλαστος, καὶ τὰ ἐφεξῆς. [Pseudo-Zonarae lexicon.]

Clar. 356. *Codex chartaceus in 16° (foliorum 186) formae oblongae, saeculo XVII exaratus. Ibi continetur Manuale Lexicon Graeco-Latinum.*

Sequitur tandem index codicum graecorum bibliothecae Meermannianae.

Meerm.	33	(= Clarom.	56)	Phill. 1405 (Berol.)		Meerm.	43	(= Clarom.	94)	Phill. 1414 (Berol.)
»	34	(»	84)	Phill. 1406 (Berol.)		»	44	(»	65)	Phill. 1415 (Berol.)
»	35	(»	58)	Phill. 1407 (Berol.)		»	45	(»	134)	Phill. 1416 (Berol.)
»	36	(»	59)	Phill. 14041 (Cheltenh.)		»	46	(»	135)	?
»	37	(»	87)	Phill. 1408 (Berol.)		»	47	(»	66)	Phill. 1417 (Berol.)
»	38	(»	60)	Phill. 1409 (Berol.)		»	48	(»	57)	Phill. 1418 (Berol.)
»	39	(»	61)	Phill. 1410 (Berol.)		»	49	(»	117)	Phill. 3079 (Cheltenh.)
»	40	(»	64)	Phill. 1411 (Berol.)		»	50	(»	118)	Phill. 1419 (Berol.)
»	41	(»	63)	Phill. 1412 (Berol.)		»	51	(»	69)	Phill. 11605 (Cheltenh.)
»	42	(»	133)	Phill. 1413 (Berol.)		»	52	(»	70)	Phill. 1420 (Berol.)

Meerm. 53	(= Clarom. 71)	Bodl. Misc. 185
» 54	(» 120)	Phill. 1421 (Berol.)
» 55	(» 73)	Phill. 3080 (Cheltenh.)
» 56	(» 72)	Phill. 1422 (Berol.)
» 57	(» 82)	Phill. 3081 (Cheltenh.)
» 58	(» 85)	Phill. 1423 (Berol.)
» 59	(» 88)	Phill. 11606 (Cheltenh.)
» 60	(» 89)	Phill. 1424 (Berol.)
» 61	(» 90)	Phill. 1425 (Berol.)
» 62	(» 91)	Phill. 3082 (Cheltenh.)
» 63	(» 93)	Phill. 1426 (Berol.)
» 64	(» 96)	Phill. 1427 (Berol.)
» 65	(» 99)	Bodl. Misc. 180
» 66	(» 100)	Phill. 1428 (Berol.)
» 67	(» 101)	Phill. 1429 (Berol.)
» 68	(» 103)	Phill. 1430 (Berol.)
» 69	(» 104)	Phill. 1431 (Berol.)
» 70	(» 106)	Bodl. Misc. 181
» 71	(» 108)	Phill. 1432 (Berol.)
» 72	(» 112)	Phill. 1433 (Berol.)
» 73	(» 113)	Phill. 1434 (Berol.)
» 74	(» 114)	Phill. 1435 (Berol.)
» 75	(» 115)	Phill. 1436 (Berol.)
» 76	(» 116)	Bodl. Misc. 182
» 77	(» 119[a])	Phill. 1437 (Berol.)
» 78	(» 122)	Phill. 1438 (Berol.)
» 79	(» 123)	Phill. 1439 (Berol.)
» 80	(» 124)	Bodl. Misc. 183
» 81	(» 125)	Phill. 1440 (Berol.)
» 82	(» 126)	Phill. 1441 (Berol.)
» 83	(» 127[a])	Phill. 1442 (Berol.)
» 84	(» 129)	Phill. 1443 (Berol.)
» 85	(» 131)	Phill. 1444 (Berol.)
» 86	(» 138)	Phill. 1445 (Berol.)
» 87	(» 137)	Phill. 11607 (Cheltenh.)
» 88	(» 139)	Phill. 1446 (Berol.)
» 89	(» 143)	Phill. 11608 (Cheltenh.)
» 90	(» 145)	Phill. 1447 (Berol.)
» 91	(» 147)	Phill. 1448 (Berol.)
» 92		Phill. 1449 (Berol.)
» 93	(= Clarom. 149)	Phill. 11812 (Cheltenh.)
» 94	(» 150)	Phill. 1450 (Berol.)
» 95	(» 152)	Phill. 1451 (Berol.)
» 96	(» 156[a])	Phill. 3083 (Cheltenh.)
» 97	(» 156[b])	Brit. Mus. Addit. 15,435
» 98	(» 156[c])	?
» 99	(» 160)	?
Meerm. 100	(= Clarom. 163)	Phill. 1452 (Berol.)
» 101	(» 74)	Phill. 1453 (Berol.)
» 102	(» 231)	Phill. 1454 (Berol.)
» 103	(» 165)	Phill. 1455 (Berol.)
» 104	(» 167)	Phill. 11609 (Cheltenh.)
» 105	(» 168[a])	Phill. 1456 (Berol.)
» 106	(» 168[c])	Phill. 1457 (Berol.)
» 107	(» 168[b])	?
» 108	(» 119[b])	Phill. 1458 (Berol.)
» 109	(» 171)	Bodl. Misc. 184
» 110	(» 176)	Phill. 1459 (Berol.)
» 111	(» 177)	Phill. 6756 (Cheltenh.)
» 112	(» 178)	Bodl. Misc. 179
» 113	(» 179)	Phill. 11610 (Cheltenh.)
» 114	(» 180)	Phill. 1460 (Berol.)
» 115	(» 53)	Bodl. Misc. 204
» 116		Leid. suppl. 3
» 117	(= Clarom. 54)	?
» 118	(» 55)	Phill. 1461 (Berol.)
» 119	(» 62)	Bodl. Misc. 203
» 120	(» 92)	Phill. 1462 (Berol.)
» 121	(» 98)	Phill. 1463 (Berol.)
» 122	(» 111)	Phill. 1464 (Berol.)
» 123	(» 136)	Bodl. Misc. 202
» 124	(» 67)	Phill. 1465 (Berol.)
» 125	(» 68)	Bodl. Misc. 201
» 126	(» 144)	Phill. 1466 (Berol.)
» 127	(» 75)	Bodl. Misc. 211
» 128	(» 142)	?
» 129	(» 83)	Bodl. Misc. 212
» 130	(» 95)	Phill. 1467 (Berol.)
» 131		Phill. 1468 (Berol.)
» 132	(= Clarom. 102)	Phill. 1469 (Berol.)
» 133	(» 105)	Phill. 1470 (Berol.)
» 134	(» 110)	Phill. 1471 (Berol.)
» 135	(» 121)	Phill. 1472 (Berol.)
» 136	(» 130)	Leid. suppl. 107
» 137	(» 132)	Phill. 1473 (Berol.)
» 138	(» 146)	Phill. 1474 (Berol.)
» 139	(» 148)	Phill. 6911 (Cheltenh.)
» 140	(» 151)	Phill. 1475 (Berol.)
» 141	(» 154)	Phill. 1476 (Berol.)
» 142	(» 155)	Phill. 1477 (Berol.)
» 143	(» 158)	Phill. 1478 (Berol.)
» 144	(» 159)	Phill. 1479 (Berol.)
» 145	(» 161)	Phill. 6757 (Cheltenh.)
» 146	(» 391A)	Phill. 1480 (Berol.)

Meerm.	147 (=	Clarom.	78[a])	Bodl. Misc. 205	Meerm.	186 (=	Clarom.	239)	Phill. 1504 (Berol.)
»	148 (	»	169)	Phill. 6758 (Cheltenh.)	»	187 (	»	241)	Phill. 1505 (Berol.)
»	149 (	»	172)	Phill. 1481 (Berol.)	»	188 (	»	242)	Phill. 1506 (Berol.)
»	150 (	»	173)	Phill. 1482 (Berol.)	»	189 (	»	243)	Brit. Mus. Addit. 10,063
»	151 (	»	174)	Phill. 1483 (Berol.)	»	190 (	»	244)	Phill. 6761 (Cheltenh.)
»	152 (	»	175)	Phill. 1484 (Berol.)	»	191 (	»	245)	Phill. 1507 (Berol.)
»	153			Phill. 1485 (Berol.)	»	192 (	»	246)	Phill. 1508 (Berol.)
»	154 (=	Clarom.	52)	Phill. 1486 (Berol.)	»	193 (	»	250)	Bodl. Misc. 196
»	155 (	»	77)	Phill. 1487 (Berol.)	»	194 (	»	251)	Phill. 1509 (Berol.)
»	156 (	»	79)	Phill. 1488 (Berol.)	»	195 (	»	252)	Phill. 1510 (Berol.)
»	157 (	»	80)	Phill. 1489 (Berol.)	»	196 (	»	253)	Bodl. Misc. 194
»	158 (	»	185)	Phill. 1490 (Berol.)	»	197 (	»	254)	Phill. 1511 (Berol.)
»	159 (	»	97)	Phill. 1491 (Berol.)	»	198 (	»	255)	Bodl. Misc. 195
»	160 (	»	107)	Bodl. Misc. 216	»	199 (	»	256)	Phill. 1512 (Berol.)
»	161 (	»	109)	Phill. 1492 (Berol.)	»	200 (	»	257)	Phill. 1513 (Berol.)
»	162 (	»	140)	Phill. 1493 (Berol.)	»	201 (	»	258)	Phill. 1514 (Berol.)
»	163 (	»	141)	Phill. 1494 (Berol.)	»	202 (	»	260)	Phill. 1515 (Berol.)
»	164 (	»	153)	Phill. 1495 (Berol.)	»	203 (	»	261)	Phill. 1516 (Berol.)
»	165 (	»	162)	Phill. 1496 (Berol.)	»	204 (	»	263[a])	Phill. 1517 (Berol.)
»	166			?	»	205 (	»	264)	Bodl. Misc. 129
»	167 (=	Clarom.	128)	Phill. 6759 (Cheltenh.)	»	206 (	»	266)	Phill. 1518 (Berol.)
»	168 (	»	190)	Lips. bibl. Univ. MG 144	»	207 (	»	267)	Bodl. Misc. 198
»	169 (	»	191)	Lips. bibl. Univ. MG 145	»	208 (	»	263[b])	Phill. 1519 (Berol.)
»	170 (	»	192)	Lips. bibl. Univ. MG 146	»	209 (	»	269)	Phill. 1520 (Berol.)
»	171 (	»	193)	Lips. bibl. Univ. MG 147	»	210 (	»	273)	Phill. 1521 (Berol.)
»	172 (	»	194)	Phill. 1497 (Berol.)	»	211 (	»	305)	Phill. 1522 (Berol.)
»	173			?	»	212			Phill. 6762 (Cheltenh.)[2]
»	174			Leid. suppl. 118	»	213 (=	Clarom.	309)	Phill. 1523 (Berol.)
»	175			Lips. bibl. Univ. (Bieneria-[nus 4)[1]	»	214 (	»	329[b])	Phill. 1524 (Berol.)
»	176 (=	Clarom.	183)	Bodl. Misc. 206	»	215 (	»	313)	Phill. 1525 (Berol.)
»	177 (	»	184)	Phill. 1498 (Berol.)	»	216 (	»	314)	Phill. 1526 (Berol.)
»	178 (	»	186)	Phill. 1499 (Berol.)	»	217 (	»	315)	Phill. 1527 (Berol.)
»	179 (	»	187)	Phill. 6760 (Cheltenh.)	»	218 (	»	316)	Phill. 1991 (Berol.)
»	180 (	»	189)	Phill. 1500 (Berol.)	»	219 (	»	317)	Phill. 1528 (Berol.)
»	181 (	»	329[c])	Phill. 1501 (Berol.)	»	220 (	»	318)	Phill. 1529 (Berol.)
»	182 (	»	196)	Lips. bibl. Univ. (Bieneria-[nus 5)	»	221 (	»	320)	Phill. 1530 (Berol.)
»	183			?	»	222 (	»	321)	Phill. 3084 (Cheltenh.)
»	184 (=	Clarom.	188)	Phill. 1502 (Berol.)	»	223 (	»	322)	Phill. 1531 (Berol.)
»	185 (	»	391D)	Phill. 1503 (Berol.)	»	224 (	»	323)	Leid. suppl. 106

[1]) De hoc codice V. Gardthausen haec mihi benignissime scripsit: »Codex est partim membranaceus partim chartaceus, foliorum 45 formae et scripturae diversae. insunt fragmenta varia iuridica, in tergo inscripta *Paratitla Graecorum etc.* tituli manu recentiore scripti fol. 1 *Ex Theodori Balsamonis sylloge*, fol. 17 *Ex Harmenopulo*. folia 9—16 et 40—45 membranacea sunt.« cf. Zachariae, Prochiron, p. CLXXXIX et p. 306; Ius Graeco-Romanum tom. V p. VI.

[2]) Cod. Phill. 6762, chart. in fol., saec. XVI, foliorum 143, olim Claudii Mitalieri fuit (in folio 1r haec verba leguntur: Κλαύδιος μιταλίερος *1555*, in pagina extrema haec: Κλαυδ. Μιταλιέρου Οὐιενναίου *1560)*; insunt Geoponicorum libri XX.

Meerm. 225 (= Clarom. 324)	Phill. 1532 (Berol.)
» 226 (» 325)	Phill. 1533 (Berol.)
» 227 (» 326)	?
» 228 (» 328)	Berol. Mscr. Gr. Fol. 37
» 229 (» 329[a]+330)	Phill. 1534 (Berol.)
» 230 (» 331)	Phill. 1535 (Berol.)
» 231 (» 337)	Phill. 1536 (Berol.)
» 232 (» 339)	?
» 233 (» 342)	Phill. 1537 (Berol.)
» 234 (» 344)	Phill. 1538 (Berol.)
» 235 (» 345)	Phill. 1539 (Berol.)
» 236 (» 259)	Phill. 1540 (Berol.)
» 237 (» 274)	Phill. 1541 (Berol.)
» 238 (» 275)	Phill. 1542 (Berol.)
» 239 (» 275)	Phill. 1543 (Berol.)
» 240 (» 276)	Phill. 1544 (Berol.)
» 241 (» 277)	Phill. 1545 (Berol.)
» 242 (» 278)	Phill. 1546 (Berol.)
» 243 (» 279)	Phill. 1547 (Berol.)
» 244 (» 280)	Phill. 1548 (Berol.)
» 245 (» 281)	Bodl. Misc. 199
» 246 (» 282)	Leid. suppl. 59
» 247 (» 283)	?
» 248 (» 284)	Phill. 1549 (Berol.)
» 249 (» 285)	Brit. Mus. Addit. 15,276
» 250 (» 286)	Bodl. Misc. 200
» 251 (» 288)	Phill. 1550 (Berol.)
» 252 (» 294)	Phill. 1551 (Berol.)
» 253 (» 296)	Phill. 1552 (Berol.)
» 254 (» 297)	Phill. 1553 (Berol.)
» 255 (» 298)	Phill. 1554 (Berol.)
» 256 (» 300)	Phill. 1555 (Berol.)
» 257 (» 240)	Brit. Mus. Addit. 6791
» 258 (» 265)	Phill. 1556 (Berol.)
» 259 (» 268)	Phill. 1557 (Berol.)
» 260 (» 270)	Phill. 1558 (Berol.)
» 261 (» 272)	Phill. 1559 (Berol.)
» 262 (» 301)	Phill. 1560 (Berol.)
» 263 (» 303)	Phill. 1561 (Berol.)
» 264 (» 304)	Bodl. Misc. 215
» 265 (» 306)	Phill. 1562 (Berol.)
» 266 (» 307)	Phill. 1563 (Berol.)
» 267 (» 308)	Phill. 1564 (Berol.)
» 268 (» 310)	Phill. 1565 (Berol.)
» 269 (» 312)	Phill. 1566 (Berol.)
» 270 (» 319)	Phill. 1567 (Berol.)
» 271 (» 327)	Phill. 1568 (Berol.)
Meerm. 272 (= Clarom. 332[a])	Phill. 6763 (Cheltenh.)
» 273 (» 334)	Phill. 2355 (Cheltenh.)
» 274 (» 335)	Athen. cod. Med. 6
» 275 (» 336)	Phill. 3892 (Cheltenh.)
» 276 (» 332[b])	Phill. 1569 (Berol.)
» 277 (» 338)	Phill. 1570 (Berol.)
» 278 (» 341)	?
» 279 (» 332[c])	Phill. 1571 (Berol.)
» 280 (» 391B)	Phill. 1572 (Berol.)
» 281 (» 365[b])	Phill. 1573 (Berol.)
» 282 (» 287)	?
» 283 (» 290)	?
» 284 (» 291)	Phill. 1574 (Berol.)
» 285 (» 292)	Phill. 1575 (Berol.)
» 286 (» 293)	Phill. 1576 (Berol.)
» 287 (» 295)	Phill. 1577 (Berol.)
» 288 (» 299)	Phill. 1578 (Berol.)
» 289 (» 217[c])	Phill. 1579 (Berol.)
» 290 (» 217[d])	Phill. 1580 (Berol.)
» 291 (» 247)	Phill. 6764 (Cheltenh.)
» 292 (» 248)	Brit. Mus. Addit. 6790
» 293 (» 249)	Phill. 3085 (Cheltenh.)
» 294 (» 271)	Phill. 2381 (Cheltenh.)
» 295	Phill. 1580* (Berol.)
» 296[a] (= Clarom. 302[a])	Brit. Mus. Addit. 11,890
» 296[b] (» 302[b])	Phill. 3086 (Cheltenh.)
» 297 (» 311)	Phill. 1581 (Berol.)
» 298 (» 333)	Phill. 6765 (Cheltenh.)
» 299 (» 340)	Phill. 1582 (Berol.)
» 300 (» 343)	Phill. 1583 (Berol.)
» 301	?
» 302 (= Clarom. 353)	Phill. 1584 (Berol.)
» 303 (» 346)	Bodl. Misc. 193
» 304 (» 347)	Leid. suppl. 172
» 305 (» 359)	Leid. suppl. 67
» 306 (» 360)	Bodl. Misc. 189
» 307 (» 367)	Phill. 1585 (Berol.)
» 308 (» 368)	Phill. 1586 (Berol.)
» 309 (» 369)	Phill. 1587 (Berol.)
» 310 (» 370)	Phill. 1588 (Berol.)
» 311 (» 376)	Phill. 1589 (Berol.)
» 312 (» 377)	Bodl. Misc. 192.
» 313 (» 737[b])	Phill. 1590 (Berol.)
» 314 (» 382)	Bodl. Misc. 197
» 315 (» 389)	Phill. 1591 (Berol.)
» 316 (» 381[a])	Leid. suppl. 176
» 317 (» 381[b])	Phill. 1592 (Berol.)

Meerm.	318	(= Clarom. 381^{c})	Leid. suppl. 178
»	319	(» 365^{e})	Phill. 1593 (Berol.)
»	320	(» 349)	Phill. 1594 (Berol.)
»	321	(» 78^{b})	Bodl. Misc. 209
»	322	(» 381^{d})	Phill. 1595 (Berol.)
»	323	(» 365^{d})	Phill. 1596 (Berol.)
»	324	(» 351)	Phill. 1597 (Berol.)
»	325	(» 365^{c})	Bodl. Misc. 213
»	326		?
»	327	(= Clarom. 358^{a})	Bodl. Misc. 208
»	328 }	(» 361)	Bodl. Misc. 190
»	329 }		Bodl. Misc. 191
»	330	(» 358^{b})	Phill. 1598 (Berol.)
»	331	(» 365^{a})	Phill. 1599 (Berol.)
»	332		Leid. suppl. 46
»	333	(= Clarom. 381^{f})	Phill. 1600 (Berol.)
»	334	(» 378)	Phill. 1601 (Berol.)
»	335	(» 366)	Bodl. Misc. 207
»	336	(» 375)	Leeuward. 35
»	337	(» 381^{g})	Phill. 1602 (Berol.)
»	338	(» 381^{h})	Phill. 1603 (Berol.)
»	339	(» 371)	Phill. 1604 (Berol.)
»	340	(» 380)	Phill. 1605 (Berol.)
»	341		Phill. 1606 (Berol.)
»	342	(= Clarom. 381^{a})	Phill. 1607 (Berol.)
»	343		Leid. suppl. 103
»	344	(= Clarom. 363)	Leid. suppl. 104
»	345	(» 385)	Phill. 1608 (Berol.)
»	346	(» 386)	Leid. suppl. 123
»	347	(» 383)	Athen. cod. Philol. 44
»	348	(» 390)	Phill. 1609 (Berol.)
»	349	(» 387)	Phill. 1610 (Berol.)
»	350	(» 391C)	Phill. 1611 (Berol.)
»	351	(» 379D)	Phill. 1612 (Berol.)
»	352	(» 348)	Bodl. Misc. 214
»	353	(» 350)	Phill. 1613 (Berol.)
»	354	(» 355^{b})	Phill. 1614 (Berol.)
»	355	(» 379B)	Bodl. Misc. 210
»	356	(» 355^{a})	Leid. suppl. 177
»	357	(» 357)	Phill. 1615 (Berol.)
»	358	(» 217^{b})	Leeuward. 33
»	359	(» 379A)	Phill. 1616 (Berol.)
»	360	(» 374)	Leeuward. 34
Meerm.	361	(= Clarom. 379C)	Leid. suppl. 54
»	362	(» 384)	Leid. suppl. 122
»	363	(» 355^{c})	Bodl. Misc. 217
»	364	(» 364)	Phill. 3087 (Cheltenh.)
»	365	(» 388)	Phill. 1617 (Berol.)
»	366	(» 362)	Leid. suppl. 115
»	367	(» 204)	Phill. 1618 (Berol.)
»	368	(» 205)	Phill. 1619 (Berol.)
»	369	(» 206)	Phill. 1620 (Berol.)
»	370	(» 207)	Leid. suppl. 11
»	371	(» 208)	Phill. 1621 (Berol.)
»	372	(» 209)	Phill. 1622 (Berol.)
»	373	(» 210)	Phill. 1623 (Berol.)
»	374	(» 211)	Phill. 1624 (Berol.)
»	375	(» 198)	Leid. suppl. 105
»	376	(» 199)	Leeuward. 40
»	377	(» 200)	Bodl. Misc. 186
»	378	(» 201)	Phill. 1625 (Berol.)
»	379	(» 203)	Phill. 1626 (Berol.)
»	380	(» 216)	Phill. 1627 (Berol.)
»	381	(» 218)	Phill. 1628 (Berol.)
»	382	(» 219)	Phill. 1630 (Berol.)
»	383	(» 220)	Phill. 1631 (Berol.)
»	384	(» 221)	Phill. 1629 (Berol.)
»	385	(» 222)	Phill. 1632 (Berol.)
»	386	(» 223)	Phill. 1633 (Berol.)
»	387	(» 225)	Bodl. Misc. 187
»	388	(» 227)	Phill. 6766 (Cheltenh.)
»	389	(» 228)	Phill. 1634 (Berol.)
»	390	(» 229)	Phill. 1635 (Berol.)
»	391	(» 230)	Phill. 1636 (Berol.)
»	392	(» 232)	Bodl. Misc. 188
»	393	(» 233)	Phill. 1637 (Berol.)
»	394	(» 234)	Phill. 1638 (Berol.)
»	395	(» 235)	Phill. 1639 (Berol.)
»	396	(» 236)	Phill. 6767 (Cheltenh.)
»	397	(» 213)	Phill. 1640 (Berol.)
»	398	(» 215)	Phill. 1641 (Berol.)
»	399	(» 226)	?
»	400	(» 238)	Phill. 1642 (Berol.)
»	401	(» 212)	Leid. suppl. 17
»	402	(» 217^{a})	Phill. 1643 (Berol.)
»	403	(» 224)	Leid. suppl. 55

Codices igitur Meermanniani graeci viginti unus in bibliothecam Leidensem transierunt[1], quattuor in bibliothecam Leeuwardensem[2], sex in bibliothecam Musei Britannici[3], quadraginta in bibliothecam Bodleianam[4]; duo in possessionem Demetrii Postolaccae venerunt, deinde in bibliothecam regiam Atheniensem[5]; sex a F. A. Bienero acquisiti sunt, ex cuius legato in bibliothecam Universitatis Lipsiensis pervenerunt[6]; unus paulisper Caroli Weigelii Lipsiensis fuit, anno 1873 in bibliothecam regiam Berolinensem migravit[7]; triginta tres a Thoma Phillippsio post annum 1824 paulatim acquisiti etiam nunc Cheltenhami adservantur[8]; ceteri (CCXLI) anno 1824 vel paulo post ab eodem empti nunc in bibliotheca regia Berolinensi extant. duodeviginti codices Meermanniani graeci quo delati sint ut explorarem, adhuc non contigit. in catalogo bibliothecae Meermannianae (et Catal. Claromontano et Peliceriano) de illis narrantur haec:

Meerm. 46. *Theodoreti in prophetas Ezechielem et Danielem expositio. Saec. XVII, fol. 87, mucore vitiatus. p.*	Clar. 135. *Codex chartaceus in fol. (constans 87 foliis) saeculo XVII exaratus et non compactus, quo continetur Theodoreti in Ezechielem Prophetam Expositio, et eiusdem de diversis Scripturae sacrae versionibus.*
Meerm. 98. *Naucratii epistola et Germani, Episcopi Cyprii, synodicon. Saec. XVII, fol. 38. p.*	Clar. 156^c. . . . *Ibi continentur . . . et Naucratii . . . Epistolae.*
Meerm. 99. *Theophylacti epistolae LXII. Saec. XVI, fol. 47, in fine deficiens. p.*	Clar. 160. *Codex chartaceus in fol. (constans foliis 51) saeculo XVI exaratus et non compactus, quo continentur,* *1°. Theophylacti Bulgariae archiepiscopi Epistolae LXII.* *2°. Theodori Edesseni Capita ascetica centum (Latine).*
Meerm. 107. *Anonymi expositio unionis ecclesiarum sub Constantino et Romano. Saec. XVI, fol. 17. p.*	Clar. 168^b. . . . *2°. Anonymi Expositio unionis Ecclesiarum sub Constantino et Romano. Initium:* ῾Ο κύριος ἡμῶν ἰησοῦς.

[1] Meerm. 116. 136. 174. 224. 246. 304. 305. 316. 318. 332. 343. 344. 346. 356. 361. 362. 366. 370. 375. 401. 403.

[2] Meerm. 336. 358. 360. 376.

[3] Meerm. 97. 189. 249. 257. 292. 296^a.

[4] Meerm. 53. 65. 70. 76. 80. 109. 112. 115. 119. 123. 125. 127. 129. 147. 160. 176. 193. 196. 198. 205. 207. 245. 250. 264. 303. 306. 312. 314. 321. 325. 327. 328. 329. 335. 352. 355. 363. 377. 387. 392.

[5] Meerm. 274. 347.

[6] Meerm. 168. 169. 170. 171. 175. 182.

[7] Meerm. 228.

[8] Meerm. 36. 49. 51. 55. 57. 59. 62. 87. 89. 93. 96. 104. 111. 113. 139. 145. 148. 167. 179. 190. 212. 222. 272. 273. 275. 291. 293. 294. 296^b. 298. 364. 388. 396.

Meerm. 117. *Evangelia quatuor, secundum liturgiam Graecorum disposita. In membr., saec. XI, fol. 277, nitide et integerrime conservata.* cor. russ.

Clar. 54. *Codex membranaceus in 4° (foliorum 277) saeculo circiter XI exaratus, complectens quatuor Evangelia secundum liturgiam Graecorum disposita.*

Meerm. 128. *Maximi, Confessoris et Abbatis, explanatio orationis Dominicae; Graece et Latine. Saec. XVII, fol. 29, in fine deficiens.*

Clar. 142. *Quaternio* (sic) *chartaceus in 4° (foliorum 29) saeculo XVII exaratus, quo continetur Maximi confessoris et abbatis Explanatio Orationis Dominicae.*

Meerm. 166. *Collectanea quaedam ad Theologiam et historiam ecclesiasticam pertinentia, quorum index praefigitur. Saec. XVI, fol. 84. mucidior est. p.*

Meerm. 173. *Theodori Hermopolitae synopsis* ἐκλογὴ *codicis Iustinianei, ex duobus Mss. bibliothecae Vindobonensis Caesareae descripta, cum notis in margine, fol. 27. p.*

Meerm. 183. *Michaelis Attaliotae synopsis iuris. — Georgius Codinus, de officiis domus Augustae et de festis. Saec. XV, fol. 62. initio mutilus ac mucore valde foedatus*[1]).

Meerm. 227. *Oribasii praeparationes medicae emplastrorum ad Eustathium filium; eiusdem euporiston ad Eunapium, libri IV. Saec. XIV, fol. 155. situ est corruptus et lacer, at charta in integrum restitutus, salva adhuc omni fere scriptura. p.*

Clar. 326. *Codex chartaceus in fol. saeculo XIV exaratus, situ corruptus et lacer, salvâ tamen adhuc omni poene scripturâ. Ibi continentur Oribasii Praeparationes medicae Emplastrorum ad Eustathium filium. Eiusdem Euporiston ad Eunapium libri IV. (Constat is codex foliis 155).*

Pélic. 61. Ὀριβασίου βιβλίον περιέχον τὰς ἰατρικὰς σκευασίας τῶν ἐμπλάστρων. Τοῦ αὐτοῦ περὶ πασῶν ἐμπλάστρων καὶ (ἐ)σκευασμένων διὰ πείρας. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Εὐνάπιον. Τοῦ αὐτοῦ περὶ δυνάμεως τῶν ἁπλῶν κατὰ στοιχεῖον. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν πανδήμων νοσημάτων.

Meerm. 232. *Actuarius philosophus, de virtute spirituum animalium ac de diaeta. Saec. XVI, fol. 45. mucore deformis et exesus, quantum potuit, redintegratus.*

Clar. 339. *Codex chartaceus in fol., saeculo XVI exaratus, mucore deformis. Ibi habetur Actuarius philosophus de Virtute spirituum animalium et de Diaeta. (Constat foliis 45.)*

Pélic. 90ᵇ. . . . Ἀκτουαρίου περὶ ἐνεργείων τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος λόγος πρῶτος. Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαίτης τροφῶν δεύτερος λόγος.

Meerm. 247. *Anonymi de bellicis terra marique praeparationibus, libri XX. — Aelianus, de instruendis aciebus, cum figuris. Saec. XVI, fol. 188. p.*

Clar. 283. *Codex chartaceus in fol., saeculo XVI exaratus, quo continentur,*

1°. *Anonymi de Bellicis terrâ marique praeparationibus libri XX.*

2°. *Aelianus de instruendis aciebus cum figuris. Versus finem quaedam folia in medio pertusa. (Constat is codex foliis 188).*

Pélic. 146. Πολεμικῶν παρασκευῶν διατάξεις κ'. Περὶ στρατηγῶν (l. στρατηγικῶν) ὀνομάτων τε καὶ τάξεων Αἰλιανοῦ.

---

1) Codex Meerm. 183 videtur particula esse codicis Claromontani 81 (= Pélic. 167). v. sup. p. XXVIII (no. 10*).

Meerm. 278. *Ioannis, Episcopi Prisdryanensis, excerpta ex Palladio, Archelao, Stephano Alexandrino, et aliis veteribus medicis; accedunt alia ad rem medicam pertinentia. Saec. XVI, fol. 112. p.*	Clar. 341. *Codex chartaceus in 4° (foliorum 262) saeculo XVI exaratus, quo continentur Excerpta ex Palladio, Archelao, Stephano Alexandrino, Ioanne episcopo Prisdryano et diversis aliis veteribus Medicis insignibus. Accedunt Hippocratis praesagia et alia ad Rem medicam pertinentia.*	Pélic. 79^{b}. . . . Ἰωάννου, ἐπισκόπου Πρισδρυανῶν, ἐκ τοῦ Παλλαδίου, Ἀρχελάου, Στεφάνου Ἀλεξανδρέως καὶ διαφόρων παλαιῶν ἰατρῶν περὶ ἐντέρων.
Meerm. 282. *Anonymi ad Hermippum de astrologia libri II. — Theon, Alexandrinus, in Ptolemaei canones. Saec. XVI, fol. 145. p.*	Clar. 287. *Codex chartaceus in 4° (constans foliis 145), saeculo XVI exaratus, quo continentur,* *1°. Anonymi ad Hermippum de Astrologia libri duo.* *2°. Theon Alexandrinus in Ptolemaei Canones.*	Pélic. 53^{a}. Ἕρμιππος ἢ περὶ ἀστρολογίας. Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας.
Meerm. 283. *Anonymi opus de astrologia et botanica. Saec. XVI, fol. 232. initio duo folia sunt avulsa. p.*	Clar. 290. *Codex chartaceus in 4° foliorum 232, saeculo XVI exaratus, quo continetur incerti authoris opus de Astrologia et Botanica. (Codicis initio duo folia sunt avulsa.)*	Pélic. 55. Ἄλλο σύγγραμμα συνέχον τινὰ τῆς γεωμαντίας τε καὶ ἀστρολογίας, ἀνωνύμου.

Meerm. 301. *Niphonis monachi, Patriarchae Constantinop., grammatica, cum epistola Manuelis Moschopuli, eius avunculi, recentiori manu scripta. — Accedit Theodori introductiva grammatica; idem, de mensibus; Apollonius, de constructione, et Herodianus, de numeris; omnia Venetiis, apud Aldum, 1495. Theodori libro adscriptae sunt variae observationes in margine, Apollonius autem innumeris locis quin et sedecim integris foliis ex cod. Ms. suppletus est. constat 228 fol. p.*

Meerm. 326. *Cyrilli lexicon, ordine alphabetico, desinens in π, recentiori manu scripta, fol. 170. p. Ex Bibliotheca I. Vossii.*

Meerm. 399. *Theophylacti Simocattae historiae universalis libri XIII* (l. VIII), *cum indice praevio, Sirmondi manu descripti, fol. 85. p.*	Clar. 226. *Codex chartaceus in 4° minori (foliorum 84), Sirmondi manu descriptus. Ibi continentur Theophylacti Simocattae (medio saeculo VIII clari) Historiae universalis libri VIII.*

Haec habui quae de historia codicum Phillippicorum et qui cum illis artissime coniuncti sunt Meermannianorum Claromontanorum Pelicerianorum praemitterem. restat ut gratias agam quam maximas omnibus qui nuntiis de codicibus quibusdam officiosissime relatis in perscribenda hac praefatione me adiuverunt.

Dabam Vratislaviae m. Aprili 1890.

1.

Codex 1405 Phill. = 33 Meerm. = 56 Clar. = 10 Pel., chartaceus, cm. 33,5 × 23,8, saec. XVI, foliorum 321, olim Nauloti.

CATENA SS. Patrum in libros Pentateuchum Iosuae Iudicum Ruth Regum Paralipomenon, ex diversis scriptoribus compilata, inprimis e THEODORETI Quaestionibus in hos Veteris Testamenti libros (Migne, Patrol. graec. tom. LXXX p. 75—858). in fine adiectus est THEODORETI tractatus de Scripturae Sacrae editionibus antiquis.

Scriptus est codex eadem manu qua codex 1407 i. e. a Malaxo.

2.

Codex 1406 Phill. = 34 Meerm. = 84 Clar. = 19 Pel., chartaceus, cm. 32,7 × 23,9, saec. XVI, foliorum 146, olim Nauloti.

1. fol. 1r: ORIGENIS (?) commentarius in librum Iob. incipit: Σημαίνει ἡ βίβλος τοῦ μακαρίου ἰὼβ τὴν εἰς ἰουδαίους τοῦ θεοῦ κηδεμονίαν. desinit (fol. 123r supra): καὶ τὸν θεὸν καὶ τὴν αὐτοῦ δικαιοσύνην ἐπίπροσθεν παντὸς οὑτινοσοῦν τιθέμενος.

2. fol. 123r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] in librum Iob homiliae quattuor (Migne, Patrol. graec. tom. LVI p. 563—582).

Subscriptio (fol. 146v):

λλ,
,αφμβ. ἰου ζ̄ ἐγράφη: —
γ' κλ
γεωρ κ : — ἐν βενετείᾳ: —

codex igitur finitus est die VII m. Iulii a. 1542 Venetiis manu Georgii Cocoli.

3.

Codex 1407 Phill. = 35 Meerm. = 58 Clar. = 20 Pel., chartaceus, cm. 33,4 × 24,3, saec. XVI, foliorum 230, olim Nauloti.

CATENA SS. Patrum in librum Iob, ex diversis scriptoribus compilata, inprimis ex OLYMPIODORI diaconi commentario (Migne, Patrol. graec. tom. XCIII p. 13—469).

In fine Malaxus librarius hanc acrostichida adscripsit:

ἀκροστιχὶς πέφυκεν ἥδε τῶν στίχων.

Ὄλβος καθώσπερ ἔνθα πάρεστιν λίθους,
Μαργαρίτας τε πουλυτίμους ξυνάγει,
Ἀρεττάων τὼς πυκτία ἡ πυκνότης.
Λόγων λίθοις οὖν μαργάροις θ' ὑπερτίμοις,
Ἀστραποφωτόμορφον ἅδε ταινίαν,
Ξένως ἐγὼ φέρουσα δέλτος πανσόφου,
Ὄντως ἄνακτος σαλαμῶντος τοῦ πάνυ,
Στεροῖο τ' ἀδάμαντος ἰὼβ ἐν πόνοις,
Ἔχουσα ἀμφί τ' ἐνθέων διδασκάλων,
Γερουσίης νοῦν πνευματεμφορουμένης,
Ῥάδια ὥς κε τὰ δυσέκληπτα πέλει,
Ἀρχιερεῖ πρέσβυΐ τ' ἐξ ἀνακτόρων
Ψυχὴν δέμας τε ἠρεταῖς ἐστεμμένῳ,
Ἔχοντι ὄλβον ἀναφαίρετον, πόθον,
Τρυφᾷν ἀόκνως ἐνθέῳ θεωρίῃ,
Ἁρμουδίως ἥρμωσμαι εὐκλεεστάτως,
Δοθήσεται γὰρ Χριστὸς ἀτρεκεστάτως,
Ἔχοντι παντὶ καὶ περισσεύσει ἔφη.

accipiendus videtur esse Nicolaus Malaxus: cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 204. Legrand, Bibliogr. Hellén. I p. 251. 305 sqq.; quamquam Manuel quoque Malaxus codices exarabat.

4.

Codex 1408 Phill. = 37 Meerm. = 87 Clar., chartaceus, cm. 33,8 × 21,8, saec. XVI, foliorum 143.

Eusebii Caesariensis commentarius in Psalmos (Migne, Patrol. graec. tom. XXIII p. 65 sqq.). finitur expositione Psalmi CXII (Migne l. l. p. 1333).

5.

Codex 1409 Phill. = 38 Meerm. = 60 Clar. = 28 Pel., chartaceus, cm. 33 × 24,4, saec. XVI, foliorum 420, olim Nauloti.

1. fol. 1r: Catena SS. Patrum in Psalmos LXXVII—CL.

2. fol. 379r: Catenae in Cantica Mosis, Annae matris Samuelis, Ionae Abbacum Iesaiae prophetarum, Sanctorum trium puerorum, S. Deiparae, Zachariae patris Ioannis Baptistae, Hiskiae regis.

Scriptus est codex eadem manu qua codex 1407 i. e. a Malaxo.

6.

Codex 1410 Phill. = 39 Meerm. = 61 Clar., chartaceus, cm. 28,6 × 21,5, saec. XV, foliorum 269, binis columnis scriptus.

Ioannis Chrysostomi commentarii in Psalmos.

Initio codex mutilus est, desunt enim nunc novem quaterniones; decimus quaternio incipit his verbis: ψευδής· ἡ δὲ ἀληθής· καὶ κάλλη καὶ δυναστεῖαι καὶ δόξαι (Migne, Patrol. graec. tom. LV p. 145 v. 29). insunt

1. fol. 1r: commentarius in Psalmum XI et initium commentarii in Psalmum XII usque ad verba σπουδαιότεροι οἱ ὀλιγωρότεροι (sic) γένωνται (Migne l. l. p. 150 v. 3 inf.).

2. fol. 4v: commentarii in Psalmos XLI, XLIII-XLIX, CVIII-CXVII, CXIX-CXLIX (= Migne l. l. p. 155—495). folia 224 et 225 a bibliopego perperam collocata sunt, suum locum habere debent post fol. 235, atque ante folium 236 duo circiter folia interciderunt.

3. folia 245—269 bibliopegi errore hic collocata neque inter se iusto ordine disposita mutilae particulae sunt novem quaternionum illorum, quos in initio codicis nunc deesse supra diximus. continent autem folia 245 et 246 fragmentum commentarii in Psalmum IX inde a verbis ἀκολάστου ἐπιθυμίας usque ad verba καλῶς τοῖς ὀνόμασι γυμνοῖς (Migne l. l. p. 131 v. 30 usque ad p. 134 v. 33); folia 247—250 fragmentum commentarii in Psalmum IV a verbo (ἀγα)νακτήσεις usque ad verbum ἀναπλάττουσι (ibid. p. 51 v. 30 usque ad p. 57 v. 12); folium 251 frustulum ex eodem commentario a verbis καὶ εὐκολίας usque ad verba εἰ γὰρ τὰ φυ(σικά) (ibid. p. 58 v. 36 usque ad p. 60 v. 4); folia 252—254 fragmentum commentarii in Psalmum VI a verbis πρὸς τὴν τέχνην usque ad verba ἔμπροσθεν ἀπαν(τήσεται) (ibid. p. 74 v. 57 usque ad p. 79 v. 20); folia 255—258, 259v, 259r, 260v, 260r, 261—263 fragmenta commentarii in Psalmum VII inde a verbis καὶ τῇ φιλαρχίᾳ usque ad verba βιωτικὸν αἰτεῖς (ibid. p. 82 v. 28 usque ad p. 95 v. 51); fol. 264 frustulum ex commentario in Psalmum IX a verbo (εὐφραί)νεσθαι usque ad verba ὁ κρίνων δικαιοσ(ύνην) (ibid. p. 124 v. 16 usque ad p. 125 v. 48); fol. 265 ex eodem a verbis κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν usque ad verba καθ' ἑκάστην ἡμέραν (ibid. p. 135 v. 2 inf. usque ad p. 137 v. 24); fol. 266 et 267 ex eodem a verbis ἥ τε γὰρ συμφορά usque ad verbum εὑρεῖν (ibid. p. 127 v. 12 usque ad p. 130 v. 7); fol. 268 fragmentum commentarii in Psalmum X a verbis δοκιμάζει καὶ ἀσεβῆ usque ad verba καὶ οἱ μοιχοί (ibid. p. 142 v. 36 usque ad p. 143 v. 5 inf.); denique folium 269 fragmentum commentarii in Psalmum IV a verbo χαίρωμεν usque ad verba ἀδικουμένων ἀγα(νακτήσεις) (ibid. p. 49 v. 3 inf. usque ad p. 51 v. 30).

Scriptus est codex variis manibus: I fol. 1—68, fol. 89r a—93, fol. 158—269; II fol. 69—89r a, fol. 126—157; III fol. 94—109; IV fol. 110—125.

7.

Codex 1411 Phill. = 40 Meerm. = 64 Clar. = 27 Pel., chartaceus, cm. 32 × 24, saec. XVI, foliorum 217, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: PROCOPII SOPHISTAE eclogarum expositionum in Proverbia Salomonis epitome. incipit: Τρεῖς εἰσὶ τοῦ σοφωτάτου σολομῶντος αἱ πραγματεῖαι. desinit (fol. 102ʳ supra): οὐ μόνον τὰ περιφανῆ δόγματα αὐτῆς εἰσηγούμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰσαγωγικά. non est commentarius ille quem post Angelum Maium edidit Migne, Patrol. graec. tom. LXXXVII p. 1221 sqq., sed Catena, eadem ut videtur quam in Parisinis 153 et 172 et aliis codicibus extare monuit Harles in Fabricii Bibl. Gr. VIII p. 563. cf. etiam Olympiodori diaconi commentarium in Proverbia (Migne, tom. XCIII p. 469 sqq.).

2. fol. 106ʳ: (eiusdem Procopii?) CATENA in Ecclesiasten. incipit: Ματαιότης ματαιοτήτων κτλ. Ὁ ἐκκλησιαστὴς φυσιολογίας ἁπτόμενος ἀποκαλύπτει τοῦ παρόντος βίου τὸ μάταιον. des. (fol. 127ʳ): τοῦτο οὖν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει εἶναι. praemissa est fol. 105ᵛ hypothesis (Olympiodori diaconi: cf. Migne, tom. XCIII p. 477—480).

3. fol. 129ʳ: CATENA in Canticum Canticorum. incipit: Πηγὴ ζωῆς ἐστιν ὁ νυμφίος βοῶν· εἴ τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με. est Catena Procopii Sophistae (cf. Migne, tom. LXXXVII, 2 p. 1545—1753). praecedit Neophyti Presbyteri πρόλογος εἰς τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων. incipit: Τὰ ἐν τῷ ᾄσματι τῶν ᾀσμάτων φαινόμενα ἀσύντακτα.

4. fol. 215ʳ: tractatus de Proverbiis Salomonis. incipit: Σοφὸς μὲν Δαουὶδ πεπαρρησιασμένως εἰπών· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. desinit (fol. 217ʳ): καὶ λοιμοῦ μαστιγωμένου ἄφρων πανουργότερος γίνεται. est prooemium Catenae a Polychronio collectae: cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 646.

Subscriptio (fol. 102ʳ): ἐγράφη παρεμοῦ νικολάου, πόνος. est Nicolaus Cocolus: cf. cod. 1625.

8.

Codex 1412 Phill. = 41 Meerm. = 63 Clar. = 18 Pel., chartaceus, cm. 32 × 23,3, saec. XVI, foliorum 156, olim Nauloti.

CATENAE in Proverbia Salomonis, in Ecclesiasten, in Canticum Canticorum, simillimae eis quae in codice 1411 leguntur.

Codex eadem manu exaratus est qua codex 1407 i. e. a Malaxo.

9.

Codex 1413 Phill. = 42 Meerm. = 133 Clar. = 21 Pel., chartaceus, cm. 33,8 × 23,2, saec. XVI, foliorum 112.

CATENA SS. Patrum in Canticum Canticorum ex THEODORETI commentario (Migne, Patrol. graec. tom. LXXXI p. 28—213) et excerptis ex Gregorio Nysseno Nilo Maximo (ἐκ τῶν τριῶν πατέρων) Pselloque (cf. Biblioth. Patrum, Paris. 1624, tom. II p. 681 sqq.) adhibitis compilata.

Inter folia 24 et 25 interciderunt non nulla (unus quaternio ut videtur); in imo margine fol. 24ᵛ manu recentissima haec adnotata sunt: *Quae hîc desiderantur, in alio sunt volumine.*

Inde a folio 7 codex scriptus est a Bartholomaeo de Zanettis (cf. cod. 1639).

10.

Codex 1414 Phill. = 43 Meerm. = 94 Clar. = 26 Pel., chartaceus, cm. 32,5 × 23, saec. XVI, foliorum 200, olim Nauloti.

BASILII MAGNI commentarius in Iesaiam (Migne, Patrol. graec. tom. XXX p. 117—668).

Scriptus est codex eadem manu qua codex 1406 i. e. a Georgio Cocolo. in folio 200ᵛ haec subscriptio legitur: ἐπληρώθη σὺν θεῷ τὰ εἰς τὸν ἠσαΐαν· τοῦ ἁγίου βασιλ(είου) μηνὶ μαΐω· γ̅· ἡμέρα τρίτη· ἰνδ(ικτιῶνος) ι̅ε̅ ἔτους ἀπὸ κτήσεως κόσμου ͵β̅'ΥΝ (sic, sed ͵β in rasura). sine dubio haec subscriptio a librario ex antiquo exemplari suo tran-

scripta est: $\overline{\beta\Upsilon N}$ erratum vel male correctum est pro ͵ϚΥΝ (6450) i. e. anno p. Chr. n. 942. codex igitur apographum est codicis Parisini gr. 492.

11.

Codex 1415 Phill. = 44 Meerm. = 65 Clar., chartaceus, cm. 31,6 × 21,6, saec. XVI, foliorum 412.

Procopii Sophistae in Iesaiam prophetam commentationum variarum epitome (Migne, Patrol. graec. tom. LXXXVII, 2 p. 1817—2717).

Insertae sunt multae foliorum particulae editionis impressae, cum variis emendationibus (Kusteri teste catalogo Claromontano).

12.

Codex 1416 Phill. = 45 Meerm. = 134 Clar., chartaceus, cm. 34,3 × 23,4, saec. XVI, foliorum 98.

Theodoreti in Ieremiae prophetiam commentarius (Migne, Patrol. graec. tom. LXXXI p. 496—805).

Scriptus est codex duabus manibus: I fol. 1r—42r; II fol. 42v—98r.

13.

Codex 1417 Phill. = 47 Meerm. = 66 Clar., chartaceus, cm. 32 × 22,7, saec. XVI, foliorum 250.

1. fol. 1r: Theophylacti expositiones in prophetas Oseam Ionam Abbacum Naum Michaeam (Migne, Patrol. graec. tom. CXXVI p. 564—820; p. 905—968; p. 820—904; p. 969—1189).

2. fol. 210r: Theophylacti epistulae LXII (Migne l. l. p. 501-520; p. 381-384; p. 520-536 med.; p. 384-392; p. 536 inf. - 557; p. 312-336; p. 373 inf. - 376; p. 336; p. 376-377; p. 336-337; p. 381; p. 337-353; p. 404—413). ultima epistula mutila est, abrumpitur (fol. 250r) verbis κράτιστον ἡμῶν βασιλέα· τί δὲ (Migne l. l. p. 413 v. 20).

Maior pars codicis (fol. 51v—209v) manu Bartholomaei de Zanettis videtur exarata esse (cf. cod. 1518). in folio praefixo primus possessor haec adnotavit: *Meus Ludouici Beccatelli ep(iscop)i Rauellensis, quem Venetiis emi scutis aureis sex 1553.* idem vir olim possedit codicem Bodleianum Miscell. 181 (scr. a. 1545): cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I pag. 735. cf. etiam infra codd. 1443. 1471. 1499. 1515. 1628. 1629.

14.

Codex 1418 Phill. = 48 Meerm. = 57 Clar., chartaceus, cm. 32,2 × 21, saec. XVII, foliorum 240.

Expositiones in libros Veteris Testamenti Pentateuchum Iosuae Iudicum Ruth Regum Paralipomenon, ex variis scriptoribus et Catenis excerptae.

15.

Codex 1419 Phill. = 50 Meerm. = 118 Clar. = 4 Pel., chartaceus, cm. 31 × 21,4, saec. XVI, foliorum 110.

1. fol. 1r: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον. incipit: Τίνος ἕνεκεν τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἀρξαμένων τοῦτο μὴ ἐν βραχεῖ μετὰ ταῦτα ἠνίξατο εἰπών· καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, τὰ δ' ἄλλα πάντα παραδραμὼν τὴν σύλληψιν, τὸν τόκον κτλ. desinit (fol. 66r supra): δέον γὰρ ἐρωτῆσαι· εἴγε ἐσπούδασεν ὁ Χριστὸς ἐπιθέσθαι τυραννίδι. non sunt Ioannis Chrysostomi homiliae in Evang. Ioannis (Migne, Patrol. graec. tom. LIX), sed commentarius continuus, fortasse Titi Bostrensis: cf. Fabricius, Biblioth. graec. VIII p. 684. Migne, Patrol. graec. tom. LXIV p. 1411 (ind. alph.). Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 737.

2. fol. 66r: Excerpta ex Hesychio Presbytero et Ioanne Chrysostomo.

3. fol. 73r: Titi Bostrensis commentarius in Evangelium Lucae (editus in Magnae Bibliothecae Patrum tom. XIII (Paris. 1654) p. 762—836).

In margine satis multa scholia minio adscripta sunt ab eadem manu.

16.

Codex 1420 Phill. = 52 Meerm. = 70 Clar. = 15 Pel., chartaceus, cm. 33,3 × 24, saec. XVI, foliorum 295, olim Nauloti.

CATENA SS. Patrum in Evangelium Ioannis.

Subscriptio (fol. 295ᵛ):

Ὡς ἐμνήσθης, κύριε, ληστοῦ ἐν ξύλῳ,
Δεομένου μνήσθητι, τοῦ Ἰωάννου
Λιταῖς ἁγίαις πατέρων συνωνύμων
Τῶν ἐκ πνεύματος ἁγίου λαλησάντων.

Ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ‚αφμβ^ῳ', μηνὶ αὐγούστῳ ε^η', κόπῳ καὶ δεξιότητι ἰωάννου κατέλου τοῦ Ναυπλοιώτου: — εὑρισκαμένου ἐν τῇ ‘λαμπρᾷ πόλει τῶν βενετειῶν, μετὰ τὴν αἰχμάλωσιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος: — καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὔχεσθε διὰ τὸν κύριον. codex igitur finitus est die V m. Augusti a. 1542 manu Ioannis Cateli Naupliotae.

17.

Codex 1421 Phill. = 54 Meerm. = 120 Clar., chartaceus, cm. 29,3 × 21, saec. XV—XVI, foliorum 244, binis columnis scriptus.

IOANNIS CHRYSOSTOMI homiliae XLIV in priorem epistulam ad Corinthios (Migne, Patrol. graec. tom. LXI p. 9 sqq.). folia 1 et 2 manu recentiore (saec. XVI) suppleta sunt. in fine unum folium periit, abrumpitur homilia XLIV his verbis: ὅταν φέρωσι γενναίως τὰ λεγόμενα (Migne l. l. p. 381 v. 19).

18.

Codex 1422 Phill. = 56 Meerm. = 72 Clar., chartaceus, cm. 34 × 23,5, saec. XVI—XVII, foliorum 224.

Hic codex ex variis variorum codicum particulis compositus est. insunt:

1. fol. 1ʳ: fragmentum CATENAE in Genesin.

2. fol. 11ʳ: alterius CATENAE in Genesin fragmentum.

3. fol. 31ʳ: fragmentum CATENAE in Psalmos.

4. fol. 61ʳ: Ἐξήγησις εἰς τὸν μακάριον ἰὼβ συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου ἡρακλείας χυροῦ νικήτα. incipit: Ὑπόθεσις μὲν ἡμῖν καὶ σκοπὸς τοῦ λόγου. desinit: ἐξαλείφειν διὰ θυσιῶν καὶ τῆς εἰς θεὸν δεήσεως. cf. Catena Graecorum Patrum in beatum Iob, collectore NICETA, opera et studio Patricii Iunii, Londini 1637, fol. insunt in codice Catenae huius prooemium et προθεωρία in Iobi caput primum.

5. fol. 65ʳ: fragmentum CATENAE in Psalmos.

6. fol. 75ʳ: excerpta ex CATENA (Procopii Sophistae) in Proverbia Salomonis.

7. fol. 83ʳ: excerpta ex CATENA (Procopii Sophistae) in Ecclesiasten.

8. fol. 91ʳ: Ἐκλογαὶ ἑρμηνειῶν Γρηγορίου Νύσσης καὶ Νείλου ἀσκητοῦ εἰς τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων σολομῶντος.

9. fol. 99ʳ: fragmenta CATENARUM in prophetas Iesaiam Ieremiam Ezekiel.

10. fol. 137ʳ: fragmentum commentarii in prophetam Daniel.

11. fol. 147ʳ: fragmentum CATENAE in prophetam Ioel.

12. fol. 157ʳ: fragmenta CATENARUM in Evangelia Marci Lucae Ioannis et in Actus Apostolorum.

19.

Codex 1423 Phill. = 58 Meerm. = 85 Clar. = 5 Pel., chartaceus, cm. 31,8 × 22,5, saec. XVI, foliorum 71, olim Nauloti.

ORIGENIS quae dicitur Philocalia (cf. Migne, Patrol. gr. tom. XIV p. 1309—1316).

Codex variis manibus scriptus est.

20.

Codex 1424 Phill. = 60 Meerm. = 89 Clar., chartaceus, cm. 26,4 × 19,2, saec. XVII, foliorum 101.

1. fol. 1ʳ: EUSEBII PAMPHILI liber de nominibus locorum in S. Scriptura (ed. Lagarde, Onomastica sacra, Gottingae 1870, p. 207—304).

2. fol. 42ʳ: Excerptum ex HIPPOLYTI THEBANI Chronico de incarnatione Domini.

incipit: Ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου μέχρι τῆς τῶν μάγων παρουσίας κτλ. desinit: ἀδελφοῦ δὲ ζαχαρίου τοῦ ἱερέως. cf. Migne, Patrol. gr. tom. CXVII p. 1036 med. — 1041 med.

3. fol. 43ʳ: Excerptum ex PALLADII historia Brachmanum. incipit: Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν μακεδόνων βασιλέως διαβάντος κτλ. desinit: καὶ ἐὰν ἀκούσῃς μου τῶν λόγων, κτήσῃ ἐμῶν ἀγαθῶν. cf. Fabricius, Bibl. graec. X p. 108 ed. Harles.

4. fol. 44ʳ: ANASTASII SINAITAE περὶ μήκους καὶ βραχύτητος ζωῆς καὶ περὶ ποικίλων καὶ αἰφνηδίων θανάτων. est Anastasii quaestio XCVI: cf. Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIX p. 736—749.

5. fol. 50ᵛ: [EUSTATHII] homilia in Hexaemeron, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν, εὐσταθίου ἐπισκόπου ἀντιοχείας ὁμιλία εἰς τὴν ἑξαήμερον ὑπόμνημα θαυμαστὸν (Migne, Patrol. gr. tom. XVIII p. 708—794).

6. fol. 80ʳ: MICHAELIS PSELLI libellus de lapidum virtutibus (Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 888—900).

7. fol. 81ᵛ: Menses Atheniensium, Aegyptiorum, Ascalonitarum, Bithyniorum, Cappadocum, Cypriorum, Hebraeorum, Romanorum.

8. fol. 83ʳ: STEPHANI et aliorum ἑρμηνεία λέξεων τῇ ἁγίᾳ γραφῇ ἐμφερομένων.

9. fol. 93ᵛ: STEPHANI et aliorum ἑρμηνεία τῶν ἑβραϊκῶν ὀνομάτων τῶν ἐν τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ ἐμφερομένων.

10. fol. 101ᵛ: Λέξεις λατινικαὶ κατὰ ἀλφαβήτου. incip.: ἄδνουμερον, κατ' ὄνομα διέρχεσθαι κτλ.

21.

Codex 1425 Phill. = 61 Meerm. = 90 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23,1, saec. XVI, foliorum 31.

S. ASTERII AMASENI homiliae quinque priores (Migne, Patrol. gr. tom. XL p. 164—240).

Index libri ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΟΜΙΛΙΑΙ et titulus homiliae primae Εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον manu recentiore additi sunt.

Scriptus est codex duabus manibus: I fol. 1—15; II fol. 16—31.

22.

Codex 1426 Phill. = 63 Meerm. = 93 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23,3, saec. XVI, foliorum 363.

1. fol. 1ʳ: ATHANASII ARCHIEPISCOPI ALEXANDRIAE vita S. Antonii (Migne, Patrol. gr. tom. XXVI p. 835—976). folia 36—38 vacua sunt.

2. fol. 39ʳ: [EUSTATHII] homilia in Hexaemeron (Migne, Patrol. gr. tom. XVIII p. 708—794). cf. cod. 1424. folia 71ᵛ et 72 vacua sunt.

3. fol. 73ʳ: PROCOPII SOPHISTAE commentariorum in Genesin eclogarum epitome (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVII, 1 p. 21 sqq.). fol. 103ᵛ spatium dimidiae fere paginae vacuum relictum est, in quo lacuna hiat eadem atque in editione l. l. p. 113 med. in fine opus mutilum est, abrumpitur fol. 192ʳ his verbis: εἴρηται γὰρ καὶ πρότερον ὅτι ὤφθη θεὸς αὐτῷ· ὅθεν φιλίως ὁ πρεσβύτης προσδραμὼν μεταφόβου καὶ χαρᾶς προσεκύνησεν, ᾧ καὶ τὴν δοξολογίαν εὐχαρίστω καρδίᾳ ἀνέπεμψεν ὅτι αὐτῷ πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν (Migne l. l. p. 365 v. 10). folia 192ᵛ—194ᵛ vacua sunt.

4. fol. 195ʳ: σύγγραμμα παρὰ μανουὴλ συντεθὲν τοῦ χαλέκα, τῇ τῶν λατίνων δόξῃ συναγορεῦον· ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεται. incipit: κεφάλαιον πρῶτον: Ἐπειδὴ τῆς μὲν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης πάντα πραγματεύεσθαι χρὴ· τοῦτο τῆς ἐντολῆς κελευούσης. desinit (fol. 363ᵛ): ἵνα καὶ ὁ σπείρων καρπὸν θερίσῃ, καὶ ὁ συνάγων μισθὸν λάβῃ καὶ πάντας εἰς τὴν οὐράνιον πατρίδα συνεισελθεῖν, τῆς τοῦ κυρίου χαρᾶς ἀπολαύσοντας· εἰς δόξαν τοῦ ἑνὸς θεοῦ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας τριάδος τῆς μιᾶς καὶ ἀληθοῦς θεότητος. ἀμὴν. ἀμὴν. ἀμὴν. sequitur hic senarius: τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις. graece hoc opus nondum editum est, latine prodiit interprete Ambrosio Camaldulensi (= Migne, Patrol. gr. tom. CLII p. 13—258).

Codex variis manibus scriptus est; maximam partem Bartholomaeus de Zanettis videtur exarasse (cf. cod. 1518).

23.

Codex 1427 Phill. = 64 Meerm. = 96 Clar., chartaceus, cm. 32,7 × 22,3, saec. XVI, foliorum 192.

Basilii Magni epistulae CCXLVIII (Migne, Patrol. gr. tom. XXXII p. 220 sqq.).

Insunt epistulae in editione his numeris notatae: 102. 302. 269. 62. 40. 41. 295. 259. 99. 5. 6. 247. 219. 54. 323. 65. 156. 134. 123. 262. 154. 164. 252. 212. 299. 84. 94. 63. 186. 187. 304. 147. 276. 81. 153. 50. 152. 100. 17. 56. 328. 118. 208. 260. 111. 104. 110. 280. 300. 163. 148. 272. 96. 180. 177. 76. 33. 193. 127. 324. 149. 75. 74. 313. 325. 21. 265. 245. 145. 160. 52. 214. 291. 48. 55. 105. 279. 173. 161. 176. 191. 150. 231. 202. 200. 201. 236. 218. 232. 248. 190. 131. 179. 128. 130. 64. 101. 113. 114. 205. 206. 133. 266. 292. 159. 172. 79. 301. 216. 238. 73. 283. 296. 136. 162. 98. 241. 182. 31. 146. 168. 157. 158. 227. 228. 290. 91. 240. 258. 281. 178. 26. 229. 230. 71. 183. 119. 72. 225. 242. 365. 215. 126. 15. 274. 49. 286. 142. 143. 144. 311. 165. 107. 109. 108. 303. 312. 18. 306. 278. 297. 83. 106. 175. 121. 254. 122. 255. 184. 185. 132. 181. 253. 256. 103. 87. 78. 273. 275. 315. 318. 316. 70. 319. 320. 317. 322. 326. 327. 77. 209. 36. 285. 309. 314. 249. 305. 308. 117. 298. 35. 310. 11. 331. 155. 213. 88. 270. 287. 288. 307. 37. 289. 195. 46. 45. 329. 208. 196. 169. 321. 174. 170. 171. 282. 95. 141. 189. 237. 85. 284. 71. 137. 294. 257. 233. 234. 235. 153. 93. 264. 267. 222. 221. 220. 89. 124. 268. insertae sunt fol. 162r—167r Basilii homiliae duae, κατὰ Σαβελλιανῶν, Ἀρείου καὶ τῶν ἀνομίων (sic) et πρὸς τοὺς συκοφαντοῦντας αὐτὸν ὅτι τρεῖς θεοὺς λέγει (Migne, Patrol. gr. tom. XXXI p. 600 sqq. et p. 1488 sqq.).

24.

Codex 1428 Phill. = 66 Meerm. = 100 Clar., membranaceus, cm. 31,5 × 24, saec. XI, foliorum 214, binis columnis scriptus.

Gregorii Nazianzeni orationes.

Codex in initio et in fine mutilus est, in medio lacunosus et perperam compactus. fol. 3v incipit oratio in summo margine λόγος ε̄ inscripta, in initio igitur perierunt orationes tres et maior pars quartae. incipit fol. 1r: (ἐσχά)ταις ἡμέραις λέγοντος· ἐκχεῶ, quae verba sunt capitis 13 orationis XLI (Migne, Patrol. gr. tom. XXXVI p. 445). sequuntur inde a folio 3v usque ad folium 211v orationes XV. XVI. XXIV. XIX. XXXVIII. XLIII. XXXIX. XL. XXI. XIV. XI. XLII. XXXIII. XXVI (Migne, tom. XXXV p. 912 sqq. 933 sqq. 1169 sqq. 1044 sqq., tom. XXXVI p. 312 sqq. 493 sqq. 336 sqq. 360 sqq., tom. XXXV p. 1081 sqq. 857 sqq. 832 sqq., tom. XXXVI p. 457 sqq. 213 sqq., tom. XXXV p. 1228 sqq.). oratio XIX (fol. 39r—50v) in fine mutila est, post folium 50 unum folium intercidit. oratio XLIII (fol. 61r—101r) non est integra, inter folia 64 et 65 unus quaternio (vel ternio) intercidit. quinque quaterniones (terniones) a bibliopego perperam collocati sunt, foliorum 91–128 rectus ordo hic est: 91. 100–113. 122—127. 114—121. 92—99. 128. folium 137 postea (manu saec. XIII) substitutum est pro folio deperdito. in fine (fol. 211v inf.) adiecta est vita Gregorii Nazianzeni (Migne, tom. XXXV p. 244 sqq.), cuius maior pars interiit: abrumpitur verbis καὶ ἔφθανε τὴν ἐξ ὕδατος σωτηρίαν ὁ ἐν ὕδασι θάνατος (Migne l. l. p. 249 v. 10).

In margine scholia non multa adscripta sunt eadem manu (ut videtur). Initia orationum ornamentis distincta erant, quorum non nulla excisa sunt.

25.

Codex 1429 Phill. = 67 Meerm. = 101 Clar. = 31a Pel., membranaceus, cm. 34 × 27, saec. XI—XII, foliorum 196, binis columnis scriptus.

GREGORII NAZIANZENI orationes.

Codex in initio et in fine mutilus est. in initio tres fere quaterniones interierunt in eisque duae Gregorii orationes et longe maxima pars tertiae: folium quod nunc est primum olim fuit ultimum quaternionis tertii. in fine duo pluresve quaterniones perierunt. praeterea inter folia 27 et 28, 121 et 122, 140 et 141 singula folia interciderunt. codicem iam mutilatum habebat collegium Claromontanum, integer fuit in bibliotheca Peliceriana.

fol. 1r incipit: ἡμεῖς ὁ χριστοῦ μελισσὼν· καὶ τοιοῦτον λαβόντες, quae verba sub finem orationis XLIV leguntur (Migne, Patrol. gr. tom. XXXVI p. 620 v. 16). antecesserant olim orationes εἰς τὸ ἅγιον πάσχα (or. I et XLV: cf. Omont, Catalogue des mscr. grecs de Guillaume Pelicier, p. 23). sequuntur inde a folio 1v orationes XLI. XV. XXIV. XIX. XXXVIII. XLIII. XXXIX. XL. XI. XXI. XLII. XIV. XVI (cf. Migne, tom. XXXV et XXXVI). oratio XVI in folio 196v abrumpitur his verbis: καὶ εἴπατε ἀνδριούμεθα· ἐπήγαγον ὑμῖν χάλαζαν (Migne, tom. XXXV p. 948 v. 26). praeter Gregorii orationes olim in hoc codice inerant Basilii Magni homilia protreptica εἰς βαπτισμόν et Theophylacti commentarii in Evangelia Matthaei et Ioannis (cf. Omont l. l.).

Scholia adscripta sunt manu recentiore (saec. XIV) in foliis plerisque; eadem manus in marginibus paginarum 28r et 140v et 141r ea supplevit quae foliis inter folia 27 et 28 et inter folia 140 et 141 deperditis interciderant.

Fol. 48r post orationem XXXVIII manu saeculi XV haec adnotata sunt: (ἐτέ)θη ὁ παρὸν θεολόγος εἰς τὸν ναὸν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ο ἔστιν ὁ ναὸς τοῦ τιμιοτάτου μοναχοῦ κυροῦ ἰανικίου τοῦ γιο^τ (sic) καὶ ἀρχιμανδρίτου ἄργους· εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν κυροῦ ἰωάννου τοῦ κουνία· καὶ ἀφιερώθη νὰ ἵσταται εἰς τὸν αυτὸν θεῖον ναὸν: — eadem manus fol. 97r post orationem XLIII haec adscripsit: ὁ παρῶν θεολόγος ἐτέθη εἰς τὸν ναὸν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ διάψυχηκὴν σωτηρίαν ἰωάννου τοῦ κουνία· ὅστης ἐτάφη μέσω τοῦ αὐτοῦ θίου ναοῦ. σὺν τοῖς τέκνοις ἐνέτει ϛϠλϛ ἰνδ. ϛ'. μη φερ κθ. ἡμέρα κυριάκῃ: (i. e. die XXIX m. Februarii a. 1428 p. Chr. n.).

26.

Codex 1430 Phill. = 68 Meerm. = 103 Clar. = 3 Pel., chartaceus, cm. 32 × 25, saec. XVI, foliorum 63, olim Nauloti.

GREGORII NAZIANZENI orationes tres contra Iulianum (or. IV, V, XIX ed. Migne, Patrol. gr. tom. XXXV p. 532—720 et p. 1044—1064).

27.

Codex 1431 Phill. = 69 Meerm. = 104 Clar., chartaceus, cm. 31,8 × 21,4, saec. XVI, foliorum 143.

1. fol. 1r: GREGORII NAZIANZENI orationes XXII. XXXII. XXXVI. XLII. III. XXV. XXXIV. XVII. VI. XXIII (Migne, Patrol. gr. tom. XXXV. XXXVI).

2. fol. 83r: GREGORII NAZIANZENI ad Cledonium epistulae (CI et CII ed. Migne, tom. XXXVII p. 176 sqq. et 193 sqq.).

3. fol. 91v: GREGORII NAZIANZENI orationes XXXVII. XXVI. XXXIII (Migne, tom. XXXV. XXXVI).

4. fol. 117r: GREGORII NAZIANZENI ad Nectarium epistula adversus Apollinarium (CCII ed. Migne, tom. XXXVII p. 329 sqq.).

5. fol. 118v: GREGORII NAZIANZENI oratio XIII (Migne, tom. XXXV p. 852 sqq.).

6. fol. 120r: τοῦ αὐτοῦ πρὸς παρθένον παραινετικός. incipit: Παρθένε, νύμφη χριστοῦ· δόξαζέ σου τὸν νυμφίον (Christ et Paranikas, Anthologia graeca carminum christianorum, Lipsiae 1871, p. 29—32). Sequitur eiusdem alterum carmen, incipiens: σὲ καὶ νῦν εὐλογοῦμεν (ibid. p. 29).

7. fol. 122r: τοῦ αὐτοῦ πρὸς Εὐάγριον μοναχὸν περὶ θεότητος. inter Gregorii Nysseni epistulas ed. Migne, Patrol. gr. tom. XLVI p. 1101—1108.

8. fol. 125^r: GREGORII NAZIANZENI homilia in Ezekiel prophetam (Migne, tom. XXXVI p. 665—669).

9. fol. 126^r: GREGORII (THAUMATURGI) Metaphrasis in Ecclesiasten (Migne, Patrol. gr. tom. X p. 988—1017).

10. fol. 138^r: GREGORII NAZIANZENI orationes XII. IX. X (Migne, tom. XXXV).

Codex manibus variis exaratus est: I fol. 1—88; II fol. 89—137; III fol. 138—143.

28.

Codex 1432 Phill. = 71 Meerm. = 108 Clar. = 16 Pel., chartaceus, cm. 32,4 × 23,2, saec. XVI, foliorum 133, olim Nauloti.

1. fol. 1^r: (GREGORII NYSSENI liber de hominis opificio). titulus deest. incipit: κεφάλαιον πρῶτον· ἐν ᾧ τίς ἐστι μερικὴ περὶ τοῦ κόσμου φυσιολογία· καί τις ἀβροτέρα διήγησις· περὶ τῶν προγεγονότων τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως: — Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, φησὶν ἡ γραφὴ κτλ. (Migne, Patrol. graec. tom. XLIV p. 128—256). praemissa est tabula capitulorum.

2. fol. 59^r: (IOANNIS ZONARAE historiarum epitome). titulus desideratur. incipit: Θεὸς ἔστι μὲν ἀνενδεὴς φύσις, αὐτὴ ἑαυτῇ αὐτάρκης εἰς δόξαν καὶ εἰς κατάληψιν. insunt libri I et II et capita sex priora libri III, abrumpitur opus fol. 130^v his verbis: ἀτελῆ δὲ τὴν φρόνησιν ὄντα, οὐ φύσει τοιοῦτον προαχθέντα (lib. III cap. 6 extr.). fol. 131^r incipit: οὐδὲ πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν ἀκερδὴς ὁ πόνος ἔσται καὶ ἡ περὶ τὴν συγγραφὴν ἀσχολία ἐλήλυθε κατὰ νοῦν κτλ., quae verba sunt Ioannis Zonarae ex praefatione (cf. Ioann. Zonar. ed. L. Dindorf, Lipsiae 1868, vol. I p. 4 infra); desinit fol. 133^v: ἀρχὴν ταύτης ποιουμένῳ τὴν πρώτην ἀρχήν· τὴν τῶν ὅλων αἰτίαν· τὴν ἄναρχόν τε καὶ ἄχρονον· καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνης παραχθέντων ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς ὑπόστασιν καὶ οὐσίωσιν, τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν γένεσιν, quibus verbis praefatio finitur (cf. edit. laud. p. 11). tria igitur folia 131—133 a bibliopego perperam in fine codicis collocata sunt, et ante folium quod nunc est 131 unum folium interiit, in quo initium praefationis descriptum fuit.

Codex duabus manibus scriptus est: I (manu Nicolai Cocoli) fol. 1—58; II fol. 59—133.

29.

Codex 1433 Phill. = 72 Meerm. = 112 Clar., membranaceus, cm. 33,8 × 24,6, saec. XI, foliorum 398, binis columnis elegantissime exaratus.

IOANNIS CHRYSOSTOMI in Genesin homiliae XXXI—LXVII (Migne, Patrol. graec. tom. LIII et LIV p. 282 sqq.).

Foliis 1—392 efficiuntur XLIX quaterniones a librario in margine inferiore primi cuiusque folii numerati (numeri partim conservati partim abscisi partim mutilati sunt); a folio 393 incipit quaternio L, cuius duo folia extrema finem homiliae LXVII olim continentia perierunt; abrumpitur fol. 398^v his verbis: ὡς οὐδὲν εἰς αὐτὸν ἡμαρτήκασι· φησὶ γάρ· μὴ φοβεῖ(σθε) (Migne, l. l. tom. LIV p. 578 v. 2).

In dextro margine pauca abscisa sunt his foliis: 92^r, 163^r, 197^r, 198^r, 286^r, 343^r.

30.

Codex 1434 Phill. = 73 Meerm. = 113 Clar., membranaceus, cm. 29,7 × 22,4, saec. XI, foliorum 291, binis columnis nitide scriptus.

IOANNIS CHRYSOSTOMI in Genesin homiliae XXIX priores (Migne, Patrol. graec. tom. LIII p. 21 sqq.).

Folia 1 et 2 liquore quodam ita maculata sunt, ut scriptura passim evanescat et legi vix possit. in fine codex mutilus est, abrumpitur homilia XXIX fol. 291^v his verbis: τοῦ αὐτοῦ προφήτου λέγοντος· ἐπίρριψον (Migne l. l. p. 261 v. 33).

31.

Codex 1435 Phill. = 74 Meerm. = 114 Clar., membranaceus, cm. 29,7 × 23,3, saec. XI, foliorum 274, binis columnis scriptus.

Ioannis Chrysostomi in Evangelium Matthaei homiliae II—XLI.

Folia 1—21 et folium 274 plus minusve lacerata sunt, scriptura in his passim evanida. codex et in initio et in fine mutilus est; incipit: (τὰς) πύλας ἡμῖν ἀνοιγομένας (Migne, Patrol. graec. tom. LVII p. 25 v. 9); abrumpitur fol. 274ᵛ his verbis: μὴ γάρ μοι τὸ μέτρον εἴπῃς, ἀλλ' ὅ(τι) (Migne l. l. p. 450 v. 48). singula folia ab antiqua manu numeris notata sunt κε' — σϛη'; folia igitur viginti quattuor priora sive tres quaterniones in initio codicis perierunt. eisdem numeris antiquis efficitur folia 264—274 male nunc compacta esse; hoc enim ordine olim recte sese excipiebant: fol. 272. 273. 270. 271. 264—269. 274.

32.

Codex 1436 Phill. = 75 Meerm. = 115 Clar., membranaceus, cm. 34,5 × 24, saec. XII, foliorum 324, binis columnis scriptus.

Ioannis Chrysostomi in Evangelium Matthaei homiliae LIV—XC (Migne, Patrol. graec. tom. LVIII p. 531—794).

Codex nitide scriptus et in initiis homiliarum variis ornamentis distinctus est, quorum non nulla excisa sunt. in foliis 2—5 praemissus est index homiliarum hoc versiculo inscriptus: πίναξ ἄριστος τῆς παρούσης πυκτίδος.

33.

Codex 1437 Phill. = 77 Meerm. = 119ᵃ Clar. = 2ᵃ Pel., membranaceus, cm. 30,6 × 22,3, saec. XI, foliorum 302, binis columnis scriptus.

Ioannis Chrysostomi homiliae in Evangelium Ioannis (Migne, Patrol. graec. tom. LIX p. 23—482).

Codex initio mutilus est, periit quaternio primus in eoque homilia prima et maior pars secundae. incipit fol. 1ʳ: ἀκροατὴς εἰπέ μοι· πῶς δὲ οὐκ ἂν εἴη παντὸς ἀλογώτερος ἀλόγου (Migne l. l. p. 36 v. 51). praefixa sunt duo folia membranacea, quibus theologica varia adnotata sunt manu recentiore (saec. XIII): ab eadem manu passim in margine scholia adscripta sunt.

34.

Codex 1438 Phill. = 78 Meerm. = 122 Clar., chartaceus, cm. 28,2 × 18,2, saec. XVII, foliorum 142.

1. fol. 1ʳ: Ioannis Chrysostomi (vel Pseudo-Chrysostomi) homiliae variae, e codicibus Parisinis descriptae.

2. fol. 113ʳ: Severiani Gabalitani homilia εἰς τὸ πάτερ παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ κτλ. initium deest, incipit fol. 115ʳ: εἰρῆσθαι, ἀλλὰ παρὰ τὸ καλῶς νοεῖσθαι. non commemorat Fabricius-Harles, Biblioth. graec. tom. X p. 507 sqq. (= Migne, Patrol. graec. tom. LXV p. 9 sqq.).

3. fol. 123ʳ: Eiusdem de cruce homilia. incipit: καλῶς ἡμῖν καὶ σοφῶς ἡ προηγουμένη (ed. Savilius inter dubia Chrysostomi tom. V p. 898 sqq.).

4. fol. 132ᵛ: [Ioannis Chrysostomi] in Psalmum XCVI homilia (Migne, tom. LV p. 603—612).

5. fol. 142ʳ: Severiani Gabalitani homilia εἰς τὸ ῥητὸν ἀποστολικὸν ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. incipit: Καὶ μὴν εἰ ἀπερίγραπτος τυγχάνει ἡ θεότης. cf. Fabricius-Harles, Bibl. graec. tom. X p. 507 (= Migne, Patrol. graec. tom. LXV p. 11/12).

Folia 32—34, 40, 58, 88, 112—114 vacua sunt.

35.

Codex 1439 Phill. = 79 Meerm. = 123 Clar., membranaceus, cm. 33,4 × 24,7, saec. XII, foliorum 404, binis columnis scriptus.

1. fol. 1ʳ: Ioannis Chrysostomi adversus Iudaeos orationes I et IV—VIII (Migne, Patrol. graec. tom. XLVIII p. 843—856 et

p. 871—942). in fine haec subscripta sunt (fol. 86ʳ): τετέλεσται σὺν Θεῷ τὰ κατὰ ἰουδαίων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου :: ἐν λόγοις ξξ ::

2. fol. 86ᵛ: [Ioannis Chrysostomi] oratio εἰς τὸ ὅτι παλαιᾶς καὶ καινῆς (διαθήκης) εἷς ὁ νομοθέτης κτλ. (Migne l. l. tom. LVI p. 397—410).

3. fol. 98ʳ: Ioannis Chrysostomi homiliae duae (Migne l. l. p. 153—162 et p. 141—152).

4. fol. 117ᵛ: [Ioannis Chrysostomi] homilia εἰς τὸν ἀκάκιον (sic) τὸν ποιμένα κτλ. (Migne, tom. LII p. 827—836).

5. fol. 127ᵛ: Ioannis Chrysostomi homiliae duae (Migne, tom. LVI p. 175—192 et tom. LV p. 511—518).

6. fol. 148ᵛ: Ioannis Chrysostomi de Davide et Saule homiliae tres (Migne, tom. LIV p. 675—708).

7. fol. 182ʳ: Ioannis Chrysostomi homilia ad Demetrium de compunctione (Migne, tom. XLVII p. 393—410).

8. fol. 199ᵛ: Ioannis Chrysostomi ad Stagerium libri tres (Migne, tom. XLVII p. 423—494).

9. fol. 267ᵛ: Ioannis Chrysostomi epistulae I et III (Migne, tom. LII p. 549—556 et p. 572—590). in codice πρὸς Κυριακὸν ἐπίσκοπον inscriptae sunt.

10. fol. 289ʳ: Ioannis Chrysostomi ad Theodorum lapsum libri duo (Migne, tom. XLVII p. 277—316).

11. fol. 327ʳ: Ioannis Chrysostomi ad Stelechium de compunctione libellus (Migne l. l. p. 411—422).

12. fol. 339ʳ: Ioannis Chrysostomi de incomprehensibili homiliae sex (Migne, tom. XLVIII p. 701—748 et p. 795—802).

13. fol. 390ᵛ: Ioannis Chrysostomi in S. Romanum et in S. Ignatium martyres laudationes (Migne, tom. L p. 605—612 et p. 587—596).

36.

Codex 1440 Phill. = 81 Meerm. = 125 Clar., chartaceus, cm. 32 × 22,4, saec. XVI, foliorum 257.

1. fol. 4ʳ: Ioannis Chrysostomi de virginitate liber (Migne, Patrol. graec. tom. XLVIII p. 533—596).

2. fol. 65ʳ: Excerpta varia e Ioannis Chrysostomi scriptis (λόγοι περὶ διαφόρων ὑποθέσεων).

3. fol. 120ᵛ: Ioannis Chrysostomi de Davide et Saule homiliae I et II (Migne, tom. LIV p. 675—695).

4. fol. 135ʳ: Ioannis Chrysostomi de Anna sermones I—II et IV—V (ibid. p. 631—652 et p. 660—676).

5. fol. 163ʳ inf: Ioannis Chrysostomi homiliae quattuor (Migne, tom. LI p. 77—88. 65—76. 87—98. 131—144).

6. fol. 197ᵛ: Ioannis Chrysostomi homiliae tredecim (Migne, tom. LXIII p. 589—602. 615—656. 665—672. 601—606. 671—682).

Folia 1—3 et folium 64 scriptura vacua sunt.

37.

Codex 1441 Phill. = 82 Meerm. = 126 Clar., chartaceus, cm. 32 × 22,2, saec. XVI, foliorum 335.

Ioannis Chrysostomi (vel Pseudo-Chrysostomi) homiliae XLV (Migne, Patrol. graec. tom. LI p. 353—372; tom. L p. 653—662; tom. LXI p. 755—758; tom. LIX p. 599—610 et p. 653—664; tom. LII p. 449—460; tom. LIX p. 627—636; tom. LXIII p. 213—218 et p. 879—888; tom. LVI p. 279—290; tom. LIX p. 619—628; tom. XLIX p. 257—264; tom. LIX p. 663—674; tom. XLVIII p. 1043—1054; tom LI p. 271—302; tom. LIX p. 515—522; tom. L p. 683—694; tom. LIV p. 695—708; tom. XLIX p. 363—372; tom. LX p. 735—738; tom. LXI p. 689—698; tom. XLIX p. 223—232; tom. L p. 719—726; tom. LXIV p. 37—44; tom. LXI p. 745—752 et p. 781—784; tom. XLIX p. 393—398 et p. 283—292; tom. LVI

p. 153—162; tom. LX p. 747—752; tom. XLIX p. 263—276; tom. LVI p. 97—107 et p. 397—410 et p. 553—564; tom. LXIII p. 531—544; tom. LIX p. 485—490 et p. 525—528; tom. LXII p. 737—740; tom. LXIII p. 817—822; tom. LVI p. 587—590). duae homiliae (XL et XLIII) in editionibus non leguntur: una εἰς τὴν βάσιν τῶν νηστειῶν κτλ. (fol. 302ʳ) incipit: Ἀγαπητοί, πάλιν ἡ ἁγία καὶ εὐπρόσδεκτος παρὰ θεῷ νηστεία παραγέγονεν, altera περὶ ὅρκου καὶ ἐπιορκίας (fol. 327ʳ) incipit: ἀκούσατε ἀδελφοὶ τοῦ προφήτου.

Folia 110 et 252—254 vacua sunt. scriptus est codex variis manibus: I fol. 1—109. 159—187. 208—232ʳ supra. 242—251; II fol. 111—152; III fol. 153—158. 188—199ʳ med., 232ʳ med.—241. 302—335; IV fol. 199ʳ med.—207. 296—301; V fol. 255—295.

38.

Codex 1442 Phill. = 83 Meerm. = 127ᵃ Clar., membranaceus, cm. 41 × 28,7, saec. XI—XII, foliorum 374, binis columnis scriptus.

Codex initio mutilus est, periit unus quaternio in eoque una oratio (nescio quae) et initium secundae, nam proxime sequens (fol. 7ᵛ) numeratur λόγος γ'.

1. fol. 1ʳ incipit: τὰ τοιαῦτα τολμῶντα χριστιανὸν εἰλικρινῆ i. e. in IOANNIS CHRYSOSTOMI adversus Iudaeos oratione prima (Migne, Patrol. graec. tom. XLVIII p. 847 v. 44). sequuntur (fol. 7ᵛ) eiusdem adversus Iudaeos orationes IV—VIII (Migne l. l. p. 871—942).

2. fol. 55ʳ: EIUSDEM de incomprehensibili homiliae II—VI (Migne l. l. p. 709—748 et p. 795—802).

3. fol. 84ᵛ: EIUSDEM de sacerdotio libri sex (Migne l. l. p. 623—692).

4. fol. 134ʳ: EIUSDEM ad Stagirium libri tres (Migne, tom. XLVII p. 423—494).

5. fol. 185ʳ: EIUSDEM oratio in Kalendas (Migne, tom. XLVIII p. 953—962).

6. fol. 191ᵛ: [EIUSDEM] oratio εἰς τὸ πάντες παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ. incipit: Μεγάλα τινὰ καὶ ὑπερφυῆ κτλ. tamquam spuria praetermissa in editionibus.

7. fol. 197ʳ: EIUSDEM homilia in illud, Vidua eligatur (Migne, tom. LI p. 321—338).

8. fol. 208ᵛ: GEORGII (Gregorii) PRESBYTERI CAESAREAE CAPPADOCIAE oratio in Sanctos CCCXVIII patres et in Constantinum imperatorem (Migne, tom. CXI p. 420—440).

9. fol. 214ᵛ: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia in principium ieiuniorum (Migne, tom. LXII p. 745—748).

10. fol. 220ʳ: IOANNIS CHRYSOSTOMI in epistulam ad Hebraeos homilia XXXI (Migne, tom. LXIII p. 213—218).

11. fol. 226ᵛ: EIUSDEM liber Quod nemo laeditur nisi a se ipso (Migne, tom. LII p. 459—480).

12. fol. 241ʳ: EIUSDEM homilia in Ierem. X 23 (Migne, tom. LVI p. 153—162).

13. fol. 247ʳ: EIUSDEM de precatione homiliae duae (Migne, tom. L p. 775—786).

14. fol. 255ʳ: EIUSDEM in Maximum laudatio (Migne, tom. LI p. 225—242).

16. fol. 268ᵛ: EIUSDEM homilia Non esse desperandum (Migne, tom. LI p. 363—372).

16. fol. 273ᵛ: EIUSDEM comparatio regis et monachi (Migne, tom. XLVII p. 387—392).

17. fol. 277ᵛ: EIUSDEM homiliae quinque (Migne, tom. LI p. 353—364; tom. L p. 441—452, p. 527—534, p. 571—578; tom. LI p. 65—76).

18. fol. 304ʳ: EIUSDEM adhortatio ad Theodorum lapsum (Migne, tom. XLVII p. 277—316).

19. fol. 336ʳ: EIUSDEM de compunctione libri duo (Migne, tom. XLVII p. 393—422).

20. fol. 357ᵛ: EIUSDEM in illud, Salutate Priscillam etc. homiliae duae (Migne, tom. LI p. 187—208).

21. fol. 371ᵛ: EIUSDEM de proditione Iudae homilia secunda (Migne, tom. XLIX

p. 381 sqq.), in fine mutila: perierunt enim ultimi quaternionis duo folia extrema.

Folia 24, 29—36, 40 interciderunt, eorum loco folia chartacea (vacua) inserta sunt. praeter quaternionem primum toti interierunt quaterniones XXXVI (inter folia 272 et 273), XL et XLI (inter folia 296 et 297), XLVI (inter folia 328 et 329). pauca in dextro margine abscisa sunt de foliis 85, 88, 120, 267, 272, 282, 283, 310.

39.

Codex 1443 Phill. = 84 Meerm. = 129 Clar., chartaceus, cm. 32,7 × 24, saec. XVI, foliorum 301.

1. fol. 1r: Ioannis Chrysostomi de Davide et Saule homiliae tres (Migne, Patrol. graec. tom. LIV p. 675—708).

2. fol. 31r: eiusdem de Anna sermones quinque (Migne l. l. p. 631—676).

3. fol. 69v: eiusdem homiliae septem (Migne, tom. LI p. 77—88, p. 65—76, p. 87—98, p. 131—144, p. 113—132, p. 97—112).

4. fol. 136r: eiusdem in Genesin sermo IX (Migne, tom. LIV p. 619—630).

5. fol. 145r: [eiusdem] homilia in Annuntiationem b. Virginis (Migne, tom. L p. 791—796).

6. fol. 148r: (Ioannis Geometrae) oratio in S. Deiparae Annuntiationem (Migne, tom. CVI p. 812—848).

7. fol. 157r: Basilii Seleuciensis oratio in S. Deiparae Annuntiationem (Migne, tom. LXXXV p. 425—452).

8. fol. 165r: Ioannis Chrysostomi in Evangelium Ioannis homiliae LXII—LXIV (Migne, tom. LIX p. 341—360).

9. fol. 179r: eiusdem in Evangelium Matthaei homilia LXVI (Migne, tom. LVIII p. 625—632).

10. fol. 185r: Andreae Cretensis oratio in ramos Palmarum (Migne, tom. XCVII p. 985—1017).

11. fol. 194v: Ioannis Chrysostomi in Evangelium Matthaei homiliae LXXVII, LXXVIII, LXXX, LXXXII, LXXXIII, LXXXVI—XC (Migne, tom. LVIII p. 701—718, p. 723—730, p. 737—752, p. 763—794).

12. fol. 249r: S. Epiphanii homilia in Sabbato magno (Migne, tom. XLIII p. 440—464).

13. fol. 258r: Ioannis Chrysostomi homilia in sanctum Pascha (Migne, tom. LII p. 765—772).

14. fol. 263r: Gregorii Nysseni oratio in sanctum Pascha (Migne, tom. XLVI p. 681—684).

15. fol. 264v: [Ioannis Chrysostomi] sermo catecheticus in Pascha (Migne, tom. LIX p. 721—724).

16. fol. 266r: Vita Ioannis Damasceni ab Ioanne patriarcha Hierosolymitano conscripta (Migne, tom. XCIV p. 429 sqq.).

17. fol. 281r: Philothei Patriarchae in eximios pontifices et doctores laudatio (Migne, tom. CLIV p. 768—820).

Scriptus est codex variis manibus: folia 1—144 Bartholomaeus de Zanettis exaravit (cf. cod. 1639). fol. 1r in summo margine haec leguntur: *Meus Ludouici Beccatelli ep(iscop)i Rauellensis, quem Venetiis emi scutis aureis tredecim cum dimidio. 1553.* cf. cod. 1417.

40.

Codex 1444 Phill. = 85 Meerm. = 131 Clar., chartaceus, cm. 34,4 × 23,5, saec. XVI, foliorum 247.

1. fol. 1r: S. Cyrilli Alexandrini contra Iulianum imperatorem libri duo, in quinque tomos uterque divisus (Migne, Patrol. graec. tom. LXXVI p. 503—1058).

2. fol. 224r: eiusdem adversus Anthropomorphitas liber (Migne, tom. LXXVI p. 1065—1132).

Codex variis manibus scriptus est.

41.

Codex 1445 Phill. = 86 Meerm. = 138 Clar., chartaceus, cm. 34 × 23, saec. XVI, foliorum 109.

1. fol. 1r: THEODORETI contra Nestorium libellus ad Sphoracium (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIII p. 1153—1164).

2. fol. 5v: THEODORETI epistulae CXLVI (Migne l. l. p. 1173—1409). epistula CXII manu recentissima exarata est in quattuor foliis formae minoris inter folia 68 et 69 insertis; in fine adnotatum est hanc epistulam descriptam esse e codice Vaticano et collatam Neapoli ad aliud vetustissimum exemplar, quod Card. Seripandus bibliothecae S. Ioannis ad Carbonariam legavisset.

42.

Codex 1446 Phill. = 88 Meerm. = 139 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23, saec. XVII, foliorum 62.

BASILII SELEUCIENSIS de vita et miraculis S. Theclae martyris libri duo (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXV p. 477—617).

43.

Codex 1447 Phill. = 90 Meerm., chartaceus, saec. XVII, foliorum 78.

Hic codex in bibliotheca Meermanniana (ut videtur) e duabus codicum particulis compactus est:

I fol. 1—36, cm. 30,6 × 20,5.

1. fol. 1r: IOANNIS DAMASCENI oratio de iis qui in fide dormierunt (Migne, Patrol. gr. tom. XCV p. 248—277).

2. fol. 17r: EIUSDEM in dormitionem b. Mariae Virginis homilia prima (Migne, tom. XCVI p. 700—721).

II fol. 37—78 (= cod. 145 Clar.), cm. 30 × 21.

1. fol. 37r: ANDREAE CRETENSIS in nativitatem b. Mariae oratio prima (Migne, tom. XCVII p. 805—820).

2. fol. 40r: EIUSDEM in nativitatem b. Mariae oratio quarta (Migne l. l. p. 861 sqq.). huius orationis initium tantum servatum est, abrumpitur fol. 40v verbis πρὸς τὸ ἐν ἀγαλλιάσει τίκτειν μεταπεποίηται· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί (Migne l. l. p. 865 v. 23); post folium 40 folia aliquot interciderunt.

3. fol. 41r: EIUSDEM in nativitatem b. Mariae oratio secunda (Migne l. l. p. 820—844).

4. fol. 47r: EIUSDEM in nativitatem b. Mariae oratio tertia (Migne l. l. p. 844—861).

5. fol. 51r: EIUSDEM in dormitionem b. Mariae oratio prima (Migne l. l. p. 1045 sqq.).

6. fol. 58r: IOANNIS DAMASCENI in dormitionem b. Mariae homiliae II, I, III (Migne, tom. XCVI p. 721—753, p. 700—721, p. 753—761).

7. fol. 72r: MODESTI HIEROSOLYMITANI encomium in dormitionem b. Mariae (Migne, tom. LXXXVI, 2 p. 3277—3312).

In fine (fol. 78r) haec extat subscriptio: ἐγράφη τὸ παρὸν πανηγυρικὸν διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀποκρησιάρη τοῦ ἐνδοξοτάτου ῥηγὸς φράντζα· διὰ χειρὸς γαβριὴλ ἱερομονάχου Σουμαροῦπα, καὶ πρωτοσυγγέλου τῆς ἐν κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας ἐν ἔτει ,ζρις^ω ἰν(δικτίων)ος ς̄ (i. e. anno 1608 p. Chr. n.) μηνὶ αὐγούστ(ῳ) (ex ἰουνίῳ correctum)· ἀντεγράφη δὲ ἐξ ἑνὸς βιβλίου τῆς παναγίας τῆς ἐν χάλκῃ· ὅπερ ἐγράφη ἐν ἔπει (sic) ,ςωκζ ἰν(δικτίων)ος β̄ (i. e. anno 1319 p. Chr. n.) διὰ χειρὸς ἀναστασίου μοναχοῦ ἄντικρυ βυζαντίου: —

44.

Codex 1448 Phill. = 91 Meerm. = 147 Clar., chartaceus, cm. 28,3 × 20, saec. XVII, foliorum 146.

ANASTASII SINAITAE Anagogicarum contemplationum in Hexaemeron libri XI. incipit prooemium libri primi: Φωνὴ Θεοῦ ἱερά, ἀῤῥόεσθαι ὕδωρ ζῶν ἐκ σωτηρίων πηγῶν. desinit liber undecimus: ἡμεῖς δὲ ἐνταῦθα τὸν λόγον διαναπαύσαντες τῷ παμβασιλεῖ χριστῷ δόξαν ἀναπέμψωμεν, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν

αἰώνων. Ἀμήν. liber XII deest. huius operis libri I—XI latine tantum editi sunt: cf. Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIX p. 851—1052.

Codicem exaravit Claudius Cheraeus; subscriptio (fol. 29^v): *Claudius Cherêus, ex agro Lingonico* [Langres]. *28. Novembris 1615.* et fol. 146^v: *Claudius Cheraeus Lingonensis 1° Ianuarii 1616.*

45.

Codex 1449 Phill. = 92 Meerm., chartaceus, cm. 26,4 × 19,7, saec. XVII, foliorum 217.

Anastasii Sinaitae Anagoge in Hexaemeron. est idem opus quod in codice 1448 legitur.

In folio praefixo haec adnotata sunt: *Anastasius Sinaita in Hexaemeron. gr. ms. Ex bibliotheca S. Siluestri in monte Quirinali transcribi curavit Lucas Holstenius. CICIϽCXXXVI.*

46.

Codex 1450 Phill. = 94 Meerm. = 150 Clar., membranaceus, cm. 40 × 30, saec. XII, foliorum 284.

Ioannis Damasceni Eclogae sive Sacra Parallela (Migne, Patrol. gr. tom. XCV p. 1041 sqq., XCVI p. 9 sqq.). fol. 1^r praefatio incipit: Τῆς θεοπνεύστου γραφῆς ἡ ἄσκησις κτλ. sequitur fol. 1^v—6^r πίναξ τῶν κεφαλαίων. fol. 7^r incipit opus: περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου πλάσεως καὶ κατασκευῆς καὶ ὅσα περὶ ἡμῶν ἐν γραφαῖς ἐμφέρεται: — στοιχεῖον ᾱ. τίτλος ᾱ. ἰώβ. Αἱ χεῖρές σου ἔπλασάν με κτλ.

Collegio Claromontano hunc codicem donavit Cardinalis Rupefucaldus. Michael Lequien in edendo Damasceno hoc codice usus est: cf. Ioann. Damasc. opera ed. Lequien, tom. II p. 731 sqq. (= Migne, Patrol. gr. tom. XCVI p. 441 sqq.).

Inter folia 161 et 162 octo folia quae interciderant manu saeculi XVII *ex Vaticano* suppleta sunt foliis chartaceis.

47.

Codex 1451 Phill. = 95 Meerm. = 152 Clar., membranaceus, cm. 25 × 16,5, saec. XII, foliorum 115.

1. fol. 1^r: Ioannis Damasceni Dialectica (Migne, Patrol. gr. tom. XCIV p. 521—676).

2. fol. 34^r: eiusdem Expositio fidei orthodoxae (Migne l. l. p. 789—1228). ordo rerum discrepat ab editione, capita in codice sese excipiunt hoc ordine: 1—18. 82—100. 19—81.

Folia 1—9 et 11—12 manu recentiore (saec. XIII—XIV) suppleta sunt.

48.

Codex 1452 Phill. = 100 Meerm. = 163 Clar. = 24 Pel., chartaceus, cm. 33 × 24,7, saec. XVI, foliorum 240, olim Nauloti.

Theophanis sive Gregorii (Georgii) Cerамei archiepiscopi Tauromenitani in Evangelia Dominicalia et in dies festos homiliae LIV (Migne, Patrol. gr. tom. CXXXII p. 136 sqq.). incipit prima homilia: Τοῦ σοφωτάτου καὶ ῥϊτορικωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ταυρομενείας τῆς σικελίας τοῦ ἐπίκλην κεραμέως ὁμιλία εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου ἢ τοῦ νέου ἔτους. λόγος ᾱ. Εὐλογητὸς ὁ θεός κτλ. ordo homiliarum in codice hic est: 1—7. 9. 8. 42. 43. 10. 12. 13. 47—51. 14. 52—61. 18—23. 25. 26. 24. 27. 38—41. 62. 46. 44. 45. 28. 29. 30. 33. 36. 37.

Inter Ceramei homilias 61 et 18 (fol. 120^v—126^r) inserta est Ioannis Phurnae oratio sic inscripta: Τοῦ μακαριωτάτου χυροῦ ἰωάννου τοῦ φουρνῆ καὶ πρώτου ὅρας τοῦ γάνου λόγος περὶ τῆς μετάστάσεως τοῦ πανσέπτου τῆς θεοτόκου σώματος, ὅταν ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, πρὸ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. incipit: Περὶ τῆς μετάστάσεως τοῦ πανσέπτου σώματος τῆς τετοκυίας τὸν λόγον.

Scriptus est codex eadem manu qua codex 1406 i. e. a Georgio Cocolo.

49.

Codex 1453 Phill. = 101 Meerm. = 74 Clar. = 34 Pel., chartaceus, cm. 39,5 × 28,5, saec. XVI, foliorum 287, olim Nauloti.

(Euthymii Zigabeni Panoplia dogmatica). titulus deest. incipit fol. 1^{r}: Καὶ πάντα μὲν τὰ κατορθώματα κτλ. desinit fol. 287^{r}: καὶ χαίρουσιν ὀφθαλμοῖς καθορᾶσθαι καὶ ἐναγλαΐζεσθαι παντὶ τῷ τῶν πιστῶν πληρώματι, παρεσκεύασεν (Migne, Patrol. gr. tom. CXXX p. 20 sqq.).

Fol. 287^{v} adiecti sunt hi versus:

Σύμπνοια σεπτὴ πατέρων σεβασμίων:
τριττῆς τριάδος ἄχρις ἐκμετρουμένη:
ὡς τῆς τριάδος εὐσεβεστάτη λάτρις:
δόγματος ὑπέρμαχε τοῦ σωτηρίου:
ὀλεθρίων δὲ πλασμάτων καθαιρέτις:
δι' ὧν ἐνεπνεύσθητε θείων δογμάτων:
ὧν ἡ παροῦσα βίβλος ἔνδοθεν φέρει:
ψυχῆς ἐμῆς ἕδρασον ἐν πίστει βάσεις:
ταῖς τοῦ βελίαρ μὴ κλονουμένας ζάλαις:
ἔπειτα δίδου καὶ μετάνοιαν βίου:
μεταμέλειαν τῶν πεπλημμελημένων;
ἀρκεῖν γὰρ οὐκ ἔγνωμεν εἰς σωτηρίαν:
(⏑ – ⏑ –) ἔρημον ἔργων ἐνθέων:
βίου καθαρότητα μὴ κεκτημένην:
ὑμῶν δὲ τοῦτο διδαχὴ σοφωτάτη. τέλος.

50.

Codex 1454 Phill. = 102 Meerm. = 231 Clar. = 17 Pel., chartaceus, cm. 33,8 × 23,4, saec. XVI, foliorum 185, olim Nauloti.

1. fol. 1^{r}: Ἐπιστολαὶ κυρῷ ἰωάννου ζωναρᾶ καὶ πρωτοσυγκρίτου καὶ δρογκαρίου τῆς βίγλας. sunt epistulae XLVI. prima incipit: Καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλή. tres tantum harum epistularum (XIII, XXXIII, X) edidit Bonav. Vulcanius in notis ad Cyrilli librum adversus Anthropomorphitas (= Migne, Patrol. gr. tom. LXXVI pag. 1070 sqq. et p. 1121 sqq. in notis). in aliis libris manu scriptis Michaeli Glycae adscribuntur: cf. Fabricius, Bibl. gr. XI p. 226 sqq. ed. Harles; Migne, Patrol. gr. tom. CLVIII p. XXVII sqq. 647 sqq.

2. fol. 157^{r} med.: ἀνταπολογητικὸν ἐκ μέρους πρὸς τὴν ἐγχειρισθῆσαν αὐτῷ γραφὴν τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως κυροῦ ἐμανουὴλ τοῦ κομνηνοῦ τὴν ἀπολοιθεῖσαν πρός τινα μοναχὸν ἐπιπεμψάμενον οὐ μικρῶς αὐτῷ· διά γε τὸ τῆς ἀστερολογίας μάθημα καὶ φιλονικοῦσαν τὸ τοιοῦτον συστῆσαι μάθημα· φυσικαῖς καὶ γραφικαῖς ἀποδείξεσι. incipit: Τολμῶν ὑπομιμνήσκω τὸ προγεγωνὸς γράμμα τῆς βασιλείας σου. idem opusculum cum eisdem Zonarae epistulis coniunctum extat in codice Parisino graeco 3045.

3. fol. 165^{v}: Μέθοδος τοῦ εὑρεῖν πόσα κουκκία κρατεῖ εἰς χεῖρας τουτίς: (exempla mathematica varia).

51.

Codex 1455 Phill. = 103 Meerm. = 165 Clar., chartaceus, cm. 30 × 20,7, saec. XVI exeunt., foliorum 154.

Andronicus Comnenus imperator contra Iudaeos (latine ed. Migne, Patrol. gr. tom. CXXXIII p. 797—924, graece opus adhuc editum non est, si a parvis excerptis recesseris). incipit: Ἐπειδήπερ πολλοὶ τὴν τῶν παρανόμων ἰουδαίων ἐπεχείρησαν παραστῆσαι δυσσέβειαν. desinit: οὐκοῦν τῷ ἀνάρχῳ καὶ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ ποιητῇ τῶν αἰώνων, μόνῳ σοφῷ θεῷ εἴη ἡ δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ μονογενεῖ καὶ συμφυεῖ καὶ συναϊδίῳ υἱῷ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. pro insciptione operis fol. 1^{r} extant hi versus (cf. Migne l. l. p. 794):

Ἡ δογματικὴ τῶνδε τῶν λόγων χάρις
τὴν ἑβραϊκὴν ἐξελέγχουσα πλάνην
τοὺς εὐσεβεῖς δεικνυσι τοῖς πιστοῖς τρίβους.
ἔγραψα δ' αὐτὴν ἀνδρόνικος ἐκ πόθου,
ἀδελφόπαις ἄνακτος αὐσόνων γένους
Κομνηνοφυοῦς ἐκ σεβαστοκράτορος
εἰς γῆν προαχθεὶς καὶ γλυκὺ βλέψας φάος.

Fuit codex olim *Collegii Societ. Iesu Antuerpiae.*

52.

Codex 1456 Phill. = 105 Meerm. = 168^{a} Clar., chartaceus, cm. 30 × 20,7, anno 1618 scriptus, foliorum 10.

Τοῦ σοφωτάτου γεωργίου τοῦ σχολαρίου εἰς τὸ ἀγλαότιμον γένος τῶν μελισσηνῶν δι' ἐντάλματος τοῦ κραταιοτάτου βασιλέως ἰωάννου τοῦ παλαιολόγου, ἐκλογὴ ἐκ διαφόρων ἱστοριῶν. incipit: Κατὰ τὴν πρόσταξιν τὴν σὴν θεοπροχείρητε ἄναξ. desinit: καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ γένους τούτου μέχρι τῆς σήμερον. ἔρρωσθε. ͵αχιηω. τέλος. inter Georgii Scholarii opuscula non commemorat Eusebius Renaudot (= Migne, Patrol. gr. tom. CLX p. 285 sqq.).

53.

Codex 1457 Phill. = 106 Meerm. = 168ᶜ Clar., chartaceus, cm. 26 × 19,4, saec. XVII, foliorum 54.

1. fol. 1ʳ: IOANNIS METROPOLITAE EUCHAITENSIS oratio in Basilium, Gregorium, Ioannem Chrysostomum (cf. Ioannis Euchaitensis quae supersunt, ediderunt Bollig et Lagarde, Abhandl. der Gesellsch. der Wissensch. zu Göttingen, tom. XXVIII, Gottingae 1882, p. 106 sqq.).

2. fol. 22ʳ med.: Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ λόγου τῶν περὶ τοῦ χρυσοστόμου ὑπὸ τινὸς τῶν ἐπισκόπων πρὸς Θεόδωρον διάκονον Ῥώμης λεχθέντος. incipit: ὁ ἐπίσκοπος. Θαυμάζω σε ἀνδρῶν τιμιώτατε, τοῦτο πολλοστὸν κτλ. excerptum est ex PALLADII dialogo de vita S. Ioannis Chrysostomi (cf. Migne, Patrol. graec. tom. XLVII p. 76 v. 2 infra). abrumpitur in folio 24ᵛ; folium 25 deest.

3. fol. 26ʳ incipit: τὰ τραύματα ἀναξαίνων· ᾧ δὴ καὶ νῦν ἐπιχειρῶν οὐ παύεται κτλ. verba sunt IOANNIS CHRYSOSTOMI ad Olympiadem epistulae quintae (cf. Migne, tom. LII p. 596 v. 34). sequuntur eiusdem ad eandem epistulae VI—XIII (Migne l. l. p. 598—612) in codice ε′—ιβ′ numeratae.

54.

Codex 1458 Phill. = 108 Meerm. = 119ᵇ Clar. = 2ᵇ Pel., membranaceus, cm. 29 × 22, saec. XI—XII, foliorum 24, binis columnis scriptus.

1. fol. 1ʳ: Μαρτύριον τῶν ἁγίων εὐστρατίου· αὐξεντίου· εὐγενίου· μαρδαρίου· καὶ ορέστου. incipit: Βασιλεύοντος διόκλητιανοῦ καὶ μαξιμιανοῦ (Migne, Patrol. gr. tom. CXVI p. 467—505).

2. fol. 9ʳ: βίος καὶ μαρτύριον ἀναστασίου μοναχοῦ· μονῆς τοῦ εναγίοις ἀββᾶ ἀναστασίου. incipit: Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. latine in Actis SS. Ian. II p. 432 sqq.

3. fol. 15ʳ: ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἀναστασίου ἐκ περσίδος εἰς τὸ μοναστήριον αὐτοῦ. incipit: Τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν θεοῦ δύναμις.

4. fol. 16ʳ inf.: Θαῦμα τοῦ ἁγίου ἀναστασίου ἐν μερικῇ διηγήσει· γενάμενα ἐν ῥώμῃ τῇ πόλει περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἐπισκόπου ἀρτίως ἀπὸ πνεύματος ἀκαθάρτου ἐλευθερωθήσης. incipit: Μυστήριον μὲν βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ τοῦ θεοῦ θαυμάσια.

5. fol. 19ʳ inf.: σωφρονίου πατριάρχου ἱεροσωλύμων ἐγκκόμιον (sic) εἰς τὸν ὁσιομάρτυρα ἀναστάσιον. incipit: Νόμος τις δεδώρηται τοῖς εὐσεβοῦσιν οὐράνιος. abrumpitur fol. 24ᵛ his verbis: ἀνιστόρει τοῦ μάρτυρος ἀσκαρδαμυκτὶ τὴν στερρότητα· τὸ θαυμαζόμενον γὰρ οἶδεν αἰχμαλώτου.

Codices 1457 et 1458 in bibliothecis Pelicheriana et Claromontana unum codicem efficiebant.

55.

Codex 1459 Phill. = 110 Meerm. = 176 Clar., chartaceus, cm. 34,5 × 22,3, saec. XVI, foliorum 145.

1. fol. 1ʳ: S. MAXIMI CONFESSORIS de theologia capita CC (Migne, Patrol. gr. tom. XC p. 1084—1173).

2. fol. 27ʳ: THALASSII ABBATIS de caritate et continentia centuriae quattuor (Migne, tom. XCI p. 1428—1469).

3. fol. 41ʳ: Vita S. Epiphanii (Migne, tom. XLI p. 24—112).

4. fol. 76ᵛ: ἐπιστολὴ Πολυβίου ἐπισκόπου πόλεως ῥινοκουρούρων πρὸς σαβῖνον ἐπίσκοπον κωνσταντίας τῆς κύπρου (Migne l. l. p. 112—113).

sequitur fol. 77r—78v ἐπιστολὴ Σαβίνου ἐπισκόπου πόλεως κωνσταντίας τῆς κύπρου πρὸς πολόβιον ἐπίσκοπον ῥινοκουρούρων. incipit: Χάριν ἔχω τῷ θεῷ καὶ τῇ ὑμετέρα προθυμία (ed. A. Mai, Script. vet. nov. coll. vol. VII, 1 p. 178—180).

5. fol. 79r: (EUSEBII commentarius in Iesaiae capp. I—XVI). titulus deest. cf. Migne, tom. XXIV p. 77—205.

6. fol. 107r: (THEODORETI expositiones in Iesaiae capp. I—XVI), excerptae ut videtur ex Catena aliqua (= Migne, tom. LXXXI p. 216—345). inserta sunt fol. 110r—113r med. excerptum ex Theodoreti Quaestionibus in Leviticum (= Migne, tom. LXXX p. 300—308) et fol. 113v et 114r excerpta breviora ex eiusdem Quaestionibus in Exodum (Quaest. 54. 52. 43) et in Genesin (Quaest. 21).

Codex manu Constantini Palaeocappae exaratus est.

56.

Codices (tres) 1460 Phill. = 114 Meerm. = 180 Clar., chartacei, foliorum 276.

I. Vol. I, saec. XVII, foliorum 162; folia sunt variae magnitudinis, maxima cm. 34 × 22. *Sacra Opuscula ex codicibus Graecis manuscriptis illustrium bibliothecarum Bavaricae et Augustanae in Latinum conversa a Iacobo Pontano, Societatis Iesu Sacerdote, cum notis Iacobi Gretseri, eiusdem Societatis Theologi.*

II. Vol. II, saec. XVII, foliorum 112; folia sunt variae magnitudinis, maxima cm. 31,5 × 21. insunt excerpta varia theologica, partim Graece partim Latine.

III. Vol. III, cm. 34 × 24,3, saec. XVI, duo tantum folia continet, quorum in tribus paginis MICHAELIS PSELLI λόγος σύντομος περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας descriptus est. incipit: ἀναγκαῖον καθέστηκε τοῖς ἱερεῦσι πᾶσι. desinit: ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς εὐχῆς, σφραγίσας ἀπολύει.

57.

Codex 1461 Phill. = 118 Meerm. = 55 Clar., membranaceus, cm. 24 × 16, saec. XIII, foliorum 234.

Actus Apostolorum, epistulae Apostolorum, Apocalypsis Ioannis, ad usum liturgiae graecae dispositi.

Codex in initio et in fine mutilus est. incipit: τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ διὰ στόματος, quae verba sunt Act. Apost. cap. IV vers. 24. abrumpitur fol. 234v his verbis: ἅ ἐστι τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν ἰσραήλ (Apocal. cap. XXI vers. 12). praeterea variis locis multa folia interciderunt: inter folia 1 et 2, 3 et 4, 4 et 5, 7 et 8, 9 et 11, 53 et 54, 57 et 58, 73 et 74, 115 et 116, 122 et 123, 136 et 137, 144 et 145, 148 et 149; folium 10 suum locum habere debet inter folia 6 et 7; par foliorum 230. 231 bibliopegi culpa capite sistit.

Codex variis manibus scriptus est.

58.

Codex 1462 Phill. = 120 Meerm. = 92 Clar. = 32 Pel., chartaceus, cm. 20,7 × 13,8, saec. XV—XVI, foliorum 418.

1a. fol. 1r: Collectio scholiorum in Psalmos. praemissa est ATHANASII ARCHIEPISCOPI ALEXANDRIAE hypothesis in Psalmos (Migne, Patrol. gr. tom. XXVII p. 56—60). expositio Psalmorum incipit (fol. 3v): ψαλμὸς πρῶτος: Οὗτος ὁ ψαλμὸς προτρέπεται πρὸς ἐλθεῖν μὲν τῇ θεοσεβεία καὶ τῷ ἐναρέτω βίω. desinit (fol. 360v): τοῦτο ποιοῦντες καὶ τὸν παρόντα βίον ἀπροσκόπως ἀνύσομεν, καὶ τῶν μελλόντων ἀπολαύσομεν ἀγαθῶν· χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· μεθ' οὗ τῷ πατρὶ ἅμα τῷ ἁγίω πνεύματι δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. τέλος σὺν θεῷ τῶν σχολίων τοῦ ψαλτῆρος. initio in margine nomina auctorum adnotata sunt, ut Basilii et Theodoreti.

1b. fol. 361r: Collectio scholiorum in Cantica Mosis, Annae matris Samuelis,

Abbacum, Iesaiae, Ionae, Azariae, Sanctorum trium puerorum, S. Deiparae, Zachariae patris Ioannis Baptistae. folia 394—397 vacua sunt.

2. fol. 398ʳ: Physiologus. incipit: ἀρχὴ τοῦ φυσιολόγου. περὶ τοῦ λέοντος. Ἔστιν ὁ λέων, τρεῖς φύσεις ἔχων ἐν ἑαυτῷ. desinit: καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον· καὶ πάντων τῶν κτισμάτων. τέλος τοῦ φυσιολόγου. hic Physiologi textus valde discrepat ab eo quem edidit Pitra, Spicileg. Solesm. tom. III p. 338 sqq., proxime abest a memoria codicis Parisini 2027 (Δ), quem in adnotationibus Pitra laudat. cf. etiam F. Lauchert, Geschichte des Physiologus, Strassburg 1889. capita in hoc codice insunt haec: 1. περὶ τοῦ λέοντος. 2. περὶ τοῦ ὕδρωπος. 3. περὶ τοῦ ἐλέφαντος. 4. περὶ ἐλάφου. 5. περὶ ὑδρίππου. 6. περὶ ἀσπίδος. 7. περὶ ἐχίδνης. 8. περὶ γοργόνης. 9. περὶ τοῦ ὄφεως. 10. περὶ ἀλώπεκος. 11. περὶ ξηροβατράχων. 12. περὶ τοῦ μήρμικος (l. μύρμηκος). 13. περὶ ἀετοῦ. 14. περὶ γρύψου (sic). 15. περὶ πελεκάνου. 16. περὶ πέρδικος. 17. περὶ τρυγόνος. 18. περὶ περιστερᾶς. 19. περὶ φοίνικος. 20. περὶ ταῶνος. 21. περὶ δενδροκολάφου. 22. περὶ ἐπώπου. 23. περὶ μελίσσης.

3. fol. 407ʳ: Ἱπποκράτους ἐπιστολὴ πρὸς πτολεμαῖον βασιλέα περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου. incipit: Συνέστηκεν ὁ κόσμος ἐκ στοιχείων τεσσάρων. desinit: τότε συνάγεται ὁ ἐνιαυτὸς εἰς ἡμέρας τξε τέταρτον (ed. Ermerins, Anecdota Medica Graeca p. 279—297).

4. fol. 410ʳ: διαθήκη Γαληνοῦ· περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος κατασκευή (sic). incipit: Ἐγὼ γαληνὸς πεπειραμένος πάνυ τῶν ἀνθρώπων ἤθους. desinit: ἀρκεῖ γὰρ καὶ πάντα πρὸς ὑγίαν τοῖς σώμασι τοῖς καλῶς χρωμένοις: cf. Daremberg, Notices et Extraits des manuscrits médicaux I (Paris 1853) p. 152.

5. fol. 411ʳ: περὶ τῆς διαίτης τῶν ιβ μηνῶν. incipit: μὴν ἰαννουάριος· ἀπὸ τῆς κε τοῦ δεκ(εμβρίου) μηνὸς ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος αὐξάνει ἡ ἡμέρα καὶ αὔξει τὸ φλέγμα. desinit: κατὰ τὸν δεκ(έμβριον) βρῶμα μὲν δαψιλῶς φαγεῖν λέγω· κράμβην δὲ φεύγειν τὴν μελάγχολην μόνην.

6. fol. 411ᵛ med.: στίχοι εἰς τοὺς ιβ μῆνας· κυροῦ θεοδώρου τοῦ προδρόμου. incip.: μάρτ(ιος). Ἐγὼ στρατιγοὺς πρὸς πανοπλίαν ἄγω (ed. Ideler, Physici et medici graeci min. I p. 418—420).

7. fol. 413ʳ: αἱ ἐπακταὶ τῶν μηνῶν. incip.: ὁ μάρτιος ἔχει ἐπακτὰς ε.

8. fol. 416ʳ: νικηφόρου καλλίστου τοῦ ξανθοπούλου συνοπτικὴ σύνοψις ἁγίων χρόνου. cf. Cyri Theodori Prodromi epigrammata, Basileae apud Ioannem Bebelium 1536, sub finem.

9. fol. 418ʳ: τοῦ αὐτοῦ ξανθοπούλου εἰς τὰς δώδεκα ἑορτὰς στίχοι ξξ et τριωδίου σύνοψις ἀκριβεστάτη, στίχοι κς (extant impressa ibidem).

59.

Codex 1463 Phill. = 121 Meerm. = 98 Clar. = 14 Pel., chartaceus, cm. 22,7 × 16,5, saec. XVI, foliorum 157, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Apollinarii Metaphrasis in Psalmos versibus heroicis (Migne, Patrol. gr. tom. XXXIII p. 1313—1537). titulus: Ἀπολλιναρίου μετάφρασις εἰς τὸν ψαλτῆρα· Καὶ ἰωάννου γεωμέτρου ἐν οἷς ἔγραψε καὶ εὐδοκία αὐγούστου· Καὶ δι' ἰάμβων δωρόθεος ἱεροσολυμίτης. incipit (ut in codice Barocciano 25): Ὄλβιος ὅστις ἀνὴρ ἀγορὴν δ' οὐ νίσσετ' ἀλιτροῖς | οὐδ' ἐπὶ δὴν στήριξεν ἀτάσθαλον ἴχνος ἀταρπῷ.

2. fol. 146ᵛ: μετάφρασις τῶν ᾠδῶν ἀπὸ φωνῆς ἰωάννου γεωμέτρου (Migne, tom. CVI p. 987—1002).

60.

Codex 1464 Phill. = 122 Meerm. = 111 Clar., chartaceus, cm. 20,7 × 13,7, saec. XVII, foliorum 78.

τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου νύσσης ἐξήγησις εἰς τὸν ἐκκλησιαστήν. incipit: λόγος α'. Ἄμελγε γάλα καὶ ἔσται σοι βούτυρον· φησί που τὸ παροιμιακὸν καὶ σοφώτατον λόγιον. non sunt

Gregorii Nysseni homiliae in Ecclesiasten (Migne, Patrol. gr. tom. XLIV p. 616—753), sed GREGORII AGRIGENTINI in Ecclesiasten explanationis libri decem (Migne, tom. XCVIII p. 741—1181).

Codex manu Sirmondi litteris minutis eleganter scriptus est. in fine haec leguntur: αὕτη ἡ βίβλος τοῦ σοφωτάτου ἐκκλησιαστοῦ ἀπεχαρίσθη τῷ ἐλαχίστῳ ἐν ἱερομονάχοις δωροθέῳ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ πόλεως βελλαγράδων, παρὰ τοῦ τιμιωτάτου ἐν μοναχοῖς κυρίου νυμφῶνος τοῦ γραμματικοῦ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ χαρακάλου καλουμένης καὶ διακειμένης ἐντὸς τοῦ ἁγίου ὄρους (cf. Victor Langlois, Géographie de Ptolémée, reproduction photolithographique du manuscrit grec du monastère de Vatopédi au mont Athos etc., Paris 1867, p. 20). sequitur Sirmondi adnotatio de auctore harum homiliarum: *Hic Gregorius forte Antiochenus Archiepiscopus, qui scripsit* λόγον εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ εἰς τὸν ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθείας καὶ εἰς τὴν τριήμερον ταφήν [Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVIII p. 1843 sqq.]. *Aut potius Agrigentini qui fuit tempore Martini primi oppugnator Monothelitarum acerrimus, interpretatus est multos sermones et alios ipse composuit. vide in Sanctis Nouemb. Lipomani. Aut denique Gregorii cog(nomen)to* Κεραμέως *Archiepiscopi Tauromenii Siciliae.*

61.

Codex 1465 Phill. = 124 Meerm. = 67 Clar., chartaceus, cm. 21 × 14,4, saec. XVI, foliorum 239.

THEOPHYLACTI ARCHIEPISCOPI BULGARIAE commentarii in Evangelia Matthaei et Marci (Migne, Patrol. gr. tom. CXXIII p. 144—488 et p. 492 sqq.). in fine unum folium periit; abrumpitur fol. 239ᵛ his verbis: ὅτε καὶ οἱ ἐξ ἀγροῦ ὑποστρέψαντες εὗρον αὐτοὺς λέγοντας ὅτι ἠ(γέρθη) (Migne l. l. p. 680 v. 20).

62.

Codex 1466 Phill. = 126 Meerm. = 144 Clar. = 11 Pel., chartaceus, cm. 20 × 14,8, saec. XVI, foliorum 152, olim Nauloti.

(Anonymi enarratio tropariorum Magni Canonis ANDREAE CRETENSIS). titulus deest. incipit: (Ἄ)γαμαί σε, ἀγαπητὲ ἀδελφὲ ριγίνε· τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεώς σου καὶ εὐμαθείας. in fine opus mutilum est, abrumpitur fol. 152ʳ med. his verbis: ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου ἐν τῇ ὥρα ταύτῃ εἰς ὕψωμα ἰσραήλ· ὅτι νῦν καὶ. in initio enarrationum singulorum tropariorum spatia vacua relicta sunt, in quibus scilicet rubricator verba tropariorum (Migne, Patrol. gr. tom. XCVII p. 1329 sqq.) adscripturus fuerat.

63.

Codex 1467 Phill. = 130 Meerm. = 95 Clar., bombycinus, cm. 25 × 16,5, saec. XIII—XIV, foliorum 270.

S. BASILII MAGNI homiliae.

1. fol. 1ʳ incipit: ἰλιγγιᾶ γοῦν πᾶσα ψυχὴ καὶ μετοκλάζει τοῖς λογισμοῖς κτλ. sunt verba BASILII homiliae in Psalmum I (Migne, Patrol. gr. tom. XXIX p. 224 v. 15). in initio codicis quinque folia perierunt.

2. fol. 2ᵛ inf.: BASILII homiliae in Psalmos VII, XIV, XXVIII, XXIX, XXXII, XXXIII (Migne l. l. p. 228—385).

3. fol. 61ᵛ inf.: [BASILII] homilia in Psalmum XXXVII (Migne, tom. XXX p. 81—104).

4. fol. 69ᵛ: BASILII homiliae in Psalmos XLIV, XLV, XLVIII, LIX, LXI, CXIV (Migne, tom. XXIX p. 388—494).

5. fol. 107ᵛ: [BASILII] homilia in Psalmum CXV (Migne, tom. XXX p. 104—116).

6. fol. 112ʳ: BASILII homilia εἰς τὸ, ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος (Migne, tom. XXXI p. 472—481).

7. fol. 115ᵛ: [BASILII] homilia περὶ τριάδος, alias περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος (ibid. p. 1429—1437).

8. fol. 121ʳ: BASILII homilia περὶ πίστεως (ibid. p. 464—472).

9. fol. 123ᵛ: [BASILII] homilia πρὸς τοὺς συκοφαντοῦντας ὅτι τρεῖς θεοὺς λέγομεν (ibid. p. 1488—1496).

10. fol. 126v: BASILII homilia κατὰ σαβελλιανῶν καὶ ἀρειανῶν καὶ ἀνομοίων (ibid. p. 600—617).

11. fol. 132r: BASILII epistula ad Gregorium Theologum (ep. CXXIII alias Οὐρβικίῳ μονάζοντι inscripta: Migne, tom. XXXII p. 544).

12. fol. 132v: BASILII homilia εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, εἰς τὸ καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας κτλ. (Migne, tom. XXXI p. 261—277).

13. fol. 138v: BASILII homilia πρὸς τοὺς πλουτοῦντας (ibid. p. 277—304).

14. fol. 146v: BASILII homilia εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν παροιμιῶν (ibid. p. 386—424).

15. fol. 159r inf.: BASILII homiliae tres περὶ νηστείας (ibid. p. 164—197 et p. 1508—1509).

16. fol. 172v: BASILII homilia κατὰ μεθυόντων (ibid. p. 444—464).

17. fol. 179v: BASILII homilia ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ θεός (ibid. p. 329—353).

18. fol. 188v: BASILII homilia περὶ εὐχαριστίας (ibid. p. 217—237).

19. fol. 195v: BASILII homilia εἰς τὴν μάρτυρα ἰουλίτταν (ibid. p. 237—261).

20. fol. 204r: BASILII homilia πῶς δεῖ σωφρονεῖν, alias περὶ ταπεινοφροσύνης (ibid. p. 525—540).

21. fol. 209v: BASILII λόγος β' περὶ σωφροσύνης. incipit: Οἱ μὲν ἀγγελικοὶ τὴν προαίρεσιν ἄνθρωποι. inter opera edita Basilii non extat.

22. fol. 212r: [BASILII] homilia εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον (Migne, tom. XXXI p. 1713—1721).

23. fol. 214v inf.: BASILII homilia περὶ καρτερίας καὶ θεραπευτικῶν πόνων. incipit: Ἀγαθότης μὲν θεοῦ πάντων ἀπαρχῆς αἰτία τῶν καλῶν. inter opera edita Basilii non extat.

24. fol. 218r: BASILII homilia περὶ τῆς ἐν Χριστῷ πολιτείας. incipit: Ἀδελφοὶ μακαρίας κλήσεως μέτοχοι. inter opera edita Basilii non extat.

25. fol. 218v inf.: BASILII homilia περὶ τῆς εὐποιίας. incipit: Περὶ τῆς πολιτείας ἡμῶν ἀδελφοί. inter opera edita Basilii non extat.

26. fol. 219v inf.: [BASILII] homilia περὶ ἐλέου καὶ κρίσεως (Migne, tom. XXXI p. 1705—1714).

27. fol. 222r inf.: BASILII homilia περὶ παρθενίας. incipit: Ἕκαστος ἡμῶν τὸ αὐτεξούσιον λαβὼν παρὰ τοῦ θεοῦ. inter opera edita Basilii non extat.

28. fol. 228r: BASILII homilia εἰς τὸ πρόσεχε σεαυτῷ (Migne, tom. XXXI p. 197—217).

29. fol. 234v: BASILII homilia περὶ ὀργῆς (ibid. p. 353—372).

30. fol. 240v inf.: BASILII homilia περὶ φθόνου (ibid. p. 372—385).

31. fol. 245v inf.: BASILII ἐγκώμιον εἰς Βαρλαὰμ τὸν μάρτυρα (ibid. p. 484—489).

32. fol. 248r: BASILII ἐγκώμιον εἰς Γόρδιον τὸν μάρτυρα (ibid. p. 489—508).

33. fol. 254r: [BASILII] ἐγκώμιον εἰς Μελέτιον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. incipit: Ηὔξησεν ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν ὁ νέος ἀπόστολος. inter Gregorii Nysseni opera ed. Migne, Patrol. gr. tom. XLVI p. 852—864.

34. fol. 258v: BASILII ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας (Migne, tom. XXXI p. 508—526).

35. fol. 264v: BASILII homilia πρὸς τοὺς νέους, ὅπως ἂν ἐξ Ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων (ibid. p. 564 sqq.). in fine aliquot folia perierunt, abrumpitur fol. 270v his verbis: καὶ κοσκίνῳ φέροντες ὕδωρ καὶ (ibid. p. 581 v. 15).

64.

Codex 1468 Phill. = 131 Meerm., chartaceus, cm. 21,4 × 16,5, saec. XVII, foliorum 21.

1. fol. 1r: EUSTATHII EPISCOPI ANTIOCHENI contra Origenem de Engastrimytho dissertatio (Migne, Patrol. gr. tom. XVIII p. 613—673).

2. fol. 17r: ORIGENIS homilia in primum librum Regum (Migne, tom. XII p. 1012—1028).

In catalogo bibliothecae Claromontanae hic codex non commemoratur. fortasse haec opuscula partem alicuius codicis Claromontani efficiebant; certe Origenis homilia olim bibliothecae Claromontanae fuit, si quidem in folio 17ʳ cum alia indicia extant quibus comprobatur hunc fasciculum olim ad bibliothecam illam pertinuisse tum verba quae sunt *Paraphé au désir de l'arrest du 5. juillet 1763. Mesnil.*

65.

Codex 1469 Phill. = 132 Meerm. = 102 Clar., bombycinus, cm. 24 × 15,7, saec. XIV, foliorum 70.

1. fol. 1ʳ: Nicomachi Geraseni Introductio Arithmetica, cum scholiis rubro in margine adscriptis. huius operis initium tantum in codice servatum est, quoniam post folium 4 multa folia interciderunt; abrumpitur fol. 4ᵛ his verbis: ποδαπὸν χρὴ τὸν ὄντως φιλόσοφον εἶναι, ἀνακεφαλαιούμενος τὰ διὰ πλειόνων προδιαλεχθέντα καὶ προδια . . .: cf. Nicom. Geras. Introd. Arithm. ed. Hoche (Lips. 1866) p. 7, 9.

2. fol. 5ʳ: Gregorii Nazianzeni orationes XXIX—XXXI (Migne, Patrol. gr. tom. XXXVI p. 73—172).

66.

Codex 1470 Phill. = 133 Meerm. = 105 Clar., chartaceus, cm. 19,6 × 14,4, saec. XVI, foliorum 65.

Gregorii Nazianzeni epistulae ad diversos (Migne, Patrol. gr. tom. XXXVII p. 21 sqq.).

Insunt epistulae in editione his numeris notatae: 77. 159. 157. 124. 160. 161. 115. 152. 162. 122. 168. 169. 209. 210. 197. 107. 109. 108. 116. 117. 118. 111. 95. 239. 14. 23. 21. 37. 39. 22. 189. 228. 229. 230. 174. 175. 176. 187. 177. 179. 180. 227. 225. 237. 155. 150. 156. 204. 205. 206. 233. 181. 133. 134. 136. 137. 70. 71. 38. 24. 89. 74. 240. 226. 75. 207. 208. 82. 83. 86. 84. 85. 3. 55. 12. 97. 128. 129. 9. 13. 63. 62. 27. 184. 234. 67. 69. 68. 16. 17. 18. 231. 141. 142. 105. 104. 143. 144. 106. 126. 146. 238. 145. 149. 198. 200. 201. 242. 164. 188. 165. 166. 192. 96. 232. 10. 15. 203. 98. 78. 235. 56. 223. 222. 79. 236. 66. inter epistulas 79 et 236 (fol. 57ᵛ—63ᵛ) inserta est epistula Φλαβιανῷ ἐπισκόπῳ inscripta (incipit: οὐκ ἐν καλοῖς, ὦ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, τὰ ἡμέτερα), quam inter Gregorii Nysseni epistulas edidit Migne, tom. XLVI p. 1000—1009. in fine codicis (fol. 64ʳ—65ᵛ) tres epistulae adiectae sunt Γρηγορίῳ et Γλυκερίῳ inscriptae, quas inter S. Basilii Magni epistulas edidit Migne, tom. XXXII p. 641—645.

67.

Codex 1471 Phill. = 134 Meerm. = 110 Clar., chartaceus, cm. 22,8 × 16, saec. XVI, foliorum 149.

1. fol. 1ʳ: Gregorii Nysseni Testimonia adversus Iudaeos de Trinitate (Migne, Patrol. gr. tom. XLVI p. 193—233).

2. fol. 27ʳ: eiusdem in Hexaemeron liber (Migne, tom. XLIV p. 61—124).

3. fol. 79ʳ: eiusdem oratio εἰς τὸ, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε (Migne, tom. XLVI p. 472—489).

4. fol. 94ʳ: eiusdem libellus περὶ τῶν πρὸ ὥρας ἀφαρπαζομένων νηπίων πρὸς Ἱέριον (ibid. p. 161—192).

5. fol. 117ʳ: eiusdem oratio εἰς τοὺς κοιμηθέντας (ibid. p. 497—537).

Inter folia 35 et 36 duo folia inserta sunt, in quibus altera manus (Barthol. de Zanettis) lacunam a librario relictam explevit.

In folio praefixo haec leguntur: *Meus Ludouici Beccatelli ep(iscop)i Rauellensis, emptus Venetiis scutis aureis tribus 1553. de mense martii.* cf. cod. 1417.

68.

Codex 1472 Phill. = 135 Meerm. = 121 Clar. = 13 Pel., chartaceus, cm. 19,4 × 15, saec. XVI, foliorum 331, olim Nauloti.

Ioannis Chrysostomi in epistulam ad Hebraeos homiliae XXXIV (Migne, Patrol. gr. tom. LXIII p. 9—236).

Initio codex mutilus est, perierunt praefatio et maior pars homiliae primae; incipit fol. 1r: τούτου τυγχάνει· οὐ γὰρ σβέννυται (Migne l. l. p. 18 v. 32). homilia II incipit: Πανταχοῦ μὲν εὐλαβοῦς διανοίας δεῖ. maior pars folii 254 et folia 255r—257r vacua sunt cum lacuna (in homilia XXVI); vacua etiam folii 264v pars inferior et folia 265 et 266.

In fine haec subscriptio legitur senariis concepta:

τῷ εντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις.
τὸν δακτύλοις γράψαντα τὸν κεκτημένον
τὸν ἀναγινώσκοντα μετευλαβείας,
φύλαττε τοὺς τρεῖς ἡ τριὰς τρισολβίως.

Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ νικολάου παυλοποούλου· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸ· εὔχεσθε διὰ τὸν πολλῶν ἕνεκέν μοι σφαλμάτων. ἐν ἔτει ,αφλθ ἐν μηνὶ νοεύρίου κς. τέλος. absolutus igitur est codex die 26. m. Novembr. a. 1539 a Nicolao Paulopulo.

69.

Codex 1473 Phill. = 137 Meerm. = 132 Clar., chartaceus, cm. 22 × 15, saec. XVI exeunt., foliorum 300.

Cyrilli Alexandrini Thesaurus de sancta et consubstantiali Trinitate (Migne, Patrol. gr. tom. LXXV p. 9—656).

In fine haec leguntur: τέλος τοῦ β^ου βιβλίου τῶν θησαυρῶν. τῷ τὸ τέλος δεδωκότι θεῷ δόξα.

Ἴσχεό μοι χεὶρ ἠὲ δόναξ ἐπὶ τέρμα μολοῦντι.

μηνὶ ἰουλλίῳ ια^η ἰν(δικτίωνος) ε^ης τοῦ ,ς^ου ϡ^ου ν^ου ἔτους (i. e. anni p. Chr. n. 1442). hanc subscriptionem librarius ex archetypo suo (cod. Paris. gr. 1048) transcripsit.

Donatus est hic codex collegio Claromontano a domino de Létoile anno 1597 *(Du don de Monsieur de lestoille).*

70.

Codex 1474 Phill. = 138 Meerm. = 146 Clar., membranaceus, cm. 25 × 19, saec. XII, foliorum 216, binis columnis scriptus.

Anastasii Sinaitae Quaestiones et responsiones de diversis capitibus (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIX p. 329 sqq.).

Codex partim pauciora partim plura continet quam opus editum et quaestiones in eo dispositae sunt aliter atque in editione. ordo quaestionum cum editione collatus in codice hic est: 1. fol. 1r sqq. quaestiones A—NΘ. 2. fol. 154r sqq. quaestiones PMB—PNA. 3. fol. 159v sqq. quaestiones Ξ—O. 4. fol. 188v quaestio PKH. 5. fol. 189r sqq. quaestiones OA—OΔ. 6. fol. 191v sqq. quaestiones PNB—PNΔ. 7. sequuntur tres quaestiones quae in editione desiderantur: fol. 198r inf. Τί τὰ τέσσαρα θηρία ἅπερ ἑώρακεν Δανιὴλ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβαίνοντα. fol. 201r τί τὸ μικρὸν κέρας τὸ ἀναβὰν μέσων τῶν δέκα κεράτων τὸ ἔχων ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ ὅτι ἔρριξεν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κεράτων τρία. fol. 201v πότε ταῦτα καὶ ποίῳ καιρῷ γέγραπται ἡ τοῦ ἀντιχρίστου παρουσία. 8. fol. 211v sqq. quaestiones PIΘ, ϤZ, ϤH, P, PΔ, PE, PM.

Post folium 142 quinque folia chartacea (vacua) inserta sunt tamquam lacunae explendae causa; sed re vera duo tantum folia interciderunt, quibus maior pars quaestionis NZ absumpta est.

Folia 105, 106, 109, 110 rescripta sunt, antiquior scriptura litteris maiusculis leviter inclinatis constat; ea quae in folio 106r dispici possunt coarguunt antiquam scripturam huius paginae ad Evangelii Ioannis caput XI pertinere.

In fine recentior manus (saec. XIII) haec conscribillavit: ἀγόρου (?) καγῶ γερασιμος ἱερομόναχος ἀποτῶν μεσσοράχων (με dubia) υἱὸς τοῦ ἀπηχουμένου νικολάου Γρηγορίου τοῦ πολλουφάγου τὸ παρὸν ἀνθολόγιον σ^πτρ' α. ἰν(δικτίων) ιγ ἔτος ,ςψλγ (i. e. die I m. Septembr. anni p. Chr. n. 1225). cf. cod. 1491. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 323.

71.

Codex 1475 Phill. = 140 Meerm. = 151 Clar., chartaceus, cm. 20,5 × 14,4, saec. XVI, foliorum 28.

1. fol. 1r: Τοῦ ἁγίου ἐπιφανίου ἐπισκόπου κύπρου διήγησις σύντομος τῶν ἐκτεθεισῶν αἱρέσεων πασῶν ὧν μητέρες καὶ πρωτότυποι καὶ ὀνομασταὶ δ̄, ἐξ ὧν αἱ ἄλλαι πᾶσαι ἀνεφύησαν. incipit: α΄. βαρβαρισμὸς ἥτις καθ' ἑαυτήν ἐστι διαρκέσασα. est S. EPIPHANII 'Ανακεφαλαίωσις (Migne, Patrol. gr. tom. XLII p. 833 sqq.). codex et ab hoc opere et a simillimo IOANNIS DAMASCENI de haeresibus compendio (Migne, tom. XCIV p. 677 sqq.) passim discrepat; in fine adiuncta habet excerpta ex Cyrillo, Basilio, Chrysostomo, aliis.

2. fol. 28v inf.: Τιμοθέου πρεσβυτέρου κωνσταντινουπόλεως· περὶ τῶν προσερχομένων τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ. incipit: Τρεῖς εὑρίσκομεν τάξεις τῶν προσερχομένων τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ (Migne, tom. LXXXVI, 1 p. 12 sqq.). initium tantum huius opusculi in codice superest, reliqua perierunt, quoniam folia post folium 28 omnia amissa sunt.

72.

Codex 1476 Phill. = 141 Meerm. = 154 Clar. = 7 Pel., chartaceus, cm. 23,3 × 16,6, saec. XVI, foliorum 267.

1. fol. 1r: IOANNIS DAMASCENI Dialectica (Migne, Patrol. gr. tom. XCIV p. 521—676).

2. fol. 59r: EIUSDEM Expositio fidei orthodoxae (ibid. p. 789—1228). ordo capitum in hoc codice idem est atque in codice 1451.

3. fol. 209r: NICEPHORI BLEMMIDAE de fide sermo (Migne, tom. CXLII p. 585—604).

4. fol. 220r: Θωμᾶ τοῦ ἀπὸ τῆς τῶν κηρύκων τάξεως καὶ διδασκάλου παρὰ λατίνοις τῶν χριστιανῶν γεγονότος θεολογίας ἐκ τῶν ἐν ταῖς διαλέξεσι ζητημάτων ἐν τῷ περὶ δυνάμεως κεφαλαίῳ περὶ τῆς ἁγίου πνεύματος ἐκπορεύσεως. incipit: Πότερον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἢ ἐκ μόνου τοῦ πατρός. desinit: ἔτι ὁ δαμασκηνὸς φησί, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγεται μὲν εἶναι τοῦ υἱοῦ· ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ υἱοῦ.

5. fol. 225r: Excerpta varia ex Basilio, Severiano, Theodoreto, Cyrillo, Chrysostomo, aliis.

6. fol. 265r: IOANNIS CHRYSOSTOMI λόγος περὶ πίστεως sive de paenitentia homilia IX (Migne, tom. XLIX p. 343—350).

Codex variis manibus scriptus est.

73.

Codex 1477 Phill. = 142 Meerm. = 155 Clar., chartaceus, cm. 22 × 14,4, saec. XV, foliorum 321.

1. fol. 1r: IOANNIS DAMASCENI περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων (Migne, Patrol. gr. tom. XCV p. 248—277). adnexus est in foliis 17 et 18 postea insertis altera manu (saec. XVI) commentariolus περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, incipit: οἱ πιστεύειν καταξιωθέντες (inter BASILII opera latine edidit Migne, Patrol. gr. tom. XXX p. 831—836). eadem manu in fol. 18v et in margine inferiore folii 19r excerpta varia descripta sunt.

2. fol. 19r: GERMANI PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANI ἔκθεσις πίστεως ὀρθοδόξου περὶ τῆς ἁγίας τριάδος κτλ. incipit: Πιστεύω εἰς ἕνα θεόν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς. desinit: καὶ βασίλειον ἀντιοχείας καὶ πισιδίας τὸν λεγόμενον τρικάκαβον. inest descriptio VII synodorum oecumenicarum.

3. fol. 26v: LXXXV Canones Apostolorum (Iuris ecclesiastici Graecorum historia et monumenta ed. Pitra, vol. I p. 13—36).

4. fol. 36r: Κανόνες συνοδικοὶ ἐν ἐπιτομῇ κατ' ἐκλογὴν βιβλίου. incip.: ἀπὸ τῆς πρώτης συνόδου κανὼν ιγ΄: περὶ δὲ τῶν ἐξοδευόντων κτλ. sunt selecti canones synodorum Nicaenae, oecumenicae Constantinopolitanae, oecum. Chalcedonensis, Trullanae (Pitra l. l. vol. I p. 432 sqq. 508 sqq. 522 sqq. vol. II p. 17 sqq.).

5. fol. 45r: S. NICEPHORI PATRIARCHAE canones selecti (Pitra l. l. vol. II p. 327 sqq.).

6. fol. 46r: S. BASILII canon LXX (Pitra l. l. vol. I p. 597) cum expositione Theodori Balsamonis.

7. fol. 48r inf.: Canones de nuptiis. incip.: Τίμιον εἶναι τὸν γάμον.

8. fol. 53r: IOANNIS IEIUNATORIS λόγος πρὸς τὸν μέλλοντα ἐξαγορεῦσαι τὰ ἑαυτοῦ πλημμελήματα πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πνευματικὸν πατέρα (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVIII p. 1919 sqq.). codex plura continet editione.

9. fol. 76r: ἑρμηνεῖαι λέξεων ῥωμαϊκῶν. incip.: Λουδεμπιστὴς ἑρμηνεύεται ὁ διακονητής.

10. fol. 76v: Synodi Ancyranae canon XVII (Pitra l. l. vol. I p. 446) cum commentario.

11. fol. 77r: Interrogationes monachorum sacri montis ad NICOLAUM PATRIARCHAM eiusque responsiones (ed. Pitra, Spicileg. Solesm. vol. IV p. 477—480).

12. fol. 81r: S. BASILII Canones ad Amphilochium, a capite 48 usque ad caput 85, cum Anonymi expositione (Pitra, Iur. eccl. Graec. hist. et mon. vol. I p. 594—601).

13. fol. 94r: Index sedium metropolitanarum ecclesiae Constantinopolitanae, Alexandrinae, Antiochenae, Hierosolymitanae, Bulgarensi, Thessalonicensi subditarum (cf. Hierocles ed. Parthey, Berolini 1866, p. 95 sqq.).

14. fol. 96r: ἐπιτίμια ἐν ἐπιτομῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τοῦ μεγάλου βασιλείου, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων.

15. fol. 96r med.: περὶ τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι κανόνες διάφοροι. incip.: Εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν χειροτονείσθω διάκονος.

16. fol. 103r: Excerpta ex SS. Patribus de sacra communione. incip.: τοῦ ἁγίου ἰσιδώρου: κοινωνία κέκληται ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις.

17. fol. 107r: Canones de monachis. incip.: Εἴ τις μοναχὸς θεάσηται σῶμα ἀλλότριον πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτοῦ.

18. fol. 109v: Excerpta ex Chrysostomo, Maximo Confessore, Ephraemo Syro, Anastasio Antiocheno, Isidoro, Paterio, Symeone Thaumaturgo de sacerdotio.

19. fol. 118v: ἐκ τοῦ γεροντικοῦ (excerpta). incip.: Ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ θεοδώρου τοῦ τῆς φέρμης.

20. fol. 119v: S. NILI epistula ad Anastasium episcopum (epist. CCXCIV ed. Migne, Patrol. gr. tom. LXXIX p. 345).

21. fol. 120r: τοῦ ἁγίου κασιανοῦ ἐκ τῶν πρὸς λεόντιον περὶ τῶν κατὰ τὴν σκῆτιν πατέρων. incip.: Ὁ ἅγιος σέρινος ἔφη πρὸς ἡμᾶς.

22. fol. 120v: τοῦ ἁγίου βασιλείου εἰ χρὴ εἰς κοινὸν οἶκον προσκομιδὴν γίνεσθαι. incipit: Ὥσπερ οὐδὲ κοινὸν σκεῦος ἐπιτρέπει ὁ λόγος.

23. fol. 121r: Ascetica varia ἐκ τοῦ ἁγίου βαρσανουφρίου, ἐκ τῶν νουθεσιῶν τῶν ἁγίων γερόντων, ἐκ τοῦ γεροντικοῦ.

24. fol. 122v: Excerpta varia ex Chrysostomo, Dionysio Areopagita, Dionysio Alexandrino.

25. fol. 127v: Excerptum ex Anonymi vita S. Lucae Iunioris. incipit: Ὁ τῆς κορίνθου πρόεδρος εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἀνιών (cf. Migne, Patrol. gr. tom. CXI p. 453 sqq.).

26. fol. 128r: S. NILI περὶ τῶν ὀκτὼ τῆς πονηρίας πνευμάτων (Migne, tom. LXXIX p. 1145—1164). hic commentarius longior est in codice, in quo post verba ταπείνωσις ἀνδρός, quae in editione sunt ultima, sic pergitur (fol. 138v med.): ἄζυμα ἐσθίει ποιῶν πάσχα καὶ ἐνάρετος ψυχὴ τρέφεται ἀτυφίᾳ κτλ. desinit fol. 139v med.: τοὺς δὲ ταπεινοὺς ἐνεγείρει ἐν δόξῃ. sequitur caput περὶ θεωρίας, incipit: θεωρία ἐστὶν αἴσθησις τῶν θείων μυστηρίων, tum (fol. 141v) caput περὶ λογισμῶν, denique (fol. 142r) caput περὶ τοῦ τίνα δεῖ αἰτεῖν τὸν θεόν.

27. fol. 145r: τοῦ αὐτοῦ [cuius?] ἐκ τῆς αὐτῆς ὁμιλίας περὶ τῆς τῶν δακρύων διαφορᾶς. incipit: εἰσὶ τινὰ μὲν τῶν δακρύων καίοντα. adiectum est (fol. 145r inf.) σχόλιον ἀναστασίου μοναχοῦ τοῦ σιναΐτου, incipit: εἰσὶ δάκρυα φυσικά.

28. fol. 148v inf.: τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς τάξεως τῆς μοναχικῆς πολιτείας, συντομίας τε καὶ διαφορᾶς. incipit: Ἐκ τῆς βιαίας ἐργασίας.

29. fol. 150ʳ med.: ἐκ τῆς διδασκαλείας τοῦ μεγάλου βασιλείου πρὸς τὸν Εὔβουλον. incipit: Τούτων οὖν ἐν αἰσθήσει γενόμενος ὁ Εὔβουλος εἶπε.

30. fol. 153ᵛ: Excerptum ex ATHANASII vita S. Antonii (Migne, Patrol. gr. tom. XXVI p. 837 sqq.).

31. fol. 158ᵛ: ISAACI MONACHI parva capitula ascetica. incip.: Ἄνθρωπος ζηλωτὴς οὐδέποτε φθάνει τὴν εἰρήνην τῆς διανοίας.

32. fol. 170ʳ: EIUSDEM περὶ ἀγρυπνίας τῶν νυκτῶν aliaque capita ascetica.

33. fol. 178ᵛ: Canones selecti Apostolorum et S. Basilii Magni.

34. fol. 186ʳ med.: Κεφάλαια τοῦ ἁγίου ἀναστασίου τοῦ ἁγιοσαβίτου (interrogationes et responsiones). incip.: Ἐρώτησις. ἆρα πρέπει τὸν ἐνυπνιαζόμενον μεταλαμβάνειν τῶν θείων μυστηρίων ἢ οὔ.

35. fol. 229ᵛ: Γρηγορίου θεολόγου πρὸς τὸν μέγαν βασίλειον περὶ ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως. incipit: Διὰ τί ἱερεὺς καὶ κατὰ τί καὶ ποίῳ τρόπῳ.

36. fol. 230ᵛ: NICOLAI PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANI epistula ad praepositum sacri montis de vita monastica. incipit: Πολλάκις με ἠξίωσας τέκνον ἠγαπημένον. cf. Migne, Patrol. gr. tom. CXI p. 392 sqq.

37. fol. 235ᵛ inf.: Γρηγορίου τοῦ θεολόγου περὶ τῶν συνόδων ποίας δεῖ ὁμολογεῖν ὡς οἰκουμενικάς. incipit: Τὴν ἐν νικαίᾳ τὸ πρότερον.

38. fol. 238ʳ: Canones selecti Apostolorum, synodorum Nicaenae, Gangrensis, Laodicenae, Constantinopolitanae, Chalcedonensis, Carthaginiensis, Trullanae, cum commentariis.

39. fol. 257ᵛ: τοῦ μεγάλου ἀθανασίου πρὸς ἀμμοῦν μονάζοντα περὶ ἐνυπνιαζομένων. incipit: Τινὲς μέν φασιν ὅτι τῶν μορίων τοῦ σώματος. non est ea epistula quam edidit Migne, Patrol. gr. tom. XXVI p. 1169 sqq.

40. fol. 258ʳ: Canones THEOPHILI ALEXANDRINI (cf. Pitra, Iur. eccl. Graec. hist. et mon. I p. 646).

41. fol. 258ᵛ: Canones GENNADII ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI (cf. Pitra l. l. vol. II p. 183 sqq.).

42. fol. 259ʳ: Canones Apostolorum Petri et Pauli (Pitra l. l. vol. I p. 67 sqq.).

43. fol. 260ᵛ: τοῦ μεγάλου βασιλείου περὶ τίτλου καὶ χρόνου ἁμαρτημάτων. incipit: Ὁ χειροτονῶν ὑπερόρια καθαιρείσθω.

44. fol. 261ʳ: τοῦ αὐτοῦ πόσοι τόποι τῶν ἐπιτιμίων καὶ τίνες. incipit: Τέσσαρές εἰσιν οἱ τῶν ἐπιτιμίων τόποι.

45. fol. 261ᵛ: Δημητρίου μητροπολίτου κυζίκου περὶ ἰακωβιτῶν καὶ χαντζιτζαρίων. incipit: Οἱ ἰακωβῖται οἱ αὐτοί εἰσι.

46. fol. 262ᵛ: Πέτρου ἀντιοχείας πρὸς τὸν βενετίας. incipit: Οὐδαμοῦ γέγραπται τὸν πρόεδρον ἀκυληίας ἤτοι βενετίας πατριάρχην ὀνομάζεσθαι.

47. fol. 263ʳ: Λέοντος ἀρχιεπισκόπου βουλγαρίας ἐκ τῶν τριῶν ἐπιστολῶν περὶ ἀζύμων.

48. fol. 263ʳ inf.: (eiusdem?) πρὸς τοὺς λέγοντας ὡς ἡ ῥώμη πρωτόθρονος ἐστίν. incipit: Εἰ ἡ ῥώμη ὅτι ἐδέξατο τὸν κορυφαῖον ἐπίσκοπον.

49. fol. 268ʳ: τοῦ μεγάλου βασιλείου παραγγελίαι πρὸς τὸν ἱερέα περὶ τῆς θείας λειτουργίας. Incip.: Σπούδασον, ὦ ἱερεῦ, σαυτὸν παραστῆσαι.

50. fol. 269ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἁγίας μεταλήψεως. incipit: Τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μεταλαμβάνειν τῶν θείων μυστηρίων.

51. fol. 269ʳ inf.: τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν καταφρονούντων τῶν ἐπιτιμίων. incipit: Ὃν οὐ σωφρονίζει τὰ κοινὰ ἐπιτίμια.

52. fol. 269ᵛ: κανονάριον διαγορεῦον περὶ πάντων λεπτομερῶς τῶν παθῶν καὶ τῶν τούτοις προσφόρων ἐπιτιμίων, περί τε τῆς ἁγίας κοινωνίας, βρωμάτων τε καὶ πομάτων καὶ εὐχῶν, λίαν συμπαθέστατα· ἰωάννου μαθητοῦ τοῦ μεγάλου βασιλείου τοῦ τέκνου τῆς ὑπακοῆς. incipit: Τῆς θείας καὶ παναγάθου (cf. Morinus, Comment. historicus de sacramento poenitentiae, Venetiis 1702, p. 635 sqq.).

53. fol. 289ʳ inf.: Excerpta ex IOANNE IEIUNATORE. incip.: Ἡ πορνεία ἐν μὲν τοῖς κατὰ κόσμον ἔτη κέκτηται τρία.

54. fol. 292^{v}: Κανόνες τῶν συνόδων (Nicaenae et Constantinopolitanae).

55. fol. 295^{r}: Canones DIONYSII ALEXANDRINI et BASILII MAGNI (cf. Pitra, Iur. eccl. Graec. hist. et mon. I p. 544. 581. 589 sq. 594).

56. fol. 296^{r}: Excerptum ex S. Pauli Apostoli epist. ad Corinthios cap. 48 cum commentario.

57. fol. 296^{v} inf.: TIMOTHEI ALEXANDRINI responsiones canonicae (Pitra l. l. vol. I p. 630 sqq.).

58. fol. 299^{r}: Excerptum ex IOANNE IEIUNATORE περὶ κληρικῶν καὶ ἱερωμένων. incipit: Τοὺς ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς καὶ ἐμβάθμους διακόνους.

59. fol. 299^{v}: λύσεις κατὰ ἀπόφασιν τοῦ τιμιωτάτου μητροπολίτου θεσσαλονίκης κυροῦ μιχαὴλ τοῦ χούμνου πρὸς τὸν μοναχὸν κυρὸν νεόφυτον τὸν γραμματικὸν περὶ ὧν αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσεων ἐδεήθη κατὰ μῆνα ἰανουάριον ἰν(δικτιῶν)ος ιε̅, ἐν ἔτει ͵ςχλ (i. e. anno 1122 p. Chr. n.). incip.: περὶ νηστείας κεφάλαιον α΄. περὶ νηστείας ἑκάστης τετράδος καὶ παρασκευῆς.

60. fol. 301^{v}: περὶ τῆς νηστείας τῶν τετραδοπαρασκευῶν, ἐκ τῶν νομοκανόνων τῶν ἁγίων ἀποστόλων etc. incipit: Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος.

61. fol. 310^{r}: ἐρωτήσεις ἰωάννου μοναχοῦ πρὸς νικόλαον πατριάρχην κωνσταντινουπόλεως (eiusque responsa). incip.: Τολμῶν ὁ ἀνάξιος καὶ πανευτελὴς δοῦλος τῆς μεγίστης ἁγιωσύνης σου.

62. fol. 313^{v}: τοῦ ἁγίου Γορδίου περὶ μοναχοῦ τινὸς διήγησις. incipit: Ποτὲ τὶς τῶν κοσμικῶν ἐλθὼν πρὸς τὸν μοναχὸν γεράσιμον.

63. fol. 314^{r}: μετάνοια βασιλέως Λέοντος ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἐξόδῳ. incipit: Ἐπειδὴ παρεσφάλην ἐν τῷ κατὰ τὴν τετραγαμίαν παραπτώματι.

64. fol. 314^{v}: τοῦ ἁγίου μαξίμου κεφάλαια δ΄. incip.: Σπούδασον ὅσον δύνασαι πάντα ἄνθρωπον ἀγαπῆσαι.

65. fol. 315^{r}: περὶ βιβλίων τῆς θείας γραφῆς γνησίων καὶ νόθων. incipit: Ὁ π^{ος} ε^{ος} τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανὼν ταυτί φησι κτλ. (ex Matthaei Blastaris Syntagmate: cf. Migne, Patrol. gr. tom. CXLIV p. 1140 med.—1145 med.).

66. fol. 318^{r}: λέξεις λατινικαὶ κατὰ ἀλφαβήτου. incip.: Ἀδνούμιον· κατ' ὄνομα διέρχεσθαι.

67. fol. 318^{v} med.: ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις τῶν τῆς ἐκκλησίας ἀρχόντων, ὡς ἡ παλαιὰ παράδοσις. incipit: πρῶτος ἐστὶν ὁ μέγας οἰκονόμος.

68. fol. 321^{v}: λέξεις ἑβραϊκαὶ ἑρμηνευόμεναι. incip.: βερεχίθ (ἐν ἀρχῇ)· βαρρά (ἐποίησεν).

69. ibid.: Αἱ ὑπὸ τὴν θεσσαλονίκην ἐπισκοπαί. incip.: Ὁ κίτρους· ὁ βερροίας.

74.

Codex 1478 Phill. = 143 Meerm. = 158 Clar. = 248 + 242 Pel., chartaceus, cm. 23 × 17, saec. XVI, foliorum 70, olim Nauloti.

1. fol. 1^{r}: BASILII imperatoris ad Leonem Sapientem filium suum capita paraenetica LXV (Migne, Patrol. gr. tom. CVII p. XXI—LVI). deest in codice caput περὶ ὑπεροψίας χρημάτων (l. l. p. XXXIII). haec capita sola inerant in codice 248 bibliothecae Pelicerianae.

2. fol. 16^{r}: GEORGII GEMISTI opusculum de virtutibus (Migne, tom. CLX p. 865—882).

3. fol. 22^{v}—23^{v}: (EIUSDEM) compendium Zoroastris et Platonis dogmatum (ibid. p. 973—974).

4. fol. 48^{r}: περὶ ἡλίου. incipit: Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πολαπλασίονα τῆς γῆς.

5. fol. 48^{v}—55^{v} et fol. 24^{r}—26^{v}: Excerpta e XENOPHONTIS Memorabilibus.

6. fol. 27^{r}: περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς καὶ ἐξ ὅσων συνίσταται i. e. excerpta varia ex MELETII opere de natura hominis (Migne, Patrol. gr. tom. LXIV p. 1080 sqq.).

7. fol. 35^{r}: (brevis descriptio monachi). incipit: Δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων ἀκτήμονα βίον κεκτῆσθαι. est initium BASILII sermonis περὶ ἀσκήσεως: cf. Migne, tom. XXXI p. 648 sq.

8. fol. 35^r inf.: (LIBANII) declamatio de muliere loquaci (Liban. ed. Reiske, tom. IV p. 134—150).

num. 2—8 inerant in codice 242 bibl. Pelic.

9. fol. 43^v med.—47^v: Medicamenta ex diversis animalibus.

10. fol. 56^r—70^v: νομοθεσία λυκούργου πρὸς λακεδαιμονίους i. e. XENOPHONTIS Respublica Lacedaemoniorum.

Ordo foliorum bibliopegi culpa confusus est, folia 48—55 ante folia 24—47 collocari debebant. Folia 56—70 manu altera scripta sunt.

75.

Codex 1479 Phill. = 144 Meerm. = 159 Clar., chartaceus, cm. 20,5 × 15,2, saec. XVI, foliorum 30, olim Nauloti.

1. fol. 1^r: Μέθοδος προγνωστικὴ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἢ τοῦ ψαλτηρίου, ποίημα κυροῦ λέοντος τοῦ σοφοῦ. incipit: Λαβὼν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἢ τὸ ψαλτήριον. in fine: τέλος τῆς πυθαγορικῆς βίβλου.

2. fol. 4^v sup.: Ὀνειροκριτικὸν βιβλίον τοῦ προφήτου Δανιὴλ πρὸς τὸν βασιλέα ναβουχοδονοσὸρ κατὰ ἀλφάβητον. incipit: Ἀργυρὰ ἢ χρυσὰ πετεινὰ ἐὰν ἴδης, ἄκαιρον μάχην σημαίνει.

3. fol. 10^v: (Christus patiens, tragoedia Gregorio Nazianzeno falso attributa). titulus deest. incipit: (Ἐ)πεὶ δ' ἀκούσας εὐσεβῶς ποιημάτων (ed. I. G. Brambs, Lipsiae 1885). poema in codice mutilum, abrumpitur in quaternionis fine hoc versu: τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ i. e. versu 264 (ed. Brambs p. 43).

4. fol. 18^r: Excerpta ex Euripidis Phoenissis. folia 18—19 manu recentissima (saec. XVIII) scripta sunt.

5. fol. 20^r: Astrologica quaedam et chiromantica cum figuris.

76.

Codex 1480 Phill. = 146 Meerm. = 391 A Clar., chartaceus, cm. 21,7 × 14,8, saec. XV, foliorum 16.

1. fol. 1—14^r sup.: EUTHYMII ZIGABENI epistulae XXVII. incipit epistula prima: τοῦ ὑπερτίμου πατρὸς κυροῦ εὐθυμίου ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἀθηνῶν κυρὸν μιχαὴλ τὸν χωνιάτην:-Ἀνδρείαν μὲν καὶ στρατηγίαν τῶν ἀθηνῶν ἐκλιπεῖν σόλωνός τε νομοθεσίαν καὶ τἆλλα ὅσα πόλιν συνιστᾶ καὶ δῆμον κοσμεῖ.

2. fol. 14^r sup.: Excerpta quaedam Astrologica ex Sereno episcopo, Basso Martonymo, Severiano.

3. fol. 15^r med.: Anonymi πρὸς ἱερέα. incipit: Ἐμοὶ μὲν οὐ γράφειν τῇ εὐλαβείᾳ σου ἐφετόν.

4. fol. 15^r inf.: Versus politici:

Τοὺς σέρβους εἶναι λέγουσι τοὺς δάκας καὶ δαλμάτας
τοὺς δὲ βουλγάρους τριβαλοὺς ἰλυριοὺς συνάμα
(κ)αὶ παίονας καὶ πάνονας καὶ γήπαιδας τοὺς οὔγκρους.
οὔνους δὲ πάλιν λέγουσιν σκύθας καὶ τοὺς κομάνους.
ἀγαρινοὺς δὲ γίνωσκε πέρσας ἰσμαηλίτας. [στων
τοὺς κεκλημένους σήμερον τούρκους παρὰ τῶν πλεί-
(ἐ)πεὶ γὰρ συνεμίγησαν σαρακινοῖς οἱ τούρκοι,
τὰς κλήσεις τῶν σαρακινῶν ἐκλήθησαν οἱ πάντες.

5. fol. 15^v (altera manu): εὐχὴ ἐπὶ ἐξομολογουμένων· καὶ ἐπὶ τῶν προπετῶς ὀμνυώντων. incipit: Δέσποτα κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁμογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ.

Hic codex cum codicibus 1572. 1611. 1503 in bibliotheca Claromontana unum codicem videtur effecisse; quattuor omnes eadem manu exarati sunt. in catalogo Claromontano non commemorantur.

77.

Codex 1481 Phill. = 149 Meerm. = 172 Clar., membranaceus, cm. 23,3 × 18,6, saec. XII, foliorum 263, binis columnis scriptus (exceptis foliis 110^v—115^r).

1. fol. 1^r: S. ATHANASII sermo in descriptionem Deiparae (Migne, Patrol. gr. tom. XXVIII p. 944—957).

2. fol. 6^v: S. BASILII MAGNI homilia in Christi generationem (Migne, tom. XXXI p. 1457—1476).

3. fol. 11v: EIUSDEM homilia in sanctum baptisma (ibid. p. 424—444).

4. fol. 19r: S. AMPHILOCHII ICONIENSIS oratio in Deiparam, Symeonem, S. Annam (Migne, tom. XXXIX p. 44—60).

5. fol. 24r: Martyrium S. Nicephori martyris (Migne, tom. CXIV p. 1368—1376).

6. fol. 27r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸν τελώνην καὶ φαρισαῖον. incipit: Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι (inter Ioannis Chrysostomi opera ed. Savilius tom. V p. 261). maior pars compilata est ex Chrysostomi homilia V de incomprehensibili (Migne, tom. XLVIII p. 745—748).

7. fol. 30r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν (Migne, tom. LIX p. 515—522).

8. fol. 38r: IOANNIS DAMASCENI oratio de iis qui in fide dormierunt (Migne, tom. XCV p. 248—277).

9. fol. 46r: EPHRAEMI SYRI oratio in Crucem (Ephraemi opera omnia, Romae 1732—1746, tom. II p. 247—258).

10. fol. 56r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὴν ἐξορίαν τοῦ ἀδὰμ καὶ περὶ πονηρῶν γυναικῶν (Migne, tom. LVI p. 525—538).

11. fol. 72v: S. BASILII MAGNI de ieiunio homilia I (Migne, tom. XXXI p. 164—184).

12. fol. 81r: EIUSDEM homilia in quadraginta martyres (ibid. p. 508—526).

13. fol. 88r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου (Migne, tom. L p. 791—796).

14. fol. 91v: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] altera homilia εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου (Migne, tom. LX p. 755—760).

15. fol. 95r: Ἐκ τῆς διηγήσεως ἀφροδιτιανοῦ τοῦ φιλοσόφου περὶ τῶν μάγων καὶ τοῦ ἀστέρος· τὰ γενόμενα ἐν περσίδη· μεταξὺ χριστιανῶν καὶ ἑλλήνων καὶ ἰουδαίων· φίλιππος πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος γενόμενος ἰωάννου ἐπισκόπου κωνσταντινουπόλεως ἀνέθετο. incipit: Βασιλεύοντος ἀρρινάτου τῆς περσικῆς χώρας, γέγονε φιλονικεία μεταξὺ χριστιανῶν, ἑλλήνων τὲ καὶ ἰουδαίων. de Aphrodisiano seu Aphroditiano cf. Fabricius, Bibl. Gr. XI p. 578 ed. Harles.

16. fol. 99v: DOROTHEI expositio de sanctis ieiuniis (Migne, tom. LXXXVIII p. 1788—1793).

17. fol. 102r: NECTARII enarratio de festo S. Theodori etc. (Migne, tom. XXXIX p. 1821—1840).

18. fol. 110r: Anonymi ζήτησις καὶ ἀνεύρεσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, ἐν ᾧ ἐκρεμάσθη ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ θεὸς ἰησοῦς χριστός. incipit: Ἔτους διακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τρίτου ζήτησις καὶ ἐξηρεύνησις ἐγένετο. emendari hinc potest ea narratio, quam nuper edidit Alfredus Holder, Inventio sanctae crucis (Lipsiae 1889), p. 30—39.

19. fol. 116r: βίος μαρίας αἰγυπτίας τῆς ἀπὸ αἰτερίδων ὁσίων ἀσκισάσης κατὰ τὴν αἴρημον τοῦ ἰορδάνου. est SOPHRONII PATRIARCHAE HIEROSOLYMITANI vita S. Mariae Aegyptiacae (Migne, tom. LXXXVII, 3 p. 3697—3726).

20. fol. 139v: S. ANDREAE CRETENSIS oratio in Lazarum quatriduanum (Migne, tom. XCVII p. 960—985).

21. fol. 155v: EIUSDEM oratio in Ramos palmarum (ibid. p. 985—1017).

22. fol. 173v: [ATHANASII] homilia in caecum a nativitate (Migne, tom. XXVIII p. 1001—1024).

23. fol. 186v: IOANNIS CHRYSOSTOMI homilia in Psalmum CXLV (Migne, tom. LV p. 519—529).

24. fol. 195r: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὰς δέκα παρθένους (Migne, tom. LIX p. 527—532).

25. fol. 199v: IOANNIS CHRYSOSTOMI in Evangelium Matthaei homilia LXXX (Migne, tom. LVIII p. 723—730).

26. fol. 206v: EIUSDEM homilia in proditionem Iudae (Migne, tom. XLIX p. 373—382).

27. fol. 216ᵛ: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸν σταυρόν. incipit: Ἀπαρξώμεθα τῇ ἡμέρα τοῦ σταυροῦ. ut spuria in editionibus praetermissa.

28. fol. 219ʳ: [S. EPIPHANII] homilia in Sabbato magno (Migne, tom. XLIII p. 440 —464).

29. fol. 230ᵛ: GREGORII NAZIANZENI oratio in sanctum Pascha (or. I ed. Migne, tom. XXXV p. 396—401).

30. fol. 232ʳ: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸ ἅγιον πάσχα (Migne, tom. LIX p. 721—724).

31. fol. 233ʳ inf.: IOANNIS CHRYSOSTOMI homilia εἰς τὸ ἅγιον πάσχα. incipit: Πᾶσα μὲν ἡμέρα φαιδρὰ καὶ περίβλεπτος. inter Chrysostomi opera edita non extat.

32. fol. 235ʳ inf.: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὴν ἀπιστεῖαν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ (Migne, tom. LIX p. 681—688).

33. fol. 239ᵛ: [EIUSDEM] homilia εἰς τὸν ἅγιον Θωμᾶν τὸν ἀπόστολον (ibid. p. 497—500).

34. fol. 241ᵛ: [EIUSDEM] homilia εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν. incipit: Ὁ τῆς ἀναστασίμου ἑορτῆς αἴτιος. in editionibus ut spuria omissa.

35. fol. 242ʳ: [EIUSDEM] homilia εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν (Migne, tom. LXI p. 741—744).

36. fol. 243ᵛ: [EIUSDEM] homilia εἰς τὸ, μεσούσης τῆς ἑορτῆς (ibid. p. 739—742).

37. fol. 246ᵛ inf.: [EIUSDEM] homilia εἰς τὴν ἁγίαν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. incipit: Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί. in editionibus ut spuria omissa.

38. fol. 248ʳ: [EIUSDEM] altera homilia εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. incipit: Θεία τις ὡς ἔοικεν ἡ παροῦσα πανήγυρις. in editionibus ut spuria omissa.

39. fol. 249ᵛ: S. CYRILLI ALEXANDRINI oratio in ascensionem Domini. incipit: Φαιδρόν μοι τῆς ἐκκλησίας τὸ θέατρον σήμερον. inter Cyrilli orationes editas non legitur.

40. fol. 252ʳ: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστήν (Migne, tom. LII p. 803—808).

41. fol. 256ʳ: [EIUSDEM] homilia altera εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστήν. incipit: Πυκνὰ μὲν ἡμῖν ἀλλ' ἐπόφελῆ τῆς ἐκκλησίας. inter Chrysostomi orationes editas non legitur.

42. fol. 257ʳ: [EIUSDEM] homilia tertia εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστήν (Migne, tom. LII p. 807 sqq.).

43. fol. 258ʳ: IOANNIS CHRYSOSTOMI homilia in omnes Sanctos (Migne, tom. L p. 705—712).

Quattuor ultima folia maculis inspersa sunt.

78.

Codex 1482 Phill. = 150 Meerm. = 173 Clar. = 9 Pel., chartaceus, cm. 17,8 × 12,5, saec. XVI, foliorum 344, olim Nauloti.

Γνῶμαι εὐαγγελίου ἁγίων καὶ διαφόρων ἀνδρῶν. sunt MAXIMI Eclogae, in capita LXX divisae (Migne, Patrol. gr. tom. XCI p. 721 sqq.). primum caput est περὶ βίου ἀρετῆς καὶ κακίας, ultimum in tabula capitum praefixa περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. desunt in codice caput ultimum et paenultimum (περὶ γήρως καὶ νεότητος), abrumpitur in capite LXVIII (περὶ ἀντιλογίας καὶ θρασύτητος) Menandri verbis οὐκ ἔστιν ἀνοίας οὐδὲν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ τολμηρότερον (Migne l. l. p. 916). ordo capitum partim diversus est ab editione.

79.

Codex 1483 Phill. = 151 Meerm. = 174 Clar., chartaceus, cm. 20,7 × 13,8, saec. XV—XVI, foliorum 133.

1. fol. 1ʳ: τοῦ ἁγίου Ἱερωνύμου εὐχαί. incip.: Ἐπιγνοίην σε κύριε τὸν ἐπιγινώσκοντά με. in summo margine manus recentissima adnotavit: *Soliloquia S. Augustini.*

2. fol. 37ʳ: (tractatus de fide). inscriptio legi nequit. incipit: (Ὅ)τι κυρίως διάκρισις τῶν ἐν τῇ πίστει ἐστὶν τό τε περὶ τοῦ τῆς θεότητος

μεγαλείου καὶ τὸ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ χριστοῦ μυστηρίου.

3. fol. 37ᵛ med.: περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας. incipit: Δεῖ εἰδέναι ὅτι μυστήρια τῆς ἐκκλησίας εἰσὶν ἑπτά.

4. fol. 39ʳ med.: περὶ τῶν ιβ̅ τῆς ταπεινοφροσύνης ἔτι καὶ ὑπερηφανίας βαθμῶν. incipit: Οἱ βαθμοὶ τῆς ταπεινοφροσύνης εἰσὶ δώδεκα.

5. fol. 40ʳ: σύμβολον τῶν ἁγίων ἀποστόλων (cf. Hahn, Bibliothek der Symbole und Glaubensregeln der alten Kirche, 2. Aufl. Breslau 1877, p. 49. 59).

6. fol. 40ʳ med.: Symbolum Nicaenum (Hahn l. l. p. 78 sqq.).

7. fol. 40ʳ inf.: σύμβολον τῶν ἐν νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ (Hahn l. l. p. 102).

8. fol. 40ᵛ inf.: σύμβολον τῶν ρ̅ν̅ τῶν ἐν κωνσταντινουπόλει (Hahn l. l. p. 81 sq.).

9. fol. 41ʳ med.: Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου ὁμολογία τῆς καθολικῆς πίστεως ἣν δέδωκε πρὸς ἰούλιον πάπαν Ῥώμης. incipit: Τῷ θέλοντι σωθῆναι πρὸ πάντων ἀνάγκη τὴν καθολικὴν πίστιν κατέχειν (Migne, Patrol. gr. tom. XXVIII p. 1585 sq.). Inter folia 41 et 42 aliquot folia interciderunt, quibuscum finis symboli Athanasiani et initium opusculi subsequentis nescio cuius perierunt. fol. 42ʳ incipit: — γενοῦς θείαν φύσιν τῇ συγχύσει τερατούμενοι. desinit illud opusculum: εἰ δὲ μονάζοντες εἶεν ἢ λαϊκοί, ἀναθεματίζεσθαι αὐτούς: —

10. fol. 43ʳ: (Decretum synodi Constantinopolitanae III). incipit: Ἡ ἁγία μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ κατὰ θεοῦ χάριν καὶ θεσπίσματι πανευσεβῆ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ πιστοτάτου μεγάλου βασιλέως κωνσταντίνου συναχθεῖσα ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει. desinit: θεοπνεύστως ἐπεσφράγισε σύνοδος (cf. Mansi, SS. conciliorum nova et ampliss. collectio, tom. XI p. 684).

11. fol. 43ᵛ: ἔκθεσις τῶν τιη̅ ὁμοίως καὶ τῶν ρ̅ν̅. incipit: Ἤρκει μὲν εἰς ἐντελῆ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐπίγνωσιν (Mansi, tom. X p. 1044).

12. fol. 46ʳ: ὅρος τῆς ἁγίας μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν νικαίᾳ τὸ δεύτερον. incipit: Ἡ ἁγία μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος. desinit: τῆς κοινωνίας ἀφοριζέσθωσαν.

13. fol. 48ᵛ: (Cyrilli Alexandrini anathematismi contra Nestorianos). incip.: Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ θεὸν εἶναι (Hahn l. l. p. 238).

14. fol. 49ᵛ: ὅρος τῆς ἐν φλωρεντίᾳ οἰκουμενικῆς συνόδου (Mansi, SS. concil. nov. coll. tom. XXXI p. 1025—1032).

15. fol. 52ᵛ: Leonis Papae I epistula ad Flavianum. incipit: Ἀναγνόντες τὰ γράμματα (Migne, Patrol. lat. tom. LIV p. 756—782).

16. fol. 59ʳ: (Expositio fidei). incipit: Τὸν ἀρχιερέα μέσον ἑστηκότα θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν ὑφ' ἑαυτὸν ἀναγωγέα πρὸς τὴν πρώτην αἰτίαν.

17. fol. 65ᵛ: ἔκθεσις τῆς ὀρθοδόξου τῶν χριστιανῶν πίστεως συντεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ γενναδίου (Migne, Patrol. gr. tom. CLX p. 333—349).

18. fol. 69ʳ: γεωργίου τοῦ σοφοτάτου γεμιστοῦ τοῦ καὶ πλήθωνος λεγομένου (de processione spiritus sancti: Migne l. l. p. 975—980).

19. fol. 70ʳ: Marci Eugenici metropolitae Ephesii confessio fidei. incipit: Ἐγὼ τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι δόγμασιν ἐντραφείς (cf. Migne, tom. CLX p. 16 sqq.).

20. fol. 75ᵛ: (Epistula sive oratio de processione spiritus sancti adversus Latinos). incipit: Πατέρες μου ἅγιοι καὶ κατὰ χόριον τέκνα καὶ ἀδελφοί, εἴη ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν φυλαττομένη πάσης βλάβης.

21. fol. 80ʳ: (Marci Eugenici epistula ad Isidorum Hieromonachum de vitae termino). incipit: Οὔτ' αὐτὸς ἠπόρεις, ὦ μακάριε δέσποτα (Migne, tom. CLX p. 1193—1200).

22. fol. 85ᵛ: Gregorii Cyprii expositio fidei contra Ioannem Veccum (Migne, tom. CXLII p. 233—246). in fine adiectae sunt subscriptiones Andronici Palaeologi imperatoris, Gregorii patriarchae, ceterorum ecclesiae principum.

23. fol. 99ᵛ: (Anonymi dissertatio adversus Iudaeos). titulus deest. incipit: Τῶν ἰουδαίων ἀμφιβαλλόντων ὅτι οὔτε θεός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ ἐλθὼν οὔτε μὴν ἐλήλυθεν ὁ ἀληθὴς χριστὸς, ἀλλὰ μέλλει παραγενέσθαι.

24. fol. 106ᵛ: περὶ ψυχῆς λογικῆς καὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς καὶ τῆς ἐκ τοῦ παραδείσου ἐκβολῆς τοῦ ἀδὰμ καὶ περὶ τοῦ κατ' εἰκόνα θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν αὐτὴν εἶναι. incipit: Ἐκ ταύτης τῆς διαιρέσεως συνάγεται ὡς ὁ ἄνθρωπος ὕστατος δημιουργηθείς.

25. fol. 128ʳ: (de nuptiis inter affines). incipit: Ὁ ῥαδηνός. ὁ μιχαὴλ ἡ ἄννα. κεκωλυμένος ὁ γάμος.

Tituli opusculorum minio scripti plerique evanidi et lectu difficillimi sunt, non nulli eorum manu recentiore in margine* instaurati.

80.

Codex 1484 Phill. = 152 Meerm. = 175 Clar., chartaceus, cm. 20,7 × 15, saec. XVII, foliorum 190.

1. fol. 1ʳ: ἑρμηνεῖαι διαφόρων ἐξηγητῶν εἰς τὰς ᾠδάς: scilicet in cantica Mosis, Annae matris Samuelis, Abbacum, Iesaiae, Ionae, Ezekiel, SS. trium puerorum, S. Mariae Deiparae, Zachariae, Symeonis.

2. fol. 48ʳ: Ecclesiastes cum Anonymi commentario.

3. fol. 81ʳ: Canticum Canticorum cum Anonymi commentario. in fine (fol. 109ʳ) haec legitur vetus subscriptio: ἐτελειώθη ἡ δέλτος αὕτη διὰ χειρὸς Θεοδώρου μοναχοῦ μηνὶ μαΐῳ κθ. ἰνδικτιῶνος ιγ ἐν τῷ ϛ φ πγ ἔτει (i. e. anno p. Chr. n. 1075).

4. fol. 110ʳ: θεοδωρου μοναχου (THEODORI ABUCARAE) αποδειξις ὅτι ὁ πατὴρ ἀεὶ γεννᾷ· ὁ δὲ υἱὸς ἀεὶ γεννᾶται (Migne, Patrol. gr. tom. XCVII p. 1561).

5. fol. 110ᵛ inf.: διάλεξις περὶ θεοῦ ὀνόματος Θεοδώρου ἁγιοπολίτου (ibid. p. 1565).

6. fol. 111ᵛ med.: τοῦ αὐτοῦ περὶ θεοῦ καὶ θεότητος (ibid. p. 1568).

7. fol. 114ʳ inf.: Διάλεξις περὶ νεστοριανῶν Θεοδώρου (ibid. p. 1576).

8. fol. 116ʳ med.: σχόλιον ἀνομοίου καὶ περὶ ταὐτὰ ὀρθοδόξου. incipit: Ὅτι ἡ θέλησις καὶ ἡ βούλησις οὐ ταὐτὸν τῇ οὐσίᾳ τοῦ θεοῦ.

9. fol. 119ᵛ med.: περὶ τοῦ ὅτι ὡρισμένη ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. incipit: Ὅ τις ἐπίσταται ἀναμφιβόλως, ὡρισμένως τοῦτο ἐπίσταται.

10. fol. 120ʳ med.: Ἀντίθεσις ἐκ προσώπου τῶν σευηριανῶν κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. incipit: Οἶδα σαφῶς ὡς ἀναντιρρήτως.

11. fol. 120ᵛ inf.: Ἕνδεκα κεφάλαια, ἐν οἷς δείκνυται τὸ ἀπεοικὸς τοῦ παραδείγματος τοῦ τινος ἀνθρώπου τῇ κατὰ χριστὸν ἑνώσει. incip.: α. Ἡ ψυχὴ πέτρου οὐκ ἔστι πρὸ τοῦ ἰδίου σώματος.

12. fol. 122ʳ: Ἀντίρρησις ζαχαρίου ἐπισκόπου μιτυλήνης εὑρόντος ταύτην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐν χάρτῃ· ἐπὶ ἰουστινιανοῦ βασιλέως· ῥίψαντος αὐτὴν μανιχαίου. incipit: Εἰ κατὰ πάντα ἐναντίας εἶναι λέγεις (latine edidit Migne, Patrol. gr. tom. LXXXV p. 1143 sq.; cf. etiam p. 1010).

13. fol. 124ʳ: Ἐκ τῆς βίβλου τοῦ ἁγίου νικηφόρου. incipit: Ταῦτα οἵ γε νηπιώδεις τὴν φρένα.

14. fol. 133ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ ποιήσεως τῶν χερουβίμ. incipit: Ἡ τῶν χερουβὶμ φύσις ἢ μία ἐστὶν ἢ τὸ ἓν διαφυγοῦσα εἰς πλῆθος ἐσκέδασται.

15. fol. 135ᵛ: περὶ τοῦ καλὰ ἢ προσκυνητά. incipit: Ἦ καλὸν τὸ ποιῆσαι αὐτὰ ἢ κακὸν τῷ ποιοῦντι ἐπιγράφεται.

Sequuntur alia excerpta similia.

16. fol. 145ʳ: Θεοδώρου ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις. incip.: πότερόν σοι δοκεῖ· ἀθάνατος ἦν ὁ ἀδὰμ πρὸ τῆς ἁμαρτίας ἢ θνητός.

17. fol. 146ʳ: (eiusdem) περὶ χρόνου (Migne, tom. XCVII p. 1585). sequuntur aliae quaestiones similes.

18. fol. 149ʳ: Πρώτη ἀπορία αἱρετικὴ παρὰ Θεοδώρου διακόνου κατὰ ἀγνοητῶν. sequitur fol. 149ʳ inf.: Μαξίμου λύσις περὶ τῶν αὐτῶν ἀποριῶν πρὸς Μαρῖνον (Migne, tom. XCI p. 216 et p. 217 sqq.).

19. fol. 151r: περὶ φιλοσόφων φωνῶν τῶν ἐν τοῖς δόγμασι λεγομένων. incipit: Τὸ μὲν τῆς οὐσίας ὄνομα, αὐτὴν τὴν κλῆσιν φημί.

20. fol. 158r: LEONTII BYZANTINI contra Nestorianos et Eutychianos liber primus (Migne, tom. LXXXVI, 1 p. 1268—1309). sequuntur (fol. 177v—190v) χρήσεις τῶν ἁγίων πατέρων: cf. Migne l. l. p. 1309 sqq. abrumpitur codex (fol. 190v med.) in medio excerpto ex Malchione his verbis: περὶ λόγου δὲ καὶ σοφίας διελέγχθημεν· καὶ πάντα.

Codex manu Sirmondi scriptus est.

81.

Codex 1485 Phill. = 153 Meerm., chartaceus, cm. 19,2 × 15, saec. XVII, foliorum 10.

Variantes lectiones duarum homiliarum B. Epiphanii, quarum prior est in laudem B. Virginis, altera in sepulturam Domini nostri Iesu Christi ex vetustissimis membranis bibliothecae Oxoniensis publicae quae H. Savilii olim fuerunt.

De codice illo Oxoniensi librarius haec adnotavit: *Codex Mss. cum quo duas hasce homilias contuli vetustissimus est et membranaceus, legatus bibliothecae Oxoniensi ab Illustri Equite H. Savilio. continentur eo XLII diversorum SS. Patrum homiliae, ut Andreae Cretensis, Athanasii, Chrysostomi, Cyrilli, Antipatri Bostrensis, Procli, Amphilochii, Hippolyti martyris aliorumque partim editae partim ineditae.* fuit sine dubio codex Oxoniensis Miscell. 34 (saec. XII), de quo cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 637 sqq.

82.

Codex 1486 Phill. = 154 Meerm. = 52 Clar., membranaceus, cm. 9,3 × 7, saec. XV, foliorum 185, elegantissime exaratus.

Psalterium Davidis (Ἁρμονίης ἱερῆς μελιηδέα ᾄσματα δαυίδ). additus est (fol. 170) Psalmus idiographus Davidis ὅτε μονομαχήσας ἀνείλετο τὸν Γολιάθ. sequuntur (fol. 171) cantica Mosis, Annae matris Samuelis, Abbacum, Iesaiae, Ionae, SS. trium puerorum, S. Deiparae, Zachariae patris Ioannis Baptistae.

83.

Codex 1487 Phill. = 155 Meerm. = 77 Clar., chartaceus, cm. 15,1 × 10, saec. XV—XVI, foliorum 345.

1. fol. 1r: Anonymi expositio canonum Dominicalium (Cosmae et Ioannis Damasceni). tit.: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν κανόνων τῶν δεσποτικῶν ἐξηγημένων. incipit canon primus: Σταυρῷ πεποιθὼς ὕμνον ἐξερεύγομαι. τροπάριον. Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς ἐπ' εὐθείας ῥάβδῳ κτλ. expositio incipit: Ἐρυθρὰν θάλασσαν λέγει, οὐχ ὅτι ἐρυθρὸν, ἔνι γὰρ ὕδωρ αὐτό· ἀλλ' οὐδὲ ἦν κόκκινον.

2. fol. 251r: LXXXV Canones Apostolorum (Pitra, Iur. eccl. Graec. hist. et monum. I p. 13—36).

3. fol. 271r: NICEPHORI epitome chronographiae. tit.: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου κωνσταν(τινου)πόλεως σύνοψις χρονογραφίας ἐν ἐπιτόμῳ. incipit: ἀδὰμ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος γενόμενος ἐτῶν σλ̄ γεννᾶ τὸν σήθ̄. desinit (fol. 274r med.): πτωλομαῖος ὁ διόνυσος ἔτη λ (Nicephori opuscula ed. de Boor, p. 81—91,2).

4. fol. 275r: περὶ τῶν ζ̄ (sic) θανασίμων ἁμαρτημάτων: est S. NILI tractatus de octo spiritibus malitiae (Migne, tom. LXXIX p. 1145—1164). sequitur (fol. 285v) tractatus sine inscriptione; incipit: Σφόδρα ζητοῦσιν οἱ δαίμονες τοὺς ἐν ὑποταγῇ πατρὸς ἀστράπτοντας. desinit: καὶ μὴ ἐπιλάθῃ τῆς προσκυνητῆς καὶ ἁγίας τριάδος.

5. fol. 291v: (S. NILI institutio ad monachos). titulus deest. incipit: Ἀκρασίαν βρωμάτων (Migne l. l. p. 1236—1240).

6. fol. 294r: (S. NILI capitula de oratione). titulus deest. incip.: Εἴ τις βούλοιτο εὐῶδες θυμίαμα κατασκευάσαι (ibid. p. 1168 sqq.).

7. fol. 307r: Quaestiones et responsiones theologicae. incip.: περὶ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος. ἐρώτησις. τί σημαίνει τὸ μοναχικὸν σχῆμα.

8. fol. 314^r: κυροῦ γεωργίου ζιγαβινοῦ περὶ τῶν ζ̄ φωνιέντων· ποῦ δασύνονται καὶ ποῦ ψιλοῦνται· ᾱ· ε̄· η̄· ῑ· ō· ῡ· καὶ ω̄· καὶ περὶ ἀντιστοίχων (versus politici). incip.: Βούλομαι φίλε πρὸς μικρὸν, ὧδέ σοι σαφηνίσαι τῶν φωνιέντων τῶν ζ' τὴν θέσιν καὶ τὴν τάξιν. desin.: καὶ λάβῃς γνῶσιν ἀκραιφνῆ γράφειν ἐπισταμένως. τέλος τῶν ἀντιστοίχων ὧδε. excepto initio edidit Emm. Miller in annalibus qui inscribuntur *Annuaire de l'Association pour l'encouragement des études grecques, 8e année 1874*, p. 225—248; initium idem postea adiecit eorundem annalium vol. X (1876) p. 122—124.

9. fol. 339^r: Medica et theologica varia. incip.: τοῦ ἱπποκράτους: τὸ ἀνθρωπίνῳ σώματι ἐκ τεσσάρων στοιχείων συνίσταται.

84.

Codex 1488 Phill. = 156 Meerm. = 79 Clar., bombycinus, cm. 11,5 × 7,5, saec. XIV, foliorum 219.

1. fol. 1^r: (Canones ecclesiastici per totum annum), a mense Septembri usque ad mensem Augustum. codex initio mutilus est, desunt aliquot folia. fol. 1^r incipit: ὠ(δὴ) δ̄. ἐπαρθ(έντα) σε ἰδοῦσα: Τοῦ σταυροῦ σου τῇ ὑψώσει χριστὲ θεέ μου· πιστῶν τὸ καίρας ὕψωσον.

2. fol. 40^r: (Hymni in Sanctos). incip.: Συμεὼν ἀνυμνείσθω μοι· οὗπερ στύλος τὸ γνώρισμα· καὶ σὺν τούτῳ μάμας ὁ περιβόητος.

3. fol. 52^r: Κανὼν εἰς ἁγίους πάντας, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς τη^δ'ν (?): ἀπὸ τὴν στ' ψ^δ' ᾠδὴ μοναστοῦ Γρηγορίου τοῦ μόνου ἀμήν. incipit: ᾠδὴ ᾱ. ἦχος π^λδ': ἁρματηλάτη φαραώ. Ἀνευφημεῖν προαιρουμένῳ κύριε τὴν τῶν ἁγίων πληθὺν· δρόμους τὲ καὶ τὰ ἆθλα· τὰ σεπτὰ παλέσματα, λόγον σοφίας ἔμπνευσον κτλ.

4. fol. 68^r: στιχηρὰ κατανυκτικὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον. π^λβ'. πρὸς· ὅλην ἀποθέ(μενοι). incip.: Ὅρκῳ ὡς ὑπέσχετο· τῷ σῷ προπάτορι πάλαι· θεὸς ὁ ὑπέρχρονος κτλ.

5. fol. 70^r: στιχηρὰ παρακλητικὰ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν· καὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον· ἦχος π^λα', πρὸς, χαίροις ἀσκητικῶν. incip.: Ἅπασαν τὴν ζωήν μου χριστὲ ἐνανομίαις ἀναλώσας ὁ δείλαιος κτλ.

6. fol. 74^v: τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου ἀμορίου παύλου κανὼν ἱκετήριος εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν, οὗ ἡ ἀκρο(στιχὶς) αὕτη· σῶσον με σῶτερ ὡς θέλεις κἂν μὴ θέλω· παῦλον. incipit: ᾠδὴ ᾱ. ἦχος π^λβ'· ὡς ἐν ἠπείρῳ: Σὺ ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου καὶ πλαστουργὸς κτλ. inter folium 74 et folium 75 aliquot folia interciderunt.

7. fol. 76^v: ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς πάσας τῶν οὐρανίων δυνάμεις· εἰς τὸν πρόδρομον· εἰς τοὺς προφήτας· εἰς ἀποστόλους κτλ. incipit: Ἄναρχε λόγε ἱεραῖς δεήσεσι τῶν χερουβὶμ σεραφίμ.

8. fol. 88^v: ἕτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον ἱκετήριος κατὰ ἀλφάβητον. in margine: Θεοφά(νους). incipit: ᾠδὴ ᾱ. ἦχος π^λβ'· κύματι θαλάσσης. Ἄχραντε παρθένε· ἐν πίστει προστρέχω· ὑπὸ τὴν σκέπην σου. Folia 93 et 94 capite sistunt.

9. fol. 94^r: στιχηρὰ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα. ἦχος δ'· πρὸς, ὡς γενναῖον. incip.: Ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος· ἡ πηγὴ τῆς χρηστότητος.

10. fol. 94^v med.: παύλου μητροπολίτου ἀμορίου· στιχηρὰ παρακλητικὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον. ἦχος ᾱ· πρὸς, τῶν οὐρανίων. incip.: Δέησιν θέλω προσοῖσαι τῇ σῇ χρηστότητι (v. inf. no. 16).

11. fol. 96^r: κανὼν παρακλητικὸς τοῦ κυροῦ ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. incipit: ᾠδὴ ᾱ. ἦχος π^λβ'. ὡς ἐν ὑπείρῳ πεζεύσας. Ὁ δικαιώσας τελώνην καὶ τὸν λῃστήν.

12. fol. 102^r: κανὼν παρακλητικὸς τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου. incipit: ᾠδὴ ᾱ. ἦχος π^λβ'· ὡς ἐν ὑπείρῳ. Πῶς μου θρηνήσω τὸν βίον τὸν ῥυπαρόν. est Euthymii: cf. Daniel, Thesaur. hymnol. tom. III p. 17—20.

13. fol. 108ʳ inf.: ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον. incipit: ἦχος πλ. δ'. ᾠδὴ ᾱ. ὑγρὰν διοδεύσας. Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς· πρὸς σὲ καταφεύγω.

14. fol. 113ᵛ: ἕτερος κανὼν τοῦ ἁγίου ἀνδρέου κρίτης εἰς ψυχοραγοῦντας. incipit: ἦχος πλ. β'· ὡς ἐν ἠπείρω πε(ζεύσας). Δεῦτε συνάχθητε πάντες· οἱ εὐσεβῶς ἐν τῶ βίω ζήσαντες.

15. fol. 121ʳ: Νικολάου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ποίημα πρὸς τὸν πρῶτον τοῦ ἁγίου ὄρους ὡς τυπικόν. incipit: Πολλάκις με ἐβίασας καὶ ἐξέθλιψας, τέκνον (Migne, Patrol. gr. tom. CXI p. 392—405).

16. fol. 132ʳ: Παύλου τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου πόλεως ἀμορίου στιχηρὰ παρακλητικὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον κατ' ἦχον. incip.: ἦχος ᾱ, πρὸς, τῶν οὐρανίων ταγμάτων. Δέησιν θέλω προσοῖσαι τῇ σῇ χρηστότητι. sequuntur ἦχος β' (fol. 135ᵛ), ἦχος γ' (fol. 140ʳ), ἦχος δ' (fol. 143ʳ), ἦχος πλ. δ' (fol. 147ᵛ).

17. fol. 151ʳ: Συναξάριον ἐν ἐπιτομῇ τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. incipit: Μὴν σεπτέμβριος· ἡμέρας ἔχει λ̄, κτλ. Ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου ἤτοι τοῦ νέου ἔτους καὶ μνήμη τοῦ σοφοῦ πατρὸς ἡμῶν συμεὼν τοῦ στυλίτου κτλ. τροπάριον τῆς ἰνδίκτου ἦχος β̄ κτλ.

18. fol. 187ʳ med.: Ὑπόμνησις μικρὰ τῆς μεγάλης μ̄ (τεσσαρακοστῆς) καὶ τῆς ν̄ (πεντηκοστῆς). incipit: Κυριακῇ ἐν ᾗ ἀναγινώ(σκεται) τὸ ἱερὸν εὐα(γγέλιον) τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου· τροπάριον εἰς τὴν ἀγρυπνίαν κτλ.

19. fol. 194ʳ: Τῇ ἁγία καὶ μεγάλη κυριακὴ τοῦ πάσχα. incip.: ἦχος δ'. πλ. α': Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· θανάτω θάνατον πατήσας.

20. fol. 199ᵛ: Στιχηρὰ τριαδικά. incip.: ἦχος ᾱ. πρὸς, ὢ τοῦ παραδό(ξου) θαύματος. Φωτός με τοῦ ἀδύτου ἔμπλησον· ὢ τριὰς θεέ μου.

21. fol. 206ᵛ: Ἀλληλούια. κα(νὼν) ις̄. incipit: Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῶ οἱ πορευόμενοι ἐν νόμω κυρίου· μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.

22. fol. 217ʳ: κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον πάντα φέρων τὸν ἀλφάβητον. in margine: κοσμᾶ. incipit: ἦχος πλ. δ'. ᾠδὴ ᾱ. ὑγρὰν διοδεύσας: Ἀρχὴν ὑπεράρχιόν σε εἰδώς· θεὲ θεῶν μόνε.

Subscriptio (fol. 219ᵛ): Γρηγόριος εὐτελὴς ταπεινὸς καὶ ἀμόναχος (?): πάντων τῶν καλῶν τὸ πλήρωμα τεκοῦσα· πλήρωσον χυροῦ (?) Γρηγορίου παρθένε τὰς δεήσεις. ἀμήν: —

85.

Codex 1489 Phill. = 157 Meerm. = 80 Clar., chartaceus, cm. 12,5 × 9,4, anno 1640 Constantinopoli scriptus, foliorum 92.

Theodora Comnena de institutione monasterii a se conditi et de officiis monialium. Praecedit descriptio imaginum quae inerant in eo codice, ex quo hic liber descriptus est. tit.: θεοδούλη μοναχὴ καὶ κτητόρισσα, tum supra addita sunt verba: θεοδώρα κομνηνὴ παλαιολογινα ἡ καί. incipit Theodorae opusculum: Πολλῶν μὲν καὶ καλῶν καὶ μεγάλων ὄντων, desinit fol. 85ᵛ. adnexa est fol. 86 sqq. ὑποτύπωσις δευτέρα ἣν διετυπώσατο ἡ κτητόρισσα τῆς μονῆς κυρὰ Εὐφροσύνη ἡ παλαιολογίνα μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς ἀοιδίμου μητρὸς αὐτῆς.

Vita huius Theodorae extat in codice Naniano 71 (Migne, Patrol. gr. tom. CXXVII p. 904 sqq.).

86.

Codex 1490 Phill. = 158 Meerm. = 185 Clar., chartaceus, cm. 23,6 × 15,3, saec. XVII, foliorum 18.

1. fol. 1ʳ: Gregorii Presbyteri Caesariensis homilia de Sanctis CCCXVIII Patribus concilii Nicaeni et de Constantino imperatore (Migne, Patrol. gr. tom. CXI p. 420—440).

2. fol. 8ʳ: Acta synodi Nicaenae adversus Arium, in quibus et narratio de vita Constantini imperatoris. incip.: Ἐννεακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας. desin.: βιοὺς δὲ ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα ἐν χριστῷ

ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

In fine (fol. 14ʳ) haec leguntur, ex quibus apparet folia 1—14 manu Lucae Holstenii scripta esse: *Ex Msᵗᵒ CCCXLIII Christianissimi Galliarum Regis bibliothecae, qui codex olim fuit Arsenii Monembasiae Episcopi, transcripsit Lucas Holsteinius Hamburg. Anno Christi CIƆIƆCXXVII idib. Februarii.* cf. cod. Paris. gr. 772 fol. 445 sqq. et 452 sqq. apud Henricum Omont, Inventaire sommaire des mscr. grecs etc. I p. 139.

3. fol. 15ʳ—18ᵛ: adfixa sunt folia quattuor, quorum in quinque paginis (fol. 15ʳ—17ʳ) altera manu latine scripta sunt *Excerpta quaedam de Barsuma Nestoriano Episcopo e variis locis historiae Patriarcharum Nestorianorum Arabicâ linguâ scriptae auctore innominato sed vetere.* incip.: *Educatus est Barsuma in schola Edessena.*

87.

Codex 1491 Phill. = 159 Meerm. = 97 Clar. = 164 Pel., bombycinus, cm. 16,2 × 11,9, saec. XIII, foliorum 192.

1. fol. 1ʳ: Exhortatio ad pietatem, initio mutila.

2. fol. 3ᵛ: Narratio de monacho quodam, qui praestrigiarum falso insimulatus est.

3. fol. 5ᵛ med.: στοίχοι εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς πανενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου. incip.: Ναὶ στάμνε, βάτε· ναὶ χόρη· ναὶ λυχνία.

4. fol. 7ʳ inf.: στοίχοι ἐξ ἰάμβων εἰς τὴν πάνσεπτον κοίμησιν τῆς θεοτόκου. incip.: Ἡ φῶς τὸ πρῶτον νηδύϊ δεξαμένη.

5. fol. 8ʳ med.: στοίχοι ἐξ ἰάμβων εἰς τὸν μέγαν βασίλειον. incip.: Ἄλλην μέλιτταν καθορῶ σὲ παμμάκαρ.

6. fol. 9ᵛ inf.: στοίχοι πολιτικοὶ εἰς τὸν ἐν μάρτυσι μυρορρόαν μέγαν δημήτριον. incip.: Τίς οὐ θαυμάσει σου χριστὲ θαυμάτων τὰς ἀβύσσους.

7. fol. 12ʳ: τοῦ μεγάλου βασιλείου περὶ ἀσκήσεως πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν (Migne, Patrol. gr. tom. XXXI p. 648—652).

8. fol. 14ʳ med.: κεφάλαια ἀναγκαῖα· πῶς δεῖ τὸν ἄρχοντα εἶναι. incip.: ἄρχε τοίνυν τῶν ὑπηκόων μὴ πεποιθὼς τυραννίδι· ἀλλὰ τῇ ἀρχομένων εὐνοίᾳ.

9. fol. 15ʳ: ἑρμηνεία τοῦ ἁγίου συμβόλου ἐκτεθεῖσα παρὰ φιλοπόνου τινὸς μεγάλου ἀνδρὸς ἁγίου καὶ σεβασμίου. incipit: Ἐμοὶ μὲν τὸ τοῖς ὑπὲρ δύναμιν ἐγχειρεῖν.

10. fol. 40ᵛ: ἑρμηνεία τοῦ στίχου· Κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς. incipit: Ἑκάστη λέξις πεπληρωμένη δογμάτων καὶ θεοσοφίας ἐστίν.

11. fol. 41ᵛ: Interrogationes et responsiones de fide Christiana. incip.: Τῷ εὐαγγελίῳ μὴ πιστεύοντας ἕλληνας καὶ τὰς θείας ἁπάσας γραφὰς εὐτελίζοντας, πῶς αὐτοὺς πεῖσαι ὀφείλομεν, ὅτι ἔστι θεὸς ἄκτιστος, ποιητὴς οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἷς καὶ μόνος καὶ οὐ πολλοὶ θεοί, ὡς αὐτοὶ πλανώμενοι νομίζουσιν.

12. fol. 61ᵛ med.: κεφάλαιον τοῦ ἁγίου μαξίμου περὶ τοῦ τριμεροὺς τῆς ψυχῆς. incipit: Αἰσθήσεις εἰσὶ παρ' ἡμῖν δέκα.

13. fol. 62ʳ med.: ἐκ τοῦ δευτέρου τῶν εἰς τὸν ὀζίαν. incipit: Μείζων ὄντως ἡ τῆς ἱερωσύνης ἀρχή.

14. fol. 63ʳ: εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἐξηγημένα τοῦ βουλγαρίας: sunt Theophylacti commentarii in quattuor Evangeliorum capita extrema, in Evang. Matthaei cap. XXVIII, 16—20, in Evang. Marci cap. XVI, in Evang. Lucae cap. XXIV, in Evang. Ioannis capp. XX et XXI (Migne, Patrol. gr. tom. CXXIII p. 481—488, p. 676—681, p. 1109—1125, tom. CXXIV p. 288—317).

15. fol. 118ᵛ: Excerpta ex Theophylacti commentariis in Evang. Matthaei capp. V—XXIV (Migne, tom. CXXIII p. 185 sqq.).

16. fol. 167ʳ: ἔκθεσις πίστεως ἐν ἐπιτομῇ. incipit: Πιστεύω καὶ προσκυνῶ πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα.

17. fol. 173ʳ: Excerpta ex Ioanne Chrysostomo et aliis.

18. fol. 183^{r}: tractatus anepigraphus. incipit: Οὐ τῆς νομικῆς ἐντολῆς καταλύτης.

19. fol. 184^{r}: τοῦ μεγάλου ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα πάνυ ὡραιοτάτη (Migne, Patrol. gr. tom. LII p. 741—743 med.).

20. fol. 187^{r}: ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ χρυσοστόμου ἐπιστολὴ πρὸς κυριακὸν ἐπίσκοπον ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν ἐξορίᾳ (ibid. p. 681—685).

In summo margine folii 184^{r} rubro scripta sunt haec: χριστὲ βοήθει τῶ ἁγιωτάτω καὶ τιμιωτάτω κυρῶ μαρτινιανῶ ἱερομονάχω καὶ ἡγουμένω τῆς μονῆς τῆς κατάνης.: in folio 182^{v} haec legitur subscriptio: εὔχου μοι διὰ τὸν κύριον, ἁγιώτατε πάτερ κυρὲ μαρτινιανέ· γερασίμω ἀχρείω καὶ σῶ γνησίω καὶ φιλουμένω τὲ ἀδελφῶ· τῶ ἐξ ἐπιταγῆς σῆς τῶ παρόντι γραμμάτιον ἐγχαράξαντι. cf. cod. 1474. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 323. in folio 192^{v} imo altera extat subscriptio, cuius tamen ea verba quae alicuius momenti sunt hodie legi non possunt.

88.

Codex 1492 Phill. = 161 Meerm. = 109 Clar., chartaceus, cm. 21,2 × 13,9, saec. XIV, foliorum 177.

GREGORII NYSSENI homiliae in Canticum Canticorum (Migne, Patrol. gr. tom. XLIV p. 756—1120).

Folia 1 et 177 manu recentiore (saec. XVI) suppleta sunt.

89.

Codex 1493 Phill. = 162 Meerm. = 140 Clar., chartaceus, cm. 20,7 × 13,5, saec. XVI exeunt., foliorum 61.

BASILII SELEUCIENSIS orationes XXXV (or. I—IX et XI—XXXVI: Migne, Patrol. gr. tom. LXXXV p. 28—137 et p. 148—388).

In fine haec legitur subscriptio: *Sirleti Cardinalis iussu* μετέγραψεν ἰωάννης σανκταμαύρας ἐν ῥώμῃ μηνὸς φεβρουαρίου κθ′ ͵αφπδ^{ου} ἔτους. de Ioanne de Sancta Maura cf. Gardthausen, Griech. Palaeographie, p. 328. hic codex manu Sirmondi anno 1593 (16. Aug.) transscriptus est ex codice quem Ioannes de Sancta Maura anno 1584 exaraverat.

90.

Codex 1494 Phill. = 163 Meerm. = 141 Clar., membranaceus, cm. 18 × 13,4, saec. XI, foliorum 291.

1. fol. 1^{r}: IOANNIS CLIMACI Scala Paradisi (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVIII p. 624—1161). inserta est fol. 4^{r} med. — 9^{v} sup. vita Ioannis Climaci (ibid. p. 596—608). codex in initio laesus est nec tamen mutilus. folia 10 et 11 chartacea saeculo XVI suppleta sunt.

2. fol. 265^{v}: IOANNIS CLIMACI liber ad Pastorem (ibid. p. 1165—1208). inferior pars folii 285 saeculo XVI suppleta est.

Scholia in utrumque librum in margine passim adscripta sunt altera manu librario fere coaeva.

3. fol. 286^{r}—291^{v} (altera manu coaeva): historiae morales, in initio et in fine mutilae, quoniam et ante folium 286 et post folium 291 aliquot folia amissa sunt.

91.

Codex 1495 Phill. = 164 Meerm. = 153 Clar., membranaceus, cm. 14,6 × 10,4, saec. XIII, foliorum 252.

PETRI DAMASCENI Alphabetum seu commentarii varii theologici ex variis scriptoribus compilati. In initio unum folium cum initio praefationis desideratur. in foliis 1^{v} inf. et 2^{r} hic titulus legitur senariis Byzantinis conceptus:

πέτρου μοναχοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ λόγος
πρῶτος πεφυκὼς καὶ πρόλογος τῆς βίβλου:
ἣν κέκληκε μὲν ἀλφάβητον διότι
πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσιτεσσάρων
στοιχείων ἀρχὴν ἑκάστου λόγον ἔχει
καὶ ἐπιγραφὴν ὡσαύτως διὰ στίχων:
κεφάλαια δὲ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον:
ἐπειδὴ φησὶν ἅγιος ἰωάννης
ὁ δαμασκηνός, αἱμάτων γέμει ὅλη:
ἡ πίστις ἡμῶν οὐκ ἐν τῶ ἀλλοτρίω
ἀλλ' ἐν τῶ αὐτῶ, ὑπὲρ ἄλλων χυθῆναι,
ὥσπερ ὁ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ πάντων

πᾶσι τεθεικὼς ὑπογραμμὸν καὶ τύπον,
ἔφη μαθητὴς καὶ κορυφαῖος πέτρος:
διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐρυθρὸν τὸ γράμμα:
νῦν δὲ τὴν ἀρχὴν εὐλόγησον ὦ πάτερ:

opus ipsum incipit: Ἀρχὴ πάντων τῶν γραμμάτων εἰς ἑκάστην διάλεκτον τὸ ἄλφα ὑπάρχει, κἂν τινὲς ἀγνοοῦσι· καὶ ἀρχὴ πάντων τῶν ἀρετῶν, ἡ πνευματικὴ σοφία, κἂν τέλος πάντων ὑπάρχει πάλιν. in fine mutilum est. de Petro Damasceno cf. Fabricius, Biblioth. Graec. vol. IX p. 718. vol. XI p. 336 ed. Harles.

92.

Codex 1496 Phill. = 165 Meerm. = 162 Clar., chartaceus, cm. 14 × 10, saec. XVI, foliorum 36.

1. fol. 1ʳ: SYMEONIS THESSALONICENSIS expositio sacri symboli (Migne, Patrol. gr. tom. CLV p. 752—802).

2. fol. 31ʳ: Προσευχὴ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν παϊσίου πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν, λεγομένη προς τὸ ἀποβάλειν πᾶν πονηρὸν πειρασμόν. incipit: Κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν, ἀγαθὴν ἡμέραν δός μοι.

3. fol. 32ʳ: ἑτέρα προσευχὴ ἱκετήριος καὶ κατανυκτικὴ τοῦ αὐτοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς πρὸς τὴν ὑπέραγνον θεοτόκον. incipit: Δέχου τοίνυν εὐμενεστάτη δέσποινα ἀγαθὴ τὴν οἰκτράν μου δέησιν.

Fol. 30ʳ librarius haec adscripsit: ἅπαντα εἰσὶ τετράδια· ἐνετί παρατοῦ εἰγνατίου. altera manu haec adnotata sunt: + τὰ παρόντα τετράδεια τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου συμβούλου, ὑπάρχουσι τοῦ τιμίου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοτάτου κυροῦ προφητονύμου ἰωνᾶ.

Folia 31—36 altera manu (saec. XVI) exarata sunt.

93.

Codex 1497 Phill. = 172 Meerm. = 194 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23,8, saec. XVI, foliorum 166, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: CONSTANTINI HARMENOPULI Manuale legum (ed. G. E. Heimbach, Lipsiae 1851. 8⁰).

2. fol. 160ʳ: λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον· ἑφερμηνεῦον τὰς ῥωμαϊκὰς λέξεις· τὰς ἐν τῷ νόμῳ κειμένας. incipit: Ἄδετ, ἔχει. ἀδπραετίουμ παρθικιπάνδουμ· ἑαυτὸν ἠνέσχετο πραθῆναι. cf. Thesaurus iuris Romani ed. Otto, tom. III edit. II, Traiecti ad Rhenum 1733, p. 1705 sqq.

3. fol. 166ᵛ: λέξεις κατ' ἐκλογὴν τῶν νομικῶν βιβλίων. incip.: Ἀγωγὴ, παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ἀγομένους, εἰς τὸ δικαστήριον. ἀδέπτους· ἐπελάβετο (extant ibid. p. 1706 sqq.). paucas harum glossarum librarius descripsit, desiit (fol. 166ᵛ med.) verbis ἀκερτιλάσιον, ἀποχή.

Folia 1—159 a Ioanne Mauromata a. 1541 perscripta sunt. subscriptio (fol. 159ᵛ): ,αφμα ἐτελειώθη τὸ (ex τῶ corr.) παρῶν βιβλίον· ἐκ χειρὸς ἐμοῦ· ἰωάννου τοῦ μαυρωμάτου. cf. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 327 inf.

Folia 160—166 eadem manu scripta sunt qua codex 1420 i. e. a Ioanne Catelo Naupliota.

94.

Codex 1498 Phill. = 177 Meerm. = 184 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23, saec. XVI, foliorum 102.

1. fol. 1ʳ: (GELASII CYZICENI) Σύνταγμα τῶν κατὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ ἁγίαν σύνοδον πραχθέντων (Mansi, SS. concil. nov. et ampliss. coll. tom. II p. 760—945 = Migne, Patrol. gr. tom. LXXXV p. 1192—1360).

2. fol. 65ᵛ: S. ATHANASIUS ALEXANDRINUS de sententia Dionysii Alexandrini (Migne, Patrol. gr. tom. XXV p. 480—521).

3. fol. 77ʳ: τοῦ μεγάλου ἀθανασίου λόγος τρίτος περὶ τῆς πανουργίας, καὶ ὑποκρίσεως τῶν ἀρειομανιτῶν· καὶ πῶς μετασχηματιζόμενοι πλανᾶν ἐπιχειροῦσιν τοὺς ἀγνοοῦντας αὐτούς (ibid. p. 537—594).

4. fol. 90ʳ: THEODORI RAITHUENSIS Praeparatio et exercitatio de incarnatione (Migne, tom. XCI p. 1484—1504).

5. fol. 96ᵛ med.: Τοῦ ἁγίου ἀναστασίου πατριάρχου ἀντιοχείας περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ὀρθῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων λόγος πρῶτος. incipit: Τὸν περὶ τῆς ὑγιοῦς ἡμῶν πίστεως καὶ τῶν ἀληθῶν τῆς

ἐκκλησίας δογμάτων (latine edidit Migne, Patrol. gr. tom. LXXXIX p. 1309 sqq.). huius orationis pauca verba in codice supersunt, abrumpitur fol. 96^{v} inf. in fine quaternionis verbis καὶ οὐκ ᾤμην ἔτι δεῖν περαιτέρῳ μοχθεῖν, proximus quaternio, cuius prima verba erant οὐ μόνον, periit.

Adnexus est quaternio formae minoris manu recentiore (saec. XVII) perscriptus, cuius folia 97—102 exarata, reliqua scriptura vacua sunt:

6. fol. 97^{r}: S. ATHANASII ALEXANDRINI sermo de descriptione Deiparae (Migne, Patrol. gr. tom. XXVIII p. 944—957).

7. fol. 101^{v}: (IOANNIS CHRYSOSTOMI homilia). titulus deest. incipit: βαθεῖαν τομὴν τοῖς ἁρπάζουσιν καὶ πλεονεκτεῖν βουλομένοις (Migne, Patrol. gr. tom. LI p. 31 sqq.). extat initium tantum, abrumpitur fol. 101^{v} inf. verbis ἀπηλλαγμένη φροντίδων βιωτικῶν ἡ ψυχή· ἵνα μὴ καταβάλωμεν.

8. fol. 102^{r}: τοῦ αὐτοῦ λόγος πρὸς τοὺς σκανδαλισθέντας ἐπὶ ταῖς δυσημερίαις ταῖς γινομέναις καὶ τῇ τοῦ λαοῦ καὶ πολλῶν ἱερέων διώξει καὶ διαστροφῇ καὶ περὶ ἀκαταλήπτου καὶ κατὰ ἰουδαίων· λόγος θ̄. incipit: Ἰατρῶν μὲν παῖδες ὅταν πυρέττοντάς τινας ἢ ἕτερόν τι νοσοῦντας μέλλωσιν θεραπεύειν (ibid. p. 479 sqq.). haec quoque homilia mutila est, abrumpitur fol. 102^{r} inf. his verbis: καὶ σιδήρου τομώτερον τέμνει τὰ σεσηπότα ἀνωδύνως· καὶ τοῦτο ποιοῦν δαπάνην (ibid. p. 481 lin. 19).

95.

Codex 1499 Phill. = 178 Meerm. = 186 Clar., chartaceus, cm. 32,8 × 23, saec. XVI, foliorum 406.

1. fol. 1^{r}: Index copiosus rerum quae in codice insunt.

2. fol. 9^{r}: Παύλου τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστόλου διατάξεις περὶ κανόνων ἐκκλησιαστικῶν (Pitra, Iur. eccles. Graec. hist. et mon. vol. I p. 64—67).

3. fol. 10^{r}: Πέτρου καὶ παύλου τῶν ἁγίων ἀποστόλων διατάξεις (ibid. p. 67—72).

4. fol. 11^{v} med.: Συναγωγὴ κανόνων ἐκκλησιαστικῶν εἰς Ν̄ τίτλους διειρημένη (in margine: Γρ. παρὰ Θεοδωρήτου ἐπισκόπου κύρου). incipit: Οἱ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι. est IOANNIS SCHOLASTICI Canonum collectionis prooemium (Pitra l. l. vol. II p. 375—378). sequitur (fol. 13^{r}) Anonymi πρόλογος: τὰ μὲν σώματα καταλλήλως ἐνύλου μεταλαμβάνοντα τροφῆς κτλ., i. e. prologus Nomocanonis XIV titulorum (Pitra l. l. vol. II p. 445—447). sequitur (fol. 15^{r}) prologus Φωτίου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως: Ὁ μὲν παρὼν πρόλογος ἀφ' οὗ χριστιανῶν δόγμα κτλ. (ibid. p. 448 sqq.). sequuntur (fol. 17^{r}) tituli XIV Nomocanonis qui dicitur Photiani (ibid. p. 458—636).

5. fol. 84^{r}: TARASII PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANI epistula canonica ad Adrianum papam (Pitra l. l. vol. II p. 304—309).

6. fol. 89^{r}: Canones synodi Constantinopolitanae I et II (ibid. p. 127—141).

7. fol. 97^{r}: S. DIONYSII ALEXANDRINI epistula canonica ad Basilidem (Pitra l. l. vol. I p. 541—545).

8. fol. 99^{v}: S. PETRI ALEXANDRINI canones de paenitentia (ibid. p. 551—561).

9. fol. 106^{r}: S. GREGORII THAUMATURGI epistula canonica (ibid. p. 562—565).

10. fol. 108^{r}: S. ATHANASII epistulae canonicae II (ibid. p. 567—572).

11. fol. 112^{r}: S. BASILII MAGNI epistulae canonicae III ad Amphilochium cum excerptis ex aliis epistulis eiusdem (ibid. p. 576—612).

12. fol. 134^{v}: GREGORII NYSSENI epistula canonica ad Letoïum episcopum Melitenensem (ibid. p. 619—629).

13. fol. 141^{r}: Excerptum ex GREGORII NAZIANZENI poematis, qui libri veteris et novae Scripturae sint legendi (ibid. p. 654—655).

14. fol. 141ᵛ med.: Excerptum ex S. AMPHILOCHII iambis ad Seleucum (ibid. p. 655—658).

15. fol. 143ʳ: TIMOTHEI ALEXANDRINI responsiones canonicae XV (ibid. p. 630—634).

16. fol. 145ʳ med.: THEOPHILI ALEXANDRINI canonica varia (ibid. p. 646—649).

17. fol. 147ᵛ: S. CYRILLI ALEXANDRINI epistula canonica ad Domnum aliaque canonica (ibid. p. 650—653).

18. fol. 149ᵛ: GENNADII PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANI epistulae canonicae II (Pitra l. l. vol. II p. 183—188).

19. fol. 153ᵛ: S. ATHANASII ALEXANDRINI epistula ad Rufinianum episcopum (Pitra l. l. vol. I p. 572—574).

20. fol. 156ʳ: (IOANNIS SCHOLASTICI) LXXXVII capitula (Pitra l. l. vol. II p. 385—405).

21. fol. 179ʳ: Collectio XXV capitulorum (ed. Heimbach, 'Ανέκδοτα, tom. II, Lipsiae 1840, p. 145—201. cf. Pitra l. l. p. 407—410).

22. fol. 205ʳ: Νόμος ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως. ἀρχὴ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ κώδικος (XIII tituli). incip.: Τίτλος Α̅. *de summa trinitate et de fide catholica et ut nemo de ea publice contendere audeat.* περὶ τῆς ἀνωτάτω τριάδος καὶ περὶ πίστεως καθολικῆς ἤτοι ὀρθοδόξου (cf. Pitra l. l. p. 410—414).

23. fol. 209ʳ: LEONIS IMPERATORIS Novellae constitutiones (Ius Graeco-Romanum ed. Zachariae a Lingenthal, tom. III, Lipsiae 1857, p. 65 sqq.).

24. fol. 297ʳ: διάταξις ζήνωνος βασιλέως περὶ καινοτομιῶν (= Cod. Iustinian. VIII 10, 12).

25. fol. 301ʳ: (IUSTINIANI Novellae XXIV). incip.: Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἑρμογένει τῷ ἐνδοξοτάτῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίῳ: — Καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν νενομοθετηκόσι. in summo margine folii 301ʳ manu recentiore haec adnotata sunt: *Constitutiones XXXIII* [immo XXIV] *D(omi)ni Iustiniani quę desunt in libro Novellarum eiusdem Imp.ʳⁱˢ gręce impressarum Basileę, quorum principia sic se habent.*

26. fol. 363ʳ: Edicta IUSTINIANI (Novellae XIII: cf. Corp. Iur. Civ. ed. Kriegel, tom. III p. 681—719).

27. fol. 397ʳ: IUSTINI Novellae (Ius Graeco-Romanum ed. Zachariae a Lingenthal, tom. III p. 3—17).

28. fol. 403ᵛ: TIBERII Novella περὶ τῶν θείων οἴκων (ibid. p. 24—30).

In folio 1ʳ primus possessor haec adnotavit: *Meus Ludouici Beccatelli episcopi Rauellensis, quem emi Venetiis aureis scutis decem et octo. 1553.* cf. cod. 1417.

Scriptus est codex a Bartholomaeo de Zanettis (cf. cod. 1639).

96.

Codex 1500 Phill. = 180 Meerm. = 189 Clar., chartaceus, cm. 26,8 × 19,2, saec. XVIII ineunt., foliorum 96.

Acta synodi Pseudo-Photianae (Harduin, Coll. concil. VI p. 313 sqq.; Mansi, XVII p. 373 sqq.). tit.: Πρακτικὰ τῆς ἁγίας Συνόδου συγκροτεθείσης ἐν Κονσταντινωπόλει ὑπὸ φωτίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐπὶ ἑνώσει τῆς τοῦ Θεοῦ ἁγίας καὶ αποστολικῆς Εκκλησίας. incip.: Προκαθεσθέντος φωτίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. desin.: καὶ ταῦτα εἰπόντες ἐπευφήμησαν πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων.

In fine haec adnotata sunt: *Concilium hoc e manuscripto Graeco Vaticano diligenter exscriptum, et cum archetypo collatum ac recognitum testamur Romae 14. 7ᵇʳⁱˢ 1703.*

Iosephus Iuuencius S. I.

Philippus Amyot d'Inville soctis Iesu.

Harduinus in actis huius synodi edendis hoc apographo usus est.

97.

Codex 1501 Phill. = 181 Meerm. = 329ᶜ Clar. = 86ᶜ Pel., chartaceus, cm. 27,3 × 21, saec. XV, foliorum 53.

1. fol. 1ʳ: περὶ τῶν ἁγίων ζ̄ καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων. incipit: Ἡ πρώτη ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος γέγονεν ἐν νικαίᾳ.

2. fol. 1ᵛ med.: Canones synodorum selecti cum expositionibus.

3. fol. 2ʳ med.: περὶ τοῦ βασιλέως σολομῶντος. incipit: Ὁ σοφώτατος Σολομὼν ἐν ἱεροσολύμοις τὸν πολυθρήλλυτον ἐκεῖνον ἀνεγύρων ναόν.

4. fol. 3ʳ med.: Michaelis Pselli versus politici (ad Michaelem Ducam) de dogmate (Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 811—817).

5. fol. 4ᵛ: Ἴαμβοι στίχοι Γρηγορίου τοῦ θεολόγου. incip.: Πιστὸν ἱκέτην καθ' ἑαυτὸν ἐπαίνει.

6. fol. 5ʳ: ἱππολίτου θηβαίου ἐκ τῶν χρονικῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων. incip.: Ἰάκωβος γενόμενος ἐπίσκοπος πρῶτος ἱεροσολύμων. folium 5ᵛ vacuum est.

7. fol. 6ʳ: Ioannis Damasceni de orthodoxa fide opus, in libros non divisum (Migne, Patrol. gr. tom. XCIV p. 789—1228). praecedunt index capitum huius operis et prooemium Dialecticorum Ioannis Damasceni (Migne l. l. p. 521—525).

Folia numeris graecis notata sunt τβ—τνδ; foliis quae olim praecesserunt 301 nunc efficiuntur codices 1534 (vol. I) et 1524.

98.

Codex 1502 Phill. = 184 Meerm. = 188 Clar., chartaceus, cm. 21,1 × 15,3, saec. XVI, foliorum 249.

1. fol. 1ʳ: ἡ γεγονυῖα ὑποτύπωσις παρὰ τοῦ βασιλέως λέοντος τοῦ σοφοῦ, ὅπως ἔχουσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριάρχῃ κωνσταντινουπόλεως. αἱ μητροπόλεις. (cf. Hieroclis Synecdemus ed. Parthey, Berol. 1866, p. 95 sqq.).

Sequuntur indices ecclesiarum episcopis Thessalonicensi et Heracleensi subditarum (ibid. p. 100 sq. 103 sq.).

2. fol. 3ʳ: Τὰ ὀφφίκια τοῦ παλατίου. incip.: α̅ δεσπότης. β̅ σεβαστοκράτωρ. desin.: ϙ̅ καὶ κώμης. cf. Codini Curopalatae de official. palatii cap. 2 p. 6 ed. Bekker.

3. fol. 4ᵛ: Ὅπως γράφουσιν οἱ μητροπολῖται τοῖς πατριάρχαις (cf. Migne, Patrol. gr. tom. CVII p. 404 sqq.).

4. fol. 5ᵛ: αἱ ἐνεργεῖαι τῶν ὀφφικίων. incip.: Τοῦ μεγάλου οἰκονόμου τὸ κρατεῖν πάντα τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐκκλησίας.

5. fol. 7ʳ inf.: (Quomodo principes ecclesiae sint appellandi). titulus deest.

6. fol. 8ᵛ med.: Τάξις προκαθεδρίας τῶν ὑπὸ τῶν ἀποστολικῶν θρόνων μητροπολιτῶν κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπ' αὐτοὺς ἐπισκόπων. incipit: Τῷ καισαρείας· ὁ νύσσης (cf. Hierocles ed. Parthey, p. 101 sqq.).

7. fol. 15ᵛ: Versus XV, manu recentiore scripti. incip.:

ἀρχή.
πόνους
φεύγοις, μοναχέ, τοῦς ἐναρέτους τρόπους (sic).

desin.: ἀρκεῖ καὶ λόγος τὴν συνχώρησην δοῦναι.
τὸ δὲ γράφως ταῦτην γε λαβεῖν τὸ κρείττον.

Ante folium 16 plures quaterniones videntur intercidisse.

8. fol. 16ʳ—16ᵛ: finis libri alicuius liturgici. prima verba in folio 16ʳ haec sunt: μετὰ τὸ μνημονεύσαι τὸν ἱρε^c (ἱερέαν?) οὓς θέλει λ^γ (i. e. λόγους?): — Μνήσθητι κύριε παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος.

9. fol. 17ʳ: πόνημα τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου χαλκηδόνος κυροῦ ἰωάννου· ἐπ' ἐκκλησιαστικοῖς ζητήμασιν· ἐρωτήσεις μάρκου πάπα ἀλεξανδρείας· καὶ ἀποκρίσεις ἐπ' αὐταῖς· ἀναγνωσθεῖσαι συνοδικῶς ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ ξιφιλίνου κυροῦ γεωργίου. incip.: Εἰ χρὴ μετὰ τῶν κονταχίων ἱερουργεῖν τοῦ ἁγίου ἰακώβου καὶ τοῦ ἁγίου μάρκου.

10. fol. 50r: Theodori Studitae responsiones ad Methodium (Migne, Patrol. gr. tom. XCIX p. 1645 sqq.).

11. fol. 53r med.: eiusdem κεφάλαια προτεθέντα παρά τινος ἱερέως (ibid. p. 1660 sqq.).

12. fol. 57r med.: S. Nicephori Canones (cf. Pitra, Iur. eccl. Graec. hist. et mon., tom. II p. 330 sqq.).

13. fol. 61v: Interrogationes Marci patriarchae Alexandrini et responsiones Theodori Balsamonis (Migne, Patrol. gr. tom. CXXXVIII p. 952—1012).

14. fol. 93v: Anonymi interrogationes et responsiones. incip.: ἐρώτησις. εἰ γυνὴ εὐτρεπισθῇ πρὸς γάμου εὐλόγησιν καὶ συμβῇ αὐτῇ τὰ συνήθη, ἆρα ὀφείλει μεταλαβεῖν.

15. fol. 103r med.: τὰ τῶν λατίνων σφάλματα. incip.: Τὸ ξυρᾶσθαι τὸ γένειον σὺν τοῖς λαϊκοῖς καὶ τοὺς ἱερωμένους.

16. fol. 104r med.: ἐρωτήματα ἅπερ ἔλυσεν ὁ τιμιώτατος χαρτοφύλαξ κῦρις πέτρος, καὶ διάκονος τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἔτει ϛφ χφ (i. e. anno p. Chr. n. 1092). incip.: ἐρώτησις. εἰς πόσον καιρὸν ὀφείλει βαπτίζεσθαι τὸ παιδίον (ed. Leunclavius, Iur. Graeco-Rom. tom. I p. 395—397).

17. fol. 106r inf.: Excerpta ex Basilio, Theodoro Studita, Canonibus Apostolorum de poenis ecclesiasticis.

18. fol. 107v: Κεφάλαια τῶν ἁγίων πατέρων (canones paenitentiales). incip.: Ὁ μοιχὸς ἔχει ἐπιτίμιον ἔτη η′.

19. fol. 109v med.: Κανόνες τοῦ μεγάλου βασιλείου. incip.: Ἐάν τις ποιήσῃ συντεχνίαν καὶ στραφῇ.

20. fol. 116r: ἔκθεσις κανόνων τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως σισινίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων. incipit: Ἡμέρας ἐφ' ἱκανὰς διασκεψάμενοι ἅμα. partem horum canonum edidit Pitra, Spicileg. Solesm. tom. IV p. 465.

21. fol. 118v med.: (Τ)οῦ μητροπολίτου κρήτης ἠλιοὺ· ἀποκρίσεις περὶ ὧν ἠρωτήθη παρά τινος μοναχοῦ διονυσίου. incip.: ἐρώτ. Ἑώρακα πολλαχοῦ τοὺς μὲν τῶν ἱερέων. cf. Leunclavii Iur. Graeco-Rom. tom. I p. 335—341.

22. fol. 120r med.: Nicetae Metropolitae Heracleensis responsa ad Constantinum episcopum (Migne, Patrol. gr. tom. CXIX p. 936 sq.).

23. fol. 122v: (Nicephori) Χαρτοφύλακος τινὸς τῶν ἀρχαίων τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας· ἐπιστολὴ πρὸς θεοδόσιον μοναχὸν, ἐκ κορίνθων ἔγκλειστον· γράψαντα αὐτῷ περί τινων ἀναγκαίων ζητημάτων ἐκκλησιαστικῶν· μοναχῶν τὲ καὶ κοσμικῶν (Migne, Patrol. gr. tom. C p. 1061—1065). Sequuntur excerpta ex aliis epistulis eiusdem.

24. fol. 128v med.: διάταξις συνοδικὴ· περὶ δευτερογαμίας. incipit: Τίμιον εἶναι τὸν γάμον.

25. fol. 131r: τὰ ὀφφίκια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. incip.: Πεντὰς πρώτη: Ὁ μέγας οἰκονόμος κρατεῖ τῶν κτημάτων τῆς ἐκκλησίας. cf. Codini de official. palatii cap. 1 p. 3 sqq. ed. Bekker. folia 133—135 vacua sunt.

26. fol. 136r: Ioannis Zonarae commentarii in canones synodi Trullanae (Migne, Patrol. gr. tom. CXXXVII p. 497—873).

27. fol. 246—249: Adnotationes canonicae variae.

Codex variis manibus exaratus est. omnia quae in foliis 17—132 (una manu scripta) leguntur eodem fere ordine redeunt in codice Bodleiano Roe 18 (fol. 106—167): cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 473 sqq.

99.

Codex 1503 Phill. = 185 Meerm. = 391 D Clar., chartaceus, cm. 21,5 × 14,7, saec. XV, foliorum 57.

1. fol. 1r: συναγωγῇ κεφαλαίων διαφόρων ἐνοίων ὑποθέσεων καὶ ζητήσεων ἔκ τε τῶν ἀποστολικῶν διατάξεων· ἀπό τε βασιλείου τοῦ μεγάλου· γρηγορίου τοῦ θεολόγου· καὶ ἰωάννου τοῦ χρυ-

σοστόμου· ἀθανασίου τοῦ μεγάλου καὶ γρηγορίου τοῦ νύσσης καὶ ἑτέρων ἁγίων. incipit: Ὁ οὖν βαπτισθεὶς ἀλλότριος ἀσεβείας ὑπαρχέτω.

2. fol. 38r: S. BASILII MAGNI Constitutionum monasticarum capita I—IX (Migne, Patrol. gr. tom. XXXI p. 1321—1372). reliqua capita desunt.

3. fol. 51r: MICHAELIS PSELLI versus de septem synodis oecumenicis (Migne, tom. CXXII p. 816 sq.).

4. fol. 51v med.: (EIUSDEM Oblatio Nomocanonis ad Michaelem Ducam imperatorem). incipit: Ἔχε μοι γνῶσιν δέσποτα καὶ τοῦ νομοκανόνου (ibid. p. 920—924).

5. fol. 52r inf.: ἑρμηνεία τοῦ στίχου τοῦ κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς. incipit: (Ἑ)κάστη λέξις πεπληρωμένη δογμάτων θεοσεβείας ἐστίν.

Sequuntur: (fol. 52v inf.) ἑρμηνεία τοῦ τρισαγίου· ἅγιος ὁ θεὸς· ἅγιος ἰσχυρὸς· ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς, (fol. 53v) ἑρμηνεία τοῦ παναγίου· τριὰς ἐλέησον ἡμᾶς κτλ.

6. fol. 54r: Πέτρου λαοδικέως (expositio illius, Pater noster). incipit: Τό τε πατὴρ ἡμῶν ὁ θεὸς χρηματίζει.

7. fol. 55r: ταῦθ' ἱστορεῖ ὁ καισαρίας εὐσέβιος ὁ παμφίλου ἐν τῷ λόγῳ ὃς ἐκλήθη βασιλικὸς· ἀρχὴ κόσμου: ἐπιτομὴ χρόνων τῶν ἀπὸ τοῦ ἀδὰμ ἕως τῆς ͵ςφπθ ἔτους ἕως τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλέως τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ κομνηνοῦ (tabula chronologica). incipit: ἀδὰμ ἐγέννησε τὸν σὴθ ἐτῶν σλ̄. desinit: ἀλέξιος ὁ κομνηνὸς ἔτη λη̄. ͵ςχκς.

8. fol. 57v: αἱ ὑπὸ τὴν κωνσταντινούπολιν μητροπόλεις (cf. Hieroclis Synecdemus ed. Parthey, p. 95 sqq.).

Cf. cod. 1480.

100.

Codex 1504 Phill. = 186 Meerm. = 239 Clar. = 110 Pel., chartaceus, cm. 32,6 × 24,6, saec. XVI, foliorum 61, olim Nauloti.

1. fol. 1v: PYTHAGORAE Aureum Carmen. tit.: πυθαγόρου σαμίοιο, ἔπη τάδ' ἔνεστι τὰ χρυσᾶ. incipit: Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς νόμῳ ὡς διάκειντα. desinit: Ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς, ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.

2. fol. 3r: HIEROCLIS commentarius in Aureum Carmen (ed. Mullach, Fragm. philos. Graec. vol. I p. 416—484).

101.

Codex 1505 Phill. = 187 Meerm. = 241 Clar. = 102 Pel., chartaceus, cm. 34 × 24, saec. XVI, foliorum 314, olim Nauloti.

1. fol. 1r: PROCLI DIADOCHI in Platonis theologiam libri VI (ed. Creuzer, Initia philosophiae etc., tom. III).

2. fol. 266r: EIUSDEM θεολογικὴ στοιχείωσις ἐν κεφαλαίοις (ed. Duebner ante Creuzeri Plotinum, Parisiis 1855, p. LI—CXVII).

Codex eadem manu exaratus est qua codex 1625 i. e. a Nicolao Cocolo.

102.

Codex 1506 Phill. = 188 Meerm. = 242 Clar. = 103 Pel., chartaceus, cm. 32 × 24, saec. XVI, foliorum 363, olim Nauloti.

1. fol. 1r: PROCLI DIADOCHI commentariorum in Platonis Parmenidem libri VII (ed. Stallbaum, Lipsiae 1840).

2. fol. 320r: Excerpta ex PROCLI commentariis in Platonis Cratylum (ed. J. F. Boissonade, Lipsiae 1820). tit.: ἐκ τῶν τοῦ φιλοσόφου πρόκλου σχολ(ίων) εἰς τὸν κρατύλον πλάτωνος ἐκλογαὶ χρήσιμοι. incip.: (Ὁ) σκοπὸς τοῦ Κρατύλου. desin.: κἂν χορεύειν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον (Boissonade l. l. p. 119, 6).

Codex duabus manibus scriptus est: I fol. 1—319r (manu Ioannis Cateli Naupliotae: cf. cod. 1420); II fol. 320—363 (manu Ioannis Mauromatae: cf. cod. 1497). prior librarius in folio 319r inf. haec adnotavit: *In Venetia adi 29 majo 1542.*

103.

Codex 1507 Phill. = 191 Meerm. = 245 Clar. = 92 Pel., chartaceus, cm. 28,4 × 21, saec. XVI, foliorum 353.

1. fol. 1r: ARISTOTELIS de partibus animalium libri IV.

2. fol. 60v: EIUSDEM de animalium incessu.

3. fol. 72v: EIUSDEM de sensu et sensibilibus.

4. fol. 85v inf.: EIUSDEM de memoria et reminiscentia.

5. fol. 102v: EIUSDEM de divinatione per somnum.

6. fol. 105r: EIUSDEM de motu animalium.

7. fol. 113v: EIUSDEM de generatione animalium libri V.

8. fol. 190r: EIUSDEM de longitudine et brevitate vitae.

9. fol. 192v: EIUSDEM de iuventute et senectute et vita et morte et de respiratione.

10. fol. 205r: EIUSDEM de somno et vigilia.

11. fol. 209r inf.: EIUSDEM de somniis et phantasmatis.

12. fol. 212v: EIUSDEM de divinatione quae per somnum fit et dicitur (idem opusculum quod supra num. 5).

13. fol. 214r: EIUSDEM de motu animalium (idem opusculum ac supra num. 6).

14. fol. 219r: EIUSDEM de lineis insecabilibus.

15. fol. 223r inf.: EIUSDEM de spiritu.

16. fol. 228r: EIUSDEM de historia animalium libri IX. extant libri I—VI, VIII, IX, VII; liber X omittitur.

17. fol. 340r: EIUSDEM de coloribus.

18. fol. 347r: EIUSDEM Mechanica.

In fine librarius haec adnotavit: σημειωτέον, ὅτι πάνυ διεφθορὸς ἦν τὸ ἀντίγραφον.

104.

Codex 1508 Phill. = 192 Meerm. = 246 Clar. = 93 Pel., chartaceus, cm. 32,4 × 22, saec. XVI, foliorum 194.

1. fol. 1r: ARISTOTELIS Problemata physica. incip.: τοῦ ἀριστοτέλους ὅσα ἰατρικά.

2. fol. 125r: (ARISTOTELIS Ethica ad Nicomachum). praeter titulum nihil deest.

In fine haec subscriptio legitur: τέλος τῶν ἠθικῶν Νικομαχείων ἀριστοτέλους. γεώργιος θύτης ὁ τοῦ γρηγοροπούλου τὴν βίβλον ταύτην ἐν κρήτῃ ἐξέγραψεν. χριστῷ τῷ δόντι ἀρχὴν καὶ τέλος, δόξα. idem librarius codicem Escurialensem Σ—II—16 exaravit: cf. Miller, Catalogue des mscr. grecs de la bibliothèque de l'Escurial p. 91.

105.

Codex 1509 Phill. = 194 Meerm. = 251 Clar. = 100a Pel., chartaceus, cm. 30,5 × 23,3, saec. XVI, foliorum 132, olim Nauloti.

1. fol. 1r: (SOPHONIAE) Paraphrasis in Aristotelis Categorias (ed. M. Hayduck in Comment. in Arist. vol. XXIII, 2). nomen auctoris in codice deest.

2. fol. 58v: ἐκ τῶν κατηγοριῶν. incipit: Ἐντεῦθεν παραλαμβάνονται ὅροι δύο ἐκ τῶν κατηγοριῶν καὶ γίνεται πρότασις.

3. fol. 69r: ἠθικὰ τοῦ ἀριστοτέλους (Paraphrasis). incipit: Τὰ μὲν θεωρητικά, ὧν τὸ τέλος ἀλήθεια, πέρας ἔχει. desinit: μάλιστα εὐδαίμων καὶ κατὰ τὸν θεῖον τύπον τωόντι μακάριος.

4. fol. 112r: ἀριστοτέλους φυσικά (Paraphrasis). incipit: Ὁ μὲν οὖν πλάτων ὕλην καὶ εἶδος ἔλεγεν. desinit: ἧς αὐτὸς ἀριθμός· γενέσεως δὲ καὶ τοῦ εἶναι κατὰ συμβεβηκός.

Codex scriptus est manu Bartholomaei de Zanettis (cf. cod. 1639).

106.

Codex 1510 Phill. = 195 Meerm. = 252 Clar., chartaceus, cm. 32,6 × 23, saec. XVI, foliorum 47.

HERENNII philosophi commentarius in Metaphysica (ed. A. Mai, Auct. class. tom. IX p. 513 sqq.). tit.: Ἐρεννίου φιλοσόφου ἐξήγησις εἰς

τὰ μετὰ τὰ φυσικά. incipit: (Μ)ετὰ τὰ φυσικὰ λέγονται ἅπερ φύσεως ὑπερῆρται. desinit: διὸ καὶ τὸν ἁπλῶς ἀριθμὸν ἐν ἑαυτῇ συνήρηκε μονοειδῶς. cf. J. Bernays, *Gesammelte Abhandlungen* I p. 349 sqq. E. Heitz in libro qui inscribitur *Strassburger Abhandlungen zur Philosophie* (1884), p. 10 sqq.

107.

Codex 1511 Phill. = 197 Meerm. = 254 Clar., chartaceus, cm. 27,3 × 18,4, saec. XVI, foliorum 325.

ASCLEPII Scholia in Aristotelis Metaphysicorum libros VI priores (ed. M. Hayduck in Comment. in Arist. vol. VI, 2).

Subscriptio: ͵αφ̄ω̄ο. 1570. τέλος τῶν εἰς τὸ ζῆτα τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ τῶν ἀριστοτέλους σχολίων ἀσκληπιοῦ. χειρὶ ἀντωνίου τοῦ ἐπάρχου. ἄγοντος σὺν θεῷ τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔννατον ἔτος. ἐνετίῃσι. ἡμέρᾳ τρίτῃ. τοῦ μηνὸς μαΐου. ιβ̄η. de Antonio Eparcho cf. E. Legrand, Bibliogr. Hellén. I p. CCX sqq.

108.

Codex 1512 Phill. = 199 Meerm. = 256 Clar. = 101 Pel., chartaceus, cm. 32,4 × 22,6, saec. XVI, foliorum 52, olim Nauloti.

IOANNIS PHILOPONI Scholia in Aristotelis Analyticorum priorum librum II (cf. Ioannis Gramm. Philoponi comentaria in Priora Analytica Aristotelis, ed. Victor Trincavellus, Venetiis 1536, fol. LXXXXIIII[v] sqq.). incip.: Ἐν πόσοις μὲν σχήμασι καὶ διὰ ποίων καὶ πόσων προτάσεων. desin.: εἰ δὲ βούλει καὶ ἰατρός.

109.

Codex 1513 Phill. = 200 Meerm. = 257 Clar. = 98 Pel., chartaceus, cm. 31,4 × 24, saec. XVI, foliorum 281, olim Nauloti.

1. fol. 1—179: Anonymi Paraphrasis in Aristotelis Ethica Nicomachea. sub HELIODORI PRUSAENSIS nomine edidit G. Heylbut in Commentar. in Arist. vol. XIX, 2 (1889). cf. Berl. Philol. Wochenschr. 1889 col. 1419. capitum tituli usque ad VIII, 6 extant. codex multis locis altera manu correctus est. haec manus in fine hos versiculos adscripsit:

ὥσπερ ξένοι χαίροντες (sic) ἰδεῖν πατρίδα,
καὶ οἱ θαλαττεύοντες ἰδεῖν λιμένα·
οὕτω καὶ οἱ γράφοντες, βιβλίου τέλος.

Folia 181 et 182 vacua sunt.

2. in foliis 182—281 diversa manus eandem Paraphrasim inde a libro VI usque ad finem repetivit. capitum tituli post VIII, 6 desunt. in fine libri VI (fol. 199[v]) haec subscriptio extat: τὸ βιβλίον γέγονε δι' ἐξόδου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, ἰωάσαφ μοναχοῦ τοῦ κανταχουζινοῦ· ἐν ἔτει ͵ζωοε μηνὸς νοέμβριος (sic) κδ'. ἰνδ. ε'.

Haec altera pars codicis a Bartholomaeo de Zanettis exarata est (cf. cod. 1639).

110.

Codex 1514 Phill. = 201 Meerm. = 258 Clar. = 96 Pel., chartaceus, cm. 32,5 × 24,5, saec. XVI, foliorum 168, olim Nauloti.

MICHAELIS PSELLI commentarius brevis in Aristotelis Physicorum libros VIII. tit.: τοῦ σοφωτάτου καὶ ὑπερτίμου μιχαὴλ τοῦ ψελλοῦ σύντομος καὶ σαφεστάτη ἐξήγησις εἰς τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν τοῦ ἀριστοτέλους. incipit: καὶ πρῶτα μέν σοι φοιτητῶν ἄριστε. desinit: τί γὰρ τῶν κτισμάτων τὸν κτίσαν (sic) περιέξει. — Τέλος καὶ τοῦ θῆτα τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, καὶ αὐτῆς. (latine Camotio interprete prodiit Venetiis 1554).

In fine librarius sese nuncupat his verbis: γεωργίου πόνος. est Georgius Cocolus: cf. cod. 1406.

111.

Codex 1515 Phill. = 202 Meerm. = 260 Clar., bombycinus, cm. 25,2 × 17, saec. XIII—XIV, foliorum 119.

1. fol. 1[r]: NICEPHORI BLEMMIDAE Epitome logica (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 688—1004). tit.: τοῦ βλεμύδου. praemissus est index capitum IV—XL. textus operis integer est.

Folia 62 et 63 vacua sunt.

2. fol. 64[r]: LUCIANI Dialogi, in initio et in fine mutili.

a. fol. 64ʳ incipit a verbis ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι μέ ποτε μετ' αὐτοῦ (i. e. dial. meretr. VII § 4). sequuntur Dialogi meretricii VIII—XIII.

b. fol. 67ᵛ inf.: Dialogi mortuorum.

c. fol. 79ʳ sup.: Menippus s. Necyomantia.

d. fol. 82ʳ med.: Charon s. Contemplantes.

e. fol. 86ʳ: De sacrificiis.

f. fol. 87ᵛ sup.: Iuppiter tragoedus.

g. fol. 94ʳ sup.: Iuppiter confutatus.

h. fol. 96ʳ med.: De parasito.

i. fol. 102ʳ med.: Calumniae non temere credendum.

k. fol. 105ᵛ med.: Iudicium vocalium (in margine λόγος η').

l. fol. 106ᵛ med.: Cataplus (λόγος θ'). huic dialogo in margine scholia adiecta sunt.

m. fol. 111ʳ med.: Convivium s. Lapithae (λόγος ι'). in margine scholia adscripta sunt.

n. fol. 117ʳ med.: Icaromenippus hypernephelus. hic dialogus a librario non totus descriptus est, abrumpitur fol. 119ᵛ sup. initio paragraphi 13 his verbis: εὖ με ὑπέμνησας· ὃ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰπεῖν, τοῦτο.

In margine inferiore folii 1ʳ haec verba leguntur: *Meus Ludouici ep(iscop)i Rauellensis, quem Venetiis emi scutis aureis duobus 1553.* cf. cod. 1417.

112.

Codex 1516 Phill. = 203 Meerm. = 261 Clar. = 108 Pel., chartaceus, cm. 30,5 × 22,2, saec. XVI, foliorum 191, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: NICEPHORI BLEMMIDAE Epitome logica (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 688—1004). tit.: Νικηφόρου μοναστοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ κτήτορος, εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίον α^ον.

2. fol. 89ᵛ: EIUSDEM Epitome physica (Migne l. l. p. 1021 sqq.). tit.: Νικηφόρου μοναστοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ κτήτορος εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίον β^ον. in fine liber mutilus est, abrumpitur his verbis: ἔκκεντροι γάρ εἰσιν αἱ πᾶσαι πρὸς τὴν σφαῖραν τοῦ στερεώματος καὶ πρὸς ἀλ(λήλας) (Migne l. l. p. 1313 v. 3 inf.).

Codex manu Bartholomaei de Zanettis exaratus est (cf. cod. 1639).

113.

Codex 1517 Phill. = 204 Meerm. = 263ᵃ Clar., chartaceus, cm. 30 × 21, saec. XVI, foliorum 127.

Foliis 1 et 2 continentur Definitiones, folio 3 Astronomica quaedam.

1. fol. 4ʳ: NICEPHORI BLEMMIDAE Epitome physica (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 1021—1320). tit.: νικηφόρου μοναστοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ βλεμμίδου, εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίον δεύτερον περὶ φυσικῆς ἀκροάσεως.

Sequuntur fol. 97ᵛ—98ᵛ Astronomica, fol. 99ʳ—102ᵛ Definitiones philosophicae.

2. fol. 103ʳ: τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ τυπικοῦ αὐτοῦ.

a. fol. 103ʳ: περὶ πίστεως λόγος α^ος (Migne l. l. p. 585—604).

b. fol. 108ᵛ inf.: περὶ ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως λόγος β'. incipit: Ἤδη τῇ πρώτῃ καὶ δευτέραν ὑμῖν ὑπόμνησιν προσεκτίθημι.

c. fol. 117ᵛ med.: (τ)οῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ψυχῆς. ἐγράφη ἐν ἔτει ͵ςψοα^ω (a. 1263 p. Chr. n.). incipit: Ἡ μὲν ὁρμὴ τοῦ λόγου διαλαβεῖν περὶ πάσης ψυχῆς.

3. fol. 124ʳ: PORPHYRII opusculum de virtutibus. incipit: Ἄλλαι ἀρεταὶ τοῦ πολιτικοῦ. desinit: λύεσθαι τῇ γειτνιάσει τοῦ λογιζομένου (ed. Duebner ante Creuzeri Plotinum, Paris. 1855, p. XXXVIII, 8—XL, 35).

4. fol. 125ᵛ med.: ANDRONICI opusculum de affectionibus animae. tit.: Ἀνδρονίκου περιπατητικοῦ φιλοσόφου περὶ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν. incipit: Πάθος ἐστὶν ἄλογος ψυχῆς κίνησις καὶ παρὰ φύσιν τῇ ὁρμῇ πλησιάζουσα. cf. Xav. Kreuttner, Andronici qui fertur libelli περὶ παθῶν pars prior de affectibus, Heidelbergae 1884.

5. fol. 127r inf.: Αἱ διαγνωσθεῖσαι ἐπαρχίαι τῆς γῆς, ἤτοι σατραποῖαι, εἰσὶν αὗται. incip.: Εὐρώπης μὲν ἐπαρχίαι τριακοντατέσσαρες. πίνακες δέκα: Ἰουβερνία νῆσος βρετανική: Ἀλούϊνος, νῆσος βρετανίας. Ἱσπανία βετική. desin.: μαιῶτις καὶ σαυρομάται· κατὰ καικίαν κασπία θάλασσα καὶ σάκες.

Codex variis manibus scriptus est, inde a folio 103 manu Antonii Eparchi. subscriptio (fol. 123v): μετεγράφη κατὰ τὸ ͵αφξζ ἔτος ὀκτοβρίῳ ῑη (corr. ex θη) ἡμετέρ(ᾳ) παρασκευῇ. χειρὶ ἀντω(ν)ίου τοῦ ἐπάρχου: δόξα τῷ ἁγίῳ καὶ παναγάθῳ θεῷ ἡμῶν. finitus igitur codex est die X octobr. a. 1567. cf. cod. 1511.

114.

Codex 1518 Phill. = 206 Meerm. = 266 Clar. = 177 Pel., chartaceus, cm. 31,7 × 23,5, saec. XVI, foliorum 330, olim Nauloti.

1. fol. 1r: Sexti Empirici Pyrrhonianarum hypotheseon libri tres.

2. fol. 81r: eiusdem adversus Mathematicos libri X (XI). incip.: Τὴν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἀντίρρησιν (ed. Bekker, p. 599). desin.: τὴν σύμπασαν τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς διέξοδον ἀπαρτίζομεν (ed. Bekker, p. 596). σέξτου ἐμπειρικοῦ ὑπομνημάτων τὸ δέκατον. τέλος τῶν τοῦ σκεπτικοῦ σέξτου τῶν πρὸς ἀντίρρησιν δέκα ὑπομνημάτων.

3. fol. 325r: δωρικῆς διαλέκτου ἐντεῦθεν ἕως τοῦ τέλους. ζητεῖται δὲ εἰ καὶ τὸ παρὸν σύγγραμμα σέξτειόν ἐστιν. περὶ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. incipit: Δισσοὶ λόγοι λέγονται ἐν τῇ ἑλλάδι ὑπὸ τῶν φιλοσοφούντων περὶ τῶ ἀγαθῶ καὶ τῶ κακῶ. desinit: τὰ δὲ πράγματα οὕτως. περὶ ἀνδρίας, ἐπὶ τὸν ἄρη καὶ τὸν ἀχιλλῆα. περὶ χαλκείας δὲ ἐπὶ τὸν ἥφαιστον. περὶ δειλίας, ἐπεὶ τὸν ἐπειόν. in margine minio adnotatum est: ση(μείωσαι) ὅτι τὸ ἐπίλοιπον οὐχ εὑρέθη. (ed. Mullach, Fragm. philos. Gr. vol. I p. 544—552).

In pagina extrema litteris latinis elegantissimis haec scripta sunt: *Hoc opus per me Camillum Barthol'. de Zannettis Brisciañ. scriptum est sub anno a virginis puerperio MS°. D. XXXXII in alma Venetiarum urbe.*

115.

Codex 1519 Phill. = 208 Meerm. = 263b Clar. chartaceus (charta laevigata), cm. 30 × 20,6, saec. XIV, foliorum 19.

Boetii libellus de arte dialectica graece versus. tit.: βοετίου φιλοσόφου περὶ τέχνης διαλεκτικῆς. incipit: Πρότασίς ἐστι λόγος ἀληθὲς ἢ ψευδὲς σημαίνων. desinit: ἀπὸ ἀναλογίας. ἀπὸ ὁμοιώσεως: + οὗτοι εἰσὶν οἱ διαλεκτικοὶ τόποι· περὶ ὧν ὅσον ὁ τοῦ προκειμένου ἔργου λόγος ἀπῄτει, σὺν θεῷ διεξήλθομεν. sequuntur duo senarii byzantini:

τῶν συλλογισμῶν ταῖσδε πλεκτάναις φίλε,
τραχηλιῶντας ἰταλοὺς κρατῶν πνίγε:

falso haec versio adscribitur Maximo Planudae (cf. Bandini, Catal. codd. gr. Laur. tom. III p. 21. Coxe, Catal. codd. Bodl. I p. 143. 174), re vera facta est a Maximo Holobolo: cf. Maximi monachi Planudis epistulae ed. Maxim. Treu (Vrat. 1889) p. 202. in foliis tribus prioribus scholia adscripta sunt.

In bibliotheca Claromontana hic fasciculus cum codice 1517 compactus fuit. olim plura continuerat, si quidem folia huius codicis numeris λθ—νζ notata sunt.

116.

Codex 1520 Phill. = 209 Meerm. = 269 Clar. = 105 Pel., chartaceus, cm. 31 × 23, saec. XVI, foliorum 356, olim Nauloti.

ΔΑΜΑΣΚΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ἈΠΟΡΙΑΙ ΚΑῚ ΛΥΣΕΙΣ ΠΕΡῚ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ἈΡΧΩΝ. incip.: Πότερον ἐπέκεινα τῶν πάντων ἐστὶν ἡ μία τῶν πάντων ἀρχὴ λεγομένη. desin.: ταύταις γὰρ εἵπετο τὸ οὐδέν (ed. Ios. Kopp, Francofurti 1826). insunt praeter opus in fronte significatum eiusdem εἰς τὸν Πλάτωνος Παρμενίδην ἀπορίαι καὶ ἐπιλύσεις, nullo secernendi indicio cum illo coniunctae. cf. E. Heitz in libro qui inscribitur *Strassburger philosophische Abhandlungen* (1884), p. 13 sqq.

In fine haec subscriptio legitur: Οὐβαλεριανὸς ἀδελφὸς τῆς πολιτείας τοῦ ἁγίου σωτῆρος ἡμῶν ταύτην ἔγραψε

βίβλον ἐνέτησι ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου ἀντωνίου ἔτει τοῦ κυρίου ἡμῶν ,αφμ μηνὸς Ἰουλίου φθείροντος. codex igitur scriptus est m. Iulio a. 1540. de Valeriano Albini cf. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 341.

117.

Codex 1521 Phill. = 210 Meerm. = 273 Clar. = 107 Pel., chartaceus, cm. 33,2 × 24,5, saec. XVI, foliorum 335, olim Nauloti.

Georgii Pachymerae philosophiae libri XII. tit.: Φιλοσοφία. πόνημα γεωργίου διακόνου πρωτεκδίκου δικαιοφύλακος τοῦ παχυμέρη. incip.: Γεννᾶται παρ' ἡσυόδω, καὶ ἶρις τῷ θαύμαντι· καὶ ἔστιν ὁ μὲν θαύμασι, ἡ ἐφ' ἑκάστω τῶν πραττομένων ἐν τοῖς οὖσι· τῶν ἀλφηστῶν ἀνδρῶν ἀπορία. in fine opus mutilum est, abrumpitur (fol. 335ʳ sup.) his verbis: ἢ διότι, μοχλὸς μὲν γίνεται οὕτως ἐχόντων τὸ ξύλον· τὸ δὲ βάρος, ὑπομόχλιον· ὁ δὲ ἐγγύτερον (sic) τοῦ βάρους (corr. ex βάρ") τῶν φερόντων, reliqua pars paginae scriptura vacat. prima pars huius operis (de Aristotelis logica) identidem edita est, Paris. 1548, Oxon. 1669, ab Ioanne Lertout 1581, c. t.: Γεωργίου διακόνου πρωτεκδίκου καὶ δικαιοφύλακος τοῦ παχυμέρους ἐπιτομὴ τῆς Ἀριστοτέλους λογικῆς. latine totum opus edidit Philippus Bechius, c. t.: *Georgii Pachymerii Hieromnemonis in universam fere Aristotelis philosophiam epitome*, Basileae, apud Frobenium, 1560. cf. Ruelle, Annuaire de l'association pour l'encouragement des études grecques, vol. VII (1873) p. 158 sqq.

118.

Codex 1522 Phill. = 211 Meerm. = 305 Clar. = 115ᵇ Pel., chartaceus, cm. 31,2 × 24, saec. XVI, foliorum 201, olim Nauloti.

Aeliani de natura animalium libri XVII. tit.: αἰλιανοῦ περὶ ζώων ἰδιότητος.

Desinit Aeliani opus fol. 192ʳ infra. sequuntur fol. 193ʳ—201ᵛ excerpta de animalibus, sine titulo, initio mutila; incip.: κεφάλαιον δ̅ περὶ ὑαίνης: — Ὅτι ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν γίνεται ἄρρην καὶ πάλιν θήλεια. desin.: κεφάλαιον ν̅ϛ̅ περὶ ἀρκτόμιος. Ὅτι ἀρκτόμυς εἷς φυλάττει τῶν ἄλλων· βόσκουσι καὶ ἕκαστος ἀποφέρει αὐτῷ μέρος τῆς βοσκῆς. ἐὰν δὲ ἀμελήσῃ ἐκεῖνος τῆς φυλακῆς καὶ ἐπέλθῃ τις ἄφνω, ἀναιροῦσι τὸν φύλακα. cf. quae de codice Augustano (Monacensi 564) narrat Fr. Iacobs in Aeliani editionis (Ienae 1832) praef. p. LXXVIII adnot. 32.

In fine haec subscriptio legitur ex qua apparet codicem m. Ianuario a. 1542 scriptum esse: ,αφμβ ἰαννουαρί(ου) λ̅· ἐν τῇ βενετίᾳ. πόνω καὶ δεξιότητι ἰωάννου κατέλου ναυπλοιώτου. cf. cod. 1420.

119.

Codex 1523 Phill. = 213 Meerm. = 309 Clar., chartaceus, cm. 28,3 × 19,2, saec. XVI, foliorum 234.

(Cassiani Bassi) Geoponicorum libri XX (ed. Niclas, Lipsiae 1781). praemissus est index capitum totius operis, Πίναξ σὺν θεῷ τοῦ βιβλίου τῶν γεοπονικῶν. in fine subscripta sunt haec verba: τέλος τοῦ περὶ γεωργίας βιβλίου εἰς κ̅ον (sic) βιβλία διηρημένου. cf. de hoc codice H. Beckh in Actis seminarii philologici Erlangensis, vol. IV (1886) p. 296 sq.

In folio praefixo haec minio adnotata sunt: *Ex libris Dō. Io. Ruellii. ex libris Alberti Fabritii. Constantini Caesaris de agricultura. Libri XX.*

120.

Codex 1524 Phill. = 214 Meerm. = 329ᵇ Clar. = 86ᵇ Pel., chartaceus, cm. 27,3 × 21, saec. XV, foliorum 49.

1. fol. 1ʳ: Theophili commentarius in Hippocratis Aphorismos (cf. Apollonii Citiensis et aliorum scholia in Hippocratem et Galenum ed. Dietz, vol. II p. 246 sqq). tit.: οἱ τοῦ ἱπποκράτους ἀφορισμοὶ· ἐξήγησις θεοφίλου φιλοσόφου. incipit: χείμενον· ὁ βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρά· ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς· ἡ δὲ πεῖρα σφαλερά· ἡ δὲ κρίσις χαλεπή: ἑρμηνεία: Τὸ τοῦ βίου ὄνομα πολλαχῶς εἴρηται· λέγεται γὰρ βίος ὁ τόπος καθὸ φαμὲν ἀμφίβια ζῶα. codex verbis ab editione discrepat nec totum commentarium continet, desinit his verbis: καὶ συνεξεμεῖται τῷ πύω χυμῷ· καὶ τῇ τοῦ ζωτικοῦ

πνεύματος, ὅθεν ἡ ἔκλυσις γίνεται (Dietz l. l. p. 522 adnot.). τέλος σὺν θεῷ τῶν ἱπποκράτους ἀφορισμῶν. cf. Daremberg, Notices et Extraits des manuscrits médicaux I (Paris 1853) p. 119.

2. fol. 36ʳ: ἀρχὴ σὺν θεῷ τὸ (τοῦ 2. man.) περὶ οὔρων ἀπὸ φωνῆς θεοφίλου καὶ μάγνου τοῦ σοφιστοῦ. incipit: Κατὰ πόσας αἰτίας γίνεται ἡ ἀπεψία: — Ἡ ἀπεψία γίνεται δι' αἰτίας τρεῖς. desinit: ἀλλὰ παρὰ φύσιν καὶ τοῦτο εἰπών, παρέλιπε. cf. Darémberg l. l.

3. fol. 41ʳ: Galeni ad Teuthram epistula de pulsibus sensibilibus (Galen. ed. Kühn, vol. VIII p. 453 sqq.). incipit: Κλαύδιος γαληνὸς φιλτάτω ἡμετέρω τευθρᾶ τῷ ἀρχηϊτρῷ χαίρειν. Ὅσα τοῖς εἰσαγομένοις. opusculum in codice non integrum extat, desinit his verbis: ὡς μικτὸν ἔκ τε τῶν φρενίτιδος εἰδῶν ἔκ τε τοῦ λιθάργου· τοῦτο μὲν ἰδία σκεψόμεθα: — περὶ δὲ τῶν σφυγμῶν αὐτῷ εἰρήκαμεν (l. l. p. 484, 9), τὰ μὲν πολλὰ παρεάσας ἐνέπιταμὴ (sic) ταῦτα σοι ἔγραψα φίλτατε τευθρὰν· τὴν δὲ ὅλην ὑπὲρ αὐτῶν πραγματίαν τὴν εἰς πλάτος οὖσαν καλῶς διῆλθας· ταῦτην οὖσαν σύντομον πρόχειρον: —

4. fol. 46ᵛ: βιβλίον εὐσύνωπτον σὺν θεῷ ἁγίω περὶ τῶν σφυγμῶν συντεθέντι περὶ γεωργί(ου) σανγινατίου ὑπάτου ῥωμαίων καὶ κόμητος. incipit: Ὅταν σὺν παρόντων μετακληθεὶς, ὃν οὐδέπωτε τεθέασε, ἐπισκοπεῖν δεῖ. desinit: Φλεγμονῆς σφυγμὸς· ἀρχομένης σκληρὸς μικρὸς καὶ ἀμυδρός. τέλος τῆς βίβλου τῶν εὐσυνόπτων σφυγμῶν. excerpta ex hoc opusculo ed. Daremberg-Ruelle, Oeuvres de Rufus d'Ephèse, p. 641 sq.

5. fol. 48ᵛ med.: ὑπάτου ῥωμαίων σανγινατίου· εἰς τὰ ιϛ θεάματα τῆς οἰκουμένης (versus politici XVI, ed. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 121). de Sanginatio cf. Fabricius, Bibl. Gr. XII p. 135 ed. Harles.

6. fol. 49ʳ: τοῦ αὐτοῦ διαστίχων πολιτικῶν ἐν τῇ ἑλληνίδη φωνῇ ὀνομασίαι τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου (ed. Daremberg l. l. p. 121—136).

Folia huius codicis numeris notata sunt σνβ—τα; in bibliothecis Peliceriana et Claromontana hic codex cum codicibus 1534 (vol. I) et 1501 unum volumen efficiebat.

121.

Codex 1525 Phill. = 215 Meerm. = 313 Clar. = 75 Pel., chartaceus, cm. 31,8 × 22,6, saec. XVI, foliorum 111, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Palladii Sophistae scholia in Hippocratis Morborum epidemicorum librum VI (cf. Apollonii Citiensis etc. scholia in Hippocr. et Galen. ed. Dietz, vol. II p. 1—204). tit.: Σχόλαια τῆς ϛ ἐπιδημίας ἀπὸ φωνῆς παλλαδίου σοφιστοῦ.

2. fol. 99—111 (altera manu): (Galeni) lexicon in Hippocratem. incipit: αγλιδωτὸν (sic), ἀγκύλην ἔχων· εἴρηται δὲ ἐπὶ ἅρματος. in fine unum folium periit, lexicon abrumpitur his verbis: ψαφερον, ψαδυρὸν· ψέφαρα. cf. Galen. ed. Kühn, vol. XIX p. 69,4—156,7. — Folia 109‿110 perperam compacta sunt, collocari debebant ante folia 107‿108.

Prior pars codicis a Valeriano Albini m. Decembri a. 1540 scripta est. subscriptio (fol. 98ʳ): Τέλος τῆς ἕκτης ἐπιδημίας Ἱπποκράτους. Ὁ ουαλεριάνος μόναχὸς (sic) φορολιβιεὺς ὁ ἀλβίνου ταύτην ἔγραψε βίβλον ἐννέτησι, ἐν τῷ τοῦ ἁγίου ἀντωνίου μοναστηρίῳ ἔτη τοῦ κυρίου ἡμῶν ,αφμ: μηνὸς δεκεμβρίου ἱστάν(τος). χάρις τῷ θεῷ. cf. cod. 1520.

122.

Codex 1526 Phill. = 216 Meerm. = 314 Clar. = 80ᶜ Pel., chartaceus, cm. 29,7 × 20, saec. XVI, foliorum 62.

1. fol. 1ʳ: ΓΑΛΗΝΟΥ ΙΑΤΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ (Galen. ed. Kühn, vol. XIV p. 674—797). incipit fol. 1ᵛ: Ἕλληνες τῶν τεχνῶν τὰς εὑρέσεις. desinit: τὰ ἕλκη σπουδάζομεν. praemissus est fol. 1ʳ index capitum (incipit: Ἐπιγράφεται μὲν τὸ βιβλίον ἰατρὸς).

2. fol. 38ᵛ: (Galeni Definitiones medicae). titulus deest. incip.: (Τ)ὴν τῶν ὅρων

πραγματείαν πολυωφελεστάτην ὑπάρχουσαν πᾶσι τοῖς ἰατροῖς. desin.: ἢ τυμπάνων ἢ αὐλῶν συμβώλων ἀκούσαντες. (Galen. ed. Kühn, vol. XIX p. 346—462).

123.

Codex 1527 Phill. = 217 Meerm. = 315 Clar. = 79ª Pel., chartaceus, cm. 33,7 × 24,7, saec. XVI, foliorum 69, olim Nauloti.

1. fol. 1ᵛ—2ʳ med.: γαληνοῦ περὶ χρείας μορίων καὶ ἐνεργείας (ed. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 137 sq.).

2. fol. 3ʳ: THEOPHILI PROTOSPATHARII de hominis structura libri V (ed. Greenhill, Oxonii 1842). sub finem libri IV (fol. 36ʳ inf.) et in fine libri V lacunae a librario indicantur. desinit opus (fol. 43ᵛ inf.) his verbis: ἀγγεῖα πολλὰ τριχοειδῆ καὶ ἀραχνοειδῆ κατεσπαρμένα κατ' αὐτὸν τὸν ἀδένα ἔχοντες. τὸ δὲ σχῆμα, λίπει τί: — τέλος (Greenhill p. 224, 10). cf. Daremberg l. l. p. 138.

3. fol. 44ʳ: ἑρμηνίαί τιναι (sic) βοτάνων. incip.: Ἡ βετονίκη ἐν πετρώδεσι τόποις γίνεται καὶ πλαγίοις ὅμοιον τὰ φύλλα ἀρκόφθι πλατύτερα δὲ καὶ ἀδρέα. desin.: φοῦ τὸ ἀγριόσταχον γινόμενον εἰς πλάγ(ια?) ἀλσώδ(η?).

4. fol. 44ᵛ: θεραπεῖαι σοφιστῶν τινῶν ἰητρῶν. incip.: Ἡ ἀδράχνη καταπλασσομένη κατὰ τὸν πράξαμον. desin.: καὶ ὀπτὰ διδόμενα βῆχα θεραπεύειν δύνανται.

5. fol. 46ʳ: [γαληνοῦ] διαγνώσεις καὶ θεραπεῖαι πρὸς βασιλέα τὸν πορφυρογέννητον. incip.: Πρὸς κατάρρους καὶ κορύζας: — Ὅτ' ἂν πληρωθῇ ἡ κεφαλὴ ὑγροῦ καὶ πέμψει εἰς τὴν ὑπερώαν, λέγεται κατάρρους. sunt brevia excerpta ex THEOPHANIS NONNI Epitome de curatione morborum (ed. Bernard, Gothae 1794—1795: cf. vol. I p. 88 sqq., 98 sqq. etc.). in fine adiectus est commentariolus de hominum aetatibus.

6. fol. 56ʳ: Anonymi περὶ δυνάμεως τροφῶν. caput primum περὶ τῆς τῶν ὀρνίθων ἐδωδῶν (sic) incipit: Τῶν ὀρνίθων ἡ σὰρξ κρείττων πάντων πετεινῶν καὶ τῶν πεζῶν ἐστὶ εἰς εὐχυμίαν. desinit opusculum: ὕστατα δὲ ληφθέντα συνδιαφθείρει καὶ τὰ χρηστά.

7. fol. 61ʳ med.: [ἱπποκράτους] περὶ διαφόρων καὶ παντοίων τροφῶν. incipit: Πέρδικες εἰσὶ δύσπεπτοι. desinit: ὁ δὲ αἰγύπτιος κύαμος, ὑγρότερος καὶ περιττωματικός.

8. fol. 62ᵛ: Anonymi περὶ τῶν ιβ' μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁποίαις δεῖ χρᾶσθαι τροφαῖς ἐνι ἑκάστω αὐτῶν· καὶ ἀπὸ ποίων ἀπέχεσθαι (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 423—429; cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 139 sq.).

9. fol. 66ᵛ: Τοῦ ἁγίου γρηγορίου ἐπισκόπου νύσσης (?) ἐκ τῶν πρὸς ἀστρονόμους, λόγος (excerptum). incipit: ὥσπερ οἱ ἰχθύεις (sic) ἐν τοῖς ὕδασι ζῶντες.

10. fol. 68ʳ med.: περὶ τοῦ γινώσκειν κατὰ ποίαν ὥραν τί ἐστι τὸ τικτόμενον.

11. fol. 68ᵛ med.: commentarioli tres de hominum aetatibus, quorum tertius est HERENNII PHILONIS γνῶσις ἡλικιῶν (cf. Studemund, Anecd. Var. I p. 245 adn.).

Codex e duabus partibus compositus est: prior pars (fol. 1—45) a Nicolao Cocolo exarata est (cf. cod. 1625), altera pars (fol. 46—69) a Ioanne Mauromata (cf. cod. 1497). codex transcriptus esse videtur e codice Parisino 2155.

124.

Codex 1528 Phill. = 219 Meerm. = 317 Clar. = 67 Pel., chartaceus, cm. 34 × 24,7, saec. XVI, foliorum 76, olim Nauloti.

(IOANNIS ACTUARII) de methodo medendi liber VI. tit.: τοῦ αὐτοῦ λόγος ϛ^ος περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος προσφερομένων. incipit: Ἐδόκει μοι διὰ βραχέων πάντων ἐπιμνησθῆναι βεβουλημένω. desinit (fol. 74ʳ): καὶ μὴ τηνάλως δοκῶμεν ἐκπεπονηκότες τὴν βίβλον.

Sequuntur (fol. 74ᵛ—76ʳ sup.) remedia varia. incip.: Ἐνταῦθα στήλη ἐψήματος τῶν

ῥιζῶν. δυναμεῖ σὺν θεῷ τὸ ἧπαρ καὶ τὸν σπλῆνα καὶ τοὺς νεφροὺς. desin.: συμφύτου ῥίζαν L̄. β̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Codex videtur pars esse codicis olim crassioris: ante folium primum quaterniones XXIII perierunt. cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 141.

125.

Codex 1529 Phill. = 220 Meerm. = 318 Clar. = 80[d] Pel., chartaceus, cm. 31,6 × 22,3, saec. XVI, foliorum 194.

1. fol. 1r: GALENI libri de medicamentorum compositione secundum genera, initio mutili. incip.: μὴ δ' ὅλως δάκνοντα· λέλεκται i. e. in medio libro II (Galen. ed. Kühn, vol. XIII p. 499, 10). desin. (fol. 191v med.): ἁπλὰς τούτων φύσεις (ibid. p. 1058, 10).

2. fol. 191v med.: Κολλύριον ὀφθαλμικὸν παρὰ στεφάνου ἰατροῦ τοῦ μαγίστρου ἐνεργὲς καὶ ἄγαν ὠφέλιμον πρός τε τὰς τῶν ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ ἑλκώσεις τοῦ κερατοειδοῦς· καὶ προπτώσεις τοῦ ῥαγοειδοῦς etc. (ed. G. Studemund in Indice lectionum Univ. Vratislav. 1888/89, p. 12—14).

3. fol. 194r: (Commentariolus de hominum aetatibus). cf. Studemund l. l. p. 14.

Haec omnia (num. 1—3) transcripta sunt e codice Havniensi 225: cf. Studemund l. l. p. 10 sqq.

4. fol. 194r med.: Post commentariolum de hominum aetatibus librarius adiecit haec verba: τέλος βιβλίον Γαληνοῦ περὶ συνθέσεως φαρμάκων εἴληφεν, huc usque Galeni opus pertinere ratus. sequitur hoc epigramma:

εἰς τὸν γαληνόν:

οὔ τις σεῖο γε πλεῖον θεὶς βροτῶν ἄχαχ' ἄδαν·
πλείστοις γὰρ βιόων, τείνου ἕλες στόματος·
σοῖς δὲ θανών γε λόγοις, ποτίμου λάθας σαώζεις·
τοὔνεκεν ὄφληταί τοι ἀμερίων γε χάρις: —

In pagina extrema haec verba leguntur: S: charpētarii et amicorū: quibus indicatur codicem olim fuisse Iacobi Carpentarii medici et philosophi (1524—1574).

126.

Codex 1530 Phill. = 221 Meerm. = 320 Clar. = 72 Pel., chartaceus, cm. 32,7 × 24,6, saec. XVI, foliorum 241, olim Nauloti.

1. fol. 1r: PEDACII DIOSCORIDIS ANAZARBENI de materia medica opus ordine alphabetico digestum (ed. Sprengel, Lipsiae 1829, vol. I p. 1 sqq.). incipit: Πολλῶν οὐ μόνον ἀρχαίων. desinit: ὅτι οἱ φαγόντες αὐτὸ καὶ πληγέντες ὑπὸ σκορπίου ἄπονοι διαμένουσιν (l. l. p. 284, 2). Τέλος παιδακίου διοσκορίδου ἀναζαρβέως, τοῦ περὶ ὕλης ἰατρικῆς βιβλίου.

2. fol. 219v: EIUSDEM de animalibus venenosis eorumque praecautione et curatione liber (ed. Sprengel, vol. II p. 1—41). incipit: Ἀποδόντες ἐν τοῖς προγραφεῖσι βιβλίοις. desinit: παρητησάμην ἀναγράφει (sic) ἐνταῦθα.

3. fol. 230r: τοῦ αὐτοῦ περὶ ἰοβόλων· ἐν ᾧ καὶ περι λυσσῶντος (in margine superiore). incipit: Τὸν μὲν περὶ ἰοβόλων ζώων. desinit: τοιοῦτος μὲν ὁ θηριακὸς τρόπος. (ed. Sprengel, vol. II p. 42—91).

Codex eadem manu scriptus est qua codex 1406 i. e. a Georgio Cocolo.

127.

Codex 1531 Phill. = 223 Meerm. = 322 Clar. = 63 Pel., chartaceus, cm. 32,7 × 23,6, saec. XVI, foliorum 232, olim Nauloti.

1. fol. 1r: (ARETAEI CAPPADOCIS de causis et signis acutorum morborum libri duo). titulus deest. incipit codex a libri I capite sexto: ΠΕΡῚ ΤΕΤΆΝΟΥ: Σπασμοὶ οἱ τέτανοι, κάρτα μὲν ἐπίπονοι κτλ. (ed. Kühn p. 6, 3—66).

2. fol. 16v: EIUSDEM de causis et signis diuturnorum morborum libri duo (ibid. p. 67—184).

3. fol. 48v: EIUSDEM de curatione acutorum morborum libri duo (ibid. p. 185—291).

4. fol. 81v: EIUSDEM de curatione diuturnorum morborum liber I (ibid. p. 292 sqq.), in fine mutilus; desiit librarius, cum ad primam

lacunam maiorem pervenisset, his verbis (fol. 90r med.): ἄλειμμα λιπαρὸν ἅμα τρίψιος εὐαφοῦς πολλῷ τῷ λίπασι δεσχὸν τὰ (ibid. p. 322, 4). reliqua pars folii 90r et folium 90v scriptura vacant.

5. fol. 91r: ἀρχὴ τῆς τῶν οὔρων ὑποθέσεως, φιλοθέου. incipit: Τὰς περὶ τῶν οὔρων διαφορὰς καὶ πραγματείας πολλοὶ τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν ἐπεχείρησαν γράφειν. nomen auctoris φιλοθέου errore scriptum videtur pro θεοφίλου, conspirat enim hoc opusculum fere omnino cum Theophili de urinis commentario (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 261 sqq.). desinit (fol. 94v med.): ἵνα μήτε τῶν χρωμάτων ἄζευκτον παραλείψωμεν μήτε τῇ λεπτῇ συστάσει συμπλέξωμεν· ταῦτα γὰρ ἐξηγησόμεθα καὶ τὰ αὐτῶν σημαίνοντα (Ideler l. l. p. 268, 10). Sequitur brevis commentariolus περὶ δηλώσεως οὔρων (incipit: Ἐάν ἐστι τὸ οὖρον τοῦ ἀνθρώπου καθαρὸν καὶ νέφος ἐπάνω), deinde περὶ οὔρων σύντομος διδασκαλία (incipit: Τρία εἰσὶ ταῦτα τῆς ἰατρικῆς τέχνης, desinit: ἀλλ' εἰσὶν ἀμφίβολα. ταῦτα δὲ πάντα πρὸς σὲ ἰδιωτικῶς ἐγράψαμεν), tum commentariolus περὶ χλοχίων. incipit (fol. 98r): χλοχίον ἔχον τζίπας καὶ ῥαγάδας. desinit: καὶ ἔνι ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ χολῆς· καὶ ἔπαρον αὐτὸν αἷμα: — τέλος τῆς περὶ οὔρων ὑποθέσεως φιλοθέου: — cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 142.

6. fol. 98v: Ioannis Actuarii de urinis libri septem (ed. Ideler l. l. vol. II p. 3—192).

7. fol. 222r inf.: (Anonymi tractatus de venae sectione). titulus deest. incipit: οἱ οἱ (sic) πρῶτοι καὶ κυριώτατοι σκωποὶ τῆς φλεβοτομίας τὸ μέγεθος τοῦ νοσήματος. desinit: τῇ ἀνώτερον τοῦ ἔνδοθεν ἀστραγάλου τέμνουσιν: — Sequitur (fol. 226v inf.) alterum opusculum de eodem argumento; incipit: Ἡ κεφαλὴ ἔχει φλέβας εἴκοσι. desinit: ἢ εἰς εἴκοσι μίαν μὴ τὸ τὸν φλεβοτομήσας. cf. Daremberg l. l. p. 143.

8. fol. 230r: (Mercurius?) περὶ σφυγμῶν. incipit: Ἅψαι τοῦ σφυγμοῦ μετὰ τῶν τεσσάρων δακτύλων. desinit: καὶ τὰ τούτοις περιεχόμενα. (ed. Daremberg l. l. p. 143 sq.).

9. fol. 230v med.: (Commentariolus anepigraphus). incipit: Τὸ ἀπὸ φλεβοτομίας αἷμα. desinit: εἴθ' οὕτως ἐᾶν καθίστασθαι. sequuntur commentarioli breviores περὶ σφυγμῶν.

128.

Codex 1582 Phill. = 225 Meerm. = 324 Clar. = 90 + 115a Pel., chartaceus, cm. 31,1 × 24, saec. XVI, foliorum 192, olim Nauloti.

1. fol. 1v: Oribasii Collectionum medicarum libri XXIV et XXV (ed. Bussemaker et Daremberg, Paris 1851 sqq., vol. III p. 273 sqq.). liber XXV in codice non extat integer, abrumpitur (fol. 63v med.) his verbis: ἀνάλογον τοῖς ἐν χερσίν· οὕτω δὲ καὶ ὅσα (l. l. p. 504, 13).

2. fol. 64r: περὶ εὐχύμων καὶ περὶ διαίτης πάσης. incipit: Εὐχυμότατον ἐστὶ τὸ ἄριστον γάλα σχεδῶν ἁπάντων. desinit: χαρναβάδιν· βλυσκούνην· καὶ ὅσα τιαῦτα (sic): — sunt capita 1—26 opusculi anonymi, quod ediderunt Ideler et Ermerins: cf. Ideler, Phys. et med. gr. min., vol. II p. 257—269; Ermerins, Anecdota medica graeca, p. 237 sqq. de auctore vid. infra codd. 1566 no. 9. 1568 no. 2.

3. fol. 70v: (Anonymi tractatus de urinis). incipit: Τοῦ αἵματος κατασκευασθέντος· καὶ ταραχῆς πολῆς (sic) γενομένης ἐν αὐτῷ. ὅσον μὲν κοῦφον καὶ ἀνοφερὲς ὅπερ καὶ ξανθοχολικὸν περίττωμα πέφυκεν εἶναι. desinit: τὸ τοιοῦτον παραφιστάμενον οὐ κατὰ φύσιν. ὥσπερ προείρηται.

Τέλος εἴληφεν ὁ περὶ οὔρον λόγος.

4. fol. 77r inf.: (Aretaei Cappadocis scripta medica). titulus deest. in initio librarius duas paginas et tertiae maximam partem vacuas reliquit, nimirum quia se prima capita (quae in codicibus omnibus desunt) postea inventurum esse speravit. incipit: ἀμβλύτητες ἴλιγγοι. τενόντων βάρεα (i. e. in capite quinto libri primi de causis et signis acutorum morborum, ed. Kühn p. 1). sequuntur Aretaei omnia eadem quae in codice 1531 (num. 1—4) extant; desinunt (fol. 153v med.) verbis eisdem πολλῷ τῶν λίπαϊ σχεδὸν τὰ (ed. Kühn p. 322, 4).

num. 4 in codice Peliceriano 115 inerat.

5. fol. 154r: (Anonymi commentarius in Hippocratis Aphorismos). titulum a librario omissum adiecit Naulotus: εἰς Ἀφορισμοὺς ἱπποκράτους ἐξήγησις. incipit: Διατί φησιν ὁ ἱπποκράτης, οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες. desinit: ἔνθα γὰρ ἂν ἡ πλείστη ὕλη, πλεῖον τὸ πῦρ ὑπανάπτεται.

6. fol. 173r: Σύνοψις στεφάνου φιλοσόφου περὶ διαφόρὰς πυρετῶν. incipit: Ἡ μὲν παράδοσις ἡ περὶ τῶν πυρετῶν σύντομός ἐστι. desinit: ὡς γινομένου ξηροτέρου τοῦ δέρματος, οἷα τῶν ταριχευομένων σωμάτων. quae in hoc codice Stephano adscribuntur, congruunt fere cum Palladii commentario de febribus (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 107—120). cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 148.

7. fol. 177r inf.: σεβήρου σοφιστοῦ περὶ ἐνετήρων πρὸς τιμόθεον. incipit: ἐντη τῆς κατὰ τὴν τέχηνην· τἀναγγαίων παραδουναι τὴν χρίσιν ὦ τιμοθεε. desinit: ὅθεν τὸν ἐνεστῶτα λόγον τοῖς περὶ τὴν τέχνην πονοόσιν ἐξεθέμεθα. cf. Daremberg l. l.

8. fol. 180v: περὶ διαχωρημάτων: ἐκ τοῦ θεοφίλου (ed. Ideler l. l. vol. I p. 397—408).

9. fol. 186r med.: περὶ σφυγμόν (sic). incipit: μέγας σφυγμὸς ἐστὶν ὁ κατὰ μῆκος καὶ βάθος καὶ πλάτος τῆς ἀρτηρίας. desinit: μεταλύει δὲ ἡ τροφῆ αὐτοῦ εἰς θερμὴν καὶ ξηρὰν καὶ γλυκαίαν.

10. fol. 189r inf.: ἀρχὴ περὶ οὔρων (sic). incipit: ἡ διαφοραί ὑποστάσεις τῶν ἐν τοῖς οὔροῖς, εἰσί γ. desinit: καὶ τὴν γενομένην προρησεως τῶν οὔρων θεωρίαν.

Codex variis manibus scriptus est: I fol. 1—63; II (manu Nicolai Cocoli) fol. 64—75 et 154—172; III fol. 77—153; IV fol. 173—192.

129.

Codex 1533 Phill. = 226 Meerm. = 325 Clar., chartaceus, cm. 34,8 × 21,8, saec. XVII, foliorum 148.

1. fol. 1r: Excerpta ex Oribasii libris. tit.: ΟΡΕΙΒΑΣΙΟΥ ΕΚ τῶν γαληνοῦ περὶ καταγμάτων. incip.: Επειδὴ λέλυται τῆς συνεχείας. insunt Oribasii Collectionum medicarum libri XLVI et XLVII integri et libri XLVIII capita 18 priora (ed. Bussemaker et Daremberg vol. IV p. 102—270). desin.: καὶ οἱ μὲν διὰ τῆς περιοδίας εὔχρηστοι φανέντες βρόχοι οὗτοί εἰσιν.

2. fol. 90r: ΑΠΟλλωνίου ΚΙΤιεως τῆς περὶ ἄρθρων πραγματείας i. e. Apollonii Citiensis liber III (Apollonii Citiensis etc. scholia in Hippocr. et Galen. ed. Dietz, vol. I p. 26—50).

3. fol. 115r: Sorani περὶ σημείων καταγμάτων. incipit: Κάταγμά ἐστι, διαίρεσις ὀστοῦ. desinit: καὶ περὶ καταγμάτων ἀπόχρη τοσαῦτα. (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 248—252).

4. fol. 121r: ΑΠΟΛΛωνιου ΚΙΤΙεως τῆς περὶ ἄρθρων πραγματείας i. e. Apollonii Citiensis liber I (ed. Dietz l. l. p. 1—14).

5. fol. 135r: Ἀπολλωνίου Κιτιεως τῆς περὶ ἄρθρων πραγματείας i. e. Apollonii Citiensis liber II (ibid. p. 14—26).

130.

Codices (duo) 1534 = 229 Meerm., chartacei, saec. XV.
Vol. I = 329a Clar. = 86a Pel., cm. 27,3 × 20,7, foliorum 248 (β—σνα).
Vol. II = 330 Clar. = 87 Pel., cm. 27 × 20,3, foliorum 294.

Vol. I: Aetii Amideni de re medica libri VIII priores (de editionibus cf. Daremberg-Ruelle, Oeuvres de Rufus d'Ephèse, p. XLIII). hoc volumen cum codicibus 1524 et 1501 in bibliothecis Peliceriana et Claromontana unum codicem efficiebat.

Vol. II: Aetii Amideni libri VIII posteriores. folium primum manu recentiore (saec. XVIII) suppletum est.

Utrumque volumen variis manibus exaratum est.

131.

Codex 1535 Phill. = 230 Meerm. = 331 Clar. = 77 Pel., chartaceus, cm. 34,8 × 23,8, saec. XVI, foliorum 254, olim Nauloti.

Alexandri Tralliani de rebus medicis libri XII (inverso ordine librorum ed. Puschmann, Alexander von Tralles, Wien 1879).

incipit liber I: Ἡ ἀλωπεκία πάθος ἐστὶ τριχῶν μάδισις (l. l. vol. I p. 440). desinit liber XII: καὶ ταῦτα μὲν ἱκανὰ εἰρῆσθαι περὶ τῶν πυρετῶν εἰς θεράπειαν ἡγούμεθα (ibid. p. 439).

132.

Codex 1536 Phill. = 231 Meerm. = 337 Clar. = 68 Pel., chartaceus, cm. 32,6 × 24,7, saec. XVI, foliorum 40, olim Nauloti.

1. fol. 1r: RUFI EPHESII de medicamentis purgantibus liber (Rufi Ephesii opuscula et fragmenta ed. Matthaei, Mosquae 1806, p. 3—60 = Oeuvres d'Oribase, par Bussemaker et Daremberg, vol. II p. 90—129, 1). tit.: ῥούφου ἐφεσίου μονοβίβλου, τίνας δεῖ καθαίρειν, καὶ ποίοις καθαρτηρίοις καὶ πότε. incipit: Οὔτε πάντας τοὺς ὁπωσοῦν διακειμένους, καθαρτέον. desinit: καὶ γὰρ τοῦτο εὐμενέστατον στήθους καὶ πνεύμονος. cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 150 sq.

2. fol. 9v: EIUSDEM de morbis vesicae et renum liber (ed. Daremberg-Ruelle, Oeuvres de Rufus d'Ephèse, p. 1—63, qui hoc quoque codice usi sunt).

3. fol. 22r: EIUSDEM de nominibus partium corporis humani liber. tit.: ῥούφου ἐφεσίου ὀνομασίαι τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορίων. in margine superiore alter titulus legitur: πολυδεύκους ὀνομαστικῶν ι (sic). incipit: Τί πρῶτον ἔμαθες ἐν κιθαριστικῇ; desinit (fol. 30v med.): οὐ μὴν δίκαιον τὰ πολλὰ ἀτιμάσαι διά τινα ὀλίγα παροφθέντα (Daremberg-Ruelle l. l. p. 133—167).

4. fol. 30v med.: EIUSDEM de eodem argumento libri III. tit.: τοῦ αὐτοῦ ὀνομασιῶν τὸν (sic) κατὰ ἄνθρωπον. incip.: Εἴ τις τὴν κιθαριστικὴν μέλλοι διδαχθήσεσθαι. desin.: ἀποδέδοται ἡμῖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. καὶ ἡ τῶν (verba ἡ τῶν add. altera manus) ὀστέων θέσις (Daremberg-Ruelle l. l. p. 233—236 et p. 168—194). cf. Ed. Zarncke, Symbolae ad Julii Pollucis tractatum de partibus corporis humani, Lipsiae 1885, p. 7 sqq.

Codex duabus manibus scriptus est: I fol. 1—21 (manu Ioannis Cateli Naupliotae: cf. cod. 1420); II fol. 22—40.

133.

Codex 1537 Phill. = 233 Meerm. = 342 Clar. = 71 Pel., chartaceus, cm. 32,2 × 21,8, saec. XVI, foliorum 204, olim Nauloti.

1. fol. 1r: Medicorum Persarum (sive Arabum) RHAZAE MEZUAE AVICENNAE ISAACI IOANNIS DAMASCENI de re medica libri VII. praecedit index: πίναξ σὺν θεῷ τοῦ παρόντος βιβλίου. ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆς βίβλου τῶν περσῶν τοῦ ῥαζῆ τοῦ μεζουὲ ἀβεκιανοῦ ἰσαὰκ ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ. incipit opus (fol. 3r): περὶ ἀλωπεκείας: Ἰστέον ὅτι ἡ γένεσις τῶν τριχῶν γεννᾶται ἀπὸ τῶν καπνοειδῶν παχέων ἀναθυμιάσεων. desinit: καὶ ἀλειφθήτω, ἐπεὶ γὰρ διαλύει τὸν χάραδρον εἰ θεῷ φίλον. cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 151 sq.; Daremberg-Ruelle, Rufus d'Ephèse, p. XLVIII sqq.

2. fol. 192v inf.: Anonymi περὶ γεννήσεως ἀνθρώπου καὶ γονῆς (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 294—296). incipit: Νόμος μὲν πάντων κρατύνει. desinit: μόνον δὲ ὁ ἀντίχειρος. β'.

3. fol. 194r med.: Anonymi σύνοψις περὶ οὔρων (ed. Ideler l. l. vol. II p. 307—316). incipit: Τῶν μὲν οὔρων πολλαὶ μὲν κατὰ γένος διαφοραί. desinit: εἰ δὲ περισώζει τὸν ἰχῶρα.

4. fol. 199v: Excerpta ex scriptis HIPPOCRATIS, inprimis ex Aphorismis. tit.: ἱπποκράτους· ἐκ τῶν ἀφορισμῶν περὶ μέτρου διαίτης. incip.: κανὼν δ'. Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται. desin.: κανὼν σς'. ὑποφθίσεως ἐχομένῳ διάρροια ἐπιγινομένη θανάσιμον.

5. fol. 201v: Anonymi περὶ οὔρων σύνοψις (ed. Ideler l. l. vol. II p. 323—327). incipit: Ἐὰν ἴδῃς τὸ οὖρον ἐρυθρὸν. desinit: καὶ τῶν ζωμῶν αὐτῶν πίῃ ὁ ἄρρωστος .... μέλι. ε ...... ιχον: (lacunas librarius alibi quoque ipse indicavit).

134.

Codex 1588 Phill. = 234 Meerm. = 344 Clar., membranaceus, cm. 29,5 × 26,1, saec. X, foliorum 394, nitidissime exaratus, titulis et initialibus litteris inauratis et ornamentis coloratis insignis; ornamenta excisa sunt de foliis 30, 73, 101, 128, 131, 156, 180, 185, 192, 263, 324.

fol. 1—388: Hippiatricorum collectio (ed. Grynaeus, Basileae 1538).

Praemissus fuit index capitum, cuius maior pars periit foliis aliquot inter folia 1 et 2 amissis. incipit fol. 1r: ΤΆΔΕ ἘΝΕϹΤΙΝ ἘΝ ΤΗ͂ΔΕ ΤΗ͂ ΒΊΒΛΩ, abrumpitur fol. 1v in capite λγ. comprehendit opus capita CXXXII (ρλβ). incipit fol. 2r: Ἀψύρτου περὶ πυρετοῦ κεφάλαιον Ᾱ: Στρατευσάμενος ἐν τοῖς τάγμασι τοῖς ἐπὶ τοῦ ἴστρου ποταμοῦ. desinit fol. 388v: ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ δραχμὰς Θ̄, λεπίδος δραχμὰς β̄. codex plura continet editione, desunt in hac omnia quae in codicis foliis 385r med.—388v leguntur. ceterum contextus Hippiatricorum qualis hoc codice continetur cum editione fere conspirat, nisi quod in duos libros opus in codice divisum non est: cf. cod. 1539.

Codex valde lacunosus et in fine mutilus est. singula folia interciderunt inter folia 22 et 23, 57 et 58, 59 et 60, 65 et 66, 109 et 110, 221 et 222, 260 et 261, 266 et 267, 268 et 269, 279 et 280, 284 et 285, 287 et 288, 327 et 328, 335 et 336. bina folia perierunt inter folia 27 et 28, 30 et 31, 34 et 35, 168 et 169, 191 et 192, ante folium 193, inter folia 267 et 268, 337 et 338, 339 et 340. par foliorum 191‿192 perperam compactum est, collocari ita debebat, ut folium 191 post folium 326 et folium 192 ante folium 327 extaret: inter folium 191 et folium 192 par foliorum quaternionis intimum periit.

In fine codicis haec opuscula adiecta sunt:

1. fol. 389r: Περὶ σημείων καὶ χαρακτήρων τῶν ἐν ταῖς συσταθμίαις καὶ περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. incipit: Τὴν τῶν σημείων καὶ χαρακτήρων διδασκαλίαν κτλ. (cf. Metrol. script. reliqu. ed. Hultsch, vol. I p. 225 sq.).

2. fol. 389v med.: Περὶ μέτρων. incipit: Ἡ μνᾶ πρὸς τὸ ἰταλικὸν ἔχει δραχμὰς ρμδ̄ (ibid. p. 232 sq.).

3. fol. 390v: Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας κοσμιτικῶν περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων (ibid. p. 233—236).

4. fol. 392r med.: Ἄλλως περὶ τῶν αὐτῶν. incipit: Ἡ μνᾶ ἡ ἀττικὴ ἔχει Γο ιβ̄ (ibid. p. 236 sq.).

5. fol. 392v med.: Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἱππιατρικῶν. incipit: Ἡ Γο ἔχει δρα(χμὰς) η̄ (ibid. p. 237 sq.).

6. fol. 393r: Περὶ μέτρων ὑγρῶν. incipit: Τὸ ἰταλικὸν κεράμιον ἔχει χοὰς η̄ (ibid. p. 238 sq.).

7. fol. 393v: Ἀλοιφὴ θερμὴ διὴς (sic) θεραπεύσεις πάντα τέτανον ἀνθρώπων τε καὶ ἵππων· καὶ πάντα χρυμὸν καὶ τοὺς κατεψυγμένους ἰάσῃ· καὶ τοὺς ἡμιξήρους γεγονότας ἀποκαταστήσεις εἰς τὸ καταφύσιν καὶ πάντα ῥευματισμὸν ἀναστελεῖς· ὅλως δὲ τούτου θερμότερον ἢ ἐνεργέστερον οὐδὲν οὐδενὶ ἰατρῷ ἢ ἱππιατρῷ ἀναγέγραπται φάρμακον οὐδ᾽ ἀναγραφήσεται· ἔχει δὲ οὕτως: — Ἄμβαρις Γο ϛ̄ μόσχου Γο ϛ̄ κτλ. abrumpitur hoc opusculum fol. 394v inf. his verbis: καὶ τὸ καστόριον· καὶ τὸ πύρεθρον καὶ τὸ κάχρυ· ἔχε ἰδίως.

In codice nunc mutilo praeter Hippiatrica eorumque appendices Ὀρνεοσόφιον olim videtur extitisse (perinde atque in codice 1539); nam cum in folii praefixi utraque pagina aves pictae conspiciantur, et equorum et accipitrum curam in hoc codice elegantissimo descriptam fuisse suspicari licet.

Hippiatricorum novae editionis praecipuum fundamentum hic codex erit, alii libri manu scripti nescio an adhibendi non sint nisi quatenus lacunas huius codicis explent. de codicibus Parisinis (inprimis de codice Paris. 2322) cf. Emm. Miller, Notices et Extraits des manuscrits de la bibliothèque Impériale, tom. XXI, 2 (1865) p. 1—161; de codice Cantabrigiensi cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 167 sqq.

135.

Codex 1539 Phill. = 235 Meerm. = 345 Clar. = 73 Pel., chartaceus, cm. 33 × 25, saec. XVI, foliorum 173, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Index capitum Hippiatricorum.

2. fol. 3ʳ: ἔκθεσις περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων ἀκριβεστάτη. incipit: Ὅτι τὸ κεράτιον τὸ ἰδιωτικῶς κοκκίον λεγόμενον κτλ. (Metrol. script. ed. Hultsch, vol. I p. 228—230).

3. fol. 3ᵛ: ἔκθεσις διοδώρου περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων ἀκριβής. incipit: Ἡ ἰταλικὴ μνᾶ· ἡ ἀττικὴ μνᾶ.

4. fol. 5ʳ: Hippiatricorum collectio (eadem quae in codice 1538 extat). incipit: Στρατευσάμενος ἐν τοῖς τάγμασι. desinit: ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ δραχμὰς θ', λεπίδος δραχμὰς β'.

Codex 1539 cum codice 1538 ita conspirat, ut vel ex ipso vel ex apographo eius descriptus esse videatur; sed aliquanto plura continet, nimirum quod, cum ipse vel archetypus eius e codice 1538 transcriptus est, integrior is fuit quam nunc. extabant eo tempore in codice 1538 folia quae nunc desiderantur inter folia 22 et 23, 27 et 28, alterum eorum foliorum quae inter folia 30 et 31 interciderunt, folia quae nunc desunt inter folia 34 et 35, 57 et 58, 59 et 60, 109 et 110, 168 et 169, 191 et 192, ante folium 193, prius eorum foliorum quae desunt inter folia 267 et 268, folia quae nunc desiderantur inter folia 335 et 336, 337 et 338. sed ne tum quidem codex 1538 plane fuit integer. tunc iam deerant singula folia post folium 30 (in codice 1539 verbis extremis quae in codicis 1538 folio 30ᵛ leguntur ἐὰν ὁ και omissis caput ε̅ finitur verbo τηρήσῃ), post folium 65 (huius folii verba extrema ἐκ τούτου in codice 1539 omittuntur et caput ι̅ε̅ finitur verbo ἔμβαλλε), post folium 221 (ubi olim caput ξ̅γ̅ extabat, quod in codice 1539 quoque desideratur), post folium 260 (cuius duo verba extrema erasa sunt, cum in codice 1539 caput ο̅ζ̅ verbis praecedentibus πίνειν θερμόν terminetur), post folium 266 (ubi olim caput π̅γ̅ extabat, quod in codice 1539 quoque desideratur), post folium 268 (ubi caput π̅ς̅ periit; in codice 1539 capitis π̅ε̅ clausula κεφάλαιον π̅ς̅ notatur). deerat etiam alterum eorum foliorum quae nunc desiderantur post folium 267; nam in codice 1539 hanc ob causam clausula sectionis cuiusdam, quae in codicis 1538 folio 268ʳ sup. legitur, tota omissa statim proxima sectio incipit ἄλλο ἱπποκράτους: Τὸ τῶν σκωλήκων πάθος κτλ. (edit. p. 214 inf.). deerant etiam singula folia post folium 279 (ubi initio sectionis cuiusdam, quod in folio 279ᵛ inf. codicis 1538 legitur, omisso in codice 1539 statim caput ϙ̅ incipit), post folium 284, post folium 287 (ubi ad verba ἕψησον ἐν ὄξους in codice 1538 tradita in codice 1539 addita sunt verba καὶ τίθει, quibus caput ϙ̅ς̅ terminetur: cf. edit. p. 228), post folium 327 (ubi in codice 1539 etiam verba quae in quattuor versibus extremis folii 327ᵛ codicis 1538 leguntur omissa sunt). denique iam tum deerant duo folia post folium 339 (in quibus capita ρ̅κ̅ς̅ et ρ̅κ̅ζ̅ extabant, quae in codice 1539 quoque desunt). — Mirum est quod ea quae in folio 278 codicis 1538 leguntur non suo loco extant in codice 1539, sed in capite ρ̅λ̅β̅ (fol. 145ᵛ med.) post ea quae in folio 346 codicis 1538 extant (sunt verba κατανοεῖν — κατάπλασσε edit. p. 272, 18—33).

Cum Grynaei editione Hippiatricorum codex 1539 omnino fere congruit, nisi quod in editione numeri capitum passim mutati et finis omissus est. ea quoque, in quibus codex 1539 a codice 1538 differt, editioni cum illo communia sunt. in codicis 1538 folio 331ᵛ vacuo a librario relicto altera manu (saec. XII) haec verba adscripta sunt: ✛ δεῖ ταῦτα ἔχειν τὸν ἵππον: μακρὸν τράχηλον: μακρὸν κορμὶν: καὶ μακροὺς πόδας :: φαρδὺ στῆθος: φαρδέα ἀναπνευστικὰ: καὶ φαρδεῖς ἁρμοὺς :: πλατὺν ἀντικέφαλον: πλατὺ μέτωπον καὶ πλατέα νεφρά: κοντὰ νεφρά: κοντὰ κοντοπλεύρια: καὶ κοντοὺς δακτύλους: haec verba in codice 1539

(fol. 140ᵛ) inepte in contextum tamquam clausula capitis ρις inculcata sunt (eadem vide in editione in fine capitis ριε, p. 262 inf.).

In duos libros Hippiatrica in codice 1539 (ut in editione) divisa sunt. quae divisio ex errore librarii alicuius orta esse videtur. prima enim sectio capitis νη (cod. 1538 fol. 211ʳ) desinit his verbis Hieroclis: ᾧ χρὴ πειθομένους τοῦτο πέρας ἐπιθεῖναι τῇ πρώτῃ βίβλῳ (cf. edit. p. 171). proxima sectio eiusdem capitis inscripta est: Ἱεροκλέους ἵππων θεραπείας Β. falsa huius tituli interpretatione videtur ortum esse, quod eo loco in codice 1539 (fol. 93ᵛ med.) legitur: τέλος τοῦ αᵒᵘ βιβλίου, et in pagina proxima (fol. 94ʳ): βιβλίον δεύτερον.

5. fol. 167ʳ: Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἱππιατρικῶν (cf. cod. 1538 fol. 392ᵛ med.).

6. fol. 167ʳ med.: Περὶ μέτρων ὑγρῶν (cf. cod. 1538 fol. 393ʳ).

7. fol. 167ʳ inf.: Ἀλοιφὴ δι' ἧς θεραπεύσεις πάντα τέτανον κτλ. (cf. cod. 1538 fol. 393ᵛ).

8. fol. 169ᵛ: Ὀρνεοσόφιον διαλαμβάνον τὰς θεραπείας τῶν νοσημάτων τῶν συμβαινόντων τοῖς κυνηγετικοῖς τῶν ὀρνέων, ὡσαύτως καὶ τὰς κοπὰς ἑκάστου ὀρνέου· ἔτι δὲ καὶ τὰ χρώματα· ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπὸ ποίων τόπων εἰσὶ τὰ κρείττονα· κελεύσει γεγονὸς τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως κυροῦ μιχαὴλ (ed. Hercher post Aeliani scripta, vol. II p. 577—584). incipit: Ἡ βλάβη τῶν ὀρνέων γίνεται διὰ τρεῖς αἰτίας κτλ. (Hercher p. 579, 9 sqq.). initium opusculi postpositum est, incipit tamquam novum opusculum (fol. 172ᵛ): περὶ γένους ὀρνέων καὶ κοπῆς καὶ χρωμάτων αὐτῶν, desinit: ἀπὸ τοῦ διδυμοτείχου· καὶ τὰ μοραχριδηνά (Hercher p. 577—579, 7).

Scriptus est codex 1539 manu eadem qua codex 1625 i. e. a Nicolao Cocolo; transcriptus esse videtur e codice Parisino 2245 (saec. XV). omnia eadem continentur codice Barocciano 164 (saec. XV).

136.

Codex 1540 Phill. = 236 Meerm. = 259 Clar. = 176 Pel., chartaceus, cm. 31,8 × 24,1, saec. XVI, foliorum 222, olim Nauloti, neglegentissime scriptus.

Chemicorum graecorum collectio. cf. Collection des Alchimistes grecs, par Berthelot et Ruelle, Paris 1886—1888.

1. fol. 1ʳ: Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου ψελλοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τὸν ξιφιλῖνον περὶ χρυσοποιίας. incipit: Ὁρᾷς ὦ δέσποτα ὃ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς. cf. Leonis Allatii Diatriba de Psellis p. 25 (= Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 500).

2. fol. 4ᵛ: περὶ τοῦ ποιῆσαι τυρόκολλαν. incipit: λαβὼν τύρον παλαιὸν κτλ. (Collection p. 380).

3. fol. 5ʳ: ὁ ζώσιμος ἔφη περὶ τῆς ἀσβέστου (Collection p. 113 sq.). tum: ὁ στέφανος δέ φησιν· λάβε ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων ἀρσενικοῦ κτλ. (cf. Collection p. 114 adn.).

4. fol. 9ʳ med.: περὶ χρυστάλλων ποιήσεως. incipit: λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει ἀπόπλυνον (Collection p. 348 sq.). sequitur (fol. 10ʳ inf.): ὁ οἶκος ὁ περισιναζόμενος (sic): Ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν κτλ. (ibid. p. 349 sq.).

5. fol. 11ᵛ: περὶ λευκώσεως. incipit: Δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω (ibid. p. 249 sq.).

6. fol. 11ᵛ med.: ἐκ τῶν τῆς κλεοπάτρας περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων· ἐξήγησις κατὰ πλάτος πρὸς εὐχερῆ εὕρεσιν ἑκάστης μνᾶς κτλ. incipit: Ἡ μνᾶ ὄνομα ἔχει σταθμοῦ (Metrol. script. ed. Hultsch, vol. I p. 233 sqq.).

7. fol. 12ᵛ med.: ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ χρυσωῦλου βίβλου. incipit: Ἀρχὴ μὲν χρυσὸς ☉ (cf. Collection, Introduction p. 112 sqq.).

8. fol. 14ᵛ med.: λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς ἱερᾶς τέχνης πρῶτον ἑλληνιστὶ μεταλευτικὸν τῶν τε σημείων καὶ τῶν ὀνομάτων. incipit: ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστὶν ἄνθος (Collection p. 4—17).

9. fol. 18ʳ: Οἱ παλαιοὶ φασὶν περὶ τοῦ ᾠοῦ: Οἱ μὲν λίθον χάλκιον κτλ. (ibid. p. 18—20).

10. fol. 18ᵛ inf.: δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά. incip.: Βαλὼν εἰς λίτραν (ibid. p. 41—53).

11. fol. 24ʳ: συνεσίου φιλοσόφου πρὸς διόσκορον εἰς τὴν βίβλον δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις.

incipit: διοσκώρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου σαράπιδος κτλ. (ibid. p. 57—69).

12. fol. 29r: στεφάνου ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως, liber in novem πράξεις divisus (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. II p. 199 sqq.).

13. fol. 58r med.: χομαρίου φιλοσόφου ἀρχιερέως διδάσκον (sic) τὴν κλεοπάτραν τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας. incipit: Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων (Collection p. 289—299).

14. fol. 63v inf.: ζωσίμου τοῦ πανοπολίτου γνησία ὑπομνήματα περὶ τοῦ θείου ὕδατος. incip.: Τοῦτο ἐστὶν τὸ θεῖον καὶ μέγα μυστήριον (ibid. p. 143 sq.).

15. fol. 69r: ζωσίμου ἀρετῆς περὶ συνθέσεως ὑδάτων (tres πράξεις). incip.: Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις (ibid. p. 107—113 et p. 115—118).

16. fol. 72r: παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην. incip.: Παρεγγυῶμαι τοίνυν ὑμῖν τοῖς σοφοῖς (ibid. p. 144 sq.).

17. fol. 73r: περὶ χρυστάλων ποιήσεως. incipit: Λαβὼν ᾠὰ ὅσα θέλῃς ἀπόπλυνον (v. sup. num. 4). sequitur: ὁ οἶκος ὁ περισυνάξων πάντα (ibid.).

18. fol. 75r: περὶ λευκώσεως. incipit: Δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω (v. sup. num. 5).

19. fol. 75r med.: Τοῦ χριστιανοῦ περὶ εὐσταθίας τοῦ χρυσοῦ. incipit: Τῆς δευτέρας πραγματείας ἄρτι τὸν λόγον πεποιημένος (Collection p. 395—399).

20. fol. 81v: τοῦ χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος καὶ πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ καὶ θείου ὕδατος καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνου· καὶ τίνα τούτων εἰσὶ τὰ ὀνόματα. incipit: Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος λόγος, βέλτιστε σέργιε (ibid. p. 399 sqq.).

21. fol. 85v: τοῦ χριστιανοῦ σύνοψις τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς. incipit: Πολλάκις ὑμῖν ἐφόδοις ἐν τοῖς προτέροις σπουδάσμασιν (ibid. p. 409—421).

22. fol. 94r inf.: ζωσίμου τοῦ πανοπολίτου γνησία γραφὴ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ ὑδραργύρου ποιήσεως κατ' ἐπιτομὴν κεφαλαιώδη. incipit: Λαβὼν τὴν ψυχὴν τοῦ χαλκοῦ (ibid. p. 146—201).

23. fol. 121r inf.: Μέθοδος δι' ἧς ἀποτελεῖται ἡ σφαιροειδὴς χάλαζα κατασκευασθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν τεχνουργίᾳ περιβοήτου ἄραβος τοῦ σαλμανᾶ. incipit: Λαβὼν λεπτοτάτας χαλάζας (ibid. p. 364 sqq.).

24. fol. 137v med.: ἑρμηνεία τῆς ἐπιστήμης τῆς χρυσοποιίας ἱερομονάχου τοῦ κοσμᾶ. incipit: Ἡ ἀληθινὴ αὕτη καὶ μυστικὴ χυμία (ibid. p. 442—446).

25. fol. 140r: ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ ὕδατος τῆς λευκώσεως. incipit: Πρῶτος τῆς ταριχείας τρόπος (ibid. p. 421—424).

26. fol. 141r inf.: ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθείαν χρήσεως ἐμφαίνον τὸν τῆς χρυσοποιίας συνεπτηγμένην σὺν θεῷ: λόγος βος. incipit: Ἐπιδὴ τὸν τῆς χρυσοποιίας συνεπτηξάμεθα θεωρημάτων (ibid. p. 424—433).

27. fol. 145v inf.: ζωσήμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας. incipit: Πρόσπαθίας (sic) καὶ μεθ' ἑρμηνείας (ibid. p. 118—138).

28. fol. 154v: Πραγματεῖα ἐκ τῆς μυστικῆς χυμίας. incipit: Ταύτης τῆς βίβλου μέλλοντες. mox sequitur: Ἡλιοδώρου τοῦ φιλοσόφου γράψας (sic) πρὸς τὸν Θεοδόσιον τὸν βασιλέαν· ἀπὸ τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης· διὰ στοίχων ἰάμβων τοῖς δὲ χρηεῖσθω (sic). incip.: Σκῆπτρα γαίης μέδωντες ὡς πᾶν ἐμφάνες (ed. Fabricius, Bibl. Graec. vol. VIII p. 119 sq. Harles).

29. fol. 158r inf.: Θεοφράστου φιλοσόφου τάδε φάσκει· περὶ τὸ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης· ἐκ τῶν φιλοσόφων ἰαμβικοῖς στοίχεις. incip.: Οἱ τῶν σοφιστῶν ἀνδρῶν ὥσπερ ῥητόραις (ed. Ideler, Phys. et med. gr. vol. II p. 328—335).

30. fol. 161v med.: (HIEROTHEI philosophi) στοίχει ἴαμβοι λίθου τῶν φιλοσόφων. incip.: Ἀπάρξωμε πρὸς πλέξας ἐβαδεστάτου (ibid. p. 336—342).

31. fol. 164v: Ἀρχαίλαος γὰρ ὁ φιλόσοφος φάσκει· περὶ τὸ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης· μετὰ πόνου δὲ διαστοίχων ἰάμβων. incipit: Ἀρχαίλαος φιλόσοφος τάδε φάσκει· ἡ πάνσοφος θεῖα τέχνη τῶν πανσόφων (ibid. p. 343—352).

32. fol. 169r: Nomina Alchimistarum. incip.: Γίνωσκε, ὦ φίλε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν (Collection p. 25 sq.).

33. fol. 169v: Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ μυστήριον ὁ οὐροβώρος δράκων κτλ. (ibid. p. 21 sq.).

34. fol. 170v: ὀλυμπιοδώρου τοῦ φιλοσόφου πρὸς πετάσιον τὸν βασιλέαν ἀρμενίας περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων. incipit: Γίνεται ἡ ταριχεῖα ἀπὸ μηνὸς μεχὶρ κε (ibid. p. 69—104).

35. fol. 186v: ὁ λίθος τῆς φιλοσοφίας. incipit: Τὸ θεῖον ὕδωρ αον ὁμορευστήσαι θέλων.

36. fol. 187r inf.: περὶ τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων. incipit: Ὁ περιβόητος φιλόσοφος ἐξ αυδήρων (ibid. p. 447—450).

37. fol. 191r: ζωσίμου τοῦ πανοπολίτου γνησία ὑπὸ μνήματα περὶ τοῦ θείου ὕδατος (v. sup. num. 14).

38. fol. 192v: ζωσίμου τοῦ πανοπολίτου γνησία γραφὴ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ὑδραργύρου ποιήσεως· κατ' ἐπιτομὴν κεφαλαιώδη (primum caput operis, quod totum extat sup. num. 22).

39. fol. 193v: πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης. incipit: Οἱ μὲν προγενέστεροι καὶ ἐρασταὶ (Collection p. 253—261).

40. fol. 197v: ἀρχὴ τῆς κατὰ πλάτος τὸν ἔργον ἐξηγίσεως. incipit: Λάβε τὰ λευκὰ καὶ ξανθὰ τῶν ὠῶν (ibid. p. 337—342).

41. fol. 200r inf.: περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων. incipit: Ἡμεῖς μὲν ἐν ἐνίγμασιν γράψαντες (ibid. p. 315—319).

42. fol. 202v inf.: περὶ συνάξεως τῶν φιλοσόφων. incipit: Πρὸς ἀλλήλους οἱ φιλόσοφοι ἀπέστηλαν (ibid. p. 35 sq.).

43. fol. 203v: αἴνιγμα τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου ἑρμοῦ καὶ ἀγαθοδαίμων (sic). incipit: Ἐννέα γράμματα ἔχω (ibid. p. 267 sqq.).

44. fol. 206r inf.: περὶ αἰτησίου λίθου τουτέστιν ἐκ τοῦ παντὸς γινομένου. incipit: ὡς αἰτησίου λίθου καὶ ταῦτα (ibid. p. 215—220).

45. fol. 211r med.: ἰωάνου ἀρχιερέως τοῦ ἐνεβειγία, περὶ τῆς θείας τέχνης. incipit: Μετασκεψώμεθα καὶ οἴδωμεν (ibid. p. 263—267).

46. fol. 216r inf.: περὶ τοῦ μεταλλικοῦ λίθου ἐνοῖς τοῖς τόποις ἐκείνοις κατασκευάζεται. incipit: Χρεῖ γὰρ γινώσκειν (ibid. p. 26).

47. fol. 217v: βίβλος ἀληθὴς σοφὲ αἰγύπτου καὶ θείον εὐραίων χυρίου τῶν δυνάμεων σαβαώθ. ζωσίμου θηβαίου μυστικῇ βίβλος. incipit: Τῆς ὑδραργύρου σταθμὸς (ibid. p. 211—213).

48. fol. 218r med.: τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς τελευταίας ἀποχῆς ζωσίμου θηβαίου. incipit: Ἔνθεν βεβαιούτε ἀληθεὶς βίβλος (ibid. p. 239—246).

49. fol. 221v: Ἶσις προφήτης τῷ υἱῷ αὐτῆς ὥρω (ibid. p. 28—33).

Codex videtur transcriptus esse e codice Parisino 2327 (scr. a. 1478).

137.

Codex 1541 Phill. = 237 Meerm. = 274 Clar. = 59a Pel., chartaceus, cm. 36 × 25,5, saec. XVI, foliorum 233.

1. fol. 1r: ARCHIMEDIS de sphaera et cylindro libri duo (ed. Heiberg, Lipsiae 1880—1881, vol. I p. 1—254). epistulae ad Dositheum prima tantum verba extant (ut in codicibus VAD) Πρότερον μὲν ἐπεστάλκαμέν σοι. reliqua pars paginae primae vacua relicta est, fol. 1v incipit: καλῶς ἔχειν μεταδιδόναι (l. l. p. 6, 6).

2. fol. 48r med.: (EIUSDEM dimensio circuli), proprio titulo carens (ibid. p. 257—270).

3. fol. 51r: EIUSDEM de conoïdibus et sphaeroïdibus liber (ibid. p. 273—498).

4. fol. 94r: EIUSDEM de lineis spiralibus liber (ed. Heiberg, vol. II p. 1—138).

5. fol. 123r: EIUSDEM de planorum aequilibriis libri duo (ibid. p. 141—238).

6. fol. 140r: EIUSDEM arenarius (ibid. p. 241—290).

7. fol. 150r: EIUSDEM quadratura parabolae (ibid. p. 293—352).

8. fol. 162r: EUTOCII commentarii in Archimedis libros de sphaera et cylindro (Archimedis opera ed. Heiberg, vol. III p. 1—260).

9. fol. 215^{v}: EIUSDEM commentarius in Archimedis dimensionem circuli (ibid. p. 263—302).

10. fol. 222^{r}: EIUSDEM commentarii in Archimedis libros de planorum aequilibriis (ibid. p. 305—370).

Codex manu Bartholomaei de Zanettis exaratus est (cf. cod. 1639).

138.

Codex 1542 Phill. = 238 Meerm. = 275^{a} (?) Clar. = 53^{b} Pel., chartaceus, cm. 36 × 25, saec. XVI, foliorum 91.

1. fol. 1^{r}: EUCLIDIS Catoptrica (Euclidis quae supersunt omnia ex rec. Dav. Gregorii, Oxoniae 1703, p. 645—664).

2. fol. 12^{r}: EIUSDEM Phaenomena (ibid. p. 557—597).

3. fol. 34^{r}: EIUSDEM Optica (ibid. p. 601—642).

4. fol. 55^{r}: EIUSDEM Data (ibid. p. 461—529).

Codex manu docta correctus et in excudendo adhibitus est. in fine haec adnotata sunt: *Finis operum Euclidis. Habetur in latinis exemplaribus fragmentum de leui et ponderoso Euclidi ascriptum, quod graece videre non potui. Illud in latino dabis Euclide.* cf. Gregorii edit. p. 685 sq.

139.

Codex 1543 Phill. = 239 Meerm. = 275^{b} (?) Clar., chartaceus, cm. 31 × 20, saec. XVI, foliorum 14.

EUCLIDIS Catoptrica. incip.: Ὄψιν εἶναι εὐθεῖαν, ἧς τὰ μέσα πάντα. desin.: καὶ ὁ ἐκ τοῦ μερισμοῦ οὗτος γεγονὼς οἱ ἄκροι ἔσονται. cf. Heiberg, Litterargeschichtliche Studien über Euklid (Lips. 1882), p. 148 sqq.

140.

Codex 1544 Phill. = 240 Meerm. = 276 Clar., chartaceus, cm. 32,4 × 23,7, saec. XVI, foliorum 248.

1. fol. 1^{r}: EUCLIDIS Elementorum libri XIII (ed. Heiberg, Lips. 1883 sqq.).

2. fol. 174^{r}: EUCLIDIS Data (ed. Gregorius, p. 461—529). praecedit προθεωρία τῶν εὐκλείδου δεδομένων ἀπὸ φωνῆς μαρίνου φιλοσόφου (ibid. p. 453—459).

3. fol. 200^{r}: THEODOSII Sphaericorum libri III (ed. E. Nizze, Berol. 1852).

4. fol. 229^{r}: EUCLIDIS Phaenomena (ed. Gregorius p. 557—597).

5. fol. 243^{r}: EUCLIDIS Catoptrica (ibid. p. 645—664).

In fronte codicis haec verba leguntur: αὕτη ἡ βίβλος τοῦ φεδερίκου τοῦ μηλατεστοῦ καὶ τῶν ἀληθῶς φιλούντων.

141.

Codex 1545 Phill. = 241 Meerm. = 277 Clar., chartaceus, cm. 35,4 × 25, saec. XVI, foliorum 178.

1. fol. 1^{r}: APOLLONII PERGAEI Conicorum libri IV priores (ed. Halley, Oxonii 1710, p. 7—250).

2. fol. 121^{r}: SERENI ANTISSAEI de sectione cylindri et coni libri II (ed. Halley post Apollonium Pergaeum).

Codex manu Bartholomaei de Zanettis scriptus est (cf. cod. 1639).

142.

Codex 1546 Phill. = 242 Meerm. = 278 Clar., chartaceus, cm. 32,6 × 22,7, saec. XVI, foliorum 43.

GEMINI Elementa astronomiae (Migne, Patrol. gr. tom. XIX p. 748—868).

Scriptus est codex eadem manu qua cod. 1497 (fol. 1—159) i. e. a Ioanne Mauromata.

143.

Codex 1547 Phill. = 243 Meerm. = 279 Clar., chartaceus, cm. 32,5 × 22,6 saec. XVI, foliorum 123.

1. fol. 1^{r}: HERONIS ALEXANDRINI Definitiones nominum geometriae (Heronis Alex. Geometricorum et Stereometricorum reliquiae, ed. F. Hultsch, Berol. 1864, p. 1—40).

2. fol. 18^{r} med.: Cum praecedentibus cohaerent quae sequuntur excerpta ex Herone aliisque mathematicis (eadem quae congessit Hultsch l. l. p. 245 sqq.). incip.: Εἴδη τῆς μετρήσεως τετράγωνα, τρίγωνα, ῥόμβοι. desin.: καθ᾽ ἕτερον δὲ σημαινόμενον ἡ ἐν ῥητορικῇ (Hultsch l. l. p. 279, 13).

3. fol. 34r: HERONIS Introductiones stereometricorum (ibid. p. 153—171).

4. fol. 45r: DIDYMI ALEXANDRINI περὶ μαρμάρων καὶ παντοίων ξύλων (ed. Hultsch l. l. p. 238—244).

5. fol. 47v: HERONIS εἰσαγωγαί (de mensuris). incip.: Ἡ πρώτη γεωμετρία καθὼς ἡμᾶς ὁ παλαιὸς διδάσκει λόγος (ibid. p. 138, 30—140).

6. fol. 48v: (Altera tabula Heroniana). incipit: Τὰ μὲν οὖν εὐθυμετρικὰ εἴδη εἰσὶν ια' (Metrol. script. reliquiae ed. Hultsch, vol. I p. 184 sq.).

7. fol. 49r: περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ὀνομασίαι. incip.: Πᾶν τάλαντον ἰδίας ἔχει μνᾶς ξ' (ibid. p. 300—302).

8. fol. 50r: περὶ μέτρων. incipit: Ὁ ἀμφορὲς (sic) παρ' ἐνίοις λέγεται μετρητής (ibid. p. 257—259).

9. fol. 50v: (HERONIS) μέτρησις τεραστίου ἤτοι τετρακαμάρου ἐπὶ τετραγώνου βάσεως (Heronis Alex. Geometr. et Stereom. rel. ed. Hultsch, p. 172—187).

10. fol. 60r: HERONIS Mensurae (ibid. p. 188—207).

11. fol. 67v: περὶ σταθμῶν. incipit: Τάλαντον τοῦτο ρκε λιτρῶν ὑπάρχει (Metrol. vol. I p. 267—271).

12. fol. 68v med.: περὶ μέτρων. incipit: Κόρος μόδιοι λ, παρ' ἑβραίοις δὲ χὸρ λέγεται (ibid. p. 271 sq.).

13. fol. 70r: HERONIS περὶ γεωμετρουμένων (Heronis rel. ed. Hultsch, p. 41—136). in fine (fol. 118r) adiuncta est προσθήκη μακαρίου λαμπροτάτου θεωρήματος, incipit: εἰ ἀπὸ ἐμβαδοῦ τινὸς θέλω συστήσασθαι τρίγωνον ἰσόπλευρον (Hultsch l. l., praef. p. XXII sq.).

14. fol. 120r: περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν σωράνου. incipit: Τῶν τοίνυν μέτρων καὶ σταθμῶν οὐ μόνον τὰς ποσότητας.

15. fol. 121v med.: περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. incipit: Ἐπεὶ δὲ τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμὰ πολλοῖς ἐστιν ἄγνωστα.

16. fol. 122v inf.: ὑγρῶν μέτρα καὶ σταθμά. incip.: κούλεον· κεράμιον· οὖρνα.

Scriptus est codex eadem manu qua cod. 1497 (fol. 1—159) i. e. a Ioanne Mauromata.

144.

Codex 1548 Phill. = 244 Meerm. = 280 Clar. = 179 Pel., chartaceus, cm. 35,4 × 25,3, saec. XVI, foliorum 85.

1. fol. 1r: HERONIS ALEXANDRINI Pneumaticorum libri II (Veterum Mathematicorum opera ed. Thevenot, Paris 1693, p. 145 sqq.).

2. fol. 55v: HERONIS ALEXANDRINI liber de automatorum fabrica (ibid. p. 243 sqq.). incipit: Τῆς αὐτοματοποιητικῆς πραγματείας. in fine opusculum mutilum est, abrumpitur (fol. 76r sup.): διὰ τούτων οἰκονομούντων πλὴν ὅτι διαλλάσσονται. in margine legitur: λεῖ'.

3. fol. 77r: HERONIS ALEXANDRINI Geodaesia (Heron. Geom. et Stereom. rel. ed. Hultsch, p. 141—152). tit.: γεωμετρία σὺν θεῷ τοῦ Ἥρωνος ἤγουν μέθοδος, δι' ἧς μετρεῖται ἡ γῆ, ἀποδεικνύουσα τόν τε μοδισμὸν καὶ τὰ κατὰ μέρος.

4. fol. 84v: Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ ἀργυροῦ ὃς ἐν πιττακίῳ τῷ χολυβᾶ ἐν μιτυλήνῃ ὄντι καὶ τὸ τοιοῦτον αἰτήσαντι. ἔστι δὲ μέθοδος γεωδαισίας τουτέστι μετρήσεως χωρίων ἀσφαλής τε καὶ σύντομος. incipit: Ἡ τῶν γεωμετρουμένων μέτρησις καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς διάφορα σχήματα πολλῆς δεῖται σκέψεως.

Codex duabus manibus scriptus est: I fol. 1—76; II (manu Valeriani Albini) fol. 77—85.

145.

Codex 1549 Phill. = 248 Meerm. = 284 Clar. = 122 Pel., chartaceus, cm. 35 × 24,8, saec. XVI, foliorum 160, olim Nauloti.

1. fol. 1r: IOANNIS PHILOPONI commentarius in Nicomachi Geraseni Introductionem arithmeticam (ed. Hoche in progr. Vesal. 1864/65, Berol. 1867).

2. fol. 160r: Ἰσαὰχ (sic) μοναχοῦ τοῦ ἀργυρίου (observationes arithmeticae). incip.: Τὰ δέκα στοιχεῖα συντιθέμενα ποιοῦσι μονάδας μ. sequuntur quaedam (DEMETRII) τοῦ Κυδώνου:

Δοθέντων ἀπὸ μονάδος ὁποσωνοῦν ἀριθμῶν ἐφεξῆς εὑρεῖν ὅσος ἐστὶν ὁ σύμπας κτλ.

Fol. 159ᵛ haec subscriptio legitur: τέλος τῆς εἰς τὸ δεύτερον τῶν ἀριθμητικῶν τῷ φιλοπόνῳ πονηθείσης ἐξηγήσεως: — θεοῦ τὸ δῶρον. οὐαλεριᾶνου (sic) φορολιβιέως πόνος. cf. cod. 1520.

146.

Codex 1550 Phill. = 251 Meerm. = 288 Clar. = 180 Pel., chartaceus, cm. 35,8 × 25,2, saec. XVI, foliorum 146.

1. fol. 1ʳ: Anonymi commentarius in Claudii Ptolemaei Quadripartitum. tit.: ἐξηγητὴς ἀνώνυμος εἰς τὴν τετράβιβλον τοῦ πτολεμαίου. incipit: Προοίμια ποιεῖται ὁ πτολεμαῖος. (extat impressus in libro qui inscribitur: In Claudii Ptolemaei Quadripartitum enarratio ignoti nominis, Basileae 1559, fol., p. 1—180).

2. fol. 121ᵛ inf.: Porphyrii philosophi Introductio in Ptolemaei Apotelesmata. incipit: Ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς συγκρατικῆς θεωρίας τῶν οὐρανίων σωμάτων. (impressa ibid. p.181—204).

3. fol. 139ᵛ: κανόνιον τοῦ ὅλου κύκλου τῶν ιβ' ζωδίων καὶ πῶς μερίζεται εἰς τοὺς σχηματισμούς. incipit (praemissa tabula astronomica): Τῆς οὐρανίας διανε(μήσεως) κατὰ τόδε τὸ ἐγχαραττόμενον σχῆμα. cf. Ruelle, Archives des Missions scientifiques, 3. serie, vol. II (1875) p. 555.

4. fol. 143ᵛ med.: πάλιν (leg. παύλου) ἀλεξανδρέως περὶ οἰκοδεσποτείας. incipit: Τῆς οἰκοδεσποτείας τρόπος καταλαμβάνεται οὕτως. cf. Ruelle l. l. p. 556.

Sub finem (fol. 144ᵛ) haec subscriptio legitur: ἐπὶ ἔτους ,ζς ἰν(δικτιῶν)ος α̅ῃ ἐν μηνὶ δικευρίῳ α̅ῃ ἡμέρα δ' ὥρα γ̅ῃ ἐτελειώθη τῷ παρὸν βιβλίον (i. e. hora III diei I m. decembris anni p. Chr. n. 1497). quae subscriptio ex archetypo transcripta est; codex enim manu eadem qua codex 1406 exaratus est i. e. a Georgio Cocolo: videtur apographum esse codicis Parisini 2413.

147.

Codex 1551 Phill. = 252 Meerm. = 294 Clar. = 58 Pel., chartaceus, cm. 34,8 × 23,2, saec. XVI, foliorum 335, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Anonymi περὶ τῶν δυοκαίδεκα τόπων τοῦ θεματίου (capita LXVII): incip.: Ὁ ιβ τόπος καὶ μεταχόσμιος καλούμενος σημαίνει τὰ περὶ ἐχθρῶν καὶ δούλων καὶ τετραπόδων. desin.: ἐπανελεύσεσθαι· ἐπεὶ καὶ τὸ ζώδιον, τροπικὸν ἦν.

2. fol. 70ᵛ: λέοντος φιλοσόφου· περὶ βασιλείας καὶ ἀρχόντων, πῶς ἐστι γνῶναι τὸ μῆκος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· καὶ τί γίνεται ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ (capita CCCXXXIV). incip.: Σκόπει τὸν ἥλιον καὶ ἐὰν ἔστιν ἐν τῷ ὡρ(οσκόπῳ). desin.: εἰσὶ δὲ σελήνης κακώσεις, πολλὰ σχήματα· ἅτινα ὀφείλεις ζητεῖν.

3. fol. 240ʳ: ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ πυθαγορικοῦ λαξευτηρίου· ἤτοι τοῦ ῥαβουλίου· οὕτω πως λεγομένου περσιστί. incipit: Τὸ εἶδος τόδε, τὸ ὄνομα ἐστὶ τοῦ λαχιὰμ· ὅς ἐστι κύριος τοῦ πρώτου οἰκήματος.

4. fol. 276ʳ: σημεῖα τῶν δώδεκα ζωδίων (figurae); σημεῖα τῶν ἑπτὰ πλανήτων (tabulae).

5. fol. 277ʳ: περὶ κομίτων. incipit: Κομῖται δὲ ἤδη κατὰ τὸν ἀριστοτέλην θ'.

6. fol. 277ᵛ med.: περὶ τῶν ἀστέρων τῶν καλουμένων διαττόντων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν σημειώσεως. incipit: Ὁ αἰθὴρ σφόδρα ἐστὶ διὰ πυρός· ἔστι δὲ ὑπὲρ τὸν ἥλιον.

7. fol. 278ʳ: ὅσοι τῶν λίθων εἰς ἀνακοχὴν ζάλης καὶ τρικυμίας θαλάσσης. incip.: Ἄνθραξ καὶ καλχηδόνιος ἀπὸ παιδίου φορούμενος, ναυαγήσαντας ὑποβρυχίους οὐκ ἐᾷ γενέσθαι.

8. fol. 278ᵛ et 295ʳ: Excerpta ex Damostrato et Timotheo.

9. fol. 296—300 et 279—285 (binis columnis scr.): ποίημα, τοῦ ἐπὶ τοῦ κανικλείου τοῦ χαματηροῦ· περὶ ζωδίου κύκλου· καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, τῶν ἐν οὐρανῷ. incipit:

Ἐξ οὐρανίων ἀντύγων σοι βιβλίον,
γράψας προσάγω δέσποτα στεφηφόρε·
ἄναξ μα(νουὴλ), πορφυρόβλαστε κλάδε.
ὁ χαματηρὸς ἐκ γένους ἰωάννης. desinit:
κέρδος δίδωσιν ἐκ βροτῶν πενεστάτων
καὶ ταῦτα ἡ βαβυλώνων γράφει.

(ed. Miller, Notices et Extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale, tom. XXIII, 2 (1872) p. 53—111).

10. fol. 286r: περὶ ἡλίου· ἀπὸ ποίου ζωδίου ἄρχεται· καὶ πότε εἰσέρχεται ἐν ἑνὶ ἑκάστω τούτων· καὶ πῶς δεῖ εὑρίσκειν αὐτόν. incipit: Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὰ ζώδια εἰσὶ δώδεκα. sequuntur capita περὶ τῶν πολευόντων καὶ διεπόντων, περὶ τῶν σπορίμων ἡμερῶν, περὶ τοῦ γνῶναι εἰ ἔσται εὐθηνία τῶν εἰδῶν ἢ στέρησις, περὶ ἀποκρυβῆς, περὶ τοῦ πότε ἔσται τινὶ καλὸν ἢ κακόν.

11. fol. 289—294 et 301—305: Excerpta ex Ptolemaei Fructu (ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ πτολεμέου) et alia astronomica.

12. fol. 306r: θεωρία τῆς σελήνης· ἥμισυ φιλία καὶ τελεία ἀγάπη τοῦ χρόνου.

13. fol. 315r—316v: Tabulae astronomicae.

14. fol. 317r: περὶ (ση)μασιῶν τῶν πολευόντων καὶ διεπόντων ἀποτελέσματα. incip.: ἡμέρα σάββατον· ὥρα πρώτη, χρόνος πολεύει καὶ αὐτὸς διέπει.

15. fol. 321r: Astrampsychi Oraculorum interpretatio. tit.: βασιλεῖ μεγάλω πτολεμαίω· ἀστράμψυχος ἱερεὺς· καὶ βίβλων ἐπισφραγιστὴς· ἰδίω δεσπότη χαίρειν. incipit: Ὅτι μηδὲν ὤφελόν σε τῶν καλῶν λανθάνειν· καὶ τῶν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον χρησίμων. desinit: ἀπαλλάσση τῆς γυναικὸς ἄρτι. (ed. R. Hercher, Berol. 1863). sub finem lacuna hiat unius folii.

16. fol. 334v—335v: Tabulae astronomicae.

Quaternio κε (fol. 185—192) perperam compactus est ante quaternionem κδ (fol. 193—200); item ternio λδ (fol. 249—254) ante quaternionem λβ (fol. 255—262), cum collocandus esset post folium 270. ternio λς (fol. 295—300) bibliopegi culpa post quaternionem λη collocatus est, ponendus fuit ante folium 279. — Codex transscriptus esse videtur e codice Parisino 2424.

148.

Codex 1552 Phill. = 253 Meerm. = 296 Clar., chartaceus, cm. 32,5 × 24, saec. XVI, foliorum 277.

1. fol. 1r: Aristotelis dicta de harmonia (ἀριστοτέλους ὅσα περὶ ἁρμονίαν). incip.: Διὰ τί οἱ ποιοῦντες καὶ οἱ ἀπολαύοντες αὐλοῦνται. desin.: ὅτι μιᾶς ἔχει χορδῆς φωνὴν τὰ ἀντίφωνα (Arist. Problem. p. 917 b17—919 a8).

2. fol. 3r: [Euclidis] Introductio harmonica (ed. Meibom, Antiquae Musicae auctores septem, Amstelodami 1652). cf. Heiberg, Litterargeschichtliche Studien über Euklid, p. 53 sqq.

3. fol. 11r: Euclidis Sectio canonis (ibid.).

4. fol. 16r: Aristoxeni Harmonicorum elementorum libri tres (ed. P. Marquard, Berol. 1868).

5. fol. 42r: Nicomachi Geraseni Harmonices enchiridion (ed. Meibom l. l.). tit.: νικομάχου γερασηνοῦ πυθαγορικοῦ ἁρμονικῆς ἐγχειρίδιον ὑπαγορευθὲν ἐξ ὑπογείου κατὰ τὸ παλαιόν: βιβλία β'.

6. fol. 57r: Manuelis Bryennii commentarius in Ptolemaei Harmonica. tit.: ΜΑΝΟΥΗ͂Λ ΒΡΙΑΙΝΙΟΥ ἉΡΜΟΝΙΚΗ͂. ΜΟΥΣΙΚΗ͂ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΜΕΤᾺ ΚΑῚ ΤΗ͂Σ ΕΞΗΓΙΣΕΩΣ ΒΡΥεννίου. incipit: Ἐπειδήπερ ὁ χρόνος. desinit: ὡς ἕκαστον ἐναργῶς σὺν θεῷ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὡς οἷόν τε ἄρα ἡμῖν ἐξεθέμεθα. (ed. Wallis, Operum Mathematicorum vol. III, Oxoniae 1699, p. 359 — 508).

7. fol. 147r: (Michaelis Pselli) de anima opiniones celebres. tit.: ΔΟΞΑΙ ΠΕΡῚ ΨΥΧΗ͂Σ. incip.: Ὅτι τῶν ψυχικῶν δυνάμεων αἱ μὲν εἰσὶν ἄλογοι, αἱ δὲ λογικαί. desin.: νῦν δὲ τοὐναντίον λεπτομερέστερος γίνεται. (Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 1029—1076).

8. fol. 165r—173v: Euclidis Catoptrica (ed. Gregorius, p. 645—664). idem opusculum fol. 174r—183v altera manu repetitum est.

9. fol. 184r: (Problema mathematicum). tit.: ἡ τούτου τοῦ προβλήματος μέθοδος ἀραβική ἐστι: — incipit: Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν δύο μέσας ἀνάλογον εὑρεῖν.

10. fol. 186r: Euclidis Phaenomena (ed. Gregorius, p. 557—597).

11. fol. 208r: τὰ πρὸ τῶν εὐκλείδου ὀπτικῶν. incip.: Ἀποδεικνὺς τὰ κατὰ τὴν ὄψιν. cf. Heiberg l. s. l. p. 139 sqq.

12. fol. 226r: EUCLIDIS Data (ed. Gregorius, p. 461—529).

13. fol. 264r: εὐκλείδου φαινόμενα (cf. num. 10). incip.: οἷον τοῦ ὠρίωνος τυχὸν τὸ ἀπὸ τῆς ζώνης ἄχρις τῶν ποδῶν αὐτοῦ διάστημα τὸ αὐτό ἐστιν ἀεί.

14. fol. 266r: εὐκλείδου ὀπτικῶν. incip.: Ἴσως εἴπῃ τὶς ἂν ὡς ἐπειδὴ οὐ μόναι αἱ βγα προσπίπτουσιν ἀκτῖνες. cf. Gregorii edit. p. 606.

15. fol. 269v: εὐκλείδου δεδομένα (cf. num. 12). incip.: Τῶν δεδομένων τὰ μὲν θέσει ἐστὶ δεδομένα· τὰ δὲ μεγέθει.

Codex variis manibus scriptus est, magnam partem manu Bartholomaei de Zanettis (cf. cod. 1639).

149.

Codex 1553 Phill. = 254 Meerm. = 297 Clar. = 175a Pel., chartaceus, cm. 32,2 × 25, saec. XVI, foliorum 156, olim Nauloti.

1. fol. 1v: CLAUDII PTOLEMAEI Harmonicorum libri III (ed. Wallis, Veter. Mathem. vol. III p. 1 sqq.). desinit liber tertius: λοιπὸν δ' ἐπισκέψασθαι καὶ τὰς καθέκαστον πιθανῶς ἂν ἐπιτηρηθέντα διὰ τῶν γενομένων (Wallis l. l. p. 149). tria capita extrema desunt.

2. fol. 53r: PORPHYRII commentariorum in Ptolemaei Harmonicorum librum I quattuor capita priora. tit.: Πορφυρίου εἰς τὴν αρμονικὴν Πτολεμαίου ὑπόμνημα. incip.: Πολλῶν αἱρέσεων οὐσῶν ἐν μουσικῇ. desin.: ὧν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὴν ἐξήγησιν ποιησόμεθα (ed. Wallis l. l. p. 189—265).

3. fol. 104r: Excerpta ex PTOLEMAEI Syntaxi (ἐκ τῆς συντάξεως πτολεμαίου κεφαλαιωδῶς εἰρημένων). incip.: Ὅτι σφαιροειδὴς ὁ οὐρανὸς, καὶ σφαιροειδῶς φέρεται. cf. Ptolemaei Syntaxis ed. Halma, Paris. 1816, II voll.

4. fol. 116r med.: IOANNIS PHILOPONI de usu astrolabii liber. tit.: ιωάννου ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου, περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως. καὶ τί τῶν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένων σημαίνει ἕκαστον. incipit: Τὴν ἐν τῷ ἀστρολάβῳ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας ἐξάπλωσιν. desinit: καὶ πόσαις τούτου μοίραις διέστημεν ἐπὶ θάτερα. (ed. H. Hase, Mus. Rhen. vol. VI [1838] p. 129—156).

5. fol. 131r med.: ʽΕΤέρα ἐξήγησις περὶ τοῦ ʼΑΣΤΡΟΛΆΒΟΥ (fortasse AMMONII Hermiae filii: cf. cod. Barocc. 166). incipit: Εἰ βούλει γινώσκειν τὴν τοῦ ἀστρολάβου μέθοδον. desinit: καὶ ἐμβιβᾶσαι καὶ ἐν αὐταῖς τοὺς πλανήτας εἰς τοὺς οἰκείους τόπους, καθὼς πρότερον διεταξάμεθα. cf. Hase l. l. p. 158 sqq. P. Tannery, Revue archéologique 1887 I p. 23.

6. fol. 134r med.: τοῦ γρηγορᾶ κυροῦ νικηφόρου τοῦ φιλοσόφου πόνημα περὶ κατασκευῆς καὶ γενέσεως ἀστρολάβου. incipit: Τὸ μὲν ἔξωθεν δοχεῖον ὃ περιέχει τὰ τύμπανα. desinit: ἤγουν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ θερινοῦ ὡς λέλεκται· καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον.

7. fol. 141r: σχολὴ (i. e. Scholia) ἐκ τῶν δημοφίλου. incip.: Ἐπὰν στήσεις τὸν ἐπικρατήτορα. desin.: διὸ καὶ ὡριμαῖα κέκληται.

8. fol. 154r: παύλου ἀλεξανδρέως περὶ οἰκοδεσποτείας. cf. cod. 1550 num. 4.

Codex variis manibus scriptus est: I fol. 1—52 (manu Ioannis Mauromatae: cf. cod. 1497); II fol. 53—103 (manu Nicolai Cocoli: cf. cod. 1625); III fol. 104—156.

Codex Pelicerianus 175 ea tantum continebat quae in foliis 104—156 huius codicis extant, sed praeterea in illo inerant Ἰωάννου τοῦ διακόνου ἐξηγήσεις μερικαὶ εἴς τινα τοῦ Κλεομήδους σαφηνείας δεόμενα περὶ κυκλικῆς θεωρίας. cf. Omont, Catalogue des mss. grecs de Guillaume Pelicier p. 47. v. inf. cod. 1555 num. 6.

150.

Codex 1554 Phill. = 255 Meerm. = 298 Clar., chartaceus, cm. 32,6 × 23,5, saec. XVI, foliorum 245.

1. fol. 1r: CLAUDII PTOLEMAEI Harmonicorum libri III (ed. Wallis, Veter. Mathem. vol. III p. 1—151).

2. fol. 67r: PORPHYRII in Ptolemaei Harmonica commentarii (ibid. p. 189—355).

3. fol. 186r: Aristidis Quintiliani de musica libri III (ed. Alb. Jahn, Berol. 1882).

Codex manu Bartholomaei de Zanettis exaratus est (cf. cod. 1639).

151.

Codex 1555 Phill. = 256 Meerm. = 300 Clar. (= 175b + 124b Pel.), chartaceus, cm. 32,4 × 24, saec. XVI, foliorum 106, olim Nauloti.

1. fol. 1r: Aristidis Quintiliani de musica libri III.

2. fol. 54v: (Anonymus de musica). incipit: Ῥυθμὸς συνέστηκεν ἔκ τε ἄρσεως καὶ θέσεως. cf. Anonymi scriptio de musica, Bacchii senioris introductio artis musicae, ed. Bellermann, Berol. 1841, p. 17—86.

3. fol. 64v: Bacchii senioris Introductio artis musicae (ed. Meibom, Antiquae Musicae auctores, vol. I). incipit: Μουσικὴ τίς ἐστιν· εἴδησις μέλους καὶ τῶν περὶ μέλος συμβαινόντων. desinit: οἷον ω τον πίτυος στέφανον.

4. fol. 69v med.: Altera εἰσαγωγὴ τέχνης μουσικῆς βαχχείου τοῦ γέροντος. incipit: Τῇ μουσικῇ τέχνῃ πᾶσαν τὴν δογματοποιΐαν. (ed. Bellermann l. s. l. p. 101—108). in fine additi sunt senarii octo (incip.: τῆς μουσικῆς ἔλεξε βαχχεῖος γέρων) a Meibomio in fine praefationis suae ad Bacchii Introductionem editi.

5. fol. 72r inf.: (Dionysii et Mesomedis Hymni). nomina poetarum desunt. notae musicae superscriptae sunt versibus hymni primi et versibus quibusdam hymni tertii. (ed. Bellermann, Berol. 1840).

6. fol. 73v: τοῦ σοφωτάτου χαρτοφύλαχος τῆς πρώτης ἰουστινιανῆς καὶ πάσης βουλγαρίας τοῦ καὶ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων χυροῦ ἰωάννου διακόνου τοῦ πεδιασίμου ἐξηγήσεις μερικαί, εἴς τινα τοῦ κλεομήδους σαφηνείας δεόμενα. incip.: Εἰς τὴν ἐπιγραφήν. κλεομήδους κυκλικῆς θεωρίας μετεώρων πρῶτον: ἐξήγ(ησις): Κυκλικῆς μὲν εἴρηται, διότι εἰσὶ καὶ μετέωρα μὴ ἐν κύκλοις τὴν θεωρίαν ἔχοντα. desin.: κύκλος γὰρ κύκλον οὐ τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο, κατὰ τὸ δέκατον τοῦ αὐτοῦ βιβλίου. A folio 73 novus quaternio incipit.

7. fol. 91r med.: τοῦ αὐτοῦ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων. incipit: Τὸ εἰς τοὺς ἀστέρας τοὺς ἑπτὰ τοὺς πλάνητας ὠνομασμένους. desinit: μιᾶς ἄλλης ἡμέρας ἐμβολίμου δέονται.

8. fol. 93r: Heronis Alexandrini Geodaesia (ed. Hultsch, p. 141—152). tit.: Γεωδαισία σὺν θεῷ τοῦ ἥρωνος, τὸν τῶν σχημάτων ἀποδεικνύουσα μοδισμὸν καὶ πάντα τὰ κατὰ μέρος αὐτοῦ.

9. fol. 100v med.: ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ ἀργυροῦ, πῶς ἂν τὰ μὴ ὀρθὰ τῶν τριγώνων εἰς ὀρθὰ μεταποιῆσαι μὲν· καὶ περί τινων ἄλλων σχημάτων. incipit: Ἡ τῶν γεωμετρουμένων χωρίων μέτρησις κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς διάφορα σχήματα πολλῆς δεῖ καὶ σκέψεως.

10. fol. 102v: (Excerpta ex Heronis Geometria). incip.: Ἐπίπεδος γεωμετρία συνέστηκεν ἔκ τε κλιμάτων. (cf. Heron. Alex. rel. ed. Hultsch p. 44 sqq.). sequuntur (fol. 104v inf.) ὅροι τοῦ δεκάτου στοιχείου εὐκλείδου, (fol. 106r) ἀριθμοὶ ἰνδικοί et νεοφήτου μοναχοῦ σχόλιον.

Codex duabus manibus scriptus est: I fol. 1—72 et 104—106 (manu Nicolai Cocoli); II fol. 73v—103v. — num. 6 (et 7?) pars fuit codicis Peliceriani 175, num. 8 (et sqq.?) pars codicis Pel. 124.

152.

Codex 1556 Phill. = 258 Meerm. = 265 Clar., chartaceus, cm. 20,2 × 14, saec. XVI, foliorum 97.

1. fol. 1r: Plutarchus de tranquillitate animi. incipit: πλούταρχος παχκίῳ εὖ πράττειν· ὀψέ σου τὴν ἐπιστολὴν ἐκομισάμην. desinit: ἀδεῶς καὶ ἀνυπόπτως προσάξουσιν.

2. fol. 31r: Plutarchus de fortuna Romanorum. incipit: Αἱ πολλοὺς πολλάκις ἠγωνισμέναι. desinit: καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.

3. fol. 54v: (Plutarchus) de Alexandri fortuna aut virtute (or. I et II). incipit: Οὗτος ὁ τῆς τύχης λόγος. desinit: εἰ τὸν ἐμὸν φοβεῖσθε ὑμεῖς.

Adnexa sunt typis impressa quaedam: 1. versiones latinae *Plutarchi de tranquillitate et securitate animi* (cui

accessit *Basilii* epistula de vita per solitudinem transigenda), *de fortuna Romanorum*, *de fortuna vel virtute Alexandri*, Parisiis in aedibus Ascensianis a. 1505 editae. 2. *Guilielmi Budei versio latina Plutarchi Cheronei de placitis philosophorum*, a. 1505.

153.

Codex 1557 Phill. = 259 Meerm. = 268 Clar. = 116 Pel., chartaceus, cm. 21,8 × 17,4, saec. XVI, foliorum 85, olim Nauloti.

NEMESII de natura hominis liber.

In initio aliquot folia amissa sunt, fol. 1r incipit: (τοί)νυν ὡς ἐν εἰκόνι τῷ ἀνθρώπῳ (Migne, Patrol. gr. tom. XL p. 529 v. 16).

Prima folia quattuor maculis laesa sunt.

154.

Codex 1558 Phill. = 260 Meerm. = 270 Clar. = 241 + 250 + 245 + 246 Pel., chartaceus, cm. 22,7 × 17,2, saec. XVI, foliorum 82, olim Nauloti.

1. fol. 1r: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ συμεὼν βέστου τοῦ ὡσὴθ· σύνοψις καὶ ἀπάνθισμα φυσικῶν τῶν φιλοσόφων διδαγμάτων. incipit: Ὁ μὲν σοφὸς πλούταρχος· ὦ μέγιστε καὶ θειότατε βασιλεῦ, διαφόρους δόξας ἀπαριθμούμενος. opusculum hoc totum fere (si duo capita extrema περὶ ἐκλείψεως ἡλίου et περὶ ἐκλείψεως σελήνης exemeris) conspirat cum MICHAELIS PSELLI libro ἐπιλύσεις σύντομοι φυσικῶν ζητημάτων (ed. G. Seebode, Gothae 1840 = Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 784—809). in fine capitis περὶ μεγέθους καὶ σχήματος ἡλίου (fol. 12r inf.) haec rubro subscripta sunt: Ἰστέον ὅτι τὸ περὶ σελήνης κεφάλαιον οὐκ ἐγράφη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸ τὸ ἀντιβόλ(ιον): διὸ καὶ εἰ θέλῃς γράψαι τί κάτωθεν, ἄφει κενὸν τὸν παρόντα τόπον, et duae paginae (fol. 12v et 13r) vacuae relictae sunt, in folio 13v incipit caput περὶ ἐκλείψεως ἡλίου. Hoc opusculum solum inerat in codice Peliceriano 241.

2. fol. 15r: ANASTASII SINAITAE περὶ μήκους καὶ βραχύτητος ζωῆς· καὶ περὶ ποικίλων καὶ αἰφνηδίων θανάτων. v. sup. cod. 1424 num. 4. Hoc opusculum solum continebat codex Pelicerianus 250.

3. fol. 25r: Excerpta ex ALEXANDRI APHRODISIENSIS Quaestionibus naturalibus et moralibus (ed. L. Spengel, Monachii 1842). tit.: ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως, ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν ἠθικῶν αὐτοῦ προβλημάτων· τοῦ ἀριστοτέλου· σχόλιον, ἐν διαλόγῳ περὶ τοῦ εἰ πάντα γίνοιτο καθειμαρμένην ἀναιρεῖσθαι τὸ δυνατόν τε καὶ ἐνδεχόμενον. incip.: Ἆρα σοι δοκεῖ τὰ καθειρμὸν αἰτίων γίνεσθαι (Spengel p. 22 sqq.). sequuntur alia excerpta ex libris II et III. fol. 31r inf. novum caput incipit (quod in editione non extat) ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου τῶν παρὰ ἀριστοτέλους περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν: Περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν ἐλέγετό τις καὶ τοιαύτη δόξα· εἴη μὴ φύσις οὐχ ὁμοία πάντων, ἀλλ' ἔχει διαφοράν κτλ. abrumpitur in fine quaternionis (fol. 32v): οὔτε πολλοῖς οὔτε ἐν οἷς ἐστι πολύ τι, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀλίγοις τῶν ὄντων. Haec excerpta extabant in codice Peliceriano 245.

4. fol. 33r: (Commentarius de logica), cuius initium deest. incipit: ττου (sic) τῶν τὴν λογικὴν πραγματείαν ἐξηγομένων ὡς πρό τοῦ εὐθέως ἐκπέπτωκεν. καὶ πρῶτον μὲν ἔστι σχῆμα· ἐκ δύο καταφατικῶν καθόλου προτάσεων συγκείμενον. inest caput περὶ εἰκόνων: Εἰκὼν ἐστὶν ὁμοίωμα χαρακτηριστικὸν τοῦ πρωτοτύπου κτλ. desinit commentarius: διαιρεῖται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα ἐκ πέντε τμημάτων· περὶ τίνων δὲ τούτων ἕκαστον διαλαμβάνω σαφές.

5. fol. 38r: τοῦ αὐτοῦ ψελλοῦ τίνα περὶ δαιμόνων δοξάζουσιν ἕλληνες (Michael Psellus de operatione daemonum ed. Boissonade, p. 36—43 = Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 876—881). a folio 38 novus quaternio incipit et nova manus.

6. fol. 42v: PSELLI Timotheus sive de operatione daemonum (ed. Boissonade l. l. p. 1—36 = Migne l. l. p. 820—876).

7. fol. 62v: τοῦ κυροῦ ἰωάννου καὶ πρώτου τῶν φιλοσόφων τοῦ ἰταλοῦ εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀριστοτέλους ἔκδοσις ἐπίτομος. incipit: Ἡ λογικὴ πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εὕρεσιν τῆς ἀποδείξεως. desinit: τὴν ἔνδειαν τῆς φύσεως ἰασάμενοι τῇ παρ' αὐτῶν ἐξουσίᾳ. initium huius commentarii edidit

Brandis in Scholiis in Arist. p. 94b30—95b5. cf. Prantl, Geschichte der Logik II² p. 301 sqq. Hic commentarius inerat in codice Peliceriano 246.

Codex variis manibus scriptus est: I fol. 1r—24r (manu Nicolai Malaxi: cf. cod. 1407); II fol. 25r—37v et fol. 62v—82r; III fol. 38r—61v.

155.

Codex 1559 Phill. = 261 Meerm. = 272 Clar., chartaceus, cm. 20,5 × 15, saec. XVI, foliorum 35.

Georgii Pachymerae Epitome logices Aristotelis. tit.: γεωργίου διακόνου πρωτεκδίκου καὶ δικαιοφύλακος τοῦ παχυμέρου περὶ λογικῆς. incipit: Γεννᾶται παρ' ἡσιόδω καὶ ἶρις τῶ θαύματι. abrumpitur in fine Analyticorum his verbis: κατὰ τὴν φράσιν τῆς λέξεως (fol. 41r med. ed. Ioann. Lertout, 1581). cf. cod. 1521.

Codex manu Angeli Vergecii scriptus est.

156.

Codex 1560 Phill. = 262 Meerm. = 301 Clar. = 44 Pel., chartaceus, cm. 19,6 × 15,7, saec. XVI, foliorum 111, olim Nauloti.

Oppiani Halieuticorum libri I—IV cum glossis interlinearibus (sub finem libri I desinentibus) et paucis scholiis marginalibus.

157.

Codex 1561 Phill. = 263 Meerm. = 303 Clar. = 45 Pel., chartaceus, cm. 22 × 16,4, saec. XVI, foliorum 45, olim Nauloti.

(Commentarius in Oppiani Halieuticorum libros V). titulus deest. incipit: (Τ)ολμηρὰ λέξις ὅτι εἶπεν ἔθνεα καὶ οὐκ εἶπεν γένη ἢ φύλα, διὰ τὸ γινώσκειν τὰ θαλάττια ζῶα ἄλληλα ἐσθίοντα δίκην ἐθνῶν. desinit: ῥίζουχα δὲ τὰ συνέχοντα τὰς ῥίζας τῶν οἴκων: τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῶν ὀππιανοῦ ἁλιευτικῶν. cf. Scholia in Oppianum ed. Bussemaker (in Dübneri editione Scholiorum in Theocritum, Paris. 1849) p. 260—364.

158.

Codex 1562 Phill. = 265 Meerm. = 306 Clar. = 78 Pel., chartaceus, cm. 20,5 × 15,2, saec. XVI, foliorum 96, olim Nauloti.

1. fol. 1r: ἰατρικὴ καταστοιχεῖον, περί τινων πτηνῶν καὶ νηκτῶν καὶ χερσαίων ζώων δυνάμεως, ἐκ τῆς τοῦ συμεὼν μαγίστρου ἀντιοχέως πραγματίας. incipit: 'Αετὸς ἐστὶν μέγα ζῶον, βασιλεὺς ἁπάντων τῶν πτηνῶν. sequuntur (eodem ordine alphabetico) excerpta περὶ τῶν τετραπόδων ζώων et ἀρχὴ ἑτέρα τῶν ἐνάλίων ζώων.

2. fol. 57r: Excerpta ex Geoponicorum libro XIII. tit.: θεραπεία εἰς λύμην διαφόρων βλαπτικῶν ζώων. incip.: 'Εὰν νέφος ἀκρίδων ἐπέρχεται, πάντες ἔνδον μενέτωσαν ἀφανεῖς· καὶ οὕτως αἱ ἀκρίδαι παρελεύσονται τὸ χωρίον (cf. Geopon. ed. Niclas p. 932 sqq.). in fine accedit caput περὶ χοίρων, ex Geoponicorum libri XIX capite septimo (ed. Niclas p. 1227 sq.).

3. fol. 66r: Remedia graeco-barbara. incip.: ('Α)ντίδοτο καπονάτο· σπορίσματα τέσσαρα· χιμονικῶ· ἀγγουρίου πεπονίου· χολοχηθίου σταφίδες.

4. fol. 67r: (Glossarium medico-botanicum). incipit a littera β̄: Βόλιτος ἡ κόπρος τοῦ βοός. Βόλβητα καὶ βολβία καὶ βολβοὶ καὶ βολιτά, τὰ ἄγρια χρόμυα· ἅπινα καὶ σκιλοχρόμυα (ι ex υ corr.) λέγονται. Βήχιον, ἡ χαμαιλεύκη. Βερνικάριον, τὸ πυρὸν νίτρον. Βουνιάς, ἡ γογγυλίς. desinit: ὤχρα, εἶδος γῆς κιρρᾶς· ᾗ οἱ ζωγράφοι χρῶνται, καὶ οἱ ξενῶνες εἰς τὰς ἰσχυρᾶς ἐμπλάστρους. cf. Boissonade, Anecd. Gr. II p. 396 sqq.

5. fol. 80r: αὗται αἱ ἀντίδοτοι ἐμετεγχοτίσθησαν (μ supra lineam) (sic! voluitne ἐμετεγκομίσθησαν?) ἐκ τῶν περσῶν εἰς τὴν ἑλλάδα, παρὰ κωνσταντίνου ἰατροῦ τοῦ μελιτινιώτου ἐν κωνσταντινουπόλεως (sic). incip.: 'Αντίδοτος διαφορητικὸν πνευμάτων παντὸς τοῦ σώματος. sunt remedia νγ'.

6. fol. 88r med.: ἀρχὴ. τὰ περὶ γλυκυσμάτων· ἤγ(ουν) τζουαρισίων (remedia κϛ'). incip.: τζουαρίσκαφοῦρ· ποιοῦν πρὸς τὰς σφοδρᾶς ὀδύνας εὐστόμαχον.

7. fol. 92r: Index rerum quae hoc codice continentur.

159.

Codex 1563 Phill. = 266 Meerm. = 307 Clar., chartaceus, cm. 20,5 × 16,4, saec. XVI, foliorum 41, olim Nauloti.

1. fol. 1—35: MANUELIS PHILAE carmen de animalium proprietate (ed. Lehrs et Dübner, Poetae bucolici et didactici, vol. I, Paris. 1846). tit.: στίχοι τοῦ σοφωτάτου πρωτασεκρῆτις περὶ ζώων ἰδιότητος· εἰς τὸν βασιλέα κυρὸν μιχ(αὴλ) παλαιολόγον τὸν νέον. incipit:

Ἐχρῆν μὲν ἀδὰμ τὸν γενάρχην τὸν μέγαν.

desinit: οἱ ναυτικοὶ καλοῦσιν ἐκ τοῦ πράγματος (v. 1965 edit. l.).

2. folia 36—41 manu altera scripta et praecedentibus adnexa sunt. insunt excerpta ἐκ τῶν πολυβίου τοῦ ι^ου λόγου. incip.: Οἱ μὲν αἰτωλοὶ προσφάτων ἐπηρμένοι ταῖς ἐλπίσιν. desin.: διὸ καὶ τοῦτο γίνεται τῆς δεόντως ἱστορίας συντεταγμένης ὠφελημότατον. (Polyb. ed. Hultsch, vol. III p. 760, 11—768, 25).

160.

Codex 1564 Phill. = 267 Meerm. = 308 Clar. = 119 Pel., chartaceus, cm. 20,8 × 14,8, saec. XVI, foliorum 101.

Geoponicorum libri XX. tit.: Ἥρωνος φιλοσόφου συλλογὴ ἐκ διαφόρων βίβλων ἐρανισθεῖσα· ὃ δὴ βιβλίον ἀπάνθισμα κατωνόμασται· συνείλεκται δὲ, ἔκ τε φλωρεντίνου φιλοσόφου καὶ δημοκρίτου· ἔτι δὲ, ἰουινδανίου· ἀνατολίου· βηρυτίου· διοφάνους· λεοντίου· ἀπουηλίου· βάρωνος· ζωροάστρου· φρόντωνος· νεβροῦ· παλαμήδους· καὶ τῶν χαντηλίων· καὶ ἑτέρων φιλοσόφων. est quasi epitome Geoponicorum, multa capita desunt, ea quae extant omnia fere admodum decurtata sunt. praemissis tabula capitum et quinque capitulis περὶ τοῦ κρόκου, περὶ τοῦ λευκοῦ ὕδατος, περὶ ὀστράκου, περὶ ἀσβέστου, περὶ ξανθῶν ὑδάτων, opus incipit (fol. 2v): βίβλος ā· κεφάλαια ιβ: βίβλος διακρίσεως καὶ συγκρίσεως τῶν γεωπονικῶν ἐκλογῶν ā^η: κεφάλαιον ā. Ἐκ διαφόρων βίβλων παλαιῶν περί τε γεωργίας καὶ ἐπιμελείας φυτῶν καὶ σπορίμων (Geopon. ed. Niclas, p. 7 sqq.). desinit (fol. 101r sup.): καὶ πλάσας κολλούρια ὡς τὰ θυμιάματα, ξήραινε ἐν σκιᾶ (ibid. p. 1245 med.). Sequuntur: 1. δελέατα πρὸς πάντα καιρὸν ἐπιτήδεια (cf. Geopon. XX, 7 sub finem). 2. νικάνδρου περὶ σησάμου. incipit: Τὰ σήσαμα σπείρεται οὕτως· εἰ ἔστιν ὁ τόπος ψυχρὸς καὶ ξηρός. desinit: ἑνώσας μέλιτι θερμῷ, ὡς ἰξὸν ποιεῖς καὶ ἐργάζῃ βρώσιμον.

Hunc codicem Henricus Beckh in commentatione sua de Geoponicorum codicibus manuscriptis (in Actis seminarii philologici Erlangensis vol. IV) silentio praetermisit.

161.

Codex 1565 Phill. = 268 Meerm. = 310 Clar. (= 144 Pel.?), chartaceus, cm. 19,4 × 13,8, saec. XVI, foliorum 228, olim Nauloti.

1. fol. 1r: (CASSIANI BASSI Geoponicorum libri XX). titulus et prooemium desunt. incipit opus: Τὰ διαφόροις τῶν παλαιῶν (Geopon. ed. Niclas, p. 7 sqq.). desinit: ἀναιροῦνται· τὸ δὲ λοιπὸν πατηγίεις (sic) ἅλιξ (in capite ultimo libri XX, p. 1271 ed. Niclas). in margine manus recentior adscripsit: λείπει. praeter finem capitis ultimi desunt in codice libri XX caput 6 et capita 8—45. cf. H. Beckh l. l. (v. cod. 1564) p. 281 sq.

2. fol. 170—172: Tabulae astronomicae.

3. fol. 173v: Στίχοι εἰς τοὺς ιβ μῆνας. altera manu nomen poetae adscriptum est: Θεοδ(ώρου) Προδρόμου. incip.: Μάρτιος. Ἐγὼ στρατηγοὺς πρὸς πανοπλίαν ἄγω. (ed. Ideler, Physici et medici graeci min. vol. I p. 418—420).

4. fol. 175r: Astronomica quaedam, initio mutila. incip.: ζυγὸς σκορπίος· ὑδροχόος· καὶ ἰχθύες· εἰ δὲ γεννηθῇ ἐν πυρφόρῳ καύματα ἔχει. sequitur mox περὶ σχήματος τῆς γῆς κεφάλαιον ā^ον: Τὸ τῆς γῆς σχῆμα οὐ τετράγωνον ἔνι οὔτε πάλιν ὁλοστρόγγυλον, ἀλλὰ μακροστρόγγυλον λέγω κτλ. sequuntur capita περὶ τῆς γῆς, περὶ νεφελῶν, περὶ βροντῶν.

5. fol. 176v: PHOTII carmina quaedam. a. φωτίου στιχηρὰ πρὸς τὸν ἔμπροσθεν εἰρημένον

ἑταῖρον εἰς ὃν καὶ ὁ κανὼν ἐποιήθη κτλ. incip.: Μέσην εἰληφυῖα τοῦ παντὸς θέσιν ἐκ τοῦ κτίστου ἡ γαῖα τὸ ὕδωρ ἔσχηκεν. b. φωτί(ου) μ (μέλος?) πρός τινα ἑταῖρον δεηθέντα μαθεῖν τὰς τῶν ἀνθρώπων μεθηλικιώσεις καὶ ἄλλα τινὰ (ᾠδαί octo). incip.: ἡλικίαι τῶν ἀνθρώπων ὡς δοκεῖ τοῖς σοφοῖς, πᾶσαι εἰσὶν ἐννέα. c. ἐξαπ(οστειλάριον)· ἵν' οὐρανὸν τοῖς ἄστροις. incipit: Γένεσιν ἔξω νόει, λευιτικὸν ἀριθμός γε.

6. fol. 179r inf.: Astronomica varia. incip.: Οἱ λέγοντες ὅτι ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ ὁ τρόπος ὥρισται τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα αὐτοῦ· οὐκ ἴσασιν ἄρα τί λέγουσι καθὼς ἑλλήνων παῖδες ματαιολογοῦσι περὶ τούτου ὅτι ὥρισται ἑνὶ ἑκάστῳ ὁ τρόπος τοῦ θανάτου καὶ ἡ ὥρα κτλ.

7. fol. 182v med.: ἐξήγησις τῶν ἡμερῶν ἡσιόδου ἀπὸ φωνῆς τοῦ πρωτοσπαθαρίου. incipit: Τὸ κείμενον. Πρῶτον, ἕννη τετράς τε καὶ ἑβδόμη ἱερὸν ἦμαρ. (ed. Gaisford, Poetae Graeci minores, vol. II edit. novae, Lipsiae 1823, p. 448—459).

8. fol. 189v: (De novem Musis). Ἐννέα εἰσὶν αἱ Μοῦσαι διὰ τὸ τὰ μουσικὰ προσεχῆ καὶ σαφῆ διαστήματα τρία τυγχάνειν κτλ.

9. fol. 190r med.: Τῶν ιβ' ζωδίων τὰ ὀνόματα καὶ οἱ τούτων μῆνες. incip.: Κριὸς μαρτίῳ κα δέχεται τὸν ἥλιον.

10. fol. 190r inf.: ἰωάννου ἀλεξανδρέως χρόνοι τῶν ζωδίων ἐν οἷς ἕκαστον αὐτῶν ὁ ἥλιος διαπορεύεται· καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ζώδιον γινόμεναι ἐπισημασίαι αἵ ὑπογραμμαὶ εἰσίν· ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ θερινῆς τροπῆς. (ed. Petavius, Uranolog. p. 64—70 = Ioa. Laur. Lydi lib. de ostentis ed. C. Wachsmuth, p. 175—187). incip.: Καρκῖνον διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λα.

11. fol. 193v med.: Claudii Ptolemaei Inerrantium stellarum apparitiones (ed. Petavius l. l. p. 71—92; Wachsmuth l. l. p. 203—260). tit.: μῆνες ἀλεξανδρέων· πτολομαίου φάσεις ἀπλανῶν ἐπισημασιῶν.

12. fol. 207r: Heronis liber Geoponicus. incipit: τίνες αἱ γενικαὶ τῶν σχημάτων διαφοραί: — Τῶν δὲ σχημάτων ἃ μὲν ἐστὶν ἐπίπεδα. desinit: εἰ δὲ προσφάτως ἐτέθη, ἔχει ὁ στερεὸς πούς (Heron. Alex. reliqu. ed. Hultsch, p. 208—234).

162.

Codex 1566 Phill. = 269 Meerm. = 312 Clar. = 80a + 80e Pel., chartaceus, cm. 23,2 × 16,3, saec. XVI, foliorum 73.

1. fol. 1r: [Hippocratis] epistula ad Ptolemaeum regem περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου (ed. Ermerins, Anecd. medica Graeca, p. 279—297). incipit: Συνέστηκεν ὁ κόσμος ἐκ στοιχείων τεσσάρων.

2. fol. 6r: διαθήκη γαληνοῦ· περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κατασκευή. incipit: Ἐγὼ γαληνὸς πεπειραμένος πάνυ τῶν ἀνθρώπων. cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 152.

3. fol. 7r inf.: περὶ τῆς διαίτης τῶν ιβ' μηνῶν. incip.: μὴν ἰαννουάριος. ἀπὸ τῆς κε τοῦ δεκ(εμβρίου) μηνὸς ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος αὐξάνει ἡ ἡμέρα καὶ αὔξει τὸ φλέγμα.

4. fol. 8r med.: στίχοι εἰς τοὺς ιβ' μῆνας κυροῦ θεοδώρου τοῦ προδρόμου (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 418—420). incip.: Ἐγὼ στρατιγοὺς πρὸς πανοπλίαν ἄγω.

5. fol. 10r: αἱ ἐπακταὶ τῶν μηνῶν. incip.: Ὁ μάρτιος ἔχει ἐπακτὰς ε.

6. fol. 14r: Excerptum e Galeni de compositione medicamentorum secundum loca libro X (ed. Kühn vol. XIII p. 331, 17—346, 5). tit.: Γαληνοῦ περὶ ἰσχιάδος καὶ ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδος. incipit: Ἐκ τοῦ γένους τῆς ἀρθρίτιδος· ἥ τε ἰσχιὰς ἐστὶ καὶ ποδάγρα. desinit: ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει, παρηγορεῖ παραχρῆμα.

7. fol. 19r: Galeni de pulsu liber ad Antonium (ed. Kühn vol. XIX p. 629—641, 3). incipit: Σκοπὸν ἔχομεν ἐν τῷ παρόντι συγγράμματι. desinit: καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων. in fine pauca omissa sunt.

8. fol. 23r: Theophili opusculum περὶ διαχωρημάτων (ed. Ideler, Phys. et med. gr. vol. I p. 397—408).

9. fol. 32^{v} med.: Θεοφάνους περὶ διαίτης, πρὸς κωνσταντῖνον τὸν βασιλέα καὶ πορφυρογέννητον. incipit: Καὶ τοῦτο τῆς σῆς ἔργον προνοίας. initium tantum huius THEOPHANIS NONNI libri in hoc codice extat, abrumpitur post quinque versus. v. inf. cod. 1568 num. 2.

10. fol. 33^{r}: Remedia varia. incip.: Τὸ διὰ καλαμίνθης ὀξυπόριον· ὃ καλοῦσι πολυετὲς γαληνοῦ: — Τὰ διὰ καλαμίνθης καὶ τὰ παραπλήσια χνοωδέστατα ἐργάζεσθαι δεῖ. cf. Daremberg l. l. p. 153.

11. fol. 38^{r}: PSELLI πόνημα ἰατρικὸν ἄριστον διϊάμβων, binis columnis scriptum (ed. Boissonade, Anecd. Gr. I p. 175—232; Ideler, Phys. et med. gr. vol. I p. 203—243). incipit: Ἰατρικῶν ἄκουε συντόμως ὅρων.

12. fol. 52^{r} med.: ὅσα κεφαλὴν βλάπτει: — συκάμενα: βάτζινα: κεδρόκκοκα: φοινίκια κτλ. folium 53^{r} vacuum est.

13. fol. 53^{v}: Versus hexametri (valde corrupti) de evangelistis:

+ μάρκος αὐσονί ἱερὸ τα γραμματ' ἀνῆκεν,
ἑπόμενος πέτρω θεοῦ μεγάω (sic) θεράποντε.
+ υἱὸς ἀρχεγόνοιο θεοῦ μερόπεσσι μιγέντος·
ἔργα τε· λόγους τε· πάθη τε καὶ ἄλγε πάντα.
ματθαῖος ὧδ' ἔγραψε· καὶ ἔφρασε πνεύματος ἀλκῇ.
+ λουκᾶς ταῦτα δ' ἔλεξεν· ὅς ρα κατ' ἴχνος,
πάντη αἰθλέζοντι, κεχαρμένος: —

Sequitur commentariolus de evangelistis: Εὐαγγέλια τέσσαρα ἐθέσπισαν ἡμῖν οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· τὸ κατὰ ματθαῖον κτλ.

14. fol. 54^{r} med.: MANUELIS PHILAE et aliorum carmina quaedam: εἰς τοὺς μεγάλους πέτρον καὶ παῦλον (Philae carm. ed. Miller, Paris. 1855—57, vol. I p. 354 sq.), εἰς εἰκόνα τῶν κορυφαίων (ibid p. 457), εἰς τοὺς δ' εὐαγγελιστάς (ibid. vol. II p. 339 sqq., num. V et VI), εἰς τὰς ἑπτὰ καθολικὰς ἐπιστολάς, alia. intermixta sunt excerpta varia, in quibus (fol. 55^{r} inf.) APOLLINARII περὶ τῆς τοῦ ἰούδα ἀγχόνης (ed. Boissonade, Anecd. Gr. vol. II p. 464 sq.).

15. fol. 57^{r}: Catalogus imperatorum Byzantinorum, versibus iambicis. incipit: Τῶν χριστιανῶν τοὺς βασιλεῖς | Κωνσταντῖνος εὐσεβοκράτωρ. desinit: ἐφ' οὗ πόλις ἑάλω ἡ κωνσταντίνου | γένους ἰσμαηλιτῶν τῶν ἀσβεεστάτου (sic) | καὶ τέλος ἔσχε ῥωμαίων βασιλεία. versus sunt NICEPHORI CALLISTI XANTHOPULI (cf. Cyri Theodori Prodromi epigrammata, Basileae apud Ioannem Bebelium 1536) aut THEODORI PRODROMI (cf. Theod. Prodr. comment. in carmina sacra Cosmae etc. ed. Stevenson, Romae 1888, praef. p. XX num. LIV), continuati usque ad Constantinum Palaeologum, quo imperante Constantinopolis a Turcis capta est.

16. fol. 57^{v} med.: (Alphabetum asceticum), versus morales XXIV a litteris alphabeti incipientes. incip.: ἀρχὴν ἁπάντων τὸν τοῦ θεοῦ κλῆσαι φόβον. desin.: ὦ τίς ἱκανὸς ἱστορεῖν τὴν ζημίαν. cf. Greg. Naz. ἀκροστίχια παραινετικά ed. Migne, Patrol. gr. t. XXXVII p. 908.

17. fol. 59^{r}: στιχερὰ (sic) προσόμοια εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον κατ' ἦχον. incip.: Χαῖρ(ε) καταφύγιον στερρόν.

18. fol. 64^{r}: κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον τὴν ζωοδόχον πηγήν· οὗ ἡ ἀκροστιχίς· πηγὰς παθῶν ξήρανον ἡμῶν παρθένε. incipit: Παθῶν τὰς ἀβύσσους νῦν τῶν ἐμῶν.

19. fol. 67^{v}: IOANNIS GEOMETRAE in S. Deiparam hymni quattuor (Migne, Patrol. gr. tom. CVI p. 856—865). tit.: ὕμνος εἰς τὴν θεοτόκον· δι' ἡρωελεγείων· γεωμέτρου τοῦ σοφωτάτου. primus hymnus incipit: Χαῖρε κόρη χαρίεσσα, χαρητόκε, χάρμα τοκήων.

Inter folia 13 et 14 in codice Peliceriano 80 extabant ea quae leguntur in codicibus Phill. 1991. 1526. 1529.

163.

Codex 1567 Phill. = 270 Meerm. = 319 Clar. = 66 Pel., chartaceus, cm. 25,8 × 18,3, saec. XVI, foliorum 20.

GALENI liber de ossibus ad tirones (ed. Kühn vol. II p. 732—778). tit.: γαληνοῦ περὶ ὀστῶν τοῖς εἰσαγομένοις. incipit: Τῶν ὀστῶν

ἕκαστον οἷόν τι ἐστὶν αὐτὸ καθ' ἑαυτό. desinit: καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον, οὐκ ἀνάγκη νῦν λέγεσθαι.

164.

Codex 1568 Phill. = 271 Meerm. = 327 Clar. = 252 Pel., chartaceus, cm. 22,4 × 17, saec. XVI, foliorum 33, olim Nauloti.

1. fol. 1r: ORIBASII ad Eunapium libri I capita 14—17 περὶ ὑδάτων, περὶ ἀέρων, περὶ λουτρῶν, περὶ τροφῆς δυνάμεων (Oribas. ed. Daremberg et Bussemaker, vol. V p. 192—195, p. 589, p. 44—45, p. 590—592). incip.: Δεῖ δὲ καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἀρετῆς τε καὶ κακίας ἐμπείρους εἶναι. desin.: οὐ γὰρ πέττεται, τὰ ληφθέντα προσηκότως.

2. fol. 4r: τὸ πρὸς κωνσταντίνον· περὶ διαίτης. incipit: Καὶ τοῦτο τῆς σῆς ἔργον προνοίας. hoc opusculum a THEOPHANE NONNO conscriptum (cf. cod. 1566 num. 9) non integrum adhuc editum est; maximam partem (ut Anonymi librum) edidit Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. II p. 257 sqq. (cf. etiam Ermerins, Anecd. medica, p. 237 sqq.). dividitur opusculum in hoc codice in duos libros, quorum utrique praefatio ad Constantinum Porphyrogenitum praemissa est. liber I incipit (fol. 4v med.): Εὐχυμότατον ἐστὶ τὸ ἄριστον γάλα σχεδὸν ἁπάντων, desinit: χρησιμώτερον δέ ἐστιν εἰς λεπτύνουσαν δίαιταν τὸ ὀξύμελι μάλιστα (Ideler l. l. p. 257—268, 12; cf. Ermerins l. l. p. 237—273). praefatio libri II incipit (fol. 12v med.): Ὁ μὲν οὖν τῶν διαιτημάτων γαληνότατε αὐτοκράτωρ, liber II incipit: ὅσα θερμαίνει: σιτάριν ἐκζεστὸν κτλ. (Ideler l. l. p. 268, 13—281). in fine ordo capitum ab editione discrepat. desinit liber II: οὐδὲν δὲ ἕτερον φαῦλον ἔχει· τὸ τοιοῦτον ἰχθύσιον (Ideler l. l. p. 279, 21).

3. fol. 22r: Ἱεροφίλου φιλοσόφου· πῶς ὀφείλη διαιτάσθαι ἄνθρωπος· ἐφ ἑκάστω μηνή. incipit: Ἰάνουάριος φλέγμα γλυκὺ ἁρμώζει οἴνου καλοῦ εὐϊδεστάτου. desinit: καὶ ἀποσμίχεσθαι δι οἴνου· καὶ νίτρας· καὶ ἀφροδισιάζειν. verbis discrepat ab editione Hierophili (Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 409—417).

Folia 22 sqq. altera manu scripta sunt.

165.

Codex 1569 Phill. = 276 Meerm. = 332b Clar. = 83b Pel., chartaceus, cm. 23,3 × 16,8, saec. XVI, foliorum 37.

RHAZAE medici de pestilentia liber (ad calcem Alexandri Tralliani ed. de Goupyl, Paris. 1548, p. 244 sqq.). tit.: Ῥαζῆ τοῦ θαυμαστοῦ ἰατροῦ λόγος περὶ λοιμικῆς, ἐξελληνισθεὶς ἀπὸ τῆς σύρων διαλέκτου πρὸς τὴν ἡμετέραν. incipit: Ὅτι μὲν οὐδέν τι τῶν συνιστώντων τὴν ἰατρικὴν τέχνην παραλέλοιπε γαληνὸς θεόσεπτε καὶ ἀεισεβέστατε αὐτοκράτορ. desinit: εἴπομεν τὰς αἰτίας καὶ τὰ συμπτώματα τῆς νόσου· καὶ τὴν προφυλακὴν τῆς θεραπείας ταύτης· λοιπὸν καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

166.

Codex 1570 Phill. = 277 Meerm. = 338 Clar. = 69 Pel., chartaceus, cm. 24 × 17,3, saec. XVI, foliorum 73.

1. fol. 1r: Τὸ σύγγραμμα ὃ διέθετο ὁ ἐν ἁγίοις ἰωάννης ὁ δαμασκηνὸς, περὶ τῶν φαρμάκων τῶν κενούντων, καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ μεθ' ὁποίων ἑτέρων εἰδῶν μιγνῦναι δεῖ τὰ ὀξέα φάρμακα καὶ δριμύτατα, πρὸς τὸ ἐλαττοῦσθαι τὴν βλάβην αὐτῶν καὶ δακνότητα. incipit: περὶ ἀλόης. Ἀλόη ἰδίωμα κέκτηται, τοῦ καθάραι τὸν στόμαχον. desinit: ὁ βορρᾶς τὴν ξηρότητα· καὶ ὁ εὖρος τὴν ψυχρότητα. cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 59. 73.

2. fol. 10r: βοηθήματα διάφορα συλλεγέντα ἀπὸ διαφόρων βίβλων ἰατρικῶν (sermone graeco-barbaro). incip.: Εἰς τὸ βοτάνιν, θέλεινὰ ἐμπῆ.

3. fol. 36r med.: Astronomica: ψηφάρια συν θεῶ ἁγίω, δι' ὧν εὑρίσκονται οἱ κύκλοι τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καὶ τῆς ἰνδικτιῶνος. incip.: Τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ὕφειλε διὰ τῶν ιε καὶ

τὰ μένοντα δηλοῦσι τὴν ἰνδικτιῶνα. sequuntur methodi variae inveniendi paschatis.

4. fol. 48r: (Anonymi carmen de herbis, cum expositione). titulus deest. incipit: Τοὺς πυρέσσοντας τὸ χαμαίμηλον θεραπεύει. desinit: τὴν βοτάνην περὶ σῶμα φορῶν ἐχθροὺς ὑπαλύξεις. (ed. F. S. Lehrs, Poet. bucol. et didact., Paris. 1846, vol. I, 2 p. 169—173).

5. fol. 55r: Νεοφύτου μονάχου προδρομικοῦ πρόχειρος καὶ χρήσιμος σαφήνεια καὶ συλλογὴ καταστοιχεῖον περὶ βοτανῶν· καὶ ἄλλων παντίων εἰδῶν θεραπευτικῶν. incipit: Ἀμάραχον καὶ λευκάνθεμον τὸ χαμαίμηλον. ἀσιδὰ ἡ στρουθοχάμιλος· ἀσιδὰρ στερά τῆς στρουθοχαμήλου. desinit: ὠκίς· ἡ σμαρίς: ὠκίμου τὸ βασιλικόν.

6. fol. 63r med.: Λεξικὸν τῆς τῶν βοτάνων ἑρμηνείας καταστοιχεῖον τοῦ σοφωτάτου γαληνοῦ. incipit: ἀκταία· ἡ κουφοξυλαία· ἀδένες τὰ καταμάγουλα. desinit: ὤκιμον τὸ βασιλικόν. sequuntur περσικά: κακούλι τὸ κάχρυον κτλ., desin.: ἀμαρίντι· τὸ ὀξυφοίνικον.

7. fol. 70r: Ἀντιβαλλόμενα. praefatio incipit: Ἐν ἀλεξανδρεία φησὶν ἐπί τινος γυναικὸς κινδυνευούσης ζητήσας λυχνίδα κτλ. lexicon ipsum incipit: αντι ἀκανθίου σπέρματος λυχνίδος. desinit: ὤκιμον· σισύμβριον. ὠκιμοειδές· ἡδύοσμον ἄγριον. τέλος τῶν ἀντιβαλλομένων. est Pauli Aeginetae libri VII caput 25 (p. 302—304 ed. Basil. 1538), excerptum ex Galeni opusculo περὶ ἀντεμβαλλομένων (ed. Kühn vol. XIX p. 721—747).

Codex duabus manibus scriptus est: I fol. 1—47 (manu Nicolai Cocoli): II fol. 48—73.

167.

Codex 1571 Phill. = 279 Meerm. = 332c Clar. = 83c Pel., chartaceus, cm. 23 × 17, saec. XVI, foliorum 18, olim Nauloti.

1. fol. 1r: δίαιται ἰατρικαί, ἀκριβέσταται, περὶ τοῦ πῶς δεῖ διάγειν. incip.: Τροφῆς καὶ πόσεως μεταλάμβανε, μὴ πολάκις τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀρίστου. desin.: μετὰ δὲ τὴν ἰσημερίαν ποίει κένωσιν δια φλεβοτομίας ἢ δι ἐμέτων. cf. Ideler, Phys. et med. gr. vol. II p. 194—198.

2. fol. 3r: ἀρχὴ περὶ φλεβοτομίας. incipit: Ἐν πάσῃ ἡμέρα ται καὶ νυκτὴ καὶ ὥρα. desinit: ἐν τάχυ θεάσει σαφὴ καὶ πολλὴν τὴν ὠφέλειαν. est initium Galeni opusculi περὶ φλεβοτομίας (ed. Kühn vol. XIX p. 519—521, 15).

3. fol. 4v: παύλου ἐ..νίτου (Pauli Aeginetae)· ἐκ τῶν τοῦ ἱπποκράτους καὶ γαληνοῦ· ἐκλογαὶ· περὶ φλεβοτομίας. incip.: Φλεβοτομία λέγεται φλεβὸς ὀρθῶν τμῆμα ἐξερχομένου αἵματος. desin.: ἡ δὲ χρῶμα φοινίκους ἔχει, μακρονοσίαν σημαίνει, οὐ θάνατον.

4. fol. 9r: περὶ σινοψίας καὶ διδασκαλλίας οὐρῶν. incipit: Ἐὰν ἐστὴν τὸ οὖρον καθαρῶν παὶ νέφος ἐπάνο, μόνιμα θανάτου. Athenaeo adscribitur in codicibus quibusdam: cf. Daremberg, Notices et Extraits des mss. médicaux I p. 16 sq.

5. fol. 13v: σκευασία ὄξους σχυλητικοῦ σκευασθὲν παρὰ πιθαγόρου τοῦ φιλοσώφου. incip.: Μακρόβιον ποιεῖ τὸν τοῦτου χρόμενον. Sequuntur ἀντίδοτος θεοδωρίτου· ἡ λεγωμένη ἀνακάρδιος et alia remedia varia.

168.

Codex 1572 Phill. = 280 Meerm. = 391 B Clar., chartaceus, cm. 21,6 × 14,2, saec. XV, foliorum 14.

Codex lacunosus et male compactus est. folia interciderunt inter folia 2 et 3, 3 et 4, 6 et 7, post folium 7. folium 13 collocari debebat ante folium 9.

1. fol. 1r—2v: Remedia varia.

2. fol. 3r—3v: fragmentum opusculi de lapidum facultate, cuius initium et finis desunt. fol. 3r incipit: κύστιν καὶ τὸ αἰδοῖον κατάχριε· καὶ τήκει τὸν λίθον τὸν ἐν τῇ κύστει. tractantur deinde λίθος ἀγήρατος, λίθος ἄσιος, λίθος χαγάτης etc.

3. fol. 4r—5r med.: Remedia varia.

4. fol. 5r med.—6r med.: κοινῇ διδασκαλία (sic) παντὸς λίθου. incipit: Λίθος αἱματίτης· ἀπὸ τῆς τοῦ κατὰ τὴν χρείαν ὁμοιότητος οὕτως ὀνομάζεται.

desinit: δύναται δὲ οὕτως καὶ τὰ ἄλλα πάντα ῥεύματα τοῦ σώματος ἀναστεῖλαι.

5. fol. 6ᵛ: πρὸς τὰ τῶν μεσομηριῶν παρατρίμματα. incipit: μυρσίνην λείαν ἐπίπαν ξηρὰν· ἢ κύπερον μετὰ ῥόδων.

6. fol. 7ʳ—7ᵛ: συλλογὴ ἐκ τοῦ ἰατρικοῦ περὶ διαφόρων νοσημάτων. incipit: πρὸς ωτία πονοῦντα· ῥωδακίνων ὀστᾶ κλάσας.

7. fol. 8ʳ—8ᵛ: Astronomica quaedam; methodus inveniendi paschatis.

8. fol. 13 et 9—10: ἑρμηνεία διαφόρων νοσημάτων. incipit: περὶ κωφευόντων ἐκ γεννετῆς· ἐλεβόρου λαβὼν ὅσον ῥόβου τὸ μέγεθος.

9. fol. 11ʳ: νικηφόρου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως σημείωσις ὀνειράτων διὰ στίχων ἰάμβων. incipit: Ὁρῶν ἔλαιον ἐκφύγῃς πᾶσαν βλάβην. desinit: κλεῖδας κρατεῖν δὲ σύνθεσιν δηλοῖ τρόπων. cf. Artemidori et Achmetis Oneirocritica ed. Nicol. Rigaltius, Lutetiae 1603, pars III, p. 10—20, ubi Nicephori opusculum ordine alphabetico digestum legitur.

10. fol. 11ᵛ med.: ὀνειροκριτικὸν κατὰ τὴν σελήνην.

11. fol. 12ʳ: Ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀγάπη, εἰς τρία μερίζεται πρόσωπα· ὁ μὲν διὰ θεὸν ἀγαπᾶ, ὃν ἀγαπᾶ· ὁ δὲ ἐπεὶ πλούσιος ἐστὶν χάριν λήψεως δώρων· ὁ δὲ ἐμπαθῶς· καὶ ὁ μὲν εἰληκρινῶς δοξάζει ὃν ἀγαπᾶ· ὁ δὲ διὰ πλεονεξίαν· ὁ δὲ χάριν ἡδονῆς: — Sequitur expositio dicti illius Pauli Apostoli, Oboedite praepositis etc.: Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· τί οὖν ἐὰν πονηρὸς ᾖ, φησὶ πειθώμεθα; κτλ.

12. fol. 12ᵛ et fol. 14: Excerpta ἐκ τῶν ἀποφθεγμάτων τοῦ σο(φοῦ) πατρὸς ἡμῶν ἀρσενίου. incip.: Παντὸς πράγματος, ὦ ἄν τις ἐπιχειροίη, αἰτία τις προηγεῖται. cf. Migne, Patrol. gr. tom. LXV p. 88 sqq.

cf. cod. 1480.

169.

Codex 1573 Phill. = 281 Meerm. = 365ᵇ Clar., chartaceus, cm. 19,8 × 15,5, saec. XV—XVI, foliorum 48.

1. fol. 1ʳ: Iosephi Rhacendytae medici Prolegomena Rhetorices (Rhett. Gr. ed. Walz, vol. III p. 467—472). tit.: Ἰατροῦ ἰωσὴφ πιναροῦ ῥακενδύτου. incip.: Ἐμοὶ δ' ἄρα καὶ λίαν ἐπέραστος ἔδοξεν. Sequuntur (fol. 3ᵛ) τοῦ αὐτοῦ στίχοι ἰαμβικοὶ περιέχοντες ἐν ἐπιτομῇ τὴν ἅπασαν ὑπόθεσιν καὶ δύναμιν τῶν ἐγκειμένων τῇδε τῇ βίβλῳ εὐσυνάπτων μαθημάτων (ed. Walz l. l. p. 473—477). incip.: Ὁρῶν θεατᾶ βίβλον ηὐτελεσμένην.

2. fol. 5ʳ: ἰωάννου νομικοῦ τοῦ βοτανιάτου, τοῦ ἀπὸ κρήτης πρὸς ἰσίδωρον διάκονα καὶ ταβουλάρι τὸν χιώτην· στίχοι ἑκατὸν, τὸ ἰαμβικὸν διασαφοῦντες μέτρον (ed. Studemund, Anecd. Var. vol. I p. 201—204).

3. fol. 6ʳ: στίχοι ἰαμβικοὶ εἰς τὸν χαιρετισμόν. incip.: ὦ χαῖρε σεμνὴ, τοῦτο γὰρ δή σοι πρέπον. sequuntur alii versus iambici. cf. cod. Laurent. LVIII, 2.

4. fol. 6ᵛ: (Iosephi Rhacendytae) σύνοψις τῆς ῥητορικῆς (ed. Walz l. l. p. 478—569). incipit: Ἀπροοιμιάστως ἐπὶ τὴν τῶν προοιμερῶν (sic) καὶ λόγων μητέρα ἐρχόμεθα. desinit: ἀντίθεσις, οἷον διόνυσος, διόνισος. σύνοψις ῥητορικῆς βίβλιο (sic) ἔλαβεν τέρμα: | ὃν γλυκύ σοφοτάτου ἰωσὴφ ῥακενδύτου | φρόντισμα καὶ μέλημα σόφισμά τε ἡδὺς πόνος.

170.

Codex 1574 Phill. = 284 Meerm. = 291 Clar. = 54 Pel., chartaceus, cm. 22,7 × 16,9, saec. XVI, foliorum 220, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Astronomica. tit.: μέθοδος ὁποίας κράσεως εὑρήσκεται ὁ χρόνος· κράτησον τὰ ἀπὸ κτήσεως ἔτη· καὶ ὕφηλον ὑπὸ τῶν δώδεκα, καὶ ὅσα εὑρεθόσι κάτωθεν τῶν δώδεκα, αὐτὸς δὲ ὃν ζητῆς· καὶ εἰ μὲν μήνη ᾱ, ἔνι πρῶτος χρόνος· εἰ δὲ δύο, δεύτερος καὶ καθεξῆς ἕως τῶν ιβ· καὶ εἰ μὲν εὑρεθῇ πρῶτος χρόνος, ἔνι ᾱ^{ον} ζώδιον οἷον κριός. incipit: Τὸ ἔτος τοῦτο, ἀπὸ βορὰν· ψυχινὸν· ὁ δε χειμῶν ψυχρὸς καὶ συνεχῆς σφοδρῶς.

2. fol. 18ᵛ: (Excerpta ex NICEPHORI BLEMMIDAE Epitome physica). descripta sunt eius operis capita 12—14 (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 1128—1152), 18—20 (ibid. p. 1172—1189), 22 et 23 (ibid. p. 1200—1213), 27—30 (ibid. p. 1256—1300). incip.: περὶ τῶν φαινομένων φλογῶν καιομένων περὶ τὸν οὐρανὸν· καὶ τῶν καλουμένων αἰγῶν καὶ δαλῶν· καὶ διαθεόντων ἀστέρων: Ἄνωθεν μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ στερεώματος μέχρι καὶ τοῦ τέρματος τῆς σελήνης κτλ.

3. fol. 75ᵛ: περὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἡλίου καὶ ἀστέρων. incipit: Ὁ οὐρανὸς ἐν σχήματι κύβου ἐκτίστη (sic). sequitur (fol. 78ʳ med.) caput περὶ μεγέθους καὶ διαφορᾶς τῶν λεγόντων περὶ συγκρίσεως πρὸς τὴν γῆν ἡλίου καὶ σελήνης.

4. fol. 87ʳ med.: ἐκ τῆς εἰς τὸν ὄγδοον ψαλμὸν ἐξηγήσεως i. e. (NICEPHORI BLEMMIDAE) Epitomae physicae caput 32 (Migne l. l. p. 1304—1320). incipit: Οἰπῶν (sic) ὁ προφήτης πρὸς τὸν θεόν.

5. fol. 97ᵛ: τοῦ σοφωτάτου ψελλοῦ περὶ τῆς κινήσεως τοῦ χρόνου. incipit: Πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων τοῦτο χρὴ πάντας γινώσκειν περὶ τοῦ δημιουργοῦ τῶν ὅλων θεοῦ. altera pars inscripta est βιβλίον β̄ περὶ τῆς χρονικῆς ἐπινεμήσεως. desinit: ταύτην τὴν εὐχὴν λέγ(ε) πρὶν λάχης βουλόμενος ἐπαιροτεῖσαι τὸν χρησμόν.

6. fol. 132ᵛ: Νικηφόρου πατριάρχου κωνσταντίνου πόλεως ὀνηροκρητ(ικὸν) κατὰ ἀλφαβήτου διάστίχων ἰαμβικῶν (ed. Rigaltius, Artemidori etc. Oneirocritica, Lutetiae 1603, pars III p. 10—20). incipit: ἀρχὴ προπάντων, καὶ παθῶν καὶ κιλίας. desinit: ὠὰ δὺσφαγεῖν ὀφθὰ πρὸς πλούτον φέρει.

7. fol. 134ᵛ: Ἑρμηνία περὶ τῆς συντελείας. incipit: Ἐβασίλευσεν ὁ ἅγιος μέγας κωνσταντίνος ἐν ῥώμη ἐν ἔτη ͵ε̄ ψ̄ ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

8. fol. 135ʳ: (Inventores artium). incip.: Ὁ ζεὺς ἐφεύρε, πλευστικὴν: ποσειδῶν, κυβερνιτικὴν: ἥφεστος χαλκευτικὴν κτλ. desin.: τυρσινοὶ· τειχίζειν πόλεις.

9. fol. 135ᵛ: (Orthographica). incip.: Ἐκ τῶν κδ̄ στοιχεῖ ἐν (sic) τὸ πέμπτον· οἷον τὸ ε̄ περὶ ἀντιστίχων· ἐπίγεια διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου τὸ γεῖ· τὸ δὲ πῒ ϊ: — εἴωθεν διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου· τὸ δὲ ω̄ μέγα κτλ.

10. fol. 137ᵛ: (Anonymi opus astronomicum). praemittitur Πίναξ συν θεῷ ἁγίῳ τήσδε τῆς βίβλου, ἐν κεφαλαίοις κε̄. συντεταγμένοι καθῶς ὑποτέτακται. primum caput est περὶ ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου, extremum περὶ σεισμοῦ τῆς μητρὸς ἡμῶν γῆς. primum mensis October XXV capitibus describitur, tum eadem ratione deinceps reliqui menses. incip.: Μὴν ὀκτοὐβριος ἔχων ἡμέρας λᾱ· τὸ ζώδιον ζυγός. Τοῦτον τὸν μῆνα ἤχων οἱ ἕλληνες ἀρχὴν ἔτους· διὰ τοῦτο τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου ἐξ αὐτοῦ ἄρχεσθαι. desin.: νόσος θανάτιος. λίαν. ἐν ταυτῷ τῷ χρόνῳ. ὁ δὲ θεὸς εἶδε τὰ ἄδηλα: — τέλος τούτων τῶν περσικῶν ἐφευρεμάτων: —

11. fol. 184ʳ: NICEPHORI CALLISTI XANTHOPULI συνοπτικὴ σύνοψις ἁγίων χρόνον (sic). incipit: μὴν σεπτέμβριος. Ἐγὼ σ(α)υμεὼν καὶ τὸν μάν(β)μαντα φέρω. sequuntur eiusdem εἰς τὰς δώδεκα ἑορτὰς στίχοι et τριωδίου σύνοψις ἀκριβεστάτη. cf. cod. 1462 num. 8. 9.

12. fol. 189ʳ: (Excerpta ex Geoponicis). a. προγνωστικὰ εὐδιανοῦ ἀέρος (Geopon. I cap. 2 p. 13 ed. Niclas). b. περὶ διαιρέσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ (I cap. 1 p. 8). c. προγνωστικὰ χειμερινοῦ ἀέρος καὶ ἐκ ποίων τεκμηρίων ὄμβρων χρὴ προσδοκᾶν (I cap. 3 p. 15). d. τοῦ αὐτοῦ προγνωστικὰ καὶ μακροτέρου χειμῶνος (I cap. 4 p. 23). sequuntur libri I capita 9, 10, 12, 13 etc. cf. H. Beckh in Actis seminarii philol. Erlangensis vol. IV p. 304 sq.

13. fol. 213ʳ: ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ ἀργυροῦ σχόλιον εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῆς τῆς οἰκήσεως. incipit: Ἐνταῦθα ὁ πτολεμαῖος πρὸ τῆς καταγραφῆς τοῦ παρόντος σχήματος.

14. fol. 216ʳ: περὶ τῶν δώδεκα ἀνέμων διὰ στίχων πολιτικῶν. incip.: Ἄνεμοι δώδεκα εἰσὶ καὶ μάθε τούτων κλήσεις. Sequitur (fol. 216ᵛ inf.)

ἕτερον περὶ τῶν αὐτῶν: Ὅτι ὁ μὲν ἀπαρκτίας, ὅς ἐστιν ὁ βορρᾶς, φανερὸν ὅτι ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνεῖ. Sequuntur Astronomica varia.

15. fol. 218ᵛ: περὶ ὧν ποιεῖται σχημάτων ἡ σελήνη πρὸς τὸν ἥλιον. incip.: Τὰ τῆς σελήνης σχήματα ἅπερ καλεῖται φάσεις, ἔστι τάδε· σύνοδος. Sequuntur alia Astronomica.

Codex variis manibus scriptus est: I fol. 1—136 (manu Nicolai Cocoli); II fol. 137—183; III fol. 184—212; IV fol. 213—220.

171.

Codex 1575 Phill. = 285 Meerm. = 292 Clar. = 89 Pel., chartaceus, cm. 23 × 17, saec. XVI, foliorum 207, olim Nauloti.

Achmetis filii Seirim Onirocriticum (ed. Rigaltius, Lutetiae 1603). tit.: βιβλίον· ὀνειροχρητεικὸν: αχμὲτ υἱοῦ σειρὴμ τοῦ τῆς παρούσης σοφίας διῆς ἡ τοῦ μέλλοντος ἔκβασις προγινώσκεται. praemittitur index capitum τδ̄. incipit: β̄. Συρβαχὰμ ὁ ὀνειροκρίτης τοῦ τῶν ἰνδῶν βασιλέων φησὶ· σοφία μεγίστη. desinit: μέχρι γὰρ ἑβδόμης ἡμέρας τὸ πλέον καὶ ἡ ἔκβασις τοῦ ὀνείρατος.

Codex videtur descriptus esse e codice Parisino graeco 2538.

172.

Codex 1576 Phill. = 286 Meerm. = 293 Clar. = 118 Pel., chartaceus, cm. 23 × 16,6, saec. XVI, foliorum 44, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: [Polemonis] Physiognomonicorum libri II (Scriptores physiognomoniae veteres ed. I. G. F. Franz, Altenburgi 1780, p. 169—310). tit.: πολέμονες (ος suprascr. man. altera) φυσιογνωμονικα. incipit liber I: Εἴ πέρ τι ἄλλο. desinit: μάλιστα δε ὄνυχες. τέλος τοῦ πολέμωνος φυσιωγνωμικόν (sic). liber II inscriptus est ὅροι ἀνθρωπίνων εἰδέων ἐκ τοῦ αὐτοῦ πολέμονος· φυσιογνωμικ(ῶν). incipit: περὶ εἴδους ἀνδρείου. Εἶδος ἀνδρείου ὄρθιον. desinit: ὥσπερ οἱ κύνες εἰσίν.

2. fol. 23ᵛ: Melampodis Divinatio ex naevis corporis (p. 501—508 ed. Franz). tit.: περὶ ἐλαιῶν τοῦ σώματος μελάμποδος. incipit: Ἐὰν ἐστὶ εἰς τὸ μέτωπον. desinit: καὶ πτωχοὶ ἔσονται.

3. fol. 25ʳ: Adamantii Physiognomonicorum libri II (p. 313 sqq. ed. Franz). tit.: ἀδαμαντίου σοφιστοῦ φυσιογνωμονικά. incip.: Τὴν φυσιογνωμονικὴν μέθοδον. liber II mutilus est, desinit in medio capite περὶ χροιᾶς his verbis: οὐκ ἂν ἁμάρτοις. εἰ δὲ ἅμα ὑγρότητι, οἰνόφλυγες. altera manus in margine add.: ἐν ἄλλω: μελανότης ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμερώτερον· γλαυκότης, ἀγριώτερον· γλαυκὰ γὰρ τῶν ἀγρίων ζώων τὰ πλείω (p. 415 inf. ed. Franz).

De hoc codice cf. R. Förster, de Polemonis physiognomonicis (Kiliae 1886) p. 21 et in Philol. vol. XLVI p. 267 sq.

173.

Codex 1577 Phill. = 287 Meerm. = 295 Clar. = 128 Pel., chartaceus, cm. 20,3 × 14,4, saec. XV, foliorum 204.

1ᵃ. fol. 1ʳ: ἐπιδημία μάζαρι ἐν ᾅδου· ἢ πεῦσις νεκύων ἐνίων, περί τινων τῶν ἐς τὰ βασίλεια συναναστρεφομένων. in summo margine: διάλογος νεκρικός. incipit: Νοσήματος ἔναγχος δεινοτάτου. (ed. Boissonade, Anecd. Gr. III p. 112—163. A. Ellissen, Analekten der mittel- und neugriechischen Litteratur, vol. IV, 1 (Leipzig 1860) p. 187 sqq.).

1ᵇ. fol. 27ʳ med.: ὄνειρος μετὰ τὴν ἀναβίωσιν· ἢ διάλεξις πρὸς τὸν ὀλόβωλον, ἐκ πελοποννήσου ἐς ᾅδου· ἀπὸ ταινάρου πεμφθείς (ed. Boissonade l. l. p. 163—186. Ellissen l. l. p. 229 sqq.). incipit: Τί τοῦτο πολλυμήχαν' ὀλόβωλε. codex aliquanto plura continet editionibus: verba quae in illis sunt ultima αὕτη ἐγράφη — τοῦ μηδὲ μόλυβδον ἔχοντος in codice sequitur epilogus (fol. 41ᵛ med. — 42ʳ med.); incipit: Τῇ τοῦ σοῦ κράτους προστάξει γενναιότατε δεσποτῶν. desinit: ὡς δοῦλος τῆς ἁγίας βασιλείας σου τολμήσας ἀνέφερον.

2. fol. 43ʳ—51ᵛ: Astronomica. fol. 43—47 praemittitur index capitum. titulus operis

evanidus et lectu difficilis est: ἑρμοῦ τοῦ (τρισμεγίστου περὶ τῶν) ιβ τόπων .... incipit (fol. 48r): Ὁ ιβ τόπος καὶ μεταχόσ(μιος) καλούμενος ση(μαίνει) τὰ περὶ ἐχθρῶν καὶ δούλων καὶ τετραπό(δων). inter folium 49 et folium 50 plura videntur deesse, quoniam fol. 49v desinit verbis ἐὰν τὸ ιβ μόριον, in foliis vero 50r—51v tabulae astronomicae extant.

3. fol. 52r: ZANATAE PERSAE opus astrologicum graece versum a. 1266 ab Arsenio monacho. tit.: βίβλος πέφυκα ἀστρονομίας ψάμμου φράζων ἐπερχομένων ῥυθμῶν ὀάδων (?). incipit: Οὗτος ὁ ζανατὴς ἐτεχνεύσατο καὶ ἐσοφίσατο τήνδε τὴν βίβλον διὰ ψάμμου πρὸς τὰς μεταβολὰς καὶ ποιότητας τῶν ἀστέρων κτλ.: cf. Fabricius, Bibl. Gr. IV p. 150 ed. Harles. desinit abrupte (fol. 72r med.): ἡ ὀπώρα δὲ καὶ τὰ τούτων ὅμοια εἰς πλῆθος ἔσονται· καὶ τοὺς ἰδιώτας εὖ ἔσται· ἀπὸ τῶν. in margine haec verba leguntur: λείπουσι τὰ ἄλλα καὶ τῶν ιβ μηνῶν ἔχωμεν δὲ ἀλλαχοῦ.

4. fol. 72v: βίβλος σοφίας καὶ συνέσεως ἀποτελεσμάτων ἀπωλλωνίου τοῦ τυανέως. incipit: ὃς ἔγραψε καὶ ἐδίδαξε σούστουμον (?) θάλασσον τὸν αὐτοῦ μαθητὴν λέγων αὐτῷ οὕτως. inter folium 80 et folium 81 interciderunt nonnulla.

5. fol. 109r: τοῦ εὐδοξίου χειμῶνος προγνωστικά. incip.: Ἰουνί(ου) ιδ εἰ ἐν τῷ κριῷ εὑρέθῃ ἡ σελήνη, ἔσται ἀχλύς.

6. fol. 115r: τοῦ αὐτοῦ εὐδοξίου τεκμήρια προγνωστικὰ χειμερίου ἀέρος (= Geopon. I cap. 3 p. 15—23 ed. Niclas). incip.: Τριταῖα καὶ τεταρταῖα οὖσα ἀμβλύας ἔχουσα τὰς κεραίας. sequitur Geopon. I cap. 4.

7. fol. 117r: φιλίππω τω τιμιωτάτω βασιλεῖ σέκστος ὁ ὡρομ(αντις?). incip.: Περὶ τὰς τῶν ὡρῶν κινήσεις κράτιστε βασιλεῦ φιλομαθέστατον τε ὄντα σε αἰσθόμενος οὐκ ὀκνήσω ποιῆσαι γινώσκειν ὁπόταν ἐθέλῃς εἰδέναι τὴν ὥραν.

8. fol. 122r: περὶ τῆς ἐκβολῆς τῶν ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὁποιουδήτινος κλίματος βούλει ἢ πόλεως ἢ χώρας ἀπὸ τῶν τούτων ἀναφορῶν. incip.: Αἱ ἅπαξ ἑνὸς χρόνου ἐκβληθῆσαι ὧραι ὁποιουδήτινος κλίματος. sequuntur alia Astronomica.

9. fol. 139r: ῥητορίου θησαυρὸς συνέχων τὸ πᾶν τῆς ἀστρονομίας. incipit: Ὁ ζωδιακὸς κύκλος κινεῖται λοξῶς. cf. Fabricius, Bibl. Gr. IV p. 161. XI p. 710 ed. Harles.

10. fol. 147r: σεισμολόγιον ὀρφέως. incipit: μὴν σεπτέμβριος. ζώδ(ιον) παρθένος. ἐὰν σεισμὸς γένηται ἐν ἡμέρα, καρπῶν ἀπόθλιψις ἔσται.

11. fol. 150r: διαγνωστικὸν τῶν λ τῆς σελήνης ἡμερῶν. incipit: α. αὕτη ἡ ἡμέρα ἐπιτήδειος εἰς γάμους.

12. fol. 152v med.: βροντολόγιον ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου. incipit: μηνὶ ἰαννουαρίω: ἐὰν βροντήσῃ ἢ ἀστράψῃ ἐν ἡμέρα.

13. fol. 156v med.: αἱ παρακείμεναι χῶραι ἐνὶ ἑκάστω ζωδίω. incip.: κριῶ ταύρω παράκεινται κυκλάδες τῆς μικρᾶς ἀσίας.

14. fol. 157r: ἀπὸ τοῦ εὑρεθέντος βασιλικοῦ βιβλίου πάλιν τοῦ ἐν τῷ θεοσώστω στόλω ἐγκειμένου παρεκβληθέντος ἐν τῇ τραπεζητικῇ. incip.: περὶ ἡλίου ἀνατολῆς· περὶ εὐδίας: ἀνατέλλων ὁ ἥλιος καθαρὸς καὶ σύμμετρος, εὐδίαν ἔχει.

15. fol. 163r: βροντολόγ(ιον). incipit: σελήνης οὔσης ἐν καιρῷ κριῶ.

16. fol. 164r: Astronomica varia. incip.: περὶ ἐκλείψεως ἡλίου καὶ σελήνης. μηνὶ ἀπριλλίω ἐὰν σκοτισθῇ ὁ ἥλιος.

17. fol. 181r: περὶ ἀστρονομίας. περὶ ἡλίου σελήνης καὶ μηνῶν καὶ ἀστέρων καὶ πλανιτῶν καὶ ζωδίων. incipit: μὴν σεπτέβριος ἔχει ἡμέρας λ· ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιβ κτλ.

18. fol. 186r: (De animalium quorundam facultatibus). incipit: περὶ ἀσπάλακος. ἀσφάλαξ ζῶον ἐστὶν ἀόμματον ὑπὸ γῆν βαδίζον.

19. fol. 188r: (Remedia varia). incip.: Ἐπι γλώσσης σηπεδῶνος· ὥστε ἀπὸνεκρωθῆναι τὰ οὖλα. ante folium 191 interciderunt aliquot folia.

20. fol. 191r: Lexicon botanico-mineralogico-zoologicum, in initio et in fine mutilum. incipit (in littera κ): ἐν τῷ κεστῷ τῆς ἀφροδήτης. ὁ δὲ καὶ μεθόδιος λίθος εὔγνωστος ὢν,

δύσγνωστος ὑπάρχει· ὃς καλεῖται ὀψιανός. littera λ̄ incipit: στοιχεῖον λ̄. λίβανος βοτάνη· λίγγουρος λίθος· λώβιξ πτηνόν· λάβραξ ἰχθύς: λίβανος ἐστὶ βοτάνη δενδρική. abrumpitur (fol. 198ᵛ inf.): ἔση γὰρ πάντα τὰ προειρημένα νοῶν, βίους τε καὶ μοίρας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· καὶ περὶ κλεπτῶν· καὶ δραπέτων τὸ ποῦ καὶ πῶς· καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ δόξαντα ἐν τῷ νῷ. ταῦτα μὲν ἀμφότερα. post folium 198 interciderunt nonnulla.

21. fol. 199ʳ: Remedia varia.

Folia 43—50 mucore graviter laesa sunt.

Codex variis manibus scriptus est. fol. 72ʳ haec subscriptio extat:

Γεώργιος Κριτόπουλλος.
. . . . . ριος μονόμαχος.

174.

Codex 1578 Phill. = 288 Meerm. = 299 Clar., chartaceus, cm. 23,4 × 17, saec. XVI, foliorum 413.

1. fol. 1ʳ: CLAUDII PTOLEMAEI Harmonicorum libri III (ed. Wallis, Oper. mathem. tom. III, Oxon. 1699, p. 1—151).

2. fol. 94ʳ: MANUELIS BRYENNII Harmonicorum libri III (ibid. p. 359—508).

3. fol. 255ʳ: PORPHYRII in Ptolemaei Harmonica commentarius (ibid. p. 189—355).

Codex variis manibus scriptus est.

175.

Codex 1579 Phill. = 289 Meerm. = 217ᶜ Clar. = 125ᶜ Pel. chartaceus, cm. 19,2 × 14, saec. XV—XVI, foliorum 17.

1. fol. 1ʳ: EPICTETI Enchiridion. incipit: Τῶν ὄντων, τὰ μέν ἐστιν ἐφ' ἡμῖν. desinit: βλάψαι δὲ οὔ: τέλος τοῦ ἐγχειριδίου. + ὁμοῦ κεφάλαια ο̄β̄.

2. fol. 14ʳ: PYTHAGORAE Carmen Aureum, cum glossis interlinearibus. tit.: πυθαγόρου σαμίοιο ἔπη τάδ' ἔασι χρυσᾶ: πυθαγορικὰ ἔπη τὰ οὕτω πως ἐπικαλούμενα χρυσᾶ: στοιχείωσιν περιέχοντα τῆς τελειότητος τῶν πυθαγορείων.

3. fol. 16ᵛ med.: ἀποφθέγματα τῶν ἑπτὰ σοφῶν. incip.: πρῶτος σόλων· μηδὲν ἄγαν φάτο κεκροπίηθεν: δεύτερος αὖ χίλων ὁ λακεδαιμόνιος γνῶθι σαυτὸν ἔφη. desin.: ἐπιβλαβὲς πέφυκεν ἐγγύη κακόν· ἐν ἄλλῳ δὲ, ἐγγύη πάρα δ' ἄτα: — cf. Boissonade, Anecd. Gr. I p. 143.

176.

Codex 1580 Phill. = 290 Meerm. = 217ᵈ Clar. = 125ᵈ Pel., chartaceus, cm. 20 × 13,5, saec. XV—XVI, foliorum 10.

1. fol. 1ʳ: [ARISTOTELIS] de mundo liber (p. 391—401 ed. Acad. Berol.). tit.: ἀριστοτέλους πρὸς ἀλέξανδρον σύναψις (sic) φιλοσοφίας περὶ κόσμου. incipit: Πολλάκις μὲν ἔμοιγε. desinit: εὐθὺς μέτοχος εἴη: — additur senarius: + εἴληφε τέρμα τοῦ σταγειρίτου λόγος: τέλος.

2. fol. 9ʳ (altera manu, saec. XVI): PYTHAGORAE Carminis Aurei versus 1—41. incip.: (ἀ)θανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκεινται. desin.: πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν.

177.

Codex 1580* Phill. = 295 Meerm., chartaceus, cm. 15,4 × 10,2, saec. XVI, foliorum 56.

MANUELIS PHILAE carmen de animalium proprietate (ed. Lehrs et Dübner, Poetae bucol. et didact., v. 1—1965). tit.: τοῦ σοφωτάτου μανουὴλ τοῦ φιλῆ· πρὸς τὸν αὐτοκράτορα μιχαὴλ τὸν παλαιολόγον· στίχοι ἰαμβικοὶ, περὶ τῆς τῶν ζώων ἰδιότητος. incipit: Ἐχρῆν μὲν ἀδὰμ τὸν γενάρχην τὸν μέγαν. desinit: οἱ ναυτικοὶ καλοῦσιν ἐκ τοῦ πράγματος.

Codex manu Angeli Vergecii (ut in folio praefixo adnotatur) exaratus et animalium figuris pictis distinctus est.

178.

Codex 1581 Phill. = 297 Meerm. = 311 Clar. = 145 Pel., chartaceus, cm. 15 × 10,4, saec. XVI, foliorum 289.

1. fol. 1ʳ: (CASSIANI BASSI) Geoponicorum libri XX. tit.: πρὸς κωνσταντῖνον βασιλ(έα) κωνσταντίνου πόλεώς τὸν πορφυρογέννητον. incip.: Πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις. omissa sunt libri XX caput 6 et capita 8—45 (cf. cod. 1565 num. 1). desinit in medio capite 46 (fol. 289 med.): τὸ δὲ λοιπὸν πατηγίεις ἄλιξ (p. 1271 ed. Niclas). cf.

H. Beckh in Actis semin. philol. Erlang. vol. IV p. 312 sq.

2. fol. 289v: Ὀριβασίου, πρὸς εὐνάπιον· περὶ ὑδάτων. in margine: ιδ. incip.: Δεῖ δὲ καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἀρετῆς. abrumpitur (fol. 289v inf.) his verbis: τὰ μὲν γὰρ πρὸς ἄρκτους ἐστραμμένα (Oribas. ed. Bussemaker et Daremberg, vol. V p. 192—193, 6).

179.

Codex 1582 Phill. = 299 Meerm. = 340 Clar., chartaceus, cm. 21,8 × 13,4, saec. XV, foliorum 391.

IOANNIS ZACHARIAE ACTUARII opera medica:

1. fol. 1r: IOANNIS ACTUARII de urinis libri VII (ed. Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. II p. 3—192). tit.: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου ἀκτουαρίου κυροῦ ἰωάννου τοῦ ζαχαρίου πραγματεία περὶ οὔρων.

2. fol. 111r: IOANNIS ACTUARII de spiritu animali libri II (ed. Ideler l. l. vol. I p. 312—386). liber I inscriptus est τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐνεργειῶν τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος πρὸς τὸν φιλοσοφώτατον κυρὸν ἰωσήφ, liber II (fol. 133r) τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ διαίτης τροφῶν.

3. fol. 159r: IOANNIS ACTUARII de diagnosi libri II (ed. Ideler l. l. vol. II p. 353—463). tit.: τοῦ σοφωτάτου ἀκτουαρίου κυροῦ ἰωάννου (τοῦ ζαχαρίου add. man. 2)· περὶ διαγνώσεως παθῶν.

4. fol. 221v: τοῦ αὐτοῦ περὶ θεραπευτικῆς μεθόδου τῶν κατὰ μέρος παθῶν (libri II = de methodo medendi libri III et IV). incipit liber I: Ἐπειδὴ πᾶσα διδασκαλία καὶ μέθοδος πρός τι τέλος ἀφορῶσα σπουδάζεται. desinit liber II: καὶ τουτονὶ ἐνταῦθά πη συγκαταπαύειν.

5. fol. 286r: τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου ὀκταρίου (sic) θεραπευτικῆς μεθόδου λόγος εος περὶ συνθέσεως φαρμάκων (capita CCXXXI). incipit: Ἤδη σοι καὶ τὸν ἐπὶ τοῖς τέσσαρσι βιβλίοις ἐπιτίθεμεν λόγον, ὃς πέμπτος τῆς ὅλης πραγματείας ἐστί. desinit: τῷ μετὰ τοῦτον δὲ προσθήσομεν ὅσα δοκεῖ λείπειν πρὸς τὸ τῆς ὑποσχέσεως ἄρτιον.

6. fol. 334v: τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου ὀκταρίου (sic), περὶ θεραπείας παθῶν καὶ τῶν ἔξωθεν φαρμάκων (capita CLIII). incipit: Ἐδόκει μοι διὰ βραχέων πάντων ἐπιμνησθῆναι βεβουλημένῳ. desinit (fol. 387r med.): καὶ μὴ τηνάλως δοκῶμεν ἐκπεπονηκότες τὴν βίβλον: — τέλος. (Ioannis Actuarii de methodo medendi libros VI latine edidit Mathisius, Venetiis 1554).

7. fol. 388—391 (manu recentiore): Excerpta medica varia.

Subscriptio (fol. 387r):

+ ὡς ταῖς ἐλάφοις καύματος ὥρα πέλει,
πηγὴ ποθεινὴ ἄκος οὖσα τοῦ θέρους,
οὕτω πέφυκε καὶ γραφεῦσιν ἡδύτης
τὸ τέρμα βίβλου, τοῖσδε τῶν πονουμένων: —

et infra:

+ Διπλοῦν τὸν ἁπλοῦν ἡ κυήσασα λόγον,
διπλῆν ῥῶσιν δίδου μοι τῷ γεγραφότι: —
δημήτριος ὁ γράψας (?).

180.

Codex 1583 Phill. = 300 Meerm. = 343 Clar., chartaceus, cm. 22 × 13,9, saec. XV, foliorum 106.

1. fol. 1r: Anonymi de compositione medicamentorum liber Δυναμερόν inscriptus. titulus his senariis conceptus est:

τῶν σκευασιῶν ἡ βίβλος αὕτη πέλει.
καὶ δυναμερὸν σὺν θεῷ λεγομένη.

incipit: ἀρχὴ καὶ πρώτη σκευασία τοῦ νάρδου· ταύτην ὡς μῦρον προτίθημι τῶν ἄλλων. describuntur medicamenta CVI.

2. fol. 42r inf.: σκευασίαι διὰ τῶν ἐμπλάστρων (medicamenta LXXII).

3. fol. 65v inf.: παύλου αἰγινίτου ἰατροσοφιστοῦ κεφάλαιον εἰκοστὸν εον ἐκ τοῦ ἑβδόμου βιβλίου τὸ ἐπίγραφον· ἐκ τῶν Γαληνῶν (sic) περὶ ἀντε(μ)βαλλομένων. incipit: Ἐν ἀλεξανδρείᾳ φησὶν ἐπί τινος γυναικὸς κινδυνευούσης ζητήσας λυχνίδα. cf. cod. 1570 num. 7.

4. fol. 69v inf.: σύνοψις ἐν ἐπιτόμῳ περὶ τῶν βοηθημάτων· καὶ τοῦ τρόπου της δόσεως αὐτῶν μετὰ τῶν ἰδίων προπομάτων· ὁμοίως καὶ περὶ ἐλιγμάτων, καὶ τροχίσκων· πρὸς τούτοις δὲ καὶ περὶ ἐλαίων καὶ ἐμπλάστρων· καὶ λοιπῶν τῶν εἰς θεραπείαν νοση-

μάτων διαφόρων συντεινόντων. incipit: Ὁ περὶ τῶν ἀντιδότων καὶ ἐμπλάστρων καὶ ἐλαιῶν λόγος δυσκατάληπτος ὢν τοῖς πολλοῖς. desinit: χνισμονὰς ὠφελοῦν: σταφὶς ἀγρία χριομένη ἐν βαλανείῳ· ἢ ῥόδων ξηρῶν καὶ νίτρον· καὶ τρίψας μετὰ ὄξους χρῶ.

Statim sequitur tamquam ad ea quae praecedunt pertinens:

5. fol. 84ᵛ inf.: Excerptum ex THEOPHANIS NONNI libro I περὶ διαίτης (v. sup. cod. 1568 num. 2): ὅσα πνεῦμα γεννᾷ: Ἐρεβίνθια· λουπινάρια· φασούλια κτλ. (Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. II p. 265, 26—267, 27). sequitur (fol. 86ʳ) THEOPHANIS περὶ διαίτης liber II: βιβλίον β^ον τὸ πρὸς κωνσταντῖνον. Ὅσα μὲν οὖν τῶν διαιτημάτων, γαληνότατε αὐτοκράτορ κτλ. (cf. cod. 1568 num. 2). post prooemium incipit caput ὅσα ξηραίνει, sequitur caput ὅσα ὑγραίνει etc. (Ideler l. l. p. 268, 30 sqq.).

6. fol. 94ᵛ: περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἱπποκράτους. incipit: Ὁ κόσμος οὗτος συνέστηκεν, ἐκ τεσσάρων στοιχείων. desinit: ὁ δὲ ἔνδοθεν, σαρκώδης. initium huius opusculi edidit Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 303—304.

7. fol. 101ʳ: Excerpta medica varia, περὶ οὔρων, περὶ σφυγμῶν, ἐκ τοῦ ἀετίου περὶ καθαρτικῶν φαρμάκων, περὶ σφυγμῶν τοῦ σοφοῦ μερκουρίου, etc.

De auctore libri Δυναμερόν (1.) in folio praefixo manu recentiore (saec. XVI) haec adnotata sunt: *Nicolai Myrepsi alexandrini medici greci vetustissimi de compositione medicamentorum particularium secundum genera ordine litterarum. — Micron dinameron paruum dinameron extat in Bibliotheca regia. — Alexandrini dinameron extat in bibliotheca Bessarionis sive s^ti marci venetijs cum elio promoto et Alexandro tralliano de passionibus corporum humanorum.* cf. cod. Venet. Marc. 295 (Zanetti, Graeca D. Marci Bibl. p. 139).

181.

Codex 1584 Phill. = 302 Meerm. = 353 Clar. = 155 Pel., chartaceus, cm. 32,8 × 24, saec. XVI, foliorum 171, olim Nauloti.

1. fol. 1ʳ: Anonymi Lexicon (sub Ioannis Zonarae nomine ed. Tittmann, Lips. 1808). incipit: (ἄ)απτος: ὁ ἀπροσπέλαστος· γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄπο απτοσης: καὶ ἀαπτως· οἱονεὶ το ἄγαν ἀπτόμαινον: ἢ οὗτος κἄν τις ἅψαιτο. desinit: τὸ ῶ μετὰ τοῦ ψ̄: — ἀρσενικὸν: — ὦψ· ὁ ὀφθαλμὸς: καὶ κλίνεται τοῦ ὠπὸς: ὤψ δὲ θηλυκὸν· ἡ φωνή: ὠψισμαίνον· βραδέα γενόμαινον: ὦψαν· εἶδον: ὠψωνηκότες μέγα· ὀψονήσαντες δὲ μικρὸν: ὠψίσθη· ἐβράδυνεν: λάβωρατα (sic) στέφανα: —

2. fol. 161ʳ: NICETAE SERRENSIS hymni de cognominibus deorum. incip.: ποῖημα τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου ἡρακλείας κυροῦ νικήτα: — καθ(ίσματα). ἦχος ᾱ. πρὸς τὸν τάφον σου σωτὴρ: — Ἐπίθετα διὸς κτλ. (ed. Studemund, Anecd. Var. I p. 274 sqq.). sequuntur eiusdem hymni de nominibus geographicis (ed. L. Cohn in Annal. philol. 1886 p. 649 sqq.) et de orthographia canones (vid. ibid. p. 661 sqq.). In fine adiectus est commentariolus de etymologiis elementorum alphabeti.

Codex mendosissime scriptus est.

182.

Codex 1585 Phill. = 307 Meerm. = 367 Clar., membranaceus, cm. 26,3 × 16,3, saec. XV, foliorum 203.

HOMERI Odyssea.

Fuit codex olim Matthiae Palmieri, sicut ipse hac subscriptione (fol. 203ᵛ) testatur: ματθείου παλμιέρου πισανέως. de eo cf. Franklin, Dictionnaire des noms, surnoms etc., Paris 1875, p. 435.

183.

Codices tres 1586 Phill. = 308 Meerm. = 368 Clar. = 37 + 38 Pel., chartacei, saec. XVI, olim Nauloti. vol. I cm. 39,8 × 27,5, foliorum 343; vol. II cm. 39,8 × 27,5, foliorum 503; vol. III cm. 39,5 × 28,5, foliorum 436.

Vol. I. II: EUSTATHII THESSALONICENSIS commentarius in Homeri Iliadem. incipit vol. I fol. 14ʳ: Τοῦ μακαριωτάτου θεσσαλονίκης κυροῦ εὐσταθίου βιβλίον πρῶτον τῆς ἰλιάδος παρεκβολῶν: — Τῶν ὁμήρου σειρήνων καλὸν μὲν ἴσως κτλ. in foliis 1—13 praemittitur Pseudo-Plutarchi liber de vita et poesi Homeri

(sine inscriptione); incipit: Περισσὸν μὲν ἴσως δόξειε τις πολυπραγμονεῖν περὶ ὁμήρου. desinit: καὶ γονέων οὐ πάντη ὀνομαστῶν· καὶ πατρίδος ἀδόξου καὶ ἀπεχθόμενον ἑτέρω (i. e. sub finem capitis 136 in Plut. edit. Didot. vol. V p. 139). Volumen II in fine mutilum est.

Vol. III: Eustathii commentarius in Homeri Odysseam. tit.: εὐσταθίου μαΐστορος τῶν ῥητόρων τοῦ ὕστερον θεσσαλονίκης παρεκβολαὶ τῶν εἰς τὴν ὀδύσσειαν. incipit: Πικροὶ τὴν ὀδύσσειαν καθὰ καὶ τὴν ἰλιάδα εἰλήχασι λογισταί.

Volumina I et II manu Georgii Cocoli exarata sunt (cf. cod. **1406**), vol. III variis manibus.

184.

Codex **1587** Phill. = 309 Meerm. = 369 Clar., chartaceus, cm. 29,3 × 20, saec. XVI, foliorum 59.

Scholia recentiora in Aeschyli Prometheum, Septem, Persas (p. 166—503 ed. Dindorf). tit.: ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΣΧΟΛΙΑ. scholia in Prometheum incip.: τηλουρόν· διὰ τὸ πολὺ τοῦ ὄρους ἐκάλεσεν αὐτὸ τηλουρόν· τὸ ἐπὶ πολὺ διῆκον. scholia in Septem incip.: Κάδμου πολῖται· ὁ ἐτεοκλῆς προλογίζει καὶ παρασκευάζων τὸν λαόν. scholia in Persas incip.: Τάδε μὲν περσῶν· τοῦτο δεικτεικῶς οἷον φησὶν τὶς πρὸς ἑαυτόν.

185.

Codex **1588** Phill. = 310 Meerm. = 370 Clar., chartaceus, cm. 27,7 × 19,7, saec. XVI, foliorum 190.

Sophoclis Trachiniae, Philoctetes, Oedipus Rex, Oedipus Coloneus, Antigone, cum paucis glossis interlinearibus et raris scholiis marginalibus.

186.

Codex **1589** Phill. = 311 Meerm. = 376 Clar., chartaceus, cm. 28,6 × 21, saec. XV—XVI, foliorum 140.

Lycophronis Alexandra cum Isaaci Tzetzae scholiis.

Codex incipit ab his versibus:

βίβλος μὲν τελέθουσα λυκόφρονος ἀσματοκόμπου·
ἣν ἀλαὸς προπάροιθεν ἀδερκέα δέργματ' ἔχουσα·
νῦν δέ με δορκαλέην ἑρμείῃ θήκατο τέχνῃ
τζέτζης ἰσαάκιος, σύστροφα πείσματα λύσας.

(cf. Tzetzis Scholia in Lycophr. ed. Müller, vol. II p. 1049). sequuntur Tzetzae Prolegomena: Τοῖς τῶν ποιητικῶν βίβλων κατάρχεσθαι μέλλουσιν κτλ. (vol. I p. 247—262 ed. Müller); deinde Γένος λυκόφρονος (ibid. p. 263—265), tum ὑπόθεσις (ibid. p. 266—273). fol. 3r incipit Lycophronis Alexandra cum Tzetzae scholiis, quae desinunt in versu 1454: λεψειεύς· ὁ δεινὰ καὶ κεκαλυμμένα λέγων· ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ λέπους (vol. II p. 1045 ed. Müller).

187.

Codex **1590** Phill. = 313 Meerm. = 737b Clar., chartaceus, cm. 25,4 × 17,6, saec. XVIII, foliorum 38.

Anonymi versio graeca Vergilii Aeneidos libri I et libri XI.

1. fol. 1r: Πουβλιου Βιργιλλιου Μαρωνος Αινειδος πρωτον. incipit: Χάλκεα ἄρεος ἔργα, βίην θ' ἥρωος ἀείδω. desinit: πολλὰ παθὼν πόντοιο δι' ὕδατα νῆας ἐλαύνεις.

2. fol. 16r: ἑνδέκατον τῆς Αινεΐδος. incipit: Τόφρα δὲ ἠριγένεια νέον προσέβαλλεν ἀρούρας. desinit: αὐτοὶ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα περὶ πτόλιν αὖλιν ἔθεντο.

188.

Codex **1591** Phill. = 315 Meerm. = 389 Clar., chartaceus, cm. 27,6 × 21,3, saec. XV—XVI, foliorum 148, binis columnis scriptus (exceptis foliis 141—148).

1. fol. 1v—2r: (Expositio fidei). incipit: Πιστεύομεν, ὅτι ἐστὶ θεὸς, δημιουργὸς πάντων, ὅσα εἰσὶν ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι. abrumpitur fol. 2r inf., continuatur fol. 67v col. 2—68v col. 2 med.

2. fol. 2v: σαφὴς ἀπόδειξις, ὅτι ἡ πιστις χωρὶς τῶν ἔργων ἀνήνητός ἐστι (dialogus animae et corporis). incipit: Πολλοὺς μὲν ἔχωμεν ὁμοῦ καὶ

χρόνους καὶ καιρούς τε ἐξότου συνεζεύχθημεν. desinit: καὶ τοῦτό ἐστι φανερὸν, καὶ τοῦτό ἐστι δῆλον.

3. fol. 11r: PHILOSTRATI Vitae Apollonii libri IV priores. incip.: Οἱ τὸν σάμιον πυθαγόραν ἐπαινοῦντες. desin.: ἐπαινοῦντες καὶ τὴν ἀποδημίαν καὶ τὸν ἄνδρα.

4. fol. 69r: λέξεις τιναὶ (sic) καὶ τρόποι ἀττικοὶ ἐκ τῶν αὐτῶν (ex αὐτῶ corr. man. 2) εἰκόνων. incip.: ἦχει, ἀναφέρεται. φορὰ κίνησις. ξυμμετρίαν· εὐρυθμίαν· ἰσότητα. desin.: δέος ὁ φόβος καὶ πτοιὰ ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ τὸ αὐτό.

5. fol. 81r: PHILOSTRATI Heroicus, cum multis glossis interlinearibus et paucis scholiis marginalibus. tit.: φιλοστράτου ἡρωικά· τὰ πρόσωπα ἀμπελουργὸς, φοίνιξ. incipit: Ἴων ὁ ξένος. desinit: τοῦδε ἀκροάσασθαι τοῦ λόγου.

6. fol. 112r: (Fabulae Aesopicae quinque). a. Ἀνὴρ τὶς ἀκρίδας συλλέγων (fab. 65 ed. Halm). b. καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα (fab. 268b ed. Halm). c. Ἄνδρες δελφοὶ ἔπεισί μοι ξύλω ὑμᾶς εἰκάζειν (deest in Halmii editione). d. Γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα (fab. 109 ed. Halm). e. Ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχω φιλιωθεὶς (cf. fab. 298 ed. Halm).

7. fol. 113v: πλουτάρχου περὶ γυναικῶν (sententiae). incip.: ὥσπερ ἐσόπτρου κατασκευασμένου ἐκ χρυσοῦ. cf. PLUT. coniug. praec. 14 p. 139E. sequuntur (fol. 114v) Apophthegmata varia.

8. fol. 117r: (Quaestiones et definitiones philosophicae). incip.: Τὸ μὲν τῆς οὐσίας ὄνομα σημαντικὸν τυγχάνει τῆς ἁπλῶς ὄντως ὑπάρξεως. sequitur περὶ ψυχῆς. τί ἐστι ψυχή. οὐσία νοερὰ ἀνόμοιος καὶ ἀγνώριστος· λογικὴ ἀσώματος. Ψυχὴ οὐσία λεπτὴ ἄϋλος· εἰκὼν τοῦ θεοῦ καὶ τύπος. Τί ἐστι ποιότης· ἐνούσιος δύναμις, ὡς τοῦ ὕδατος ἡ ψυχρότης κτλ.

9. fol. 118v: (Tractatus de fide). incipit: Ὀφείλομεν πιστεύειν ὡς ἐβαπτίσθημεν κτλ.

10. fol. 119v: Δαμνάτου σοφιστοῦ. incipit: Τὸ μὲν σπέρμα ἐν τῇ μήτρᾳ προσερχόμενον ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀλλοιοῦται εἰς αἷμα κτλ. cf. Bandini, Catal. codd. Laur. III p. 47 (cod. Laur. 74, 2 fol. 281v).

11. fol. 120r: Διὰ τί λέγει ὁ ἀπόστολος παῦλος ὅτι γυναιξὶ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω κτλ.

12. fol. 120r col. 2: μῦθοι καὶ οὗτοι πάντες i. e. Fabulae Aesopicae, ρλγ—ρλη numeratae. incip.: Ἀνήρ τις ξόλινον θεὸν ἔχων (fab. 128 ed. Schaefer).

13. fol. 121r: μύθοι αἰσώπου πάνυ κάλλιστοι πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄφελος (fabulae numeris α—ρλβ notatae). incip.: Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες (fab. 5 ed. Halm). fabula ρλβ incipit: ἡμίονός τις ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς (fab. 157 ed. Halm).

14. fol. 137r: PAULI SILENTIARII εἰς τὰ ἐν πυθίοις θερμὰ ἡμιάμβια δίμετρα καταληκτικά (Anthol. Graec. ed. Jacobs, vol. IV p. 64 sqq.), cum glossis interlinearibus. incip.: βούλει μαθεῖν ἄνθρωπε. desin.: ἄληκτόν ἐστι θαῦμα.

15. fol. 141—148 (manu recentiore, saec. XVI): PSELLI Quaestiones naturales (Migne, Patrol. gr. tom. CXXII p. 785--809). tit.: ὅτι σφαιροειδὴς ἐστιν ἡ γῆ τοῦ ψελλοῦ ὑπερτίμου καὶ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων. prooemium deest, incipit opusculum: Περὶ τοῦ σφαιροειδοῦς σχήματος τῆς γῆς. codex aliquanto plura continet editione; caput περὶ ἐκλείψεως σελήνης quod in editione ultimum est in codice excipiunt tria capita haec: 1. περὶ ὕλης. Ἐπὶ τὴν τῆς ὕλης ἔννοιαν ἧκον οἱ παλαιοὶ τρόπω τοιῶδε κτλ. 2. περὶ εἴδους. Τὸ εἶδος λέγεται πολλαχῶς· εἶδος γὰρ ὁ χαρακτὴρ κτλ. 3. περὶ φύσεως. Ἡ φύσις κατὰ τὸν σταγειρίτην, ἀρχὴ καὶ αἰτία τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἠρεμεῖν κτλ. desinit: ἡ δὲ φύσις παράδοξα ποιεῖ νοῦ καὶ διανοίας ἐκτὸς, τῇ θείᾳ ἑπομένη βουλήσει.

Librarius qui codicis partem maximam (fol. 1—140) exaravit, in fine (fol. 140r) haec subscripsit: ἐν καστορίᾳ γέγραπται ἡ βίβλος ἥδε τῷ δημητρίῳ. ἔνθα τὸ .....ος ..... verba extrema erasa sunt nec iam dispici possunt. de Demetrio Castreno (hic enim videtur intellegendus esse) cf. E. Legrand, Bibliographie Hellénique I p. CLXIII sq.

189.

Codex 1592 Phill. = 317 Meerm. = 381^b Clar., chartaceus, cm. 19,9 × 14,7, saec. XV—XVI, foliorum 8.

CONSTANTINI LASCARIS Epitome libri XVI Prosodiae Catholicae Herodiani (ed. A. Lentz, Philol. vol. XXIII p. 164—175). tit.: κωνσταντῖνος ὁ λάσκαρις ἰακώβῳ ξυμένῃ τῷ μουλιερίῳ μυστικῷ τοῦ ἀντιβασιλέως νήσου τῆς σικελίας, εὖ πράττειν. incipit: Ὁ πολυμαθὴς ἡρῳδιανός. desinit: πλὴν τοῦ ἔγρω ἀπὸ τοῦ ἐγείρω κατὰ συγκοπήν: + τέλος τῶν (τοῦ corr. man. 2) περὶ τόνων βαρυτόνων (καὶ περισπωμένων add. man. 2) ῥημάτων (μεθοδικοῦ add. man. 2).

190.

Codex 1593 Phill. = 319 Meerm. = 365^a Clar., chartaceus, cm. 20,3 × 15,8, saec. XV—XVI, foliorum 57.

1. fol. 1^r: CONSTANTINI LASCARIS liber de syntaxi verborum (= liber II Grammaticae primum editae Mediolani 1476, p. 73—93). incipit: Ἐπειδὴ δὲ περὶ ῥήματος ὁ λόγος, διοριστέον ἂν εἴη. desinit: δύναται σήμερον τόδε γενέσθαι.

2. fol. 9^r: Fragmentum opusculi LESBONACTIS περὶ σχημάτων. foliis aliquot ante folium 9 amissis maior pars opusculi periit. incipit: (ὑποτα)κτικοῖς ῥήμασι συντάσσομεν· οἷον οὐ μὴ διαλεχθῶ σήμερον (p. 174, 2 ed. Valckenaer). desinit: ἀντὶ τοῦ ἀστράπτοντα. + τέλος τῶν κβ σχημάτων τοῦ λεσβώνακτος.

3. fol. 9^v sup.: [ἡρωδιανοῦ] περὶ τῶν πρὸ μιᾶς ἐχόντων τὸν τόνον ἀρσενικῶν εὐθειῶν καὶ τῶν κλητικῶν αὐτῶν· καὶ περὶ τῶν ἀμφιβαλλομένων ἀπὸ διχρόνου. incipit: Τὰ εἰς ας καθαρὸν ἀρσενικὰ πρὸ μιᾶς ἔχοντα τὸν τόνον ἅπαντα μακρὸν ἔχουσι τὸ ας· οἷον αἴας αἰνείας. desinit: δῖνος· δῖος. δρῦας· δρῦς.

4. fol. 13^v med.: τοῦ αὐτοῦ περὶ διχρόνων (Herod. ed. Lentz, vol. II 1 p. 7—20). incipit: Καθόλου τὰ γ̄ δίχρονα. desinit: οὐ μὴν δι' ἐκτεταμένου τοῦ ῑ.

5. fol. 21^r: Metrica. incip.: ποῦς ἐστι μετρικὸν (ὢν) σύστημα συλλαβῶν. sequuntur capita περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου, περὶ τοῦ ἡρωικοῦ μέτρου, περὶ τοῦ ἐλεγείου μέτρου, περὶ μέτρων ὁμήρου (incipit: τὰ δὲ ὁμήρου ἔπη τὸ τελειότατον ἔχει μέτρον), περὶ ποδῶν (Pseudo-Dionysii tractatus de pedibus, ed. Studemund Anecd. Var. I p. 160 sqq.), de versu heroico.

6. fol. 22^v med.: MAXIMI PLANUDAE de syntaxi liber, in fine mutilus. incipit: περὶ συντάξεως ἡμῖν βουλομένοις διεξιέναι κτλ. (Bachmann, Anecd. Gr. II p. 105 sqq.). abrumpitur in fine quaternionis (fol. 36^v inf.): ἐπειδὴ γὰρ ἐν χώρα ῥημάτων (Bachmann p. 157, 12—13). inter folia 36 et 37 unus quaternio intercidit.

7. fol. 37^r: (Alter libellus de syntaxi), cuius initium deest. incipit: . . . τρόπος περὶ συντάξεως ἅπασιν οἷόν τε εἶναι προσχεῖσθαι· διδάσκω σε διαλέγεσθαι· ἀπαιτῶ σε χρήματα. desinit (fol. 44^r sub finem): μετὰ ταῦτα δὲ ὅπως δεῖ ἐρωτηματίζειν κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν τήνδε ἡμῖν μέθοδον λέγομεν. Sequuntur variae observationes grammaticae: Σημείωσαι ὅτι βούλομαι, θέλω, βιάζω κτλ. μετὰ παρῳχημένου καὶ ἐνεστῶτος μόνον τίθεται καὶ οὐδέποτε μετὰ μέλλοντος κτλ. desin.: ὑπολαμβάνω τὸ δοξάζω καὶ τὸ διαδέχομαι· κατὰ τοῦτο λέγεται, ὑπολαβὼν τὸν λόγον εἶπεν.

8. fol. 45^r: (GREGORII CORINTHII) liber de dialectis. tit.: περὶ τῶν διαλέκτων: ἰδιότητας τῶν διαλέκτων ὅρα. incipit: Ἰδού σοι καὶ τὰς διαλέκτους ἐγχειρίζω, σεβαστῶν (in marg.: νέων) μοι πάντων φιλολογώτατε. desinit (fol. 57^r med.): τὸ γὰρ ἀὴρ αὐὴρ λέγουσι, καὶ τὸ ἕως εὕως ὅτε δὲ σύμφωνόν ἐστι μεταξὺ, οὐκ ἔτι: τέλος τῶν διαλέκτων (Gregor. Cor. ed. Schaefer, p. 1—612). sequuntur haec verba (in marg.: ἀπὸ τῶν ἐκτός): καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν διαλέκτων λέλεκταί μοι κατὰ τὸ δυνατόν· ἴσως δὲ καὶ ἕτερά τις σκοπῶν ἀκριβῶς εὑρήσῃ, διαφέροντα ταύταις (Schaefer p. 623).

Codex variis manibus scriptus est.

191.

Codex 1594 Phill. = 320 Meerm. = 349 Clar., chartaceus, cm. 18,8 × 14,5, saec. XVI, foliorum 70, olim Nauloti.

1. fol. 1r: MICHAELIS SYNCELLI doctrina de syntaxi. tit.: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου πατρὸς ἡμῶν μιχαήλου τοῦ συγγέλου, διδασκαλία περὶ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως. incipit: Περὶ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου διδασκαλία, πολλή τε καὶ βαθεῖα καθέστηκε φιλομαθέστατε λάζαρε· καὶ πολλοῦ δεομένη χρόνου. desinit: μεμνημένος τῆς ἡμῶν πνευματικῆς σχέσεως. (sub Georgii Lecapeni nomine una cum Theodori Gazae grammatica etc. Florentiae a. 1515 prodiit in aedibus Philippi Iuntae et apud Aldum Venetiis 1525).

2. fol. 46r: Erotemata grammatica, initio mutila. incip.: . . . ἀντὶ τοῦ ἔ. φερε εἰπὲ φέρ' εἰπὲ. Τί ἐστιν ὑφεν; σημεῖον συναφείας δύο λέξεων. Πόθεν ὑφέν; παρὰ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν καὶ τὸ ἕν. Τί ἐστι ὑποδιαστολή; σημεῖον διαστάσεως λέξεων κτλ. cf. Erotemata grammatica ex arte Dionysiana oriunda ed. P. Egenolff (Manhemii 1880), p. 7. desin.: πάρις πῶς κλίνεται, τοῦ πάριδος· ὁ κανών· τὰ εἰς ῑς κύρια διὰ τοῦ δος κλίνεται κοινῶς, ἀδώνιδος· πάριδος· θέτιδος. (δ)ια τι εἶπε κοινῶς, διότι οἱ ἴωνες χορὶς τοῦ δ̄ κλινουσιν αὐτὰ πάριος θέτιος αἰτιατικὴ τὸν πάριδα ὡς τὸν αἴαντα.

3. fol. 61r: (MOSCHOPULI?) Erotemata grammatica. incip.: Τί ἐστι προσῳδία; ποιὰ τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς ὑγιοῦς κατὰ τὸ ἀπαγγελτικὸν τῆς λέξεως ἐκφερομένη μετά τινος τῶν συνεζαγμένων (sic) περὶ μίαν συλλαβήν. desin.: Ἰστέον ὅτι πολλοὶ σύνδεσμοι οἱ αὐτοὶ ἐπὶ πολλῶν πρότων λεγονται ὡς ὁ ἀλλά καὶ συμπλεκτικὸς καὶ συλλογιστικὸς ὁ ᾱν̄ καὶ συμπλεκτικὸς καὶ παραπληρωματικός. cf. Egenolff l. l. p. 6 sqq.

Codex variis manibus scriptus est, folia 1—45 ab Angelo Vergecio.

192.

Codex 1595 Phill. = 322 Meerm. = 381d Clar., chartaceus, cm. 20,5 × 15,7, saec. XV—XVI, foliorum 24.

Codex e duabus partibus compositus est.

I. fol. 1—20: GREGORII CORINTHII liber de dialectis. tit.: γρηγορίου μητροπολίτου κορίνθου περὶ διαλέκτων. incipit: Ἰδού σοι καὶ τὰς διαλέκτους ἐγχειρίζω. desinit: οἷον ἀλκαῖος, ἀλκάος· καὶ ἀρχαῖος ἀρχάος. (Gregor. Cor. ed. Schaefer, p. 1—596). hoc codice Koen in editione sua usus est. subscripta sunt haec verba: (τ)έλος τῶν διαλέκτων: (ἐ)ν μεσσήνῃ τὸ πέρας δοθέν. itaque ad Lascarianam Messanensium bibliothecam codicem pertinuisse coniecit Koen ap. Schaef. l. l. p. XXXIV.

II. fol. 21—24 (altera manu): (Anonymi commentarius de dialectis). incipit: διάλεκτος ἐστὶ, λέξις ἴδιον χαρακτῆρα τύπου ἐμφαίνουσα· διάλεκτοι δὲ εἰσὶ πέντε. desinit: ἡ ψῆφος, ψάφαξ. τὸ ἔστρωται, ἐστόρηται. hic est Grammaticus Meermannianus quem edidit Koen: cf. Gregor. Cor. ed. Schaefer, p. 642—664.

193.

Codex 1596 Phill. = 323 Meerm. = 365d Clar., chartaceus, cm. 20 × 15,7, saec. XV—XVI, foliorum 46.

1. fol. 1r: ἡρωδιανοῦ περὶ παραγωγέων γενικῶν ἀπὸ διαλέκτων. incipit: αἱ θετταλικαὶ γενικαί, εἰ μὲν ἀπὸ περισπωμένων γενικῶν ὦσι προπερισπῶνται· οἷον χαλοῖο· σοφοῖο. desinit: Τὰ ἀττικά, ποία πτώσει ὁμοτονοῦσι· ταῖς εὐθείαις τῶν πληθυντικῶν· οἷον οἱ εὔνεως τοὺς εὔνεως· οἱ μενέλεω τοὺς μενέλεως· οἱ λεὼ τοὺς λεώς. initium tantum huius opusculi e codice mutilo Barocciano 76 edidit Cramer, Anecd. Oxon. III p. 228—236.

2. fol. 21v med.: Παρεκβολαὶ τοῦ μεγάλου ῥήτορος (sic). incip.: Τί ἐστι ῥῆμα· μέρος λόγου ἄπτωτον ἐν ἰδίοις μετασχηματισμοῖς, διαφόρους χρόνους δηλοῦν μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους. desin.: ἵνα γένηται μίμησις ὀνόματος, δυναμένη τριγένειαν ἀναδέξασθαι καὶ κλίσιν διὰ τοῦ ν̄τ̄: (ed. Aldus in libro qui inscribitur Cornu Copiae sive Horti Adonidis, fol. 189a—204b; La Roche in programmate gymnasii academ. Vindob. 1863, p. 4—26).

3. fol. 36v: (HERACLIDAE MILESII) παρα-

γωγαὶ δυσκλίτων ὀνομάτων. incip.: Πόθεν τὸ σπένδω· ἐκ τοῦ σπείδω. desin.: ἀπὸ δὲ τοῦ λελάθω γέγονεν ὁ παρατατικὸς λέλαθον καὶ ἐκλέλαθον. (ed. Aldus l. l. fol. 204[b]; La Roche l. l. p. 26—28). cf. Leop. Cohn, de Heraclide Milesio grammatico (Berol. 1884) p. 13 sq.

4. fol. 37[v] med.: παρεκβολαὶ τῶν εἰς μι ῥημάτων. incip.: Ποσοσύλλαβα θέλει εἶναι τὰ εἰς μι ῥήματα· τρισύλλαβα. desin.: οἷον πάνθοος πανθόου· πανθοΐδης· καὶ τὰ ὅμοια. (ed. Aldus l. l. fol. 205[b] sqq.; La Roche l. l. p. 28 sqq.).

194.

Codex 1597 Phill. = 324 Meerm. = 351 Clar. = 158 Pel., chartaceus, cm. 23 × 17, saec. XVI, foliorum 56, olim Nauloti.

Anonymi grammatica. primum caput de accentibus incipit: Πρὸ δύο συλλαβῶν περισπομένη οὐ τίθεται, οἷον ἔνθεος: μακρᾶς οὔσης ἐπὶ τέλους οὐ δύναται προπαροξυνθῆναι λέξις. — fol. 9[v] inf.: de declinatione nominum: Τὰ εἰς ας καθαρὸν ὀνόματα δισύλλαβα βαρίτονα μακροκατάληκτα διὰ τοῦ ντ κλίνονται οἷον αἴας αἴαντος κτλ. — fol. 21[r]: de declinatione verborum: Τύπτω· ὁ κανών, αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ θέματα κανόνας οὐκ ἔχουσι. Πᾶν ῥῆμα εἰς ω λῆγον ἀμοιβῆ τοῦ ω εἰς εις τὸ δεύτερον ποιεῖ κτλ. — fol. 38[r]: de figuris: Μεταφορά ἐστιν, ὡς ὅταν ἐπὶ τοῦ ὅρους, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑπόρια ἢ ἀκρόρια εἴπωμεν χοριφὲν (sic) ἢ πόδας κτλ. — fol. 50[v]: de praepositionibus: Ἡ ἐν πρόθεσις δοτικῆ συντάσσεται κτλ. — fol. 53[r]: de coniunctionibus: Συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι εἰσὶν οὗτοι· μὲν δὲ κτλ. — fol. 54[v]: de pronominibus: Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τοῦ πρώτου προσώπου ἑνικὰ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ ὁ ἐμός· τοῦ ἐμοῦ κτλ.

195.

Codex 1598 Phill. = 330 Meerm. = 358[b] Clar., bombycinus, cm. 24,3 × 16,8, saec. XIV, foliorum 143.

I. fol. 1[r]—141[r]: Libanii declamationes XXX. tit.: λιβανίου σοφιστοῦ μελέται.

1. fol. 1[r]: Νόμος ἦν μετὰ τοῦ τυράννου. καὶ τοὺς παῖδας ἀποσφάττεσθαι κτλ. incipit: προθεωρία. Καὶ ἡ γυνὴ φιλόπολις καὶ ὁ δῆμος φιλελευθέριος (Liban. ed. Reiske, vol. IV p. 798—817).

2. fol. 7[v]: τοῦ αὐτοῦ: — Νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα τῆς μοιχευθείσης ἀποκερδαίνειν κτλ. incipit: ἡ προθεωρία. Δυστυχὴς ὁ πατὴρ (ibid. p. 582—612).

3. fol. 15[v]: Μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης ἀπεκτονὼς μητέρα φόνου κρίνεται. incipit: ἡ θεωρία. Ἡ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ὕλη (ibid. p. 110—133).

4. fol. 22[r]: Οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο κτλ. incipit: Πολλὰ ἐβουλευσάμεθα (ibid. p. 348—373).

5. fol. 29[v]: τοῦ αὐτοῦ: — Νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα ξένον κτλ. incipit: Τὰ μὲν ἀπὸ τῆς τυραννίδος (ibid. p. 478—501).

6. fol. 36[v]: Φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας κτλ. incipit: Τῆς μὲν ἀριστείας οὐ πάνυ μέμφομαι (ibid. p. 622—638).

7. fol. 41[v]: Τύραννος ἐξ ἀστυγείτονος τινὸς ᾔτησε πόλεως μειράκιον ὡραῖον κτλ. incipit: Εἴη ἂν καὶ τοῦτο τῆς ἐμῆς τύχης (ibid. p. 459—478).

8. fol. 47[r]: Ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα τις εὐπὴς (sic) λαῒς κτλ. incipit: Ἔπαθον τὴν ψυχὴν (ibid. p. 430—446).

9. fol. 51[v]: Ἔχων τὶς παῖδας δύο πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρωδῶς διέκειτο κτλ. incipit: Ἀλλ' εἰ καὶ χαλεπὸς (ibid. p. 669—686).

10. fol. 56[v]: Δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει. incipit: Ἔδει μὲν ὦ βουλὴ (ibid. p. 134—150).

11. fol. 60[v]: Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει. incipit: Χαλεπὸν τὸ ζήτημα (ibid. p. 181—198).

12. fol. 66[r] inf.: Παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς βουλόμενος θᾶττον ἀπαντῆσαι κτλ. incipit: Ἰσχύω μὲν οὐδ' ἃ πέπονθα (ibid. p. 150—158).

13. fol. 68[r] inf.: Δύσκολος ὤλισθεν· ὁ παῖς παρὼν ἐγέλασε· καὶ ἀποκηρύττει αὐτόν. incipit: Ἐπειδή ποτε ῥᾶον ἔσχον ἀπὸ τοῦ πτώματος (ibid. p. 612—621).

14. fol. 70r inf.: Φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος ἐξαίφνης ἑαυτὸν προσαγγέλλει. incipit: Ἀλλ' εἰ καὶ καλῶς οἴεται τὸ δαιμόνιον εὑρηκέναι (ibid. p. 159—180).

15. fol. 75r inf.: Φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας καὶ μισθὸν αἰτούμενος ἑαυτὸν προσαγγέλλει. incipit: Εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀργύριον, ὦ βουλή (ibid. p. 827—840).

16. fol. 80r: Νόμος ἐν λακεδαίμονι τῶν (sic) εἴσω τριάκοντα ἐτῶν μὴ δημηγορεῖν κτλ. incipit: ἡ θεωρία. Φιλοτιμεῖται καὶ νέοις πολλάκις ἡ χρῆσις λέγειν τὰ χρήσιμα (ibid. p. 420—430).

17. fol. 83r: Νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως αἴτιον ἀποθνήσκειν κτλ. incipit: Ὁ μὲν πολλὰ φθεγξάμενος (ibid. p. 707—723).

18. fol. 87v: Νόμος τύραννον μὴ θάπτεσθαι κτλ. incipit: Εἰκὸς μὲν ἦν με ὦ ἀθηναῖοι (ibid. p. 447—459).

19. fol. 90v inf.: Ἀφαιρεθεὶς ὁ ἀχιλλεὺς τῆς βρισηΐδος κτλ. incipit: ἡ θεωρία. Πόθεν τοῖς ἕλλησι (ibid. p. 80—110).

20. fol. 97v: Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: μενέλαος. incipit: Εἰ μὲν ἐβούλετο ἀλέξανδρος (ibid. p. 3—14).

21. fol. 99v: Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης: ὀδυσσεύς. incipit: Ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ μάλιστα παρατηρεῖν (ibid. p. 15—47).

22. fol. 106v: Ἐζήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην κτλ. incipit: Καινότατα ὦ ἀθηναῖοι (ibid. p. 253—265).

23. fol. 109v inf.: τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ ὀρχηστῶν. incipit: Οἶδα μὲν ὅτι καὶ τῶν φίλων τοῖς σεμνοτέροις (= or. LXIII ed. Reiske, vol. III p. 345—395).

24. fol. 120r: (Π)λούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας ἐπανελθεῖν κτλ. incipit: Ὁ μὲν εὐσεβὴς ὦ δικασταί (vol. IV p. 540—552).

25. fol. 122v: Δικάζεται ποσειδῶν ἄρει ὑπὲρ ἁλιρροθίου. incipit: Ἀπολωλεκὼς ὦ θεοί (ibid. p. 402—409).

26. fol. 124r: Ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης. incipit: Ἀκηκόατε μὲν λοιδορίας μᾶλλον (ibid. p. 410—419).

27. fol. 126r: Σκέμμα ὃ πομπηιανὸς προὔβαλεν. Ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ ἀπεδήμησεν κτλ. incipit: ἡ θεωρία. Οἱ πρὸς τὸ τάχος συντιθέμενοι τῶν λόγων (ibid. p. 639—653).

28. fol. 129r: Νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν χιλίας τῇ πόλει διδόναι κτλ. incipit: Ἔχετε ὦ βουλή (ibid. p. 198—216).

29. fol. 134r: Τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν νόμος ἐκέλευεν κτλ. incipit: θεωρία. Μεστὸν πάθους καὶ ἀγωνίας τὸ ζήτημα (ibid. p. 502—511).

30. fol. 137r inf.: Μετὰ τὰ ἐν χαιρωνεία ἔπεμψε φίλιππος ὑπισχνούμενος τοὺς δισχιλίους αἰχμαλώτους κτλ. incipit: Τῶν πρέσβεων ἡκόντων ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι (ibid. p. 266—279). desinit fol. 141r med.

II. fol. 141r med.: LUCIANI Tyrannicida, in fine mutilus. tit.: λουκιανοῦ τυραννοκτόνος. incipit: Ἀνῆλθε τίς εἰς τὴν ἀκρόπολιν. abrumpitur fol. 143v his verbis: εἴθε τὴν τάξιν προὔλαβον τοῦ φόνου· ἀπέθανον ἂν (vol. II p. 128, 8—9 ed. Jacobitz).

Folia 136 sqq. vermibus corrosa sunt.

Folia huius codicis numeris notata sunt 210—350 (numeri 291 et 350 bis occurrunt); prior pars codicis Claromontani 358 fuit codex Bodleianus Miscell. 208, cuius folia numeros habent 122—209; folia 1—121 deperiisse videntur, antequam codex in bibliothecam Claromontanam venit. cf. R. Förster in Mus. Rhen. vol. XL p. 458.

196.

Codex 1599 Phill. = 331 Meerm. = 365a Clar., chartaceus, cm. 19,8 × 15,6, saec. XV—XVI, foliorum 57.

1. fol. 1r: ARISTOTELIS de poetica liber. incipit: Περὶ ποιητικῆς αὐτῆς καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἥντινα δύναμιν ἕκαστον ἔχει. desinit: καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων εἰρήσθω τοσαῦτα.

2. fol. 22r: DEMETRII PHALEREI de elocutione liber. tit.: δημητρίου φαληρέως περὶ ἑρμηνείας· ὅ ἐστι περὶ φράσεως. incipit: ὥσπερ ἡ ποίησις διαιρεῖται τοῖς μέτροις. desinit: ἀλλήλοις ταῦτα ἀμφότερα.

197.

Codex 1600 Phill. = 333 Meerm. = 381[f] Clar., chartaceus, cm. 21,5 × 16, saec. XV—XVI, foliorum 44.

1. fol. 2[r]: Theognidea (v. 1—1220). tit.: Θεόγνιδος μεγαρέως σιχελιώτου γνῶμαι ἐλεγειακαί· γνωμολογία πρὸς κῦρνον τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ. incip.: Ὦ ἄνα λητοῦς υἱὲ διὸς τέκος οὔποτε σεῖο. desin.: κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ, ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν. τέλος τῶν γνωμολογιῶν τοῦ Θεόγνιδος. praecedit (fol. 1[v]) γένος θεόγνιδος (e Suida).

2. fol. 28[r]: Pseudo-Phocylidea. tit.: φωκυλίδου ποιητοῦ μιλασίου σιχελιώτου. incip.: ταῦτα δίκης ὁσίῃσι θεῶν βουλεύματα φαίνει. desin.: ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδῶ.

3. fol. 33[r]: Pythagorae Aureum Carmen. tit.: πυθαγορικὰ ἔπη τὰ οὕτως ἐπικαλούμενα χρυσᾶ· στοιχείωσιν περιέχοντα τῆς τῶν πυθαγορίων φιλοσοφίας: πυθαγόρου σαμίοιο ἔπη τάδ' ἔνεστι τὰ χρυσᾶ.

4. fol. 35[r]: Solonis Elegiae. tit.: σόλωνος ἐλεγεῖα. incip.: ἡμετέρα δὲ πόλις κατὰ μὲν διὸς οὔποτ' ὀλεῖται κτλ. (frg. 4 ed. Bergk). sequuntur: Εἴην τότ' ἐγὼ φολεγάνδριος ἢ σικενίτης κτλ. (frg. 2); Ἴομεν εἰς σαλαμῖνα — αἶσχος ἀπωσόμενοι (frg. 3); σὲ (sic) μανίην μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀστοῖς | δείξει· ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης (frg. 10); ἐκ νεφέλης φέρεται — δουλοσύνην ἔπεσεν (frg. 9 v. 1—4).

5. fol. 36[v]: Versus novem (sine inscriptione) cum glossis interlinearibus. incip.: μὴ ὄφελες πύματόν με καὶ ὕστατον ἐξερέεσθαι. desin.: καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστι καὶ οὐ θεότης πάθεν αὐτή. cf. Porphyrii de philosophia ex oraculis haurienda libror. reliqu. ed. G. Wolff, Berol. 1856, p. 235 sq.

6. fol. 37[r]: Maximi Planudae versio graeca Distichorum Catonis. tit.: κάτωνος ῥωμαίου γνῶμαι παραινετικαὶ δίστιχοι· ἃς μετήνεγκεν ἐκ τῆς λατίνων φωνῆς εἰς τὴν ἑλλάδα διάλεκτον, μάξιμος μοναχὸς ὁ πλανούδης. incip.: (Ἀ)ναπολήσας ἐγὼ κατὰ νοῦν.

198.

Codex 1601 Phill. = 334 Meerm. = 378 Clar. = 249 + 238 Pel., chartaceus, cm. 22,7 × 17, saec. XV—XVI, foliorum 79, olim Nauloti.

1. fol. 1[r]: Theognidea (v. 1—1220). tit.: θεόγνιδος γνῶμαι, in margine: μᾶλλον δὲ θεόγνιδος γνωμολογία πρὸς κύρνον τὸν ἐρώμενον.

2. fol. 32[r]: Eudociae Centones Homerici. tit.: εὐδοξίας τῆς αδελφῆς της χυραζόης γινεχος ομηροχέντρου (sic). incip.: αρχὴ συν θεῶ τῶν ὁμηροκέντρων. Κέκλυτε μυρία φυλά πέλυ σπερέων ἀνθρώπων. desin.: αὐτὰρ νύ τοι ἐγὼ μαντεύσομαι οὐδ' ἐπιχεύσω. | ὡς ἔστιν ἴησοῦς εὐαγγέλιον δε τοὶ ἔστω: — ὁμηροχέντρων ὧδε μοι νόει τέλος. subscripta sunt haec verba: αὕτη ἐστὶν ἡ ἁγιολογία· εὐδοχίας λαμπροτάτης τῆς καὶ τὸν παρόντα ὁμηροχοντρων(α) τὸν συντεθεντα ὑπὸ πατριχΐου· την (sic) ἐπισχόπου διορθωσαμενης. tum haec: Ἡ παροῦσα βίβλος χαλιται ὁμηροχεντρα ἣν πρῶ(τος) ἐγράψατο πατρίχΐος (sic) ἀρητὴρ· καὶ τοῦτο δῆλον ἀπὸ τῆς διὰ στίχων ηρωΐχῶν (sic) ἐπιγραφῆς ταύτης τῆς βίβλου· ἣν ἐπιγράφει . . . . (vocabulum quod legi nequit) ἐν τη ἀρχῇ τῶν ἐνθάδε προγεγραμμένων ἱστοριῶν. cf. Homerocentra sive centones Homerici ed. L. H. Teucherus, Lips. 1793: codex ab ea editione valde discrepat. cf. A. Ludwich in Mus. Rhen. vol. XXXVII (1882) p. 210 sqq.

3. fol. 49[r]: Dionysii Alexandrini Periegesis. incipit (fol. 51[r]): διονυσίου περιήγησις οἰκουμένης. Ἀρχόμενος γαῖαν κτλ. desinit: αὐτῶν ἐκ μακάρων ἀντάξιος εἰ ἀμοιβή. praecedit (fol. 49[r]) διονυσίου ἀλεξανδρέος περιηγητοῦ βίος.

Codex variis manibus scriptus est: I fol. 1—31; II fol. 32—48; III fol. 49—79.

199.

Codex 1602 Phill. = 337 Meerm. = 381[g] Clar., chartaceus, cm. 21,5, × 15,9, saec. XV—XVI, foliorum 105.

1. fol. 1[r]: Theocriti Idyllia. primum carmen est Syrinx, cum glossis interlinearibus

et sequente commentario (Maximi Holoboli), qui incipit: Τὸ ἐπιγραμμάτιον ἡ σύριγξ τοῦ θεοκρίτου συνέστηκεν ἐκ μέτρων ὅλων δακτυλικῶν ποσότητι κτλ. (cf. Scholia in Theocr. ed. Dübner p. 111—113). sequitur (fol. 4r) ΓΈΝΟΣ ΘΕΟΚΡΊΤΟΥ ΤΟΥ͂ ΠΟΙΗΤΟΥ͂: (Θ)εόκριτος ὁ τῶν βουκολικῶν ποιητής, συρακούσιος ἦν κτλ. (Schol. in Theocr. p. 1 sq.). sequuntur idyllia I. II. III. V. IV. VI. VII. VIII. X. IX. XI. XII. XIII. XVI, denique τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος βίωνος βουκόλου ἐρωτικοῦ i. e. Moschi epitaphius Bionis. Scholia adscripta sunt solis carminibus I—III.

2. fol. 99r: Musaei carmen de Herone et Leandro. tit.: μουσαίου ἡρὼ καὶ λέανδρος. incipit: εἰπὲ θεὰ χρυφίων. desinit: καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

200.

Codex 1603 Phill. = 338 Meerm. = 381h Clar., chartaceus, cm. 21 × 15,2, saec. XV—XVI, foliorum 88.

Pindari carmina Olympica et quattuor priora Pythia. praecedit (fol. 1r—2r) γένος πινδάρου. Scholia adscripta sunt carminibus Olympicis usque ad initium carminis XIII.

201.

Codex 1604 Phill. = 339 Meerm. = 371 Clar. = 42 Pel., chartaceus, cm. 20,5 × 15,6, saec. XV—XVI, foliorum 131.

Sophoclis Aiax et Electra, cum glossis interlinearibus et scholiis marginalibus.

202.

Codex 1605 Phill. = 340 Meerm. = 380 Clar., chartaceus, cm. 20,2 × 15,2, saec. XVII, foliorum 160.

Raphaelis Regii excerpta ex Ioannis Tzetzae Historiis et ex aliis scriptoribus graecis. intermixta sunt pauca excerpta latina, ut fol. 4r—9v epitaphia hominum Italorum, fol. 157r—160v epistula *Ioanni Ludbrancio ep(iscop)o Posnaniensi* inscripta.

203.

Codex 1606 Phill. = 341 Meerm., chartaceus, cm. 23,2 × 16,8, saec. XVII, foliorum 64.

1. fol. 1r: Christus Patiens, tragoedia Gregorio Nazianzeno falso attributa (v. 1—2604 ed. I. G. Brambs, Lips. 1885). tit.: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου τοῦ θεολόγου ὑπόθεσις δραματικὴ κατ' εὐριπίδην περιέχουσα τὴν δι' ἡμᾶς γενομένην σάρκωσιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τὸ ἐν αὐτῇ κοσμοσωτήριον πάθος. incipit: Ἐπεὶ δ' ἀκούσας εὐσεβῶς ποιημάτων. desinit: κἀμοὶ μεγίστη πανταχοῦ σωτηρία. τέλος. | δός μοι χυρία τὴν λύσιν τῶν πταισμάτων | καί μοι πάρασχε ψυχικὴν σωτηρίαν. in margine multa correcta sunt.

2. fol. 57r: Zoroastri Oracula magica cum Gemisti Plethonis commentario (ed. Ioann. Opsopoeus ad calcem editionis Oracul. Sibyll., Parisiis 1599). tit.: Μαγικὰ λόγια τῶν ἀπὸ Ζωροάστρου Μάγων. sequuntur oracula XXXVI; tum Πλήθωνος ἐξήγησις εἰς τὰ αὐτὰ τὰ λόγια. incipit: Δίζεο ψυχῆς ὀχετόν· οἱ ἀπὸ ζωροάστρου μάγοι, νομίζουσιν ὥσπερ καὶ ἄλλοι συχνοί. desinit: ζωροάστρην δέ φησι πλούταρχος οὕτω παλαιόν τινα γεγονέναι, ὡς καὶ πενταχισχιλίοις ἔτεσι τῶν τρωϊκῶν πρεσβύτερον ἱστορεῖσθαι. cf. Fabricius, Bibl. graec. XII p. 89 ed. Harles (= Migne, Patrol. gr. tom. CLX p. 779).

204.

Codex 1607 Phill. = 342 Meerm. = 381a Clar., chartaceus, cm. 20,4 × 15,4, saec. XV—XVI, foliorum 29.

1. fol. 1v: μιχαήλου ἀποστόλ(ου) τοῦ βυζαντίου μονῳδία ἐπικήδειος, πρὸς τὸν ἐνδοξότατον καὶ μεγαλοπρεπῆ ἄνδρα χύριον ἀνδρέαν τὸν καλέργην. incipit: τῷ κρητῶν ἁπάντων ἀρίστῳ καὶ ἐνετῶν ἰσοτίμῳ ἀνδρέᾳ καλέργῃ. desinit: ἤδη γὰρ καὶ τὰ τῆς ὁσίας εἴληφε πέρας.

2. fol. 3v: (de diaeta versus XVII). tit.: εὐεξίας τάδ' ἐστὶ συντελοῦσι σώμασιν ἀνθρωπίνοις. incip.: Σεπτεβρίῳ γάλακτος ἀδεῶς πίνειν. desin.: αὔγουστος λαχάνων τε ἀγρίων ὅλων.

3. fol. 4r: τοῦ ὑπερτάτου τῶν φιλοσόφων, κυροῦ θεοδώρου τοῦ προδρόμου τετράστιχοι ἰαμβικοὶ καὶ ἡρωϊκοί, εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς. incip.: εἰς τὴν γέννησιν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου: Ναὶ λυχνία πρόκεισο. desin.: πανσυδὶ πάντα φόως ποτιδέρκεται ἔθνεα νεκρῶν.

4. fol. 6r: In Euripidem introductio de novem metris Hephaestioneis. incipit: Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου: Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται. desinit: Τοσαῦτα περὶ τῶν θ̄ μέτρων τῶν ὁμοειδῶν καὶ λ̊ μηοειδῶν (sic; l. μὴ ὁμοειδῶν)· παντὸς δὲ μέτρου, ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταῖα συλλαβή, ὥστε δύνασθαι εἶναι αὐτὴν καὶ βραχεῖαν καὶ μακράν· καὶ πᾶν δὲ μέτρον, εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν· ὅθεν ἐπίληπτά εἰσι τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα.

5. fol. 8r: Euripidis Hecuba, cum scholiis. praecedunt Prolegomena de vita et poesi Euripidis (Σύνοψις τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ κτλ.). Hecubae textus incipit fol. 13r, mox abrumpitur in fine quaternionis (fol. 13v inf.) in versu 15. folia 6—13 quaternionem efficiunt. Ante folium 14 olim (in codice Clarom. 381) extabat ille quaternio quo codex 1592 nunc efficitur.

6. fol. 14r: Bessarionis epistula ad Michaelem Apostolen. tit.: βισσαρίων καρδηνάλ(ις), μιχαὴλ τῷ ἀποστόλῃ. incipit: Ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς. desinit: ἔποιο τῇ συμβουλῇ: ἐν βιτέρβῳ. (ed. Migne, Patrol. gr. tom. CLXI p. 688—692).

7. fol. 16v: Anonymi epistula ad Georgium Trapezuntium et Georgii responsum. incipit Anonymi epistula: ἀνώνυμος γεωργίῳ τῷ τραπεζουντίῳ. Ἀνέγνων τοὺς συντεθέντας σοι εἰς πτολομαῖον καὶ τὸ ἐκείνου βιβλίον καρπὸν εὐλόγως ὀνομαζόμενον ὑπομνηματισμούς. Georgii epistula incipit (fol. 17r): γεώργιος τῷ ἀνονύμῳ. Ἀνέγνων σου τὴν φθόνου πλήθουσαν ἐπιστολήν. cf. Fabricius, Bibl. graec. XII p. 77 sq. (= Migne, Patrol. gr. tom. CLXI p. 754 sq.).

8. fol. 17v med.: Pselli de lapidum virtutibus libellus (Ideler, Phys. et med. gr. min. vol. I p. 244—247).

9. fol. 20v: τοῦ σοφωτάτου πλήθωνος μονῳδία ἐπὶ τῇ περιφανῇ καὶ κυρίᾳ (ex · μακαρίᾳ corr.) δεσποίνῃ ὑπομονῇ. incipit: Τῇ τῶν ἡμετέρων βασιλέων τε καὶ ἡγεμόνων μητρί. non integra in codice extat, desinit: εὐτυχέστατον αὐτῇ ὑπῆρξε τὸ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν παίδων μητέρα γεγονυῖαν. (Migne, Patrol. gr. tom. CLX p. 952—956 v. 19).

10. fol. 22r: μῆνες τῶν ἀθηναίων καὶ διατι οὕτως ἐκαλοῦντο, ἀρχὴ δὲ τοῦ ἔτους παρ' αὐτοῖς ὁ ἰούνιος (ἰούνιος). incip.: Ἑκατομβαιὼν ἐστὶν ὁ πρῶτος μήν. sequuntur menses Aegyptiorum, Ascalonitarum, Bithyniorum, Cappadocum, Cypriorum, Hebraeorum, Romanorum.

11. fol. 24r: Proverbiorum collectio. tit.: παροιμίαι κατὰ στοιχεῖον. incip.: (ἅ)βρωνος βίος· ἐπὶ τῶν πολυτελῶν· ὁ γὰρ ἅβρων ἐπὶ ἀργύοις πλουσιώτατος γεγονὼς πολυτελῶς ἔζη. desin.: (φ)αλακρὸς κτένιν εὐνοῦχος παλακίδος· κωφὸς αὐλός· τυφλὸς κάτοπτρον· κώπην ἠπειρώτης· κυβερνήτης· ἐπὶ τῶν τὰ ἀνίκητα αὐτοῖς πειρωμένων ἔργα δὲ θέσθαι: —

205.

Codex 1608 Phill. = 345 Meerm. = 385 Clar. = 46 Pel., chartaceus, cm. 23,8 × 17,2, saec. XVI, foliorum 103, olim Nauloti.

Eustathii Macrembolitae de Hysmines et Hysminiae amoribus libri XI (ed. Hilberg, Vindob. 1876). tit.: ποίημα εὐσταθίου πρωτονοβελεσίμου καὶ μεγάλου χαρτοφύλακος τοῦ παρεμβολίτου, τὸ καθ' ὑσμίν(ην) ὑσμινίαν δρᾶμα, βιβλία περιέχων (sic) ια̅'.

Codex descriptus esse videtur e codice Parisino graeco 2914.

206.

Codex 1609 Phill. = 348 Meerm. = 390 Clar., membranaceus, cm. 20 × 15,4, saec. XI, foliorum 207.

(Maximi) quae feruntur Eclogae (Migne, Patrol. gr. tom. XCI p. 721—1017). tit.: ἐκλογαὶ χρήσιμοι πονηθεῖσαι ὑπὸ (sic) διαφόρων ποιητῶν· τῶν τε τῆς ἐκκλησίας καὶ παλαιῶν φιλοσόφων καὶ ἑλλήνων (capita LXXI). incip.: Περὶ βίου ἀρετῆς καὶ κακίας: Τοῦ εὐαγγελίου: Στενὴ

ἡ ὁδὸς καὶ τεθλιμμένη ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν. τοῦ ἀποστόλου: Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. σολομῶντος. ἀρετῆς μὲν σημεῖον κτλ. desinit: καὶ τὰ πρόβατα πλείονα ὄντα ὑφ ἑνὸς ἢ δευτέρου λύκου χειροῦν. praecedit index capitum οα̅.

In fine manus altera (saec. XII) tres versus libri Sirach (XXV, 2. 18. 28) adiecit: 1. Τρία δὲ εἴδη ἐμίσησεν ἡ ψυχή μου κτλ. 2. Μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός· κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ: 3. ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνη μεγάλη.

207.

Codex 1610 Phill. = 349 Meerm. = 387 Clar. = 243 Pel., chartaceus, cm. 22,8 × 16,8, saec. XVI, foliorum 66, olim Nauloti.

1. fol. 1r—21v: BESSARIONIS et aliorum epistulae quaedam.

a. fol. 1r: BESSARIONIS epistula ad Michaelem Apostolen. incipit: Ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς κτλ. (Migne, Patrol. gr. tom. CLXI p. 688—692).

b. fol. 3v: NICOLAI SECUNDINI epistula ad Andronicum Callistum. incipit: Πρεσβεύοντι παρὰ τῷ μεγίστῳ ἀρχιερεῖ κτλ. (ed. Boissonade, Anecd. Gr. V p. 377—387 = Migne l. l. p. 692 sqq. adnot.).

c. fol. 7v med.: BESSARIONIS epistula ad Andronicum Callistum. incipit: Ἀνέγνων καὶ τὰ μιχαήλου κτλ. (ed. Boissonade l. l. p. 388 = Migne l. l. p. 692—696). sequuntur observationes grammaticae, incip.: Ὄλλυμι ἐνεστώς· καὶ ὀλλύω· ὤλλυον παρατατικός.

d. fol. 10v: BESSARIONIS epistula ad Plethonem. incipit: Κοινῆς πᾶσιν ἐνεσπαρμένης ἐννοίας κτλ. (Migne l. l. p. 713—718).

e. fol. 14r: PLETHONIS responsum. incipit: Οὐ πάντα οἴεσθαι χρὴ κτλ. (Migne l. l. p. 717—722).

f. fol. 19v: PLETHONIS ad Bessarionem epistula altera. incipit: Ἐπειδὴ καὶ μαρτυριῶν δέῃ κτλ. (Migne l. l. p. 721—724).

2. fol. 22r: Ἀνδρονίκου τοῦ Καλλίστου διαίρεσις τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης. incipit: Ἐπειδὴ τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης ὑποκείμενον ἐστὶ τὸ φυσικὸν σῶμα. Sequitur fol. 23r: (eiusdem) περὶ τύχης. incipit: Ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον ὅτι μέν ἐστιν ἐν τοῖς οὖσιν. cf. E. Legrand, Bibliogr. Hellén. I p. LVII.

3. fol. 28r—50r: Excerpta, lectiones et emendationes variae (in Hermogenem etc.) a Marco Musuro congestae. in folio 36r inf. adnotatum est: μουσούρου ἐπανορθώσεις.

4. fol. 51r—66v: Praecepta varia in quibus astronomiae ratio habetur. incip.: περὶ σκευῶν καινῶν καὶ ἱματίων χρήσεως. Σκεύεσι δὲ ἢ ἱματίοις πρώτοις ὡς χρηστέον: τῆς σελήνης οὔσης κτλ. desin.: τόν τε ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ μεταβάλλειν πέφυκεν.

Codex manibus variis scriptus est.

208.

Codex 1611 Phill. = 350 Meerm. = 391 C Clar., chartaceus, cm. 20,7 × 14,3, saec. XV, foliorum 15.

1. fol. 1r: κεφαλαια διάφορα ἀπὸ τῆς δ' (immo δευτέρας) ἑκατοντάδος τοῦ ὁσ(ίου) πατρὸς ἡμῶν μαξίμου. incip.: Ὁ τὴν μητέρα τῶν παθῶν ἀποβαλὼν φιλαυτίαν. cf. Migne, Patrol. gr. tom. XC p. 985 med.

2. fol. 2v: σωκράτους γνῶμαι. incip.: Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τίς πλούσιος.

3. fol. 2v med.: λέξεις ῥωμαϊκαί. incip.: (σ)ακρολέγιον, ἱεροσυλία. desinit: τεστάτωρ, ὁ διατιθέμενος.

4. fol. 3r: περὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων. incipit: Πρώτη σύνοδος γέγονεν οἰκουμενικὴ ἐν νικαίᾳ συνελθόντων τι̅ καὶ η̅ ἁγίων πατέρων. desinit: καὶ αὐτὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἐν θεότητι καὶ ἁγιότητι ἐξεφώ(νησ)εν.

5. fol. 5v: PALAEPHATI libri de incredibilibus fragmenta. incip.: Περὶ κενταύρων ὡς θηρία ἐγένετο κτλ. (cf. Mythographi ed. Westermann, p. 268 sqq.). teste indice capitum praemisso codex olim capita με̅ continebat, quorum nunc fragmenta tantum supersunt, quia folia quaedam interciderunt inter folia 5 et 6 et

folia 6 et 7 et post folium 7. abrumpitur opusculum (fol. 7ᵛ inf.) sub finem capitis λζ περὶ κήτους his verbis: ἑκάτεροι ἔχοντες τὴν ἑαυτῶν στρατιὰν ἀναιροῦσι (cap. 38 p. 301, 1 Westerm.).

6. fol. 8ʳ—9ʳ: Historiae variae. incip.: (τ)αῦτα μὲν πεζέτω(σ)αν παρ' ἐκείνοις ἐμπεδοκλεῖς καὶ ἀρισταῖοι καὶ ἐμπαιδότιμοι: Ἐμπεδοκλῆς, σικελιώτης τὸ γένος, πυθαγόρειος τὴν φιλοσοφίαν· βουλόμενος δὲ κενοδοξῆσαι, ὡς ὅτι ἀνιερώθη κτλ. sequuntur historiolae περὶ τροφονίου, περὶ πρωτέως, περὶ τῆς ἐπὶ τροίας θυσίας, περὶ τῶν σκεδάσου θυγατέρων, περὶ τοῦ κωνείου σωκράτους, περὶ τοῦ ἐπικτήτου σκέλους, περὶ τοῦ πηδήματος ἀμβρακιώτου, περὶ τῶν πυθαγορικῶν κυάμων, περὶ τοὺς ἀνιπτοπόδας καὶ χαμαιεύνας, περὶ ἐπικούρου, περὶ τὰ κατὰ τὸ φρέαρ κλεάνθους, περὶ τοῦ θύειν καὶ ἀστρονομεῖν καὶ γεωμετρεῖν, excerptae ex Nonni Abbatis collectione historiarum quarum S. Gregorius Nazianzenus in oratione prima contra Iulianum meminit (Migne, Patrol. gr. tom. XXXVI p. 985 sqq.).

7. fol. 9ᵛ: περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ θεοῦ. incip.: Εἴκοσι καὶ δύο ἔργα ὡς λέγουσιν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἓξ ἡμέραις κτλ. — fol. 9ᵛ inf.: αἱ δέκα πληγαὶ αἷς μωσῆς ἐπήγαγε τοῖς αἰγυπτίοις.

8. fol. 10ᵛ: (Epistularum formulae). incip.: περὶ ἀγάπης, εἰς ὅντινα βούλετε γραφην: ἔδειξας ἡμῖν ἐκ προοιμίων κτλ.

9. fol. 11ʳ: τοῦ ἰταλοῦ ἀπολογητικὴ ἐπιστολὴ πρὸς ἀρχιερέα. incipit: Ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἐπὶ σωτηρία τῶν πολλῶν. de Ioanne Italo v. sup. cod. 1558 num. 7.

10. fol. 11ᵛ: ἀκριβὴς διάγνωσις οὔρων. incipit: Κλοκεῖον ἔχων τζίπαν καὶ ῥαγάδας. cf. cod. 1531 num. 5.

11. fol. 12ʳ: ἰατρικὸν συλλεγὲν ἐκ διαφόρων βιβλίων. incipit: εἰς ὀξὺν πόνον: κισσὸν κοπανίσας μετὰ ἐλαίου χρίε τὸ μέτοπον καὶ τοὺς κροτάφους.

12. fol. 15ʳ: περὶ ἠλέκτρου μιχαὴλ τοῦ ψελλοῦ. incipit: Περὶ τὰ ἰνδικὰ μέρη ποταμὸς ῥεῖ ἔχων σταδίους δύο τὸ εὖρος.

13. fol. 15ʳ med.: (Ἀ)πολλώνιος ὁ τυανεὺς περιπολεύων καὶ πανταχοῦ ποιῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ χώρας δαιμονικὰ ἀποτελέσματα κτλ. abrumpitur (fol. 15ʳ inf.): ὡς μὴ τὴν κα....

14. fol. 15ᵛ: Lexici initium (tribus columnis scriptum): (ἀ)γοραῖος ὁ ἐν ἀγορᾷ ἀναστρεφόμενος. ἄγραυλος ὁ ἐν αγρῷ νυκτερεύων. ἀγύρτης, ὁ συρφετώδης· ὁ ὀχλαγωγός· ὁ χυδαῖος· ὁ ψεύστης. desinit: ἀναστοιχειώσας ἀναπλάσας ὡς καὶ μεταστοιχειώσας μεταπλάσας.

Cf. cod. 1480.

209.

Codex 1612 Phill. = 351 Meerm. = 379D Clar., chartaceus, cm. 21,5 × 14,5, saec. XV—XVI, foliorum 79.

Theodori Prodromi grammatica. tit.: τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου κυροῦ θεοδώρου τοῦ (ἐ)πίκλην προδρόμου· σύντομος ἐξήγησις εἰς τὰ ἐρωτήματα· τῇ σεβαστοκρατορίσσῃ. incipit: Καθάπερ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα φιλολογωτάτη μοι βασιλίδων, ἀπὸ διαφόρων μερῶν καὶ μελῶν συναρμολογεῖται καὶ ἀπαρτίζεται. desinit (fol. 78ʳ med.): ἀλλ' ἀκριβῶς ἐὰν ἐπιγνῷς, καὶ τοὺς ἐρωτῶσι σε διασαφήσῃς. addit librarius orationem ad eum qui codicem ei perscribendum mandavit: Ἔχεις τιμιώτατε πατέρων καὶ ἱερωτάτη μοι κεφαλή, τουτὶ περατωθὲν ἰδοὺ τὸ ἐπίταγμα καὶ κατὰ τὴν σὴν κέλευσιν κτλ. eadem grammatica extat in cod. Vatic. 16 fol. 21 sqq.

In folio 78ᵛ altera manu adiectum est initium commentarioli de metro iambico: Ἰστέον ὅτι τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἑξάμετρόν ἐστι κτλ. (cf. Studemund, Anecd. Var. I p. 192 sq. § 6 et 7).

210.

Codex 1613 Phill. = 353 Meerm. = 350 Clar., chartaceus, cm. 21,3 × 13,8, saec. XVI, foliorum 215.

1. fol. 1ʳ: (Manuelis Moschopuli Schedographia). titulus deest. incipit: Κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἀσπόρως εὐδοκήσας τεχθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀεὶ παρθένου μαρίας, ταῖς πρεσβείαις αὐτῆς καὶ τοῦ χρυσορρήμονος ἰωάννου, φώτισον τὸν νοῦν τοῦ νέου, τοῦ νῦν ἄρξα-

μένου τοῦ σχεδογραφεῖν, καὶ τὴν καταρχὴν εὐλόγησον τοῦ σχέδους. desinit (fol. 208ᵛ): χρονίωνος δὲ, καὶ οὐρανίωνος· καὶ μοσχίωνος, ἵ καὶ μεγάλα: (Man. Moschopuli de ratione examinandae orationis libellus ed. Rob. Stephanus, Lutetiae 1545).

2. fol. 209ʳ: Pseudo-Phocylidea, cum rubris glossis interlinearibus. praemissi sunt senarii sex: Ὁ φωκυλίδης εὐπρεπῆ ζήσας βίον κτλ. (Poet. lyr. Graec. ed. Bergk, vol. II⁴ p. 79).

In folio 1ʳ haec adnotata sunt: τὸ παρὸν βιβλίον κτῆμ' ἐστὶ νικολάου βενετάντου.

211.

Codex 1614 Phill. = 354 Meerm. = 355ᵇ Clar. = 160ᵇ Pel., chartaceus, cm. 13 × 10,2, saec. XV, foliorum 28.

Maximi Planudae liber de syntaxi verborum. tit.: τοῦ σοφωτάτου κυροῦ μαξίμου τοῦ πλανούδη, περὶ συντάξεως τῶν ῥημάτων. incipit: Τῶν ῥημάτων τὰ μὲν οὐδαμῆ μεταβαίνουσαν (sic) εἰς ἕτερον πρόσωπον κτλ. (cf. Bachmann, Anecd. Gr. II p. 153 adnot.). in fine videtur mutilus esse.

Codex humore corruptus est, scriptura in parte inferiore foliorum passim evanida.

212.

Codex 1615 Phill. = 357 Meerm. = 357 Clar., chartaceus, cm. 20,4 × 14,2, saec. XVI, foliorum 129.

Demosthenis orationes XIII.

fol. 1ʳ: Libanii vita Demosthenis. — fol. 5ʳ: orationes Olynthiacae. — fol. 15ᵛ inf.: or. Philippica I. — fol. 21ᵛ: or. de pace. — fol. 24ʳ inf.: or. Philipp. II. — fol. 28ʳ: or. de Halonneso. — fol. 32ᵛ: or. de Chersoneso. — fol. 39ᵛ inf.: or. Philipp. III. — fol. 46ᵛ inf.: or. Philipp. IV. — fol. 54ʳ med.: or. de Rhodiorum libertate. — fol. 58ʳ: or. de corona. — fol. 94ʳ med.: or. de falsa legatione. — fol. 129ᵛ: Libanii hypothesis ad Demosthenis or. de falsa legatione.

213.

Codex 1616 Phill. = 359 Meerm. = 379 A Clar., chartaceus, cm. 21,8 × 14,4, saec. XV—XVI, foliorum 104.

1. fol. 1ʳ: Pseudo-Phocylidea.

2. fol. 5ʳ: Theodori Prodromi σχέδη μυός (ed. Boissonade, Anecd. Gr. I p. 429—435). incip.: Εἰ βούλεσθε, ὦ παῖδες, τραφῆναι. desin.: ὦ μυῶν καθηγέτα.

3. fol. 7ʳ med.: Bessarionis epistula ad Andronicum Callistum (v. sup. cod. 1610 num. 1c).

4. fol. 7ᵛ: Praecepta grammatica. incip.: Ὄλλυμι ἐνεστὼς καὶ ὀλλύω· ὤλλυον παρατατικὸς κτλ.

5. fol. 9ʳ: Pseudo-Phocylidea iterum (altera manu).

6. fol. 14ʳ: (Ioannis Pediasimi opusculum de Herculis XII laboribus), cum glossis interlinearibus et subsequentibus scholiis. titulus deest. incipit: Τοὺς ἡρακλείους ἀνδρικοὺς δέκα δύο | ἐντεῦθεν ἐκμάνθανε φιλότης ἄθλους. | Τὸν ἐν νεμαία λέοντα· ὕδραν· ἔλαφον· κάπρον κτλ. (Mythographi ed. Westermann, p. 349—354). memoria codicis proxime abest a codice Rhedigerano 143 = 30 (V).

7. fol. 36ʳ: κανόνες διάφοροι καὶ ἀναγκαῖοι τοῖς εἰσαγομένοις εἰς τὴν γραμματικὴν τέχνην· συλλεγέντες ἀπὸ διαφόρων βιβλίων τῆς γραμματικῆς: περὶ τομῆς καὶ ἀναποδισμοῦ στίχων· ἃ συμβαίνει πολλάκις ἐν τοῖς γραφομένοις. incip.: Τελευτῶντος ὀρδίνου πολλάκις ἐν ταῖς γραφαῖς, ἀνάγκη ἐστὶν διαιρεῖσθαι τὴν λέξιν κτλ.

8. fol. 38ʳ: (Prolegomena lexici de spiritibus). incip.: Πρὸ τοῦ λεξικοῦ τῶν πνευμάτων τάδε σημειωτέον· ἐπὶ τῶν ὀνομάτων πάντων τῆς εὐθείας τὸ πνεῦμα φυλάττουσι καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις. desin.: οὐχ αἷμα· οὐχ ἥλιος.

9. fol. 40ʳ: περὶ συναλοιφῆς. incipit: Ἰστέον ὅτι τῆς συναλοιφῆς, εἰσὶν ἑπτὰ εἴδη· τρία μὲν ἁπλᾶ κτλ. Sequuntur adnotamenta varia de formis verbalibus quibusdam.

10. fol. 55ᵛ: ἐκ τῶν εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς ἡμέρας ἡσιόδου ἀποδοθέντων κανονισμάτων, et (fol. 60ʳ inf.) ἐκ τῶν εἰς τὴν τοῦ αὐτοῦ ἡσιόδου ἀσπίδα· τὰ ἀναγκαῖα.

11. fol. 73^r: PHALARIDIS epistula ad Athenienses (Epistolographi ed. Hercher, p. 445—447). incipit: Ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς περίλαος.

12. fol. 78^r: DEMOSTHENIS oratio Olynthiaca prima.

13. fol. 90^r: γνῶμαι τῶν ζ' φιλοσόφων. incip.: Περίανδρος ὁ κυψέλλου· θυμοῦ κράτει.

14. fol. 90^r med.: τοῦ ἁγίου κλήμεντος πάπα ῥώμης (sententiae). incip.: Αἱ γὰρ δόξαι τῶν ὑποθέσεων παρὰ τῶν συλλογιζομένων ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς ἀποφαίνονται κτλ.

15. fol. 90^v med.: PHALARIDIS epistula ad Xenopithem, φαλάριδος ξενοπείθει (Epistol. ed. Hercher, p. 415, num. κθ'). incipit: Οὐκ ἄχθομαι.

16. fol. 91^r: BESSARIONIS epistula ad Michaelem Apostolen (v. sup. cod. 1610 num. 1a).

17. fol. 93^r med.: NICOLAI SECUNDINI epistula ad Andronicum Callistum (v. ibid. num. 1b).

18. fol. 97^r: SYNESII epistula ad Ioannem (Epistol. ed. Hercher, p. 656—659). incipit: ὥσπερ ἄλλοτε πολλάκις. desinit: οὐ δεῖ καὶ πρὸς ἐρανίζεσθαι.

Codex manibus variis scriptus est.

214.

Codex 1617 Phill. = 365 Meerm. = 388 Clar., chartaceus, cm. 15,4 × 10,2, saec. XVI, foliorum 349.

1. fol. 2^r—6^r: Historiae et fabulae (quas Manuel Moschopulus in libro περὶ σχεδῶν commentatus est). incip.: Κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἀσπόρως εὐδοκήσας τεχθῆναι. desin.: ὃς ὡς λόγος αἱρεῖ, πηγὰς δακρύων ἀφίησιν. cf. cod. 1613 num. 1.

2. fol. 6^r inf.: (Apophthegmata varia). incip.: Ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου φησί τις θεῖος ἀνήρ· εἰ γοῦν σοφίας καὶ σὺ ὦ παιδίον ἐρᾷς κτλ. sequuntur apophthegmata Alexandri, Semiramidis, Leonidae, Stratonici, Socratis, Lysandri etc.

3. fol. 11^r: IOANNIS DAMASCENI Dialectica (Migne, Patrol. gr. tom. XCIV p. 521—676).

4. fol. 71^r: ὀνοματοποιία τῶν ζώων. incipit: Σελάχιά εἰσιν, ὅσα λεπίδας οὐκ ἔχει.

5. fol. 71^v: περὶ τῆς τῶν ἀριθμῶν ἐτυμολογίας. incipit: Μέτρον, ἀπὸ τοῦ τὴν μίαν τηρεῖν. desinit: μυριάς, ἀπὸ τοῦ μύρω τὸ πλημμυρῶ.

6. fol. 73^r: περὶ μουσικῆς. ἐκ τῶν ῥητορικῶν πράξεων τοῦ .... (nomen auctoris deest). incipit: Δεῖ εἰδέναι ὅτι πάλαι ἡ μουσικὴ περισπούδαστος ἦν· τὰ γὰρ πάθη ἐκήλει· μουσικὴ δὲ ἡ θεία καὶ οὐχ ἡ ἔκπτωσις. desinit (fol. 74^r): καὶ σχολιὰ ἡ μετάδοσις ἐγίνετο. καὶ ἐνταῦθα (sic) τὸ σχολιὸν μέλος εἴρηται.

7. fol. 74^v—76^v: Tabulae et figurae mathematicae.

8. fol. 77^r: Excerpta ἐκ τῶν εὐκλείδου γεωμετρικῶν. incip.: Αἰτήματά εἰσι πέντε.

9. fol. 79^r: ἐκ τῶν βλεμίδου περὶ τῶν τριῶν σχημάτων. incip.: Ἐν τῷ ἁπλῷ συλλογισμῷ τρεῖς εἰσι κυρίως ὅροι κτλ. est NICEPHORI BLEMMIDAE Epitomae logicae caput λβ (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 941—945).

10. fol. 81^v: ἐκ τοῦ περὶ εὐπορίας προτάσεων ἀριστοτέλους. incip.: Δεῖ δὲ τὰς προτάσεις τὰς περὶ ἕκαστον οὕτως ἐκλαμβάνειν (Arist. p. 43^b 1). σχόλιον. παραδίδωσιν ἐντεῦθεν μέθοδον ἐφευρετικὴν τῶν προτάσεων κτλ.

11. fol. 82^r: ἐκ τῶν ἀναλυτικῶν· περὶ εἰκότος καὶ σημείου. incip.: Εἰκὸς δὲ καὶ σημεῖον οὐ ταὐτόν ἐστι (Arist. p. 70^a 3—8).

12. fol. 83^r: συνοπτικὸν σύνταγμα φιλοσοφίας, γρηγορίου τοῦ θεολόγου. in margine superiore: ἐν ἑτέρῳ ἔχει γρηγορίου μοναχοῦ· καὶ ἐν ἄλλοις ἄλλως. incipit: ὥσπερ οἱ ἀναγινώσκοντες πρῶτον μὲν τὰ στοιχεῖα μανθάνουσιν. desinit: ἐπιστήμην πᾶσαν καὶ τέχνην ἰχνηλατεῖν. (Gregorii Aneponymi Philosophiae Syntagma ed. Iohannes Wegelinus, Augustae Vindel. 1600, p. 1—159). cf. V. Rose in Hermae vol. II p. 465 sqq.

13. fol. 126ᵛ: τοῦ αὐτοῦ σύνοψις τῶν τεσσάρων μαθημάτων. liber I (de arithmetica) incipit: ἐνταῦθ' ἀριθμῶν συντομωτέρα φράσις. Μέλλοντί μοι περὶ τῶν τεσσάρων μαθημάτων ἐν ἐπιτόμῳ τῷ λόγῳ διαλαβεῖν κτλ. liber II (de musica) incipit fol. 140ᵛ: τῆς μουσικῆς σύνοψις ἠκριβωμένη. Μουσικὴν οἱ παλαιοὶ συνέχειν εἶπον τὸ πᾶν. liber III (de geometria) incipit fol. 159ʳ: σύνοψις αὕτη γεωμετρίας λόγων. Σημεῖον ἐστιν, οὗ μέρος οὐθέν. liber IV (de astronomia) incipit fol. 182ʳ: ἄθροισις εὐσύνοπτος ἀστρονομίας. Σφαῖρα ἐστὶ σχῆμα στερεὸν ὑπὸ μιᾶς ἐπιφανείας περιεχόμενον. desinit: εἰ μὴ τὸ κάλλιστον δῶρον τῶν ἐν ἡμῖν τὴν ἡγεμονίαν τοῦ λογικοῦ σφαλερῶς παραιτοίμεθα. conspirat opus fere totum cum edito PSELLI libro de quattuor mathematicis scientiis (ed. Arsenius, Venetiis 1532; graece et latine ed. Guil. Xylander, Basileae 1554). in libris manu scriptis plerisque aut ἀνωνύμως traditur aut GREGORII MONACHI nomine inscriptum. cf. Bandini, Catal. codd. Laur. II p. 390. 459. III p. 389. Nessel, Catal. codd. gr. bibl. Caes. Vindob. IV p. 96. V. Rose l. l.

14. fol. 197ʳ: νεμεσίου ἐπισκόπου ἐμέσης διαιρέσεις. incip.: διαίρεσις ψυχῆς: Διαιρεῖται ἡ ψυχὴ εἰς τρία· εἰς λογικὸν· θυμικὸν· καὶ ἐπιθυμητικόν· ἔστι δὲ τὸ μὲν λογικὸν ᾧ λογιζόμεθα κτλ.

15. fol. 198ᵛ med.: τοῦ σοφωτάτου ψελλοῦ περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν. incipit: τί ἐστιν ἔργον φρονήσεως. Ἔργον δὲ τῆς φρονήσεώς ἐστι τὸ βουλεύεσθαι· τὸ κρίναι τὰ ἀγαθὰ καὶ κακά.

16. fol. 203ʳ: MAXIMI opusculum de anima (Migne, Patrol. gr. tom. XCI p. 353—361). tit.: τοῦ ἁγίου μαξίμου περὶ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. incipit: Πρῶτον μὲν οὖν ἁπάντων ὑποθήσομαι τίνι κριτηρίῳ πέφυκεν ἡ ψυχὴ καταλαμβάνεσθαι.

17. fol. 206ᵛ med.: Excerptum ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἑξαήμερον ἀλληγοριῶν τοῦ φίλονος. incipit: Ἄξιον μὲν οὖν ἀπορῆσαι. desinit: ὥσπερ ἐμπειρία καὶ ἀρετῇ διασώζεσθαι. (Philon. Leg. alleg. I p. 57 sq. ed. Mangey, § 22 et 23 ed. Richter).

18. fol. 207ᵛ: μανουὴλ ὁ γαλησιώτης τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ ἐλλογιμωτάτῳ μοναχῷ κυρῷ παχωμίῳ ἐν κυρίῳ χαίρειν. incipit epistula: Γένοιτό σοι πανόσιε καὶ ἐλλογιμώτατε πάτερ πᾶν ἐκ θεοῦ ἀγαθόν.

19. fol. 208ʳ: παχώμιος μοναχὸς τῇ ἐν κωνσταντινουπόλει ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. incipit: Ἐπειδὴ παρὰ τῆς θείας γραφῆς πυθόμεθα. de PACHOMIO RUSANO cf. Mingarelli, Graeci codices mss. apud Nanios asservati (Bononiae 1784) p. 258 sqq.

20. fol. 211ʳ: παχωμίου μοναχοῦ λόγοι δογματικοί (orationes quinque). incipit oratio I: Ἐπειδήπερ πολλοὶ τῶν θείων πατέρων θείῳ πνεύματι καὶ ζήλῳ κινούμενοι περὶ θεοῦ ὡς δεῖ ἐδογμάτισαν.

21. fol. 299ʳ: τοῦ αὐτοῦ μοναχοῦ παχωμίου λύσεις διάφοροι. incip.: Τίνος χάριν τὸν σταυρὸν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς ἐν ἑαυτοῖς χαράττομεν προσκυνοῦντες.

22. fol. 306ʳ: τοῦ αὐτοῦ κεφάλαιον πρός τινας διὰ ταῦτα ἀμφιβάλλοντας. incipit: Ὅτι εἰς προσκύνησιν πωλοῦσιν οἱ ζωγράφοι τὰς ἁγίας εἰκόνας.

23. fol. 307ʳ: PLUTARCHUS de curiositate (περὶ πολυπραγμοσύνης). incipit: Ἄπνουν ἢ σκοτεινὴν ἢ δυσχείμερον οἰκίαν.

24. fol. 323ʳ: ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἁ(γίου) βασιλείου. excerptum incipit ab epistula δ' (= epist. 9 ed. Migne, Patrol. gr. tom. XXXII p. 268—272). sequuntur epistula ιθ' (= ep. 334 ed. Migne l. l. p. 1077), epistulae κδ'—λ' (= ep. 337—343 ed. Migne, p. 1081—1088), epistula πδ' (= ep. 54 ed. Migne, p. 400 sq.).

25. fol. 331ʳ: τοῦ ἁγίου βασιλείου· ἐκ τῆς πρὸς καισάρειον πατρίκιον. incipit: Τὸ δὲ ἀναγκάζεσθαί τινα μὴ παρόντος ἱερέως. est particula epistulae 93 (ed. Migne l. l. p. 484 sq.).

26. fol. 331ᵛ: παχωμίου μοναχοῦ πρὸς παΐσιον μητροπολίτην δράμας. incipit: Ὄντως κατά τινα τῶν σοφῶν ἀρχὴ γραμματικῆς πεντάστιχός ἐστι κατάρα.

27. fol. 333ʳ: παχωμίου μοναχοῦ πρὸς τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην ναυπάκτου κυρὸν ἀθανάσιον. incipit: Ἤθελον μὲν ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλὴ τοῦ λοιποῦ θρηνεῖν ἐμαυτόν.

28. fol. 336^{v} med.: τὰ τῶν μανιχαίων βιβλία. incip.: τὸ ζῶν εὐαγγέλιον· ὁ θησαυρὸς τῆς ζωῆς. desin.: τὰ λεγόμενα παιδικὰ τοῦ κυρίου, ἃ συνέταξαν, ἵνα δοκήσει καὶ οὐκ ἐν ἀληθεία ἀποφήνωσι τὴν σάρκωσιν αὐτοῦ.

29. fol. 337^{r}: περὶ ἐπιστολῶν. incipit: Ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χρησιμώτατα τὰ γνωματεύματα τῶν σοφῶν. (ex IOSEPHI RHACENDYTAE Synopsi Rhetorica ed. Walz, Rhett. Gr. III p. 558 sq.).

30. fol. 337^{v}: Rhetorica. incip.: περὶ προοιμίων. Προοίμιον ἓν ἐξ ὑπολήψεως κτλ. sequuntur capita περὶ ὑποθέσεως, περὶ διηγήσεως, σύνοψις τῶν περὶ καθαρότητος εἰρημένων, σύνοψις περὶ εὐχρινείας, σύνοψις τῶν περὶ σεμνότητος etc. cf. Rhett. Gr. ed. Walz, VII 1 p. 81—89.

215.

Codex 1618 Phill. = 367 Meerm. = 204 Clar., chartaceus, cm. 26 × 19,6, saec. XVII, foliorum 60.

PROCHORI Acta Ioannis Apostoli (ed. Th. Zahn, Erlang. 1880, p. 3—165). tit.: Περίοδοι Ἰωάννου τοῦ Ἀποστόλου καὶ θεολόγου: καὶ (sic) Προχώρου τοῦ Μαθητοῦ αὐτοῦ. incip.: Εγένετο μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κύριον ἡμῶν. desin.: καὶ κλαύσαντες ἅπαντες ἱκανῶς ἐστάθημεν εἰς πρὸς εὐχὴν· καὶ ἐξήλθαμεν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· δοξάζοντες πατέρα καὶ υἱόν· σὺν ἁγίῳ πνεύματι· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

216.

Codex 1619 Phill. = 368 Meerm. = 205 Clar. = 141^{b} Pel., chartaceus, cm. 33,3 × 23,8, saec. XVI, foliorum 150, olim Nauloti.

THEODORETI Historiae ecclesiasticae liber I et libri III—V (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXII p. 881 sqq.). liber II deest. in contextu verborum (ob archetypi defectum, ut videtur) passim lacunae occurrunt. in fine desunt quaedam, abrumpitur sub finem libri V (fol. 150^{v} sup.) his verbis: οὐκ ἔφη πρὶν λυθῆναι τῶν δεσμῶν μετασχεῖν τροφῆς πρὸς τὸν ἀρ . . . (Migne l. l. p. 1268 v. 34).

217.

Codex 1620 Phill. = 369 Meerm. = 206 Clar. = 141^{a} Pel., chartaceus, cm. 32,8 × 23,5, saec. XVI, foliorum 93, olim Nauloti.

(THEODORETI) Religiosa historia (Migne, Patrol. gr. tom. LXXXII p. 1284—1496). tit.: Τοῦ ἐν ἁγίοις (lacuna) φιλόθεος ἱστορία ἢ ἀσκητικὴ πολιτεία. incipit: (Τ)ῶν ἀρίστων ἀνδρῶν. in fine pauca desiderantur, desinit: ὡς ἂν μὴ μόνον εὐφημίαν (sic) τὸν ἀλλότριον πλοῦτον· ἀλ . .

218.

Codex 1621 Phill. = 371 Meerm. = 208 Clar., membranaceus, cm. 30,2 × 22, saec. XII, foliorum 351, binis columnis scriptus.

Vitae Sanctorum mensis Octobris. Insunt XXVII vitae Sanctorum SIMEONI METAPHRASTAE vulgo adscriptae. praemissus est index (fol. 1^{r}—2^{r}).

1. fol. 3^{r}: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ ᾱ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ μάρτυρος ἀνανίου (Migne, Patrol. gr. tom. CXIV p. 1001—1009). incipit: Λουκιανοῦ τοῦ δυσσεβοῦς.

2. fol. 7^{v}: Μηνὶ τῷ αὐτῷ β̄. βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων κυπριανοῦ καὶ ἰουστίνης (Migne, tom. CXV p. 848—881). incipit: Πολλὰ καὶ μεγάλα με τὴν ἀντιόχου θαυμάζειν παρακαλοῦσιν.

3. fol. 28^{v}: Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ̄. μαρτύριον τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἀρεοπαγίτου (Migne, tom. CXV p. 1032—1050). incipit: Πάλαι μὲν ἐν τύποις ἦν τὰ τῆς πίστεως καὶ αἰνίγμασι.

4. fol. 41^{r}: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε̄. μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος χαριτίνης (Acta SS. ad d. 5. Oct. = Migne, tom. CXV p. 997—1005). incipit: Ἐκράτει ποτὲ τὰ τῆς ἀσεβείας.

5. fol. 45^{r}: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ϛ̄. ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον τοῦ χριστοῦ Θωμᾶν (latine ed. Surius ad d. 21. Decemb. = Migne, tom. CXVI p. 559—566). incipit: Πάλαι μὲν τὰς κατὰ γῆν διατριβὰς ἀνύοντες οἱ ἀπόστολοι.

6. fol. 53ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων σεργίου καὶ βάκχου (Acta SS. ad d. 7. Oct. = Migne, tom. CXV p. 1005—1032). incipit: Μαξιμιανοῦ βασιλεύοντος τοῦ τυράννου.

7. fol. 71ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ η. βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας πελαγίας τῆς ἐν ἀντιοχείᾳ (Migne, tom. CXVI p. 908—920). incipit: Γυναικείαν ἀρετὴν τῆς τῶν ἀνδρῶν οὐδὲν ἀπολειφθεῖσαν.

8. fol. 78ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων εὐλαμπίου καὶ εὐλαμπίας (Migne, tom. CXV p. 1053—1065). incipit: Ἄρτι τῆς θεογνωσίας.

9. fol. 87ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων πρόβου· ταράχου· καὶ ἀνδρονίκου (Migne, tom. CXV p. 1068—1080). incipit: Διοκλητιανὸς τὴν αὐτοκράτορα ῥωμαίοις διέπων ἀρχήν.

10. fol. 96ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων κάρπου· παπύλου· καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς (Migne, tom. CXV p. 105—125). incipit: Μεμνῆσθαι τῶν ὑπὲρ χριστοῦ παθόντων.

11. fol. 110ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ. πολιτεία καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ναζαρίου· Γερβασίου· Προτασίου καὶ Κελσίου (Migne, tom. CXVI p. 896—908). incipit: Νέρωνος ἄρτι τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντος.

12. fol. 119ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε. βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος λουκιανοῦ (Migne, tom. CXIV p. 397—416). incipit: Σαμόσατα πόλις τῆς συρίας ἐστίν.

13. fol. 131ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιϛ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου, τοῦ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου (Migne, tom. CXV p. 32—44). incipit: Τοῦ θεοῦ λόγου διὰ τὴν ἐκ τῆς παρακοῆς ἐπενεχθεῖσαν.

14. fol. 139ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη. ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν λουκᾶν (Migne, tom. CXV p. 1129—1140). incipit: Εἰ καὶ δικαίου μνήμην μετ' ἐγκωμίων τελεῖσθαι.

15. fol. 147ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος οὐάρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (Migne, tom. CXV p. 1141—1160). incipit: Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου τὸ δυσσεβές.

16. fol. 160ʳ: Τῇ αὐτῇ ἡμέρα. μαρτύριον τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος ἀνδρέου τοῦ ἐν τῇ κρίσει (Migne, tom. CXV p. 1109—1128). incipit: Πολλὴ κατὰ τῶν τοῦ χριστοῦ μαρτύρων τοῦ διαβόλου ἡ κακουργία.

17. fol. 171ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ἀρτεμίου (Migne, tom. CXV p. 1160—1212). incipit: Μετὰ τὴν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν.

18. fol. 207ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα. βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἱλαρίωνος (latine ed. Lippomanus, Histor. de vitis SS. tom. VI p. 360 sqq.). incipit: Ἐν παλαιστίνῃ πόλις ἐστὶν οὐκ ἔλαττον ἢ πέντε καὶ τεσσαράκοντα σταδίους ἀπέχουσα γάζης. cf. de hac vita, quae a SOPHRONIO versa e latina S. Hieronymi esse existimatur, Acta SS. Bolland. Octob. IX p. 16 sqq.

19. fol. 237ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ. βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀβερκίου ἐπισκόπου ἱεραπόλεως (Migne, tom. CXV p. 1212—1248). incipit: Μάρκου ἀντωνίνου καὶ λευκίου βήρου.

20. fol. 261ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ. ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἰάκωβον τὸν ἀπόστολον καὶ ἀδελφόθεον (Acta SS. ad d. 1. Maii = Migne, tom. CXV p. 200—217). incipit: Οὐχ οὕτως ἡδύ τι τῷ φιλαρέτωι.

21. fol. 271ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ. (μαρτύριον) τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων ἁγίων μαρτύρων· καὶ ἱστορία τῶν κατὰ χώρας τότε πραχθέντων (Migne, tom. CXV p. 1249—1289). incipit: Ἔτος μὲν ἤδη πέμπτον ἐνειστήκει.

22. fol. 298ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων μαρκιανοῦ καὶ μαρτυρίου (Migne, tom. CXV p. 1289—1293). incipit: Ἐπεχωρίαζε μὲν καὶ πρότερον.

23. fol. 300ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κϛ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου (Migne, tom. CXVI p. 1185—1201). incipit: Εἶχε μὲν τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα.

24. fol. 310ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη. βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος

ἀναστασίας (Migne, tom. CXV p. 1293—1308). incipit: Διττὰς ἡμῖν ὁ λόγος ἀναστασίας οἶδε γνωρίζειν.

25. fol. 319^v: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ. βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀβραμίου (Migne, tom. CXV p. 44—77). incipit: Ἀνδρῶν φιλαρέτων βίος.

26. fol. 341^r: Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ. μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ζηνοβίου καὶ ζηνοβίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ (Migne, tom. CXV p. 1309—1317). incipit: Αἰγαὶ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κόλπῳ μὲν τῷ ἰονίῳ κειμένη.

27. fol. 347^v: Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα. μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἐπιμάχου (Migne, tom. CXV p. 1320—1325). incipit: Ἄρτι μὲν ἡ τῆς ἀσεβείας ἀχλὺς ἀνὰ πᾶσαν διεχεῖτο τὴν οἰκουμένην.

219.

Codex 1622 Phill. = 372 Meerm. = 209 Clar., cm. 30 × 21, foliorum 300.

Codex e duabus partibus compositus est:

I. folia 1—12 chartacea, saec. XV.

GREGORII CYPRII laudatio S. Georgii (Migne, Patrol. gr. tom. CXLII p. 300—346). tit.: τοῦ μακαριωτάτου καὶ λογιωτάτου γρηγορίου τοῦ κυπρίου λόγος εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα τοῦ χριστοῦ μέγαν γεώργιον. incipit: Ἔθος τοῦτο τῶν λόγοις ἀγωνιζομένων σχεδὸν ἑκάστῳ.

II. folia 13—300 membranacea, saec. XIII.

Synaxarium complectens vitas Sanctorum totius anni, a mense Septembri usque ad mensem Augustum. tit.: συναξάριον περιέχον ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ τῶν ὁσίων ἐν συντόμῳ τὰ ὑπομνήματα. incipit: Μὴν σεπτέβριος ἔχων ἡμέρας λ: ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ καὶ ἡ νὺξ ὥρας δώδεκα.·. Οὗτος ἀρχὴ καλεῖται ἰνδίκτου τουτέστιν ὁρισμοῦ, διὰ τὸ παρὰ ῥωμαίοις ἴνδικτα καλεῖσθαι τὸν ὁρισμόν. desinit: τελεῖται δὲ ἡ τούτων σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. non idem est cum Menologio iussu Basilii imperatoris concinnato (Migne, tom. CXVII p. 20 sqq.).

Subscriptio alterius librarii (II):

θΞΒΝ (i. e. ἀμήν) δημήτριος ὁ ἁμαρτωλός.

220.

Codex 1623 Phill. = 373 Meerm. = 210 Clar., membranaceus, cm. 37 × 26,2, saec. XII, foliorum 326, binis columnis scriptus.

Foliis 1—243 continentur Acta Sanctorum vel orationes in Sanctos mensis Ianuarii a die 18 usque ad diem 31.

1. fol. 1^r: Βίος καὶ ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις ἀθανασίου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας (Migne, Patrol. gr. tom. XXV p. CCXXIII—CCXLVI). incipit: Πολλοὶ μὲν τῶν ἁγίων. — Inter folia 31 et 32 unum folium intercidit, quo initium vitae sequentis interiit.

2. fol. 32^r: (Martyrium S. Neophyti). incipit: ... δέσποινά μου τί καθέζῃ· ἢ τίνα ζητεῖς. desinit: ταῦτα δὲ μετεγράψαμεν παρατυχόντες κατ' ἐκεῖνο καιροῦ· πρότερον μὲν ἕλληνες τυγχάνοντες· μετέπειτα δὲ πιστεύσαντες τῇ ἐκείνου προτροπῇ· ὅτι ἐδοξάσθη δι' αὐτοῦ ὁ πανάγιος θεὸς καὶ ὁ τούτου υἱὸς ἰησοῦς χριστὸς σὺν πνεύματι ἁγίῳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. cf. Leonis Allatii Diatriba de Symeonum scriptis p. 100 (= Migne, Patrol. gr. tom. CXIV p. 97 sq.).

3. fol. 37^v: μαρτύριον τοῦ ἁγίου τιμοθέου ἐπισκόπου ἐφέ(σου) μαθητοῦ δὲ παύλου τοῦ ἀποστόλου (ed. H. Usener in programmate Bonnensi ad d. 22. Mart. 1877, p. 7—13). incipit: Ἴσμεν πολλοὺς πολυΐστορας ἄνδρας βίους τε λαμπρούς. POLYCRATI vulgo tribuitur.

4. fol. 41^r: βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἀββᾶ ἀναστασίου τοῦ πέρσου (latine in Actis SS. Ianuar. II p. 432—440). incipit: Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. fol. 58^v incipit narratio de XVII miraculis Anastasii. — inter folia 69 et 70 unum folium intercidit.

5. fol. 71r: βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἀγκύρας (latine in Actis SS. Ianuar. II p. 460 sqq.). incipit: Ἐν ἔτει διακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τῆς τοῦ παμβασιλέως θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως, κατὰ τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς βασιλείας οὐαλλεριανοῦ.

6. fol. 109r: βίος τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν εὐσεβείας, τῆς μετονομασθείσης ξένης (latine in Actis SS. Ianuar. II p. 599 sqq.). incipit: Πᾶσαι αἱ πολιτεῖαι καὶ αἱ μαρτυρίαι τῶν ἁγίων θαυμαστὴν μιμοῦνται λαμπρότητα.

7. fol. 120r: γρηγορίου καισαρέως καππάδοκος· εἰς τὸν βίον γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐπισκόπου ναζιανζοῦ καὶ εἰς τὴν τῶν ρ̅ν̅ ἐπισκόπων παρουσίαν. incipit: Πῶς ὑμῖν τὰ ἡμέτερα ὦ φίλοι ποιμένες καὶ συμποίμενες. desinit: μέμνησθέ μου τῶν λιθασμῶν· ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

8. fol. 137v: κοσμᾶ βεστήτορος· ἐγκώμιον εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου. incipit: Ἤκουσται πάντως ὑμῖν ὦ φιλόχριστος πανήγυρις. cf. Migne, Patrol. gr. tom. CVI p. 1003.

9. fol. 148v: (Anonymi vita) τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ τοῦ σύρου (Ephraem Syri Opp. tom. I, Romae 1732, p. XXIX–XXXIII). incipit: Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ἐφραὶμ ἦν ἐξ ἀνατολῶν.

10. fol. 152r: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ διαθήκη (ibid. tom. II p. 230—247). incipit: Ἐγὼ ἐφραὶμ ἀποθνήσκω.

11. fol. 170r: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἰγνάτιον τὸν θεοφόρον ἀρχιεπίσκοπον ἀντιοχείας· εἰς ῥώμην τε ἀπενεχθέντα καὶ αὐτόσε μαρτυρήσαντα κἀκεῖθεν αὖθις εἰς ἀντιόχειαν κομισθέντα (Migne, Patrol. gr. tom. L p. 587—596).

12. fol. 182v: βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου ξενοφῶντος καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ ἰωάννου καὶ ἀρκαδίου (Migne, tom. CXIV p. 1014—1043). incipit: Ξενοφῶν ὁ θαυμάσιος ἔφυ μὲν ἐκ ταύτης τῶν πόλεων.

13. fol. 202r: βίος καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων ἀββᾶ κύρου καὶ ἰωάννου (latine in Actis SS. Ianuar. II p. 1084 sqq.; graece sub SOPHRONII nomine ed. A. Mai, Spicil. Rom. IV p. 226 sqq. = Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVII, 3 p. 3677—3689). incipit: Ὁ θεαρχικὸς ἡμῖν λόγος· ἡ ὄντως ἀλήθεια χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν.

14. fol. 214r: μερικὴ διήγησις ἐκ τῶν θαυμάτων τῶν ἁγίων τοῦ χριστοῦ μαρτύρων ἀββᾶ κύρου καὶ ἰωάννου (latine in Actis SS. l. l. p. 1088 sqq.). incipit: Δίκαιον οἶμαι τῆς τῶν θαυμάτων ἀρχόμενος διηγήσεως. narrantur XV miracula. plura ed. A. Mai, Spicil. Rom. III p. 97 sqq. = Migne l. l. p. 3424 sqq.

---

15. fol. 244r: ANDREAE CRETENSIS homilia de humana vita et de defunctis (Migne, Patrol. gr. tom. XCVII p. 1268—1301).

16. fol. 263v: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ· περὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ τῆς μελλούσης κρίσεως. incipit: Ἡ ἀποταγὴ ἣν ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. sunt EPHRAEMI SYRI interrogationes et responsiones περὶ ἀποταγῆς (Opp. tom. II p. 379—393).

17. fol. 277v: IOANNIS CHRYSOSTOMI λόγος περὶ τῶν μελλόντων εἰσιέναι εἰς τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν· ἐλέχθη περὶ νηστείας καὶ εἰς τὸν ἰωνᾶν (Migne, Patrol. gr. tom. XLIX p. 305—314). incipit: Φαιδρὰ τήμερον ἡμῖν ἡ πανήγυρις καὶ λαμπρότερος τοῦ συνήθους ὁ σύλλογος.

18. fol. 288r: IOANNIS DAMASCENI περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων· ὅπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμεναι λειτουργίαι καὶ εὐποιΐαι τούτους τὰ μέγιστα ὠφελοῦσιν (Migne, tom. XCV p. 248—277).

19. fol. 303v: S. BASILII MAGNI de ieiunio homiliae I et II (Migne, tom. XXXI p. 163 sqq. et p. 185 sqq.).

20. fol. 321v: [IOANNIS CHRYSOSTOMI] homilia εἰς τὸν τελώνην καὶ εἰς τὸν φαρισαῖον· καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ προσευχῆς. v. sup. cod. 1481 num. 6.

221.

Codex 1624 Phill. = 374 Meerm. = 211 Clar., chartaceus, cm. 29,1 × 21,2, saec. XIV, foliorum 283, binis columnis scriptus.

1. fol. 1r: Geronticum ordine alphabetico digestum, in quo acta et dicta Patrum narrantur. codex in initio mutilus est. incipit fol. 1 in littera η̄ (de abbate Esaia): . . . θερίση οὐ λαμβάνει μισθὸν; λέγει ὁ γεοῦχος. οὐχί· καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ὁ γέρων. ultima narratio est de abbate Or, desinit: παρασκευάζει νήφειν καὶ τηρεῖν ἑαυτὸν εἰς τὰ ἔμπροσθεν μετὰ ἀσφαλείας πολλῆς ἕως τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ.

2. fol. 99r: Διήγησις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἀββᾶ δανιὴλ τοῦ σκητιώτου· τὸ λεγόμενον τὸ νέον παραδείσιν. incipit: Ἦν τίς γέρων ἐν τῇ σκήτει ὀνόματι δανιὴλ, καὶ εἶχεν μαθητήν.

3. fol. 115r: ἀποφθέγματα ἤτοι πράξεις ἁγίων γερόντων. incip.: Ἠρωτήθη ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἅγιος ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος ἀλεξανδρείας· πῶς ἴσος ὁ υἱὸς τῷ πατρί.

4. fol. 241r: Ioannis Moschi Pratum spirituale. praecedit πρόλογος τῆς βίβλου τοῦ νέου παραδείσου τῆς ἐπονομαζομένης τὸ λειμονάριν: Συνεγράφη ἡ βίβλος αὕτη τοῦ λειμῶνος· ἤτοι αἱ πολιτεῖαι τῶν ἁγίων καὶ ἐναρέτων καὶ θεαρέστων πατέρων κτλ. (cf. Bibliotheca Patrum, Paris. 1624, tom. II p. 1053 sqq.). opus ipsum incipit (fol. 242v): ἀρχὴ τῶν διηγήσεων. Τῶν ἐαρινῶν λειμώνων τὴν θέαν, ἀγαπητὲ, πολλῆς εὑρίσκω τέρψεως γέμουσαν κτλ. (ibid. p. 1057 sqq. Migne, Patrol. gr. tom. LXXXVII, 3 p. 2852 sqq.). codex ab editis differt: multa capita in eo desunt, alia rursus extant quae in editionibus desiderantur. in fine codex mutilus est, abrumpitur (fol. 283v inf.) his verbis: καὶ ἡμεῖς οὖν ἀδελφοὶ ἐὰν θέλωμεν . . . .

222.

Codex 1625 Phill. = 378 Meerm. = 201 Clar. = 131 Pel., chartaceus, cm. 31,5 × 24, saec. XVI, (paginarum 742 =) foliorum 371, olim Nauloti.

Flavii Iosephi Antiquitatum Iudaicarum libri XX. incip.: Τοῖς τὰς ἱστορίας συγγράφειν βουλομένοις. desin.: ἔξεστιν ἡμῖν ποιεῖν· τὰ δὲ, κεκώλυται. φλαουΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας ἐν εἴκοσι λόγοις συντελεσθείσης.

Subscriptio: Τέλος τοῦ παρόντος βιβλίου· ἀμήν. ,αφμ´ ἐν μηνὶ δικευρίῳ λ̄. νικόλαος ὁ γράψας τὸ ἐπίκλην κοκόλ´. eiusdem Nicolai Cocoli subscriptio extat in codice Bodleiano Miscell. 194: ἐγράφη παρ' ἐμοῦ Νικολάου Κοκόλου. ,αφμα´ ἐν μηνὶ νοεμβρίου κδ´ (Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl. I p. 754). cf. cod. 1411. Gardthausen, Griech. Palaeogr. p. 334.

223.

Codex 1626 Phill. = 379 Meerm. = 203 Clar. = 133 Pel., chartaceus, cm. 35,4 × 25,4, saec. XVI, foliorum 269, olim Nauloti.

(Flavii Iosephi Belli Iudaici libri VII). titulus a librario omissus est; titulum Ἰώσηπος περὶ τοῦ τῶν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους Πολέμου adiecit Naulotus. incip.: (Ἐ)πειδὴ τὸν ἰουδαίων πρὸς ῥωμαίους πόλεμον.

In fine subscripti sunt hi versus:

Τῷ ἐν δακτύλοις γράψαντι, τῷ κεκτημένῳ
τῷ ἀναγινώσκοντι μετ' εὐλαβείας.
φύλαττε τοὺς τρεῖς, ἡ τριὰς τρισολβίως: —

versus fere iidem leguntur in codice 1472, atque idem librarius hunc codicem exaravit Nicolaus Paulopulus.

224.

Codex 1627 Phill. = 380 Meerm. = 216 Clar., chartaceus, cm. 32 × 23, saec. XV—XVI, foliorum 227.

1. fol. 1r: Xenophontis Cyropaedia.

2. fol. 116r: Xenophontis Anabasis. in fine (fol. 202r) haec subscripta sunt: εἴληφε τέρμα ἡ ἀνάβασις κύρου: — ἰοῦ κζ´. anni nota deest.

3. fol. 203r: Xenophontis Oeconomicus.

225.

Codex 1628 Phill. = 381 Meerm. = 218 Clar., chartaceus, cm. 33 × 23, saec. XVI, foliorum 252.

Diodori Siculi Bibliothecae historicae libri I—V. incip.: τοῖς τὰς κοινὰς ἱστορίας πραγματευσαμένοις. desin.: ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις

ἀναγράψομεν. cf. de hoc codice (F?) Fr. Vogel in Diodori editione Teubneriana vol. I (1888) p. XVI sq.

Scriptus est codex manu Bartholomaei de Zanettis (cf. codd. 1630. 1639). — In folio praefixo haec verba leguntur: *Meus Ludouici Beccatelli ep(iscop)i Rauellensis, quem Venetiis emi scutis aureis decem 1553.* cf. cod. 1417.

226.

Codex 1629 Phill. = 384 Meerm. = 221 Clar., chartaceus, cm. 32,6 × 23, saec. XVI, foliorum 272.

DIODORI SICULI Bibliothecae historicae libri XI—XV. incip.: (Ἡ) μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος. desin.: μέρεσι τῆς οἰκουμένης.

Scriptus est codex duabus manibus: I fol. 1—80; II fol. 81—272. — In summo margine folii 1r haec verba leguntur: *Meus Ludouici Beccatelli ep(iscop)i Rauellensis, quem emi Venetiis scutis aureis decem 1553.* cf. cod. 1417.

227.

Codex 1630 Phill. = 382 Meerm. = 219 Clar., chartaceus, cm. 34,2 × 24,5, saec. XVI, foliorum 237.

DIODORI SICULI Bibliothecae historicae libri I—V. cf. de hoc codice (G?) Fr. Vogel l. l. (ad cod. 1628).

Codex multis locis (ab Henrico Stephano?) correctus et a typographo in excudendo adhibitus est.

Subscriptio: θεοῦ τὸ δῶρον· ἡδὲ βαρθολομαῖος (sic) πόνος. est Bartholomaeus de Zanettis (cf. cod. 1639).

228.

Codex 1631 Phill. = 383 Meerm. = 220 Clar., chartaceus, cm. 34,2 × 25, saec. XVI, foliorum 277.

DIODORI SICULI Bibliothecae historicae libri XI—XV.

Codex pariter atque codex 1630 ad excudendum adhibitus est.

Subscriptio: διοδώρου σικελιώτου ἱστορικῆς βιβλιοθήκης ιε τέλ(ος).

,αφμς αὐγου στ´ ς. *1546 Die 6 Aug^{ti} In v^r (?): τέλος. finis.*

Exaratus est codex eadem manu qua codex 1630 i. e. a Bartholomaeo de Zanettis.

229.

Codex 1632 Phill. = 385 Meerm. = 222 Clar. = 142 Pel., chartaceus, cm. 31,5 × 21,8, saec. XVI, foliorum 312, olim Nauloti.

DIODORI SICULI Bibliothecae historicae libri XI—XVI et libri XVII capita 1—32 med. describere desiit librarius his verbis (fol. 312r sup.): πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων εὐλόγων συνδραμόντων προς ταύτην τὴν δι...... (vol. III p. 417 inf. ed. Dindorf, Lips. 1867).

230.

Codex 1633 Phill. = 386 Meerm. = 223 Clar. = 140 Pel., chartaceus, cm. 32,2 × 24,4, saec. XVI, foliorum 48, olim Nauloti.

PHILOSTRATI Imagines, cum multis glossis interlinearibus et scholiis marginalibus. tit. εἰκόνες φιλοστράτου λιμνίου. incip.: Ὅστις μὴ ἀσπάζεται. desin.: ὅτι χρὴ σὺν ὥρα γράφειν: — τέλος τῶν φιλοστράτου εἰκόνων: — σὺν τοῖς ἡρωϊκοῖς, χάριτι θεοῦ.

Codex eadem manu scriptus est qua codex 1625 i. e. a Nicolao Cocolo.

231.

Codex 1634 Phill. = 389 Meerm. = 228 Clar. = 137 Pel., chartaceus, cm. 31,7 × 24,7, saec. XVI, foliorum 407, olim Nauloti.

1. fol. 1r: (Excerptum ex GEORGII HAMARTOLI Chronico). titulus deest. incipit: Βασιλεία Ἰουλίου Καίσαρος. Μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύσας ἰούλιος καίσαρ, πρῶτος καὶ μόνος ἐκράτησε τῶν ῥωμαϊκῶν σκήπτρων μετὰ πολλῆς ὑπερηφανίας. desinit (fol. 80r) in historia Diocletiani: ὡς ἂν διαγελῶσι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον: τέλος ἐκ τοῦ βιβλίου γεωργίου μοναχοῦ. cf. Georgii Hamartoli Chronicon p. 213, 26—378, 9 ed. Muralt.

2. fol. 81r: Anonymi Chronographia e THEOPHANE et GEORGIO HAMARTOLO aliisque compilata. tit.: Χρονογραφία ἀπὸ Διοκλητιανοῦ·

ἕως Μιχαὴλ καὶ Θεοφυλάκτου τῶν βασιλέων. incipit: Τῷ ͵εφοζ ἔτει τοῦ κόσμου· τῆς δὲ θείας σαρκώσεως σοζ ἔτει· διοκλητιανὸς μαξιμιανὸν τὸν ἑρκούλιον κοινωνὸν ἀνέδειξε τῆς αὐτοῦ βασιλείας (Theophanis Chronogr. ed. de Boor, vol. I p. 6, 18 sqq.). terminatur hoc excerptum fol. 83^{v}: κωνσταντίου τελευτήσαντος κατέσχον τὴν βασιλείαν κωνσταντῖνος ὁ σεβαστὸς καὶ μαξιμιανὸς ὁ γαλλέριος (ibid. p. 11, 22). sequuntur hi versus:

Ἐνταῦθα τέλος πέφυχεν ἀπίστων βασιλέων, [λων: —
τῶν παρανόμων καὶ ἐχθρῶν χριστοῦ καὶ τῶν ἀγγέ-
καὶ βασιλεὺς καθίσταται σεπτῆς ἀγελαρχίας.
ὁ κωνσταντῖνος καὶ υἱὸς ἑλένης τῆς ἁγίας: —
ἐπείπερ ἄναξ γέγονεν χριστιανῶν καὶ πρῶτος,
ἰδοὺ γὰρ (ἐ)τετύπωτο ἵν(α) παυθῇ πᾶς κρότος: —

fol. 84^{r} novum caput incipit, cui nota ἐξ ἑτέρου βιβλίου (scilicet e Zonarae annalibus) in margine adscripta est: Οὕτω μὲν οὖν ὡς εἴρηται τῆς τοῦ πατρὸς βασιλείας ὁ μέγας κωνσταντῖνος διάδοχος γίνεται κτλ. (cf. Ioann. Zonar. lib. XIII c. 1). inde a folio 84^{v}, ubi Βασιλεία κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως incipit, Anonymus rursus Theophanem sequitur, ita tamen ut passim capita ex Georgio Hamartolo petita immisceat. postea discedit a Theophane et inde a regno Constantini Copronymi ad Georgium Hamartolum eiusque continuatores sese applicat (p. 643—901 ed. Muralt). finem huius chronographiae facit historia Alexii Comneni e Ioannis Zonarae annalium lib. XVIII cap. 21—28 excerpta; abrumpitur his verbis: τῆς φήμης δὲ κηρυξάσης ταχὺ τὸ πραχὲν (sic) τῷ βασιλεῖ τούτῳ καὶ τὸ συγγενὲς (sub finem capitis 28, vol. IV p. 257, 9 ed. Dindorf).

232.

Codex 1635 Phill. = 390 Meerm. = 229 Clar. = 132 Pel., chartaceus, cm. 33,9 × 23,5, saec. XVI, foliorum 212, olim Nauloti.

Ioannis Xiphilini Epitome librorum Cassii Dionis. tit.: Δίωνος ῥωμαϊκὴ ἱστορία: — Ἐπιτομὴ τῆς δίωνος τοῦ νικαέως ῥωμαϊκοῦ (sic) ἱστορίας· ἣν συνέτεμεν ἰωάννης ὁ ξιφιλῖνος, περιέχουσα μοναρχίας καισάρων εἰκοσιπέντε, ἀπὸ πομπηΐου μάγνου μέχρις ἀλεξάνδρου τοῦ μαμαίας. incipit: Κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων. desinit: ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ. cf. Cassius Dio ed. L. Dindorf (Lips. 1864—1865), vol. V p. 1—180, vol. III p. 365 sqq., vol. IV p. 1—362. in fine addita sunt nomina Caesarum a Iulio Caesare usque ad Alexandrum (Severum).

233.

Codex 1636 Phill. = 391 Meerm. = 230 Clar. = 139 Pel., chartaceus, cm. 31,5 × 23,3, saec. XVI, foliorum 231, olim Nauloti.

(Ioannis Zonarae Epitomae historiarum libri XIII—XVIII). titulus deest. incip.: Οὕτω μὲν οὖν ὡς εἴρηται τῆς τοῦ πατρὸς βασιλείας ὁ μέγας κωνσταντῖνος διάδοχος γέγονεν. desin.: ἐσόμενόν μοι μνήμης ἐμπύρευμα.

Codex humore et vermibus laesus est.

234.

Codex 1637 Phill. = 393 Meerm. = 233 Clar., chartaceus, cm. 31,2 × 22, saec. XVI, foliorum 262.

Ioannis Scyllitzae Curopalatae Breviarium historicum. tit.: σύνοψις ἱστοριῶν ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἀναιρέσεως νικηφόρου τοῦ βασιλέως τοῦ ἀπὸ γενικῶν· καὶ μέχρι τῆς βασιλείας ἰσαακίου τοῦ κομνηνοῦ· συγγραφεῖσα παρὰ ἰωάννου κουροπαλάτου καὶ γεγονότος μεγάλου δρουγγαρίου τῆς βίγλης τοῦ σκυλλίτζη. incipit praefatio: Τὴν ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας ἄριστα μετὰ τοὺς παλαιοὺς ἐπραγματεύσαντο (cf. Georgii Cedreni historia ed. Bekker, Bonn. 1838—39, vol. I p. 3—5 adn.). Breviarium ipsum incipit: Μιχαὴλ ὁ κουροπαλάτης ὁ ῥαγκαβὲ, νικηφόρου τοῦ βασιλέως ἐν βουλγαρίᾳ ἀναιρεθέντος, σταυρακίου τε τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καιρίαν πληγέντος, κἂν τῇ βασιλίδι ἀνασωθέντος, καὶ μετὰ δύο μῆνας πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἀποθεμένου καὶ τὴν ζωήν· ὁ κουροπαλάτης μιχαὴλ ὁ τοῦ βασιλέως γαμ-

βρὸς, ᾧ ῥαγκαβὲ ἦν ἡ προσηγορία, ἐγκρατὴς τῶν ῥωμαϊκῶν διὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς συγκλήτου ἀναδείκνυται σκήπτρων κτλ. (= Georg. Cedren. vol. II p. 43, 10 sqq.). opus in codice non integrum extat, abrumpitur in historia Constantini Monomachi his verbis (fol. 262ʳ med.): καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν ἀβασγίαν κατήντησεν εἰς τοῦτο (ibid. p. 573, 18).

235.

Codex 1638 Phill. = 394 Meerm. = 234 Clar. = 35ᵃ Pel., chartaceus, cm. 31 × 23,4, saec. XVI, foliorum 154, olim Nauloti.

Michaelis Glycae Annalium libri III. tituli loco hi versus praemissi sunt:

ΒΊΒΛΟΣ ΧΡΟΝΙΚῊ ΣΎΝΘΕΣΙΣ ΤΕΧΝΟΥΡΓΊΑΣ.

εἰς τὸ γλυκὺ σύνταγμα σχεδιασθεῖσα·
ἔργοις παρέστω κλῆσις ἡ γεγραφότος.
ὃς ἐκ γένους ἔσχηκε γλυκετῶν λάχος·
ὁ συγγεγραφὼς μιχαὴλ τὸ βιβλίον·
θείων λόγων ἔννοιαν περιλαμβάνον.

cf. Mich. Glycae Annales ed. Bekker (Bonn. 1836) p. 4 adn. incipit opus: Βραχέα ἀναλαβὼν ἐγχαράττω σοι τοῦτο τὸ γράμμα τέκνον μου φίλτατον. non integrum in codice extat, desinit mentione finis imperii Romani occidentalis (fol. 153ᵛ sup.): σημείωσαι δὲ ὅτι ἀπὸ ῥωμύλου ἤρξατο αὕτη καὶ μετὰ ͵ατ καὶ γ ἔτη, ἐν ῥωμύλῳ πάλιν παύεται (p. 490, 3 ed. Bekk.). sequitur Glycae brevis historia septem conciliorum: πρώτη σύνοδος: Γίνωσκε δὲ ἀγαπητὲ ὅτι τῷ εἰκοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου κωνσταντίνου κτλ. (p. 502, 9—505, 8 ed. Bekk.).

Philippus Labbeus in editione sua (Venet. 1729, fol.) hoc codice usus est.

Scriptus est codex eadem manu qua codex 1407 i. e. a Nicolao Malaxo.

236.

Codex 1639 Phill. = 395 Meerm. = 235 Clar. = 129 Pel., chartaceus, cm. 35 × 23,7, saec. XVI, foliorum 332.

Nicetae Choniatae Historia. tit.: Τοῦ μεγάλου λογοθέτου καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεων γενικοῦ καὶ ἐφόρου κυρίου νικήτα τοῦ χωνιάτου χρονικὴ διήγησις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ κομνηνοῦ κυρίου ἰωάννου. incipit: Αἱ ἱστορίαι δὲ ἄρα, κοινωφελές τι χρῆμα. desinit: ἀπαθὴς ὑπέστρεψε καὶ τὴν κωνσταντίνου κατέλαβεν (Nicet. Chon. ed. Bekker, Bonn. 1835, p. 4—853). caput περὶ κωνσταντινουπόλεως deest.

Subscriptio: ἐγράφη ἐνετίῃσι παρὰ βαρθολομαίου βριξιανοῦ· ἔτει ͵αφμα μαΐω ζη: — codex igitur scriptus est a. 1541 a Bartholomaeo de Zanettis Brixiano. cf. cod. 1518.

237.

Codex 1640 Phill. = 397 Meerm. = 213 Clar. = 143 Pel., chartaceus, cm. 24,5 × 17,4, saec. XVI, foliorum 62.

1. fol. 1ʳ: Gemisti Plethonis excerpta e Strabonis Geographicis. tit.: Ἐκ τῶν τοῦ στράβωνος γεωγραφικῶν περὶ τοῦ τῆς γῆς τῆς οἰκουμένης σχήματος ἐπιδιορθωθὲν παρὰ τοῦ γεμιστοῦ πλήθωνος. incip.: Τὸ τῆς γῆς τῆς οἰκουμένης σχῆμα χλαμυδοειδές τι ἐστὶν οὗ τὸ μὲν πλάτος ὑπογράφει τὸ μέγιστον. desin.: οὐκ ἂν δὴ μέγα τὶ εἴη· τὰ δὲ πολλὰ αὐτῶ, εὖ τε καὶ καλῶς λέγεται.

2. fol. 14ʳ: σύνοψις τῶν κόλπων τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης, ἐκλεγεῖσα ἐκ τῆς γεωγραφίας στράβωνος. incipit: Ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη γῆ περίρρυτος οὖσα, δέχεται κόλπους εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάττης κατὰ τὸν ὠκεανὸν πολλούς. desinit: ἕκτη ἡ σικελία, ἑβδόμη σαρδώ, ὀγδόη κύρνος· ἐννάτη κρήτη· δεκάτη κύπρος: — τέλος.

3. fol. 20ʳ: (Hieroclis Synecdemus). titulus deest. incipit: εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν ῥωμαίων διοικούμεναι: desinit (fol. 24ʳ sup.): να ἐπαρχία φοινίκης· ὑπὸ χονσουλάριον. πόλις μία Τύρος. cf. Hierocl. Synecd. ed. Parthey, p. 3—42.

4. fol. 24ʳ: πελοποννήσου θέσις, ἤγουν τῆς αὐτῆς παραθαλασσίας. incip.: Ἡ πελοπόννησος ὁρίζεται ἀπ' ἄρκτων μὲν τῷ τε κορινθιακῷ κόλπῳ καὶ τῷ ἰσθμῷ.

5. fol. 25r med.: (Provinciae imperii Romani). incip.: ἀσίας ἐπαρχίαι: βηθηνία πόντου· ἀσία ἡ ἰδίως ἡ πρὸς τῇ ἐφέσω· φρυγία μεγάλη· desin.: καὶ σαρμάται· κατὰ καιχίαν, κασπία θάλασσα καὶ σάκες.

6. fol. 26r: Gemisti Plethonis Chorographia Thessaliae. tit.: χωρογραφίας θεσσαλίας τοῦ πλήθωνος. incipit: Ἡ χώρα, πλὴν ὅσα ποταμόκλυστός ἐστιν· ὁ γὰρ πηνειὸς διὰ μέσης ῥέων. desinit (fol. 41r): οἱ δ' ἐκεῖθεν ἐρετριεῖς οὐχ ὑποδεξαμένων τῶν ἐν τῇ μητροπόλει μεθώνην τὴν ἐπὶ θράκης ὤκησαν.

7. fol. 42r: χῶραι κατὰ τάξιν, ἀπὸ δύσεως ἕως ἀνατολῆς. incip.: α̅ θούλης νήσου. β̅ ἰουερνίας νήσου βρετανικῆς.

8. fol. 44r: πίνακες τῆς οἰκουμένης τῶν ἐπισήμων πόλεων καὶ νήσων. incip.: πρῶτος πίναξ τῆς εὐρώπης. Περιέχει βρετανικὰς νήσους σὺν ταῖς περὶ αὐτὰς νήσοις· ὁ δὲ διαμέσου αὐτοῦ παράλληλος λόγον ἔχει πρὸς τὸν μεσημβρινόν. desinit (πίναξ δωδέκατος τῆς ἀσίας): αἱ ἐν αὐτῇ πόλεις· τὸ λακωρὶ τὸ ἐμπόριον· ρκς̅ Γ. ια̅ Γ. ῥαγαδιβὰ· ρλε̅· κς̅΄.

9. fol. 53r: τὸ γένος τῶν παλαιολόγων. incipit: πρῶτος παλαιολόγος μηχαὴλ ἐστή. sequitur τὸ γένος τῶν ἀτουμάνων, tum Mosis decalogus.

10. fol. 54r: (Nicephori) Chronographia brevis. tit.: χρονογραφία σύντομος· ἀπὸ ἀδὰμ μέχρι μιχαὴλ καὶ θεοφίλου. incipit: Ἀδὰμ γενόμενος ἐτῶν σλ̅ γεννᾷ τὸν σὴθ κὰὶ ἐπέζησε ὁ αὐτὸς ἀδὰμ ἔτη ψ΄. σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε̅ ἐγέννησε τὸν ἐνώς. desinit: ἀπὸ δὲ τοῦ εὐσεβεστάτου κωνσταντίνου ἕως θεοφίλου ἰνδηκτιόνης πέπτης (sic) ἔτη φλ̅. γίνονται δὲ ὁμοῦ ͵ϛτβ̅. cf. Nicephori opuscula ed. de Boor (Lipsiae 1880) p. 81—102.

Codex variis manibus scriptus est; folia 42—52 exaravit Nicolaus Malaxus (cf. cod. 1407).

238.

Codex 1641 Phill. = 398 Meerm. = 215 Clar., chartaceus, cm. 21,7 × 15,7, saec. XVI, foliorum 76, olim Nauloti.

Eustathii Thessalonicensis commentarius in Dionysii Periegesin. tit.: Πρὸς τὸν πανσέβαστον δοῦκαν κῦριν ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ μεγάλου δρουγγαρίου κυροῦ ἀνδρονίκου τοῦ καματεροῦ· εὐσταθίου διακόνου ἐπὶ τῶν δεήσεων καὶ μαιστόρου τῶν ῥητόρων, τοῦ καὶ θεσσαλονίκης, ἐπιστολὴ ἐπὶ ταῖς διονυσίου τοῦ περιηγητοῦ παρεκβολαῖς. incipit: Πινδάρῳ μὲν τῷ σοφῷ πρὸς λύραν. desinit: τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ ἐμμέτρως ᾄδειν νοεῖσθαι δύναται.

Mirum est quod de argumento huius codicis Claudius Naulotus in folio praefixo adnotat: Ἱστορία φυσικὴ. *Naturalis Historia. Histoire Naturelle*; et infra: εἰς τὰ τοῦ ὀππιανοῦ τοῦ ἱστορικοῦ τε καὶ ποιητοῦ ἁλιευτικὰ ὑπομνήματα: *In Oppiani Historici et Poetae Rem piscatoriam Commentarii.* in catalogo codicum mscr. Guilelmi Pelicerii hic codex non commemoratur.

239.

Codex 1642 Phill. = 400 Meerm. = 238 Clar., chartaceus, cm. 21,4 × 15,3, saec. XVI exeunt., foliorum 98.

(Excerpta ex Georgii Codini libris de antiquitatibus Constantinopolitanis).

1. fol. 1r: Πάτρια τῆς κωνσταντιπόλεως (sic) καὶ πόθεν ἐκλήθη βυζάντιον, καὶ πόθεν κατάγεται Βύζας (de originibus Cp.). incip.: Φασὶ μὲν ἀργείους πρώτους τῇ θέα (sic) χρησάσῃ (Codin. de antiquit. Cp. ed. Bekker, Bonn 1843, p. 3 sqq.). cum excerptis de originibus in codice coniuncta sunt excerpta de forma et ambitu Cp., ordo autem excerptorum alius est atque in editis: primum enarrantur ea quae in edit. Bekk. p. 3—17, 4 leguntur, sequuntur ea quae p. 24, 1—25, 20, deinde ea quae p. 17, 5—23, 15, tum ea quae p. 25, 21—26, 16 extant.

2. fol. 22v: Πάτρια κωνσταντινουπόλεως περὶ στηλῶν, ἐν ᾧ περὶ (ἀ)διαβηνῆς (de signis Cp.). incip.: Αὕτη ἡ χώρα κεῖται πρὸς τῆς μεσοποταμίας. cf. Migne, Patrol. gr. tom. CLVII p. 473—544 (p. 27—70 ed. Bekker). sequitur initium excerptorum de aedificiis Cp. (p. 71, 1—73, 6 ed. Bekk.), et fol. 57v—59v adnexa est narratio

de septem synodis oecumenicis (= Migne l. l. p. 544 sqq. adnot.).

3. fol. 59v: περὶ κτισμάτων ναῶν καὶ ἑτέρων (de aedificiis Cp.: p. 73, 7 sqq. ed. Bekk.). hoc excerptum abrumpitur (fol. 76v) his verbis: ὅτι τὰ ναρσοῦ οἶκος ἦν ναρσοῦ πατρικίου καὶ πραιποσίτου εὐνούχου ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουστίνου καὶ σοφίας· τὸν δὲ ξενῶνα καὶ τὸ γηρωκομεῖον καὶ τὴν ἐκκλησίαν ... (p. 104, 16 ed. Bekk.). adnotavit librarius: *deficiunt quaedam verba.* et infra: *ex Bibliotheca Vaticana, anno 1597. mense februario.* — Sequuntur sex folia vacua (non numerata).

4. fol. 77r: Excerpta altera de aedificiis Cp., initio mutila (in marg. sup.: *ex Bibliotheca Vaticana*). incip.: .... χρυσίον πολὺ καὶ ὁ βασιλεὺς συνδρομὴν μετὰ καὶ τῆς ἀριάδνης ὁμοίως. καὶ ἀνήγειρεν αὐτὸν ὅτι ἐνεφανίσθη ἐν τῷ ταξιδίῳ. desin.: καὶ γαληνιῶσα προσπελάζει τοῖς τείχεσιν. (p. 93, 19—129, 5 ed. Bekk.). in fine rursus adnotavit librarius: *ex Bibliotheca Vaticana.*

240.

Codex 1643 Phill. = 402 Meerm. = 217a Clar. = 125a Pel., chartaceus, cm. 19,8 × 14,3, saec. XV, foliorum 144.

XENOPHONTIS Cyri Anabasis.

Codex a Michaele Apostole exaratus est. subscriptio: μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος δορυάλωτος οὔννοις, πενόμενος, ἔγραψα: — ζεβεδαίου δὲ μισθῷ τοῦ Γεωργίου.

241.

Codex 1991 Phill. = 218 Meerm. = 316 Clar. = 80b Pel., chartaceus, cm. 28,3 × 21,1, saec. XVI, foliorum 111.

1. fol. 1r: (GALENI de morborum differentiis liber), initio mutilus. incipit (in cap. 4): ... τὸ δὲ στέγνωσις ἀπαθῶν γὰρ ὑποκειμένων τῶν πρώτων στοιχείων, ἐν τῇ συνθέσει μόνῃ τὰ παθήματα (vol. VI p. 842, 2 sqq. ed. Kühn). desinit: ἐπὶ πλεῖστον γυμνάζεσθαι (ibid. p. 880).

2. fol. 13v med.: γαληνοῦ περὶ συμπτωμάτων (νοσημάτων superscr. man. 2) διαφορᾶς λόγος β' i. e. GALENI de morborum causis liber (vol. VII p. 1—41 ed. Kühn). incipit: (Π)όσα μέν ἐστι καὶ τίνα τὰ σύμπαντα νοσήματα. desinit: περὶ τῆς τῶν συμπτωμάτων διαφορᾶς ἐφεξῆς διελθεῖν.

3. fol. 27v: Γαληνοῦ περὶ συμπτωμάτων διαφορᾶς λόγος γ' i. e. GALENI de symptomatum differentiis liber (ibid. p. 42—84). incipit: Τίνα μέν ἐστι καὶ πόσα τὰ σύμπαντα νοσήματα. desinit: τῇ τῶν ἀμφισβητουμένων κρίσει.

4. fol. 41v med.: Ἀρχὴ τοῦ τετάρτου λόγου: est GALENI de symptomatum causis liber I (ibid. p. 85—146). incipit: Τὰς αἰτίας τῶν συμπτωμάτων. desinit: κατὰ τὸν ἑξῆς λόγον.

5. fol. 64v: ἀρχὴ τοῦ ε̄ λόγου: est GALENI de symptomatum causis liber II (ibid. p. 147—204). incipit: Ὁ σπασμὸς δὲ καὶ τρόμος. desinit: καὶ ὑποχονδριακῷ προσαγορευομένῳ.

6. fol. 87r: Περὶ τῶν ἑπομένων ἀλλήλοις συμπτωμάτων i. e. GALENI de symptomatum causis liber III (ibid. p. 205—272). incipit: Ὅσα δὲ κατὰ φυσικὰς ἐνεργείας καὶ δυνάμεις ἀποτελεῖται συμπτώματα. desinit: ἐνταῦθα καταπαύσω τὸν λόγον: — τέλος Γαληνοῦ περὶ τῶν ἐν τοῖς συμπτώμασιν αἰτιῶν.

I. Index nominum et rerum.

II. Nomina librariorum.

III. Nomina possessorum.

A. W. Schade's Buchdruckerei (L. Schade) in Berlin, Stallschreiberstr. 45/46

Addenda et corrigenda.

Cod. **1414**: subscriptionem a librario ex archetypo suo (cod. Paris. gr. 492) descriptam esse L. Sternbach per litteras mihi confirmavit inspecto codice Parisino, in cuius folio 239^{v} leguntur verba illa ἐπληρώθη — ,ςΥΝ'.

Cod. **1442**: ante fol. 268^{v} pro num. 16 leg. 15.

Cod. **1473**: eandem subscriptionem in codice Parisino gr. 1048 (fol. 305^{r}) extare mihi rescripsit L. Sternbach.

Cod. **1476**, 4: est **Thomae Aquinatis** de Potentia Quaest. X artic. IV: cf. S. Thomae Aquinatis Quaestiones Disputatae, edit. noviss. tom. I, Luxemburgi 1885, p. 484 sqq.

Cod. **1477**, 13: corr. sedum.

Cod. **1477**, 46. 47: cf. Acta et scripta quae de controversiis ecclesiae Graecae et Latinae saec. XI composita extant ed. C. Will, Lipsiae 1861, p. 211 sqq. 57 sqq.

Cod. **1479**, 3: corr. fol. 11^{r}.

Cod. **1480** adnot.: del. verba *in catalogo Claromontano non commemorantur*.

Cod. **1483**, 9 sub finem: leg. τερατευόμενοι.

Cod. **1488**, 6. 10. 16: Pauli metrop. Amorii hymni impressi extare videntur in libro qui inscribitur Νικοδήμου Ναξίου Στέφανος τῆς ἀειπαρθένου ἤτοι θεοτοχάριον. Ἐκδ. Γ. Μουσαίου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1849, quem librum non vidi.

Cod. **1488** subscr.: del. interrogationis signum post ἀμόναχος. vocabulum κυροῦ ante Γρηγορίου incertum, fortasse κυρία.

Cod. **1518**, i: corr. hypotyposeon (pro hypotheseon).

Cod. **1520**: Damascii Dubitationes et solutiones de primis principiis in Platonis Parmenidem nuper edidit Ch. E. Ruelle (Paris. 1889). idem contra Heitzium disputavit in *Archiv für Geschichte der Philosophie* III (1890) p. 379—388.

Cod. **1532**: corr. = 90 + 115^{a} + 237 Pel.; cf. Praef. p. VIII adnot. 5.

Cod. **1540**, 1: cf. Ch. E. Ruelle in *Revue des études grecques* II (1889) p. 260—266.

Cod. **1542**, 4: corr. fol. 54^{v}.

Cod. **1543** non satis accurate descriptus est, insunt: 1. fol. 1^{r}: **Euclidis Catoptrica** (= Euclid. ex rec. Dav. Gregorii p. 645—664). 2. fol. 12^{v} inf.: (Problema mathematicum). incipit: Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν δύο μέσας ἀνάλογον εὑρεῖν. desinit: καὶ ὁ ἐκ τοῦ μερισμοῦ οὗτος γεγονὼς οἱ ἄκροι ἔσονται. cf. cod. **1552**, 9.

Cod. **1549**, 2: cf. Nicomachi Geraseni Introductio arithmetica ed. Hoche (Lipsiae 1866) p. 151 sq. et 148 sq. (ubi ΤΟΥ͂ ΚΥΝῸΣ (sic) pro ΤΟΥ͂ ΚΥΔΏΝΟΥ).

Cod. **1550**: in codice Parisino 2413, quem cum aliis codicibus Guilelmus Pélicier bibliothecae regiae Fontebladensi ab Antonio Eparcho acquisivit, sub finem (fol. 100^{v}) haec extat subscriptio, quam L. Sternbach mecum communicavit: ἐπὶ ἔτους ,ζς ἰνδ.ος αη ἐν μηνὶ φευρουαρί ζ ἡμέρα δ' ὥρα ςη ἐτελιώθη τῶ παρὸν βιβλίον. Georgius Cocolus igitur in transcribendo codice Parisino mensis et horae numeros mutavit, anni numerum stupide servavit.

Cod. **1562**, 5: idem Antidotarium in codice Parisino gr. 2194 (fol. 400^{v}—404^{v}) extat sic inscriptum: αὗται αἱ ἀντίδοτοι ἐμεθερμηνευτίσθησαν ἐκ τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ Κωνσταντίνου ἰατροῦ τοῦ Μελιτινιώτου.

Cod. **1565**: corr. = 145 Pel.; cf. Praef. p. X adnot. 9.

Cod. **1566**, 7—19: omnia descripta sunt e codice Parisino gr. 1630 (fol. 19^{r}—63^{v}), qui regi Francogallorum ab Antonio Eparcho donatus per Guil. Pelicerium in bibliothecam regiam Fontebladensem translatus esse videtur.

Cod. **1571**, 4: corr. καὶ νέφος.

Cod. **1574**, 3: cf. Crameri Anecd. Paris. I p. 370 sqq.

Cod. **1577**, 20: cf. E. H. F. Meyer, Geschichte der Botanik II p. 353 sqq. — in subscr. leg. Δημήτριος μονόμαχος.

Cod. **1581**: corr. (= 144 Pel.?); cf. Praef. p. X adnot. 9.

Cod. **1582**: in fine subscriptionis del. interrogationis signum.

Cod. **1593**, 3: cf. G. Hermann, de emendanda ratione graecae grammaticae, p. 422 sqq.

VERZEICHNISS

DER

GRIECHISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

II.

VON

C. DE BOOR.

BERLIN
A. ASHER & C^O.
1897.

VERZEICHNISS

DER

GRIECHISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

II.

VON

C. DE BOOR.

BERLIN
A. ASHER & C°.
1897.

Das nachstehende Verzeichniss beschreibt die in der Königlichen Bibliothek ausserhalb der Meermann'schen Sammlung vorhandenen griechischen Handschriften und ist im Laufe des Jahres 1886 von mir ausgearbeitet worden. Da es in Folge meiner Versetzung an eine Provinzial-Bibliothek zweifelhaft erscheinen musste, ob ich bei der Druckcorrectur in der Lage sein würde, die Handschriften noch einmal einzusehen, wurde bei der Drucklegung des Catalogs der Meermanniani Herr Dr. Leop. Cohn beauftragt, mein Manuscript noch einmal mit den Handschriften zu vergleichen. Von diesem wurde eine Anzahl von Schreibfehlern und sonstigen kleineren Versehen beseitigt, die Grössenmaasse der Handschriften beigefügt und bei allen denjenigen Autoren, welche Aufnahme in die Migne'sche Patrologie gefunden haben, meine die älteren Original-Ausgaben berücksichtigenden Citate in solche auf die Patrologie bezügliche umgeändert. Zugleich wurden damals von ihm und von Herrn Dr. Val. Rose Beschreibungen der wenigen inzwischen neu hinzugekommenen Handschriften aufgenommen und meinem Manuscripte beigefügt. Die späteren Accessionen sind von mir beschrieben worden. Auch habe ich mich nach Kräften bemüht, die seit Abfassung des Verzeichnisses bis zur Drucklegung erschienene Litteratur nachträglich für das Verzeichniss zu verwerthen.

Die Geschichte der Sammlung ergiebt sich, da die Numerirung sich ziemlich der Chronologie des Eintritts der Handschriften in die Bibliothek anschliesst, aus der Reihenfolge der Handschriften. Im Beginn dieses Jahrhunderts war die Sammlung der griechischen Handschriften in Berlin an Zahl wie an Bedeutung fast gleich Null und beschränkte sich auf wenige Stücke, die zufällig in Bibliotheken enthalten waren, deren Werth für andere Gebiete ihren Ankauf veranlasst hatte, wie die des Ravius, des Quintus Icilius, Roloff's. Die ersten Jahrzehnte dieses Jahrhunderts nach den schweren Kriegszeiten waren bedeutenderer Vermehrung nicht günstig; doch kam in dieser Zeit eine grössere Anzahl meist freilich minderwerthiger griechischer Handschriften in die Bibliothek durch den im Jahre 1822 erfolgten Ankauf der von dem früheren preussischen Gesandten in Constantinopel, General von Knobelsdorff, im Orient gesammelten Manuscripte. Erst in den letzten Jahrzehnten sind die sich bietenden Gelegenheiten in systematischerer Weise und mit reicheren Mitteln zur Vergrösserung der Sammlung benutzt worden. Was einzelne Reisende in entlegenen Klöstern, freilich meist in sehr fragmentarischem und verwahrlostem Zustand, aus dem Orient heimbrachten, was der Zufall aus Privatbesitz noch einmal auf den Markt brachte, ist die Verwaltung bemüht gewesen, der Berliner Bibliothek zu sichern. Hervorzuheben sind die grösseren Erwerbungen der von Brugsch auf dem Sinai gesammelten, 1866 in die Bibliothek aufgenommenen Handschriften, die von Hirschfeld 1874 geretteten Reste einer pisidischen Klosterbibliothek, die 1880 in Paris gekauften aus verschiedenen Kirchen und Klöstern stammenden Handschriften meist biblischen und liturgischen Inhalts, vor allen Dingen die bedeutendste von allen, die grosse Hamilton-Sammlung, welche a. 1884 der Bibliothek einverleibt wurde. Seitdem konnten nur hier und da einzelne in Auktionscatalogen ausgebotene Stücke erworben werden.

Breslau, im März 1897.

C. de Boor.

242.

Codex graec. fol. 1. 2. Perg. in 2 Bdn. I 292 Bl. cm. 27,4 × 18, II 295 Bl. cm 27,2 × 17,6.

Neues Testament: Band I. Die Evangelien, die Apostelgeschichte und der Römerbrief, Band II. Die übrigen Briefe und die Offenbarung.

Die Handschrift, unbekannter Herkunft, bereits 1691 im Besitz der Bibliothek, ist als Codex Ravianus in der biblischen Litteratur bekannt. Nach den gründlichen Forschungen von G. G. Pappelbaum (Untersuchung der Ravischen Handschrift, Berlin 1785 und Codicis Msc. N. T. Raviani examen, Berlin 1796) ist die Handschrift im Wesentlichen Abschrift der Complutensischen Ausgabe, deren Buchstabenformen und sonstigen Druckeigenthümlichkeiten sie nachbildet.

243.

Codex graec. fol. 3. Pap. cm. 29,5 × 22,1. XV. Jh. 112 Bl., das 26. von jüngerer Hand ergänzt.

Rest einer umfangreicheren Handschrift, wie sich aus einer älteren Quaternionenzählung ergiebt, deren Ziffern in der oberen rechten Ecke des ersten Blattes eines jeden Quaternio angebracht sind. Blatt 7 = Quaternio κα, Blatt 1., es fehlen also am Anfang 19 Quaternionen und 2 Blätter = 154 Blätter; ferner fehlen einzelne Blätter hinter fol. 31. 44. 58. Vom Schreiber sind bisweilen ganze Seiten (13ᵛ. 32ᵛ. 70ᵛ) sowie Stücke von Seiten (12ᵛ. 42ᵛ) leer gelassen, ohne dass im Texte Lücken sind. Die Handschrift ist durch Wasser stark beschädigt, so dass die obere Hälfte der Blätter und die Worte am innern Rande schwer zu lesen sind. Auf dem Rücken ist die Handschrift als liber asceticus bezeichnet, fälschlich, da sie vielmehr liturgischen Inhalts ist, ein Τριῴδιον κατανυκτικὸν der Fastenzeit. Das erhaltene Stück beginnt mit den Worten κυήσασα μείνασα πάλιν ὡς πρὶν παρθένος. ὁ γεννηθεὶς γὰρ θεὸς ἐκ σοῦ πανάμωμε in der Liturgie des Sonntags der σταυροπροσκύνησις im θεοτοκίον der ᾠδὴ δ'. p. 203 der Ausgabe der Gebrüder Beludis. Venedig 1870. Es schliesst auf fol. 112ʳ gegen Ende der Liturgie des σάββατον τοῦ ἀκάθίστου ὕμνου mit den Worten: Ὅτε πᾶν τὸ πλάσμα σου. ἀναστήσεις κρίνεσθαι χριστὲ. οὓς πρὸς σελάβου νυνὶ, δούλους σου πιστῶς. ἐλέησον σύγγνωθη. τὰ ἐν βίῳ πταίσματα αὐτῶν. καὶ σὺν ἁγίοις σου. ἀναπαύων εἰς αἰῶνας χριστέ. ibid. p. 291.

244.

Codex graec. fol. 4. Pap. cm. 29,4 × 19,3. XVII. Jh. 79 beschriebene Bl.; davor 5, dahinter 10 unbeschriebene.

Auf fol. 1ʳ als Titel: *Catena graeca Psalterii, Asterii Basilii Cyrilli Didymi Eusebii Origenis Severiani Theodoreti. E Bibliotheca Augustana descripta per M. Eliam Ehingerum 1632.* Fol. 2ʳ beginnt: Psalmi Noni versus 16. ἐνεπάγησαν ἔθνη κ. τ. λ. Daneben am Rande: *30 Decemb. 1632.* Die Handschrift enthält die Catena bis Psalm 18 incl. Schluss fol. 79ᵛ καὶ τὰ μὲν πρῶτα τὴν δημιουργίαν διδάσκει καὶ πρόνοιαν, τὰ δὲ μέσα, τὸν νόμον τὰ δὲ τελευταῖα τὴν χάριν. Es ist offenbar eine Abschrift aus dem Cod. Monacens. graec. 359 fol. 11 sqq., welcher im Anfange verstümmelt mit denselben Worten beginnt.

Auf dem fünften unbeschriebenen Blatte stand folgende, jetzt verklebte Dedication: *Reverendo et Clarissimo viro Dn. Christophoro Sigismundo Donavero φιλίας ἕνεκα δόσιν ὀλίγην Elias Ehinger 8 Novemb. 1635.* Später war die Handschrift im Besitz von Frid. Jac. Roloff.

245.

Codex graec. fol. 5. Pap. cm. 29,6 × 21,8. XVII. Jh. 101 beschriebene Bl. und mehrere nicht gezählte unbeschriebene am Anfang und am Ende. Auf dem ersten der nicht gezählten Blätter steht von Chr. Hendreich's Hand: *De Accipitribus et Canibus eorumque curd. videtur esse Opianus.*

1. fol. 1r ohne Überschrift: Ἐσπουδακότι σοι λίαν κράτιστε καὶ σοφότατε δεσποτα βασιλεῦ περὶ τὴν τῶν ἱεράκων ἀνατροφήν τε καὶ θεραπείαν. Schluss auf fol. 61v med.: καὶ μὴ ἀργῶν τίς ἔστω· ἀλλὰ τῶν μάλιστα ἐνεργῶν. τέλος τοῦ ἑνὸς βιβλίου ὅ μοι δοκεῖ καὶ πλείονος ἐπιστήμης εἶναι. Es ist die Schrift des Demetrius Constantinopolita περὶ τῆς τῶν ἱεράκων ἀνατροφῆς τε καὶ θεραπείας. Cf. Aelian. ed. Hercher Tom. II p. 335 ff.

2. fol. 62r: Ἕτερον ὀρνεοσόφιν ἀγρικότερον εἰς ἱέρακα πρὸς ἀναπνοὴν αὐτοῦ. α' φολβίου βοτάνης κ. τ. λ. Schluss auf fol. 85v med. Cf. Aelian. ed. Hercher Tom. II p. 519 ff.

3. fol. 85v med.: Βιβλίον περὶ κυνῶν ἐπιμελείας. Οὐκ ἔλαττον συντελεῖ καὶ κύων πρὸς ὑπηρεσίαν τῷ ἡμετέρῳ γένει κ. τ. λ. = Demetrii Constantinopolitae Cynosophium bei Hercher, Aelian. Tom. II p. 587 ff. Schluss auf fol. 92v.

4. fol. 93r—101v: Verzeichniss der Capitel-Überschriften der vorhergehenden 3 Werke, hier unter den Titeln: 1. βιβλίον ἰατρικὸν περὶ ἱεράκων. 2. ἐξ ἄλλου ἀντιγράφου ἀγικοτέρου (sic). 3. Κυνοσόφιον ἄριστον.

Im vorderen Deckel des Einbandes ist das Brandenburgische Wappen eingeklebt mit der Überschrift: Albertus Senior D. G. Marchio Brandenburgensis, Prussiae, Stetiniensium, Pomeraniae, etc. Dux. etc. Unter dem Wappen:

Liber ad Lectorem.
Ense Borussiacas regnat qui cuncta per oras,
Me tenet Alberti Bibliotheca Ducis.
Utere concesso studiorum munere gratis,
Reddendoque canas carmina grata Duci.

Herkunft unbekannt; das Ms. war bereits 1691 im Besitz der Bibliothek.

246.

Codex graec. fol. 6. Pap. cm. 30,4 × 20. XVI.—XVII. Jh. 28 beschriebene Bl.

1. pag. 1.: ἰουλίου ἀφρικανοῦ κεστοί. πίναξ. α'. περὶ ὁπλίσεως. Folgt Verzeichniss von 69 Kapitel-Überschriften. — Beginnt p. 5: Κατὰ λόγον ἢ εἱμαρμένην ἢ τύχην. Schluss p. 22: καὶ ῥωμαίων δὲ αὐτοκράτορες παλαιοί (p. 291 med. ed. Thevenot, kurz vor Schluss des cap. 4).

pag. 23—25 unbeschrieben.

2. pag. 26. Ohne Überschrift: Ἡ δὲ ὑπὸ ἐπιμάχου τοῦ ἀθυναίου γενομένη ἑλέπολις κ. τ. λ. Schluss p. 31: ὥσπερ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀποστενεχωρούντων τὴν προθυμίαν τῶν μαθημάτων = Athenaeus de Machinis von p. 7 ed. Thev. ab: Der Anfang des Werkes unten p. 49 ff. Die Abbildungen fehlen, doch ist freier Raum im Texte gelassen, um sie später nachtragen zu können.

3. pag. 32 med.: βίτωνος κατασκευαὶ πολεμικῶν ὀργάνων καὶ καταπελτιστῶν. Λιθοβόλου ὀργάνου κατασκευὴν ἐπιβούλομαι γράψαι κ. τ. λ. Schluss p. 43 med.: τὸ δὲ σχῆμα καὶ τὰ μέτρα προγέγραπται. Unterschrift: βίτωνος κατασκευαὶ πολεμικῶν ὀργάνων καὶ κατὰ παρτικ (sic). Vgl. Thevenot p. 105 ff. Auch hier ist für die Abbildungen Platz gelassen, an den Stellen, an welchen Thevenot dieselben hat, dagegen ist der Text ohne Unterbrechung geschrieben, da, wo dieselben auch bei Thevenot fehlen.

4. pag. 43 med.: ἥρωνος χειροβαλλίστρας κατασκευὴ καὶ συμμετρία. Γεγονέτωσαν κανόνες δύο κ. τ. λ. Schluss p. 48: ὕψος ἐχούσας δακτύλου τὸ ἥμισυ: Unterschrift: ἥρωνος χειροβαλλίστρας κατασκευὴν καὶ συμμετρίας. Vgl. Thevenot p. 115 ff. Die Abbildungen wie vorher.

5. pag. 49: ἀθηναίου περὶ μηχανημάτων. Ὅσον ἐφικτὸν μὲν κ. τ. λ. Schluss p. 56: ἔχουσα τὸ σύμπαν βάρος· τάλαντα τετράκις χίλια: Darunter:

θέσις βενετίας. Nur der Anfang des Werkes, Thevenot p. 1—7; Schluss s. p. 26 ff.

Aus der Bibliothek des Icilius.

247.

Codex graec. fol. 7. Pap. cm. 34,2 ⨯ 23,3. XVI. Jh. 50 beschriebene Bl., davor einige unbeschriebene, auf deren ersten die Vermerke von Hendreich's Hand: *Actuarii medici quaedam* und von anderer Hand: *Johannis, Zachariae fil. Actuarii (vulgo simpliciter dicti) de Urinis libri VII.*

fol. 1r: ἀρχὴ σὺν θεῷ ἁγίῳ τὸ περὶ οὔρων τοῦ σοφωτάτου ἀκτουαρίου: Τάδε ἔνεισιν ἐν τῷ περὶ διαφορᾶς οὔρων λόγῳ. λόγος πρῶτος. Folgt eine Übersicht von 22 Capitel-Überschriften. Dann: Προοίμιον. Πάλαι μὲν ἴσως φιλοτιμίας ἔργον τιθέμενος κ. τ. λ.

fol. 8v: τέλος τοῦ πρώτου λόγου περὶ οὔρων διαφορᾶς. πίναξ τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ περὶ οὔρων. τάδ' ἔνεισιν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ διαγνώσεως οὔρων λόγῳ. Folgen 19 Capitel-Überschriften. Dahinter: περὶ διαγνώσεως οὔρων λόγος πρῶτος: προοίμιον: 'Επειδὴ τὸ μανθάνειν ἐθέλειν κ. τ. λ. fol. 13v: τέλος τοῦ β' λόγου περὶ οὔρων.

fol. 14r: Τάδ' ἔνεισιν ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ διαγνώσεως οὔρων λόγῳ. Folgt eine Übersicht von 25 Capitel-Überschriften. Dahinter: προοίμιον τοῦ τρίτου λόγου περὶ οὔρων. Τὸ διαγινώσκειν τῶν παθῶν τὰ κατέχοντα κ. τ. λ. Fol. 20v: τέλος τοῦ τρίτου λόγου περὶ οὔρων.

fol. 21r: Τάδ' ἔνεισιν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ αἰτίας οὔρων λόγῳ. Darunter Übersicht über 20 Capitel. Dann: προοίμιον τοῦ πρώτου περὶ αἰτίας οὔρων λόγου: 'Επειδήπερ τῷ (aus τῶν corr.) περί τινος αἱρουμένῳ γράφειν ζητήματας κ. τ. λ.

fol. 29v med.: Τέλος τοῦ τετάρτου περὶ οὔρων λόγου. Τάδ' ἔνεισιν ἐν τῷ β' περὶ διαφορᾶς (sic) οὔρων λόγῳ. Folgen 20 Capitel-Überschriften. Dann: προοίμιον τοῦ β' περὶ αἰτίας οὔρων λόγου. Οἷόν τι τοῖς φιλοθεάμοσι συμβαίνειν εἴωθεν κ. τ. λ. Fol. 38r: τέλος τοῦ ε' λόγου περὶ οὔρων.

fol. 38v: Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ προγνώσεως οὔρων λόγῳ: 16 Capitel-Überschriften. προοίμιον τοῦ πρώτου περὶ προγνώσεως οὔρων λόγου: 'Εδόκει τισὶ τῶν τὰς προγνώσεις διαβάλλειν προχείρων κ. τ. λ.

fol. 45r med.: Τέλος τοῦ ς' λόγου περὶ οὔρων. Τάδ' ἔνεισιν ἐν τῷ περὶ προγνώσεως οὔρων λόγῳ δευτέρῳ. Folgen 18 Capitel-Überschriften. Dann: προοίμιον τοῦ ζ' λόγου τῆς περὶ οὔρων πραγματείας: Τὸ τὴν πρόγνωσιν ἀσκεῖν τε καὶ ἐπιτηδεύειν κ. τ. λ.

fol. 50v: τέλος τῆς ὅλης περὶ οὔρων πραγματείας τοῦ σοφωτάτου ἀκτουαρίου: θεοῦ τὸ δῶρον καὶ μάκρου πόνος.

Vgl. Physici et medici graeci minores ed. J. L. Ideler, Vol. II p. 1 ff.

Herkunft unbekannt. Bereits 1691 in der Bibliothek.

248.

Codex graec. fol. 8. Pap. cm. 30,5 ⨯ 20,5. XVII. Jh. 314 beschriebene Bl. Betitelt: *Excerpta ex variis auctoribus graecis latinisque.*

Die Handschrift enthält Excerpte aus dem Neuen Testament (griechisch), griechischen (vielfach in lateinischer Übersetzung) und römischen Classikern und neueren Autoren meistens historischen und philosophischen Inhalts, Aufzeichnungen eines gelehrten Mannes, in welchen er Alles, was ihm während der Lecture eines Buches interessirte, niederlegte. Dieselben sind in der Zeit vom December 1629 — August 1632 gemacht, zum Teil auf Reisen, wie folgende Notizen zeigen: *Excerpta anno 1629 mense Novembri in itinere quod in Galliam feci nomine publico.* — *Excerpta ex Josepho historico in itinere in Angliam fine Febr. 1631.* — *Ex Josepho de bello Judaico mense aprili cum Hamburgum proficiscerer in navi 1631.* — *In itinere ad aulam caesaream mense Maij 31.* — Von da an sind die meisten Excerptreihen als in Wien angelegt bezeichnet.

Herkunft unbekannt.

249.

Codex graec. fol. 9. Pap. cm. 26 ⨯ 16. XVI. Jh. 27 beschriebene und 1 unbeschriebenes Bl., davor und dahinter je 4 neuere unbeschriebene Bl., auf dem vierten

von Hendreich's Hand bemerkt: ***Josephi Scaligeri Catonis distichorum Graeca versio, ipsius manu scripta, ut ex correctura colligitur, cum notis eiusdem.***

fol. 1ʳ: Ἰώσηπος Σκαλανὸς πουτεανίδαις ἀδελφοῖς. Folgt Widmungs-Epigramm von 9 Zeilen. Beginnt: ὦ παῖδες γλυκὺ πατρὸς ἀμωμήτοιο γένεθλον ... Darunter: καὶ δὴ δεῦρ ἄγ' (δεῦρ' ἄγ' durchstrichen) ἄκουσον ἐμοῦ. θεῷ εὔχου. Στέργε τοκῆας, die metrische Praefatio von Vers 9 ab. Dahinter auf fol. 1ᵛ fin unter der Überschrift: *Josephus Scaliger fratribus Puteani filiis,* das oben griechisch gegebene Epigramm in lateinischer Sprache, beginnend: *O pueri, patris laudati blanda propago* u. s. w.

fol. 2ʳ: ΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΩΝΟΣ ΗΘΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ. ἐπιστήσας πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς περὶ τὴν ἠθῶν ἔφοδον δεινῶς σφάλλονται κ. τ. λ. Neben fol. 2ʳ am inneren Rande von unten nach oben geschrieben Vers 1—8 der metrischen Praefatio. Schluss der Übersetzung fol. 10ᵛ. Darunter die Notiz: *versa sunt ad exemplar editionis Pithoeanae apud Mamertum Patissonium, anno M. D. LXXVII. neque cum alia Latina editione conferri debent.*

fol. 11ᵃ bis zum Schluss des mscr.: *Notae in Catonis disticha moralia.* Vgl. J. Bernays, J. J. Scaliger, p. 120. 290. Originalhandschrift Scaliger's, welche Einsicht in seine umarbeitende Thätigkeit vom ersten Entwurfe bis zur Drucklegung bietet.

Die Handschrift war schon 1691 in der Bibliothek.

250.

Codex graec. fol. 11. Pap. cm. 28,5 × 21. XVI. Jh. 58 beschriebene paginirte Bl., denen mehrere unbeschriebene vorausgehen und folgen. Auf dem letzten der vorangehefteten leeren Blätter Hendreich's Eintragung: ***Philostrati Icones Graece.***

Die Handschrift enthält die εἰκόνες des älteren Philostrat, ursprünglich ohne Ueberschrift, denn die jetzt dem Texte vorgesetzte Überschrift φιλοστράτου εἴκονες (sic) ist erst von ganz junger Hand, derselben, welche die Paginirung machte.

pag. 1: Beg.: Ὅστις μὴ ἀσπάζεται τὴν ζωγραφίαν, ἀδικεῖ τὴν ἀλήθειαν. Im ersten Buche fehlen die Bilder No 3 und 4. An den Schluss des ersten Buches p. 57 med. ὑπὸ τῆς ἐπιπολαζούσης αὐτῷ πιμελῆς schliessen sich ohne Andeutung einer Lücke, welche erst von einem späteren Leser der Handschrift am Rande angemerkt ist, unmittelbar die Schlussworte des ersten Bildes des zweiten Buches ἐροῦσι δὲ οἶμαι πάφον. τὴν γένεσιν δὲ ἱκανῶς ᾄδουσιν. κ. τ. λ. Im zweiten Buche fehlt das 29. Bild. Auf den Schluss des zweiten Buches folgt p. 115 das erste Bild dieses Buches vollständig, incl. des auf p. 57 erhaltenen Schlusses. Von jüngerer Hand ist diesem Bilde die Überschrift: ΦΥΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΚΟΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. vorgesetzt. Die Überschriften der einzelnen Bilder sind zum Theil (I, 1; 2; 5—10; 14; 15; 18—24; 26—28; 30; 31; II, 2—5; 7; 11; 12; 31; 32) von erster Hand in rother Farbe ausgeführt, zum Theil ausgelassen, diese letzteren von späterer Hand in den freien Raum mit Dinte eingetragen. Von derselben späteren Hand ist mehrfach neben den rothen Überschriften die abweichende Fassung der Überschriften, wie sie sich in anderen Handschriften und Drucken findet, am Rande bemerkt, auch die fast stets unausgeführt gebliebenen Initialen des Textes zu Anfang jedes Bildes nachgetragen.

Herkunft unbekannt. Die Handschrift kam vor 1691 in die Bibliothek.

251.

Codex graec. fol. 12. Perg. cm. 26,6 × 16,3. XVI. Jh. 28 Bl.

Überschrift: Σύνταγμα τῶν ἐμπεριειλημμένων ἁπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι, πονηθέν τε ἅμα καὶ συνταχθὲν τῶι ἐν ἱερομονάχοις κυρίωι ματθαίωι: προθεωρία.

Beg.: Τὸ τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων ἤνθησε μὲν ἐπ' αὐτῆς ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς θεανδρικῆς ἐν τῶι κόσμωι πολιτείας τοῦ λόγου κ. τ. λ. (= Migne, Patrol. gr. tom. 144 col. 960—968 A). Die Handschrift

enthält nur die auf das Eherecht bezüglichen Abschnitte aus dem Werke des Matthaeus Blastares.

Beginn fol. 3ᵛ med.: Περὶ τῶν βαθμῶν τοῦ γάμου. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἄν τις οἶμαι τῶν εὖ φρονούντων. Migne ib. col. 1113.

Schluss: ἐπίσκοπος μὴ συνοικείτω οἱᾳδήποτε γυναικὶ μηδὲ γυνὴ διάκονος συνοικείτω ἀνδρί.

Wie aus einer Notiz auf fol. 1ʳ:

1.5.* 7.4.

A. B. C. D. E.

Lewenklaw.

hervorgeht, war die Handschrift im Besitz des Jo. Leunclavius und sicher die Grundlage für seine Ausgabe des Werkes in den Juris Graeco-Romani ... Tomi II ... Tom. I p. 478 bis 518, wo am Rande bemerkt ist: *Ex Leunclavii bibliotheca.* Später besass sie Andreas Hedio, Professor in Königsberg, dann kam sie in die Bibliothek Frid. Jac. Roloff's, aus dieser in die Königliche Bibliothek.

252.

Codex graec. fol. 13. Perg. cm. 26,6×21. XI.—XII. Jh. 5 Bl., welche offenbar die Bl. 2. 3. 6. 7. 8 eines Quaternio bildeten.

Fragmente der Predigt des Andreas Cretensis Εἰς τὰ βαΐα (Migne, Patrolog. Graec. Tom. 97 col. 985 ff.)

fol. 1ʳ: .. ἔπιπτον, ἐνταῦθα δῆμοι θεομαχοῦντες προσέκρουον (Migne col. 989 A fin.).

Schluss fol. 2ᵛ: θύεται γὰρ ἐν ἀντιτύποις ὑπὲρ ἡμῶν συμβόλοις ἱεροθυτούμενος. ὅλον αὐτὸν ἐν ἡμῖν ὑποδέξασθαι. (καὶ οὐσιωδῶς εἰσοικίσασθαι fehlt) ὡς ἄρτον μὲν ἐσθιώμενον, ὡς ἀμνὸν (ib. col. 993 C fin. 996 A init.)

fol. 3ʳ: σαρκὶ ταπεινούμενον βλέπων· καὶ προστὸ παθεῖν ἐπηγόμενον (ib. col. 1000 C init.)

Schluss fol. 5ᵛ: καὶ παρομάρτει τῷ νικητῇ· τὰ τῆς νίκης ἐπισείων αὐτῷ μετα τοῦ πλήθους σύμβολα (ib. col. 1008 B med.).

Herkunft unbekannt.

253.

Codex graec. fol. 15. Pap. cm. 30,8×21,8. XVII. Jh. 203 Bl. Von fol. 203 ist das obere Drittel abgerissen.

Fol. 1ʳ: Überschrift: ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ ΤΟΥ ὅλου ἐνιαὐτοῦ· μετὰ γλωττισθὲν· εἰς κοινὴν διάλεκτον παρὰ τοῦ σοφοτάτου ἐνιερομονάχοις κυρίου μαξίμου τοῦ πελοποννησίου. προοίμιον.

Beg.: Ἔπρεπε καθῶς λέγει ὁ μέγας χρυσόστομος, εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς ἐξιγήσεως τοῦ καταματθαίου εὐαγγελίου. ὅτι νὰ μὴν κατασταθῇ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων νὰ ἔχῃ τὴν βοήθειαν τῶν γραμμάτων κ. τ. λ.

Das Prooemium enthält u. a. das Lob des Meletius, Patriarchen von Alexandria (Meletius Piga, Ende des 16. Jahrhunderts), welchen Maximus als seinen Lehrer bezeichnet. Auf das Prooemium folgt:

fol. 2ʳ med.: πίναξ συνθεῷ, τοῦ παρόντος βιβλίου. κυριακὴ προτῆς χριστοῦ γενήσεως. α΄. λόγος α΄. φυ. 3 u. s. w., ein Verzeichniss, welches nur 51 Sonntage enthält, indem es von λόγος ν΄ auf λόγος νβ΄ (später in να΄ geändert) überspringt. Doch liegt der Fehler nicht hier, sondern darin, dass die Bezeichnung des 21. Sonntags, κυριακὴ πρώτη τοῦ ματθαίου ausgefallen ist, und somit der Name des 22. mit der Angabe λόγος κα΄ zusammenfällt, und so fort.

fol. 3ʳ: μαξίμου ἱερομονάχου τοῦ σοφωτάτου καὶ πελοπονησίου λόγος α΄. εἰς τὴν κυριακὴν πρωτῆς χριστουγενήσεως. εὐλόγησον πάτερ:

Βίβλος γενέσεως ἰησοῦ χυ, υἱοῦ δᾱδ, υἱοῦ ἀβραάμ. πᾶσα δικαιόσύνη εἶναι, ὅτι ὅποιος εἶναι ἀσθενῆς, ἢ νὰ ὑπάγει ἀτόστου εἰς τὸν ἰατρὸν, κ. τ. λ.

Ausser den 52 Predigten des Maximus Peloponnesius enthält die Handschrift fol. 64ᵛ med., zwischen der 13. und 14. Predigt des Maximus, ebenfalls in Vulgärsprache paraphrasirt eine Osterpredigt des Joannes Chrysostomus (Spuria de paschate Migne, Patrol. gr. tom. 59 col. 721) unter dem Titel:

Τοῦ ἐναγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιἐπισκόπου κωνσταντίνου πόλεως τοῦ χρυσοστόμου. λόγος εἰς τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν τοῦ χυ πάσχα. εὐλόγησον πάτερ.

Beg.: Εἴ τις εἶναι πιστὸς καὶ εὐσεβὴς χριστιανὸς, καὶ εἶναι φίλος μὲ τὸν θεόν κ. τ. λ.

Über Maximus Peloponnesius vgl. Fabricius Bibl. Graec. XI, 522 ed. Harles. In den Überschriften der einzelnen Predigten bezeichnet er sich nicht selten als Στουδίτης.

Von der Hand des Schreibers findet sich am Schlusse folgende Notiz:

῞Ωσπερ ξένοι χαίροντες ἰδεῖν πατρίδα, καὶ οἱ θαλαττεύοντες ἰδεῖν λοιμένα, καὶ οἱ πραγματεύοντες ἰδεῖν τὸ κέρδος, Οὕτω καὶ οἱ καλιγράφοντες, ἰδεῖν βιβλίου τέλος: — Ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα κρύπτεται τάφω. Ἡ δὲ βίβλος αὔτη (von zweiter Hand aus ταύτη wie es scheint) μένει εἰς χρόνων πληρεστάτων (daraus von späterer Hand χρόνους πληρεστάτους). —

Über einen früheren Besitzer berichtet eine darunterstehende Notiz von anderer Hand: καὶ τόδε ἐκ τῶν βιβλίων, τοῦ ἱεράρχου λιτίτζης μεθοδίου. τοῦ ἐκ τῆς νήσου πάτμου. καὶ μᾶς ἔγινεν (?) τὸ παρὸν ἱερὸν κυριακοδρόμιον, γρόσια δεκατρεία, καὶ ὅποιος τὸ λάβει μετὰ τὸν θανατόν μας, ἀς μᾶς ἐμνυμονεῦει διὰ ἀγάπην θεοῦ ἀμήν. Der Rest von fol. 203ᵛ und die Rückseite des Einbandes sind als Familienchronik benutzt und berichten Geburten und Taufen aus den Jahren 1724 und 1728. Zum Schluss findet sich von anderer Hand die Bemerkung: ἐδιάβασα καὶ ἐτελείωσα τὸ παρὸν κυριακοδρόμιον ἐγὼ ἰωάννης χρυσοχοος (οος zweifelhaft) ὁ τραπεζούντιος εἰς πάτμον ͵αψξ΄ (1760) δεκεμβρίου ιβ΄ etc. In die Königliche Bibliothek ist die Handschrift aus der von Knobelsdorff'schen gekommen.

254.

Codex graec. fol. 16. Pap. cm. 30 × 22. XIII.—XIV. Jh. 139 Bl., zweispaltig geschrieben, ursprünglich ein Teil des Cod. graec. fol. 18, mit welchem sie aber nur äusserlich verbunden war, denn sie ist von ganz anderer Hand geschrieben. Sie hat 36 Zeilen auf der Seite, und eine alte Quaternionenbezeichnung auf der Rückseite des letzten Blattes eines jeden Quaternio, welche mit α΄ beginnt, aber auf fol. 9ᵛ, welches an fol. 8 angeklebt ist.

Die Handschrift enthält 50 Predigten und einen Brief des **Macarius** (Migne Patr. Graec. Tom. 34 col. 449 ff. col. 409.

fol. 1ʳ: Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν μακαρίου τοῦ αἰγυπτίου ὁμιλίαι πνευματικαὶ πάνυ πολλῆς ὠφελείας πεπληρωμέναι περὶ τῆς ὀφειλομένης καὶ σπουδαζομένης χριστιανοῖς τελειότητος.

Beg.: Ἰεζεκιὴλ ὁ μακάριος προφήτης ὀπτασίαν καὶ ὅρασιν ἔνθεον καὶ ἔνδοξον θεωρίσας κ. τ. λ.

fol. 128ᵛ: Τοῦ αὐτοῦ ἁγίου μακαρίου ἐπιστολὴ μεγάλη καὶ πάνυ ὀφέλιμος.

Beg.: Γινώσκειν βούλομαι τὴν σύνεσίν σου κ. τ. λ.

Herkunft unsicher, vielleicht aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

255.

Codex graec. fol. 17. Perg. cm. 35 × 25,6. XI. Jh. 237 Bl., zweispaltig geschrieben mit je 26 Zeilen auf der Seite, brauner Dinte und vergoldeten Initialen und Überschriften. Die Schrift ist sehr sorgfältig und regelmässig unter eingeritzte Linien angehängt. Der Anfang jeder Vita war mit einem Miniaturbild verziert und der erste Initial in bunten Farben ausgeführt, wie man auf fol. 177ʳ sieht. Die Miniaturen sind jedoch, mit dieser einen Ausnahme, ausgeschnitten, wodurch auch die Stücke des Textes auf der Rückseite der beschädigten Blätter vernichtet sind; auch die Ränder sind mehrfach so stark beschnitten, dass Stücke des Textes dadurch verloren gegangen.

Die Handschrift ist der Rest einer **Sammlung von Heiligenleben aus den Monaten Mai, Juli und August**, deren Anfang und Ende, sowie einzelne Theile in der Mitte abhanden gekommen sind. Da eine alte Quaternionenbezeichnung auf fol. 8 mit der Ziffer ε΄ beginnt, so fehlen vorne 4 Quaternionen und ein Blatt = 33 Blätter.

1. fol. 1ʳ beginnt: . . . . τὴν εὐχὴν διεδέχετο. εἶτα ἡλίου ἤδη δυομένου εὐχῆς ἑτέρας ἀρχόμενος ἀνίσχοντος πάλιν ἐπαύετο. Schluss auf fol. 118ʳ: καὶ τὴν ἴασιν οὐ σώματος μόνον, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς ὑπερβλύζον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἅμα τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. = **Nicephori Magistri Vita S. Symeonis Junioris** in den Acta Sanct. Mai. V p. 307 ff. Der Anfang des Fragments findet sich gleich nach Beginn des cp. 6 p. 324. Berechnet man das verlorene Stück nach dem Verhältniss des Drucks zum erhaltenen Stück, so geht daraus hervor, dass diese Vita die erste des Codex gewesen sein muss.

2. fol. 118ʳ: Μηνὶ Ἰουλίῳ η΄. Darunter eine Miniatur ausgeschnitten, und zugleich damit die

Überschrift und der Anfang des Textes. Das Erhaltene beginnt: ... λειον ἰθυνόντων ἀρχὴν, δεινός τις καὶ ἄγριος κατὰ χριστιανῶν κεκίνητο πόλεμος. Leben des Heil. Procopius, gedr. Acta Sanct. Jul. II p. 556 ff.

3. fol. 149r: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ΄. Darunter ein Ausschnitt. Dann: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος παντελεήμονος. Τῆς εἰδωλικῆς ἀχλύος κατὰ πάσης διασκεδασθείσης τῆς οἰκουμένης κ. τ. λ. Griechisch unter den Heiligenleben des Symeon Metaphrastes bei Migne, Patrol. Graec. Tom. 115 col. 448 ff.

4. fol. 170r: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ΄. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Καλλινίκου. Τῆς εἰδωλικῆς μανίας ἐπικρατούσης καὶ πάντα ἐπινεμομένης καὶ διαφθειρούσης κ. τ. λ. Migne, Patrol. Gr. Tom. 115 col. 477 ff.

5. fol. 177r: Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα΄. Darunter das Bild eines schwerttragenden Heiligen. Von der Beischrift die Buchstaben .. ΔÓΚ . Μ kenntlich. Überschrift des Textes: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ δικαίου Εὐδοκίμου. Beg.: Εὐδοκίμου τοῦ κατὰ θεὸν φερωνύμως εὐδοκιμήσαντος τὸν βίον ἐξηγεῖσθαι καλόν. ἡδονῇ γὰρ ἐντεῦθεν ὁμοῦ καὶ ὠφέλεια κ.τ.λ. Schluss auf fol. 188v: καὶ δωρεὰν δόντες εἰς ἀεὶ παρατεινομένην. δι' οὗ δαίμονες φυγαδεύονται. νόσοι λύονται. καὶ θεὸς ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντων δοξάζεται. ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα. τιμὴ καὶ προσκύνησις. νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Griechisch herausg. v. Chr. Loparev, in: Denkmäler des alten Schriftthums, Heft 96. Petersburg 1893. Lateinisch bei Surius 29. Juli und bei Migne l. l. col. 487.

6. fol. 188v: Μηνὶ αὐγούστῳ α΄. Διήγησις ἰωσίππου εἰς τὸ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μακκαβαίων. Beg.: Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων· εἰ αὐτοκράτωρ ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός, συμβουλεύσαιμι ἂν ὑμῖν ὀρθῶς. ὅπως προθύμως προσέχητε τῇ φιλοσοφίᾳ κ. τ. λ. Schliesst verstümmelt fol. 215v: ὢ πικρᾶς τότε ἡμέρας καὶ οὐ πικρᾶς, ὅτι ὁ πικρὸς τῶν ἑλλήνων τύραννος· πῦρ πυρὶ ζέσας λέβησιν ὠμοῖς· καὶ ζέουσι θυμοῖς· ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν καταπέλτην καὶ .... (Tom. VI p. 302 fin. ed. Bekker). Von später Hand ist ein Schluss am unteren Rande des Blattes fabrizirt. Dahinter Lücke von 10 Blättern, wie sich aus der Quaternionen-Zählung ergiebt.

7. fol. 216r beginnt am Anfange verstümmelt ein Leben der Jungfrau Maria: .... ὃς καὶ περιτομὴν δέχεται βεβαιῶν τὴν πρὸς Ἰουδαίους αὐτοῦ συγγένειαν· ὥστε μὴ πρόφασιν ἀρνήσεως αὐτοῖς ὑποσχεῖν κ. τ. λ. Schluss gleichfalls verstümmelt: τὸ γ' οὖν ἱερὸν τάγμα τῶν ἀποστόλων οὐ δίκαιον εἶναι κρίναντες μὴ καὶ αὐτὸν τὸ ζωη ..... Lateinisch bei Surius. 15. Aug. und Migne l. l. col. 540 C. — col. 560 B. med.

Der Codex ist aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek in die Königliche gelangt.

256.

Codex graec. fol. 18.

Über den ursprünglichen Bestand dieser Handschrift, deren Herkunft nicht sicher ist, die aber vermuthlich aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek stammt, berichtet Buttmann auf einem vorgesetzten Blatte: *In dem ursprünglichen, aber sehr zerrütteten, Bande befand sich zuerst die grosse Porzion* (= fol. 1—134 des jetzigen Codex), *die auch hier voran gebunden ist. Dann eine Lücke im Einband, wohin aber noch mit Sicherheit gebracht ist die Lage A* (= fol. 135—140), *welche abbricht mit πλεο(νεξίας). Dann folgte das Blatt B* (fol. 141) *welches anfängt τοῦ κατηχηθῆναι; und gleich auf dieses der Macarius. Ausserdem befanden sich noch dabei ganz lose und ungewiss, wohin gehörig, die drei Lagen C. D. E., welche hier hinten hingebunden sind.* (fol. 141—163; fol. 164—168; fol. 169—174).

Nachdem der von dem Übrigen durchaus abweichende Theil, welcher den Macarius enthält, herausgenommen und besonders gebunden worden (vgl. Cod. gr. fol. 16), enthält die Handschrift noch 174 Blätter, cm. 30,2 × 21,8, einer Papierhandschrift des XIII. Jahrhundert, zweispaltig.

höchst sorgfältig und gleichmässig geschrieben, mit je 25 Zeilen auf der Spalte. Abweichend ist nur das einzeln erhaltene Blatt 141, welches 26 Zeilen hat, und auch insofern räthselhaft ist, als der Text sich auf fol. 142 col. 1 Z. 15 bis fol. 143 col. 2 Z. 4 wörtlich wiederholt, obwohl es ohne allen Zweifel von derselben Hand geschrieben ist, wie die übrige Handschrift. In Folge der Nichtbeachtung einer alten Quaternionen-Bezifferung auf dem untern Rande des ersten und letzten Blattes eines jeden Quaternio ist in dem jetzigen Bande die ursprüngliche Reihenfolge gestört. Die „grosse Porzion“ beginnt mit dem 8. Quaternio, dessen Ziffern verloschen sind, mit fol. 128 schliesst der 23.; fol. 129—134 bilden einen Ternio, welcher nicht numerirt gewesen zu sein scheint. Der Text der „Lage A“, fol. 1—6 eines Quaternio, schliesst unmittelbar an die grosse Porzion an. Von den 22 Blättern der „Lage C“ gehört das 9. (fol. 150) hinter das 15. (fol. 156). Da fol. 150 auf der Rückseite mit β′ bezeichnet ist, so bildete die Lage C ursprünglich die 3 ersten Quaternionen der Handschrift, von welcher nur das erste Blatt des ersten und das letzte Blatt des dritten Quaternio fehlt. Die „Lage E“ bietet 3 Lagen eines Quaternio; da zwischen fol. 174 und fol. 1 der jetzigen Handschrift nur ein Blatt fehlt, so bilden fol. 169—174 die drei innern Lagen des 7. Quaternio der ursprünglichen Handschrift. Die fünf Blätter der „Lage D“ müssen Reste eines der 3 Quaternionen zwischen dem 3. und 7. sein.

Die Handschrift enthält ausser fol. 132—140 nur Werke des Ephraem Syrus und zwar, nach der Reihenfolge der ursprünglichen Handschrift die folgenden.

fol. 142ʳ (= fol. 2 des urspr. Codex): ..... ὑβριζόμενος καὶ ὑπομένων· οὐκ ἔστιν ὁ λοιδωρούμενος καὶ φεύγων. Schluss fol. 163ᵛ: ἡ δὲ πᾶσα ἰσχὺς αὐτῆς, ἐν τῇ γῇ τεταπεί .... Fragment des λόγος ἀσκητικός Tom. I, 40 ff. ed. Assemanni, von p. 41 A—61 E (fol. 141 = p. 41 B—42 C).

fol. 164ʳ: ... χάριν σου. καὶ αὐτῇ με διδάξῃ πῶς ἀρέσω αὐτῇ κ. τ. λ. Schluss der ἐξομολόγησις Tom. I p. 200 f. Ass. Schluss fol. 165ʳ.

fol. 165ʳ: Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἀσκητικὸς περὶ τῶν ἐμπαθῶς διαγόντων καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων. Beg.: Ἀγωνιῶ ἀδελφοί, καὶ φρίττω καὶ τιτρώσκομαι τῇ λύπῃ. Tom. I, 111 Ass. Schluss fol. 168ᵛ: ἢ ὅτι ἐμπτυόμενον τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον οὐκ εἴδομεν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑβριζόμενοι ἐπι ... p. 115 B.

fol. 169ʳ: ... σαυρόν σου, ἵνα πάλιν αὐτὴν δῶς μοι ἐν τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ Tom. II p. 375 F. Schluss fol. 170ʳ = p. 377 B.

fol. 170ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ κατανύξεως. Beg.: Ἐν μιᾶ τῶν ἡμερῶν ὄρθρου ἀναστὰς ἐπορευόμην = Tom. I, 158 ff.

fol. 173ʳ: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ κατανύξεως. Beg. Κατανύγηθι ψυχή μου κατανύγηθι = Tom. I, 161 ff. Schluss fol. 174ᵛ: εἴ τις καυχᾶται ἐπὶ προκοπῇ καὶ μεγαλαυχεῖ, οὗτος πεσεῖται. ὁ δὲ ἑαυτὸν ... = p. 163 C fin. Fortsetzung auf fol. 1 .... τῷ πνεύματι τῆς γαστριμαργίας δουλεύει προφανῶς = p. 164 D bis zum Schluss.

fol. 2ᵛ: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ κατανύξεως. Beg.: Δωτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ πηγὴ ἰαμάτων κ. τ. λ. I, 154 Ass.

fol. 7ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ κατανύξεως καὶ εἰς πατέρας τελειωθέντας. Beg.: Δεῦτε ἀκούσατε καὶ συμπαθήσατέ μοι κ. τ. λ. I, 172 Ass.

fol. 11ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ γελᾶν, ἀλλὰ πενθεῖν καὶ κλαίειν. Beg.: Ἀρχὴ καταστροφῆς μοναχοῦ, γέλως καὶ παρρησία κ. τ. λ. I, 254 Ass.

fol. 14ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπομονῆς καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ κυρίου καὶ περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος καὶ περὶ τῆς τῶν θείων γραφῶν μελέτης καὶ τί τὸ τῆς ἡσυχίας ὠφέλιμον. Beg.: Λαμπρὸς ὁ βίος τῶν δικαίων κ. τ. λ. III, 93 Ass.

fol. 26ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας καὶ εὐχῆς καὶ ὑπομονῆς. Beg.: Ἆρα τίς τὸν βίον τοῦτον ἐλογίσατο δραπέτην εἶναι κ. τ. λ. III, 83 Ass.

fol. 29ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας. Beg.: Δεῦτε ἀγαπητοί μου, δεῦτε πατέρες καὶ ἀδελφοὶ κ. τ. λ. I, 28 Ass.

fol. 39r: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας. Beg.: Ὁ κύριος κατελθὼν ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ πατρὸς κ. τ. λ. I, 148 Ass.

fol. 44v: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας καὶ ὅτι καλὸν ἡ μετάνοια τοῖς πίστει πρὸσπίπτουσιν. Beg.: Μάθωμεν ὦ ἀδελφοί, πόση ἐστὶν ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ θεοῦ κ. τ. λ. III, 79 Ass.

fol. 47r: τοῦ αὐτοῦ ᾠδὴ εὔρυθμος εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας καὶ μετανοοῦντας. Beg.: Μέχρι τίνος ὦ φίλε ἀνεχόμενος τοῦ ἐχθροῦ ὁσημέραι ἐκτελεῖς τὰ ἐράσμια αὐτοῦ κ. τ. λ. III, 31 Ass.

fol. 48v: τοῦ αὐτοῦ περὶ συνοχῆς ψυχῆς, ὅταν ἀσθενῇ ἀπὸ τοῦ πολέμου τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐντυγχάνει τῷ κυρίῳ. Beg.: Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεταί σοι, δέσποτα κ. τ. λ. I, 193; III, 512 Ass.

fol. 53v: τοῦ αὐτοῦ περὶ παθῶν καὶ γλωσσαλγίας. Beg.: Ἐσπαρμέναι εἰσὶν αἱ ἀναπαύσεις πᾶσαι κ. τ. λ. II, 279 Ass.

fol. 63v: τοῦ αὐτοῦ περὶ παθῶν. Beg.: Θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου κ. τ. λ. I, 144 Ass.

fol. 66v: τοῦ αὐτοῦ λόγος ὑπομνηστικὸς πρός τινα ἀδελφόν. Beg.: Πᾶσαν ἡμέραν ἐν νῷ ἔχων τὴν ὀπτασίαν ἥν μοι διηγήσω ἀδελφέ κ. τ. λ. I, 188 Ass.

fol. 71v: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτὸν ἀδελφὸν περὶ ἀσκήσεως καὶ παρθενίας. Beg.: Πρόσεχε σεαυτῷ, ὦ νεότης ἡ ποθοῦσα ἀσκῆσαι κ. τ. λ. I, 166 Ass. und III, 74 Ass. ohne Überschrift oder Absatz mit einander verbunden.

fol. 78r: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν περὶ τῆς θείας χάριτος. Beg.: Σπεῦδε ἔχειν τὴν θείαν χάριν σὺν τῇ διανοίᾳ σου. κ. τ. λ. III, 42 Ass.

fol. 82r: τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ τέλειον εἶναι τὸν μοναχόν. Beg.: Προσῆλθόν μοι τινὲς αἰτοῦντες μοναστηρίοις ποιῆσαι λυσιτελῆ τινὰ κ. τ. λ. II, 411 Ass.

fol. 94v: τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀποταγῆς καὶ μακαρισμῶν καὶ ταλανισμῶν. Beg.: Μακάριοι οἱ τὸν θεὸν ἀγαπήσαντες κ. τ. λ. II, 334 Ass.

fol. 96v: τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς μακαρισμούς. Beg.: Μακάριος ὃς μισήσας κατέλιπε τὸν βίον τοῦτον κ. τ. λ. I, 292 Ass.

fol. 101v: τοῦ αὐτοῦ νουθεσίαι ἀδελφῶν καὶ περὶ τοῦ μὴ γενέσθαι τὴν φυγὴν ἡμῶν ἐν χειμῶνι ἢ ἐν σαββάτῳ. Beg.: Ἀδελφοὶ εὐλογίαις ἐθισθῶμεν, ἵνα εὐλογίας κληρονομήσωμεν κ. τ. λ. III, 205 Ass.

fol. 110v: τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια διάφορα πῶς κτᾶται τίς ταπεινοφροσύνην. κεφάλαιον α΄. Ἀρχὴ καρποφορίας ἄνθος. I, 299 Ass. 100 Capitel in anderer Reihenfolge wie der Druck. Schluss fol. 131r, fol. 131v unbeschrieben.

fol. 132r: Φωτίου παραίνεσις ψυχωφελὴς πάνυ εἰς τάξιν παραβολῆς, φανεροῦσα τίνι παρίκασται ὁ βίος οὗτος, καὶ εἰς ποῖον τέλος καταστρέφει. Beg.: Πάντας μὲν ἀγαπητοὶ τοὺς κατὰ καιρὸν ἀρχιερεῖς τὲ καὶ ποιμενάρχας κ. τ. λ. Schluss fol. 140v: εἶτα ἀπέθανεν ὁ ταλαίπωρος πικρῷ καὶ χαλεπῷ θανάτῳ γινώσκων ἀκριβῶς ὅτι ἄλλοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ μετὰ ἀδικίας καὶ ὅρκου καὶ πλεο ..... Gedruckt unter dem Namen des Christophorus, Patr. v. Alexandria, bei Migne Patr. Gr. Tom. 100 col. 1215—1232. Ein früher am Ende der Handschrift lose beiliegendes Blatt ist jetzt dem Cod. Gr. fol. 3, zu dem es gehörte, hinzugefügt.

Besonders bekannt geworden ist die Handschrift dadurch, dass Prof. Floss in Bonn einen Theil derselben als neuentdeckte Fragmente des Macarius edirte und an diese Edition sich eine lebhafte Controverse mit Prof. Gildemeister anknüpfte. Cf. S. Macarii fragmenta duo e cod. ms. Berolinensi edita a H. J. Floss. Bonner Universitätspr. 1866. 4°. — (J. Gildemeister), Über die an der Königl. preuss. Universität Bonn entdeckten neuen Fragmente des Macarius Leipzig 1866. 8°. — H. J. Floss, J. Gildemeister und das Bonner Universitätspr. zum 3. Aug. 1866. Freiburg i. B. 1867. — J. Gildemeister, Über die in Bonn entdeckten neuen Fragmente des Macarius. Zweites Wort. Elberfeld 1867. 8°.

257.

Codex graec. fol. 19. Pap. 291 beschriebene Blätter verschiedener Grösse.

Excerpte eines Gelehrten des vorigen Jahrhunderts aus antiken und modernen Schriftstellern, ohne Werth. Titel des Rückens des Einbandes: *Platonica et excerpta ex aliis priscis scriptoribus.*

258.

Codex graec. fol. 20. Pap. 71 Blätter verschiedener Grösse, betitelt: *Uhden Collectaneen zu Dionysius Periegetes.*

Enthält nach den eigenhändigen Notizen des Sammlers Folgendes:

I. 12 Bogen: 1. Abschrift der kürzeren Anmerkungen des L. Holstenius, die auf den der Steph. Ausg. des Dionys. eingehefteten weissen Blättern geschrieben sind.

2. Abschrift der Paraphrasis. NB. von letzterer sind von V. 663 bis 883 die Scholien nicht vollständig abgeschrieben, sondern nur mit Hudson's Abdruck verglichen und die Varianten bemerkt.

II. 8 Bogen. 1. a. b. c. d. grössere Anmerkungen des L. Holstenius, die auf den eingehefteten Blättern der Steph. Ausg. des Dionys. perieg. geschrieben sind.

2. e. Ordo περιηγησεως Dionysi Afri συνοψις brevissima.

3. f. Index auctorum quos Eustathius in comment. s. laudat.

4. g. h. 2 von L. Holstenius gezeichnete leichte Entwürfe zu Landkarten von Theilen Indiens.

(Der ganze Inhalt dieser beiden Abtheilungen ist aus dem Codex ch. C. 6. 25 der Bibliotheca Angelica zu Rom entnommen, einem von L. Holstenius commentirten Exemplar der Ausgabe des Dionysius Periegetes v. H. Stephanus 1577.)

III. Sammlung von Varianten und Anmerkungen aus den von mir verglichenen Handschriften.

I in der Vaticanischen Bibliothek.

II in den Bibliotheken des Dominicaner-Klosters alla Minerva genannt (oder Bibliotheca Casanatense) und des Pallastes Barberini zu Rom.

Die Handschrift kam in die Königliche Bibliothek als Geschenk der verwittweten Frau Geh. Oberregierungs-Räthin Uhden.

259.

Codex graec. fol. 21. Pap. cm. 29,8 × 21,7. XV. Jh. 364 beschriebene und 2 unbeschriebene Blätter.

Menaeon des Monats December. Das erste Blatt fehlt.

Beg.: θεοῦ μητέρα σεπτήν· ὑμνοῦντας διάσωσον τῶν κινδύνων· λύουσα τὴν ἀτίθασσον ἀγριότητα. (Schluss des Theotokion hinter der 1. Ode des 1. December.) Auf dem Rücken ein Schild mit der Nummer 26, auf dem innern Schnitt untereinander die Ziffern 50, 104, beides wohl Bezeichnungen aus Bibliotheken, denen die Handschrift früher angehörte.

Gekauft a. 1838. Herkunft unbekannt.

260.

Codex graec. fol. 22. Pap. cm. 29,4 × 20. XV. Jh. 159 Blätter (gezählt sind 162, aber die Zählung springt von 147 auf 151 über). Eine Numerirung der Quaternionen scheint nicht mit der Schrift gleichzeitig, ist aber jedenfalls älter als der jetzige Einband, da der zwölfte Quaternio verbunden ist und die foll. 113—20 bildet, statt auf fol. 80 zu folgen. Auf mehreren vorgebundenen Blättern mehrfache moderne Titel und Inhaltsangaben, darunter über einer englischen Notiz folgende: *Leontis imperatoris Romanorum compendiosa doctrina de Peritia Rei Militaris, Graece, fol. cod. chart.*

fol. 1ʳ hat nur den Titel Λέον̄ βασιλέως auf der Mitte der Seite, fol. 1ᵛ ist unbeschrieben.

fol. 2ʳ: Λέοντος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ αὐτοκράτορος ῥωμαίων, τῶν ἐν πολέμοις τακτικῶν σύντομος παράδοσις: πίναξ. πολεμικῶν παρασκευῶν διάταξις ᾱ. κ. τ. λ. Folgt Verzeichniss von 18 διατάξεις und ihren Überschriften. Schluss auf fol. 4ʳ, fol. 4ᵛ leer.

fol. 5ʳ: Λέοντος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ αὐτοκράτορος τῶν ἐν πολέμοις τακτικῶν σύντομος παράδοσις: προοίμιον. Beg.: Οὐ βασιλικὴ δορυφορία καὶ ἐξουσία. Schluss auf fol. 7ʳ.

fol. 7ᵛ: Τοῦ αὐτοῦ. πολεμικῶν παρασκευῶν διάταξις πρώτη. περὶ τακτικῆς καὶ στρατηγοῦ. Beg.: Τακτική ἐστιν ἐπιστήμη κ. τ. λ.

fol. 9ʳ: Τοῦ αὐτοῦ πολεμικῶν παρασκευῶν διάταξις δευτέρα. περὶ τοῦ οἷον δὴ εἶναι τὸν στρατηγόν. Beg.: Κελεύομεν τοίνυν εἶναι τὸν στρατηγόν κ. τ. λ.

fol. 14ʳ: τοῦ αὐτοῦ. διάταξις τρίτη. περὶ διαιρέσεως στρατοῦ καὶ καταστάσεως ἄρχοντος. Beg.: Κελεύομεν τοίνυν τῇ σῇ ἐνδοξότητι κ. τ. λ. (= διάταξις IV der Drucke).

fol. 20ᵛ: τοῦ αὐτοῦ. διάταξις δ'. περὶ τοῦ πῶς

χρὴ βουλεύεσθαι. Beg.: 'Επειδὴ δὲ πρὸ πάσης πράξεως κ. τ. λ. (= διάταξις III der Drucke).

fol. 22ʳ: τοῦ αὐτοῦ. διάταξις ε'. περὶ ὅπλων. Beg.: Κελεύομεν τῇ ὑμῶν ἐνδοξότητι τοίνυν κ. τ. λ.

fol. 23ᵛ: τοῦ αὐτοῦ διάταξις ς'. περὶ ὁπλήσεων καβαλλαρικῶν καὶ πεζικῶν. Beg.: Δεῖ τοίνυν ὁπλισθῆναι κ. τ. λ.

fol. 28ᵛ: τοῦ αὐτοῦ. πολεμικῶν παρασκευῶν διάταξις ζ'. περὶ γυμνασίας καβαλλαρικῆς καὶ πεζικῆς. Beg.: 'Εξῆς δὲ καὶ περὶ τῆς αὐτῶν γυμνασίας κ. τ. λ.

fol. 38ʳ: Διάταξις η'. πολεμικῶν παρασκευῶν. περὶ στρατιωτικῶν ἐπιτιμιῶν. Beg.: Δεῖ οὖν οὐ μόνον ἐν καιρῷ κ. τ. λ.

fol. 40ʳ: Διάταξις θ'. περὶ ὁδοιπορίας. Beg.: Δέον σοι τοίνυν, ὦ στρατιγέ κ. τ. λ.

fol. 48ᵛ: Διάταξις ι'. περὶ τούλδου καὶ ἀπλίκτου. Beg.: Δεῖ οὖν καὶ τοῦ τούλδου ἀναγκαίως σὲ φροντίζειν κ. τ. λ. Schliesst fol. 49ʳ Zeile 3 v. u. in Constit. X cp. 11 δεῖ γὰρ αὐτῷ πάντως, daran schliesst sich ohne Andeutung einer Lücke Const. XI cp. 1 med. τὰ στρατιωτικὰ - ἀπλικεύειν. fol. 49ᵛ ist leer gelassen. fol. 50ʳ beginnt mit Const. XI cp. 2, und der Text geht ununterbrochen bis fol. 52ʳ med. ἐγνωρίσθη· ἦν = Const. XI cp. 26 init. Dahinter ist eine Lücke von einer Zeile (für die Worte δὲ τοιοῦτον - τριῶν που), auf diese folgen die Worte σπιθαμῶν - συνέμιξεν; der Rest von cp. 26 und die cpp. 27—38 fehlen ohne Andeutung einer Lücke. cpp. 39—43 sind erhalten, letzteres auf fol. 52ᵛ so geschrieben, als ob es das Ende einer Constitution wäre. Es fehlt dann wieder Alles bis zur Constitutio XIV cp. 3 fin. Auf fol. 53ʳ beginnt Const. XIV cp. 4 unter der Überschrift: Διάταξις ια. ὅσαι τὲ καβαλλαρικαὶ καὶ ὅσαι πεζικαί.

fol. 70ʳ: Διάταξις ιβ. περὶ πολιορκίας. Beg.: 'Εξῆς δέ σοι καὶ περὶ πολιορκίας κ. τ. λ. (= Constit. XV der Drucke).

fol. 79ʳ: Διάταξις ιγ'. περὶ τῶν μετὰ τὸν πόλεμον: Beg.: 'Εφεξῆς δὲ τούτων, καὶ ὅσα μετὰ τὴν πολέμου ἔκβασιν κ. τ. λ. (= Constit. XVI). Ohne Andeutung einer Lücke fehlt das Stück οἱ νικήσαντες προθυμότεροι (Schluss von cp. 12) bis μήτε πάλιν τι ποιεῖν ἀσεβὲς παρὰ (cp. 18 init.). Mit dieser Constitutio ist cp. 1 der folgenden (XVII der Drucke) als Schluss-Capitel verbunden, welches auf fol. 113ʳ (s. oben) abschliesst.

fol. 113ᵛ: Γοῦ αὐτοῦ. πολεμικῶν παρασκευῶν διάταξις ιδ'. περὶ ἐφοδῶν ἀδοκήτων. Beg.: Ἀρχαῖος ποῦ διδάσκει λόγος ἡμᾶς κ. τ. λ. (Const. XVII cp. 2). Bereits hinter den Worten τοῦτο δὲ γίνεσθαι δυνατόν ἐστιν tritt eine neue Lücke ein, welche den Schluss von cp. 2, die cpp. 3—9 und cp. 11 umfasst, welches letztere also in der Vorlage dieser Handschrift, wie in vielen anderen, dem cp. 10 vorausging. Hier ist für die Lücke der ganze Rest von fol. 113ᵛ leer gelassen. Der Schluss der Constitution findet sich auf fol. 114ʳ—120ᵛ und fol. 81ʳ—86ʳ (s. oben).

fol. 86ᵛ: Διάταξις ιε'. περὶ μελέτης διαφόρων ἐθνικῶν τὲ καὶ ῥωμαϊκῶν παρατάξεων. Beg.: Τοσαῦτα μὲν οὖν εἰρήσθω καὶ περὶ τούτων κ. τ. λ. (= Constitutio XVIII). Es fehlt: ἀπολαμβάνειν. τινὰ γὰρ τῶν ἐθνῶν (cp. 39 med.) bis ἐν θείᾳ τῇ λήξει γενόμενος (cp. 101 init.), wofür nur ein freier Raum von 4 Zeilen gelassen.

fol. 100ʳ: περὶ ναυμαχίας. Διάταξις ις'. Beg.: 'Εφεξῆς δὲ τούτων ἤδη. καὶ περι ναυμαχίας διαταξόμεθα κ. τ. λ. (Constit. XIX). Es fehlt cp. 61 post. init. μέρος ὡς εἰώθασι bis cp. 66 πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐχθρῶν ποιότητα καὶ ποσότητα, ohne Andeutung einer Lücke.

fol. 109ʳ: Διάταξις ιζ'. περὶ διαφόρων γνωμικῶν κεφαλαίων. Beg.: Μετὰ δὲ τὰς εἰρημένας αἰτίας κ. τ. λ. (Constit. XX). Enthalten auf fol. 109ʳ—112ᵛ und 121ʳ—141ʳ (s. oben). Es fehlen die Stücke cp. 81 sub fin. θαρρήσουσιν αὐτοῖς ἀδεῶς bis cp. 82 fin. und cp. 84 sub fin. τῶν χρημάτων σπουδάζουσι bis cp. 86 fin. mit Freilassung eines hinreichend grossen Raumes, um das Fehlende aufzunehmen. Ohne Andeutung einer Lücke fehlt cp. 159 ὀ]ξέως ἐπιδραμόντος bis cp. 166 στρατιωτῶν δειλίας διάκρισιν καὶ ἑτέρως σοι. Ausserdem finden sich von cp. 146 ab eine grosse Menge kleinerer

Lücken für einzelne Worte und kleinere Satztheile.

fol. 141r: Διάταξις ιη'. ὑπόθεσις περὶ ἐπαγγελμάτων. Beg.: Ὡς ἐν συνόψει δὲ τὰ πρὸ εἰρημένα κ. τ. λ. (= Epilogus der Ausgaben). Schluss auf fol. 147v. Aus dem Zustande des Textes lässt sich schliessen, dass die Handschrift aus einer durch den Ausfall von ganzen Quaternionen und einzelnen Blättern verstümmelten Vorlage abgeschrieben ist, und dass die letzten Blätter dieser Vorlage so beschädigt waren, dass viele Worte nicht mehr leserlich waren. Der Ausfall mehrerer ganzer Constitutionen bewog den Schreiber, die alte Zählung derselben zu ändern, um eine zusammenhängende Reihe von Zahlen zu bekommen. Da dieselbe Zählung im πίναξ wiederkehrt, so ist dieser vom Schreiber angefertigt. Übrigens benutzte der Schreiber zwei verschiedene Vorlagen, oder sein Codex war bereits so zusammengesetzt, denn während von fol. 24 ab die Capiteleintheilung durch Absatz und Beginn mit rothen Initialbuchstaben hervortritt, ist bis dahin der Text ohne Unterbrechung fortlaufend geschrieben, und dem entspricht die Thatsache, dass von Constit. VI, cp. 3 ab der Text der Handschrift mit den Drucken übereinstimmt, bis dahin mit einer vollständig abweichenden Bearbeitung, welche sich vielfach in Handschriften (z. B. Barber. II, 97; Vatic. 1164) findet.

fol. 151r beginnt von anderer Hand unter der Überschrift: περὶ γραμματικῆς θεωριτικῆς, das Werk des Sextus Empiricus adversus Mathematicos. Beg.: Τὴν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἀντίρρησιν κοινότερον μὲν διατεθεῖσθαι δοκοῦσιν, οἵ τε περὶ τὸν Ἐπίκουρον κ. τ. λ. Schluss fol. 162r fin.: κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ο̅ καὶ τὸ ω̅ μία .... (p. 625, 12 ed. Bekker). fol. 162v ist unbeschrieben.

Rückentitel: *Leontos Basileos. An ancient greek manuscript.* Über frühere Besitzer bietet die Handschrift selbst folgende Auskunft. Auf fol. 2r die Notiz: *Sum ex libris Pistorii.* (? der bekannte Joh. Pistorius, welcher zu Freiburg i. B. starb?). Auf fol. 2r, fol. 5r und am Schlusse von fol. 162r: Coll. Soc. Jesu Molshemii (Molsheim im Nieder-Elsass). Dass die Handschrift dann in England war und dort gebunden ist, beweist die erwähnte Aufschrift des Rückens. In dem vorderen Einband findet sich als ex libris eingeklebt das Wappen der Königlichen Familie Englands mit der Herzogskrone, mit der Signatur VI. S. e. 8. Offenbar ist es die früher in der 1844 versteigerten Bibliothek des Herzogs von Sussex befindliche Handschrift, da der in der Biblioteca Sussexiana Pars. 2 no 324 angegebene Titel mit dem oben angegebenen modernen Titel auf dem Vorsetzblatt übereinstimmt. Für die Königliche Bibliothek angekauft im Jahre 1851 von Thorpe.

261.

Codex graec. fol. 23. Pap. cm. 33,5 × 19. XIX. Jh. 139 Blätter.

Betitelt: *Glossar zur Odyssee von E. G. Graff.*

Geschenk der Frau Regierungsräthin Graff 1852.

262.

Codex graec. fol. 24. Pap. XIX. Jh. 87 theils beschriebene theils unbeschriebene Blätter verschiedener Grösse.

Betitelt: *Neugriechische Lieder.* Gesammelt vom Grafen Sack.

Aus dem Nachlasse des Staatsraths Niebuhr 1853 vom Cabinetsrath Niebuhr der Bibliothek geschenkt.

263.

Codex graec. fol. 25. Perg. cm. 34 × 23,5. 170 Blätter. (Blatt 96 zwei mal gezählt). Palimpsest. Ungebunden.

Die obere Schrift aus dem XI. Jh., zweispaltig mit anfangs 28, später 29 Zeilen auf der Seite, die untere Schrift uncial (IX. Jh.?) ebenfalls zweispaltig, mit 30 Zeilen. Der ursprüngliche Codex war etwas breiter als der jetzige, daher auch die ursprünglichen Zeilen jeder Spalte etwas länger. Die Überschriften waren roth, der Text am Schlusse jedes Abschnitts mit wellenförmigen oder punktirten in ein Blatt auslaufenden Linien geziert. Vor ihrer Verwerthung für den jetzigen Codex muss die alte Handschrift aus ihrem ursprünglichen Verbande heraus-

gerissen sein, wie durch die völlige Veränderung der Reihenfolge der Stücke und durch den Umstand bewiesen wird, dass ein Theil der alten Schrift auf dem Kopf steht. Die Erhaltung des alten Textes ist eine sehr verschiedene, dagegen sehr wohlerhalten sind die meisten der alten Überschriften, welche grossentheils mit Titeln von Homilien des Basilius übereinstimmen, so dass wir eine Sammlung der Predigten dieses Kirchenvaters als Haupt-Inhalt der alten Handschrift bezeichnen dürfen. Der alten Numerirung folgend sind nachstehende 12 Titel erhalten.

fol. 83r: B̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ πρόσεχε σεαυτῷ. Basil. Tom. XXXI col. 197 ed. Migne.

fol. 16v: Γ̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου. τοῦ κατὰ Λουκᾶν περὶ πλουτούντων. Ibid. col. 261 (oder 277).

fol. 37r: Z̅. τοῦ αὐτοῦ περὶ νηστείας λόγος α'. Ibid. col. 164.

fol. 26v: Θ̅. τοῦ αὐτοῦ κατὰ μεθυόντων. Ibid. col. 444.

fol. 152r: ΙΔ̅. τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν παροιμιῶν. Ibid. col. 385.

fol. 108v: ΙΗ̅. [τοῦ αὐτοῦ] ὁμιλία εἰς τὸν ρ̅ι̅δ̅ ψαλμόν. Basil. Tom. XXIX col. 484.

fol. 162r: K̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς τεσσεράκοντα μάρτυρας. Basil. Tom. XXXI col. 508.

fol. 19v: K̅S̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου. Ibid. col. 472.

fol. 62r: K̅H̅. τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς δύσεως. Basil. ep. 90 od. 242 od. 263.

fol. 63v: Λ̅Α̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ζ̅ ψαλμόν. Basil. Tom. XXIX col. 228.

fol. 53r: Λ̅Β̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν κ̅η̅ ψαλμόν. Ibid col. 280.

fol. 6r: Λ̅Δ̅. τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν λ̅β̅ ψαλμόν. Ibid. col. 324.

Die neuere Handschrift enthält Schriften des Ephraim Syrus und des Johannes Chrysostomus. Sie ist nicht in ihrem vollen Bestande erhalten. Von fol. 23 ab bildet sie ein zusammenhängendes Ganze, doch ist der Schluss defect und einzelne Blätter (ein Blatt zwischen fol. 70 und 71; drei Blätter zwischen fol. 95 und 96; ein Blatt zwischen fol. 130 und 131; ein Blatt zwischen fol. 152 und 153) sind ausgeschnitten. Die 22 ersten Blätter sind lose und bestehen aus einem einzelnen Blatte ohne Schrift und 21 beschriebenen Blättern, Resten dreier Quaternionen, von denen das erste Blatt des ersten und das siebente und achte des zweiten fehlen. Nach einer Quaternionenbezifferung, welche den mit fol. 23 beginnenden Quaternio als vierten zählt, würde somit nur ein Blatt vorne fehlen, allein diese Bezifferung ist, wenn auch alt, doch nicht mit der Schrift des Textes gleichzeitig, und da jedenfalls die 3 ersten Paraenesen des Ephraim Syrus fehlen, welche auf einem Blatte nicht Platz haben, so scheint der Codex bereits verstümmelt gewesen zu sein, als diese Bezifferung angebracht wurde, falls nicht, wie beim Schluss-Quaternio, einige Einzelblätter vorgeheftet waren.

Beginn des Textes auf fol. 2r. Da die erste Zeile abgeschnitten ist, so sieht man von einem rothen Initial A nur den unteren Theil und der Text beginnt verstümmelt: .... μι σοι διαθήκην καινὴν ἐν χυρίῳ. = Ephraim Syrus Paraenes. IV (Tom. II p. 77 ed. Assem.) An diese ohne Überschrift oder Absatz direct angeschlossen ist die 5. Paraenese.

fol. 3r: Παραίνεσις ε'. Διδασκαλίας καὶ νουθεσίας. Beg.: Ἀγαπητέ, ἐὰν βάλῃς ἀρχὰς καλὰς = Paraen. VI Tom. II p. 79 Ass.

Es folgen die übrigen 50 Paraenesen in der Reihenfolge ein wenig und im Text wesentlich von der Ausgabe Assemann's abweichend, auch sind mehrmals zwei Stücke zu einem zusammengezogen. Die 50. Paraenese (in der Handschrift als 46. gezählt) schliesst auf fol. 71v durch Ausfall eines Blattes verstümmelt mit den Worten καὶ ψυχὰς τῶν τερπομέ... Tom. II p. 185 F. Ass. fol. 72r beginnt in der 47. Paraenese mit den Worten .... βλάψει δὲ καὶ μοναχὸν ἐπιτήδιον ib. p.

170 F. Schluss auf fol. 75r. Ausser den Paraenesen enthält die Handschrift folgende Stücke:

fol. 75v: Παραίνεσις μη. τοῦ αὐτοῦ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐμπαθῶς διαγόντων καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων. Beg.: Ἀγωνιῶ ἀδελφοί μου καὶ φρίττω. Tom. I, 111.

fol. 81r: Παραίνεσις μθ. περὶ κατανύξεως καὶ σωτηρίας ψυχῆς. Beg.: Δεῦτε πάντες ἀδελφοί. Tom. III, 148.

fol. 89v: Παραίνεσις περὶ προσευχῆς. Beg.: Μακάριον ὄντως τὸ μὴ ἁμαρτάνειν. Tom. III, 19.

fol. 90v: Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀγάπης. να. Beg.: Καλῶς εἶπεν ὁ κύριος· ὅτι τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστι. Tom. III, 13.

fol. 94v: Τοῦ αὐτοῦ περὶ ψαλμοῦ. νβ. Beg.: Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀγάπης ταῦτα. Tom. III, 17.

fol. 95v: Τοῦ αὐτοῦ περὶ νηστείας. νγ. Beg.: Πόθησον τὴν πτωχείαν τοῦ Χριστοῦ. Tom. III, 22. Schliesst verstümmelt: νηστεία ἔφραξε στόματα ....

fol. 96r: ..... ὅπου οὐκ ἔνι ἁμαρτία καὶ μελάνωσις. Tom. III, 27 C. Daran ohne Überschrift oder Absatz angeschlossen μόνον μὴ παντελῶς ἄκαρπος εὑρεθῇ κ. τ. λ. Tom. III p. 11 D.

fol. 97r: νζ. τοῦ αὐτοῦ πῶς βλασφημεῖται τὸ θεῖον καὶ τίνα ἀπαιτεῖ ὁ θεὸς ᾧ ἐστι τιμὴ καὶ κράτος ὁ καὶ πάσης ἁγιωσύνης δωτήρ. Beg.: Λέγει ὁ θεὸς διὰ τοῦ προφήτου. Tom. III p. 104.

fol. 103v: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ μετανοίας. ξβ. Beg.: Ὁ κατελθὼν κύριος ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ πατρός. Tom. I p. 148.

fol. 108v: τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ λόγοι παραινετικοὶ πρὸς θεοσέβειαν κ. τ. λ. Beg.: Ἐγὼ Ἐφραὶμ ἁμαρτωλὸς χαῦνος καὶ ῥάθυμος. Tom. I p. 183.

fol. 112r: ξδ. τοῦ αὐτοῦ πρὸς μονάζοντας ὁποίοι ὀφείλουσιν εἶναι. Beg.: Δεῖ τὸν νέον ἀσκητὴν ἀκτήμονα βίον ἔχειν (cf. Tom. I p. CLXXXVII).

fol. 114r: ξε. τοῦ αὐτοῦ λόγος κατανυκτικός. Beg.: Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν. Tom. I p. 158.

fol. 116v: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας. ξς. Beg.: Μάθωμεν ἁμαρτωλοὶ εὐσπλαγχνίαν. Tom. III, 79.

fol. 118r: τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν παθῶν. ξζ. Beg.: Θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου. Tom. I, 144.

fol. 121r: τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀληθοῦς ὑποταγῆς καὶ ὃν τρόπον εὑρήσει ψυχὴ τὸν θεόν. Beg.: Ὁ τὴν ἡσυχίαν ἐπ' ἀνηρημένος. Tom. III, 36.

fol. 122v: τοῦ αὐτοῦ περὶ φόβου θεοῦ. ξθ. Μακάριος ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὃς ἔχει φόβον. Tom. I, 2. Es folgen als κεφ. ο—πδ die nächsten (2—16) Capitel des λόγος περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν. Schluss fol. 129r.

fol. 129r: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ πενήτων καὶ κατὰ πλουσίων καὶ περὶ ἐλεημοσύνης. Beg.: Οἱ λειμόνες ἔχουσι ποικίλα καὶ διάφορα ἄνθη. Tom. 60 col. 707 ed. Migne.

fol. 133r: ἐκ τοῦ μαργαρίτου λόγος α. τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχ. κωνστ. τοῦ χρυσ. ὅτε τῆς ἐκκλησίας ἔξω εὑρεθεὶς εὐτρόπιος ἀπεσπάσθη κ. τ. λ. Beg.: Ἡδὺ μὲν λειμὼν καὶ παράδεισος. Tom. 52 col. 395 inf.

fol. 151r: τοῦ αὐτοῦ λόγος ῥηθεὶς ταῖς καλάνδαις κ. τ. λ. Beg.: Καθάπερ χορὸς τὸν κορυφαῖον ἐπιζητεῖ. Tom. 48 col. 953.

fol. 159v: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἄσωτον καὶ περὶ μετανοίας κ. τ. λ. Beg.: Πρώην ἡμῖν ἀδελφοὶ ἡ μεγάλη. Tom. 59 col. 627 inf. Schluss auf dem oben verstümmelten fol. 169v, kurz vor dem Schlusse der Rede οὐκ ἔστιν δίκαιον, κύριε, τὸν μὲν διάβολον ἕνα τῶν σῶν μαθητῶν .....

Die Handschrift kam mit den beiden folgenden gleichzeitig durch Kauf a. 1860 in die Bibliothek und stammt angeblich vom Athos.

264.

Codex graec. fol. 26. Perg. cm. 35 × 26. XI. Jh. 22 Blätter mit je 38 Zeilen.

Fragmente einer Handschrift der Synopsis Basilicorum, von der sie folgende Stücke enthält:

fol. 1. 2: ... ξεως ὑπομνημάτων μεθ' ὅρκου καταθέμενοι bis ξίφει τιμωρείσθωσαν = Jus Graeco Rom. ed. Zachariae von Lingenthal V, Γ IV, 3 p. 155, 1—VII fin.

fol. 3: ... ὅτι καὶ ὁ ἐγγυητής bis εἰ καὶ αἱ ῥίζαι τοῦ δένδρου ἐξ ... ib. Γ IX, 9—Δ III, 5.

fol. 4: ... νεφωνήθη. εἰ δὲ καὶ περὶ τῆς ἀφορίας bis ἡ ἀγωγὴ ποιναλία οὖσα. εἴσω ἐ... ib. E I 27—VI, 6.

fol. 5: ... ἰδικῶς δοῦλον ἐλευθερῶσαι bis τυπτόμενος γίνεται πυρίκαυστος. E XV, 40—XX, 3.

fol. 6: ... ποιεῖ τὴν αἵρεσιν τοῦ δανειστοῦ bis τότε προσίτω τῷ βασιλεῖ. δικαίῳ δεσποτείας σχήσων αὐτό. E XXIV, 13—27 sub fin.

fol. 7: ... σύμφωνόν ἐστι bis ἀνάγν. καὶ τι. β'. καὶ τι. γ'. E XXXI, 2—XXXII, 16.

fol. 8: ... νόμους δέξασθαι bis οἷς ἂν βουληθείησαν συγχωροῦμεν ἅπερ πρό... E XXXIV, 1 fin. — XXXVII, 6 med.

fol. 9: ... πραίτωρος ἐκελεύσθη bis καὶ κατὰ κληρονόμων ἁρμόζει. E XXXVIII, 38 (p. 343 fin.) — 54.

fol. 10: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ Z στοιχείου — ἐπιζήμιον ἄλλῳ γενομένην. τὸ αὐτὸ καὶ πε ... Z I, 1—6 fin.

fol. 11—14: ... ἀλλήλων ἀπορίας bis καὶ ἀνδριάντων λεγατευθέντων. οὔτινος ... Λ I, 42—101.

fol. 15. 16: ... καὶ τὸ λεγάτον λαμβάνεις bis τῆς περὶ τοῦ περιττοῦ ἀσφαλείας. Λ I, 120—145 med.

fol. 17: ... του μη λειτουργήσας. οὐκ ἐξκουσσατεύεται, bis καὶ κεφ. πα' ἐν ᾧ φησιν. Λ II, 19—M II, 2.

fol. 18: ... ἐν διαθήκη. οὔτε ἄλλως μαρτυρεῖ bis ἢ πέντε μάρτυρες ἀξιόπιστοι μη ... M VI, 9—28.

fol. 19: καὶ κεφ. ιζ. ἐν ᾧ φησι bis ἐν οἱωδήποτε βαθμῷ ἢ τύχη τελῶν καὶ τὴν ... M VII, 2—XII, 4.

fol. 20: ... ταῦθα τῷ δικαστηρίῳ bis εἰ δὲ δι' ἀμέλειαν τῶν ναυτῶν συνέβη. M XVII, 6 (p. 509 fin.) — N I, 10 sub fin.

fol. 21: ... δίδωσι δι' ἀγωγῆς bis οὐ δύναται ὁ δημοσιεύων ἀναργυρίαν ἀντιτιθέναι. T V, 8—VII, 16.

fol. 22: ... καὶ τοῦ θέλοντος αὐτὸν υἱοθετήσασθαι bis ἐν δὲ τῷ ιβ' κεφ. ὁ προ .... Υ III, I—IV, 10.

Am Rande der Handschrift Scholien von derselben und einer jüngeren Hand.

Herkunft s. cod. 25.

265.

Codex graec. fol. 27. Pap. cm. 29,8×20,6. XIV. Jh. 72 Blätter zu 30—32 Zeilen. Zwischen fol. 32 und 33 sind die Reste von 11 ausgerissenen Blättern erhalten, welche genau die dadurch entstandene Lücke des Textes ausfüllen, ebenso finden sich zwischen fol. 34 und 35 die Reste von 2 Blättern, doch ist die an dieser Stelle im Text vorhandene Lücke weit umfangreicher. Von einer mit der Schrift nicht gleichzeitigen Quaternionenbezifferung auf dem untern Rande der Blätter finden sich die Ziffern δ' auf fol. 32, ζ' auf fol. 35, θ' auf fol. 43, ι' auf fol. 51, ιβ' auf fol. 67; von jüngerer Hand sind dieselben übermalt mit κε' κθ' λ' λα' λγ' und auf fol. 59. ist λβ' eingeschoben. Der Rand der Handschrift zeigt Spuren der Einwirkung von Nässe, welche in der ersten Hälfte derselben Theile der untersten Zeilen der Blätter angegriffen hat. Am Rande finden sich roth geschriebene Notizen, meistens kurze Recapitulationen des Inhalts des Textes, seltener Worterklärungen, genealogische Notizen über das julisch-claudische Haus u. dgl.

Die Handschrift enthält folgende Fragmente der Archaeologie des Josephus:

fol. 1: .. ἐκ συρίας ἦν τὸ κατειλεγμένον bis λουομένου ἐν τῷ .... Arch. Lib. XIV cp. 15 § 10—13. Tom. III p. 275, 26—278, 5 Bekk.

fol. 2—6: .. αὐτὸν ἀναιρήσειν οἰόμενοι bis καῖσαρ δὲ ἐπὶ θάλανττανν (sic) προπέμψας .... Arch. Lib. XV cp. 8 § 4 — cp. 10 § 4. Tom. III p. 327, 22 — p. 341, 3. Doch fehlt auf fol. 2ʳ sub fin. ohne Andeutung einer Lücke p. 328, 17 ἑωρᾶτο δὲ πολλοῖς — p. 330, 7 ὄντα τῆς Ἡρώδου βασιλείας.

fol. 7—27: .... ραχίων ἐξεῖναι bis καὶ τῶν νεανίσκων. Arch. Lib. XVI cp. 3 § 3 bis cp. 11 § 3. Tom. IV p. 12, 30—57, 7.

fol. 28 beginnt mit der Überschrift ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας ιζ. fol. 32ᵇ schliesst vor der Lücke mit ἵνα μὴ κἀγὼ ... Lib. XVII cp. 5 § 7. Tom. IV p. 86, 30.

fol. 33 beginnt mit ... καὶ τὰ τείχη μετήλλευον, cp. 10 § 3 p. 109, 24. fol. 34 schliesst mit καὶ ἔκαυσαν, cp. 10 § 9 p. 113, 23.

fol. 35—72 enthalten den zusammenhängenden Text von Lib. XVIII cp. 6 § 2. Tom. IV, p. 149, 28 ... ἀφορμῶν. οἱ δὲ μεταπέμψαντες αὐτὸν bis Lib. XIX cp. 3 § 3 p. 226, 3 καὶ τὴν τύχην τούς τε .... Buch XVIII schliesst auf fol. 54ᵛ mit der Unterschrift: φλαουΐου ἰωσήπου ἰουδαικῆς

ἀρχαιολογίας ὀκτωκαιδέκατον. Es folgt unter der Überschrift: τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν ἰωσήπου ἱστοριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας eine Inhaltsübersicht in zehn Capiteln, welche abwechselnd roth und schwarz geschrieben sind. Darunter: περιέχει ἡ· βίβλος χρόνον ἐτῶν τριῶν. μηνῶν ἕξ. φλαουΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας, ·ἐννεακαιδέκατον.

Über die Herkunft der Handschrift vgl. cod. 25. Eine Probecollation von J. Bekker in den Monatsber. d. berl. Akademie 1860 p. 224 ff. Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln z. Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876 T. XX.

266.

Codex graec. fol. 28. Perg. cm. 26,5 × 18,7. 222 Blätter, Palimpsest, auf dem Rücken bezeichnet als: Νόμιμον, ἤτοι ἑξάβιβλος.

Nach der genauen Beschreibung von C. E. Zachariae von Lingenthal in „Supplementum editionis Basilicorum Heimbachianae Lipsiae 1846“ p. IV ff. sind die Verhältnisse der unteren Schrift folgende: 'Die Blätter 1—216 ausser fol. 22 und 29 sind einem Codex der Bücher XV—XVIII der Basiliken aus dem XII.—XIII. Jh. entnommen. Die einzelnen Blätter, in grossem Folio-Format, sind zusammengebogen, so dass 2 Quartblätter daraus wurden, und die alte Schrift jetzt rechtwinklig gegen die junge von oben nach unten läuft; vom ursprünglichen Bestande der Handschrift fehlen etwa 40 Blätter. Eins dieser Blätter (wohl Blatt 11) war bereits rescribirt im alten Codex. Diese älteste Schrift war nach Z.'s Urtheil slavisch. Die Blätter 22 und 29, nur einseitig beschrieben, enthalten ein a. 1217 in Thessalonike geschriebenes Document, welches Z. l. l. p. IV abdruckt. fol. 217—222 stammen aus einem in Uncialen geschriebenen Codex des VII.—VIII. Jh., von dessen Schrift sich auch nach Anwendung von Chemicalien nur wenige Worte entziffern liessen, welche auf ein geistliches Buch, wahrscheinlich eine Homiliensammlung, schliessen liessen. Die Zeilen dieser Schrift, welche in zwei Columnen geschrieben war, laufen parallel mit der jüngeren Schrift, und, um die ursprünglich grösseren Blätter dem Format der übrigen Handschrift anzupassen, ist der Rand rundherum abgeschnitten, so dass mehrere Zeilen oben und unten und etwa die Hälfte der äusseren Columne fehlt.

Die neuere Schrift enthält Folgendes (vgl. auch Harmenopuli Manuale ed. Heimbach. p. Vf.):

1. fol. 1—210. Das Manuale legum des Constantinus Harmenopulus. Die Blätter 1 und 4 sind verstümmelt, am Anfange fehlen einige Blätter, da das vollständige fol. 1 etwa mit dem Anfange von p. 8 der Heimbach'schen Ausgabe begonnen haben wird. Unterschrift auf fol. 210ᵛ: ἐτελειώθη τὸ παρὸν· βιβλίον μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδ. ζ ἔτους ϛωξβ' (1354 n. Chr.). οἱ ἀναγινώσκοντες εὔχεσθαι διὰ τὸν κύριον.

Von fol. 211ʳ ab von anderer Hand:

2. fol. 211ʳ: Θέσπισμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου περὶ τοῦ πάπα Ῥώμης. Beg.: Θεσπίζομεν σὺν πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ τῇ συγκλήτῳ τῆς ἡμῶν βασιλείας. Vgl. Migne, Patrol. Gr. Tom. 144 col. 1285 D.

3. fol. 211ᵛ: Über 3 τόμοι συνοδικοί. Beg.: Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου. Vgl. Migne, Patrol. Gr. Tom. 150. Col. 41 D. Dahinter ein Blatt ausgeschnitten.

4. fol. 212ʳ: Νόμοι γεωργικοὶ κατ' ἐκλογὴν βιβλίων τοῦ τῆς θείας λήξεως ἰουστινιανοῦ βασιλέως. Beg.: Χρὴ τὸν γεωργὸν ἐργαζόμενον τὸν ἴδιον ἀγρόν.

5. fol. 216ʳ gegen Ende bis 219ʳ: Scholien juristischen Inhalts. Vgl. Heimbach l. l.

6. fol. 219ʳ: περὶ πίστεως ὀρθοδόξου καὶ περὶ αἱρέσεων. τοῦ αὐτοῦ. Beg.: Πιστεύειν δεῖ τὸν ὄντως χριστιανόν. Migne, Tom. 150 Col. 29 B — 32 C und Col. 20 A — 29 A.

7. fol. 221ᵛ: Τάξις τῶν τοῦ παλατίου ἀξιωμάτων. Beg.: Ā. δεσπότης. Schluss: Ϙ. δρουγγάριος στόλου καὶ κόμης. Dahinter Scholion: Ἰστέον ὅτι τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια κ. τ. λ. Vgl. Codin. de offic. ed. Bekker p. 211.

8. fol. 222r: Ἡ γεγονυῖα διατύπωσις παρὰ τοῦ βασιλέως λέοντος τοῦ σοφοῦ ὅπως ἔχουσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως. Schliesst verstümmelt auf fol. 222v. Vgl. Hieroclis Synecdemus ed. Parthey. Not. episc. II.

Die Handschrift, wahrscheinlich in Thessalonike geschrieben (vgl. Zachariae l. l. p. V), ist a. 1838 von Zachariae von Lingenthal in der Bibliothek des heiligen Grabes zu Constantinopel aufgefunden, im Februar 1867 von der Bibliothek erworben.

267.

Codex graec. fol. 29. Perg. cm. 28,2 × 20,5. 2 Blätter in Uncial-Schrift des VIII.—IX. (?) Jh., zweispaltig, 22 Zeilen auf der Seite mit bunten Initialen.

Bruchstücke von Lectionen aus dem neuen Testament.

fol. 1 beg.: οἱ ὄχλοι εἶναι = Ev. Lucae IX, 18—22. fol. 1r col. 2 med. Überschrift roth: ἐκ τ̄ κᾱ λουκάν. Beg.: Εἶπεν ὁ κύριος. εἴ τις θέλει. ὀπίσω μου ἐλθεῖν κ.τ.λ. = Ev. Lucae IX, 23—27. fol. 1v col. 2 med. Rothe Überschrift κᾱ τ λουκάν. Beg.: Τῷ καιρῷ ἐκείνω παραλαβὼν ὁ ἰησοῦς τὸν πέτρον. Ev. Luc. IX, 28. Schluss des Blattes v. 29 καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξα...... Über fol. 1v col. 2 die untere Hälfte einer rothen Überschrift, deren obere Hälfte weggeschnitten; es scheint τῇ δ' τῆς ε' ἑβδομάδος.

fol. 2 beg.: καὶ ποιεῖ = Ev. Lucae VII, 8—10. fol. 2r col. 1 sub fin. Rothe Überschrift: ἐκ τ̄ κᾱ λουκάν. Beg.: εἶπεν ὁ κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος = Ev. Luc. XVI, 19. Schluss καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις... ib. v. 26.

Die Blätter sind im Mai 1866 durch Vermittelung des damaligen Consuls Brugsch in Cairo aus einem Kloster des Sinai in die Bibliothek gekommen. Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln z. Gesch. d. Griech. Schrift. Berlin 1876 Tab. VIII.

268.

Codex graec. fol. 30. Perg. cm. 27,7 × 20,3. 6 Blätter in Uncial-Schrift des X. (?) Jh., zweispaltig, 17 Zeilen auf der Seite, mit rothen Initialen und Überschriften.

Enthält Lectionen aus dem alten Testament.

fol. 1r: ἀρ συν θεῷ ἀναγνόσ τοῦ ☧ ὅλου. Ημ σεπτέμβριος α'. ἀρ τ̄ ἰν καὶ μνι τοῦ ε πατρὸς ἡμῶν συμ τοῦ στυλι' ανα α'. σοφία σολομων. Beg.: Διχαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ = Sap. Sal. III, 1—9.

fol. 1v col. 2 fin. ἀνάγνωσμα γ' (sic) σοφία σολομῶντος. Beg.: Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσιν = Sap. Sal. V, 16—VI, 3.

fol. 3r col. 2 ἀνάγνωσμα γ'. σοφία σολομῶν. Beg.: Δίκαιος εὰν φθάσει τελευτεῖσαι = Sap. Sal. IV, 7—15.

fol. 4r col. 1 med.: τῇ παραμωνῇ τωγενέσιων τ̄ ὑπεραγίας θκου ἀναγν α' γενέσεως τ̄ ανα. Beg.: Ἐξῆλθεν ἰακῶβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου = Gen. XXVIII. 10—17.

fol. 5r col. 2 med.: ἀνάγνωσμα β'. ἰεζεκιὴλ τ̄ ανα. Beg.: Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης = Ezech. XLIII, 27 — XLIV, 4.

fol. 6r col. 1 fin.: ἀνάγνωσμα γ' παροιμιῶν τῶ ανα. Beg.: Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον = Proverb. IX, 1 ff. Schluss: δίδου... ib. v. 9.

Vom Sinai. Vgl. Codex graec. fol. 29.

269.

Codex graec. fol. 31. Perg. cm. 30,3 × 21. XI. Jh., ein Blatt zweispaltig geschrieben, 26 Zeilen auf der Seite. Doch wird auf der Vorderseite der Raum von 10 Zeilen durch eine Miniatur eingenommen, den Heiligen in einer Säulenhalle darstellend, welcher in der linken Hand ein Buch trägt, die rechte lehrend erhoben hat. Über der Miniatur roth: Μηνὶ τῶ αὐτῶ (d. h. Januar) β'.

Überschrift des Textes roth: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης. Beg.: Καὶ πάντων μὲν τῶν ἄλλων ἁγίων τὸν θεάρεστον βίον τοῖς εὐσεβέσι διεξιέναι λυσιτελὲς καὶ ὠφέλιμον. Schluss: θάνατόν τε δεινὸν δι' αὐτὴν ὑπεχόντων τὸ ἐπιτίμιον.

Vom Sinai. Vgl. Codex graec. fol. 29.

270.

Codex graec. fol. 32. 33.

Zwei aegyptische Papyrus-Urkunden in griechischer Sprache unter Glas aus der Regierungszeit des Kaisers Phocas (602—610), enthaltend Verträge über Purpurfärberei. In Facsimile publicirt und besprochen von W. Adolph Schmidt, Die Griechischen Papyrusurkunden der Königlichen Bibliothek zu Berlin. (Forschungen auf dem Gebiete des Alterthums, Theil 1.) Berlin 1842. 8⁰.

Vom Sinai. Vgl. Codex graec. fol. 29.

271.

Codex graec. fol. 85. Perg. cm. 30,2 × 20,2. ein Blatt in Uncial-Schrift des IX. (?) Jh., zweispaltig, 39 Zeilen auf der Seite. Das Blatt war quer durch in zwei Theile zerschnitten, von denen der obere wohl erhalten, der untere durch Nässe so verdorben ist, dass die Rückseite nur schwer zu lesen ist. Bei der jetzigen Einheftung im Bande ist die ursprüngliche Vorderseite zur Rückseite geworden.

Das Blatt enthält ein Stück aus Oribasius συναγωγαὶ ἰατρικαὶ beginnend ... προσήσθαιτο· πολλοῖς γοῦν καὶ μόνον ἐξήρκεσεν (Lib. VII, 26 § 167 Tom. II p. 134, 7 ed. Bussemaker-Daremberg) bis πρῶτον μὲν τὸ δύσεργον καὶ τοῦτο .... (ib. § 179 p. 138, 5. 6).

Vom Sinai. Vgl. Codex graec. fol. 29.

272.

Codex graec. fol. 86. Perg. cm. 30,3 × 21,8. XIII. Jh. Sie besteht aus 10 Blättern, nämlich dem 1. 2. 4.–6. eines Ternio und einem vollständigen Ternio, 44 Zeilen auf der Seite.

Stücke vom Anfang des Psalmen-Commentars des Euthymius Zigabenus, dessen Namen aber nicht in der Überschrift genannt, sondern von späterer Hand am Rande danebengeschrieben ist.

Beg. unter einer breiten bunten Arabeske: Προοίμιον τῆς ἐξηγήσεως τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν ἤτοι τοῦ ψαλτῆρος καὶ ἐγκώμιον τοῦ δᾱδ. Πατὴρ τοῦ παρόντος βιβλίου τὸ μὲν ὅλον εἰπεῖν ὁ θεοῦ παῖς. (Migne Patrol. graec. Tom. CXXVIII col. 41).

fol. 2 schliesst: περὶ γῆς. καὶ τῶν κατὰ γῆν. περὶ ζώων ... ib. col. 49 B.

fol. 3 beg.: .... λύτως βίβλος ψαλμῶν ὀνόμασται ib. 53 A., schliesst: ἢ καὶ ἥρμοσε καὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ πρὸς θεὸν (μετήνεγγεν von zweiter Hand beigefügt) ib. 57 B.

fol. 4 beg.: ... θαύματα· τὰ παθήματα· καὶ πάντων ἔσχατον, ἡ ἀνάστασις ib. 61 C. Von da an ohne Unterbrechung bis col. 93 D (Comment. in Psalm. IV, 4) καὶ μετ' ἐβαριθμήτων ἀνδρῶν; τῶν ταῖς μυριάσι ..... Am Rande Scholien, seltener von der Hand des Schreibers, häufiger von einer wenig jüngeren Hand, welche auch Worterklärungen zwischen die Zeilen schrieb und von welcher auch nach der Farbe der rothen Dinte zu schliessen eine Notiz am oberen Rande von fol. 1ʳ stammte, welche jedoch bis auf das Wort ἱερομονάχου so verloschen ist, dass nichts weiter zu entziffern ist. Noch jünger ist eine Hand. welche mit schwarzer Dinte den Namen des Verfassers an den Rand schrieb und einige Correcturen machte, vielleicht nach anderer Handschrift wie das richtige μετήνεγκεν auf fol. 3ᵛ vermuthen lässt.

Die Handschrift stammt vom Sinai. Vgl. Codex graec. fol. 29.

273.

Codex graec. fol. 87. Pap. cm. 41,8 × 28,8. XVI. Jh. 502 Blätter.

Die Synopsis des Aetius Amidenus.

1. fol. 1 am oberen Rande über einer bunten Arabeske roth: Σύνοψις τῶν ἁπλῶν Γαληνοῦ: — ις̅ χ̅ς̅· προοίμιον. Darunter: ἀετίου ἀμιδινοῦ σύνοψις τῶν τριῶν βιβλίων. ὀριβασίου λέγω δὴ τοῦ πρὸς ἰουλιανὸν καὶ τοῦ πρὸς εὐστάθιον καὶ τοῦ πρὸς εὐσυνάπιον (sic) καὶ τῶν θεραπευτικῶν βιβλίων γαληνοῦ καὶ ἀρχιγένους καὶ ἑτέρων τινῶν ἀρχαίων ἐπιστήμων. Beg.: Αἱ διαφοραὶ τῶν κατὰ μέρος ἐνεργειῶν ἐν ἑκάστω τῶν φαρμάκων γίνονται κ. τ. λ.

fol. 4ᵛ vers. 5 rothe Überschrift: πίναξ τοῦ πρώτου τμήματος τῶν κεφαλαίων τοῦ ἀετίου. Es folgt eine Übersicht der Capitel, deren verwirrte

Reihenfolge (α΄. δ΄. ζ΄ etc. bis ος΄ dann β΄. ε΄. η΄ etc. bis οζ΄ u.s.w.) zeigt, dass im Archetypus dieselben in 3 von links nach rechts zu lesenden Spalten nebeneinander standen. Die Übersicht (424 Capitel, während der folgende Text 445 hat) schliesst fol. 6r med., der Rest von 6r und das ganze 6v sind leer. fol. 7r beginnt ohne besondere Überschrift: ἀβρότονον (roth). τὸ ἀβρότονον θερμὸν ἐστὶ καὶ ξηρὸν τὴν δύναμιν. fol. 39v: τέλος τοῦ πρώτου λόγου.

fol. 40r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ ἀετίου (268 Capitel gegen 269 im Text). fol. 41r: ἀετίου ἀμηδηνοῦ βιβλίον δεύτερον περὶ τῶν τῆς γῆς διαφορῶν. fol. 69r: τέλος τοῦ δευτέρου λόγου.

fol. 69v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ τρίτου λόγου τοῦ ἀετίου (185 Cap.) fol. 70v: ἀετίου ἀμηδηνοῦ βιβλίον τρίτον. fol. 95v: τέλος τοῦ τρίτου λόγου.

fol. 96r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ τετάρτου λόγου (100 Cap.) fol. 96v: ἀετίου βιβλίον τέταρτον διαιτητικὸν ὑγιεινῶν παραγγελμάτων. fol. 110v: τέλος τοῦ τετάρτου βιβλίου.

fol. 111r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ πέμπτου λόγου (145 Cap.) fol. 112r: ἀετίου βιβλίον πέμπτον περὶ τῆς τῶν πυρετῶν διαγνώσεως καὶ θεραπείας. fol. 143r: τέλος τοῦ πέμπτου λόγου.

fol. 143v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἕκτου λόγου (98 Cap.) Die Übersicht hörte fol. 144r Z. 4 auf, der Rest der Seite war leer, ist aber von späterer Hand ausgefüllt: ἐνταῦθα ἄρχεται ὁ πίναξ τοῦ βιβλίου. τοῦτο τὸ κεφάλαιον εὕρηται εἰς ἄλλον ἀντίγραφον· διὸ καὶ γέγραπται παρ' ἐμοῦ. ἔχει δὲ ἡ ὑπόθεσις οὕτως. κεφάλαιον α΄. περὶ ὑδροκεφάλων. λεωνίδους (folgt das Capitel). fol. 144v: ἀετίου βιβλίον ἕκτον περὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ συνισταμένων πάντων παθῶν. fol. 178r: τέλος τοῦ ἕκτου βιβλίου.

fol. 178v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἑβδόμου λόγου (114 Cap.) fol. 179v: ἀετίου βιβλίον ἕβδομον περὶ τῶν ὀφθαλμοῖς παθῶν. fol. 217v: τέλος τοῦ ζ΄ λόγου τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς συνισταμένων παθῶν.

fol. 218r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ ὀγδόου λόγου (77 Cap.) Unter der Übersicht fol. 218v roth: περὶ τῶν ἐν τῷ προσώπῳ καὶ στόματι καὶ παρισθμίοις παθῶν. ὑπετάγη τῶδε λόγω καὶ περὶ κατάρρου καὶ βηχὸς καὶ τῶν ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ καὶ πνεύμονι καὶ θώρακι παθῶν. λόγος η΄. fol. 219r: ἀετίου λόγος ὄγδοος. κεφάλαιον πρῶτον πρὸς τὰς τῶν ὀφρύων διακοσμήσεις. fol. 253v: τέλος τοῦ ὀγδόου λόγου τῶν περὶ τὸ πρόσωπον καὶ στόμα καὶ θώρακα συνισταμένων παθῶν. Buch I—VIII herausg. in: Aetii Amideni Librorum medicinalium Tomus primus. Venetiis apud her. Aldi 1534.

fol. 254r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐννάτου λόγου (43 Cap.) fol. 254v: ἀετίου λόγος ἔννατος περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας παθῶν καὶ αὐτοῖς τῆς κοιλίας καὶ ἐντέρων. fol. 292v: τέλος τοῦ ἐννάτου λόγου τοῦ περὶ τῶν ἐν τῷ στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ καὶ ἑτέρων παθῶν. Theile des 9. Buchs herausg. v. J. C. Hebenstreit in: Tentamen super Aetii Synopsis libris VIII und in: Aetii ἀνεκδότων libri IX cap. 28. Lipsiae 1757; von J. Magnus a Tengström in: Comment. in Aetii ἀνέκδοτα Spec. I Aboae 1817. Ferner in: Συλλογὴ ἑλληνικῶν ἀνεκδότων σπουδῇ Ἀ. Μουστοξύδου καὶ Δ. Σχίνα p. 1 ff.

fol. 293r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ δεκάτου λόγου (24 Cap.) fol. 293v: ἀετίου λόγος δέκατος περὶ ἀτονίας ἥπατος καὶ ἐφ' ὧν αἷμα γαστρὸς φέρεται. fol. 311r: τέλος τοῦ δεκάτου λόγου.

fol. 311v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἑνδεκάτου λόγου (32 Cap.) fol. 312r: ἀετίου λόγος ἑνδέκατος. fol. 329v: τέλος τοῦ ἑνδεκάτου λόγου.

fol. 330r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ δωδεκάτου λόγου (43 Cap.) fol. 330v: ἀετίου λόγος δωδέκατος. fol. 347r: τέλος τοῦ δωδεκάτου λόγου. Buch XII herausg. in: Ἀετίου λόγος δωδέκατος ἐκδοθεὶς ὑπὸ Γεωργίου Ἀ. Κωστομοίρου. Paris 1892.

fol. 347r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ τρισκαιδεκάτου λόγου (140 Cap.) fol. 348r: ἀετίου λόγος τρισκαιδέκατος. fol. 387r: τέλος τοῦ τρισκαιδεκάτου λόγου. Gegen Schluss des Buches finden sich vielfach kleine Lücken im Texte, offenbar war die Vorlage verdorben und unleserlich geworden.

fol. 387v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου λόγου (86 Cap.) fol. 388v: ἀετίου λόγος

τεσσαρεσκαιδέκατος. fol. 430^v: τέλος τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου λόγου.

fol. 431^r: Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ πεντεκαιδεκάτου λόγου (45 Cap.) fol. 431^v: ἀετίου λόγος πεντεκαιδέκατος. fol. 458^r: τέλος τοῦ πεντεκαιδεκάτου λόγου.

fol. 458^v: Πίναξ τῶν κεφαλαίων ἑξκαιδεκάτου λόγου (144 Cap.) fol. 460^r: ἀετίου λόγος ἑξκαιδέκατος. fol. 501^r: τέλος τοῦ ἑξκαιδεκάτου λόγου. Am Rande des Aetius finden sich hin und wieder Scholien von der Hand des Schreibers in rother Dinte. Von jüngerer Hand ist der Rand bedeckt mit theils längeren Stücken theils einzelnen Worten und Silben, offenbar eine Collation einer anderen stark abweichenden Handschrift; ein Theil der Varianten ist in den Text hineincorrigirt. Von anderer Hand finden sich vereinzelte Bemerkungen wie γρ· περιαπτομένη sic Hispan.; hispanicus βρετανικῆς legit; dieselbe macht auch Besserungsvorschläge mit Berufung auf die von Aetius excerpirten Originale, geht aber nicht über das erste Buch hinaus. Auf den Aetius folgt von derselben Hand:

2. fol. 501^v: ἐκ τῶν ἀφρικανοῦ περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. Beg.: ἐπειδὴ πολλαχοῦ σταθμῶν τε καὶ μέτρων ἐπεμνήσθην. Schluss fol. 502^r: εἰ δέ που σημεῖα διὰ τῶν ἀττικῶν ἀριθμῶν εἴη γεγραμμένα ὡς ἂν μὴ κάμνῃ τις ἐπιζητῶν καὶ ταῦτα, τοῖς κοινοῖς ἀριθμοῖς ἐπεζευγμένα παρακείσεται. Ein Auszug aus der von P. de Lagarde, Symmikta p. 167 ff. herausgegebenen Schrift des Africanus.

3. fol. 502^r fin.: ἕτερον περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. Beg.: ὁ ἀττικὸς χοῖνιξ ἔχει κοτύλας δ' κ. τ. λ.

4. fol. 502^v: ἕτερον περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. Δεῖ εἰδέναι ὅτι οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ μέτρα διαλλάσσουσι κατὰ τὸ πλεῖον καὶ ἔλασσον πρὸς τὰ κλίματα. Mit diesen Worten bricht die Handschrift mitten auf der Seite ab.

Der Codex war, wie eine Aufschrift auf fol. 1. besagt, früher in Besitz des Jesuiten-Collegs in Paris. Am innern Rande von fol. 1 findet sich die Bemerkung: Paraphé au desir de l'arrest du 5 juillet 1763. Mesnil, welche an die Aufhebung des Ordens in Frankreich und die Confiscation seiner Güter erinnert. Er findet sich bei (Fr. Clément), Catalogus manuscriptorum codicum collegii Claromontani Paris. 1764 auf p. 105 unter no. 328 beschrieben. Später war er in Besitz Meerman's (no. 228) dann C. Weigel's (vgl. Catalogue de livres anciens et rares en vente chez T. O. Weigel. Sixième partie. Philol. gr. et lat. Leipzig (1873). 8°). Im März 1873 kam er durch Kauf in den Besitz der Bibliothek.

274.

Codex graec. fol. 38. Pap. cm. 19 × 14. 870 Seiten.

Auf pag. 1 ist bemerkt: *Aetii Amideni opp. libri VIII posteriores. Apographum cod. olim Boerhaaviani, nunc senatus Lipsiensis* [Rep. I. fol. 36 a. α.: cf. Naumann, Catalogus libror. mscr. in biblioth. senat. Lips. p. 126]. *In margine lectio cod. Vindobon. No 51 adnotata.* Daneben von C. Weigel bemerkt: *Descriptus a b. Franzio olim Prof. Lipsiensi.* — 6 voranstehende Blätter enthalten handschriftlich die Vorrede von Joh. Ernesti Hebenstreit Tentamen philologicum medicum super Aetii Amideni synopsi medicorum veterum etc. Lipsiae 1757. 4°, welche über den codex Lipsiensis handelt. Die letzte Seite derselben giebt Bemerkungen Weigel's über diese Handschrift und über die Franz'sche Abschrift. P. 1 beginnt die Abschrift, neben dem Anfange das Datum *d. 13 Mart. 1778;* sie schliesst p. 870 *τέλος d. 4 Xbr. 78. coll. d. 4 Febr. 79.* Darunter: *Collat. codd. Vindob. finii laetus acto labore 4 Aprilis 1799 C. Weigel.*

Die Handschrift kam im März 1873 durch Kauf in die Königliche Bibliothek.

275.

Codex graec. fol. 39.

Grosse Pappschachtel enthaltend die Sammlungen C. Weigel's zu Griechischen Medicinern, 42 Stücke in 15 Mappen, welche zusammen mit den beiden vorigen Handschriften 1873 angekauft worden. Die Convolute enthalten (vgl. Catalogue de livres anciens et rares en vente

chez T. O. Weigel. 6ème partie Leipzig (1873)) Folgendes:

I. 1. Collation des Vindobonensis Med. No. 6 des Aetius mit der Ed. Aldina.

2. Collation der Vindobb. Med. 51 und 52 des 8. Buches des Aetius.

3. Collation des Marcianus 251 mit Ed. Ald. p. 1—50. Auf dem letzten Blatte: Ἐκ τῶν τοῦ ἁρποκρατίωνος τοῦ ἀλεξανδρέως περὶ φυσικῶν δυνάμεων ζώων τε καὶ φυτῶν καὶ λίθων. Specimen ex bibliotheca Naniana.

4. Collation des Marcianus 251 Fortsetzung bis p. 98.

5. Collation der ersten 4 Bücher des Codex Altorfianus früher Uffenbachianus mit der Aldine.

II. 6. Abschrift von Aetius lib. IX und dem Schluss (cp. 28 ff.) von Lib. XI aus dem Vindobon. Med. 6.

7. Collation der Bücher 9—11 des Aetius aus Vindobb. Med. 51 und 12.

8. Desgl. Aus Vindob. Med. 52.

9. Abschrift von Buch X und dem Anfang von Buch XI des Aetius aus Vindob. Med. 6. Daneben Collation des Vindob. Med. 12.

10. Collation der Vindobonn. Med. 6. 12. 51. 52 mit der Abschrift des Lipsiensis (= Cod. gr. fol. 38).

III. 11. Varianten der Vindobonn. Med. 6 und 12, zum Theil auch 51 zu dem 13—16. Buch des Aetius.

12. Handschriftliche Emendationen am Rande eines Exemplars der Aldina in der Kgl. Bibl. zu Dresden.

IV. 13. Collationen der Paris. Regg. 1847. 1848. 2140 mit der Aldine von einer Hand des XVII. Jh.

V. 14. Sammlung von Notizen zu Aetius u. d. Medicinern, meistens Auszüge aus gedruckten Werken. Darunter eine Übersicht über die Handschriften in Paris und ein Brief des Jac. Morelli über dergl. in der Marciana.

VI. 15. Collation des Vindobon. Med. No. 38c von Erotian's Glossarium vocum Hippocratis mit der Franz'schen Ausgabe.

16. Ein Heft mit Abschriften und Collationen kleinerer Stücke des Rufus Ephesius, Oribasius, Archigenes, Antyllus, Asclepiades, Alexander Aphrodis. (Einzeln verzeichnet im Catalogue de livres etc.)

17. Ein Blatt, Collation des Gedichts de viribus herbarum im Vindobon. Med. No. 22 mit der Ausgabe des Fabricius Bibl. graec. XI p. 630.

18. Παύλου Νικαίου βιβλίον ἰατρικόν. Abschrift des Codex Augustanus in Rom.

19. Collationen zu dieser Abschrift aus den codd. Vindobb. Med. 31 und 41.

20. Alexander Aphrodis. de Febribus. Abschrift des Vindobon. Med. 15.

VII. 21. Aelius Promotus de venenatis. Abschrift aus Cod. Vat. 249. Varianten zu Aretaeus aus Vat. 236.

22. Collation des Ambrosianus des Aelius Promotus mit der Abschrift No. 21. Notizen über Handschriften griech. Aerzte in italienischen Bibliotheken.

23. Collationen vaticanischer Handschriften zu Erotian's und Galen's Glossarium vocum Hippocratis.

VIII. 24. Moschion περὶ γυναικείων παθῶν. Collation des Vindobon. Med. 32 mit der Ausgabe von Dewezius 1793. — Probecollation des Marcianus des Aretaeus.

25. Proben von Dioscorides und Stephanus Atheniensis φαρμάκων ἐμπειρία κατὰ ἀλφάβητον im Vindobon. Med. 18. — Probecollation des Vindobon. Med. 14 des Dioscorides de mat. med. — Collation der Vindobonn. Med. 36 und 45 von Symeon Sethus de alimentorum facultatibus mit der Ausgabe des Bogdanus 1658.

26. Derselben Collation zu Symeon Sethus. Theil 2.

IX. 27. Abschrift von Symeon Sethus lexicon botanicum aus dem Vindob. Med. 25. Erster Theil. — Abschrift von Actuarius περὶ τῶν κατὰ

τὴν μήτραν παθῶν L. II cp. 24 aus dem Codex Dresdensis. — Abschrift von Theophilus ἐξήγησις εἰς τοὺς Ἱπποκράτους ἀφορισμοὺς aus dem Vindobonensis.

28. Probecollation von Paulus Aegineta περὶ διαφορᾶς καὶ αἰτίας νοσημάτων nach der Handschrift des Beatus Rhenanus, verglichen mit der Baseler Ausgabe durch Schneider.

29. Abschrift von Actuarius Methodus medendi Buch 1. 2 von der Hand Schneider's.

X. 30. Symeon Sethus (Psellus, Aetius) de alimentorum facultatibus; Abschrift des Paris. 1847.

XI. 31. Oribasius ἰατρικῶν συναγωγῶν Buch 4. 6. 9. 14. Abschrift des codex Mosquensis.

32. Oribasius Synopsis, die letzten Capitel des 1. Buches, von Buch 4 das Capitel de aquis und die Bücher V—IX. Abschrift des Vindobonensis Med. 42 (olim. 16).

XII. 33. Kleinere Stücke aus Wiener Handschriften. Pyropulus de ponderibus. Epiphanius und Orpheus de lapidibus, Psellus de diaeta, Symeon Sethus de urinis, Symeon Sethus Lexicon botanicum (Fortsetzung von 27), Magistrianus de cura leprosorum.

34. Ein Convolut bezeichnet: Schedae Bernardi, Bemerkungen dieses Gelehrten zu alten Classikern, besonders Medicinern.

XIII. 35. Marcellus περὶ σφυγμῶν, Abschrift aus Vindobon. Med. 16.

36. Cassius ἰατρικαὶ ἀπορίαι καὶ προβλήματα φυσικά. Abschrift von der Hand Bernard's mit Anmerkungen und zum Theil mit lateinischer Übersetzung von demselben.

37. Collation des Vaticanus 1614 des Cassius mit der Pariser Ausgabe 1541.

XIV. 38. Verzeichniss griechischer Handschriften in verschiedenen italienischen Bibliotheken. — Varianten in einer Ausgabe des Alexander Trallianus ed. Gaupylius in der Bibliothek der Minerva zu Rom. — Probecollation von Handschriften des Dioscorides und Aretaeus in der Marciana. — Verzeichniss der Handschriften des Aetius in der Vaticana.

39. Ein Heft bezeichnet: Addenda ad Hesychium Albert.

40. Ein Heft bezeichnet: Observationes in Suidam Kusteri. Ein Convolut ohne Nummer, meistens Auszüge aus Handschriften-Catalogen und einige Briefe von Gelehrten (z. B. Matthaei).

XV. 41. Excerpte und Bemerkungen zu griechischen Medicinern von Franz.

42. Farbige Abbildungen von Thieren mit der Aufschrift: Hae icones quae historiae animalium illustrandae inservire possunt, pertinent ad Codicem Mscr. Graecum ⟨Vindob.⟩ Medicum V. vid. Lambec. lib. 6 p. 90. 91 et 294 et seqq.

276.

Codex graec. fol. 40.

Papierhandschrift, aus drei Heften verschiedener Grösse bestehend, alle aus neuerer Zeit stammend, aber von verschiedener Hand geschrieben.

I. Heft in folio, 22 Blätter, sehr starkes Papier. fol. 1 trägt die Widmung: Τῷ κυρίῳ κυρίῳ καθηγητῇ Καρόλῳ Χόππε (i. e. Karl Hopf) ὑπολήψεως σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης προσφέρει ὁ εἰλικρινὴς φίλος Νικόλαος Μαρτελαός. Darüber von anderer Hand der Titel: ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου νικολάου. fol. 2 beginnt das Encomium in Vulgär-Sprache, offenbar von einem Priester auf Zakynthos verfasst, nach den Worten des Eingangs: ἐν εὐλογίᾳ εὐθέων ὑψωθήσεται πόλις εἰς τοῦ λαμπροῦ γένους μας τὴν περιβόητον ἑορτὴν ταύτην, ὁποῦ πανηγυρίζει τὸν τεράστιον ἐν ἱεράρχαις Νικόλαον, ὁποῦ ἐγέννησεν ἡ τίστις τῶν προγόνων μας μὲ κοινὸν θάμβος εἰς τὰ γήϊνα, καὶ οὐράνια, προβαίνω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦτο τὸ μέγα ὕψος πανηγυριστὴς πρόθυμος νὰ κροτήσω ὡς δύναμαι ἔνδον εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην τῆς ἀγαπητῆς μου πατρίδος Ζακύνθου περίδοξον μητρόπολιν, ἡ ὁποία σεμνύνεται εἰς τὸ ὄνομά του τὸ πολυύμνητον. Auf fol. 3 eine grosse Lücke. Der freie Raum hinter dem Schluss fol. 8ʳ von späterer Hand zur Ein-

fügung eines Gebetes an den heil. Nicolaus benutzt.

fol. 8ᵛ—11ᵛ leer.

fol. 12 beginnt unter der Überschrift ἔρχου καὶ ἴδε eine neue Rede von derselben Hand geschrieben und offenbar von demselben Verfasser, Preis des Glaubens als der Mutter der Vaterlandsliebe, mit vielen zeitgeschichtlichen Anspielungen, u. a. Lob des berühmten Eugenius Bulgaris, Metropolit von Slabenion und Cherson, nach welchem sich die Abfassungszeit der Rede auf die Jahre 1776—1806 fixiren lässt. Sie beginnt: Ἡ φλογερὰ ἐκείνη τοῦ ζήλου παλαιὰ κάμινος διὰ τὴν πίστιν μας καὶ πατρίδα ἐσβεσμένη τώρα ἕως ἀπὸ αἰῶνας εἰς τὸ δυστυχὲς γένος μας. Die Ausdrücke der Vulgärsprache sind in diesem Abschnitt zum Theil ausgestrichen und durch die altgriechischen Formen ersetzt.

II. Heft klein folio von anderer Hand, 11 Blätter mit Text, dahinter 5 leere Blätter.

fol. 1: τῇ ιγ' κυριακῇ τῇ κατὰ Λουκᾶν. Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. Beg.: εὐσεβέστατοι, ὕστερον ἀπὸ τὴν τρομερὰν τῶν προπατόρων παράβασιν, ποτὲ πλέον ἀπὸ τὴν οἰκουμένην αἱ μυρίαι παραβάσεις δὲν ἔλειψαν. Schluss fol. 4ʳ, fol. 4ᵛ leer.

fol. 5ʳ: Anfang einer zweiten Predigt, welche auf fol. 6ʳ von neuem beginnt, der Rest von fol. 5 leer.

fol 6ʳ: τῇ ιδ' κυριακῇ τῇ κατὰ Λουκᾶν. Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέησόν με. Beg.: Σήμερον, εὐσεβέστατοι, μὲ μεγάλην ἐντροπὴν ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ὁποῦ εἰς τὸ παρὸν ζῶμεν εἰς τὰ γήϊνα, θέλει ἴδωμεν εἰς ἕνα τοῦ παλαιοῦ νόμου ἄνδρα γενναῖον καὶ μεγαλόψυχον.

fol. 9ʳ: τῇ ι' κατὰ Λουκᾶν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Beg.: Ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν πορευόμεθα, εὐσεβέστατοι, ἀπὸ τεράστια εἰς τεράστια.

III. Heft in Octavo, 17 Blätter, von denen das erste unbeschrieben. Es enthält Fragmente dreier Predigten, von verschiedenen Händen geschrieben.

fol. 2ʳ: Predigt auf das Leiden Christi in Gethsemane, beginnend ..... ἄμετρα σημεῖα φιλανθρωπίας μόνον ἔξω εἰς τὸ φ... ρὲς πρόσωπόν μας, ἀλλὰ ταῦτα ὕπουλα ὅλα σαρδωνικὰ ἀ.. κοιμίζομεν τὸν πλησίον.

fol. 5ʳ: Predigt auf Ev. Luc. XIII, 11. Beg.: ... ἐργασίαν, ὁποῦ ὅλλα τὰ βλέπι καὶ τα κήβερνά. τρίτον ὁμήδτηκὴν ἐργασίαν; ὁποῦ δέν γήνουντε αληᾶς λογῆς παρὰ καθός τὰ ἔχαμεν.

fol. 11ʳ: Rede auf die Schlechtigkeit der gegenwärtigen Zeit mit Rückblicken auf die Zustände früherer Jahrhunderte. Beg.: .... κλαίουσαι γυναῖκες, ὁ θηριώδης θάνατος. ζωγραφίζονται ὅ... ρον τὰ ἀγριώτερα πράγματα. ἔρχονται οἱ μέλλοντες τῶν χριστιανῶν αἰῶνες. προβαίνουσιν ὅλοι κατὰ τάξιν καθ' ἓν μὲ τοὺς ἰδίους χαρακτῆρας τῶν παραβάσεων. Da die Zuhörer mit ἄνδρες Ζακύνθιοι angeredet werden, und nach dem Ton der Rede, ist sie offenbar von demselben Verfasser, wie die beiden Reden des ersten Heftes dieser Handschrift.

Die Handschrift kam in die Bibliothek a. 1868 als Geschenk des Prof. und Oberbibliothekars in Königsberg Karl Hopf.

277.

Codex graec. fol. 41. Perg. cm. 32 × 25. XII. Jh. 280 Blätter, zweispaltig geschrieben, 31 Zeilen auf der Seite.

Eine alte Quaternionenbezifferung auf dem ersten und letzten Blatte jedes Quaternio ist oft durch starkes Beschneiden des Randes vernichtet. Die Blätter 12—17 sind falsch eingebunden; die richtige Reihenfolge ist 13. 14. 12. 17. 15. 16. Der 1. Quaternio beginnt fol. 3, die ersten beiden Blätter sind besonders angeklebt. Aus den Ziffern der Quaternionen ergiebt sich, dass die ersten 34 Quaternionen (fol. 3—274) vollständig sind. Die letzten sechs Blätter 275. 276. 277. 278. 279. 280 gehören in folgende Ordnung:

279. 276. 275 X X 278. 277. 280

bilden also einen Quaternio, dessen Mittellage fehlt. Die Ziffer auf dem ersten Blatte ist verloren, auf dem 8. steht deutlich μ, daneben wahrscheinlich ζ. Damit stimmt, dass nach einer Notiz eines früheren Besitzers: τὰ πάντα φύλα τοῦ βιβλίου τὰ γραμενα εἶνεν τ̄ π̄ ς̄, der Codex ursprünglich 386 Blätter hatte, also 48 Quaternionen und 2 Blätter. Denn nach einer Inhaltsübersicht, welche dem Texte vorausgeht, war das auf fol. 278ᵛ beginnende Leben des heil. Eudocimus das letzte Stück der Handschrift, und da das fehlende Stück dieser Vita im Cod. graec. fol. 17 9 Blätter einnimmt, so fehlen etwa 8 Blätter am Ende. Es fehlen somit:

Quaternio 35—46	=	96 Blätter
eine Lage von Quatern. 47	=	2 „
Quaternio 48	=	8 „
		106 Blätter.

Diese ergeben mit den erhaltenen die Summe von 386 Blättern.

Die Handschrift enthält Predigten des Chrysostomus und Heiligenleben aus dem Monat Juli.

fol. 1. 2 bieten einen Πίναξ ἀκριβὴς τῆς γραφῆς τοῦ βιβλίου in rother Dinte von der Hand des Schreibers der Handschrift. Beim Beginn jedes Stückes ist am obern Rande der Handschrift mit rother Dinte ein Vermerk über Monatsdatum und Wochentag beginnend: Μηνὶ 'Ιουλίῳ α' ἤτοι τὸ σάββατον τῆς δ' ἑβδομάδος u. so fort.

1. fol. 3ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν 'Ιωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου· καὶ εἰσελθὼν ὁ 'Ιησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου κ. τ. λ. = Homil. in Matthaeum 27 (al. 28). (Migne Patrol. gr. tom. 57).

2. fol. 9ᵛ: Τοῦ ἐν ἁγ. π. ἡμ. 'Ιω. ἀρχ. Κ. τοῦ χρυσοστόμου· εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναούμ κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 26 (al. 27).

3. fol. 22ᵛ: (2. Juli) Λόγος δηλῶν τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐφανερώθη ἡ θεία τῆς θεοτόκου ἐσθὴς ἡ ἀποκειμένη ἐν τῇ σεβασμίᾳ σορῷ τῆς ἐν βλαχέρναις προσκυνουμένης. Beg.: Θεῖα τινὰ καὶ μεγάλα μυστήρια θεοῦ φιλανθρωπίας γνωρίσματα. Vgl. Combefis Nov. Auctar. II, 751 ff.

4. fol. 37ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 40 (al. 41).

5. fol. 44ᵛ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· εἰδὼς δὲ ὁ 'Ιησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 41 (42).

6. fol. 51ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινὲς τῶν γραμματέων κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 43 (44).

7. fol. 60ᵛ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 44 (45).

8. fol. 70ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 45 (46). (Migne, Patrol. gr. tom. 58).

9. fol. 75ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ παράγων ὁ 'Ιησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 30 (31). (Migne, Patrol. gr. tom. 57).

10. fol. 85ᵛ: (8. Juli) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου. Beg.: Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τὴν βασίλειον ἰθυνόντων ἀρχήν. Vgl. Act. Sanct. Jul. II p. 556 ff.

11. fol. 110ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· ἐνβάντι δὲ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 28 (29).

12. fol. 119ʳ: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 45 (46). Vgl. fol. 70ʳ.

13. fol. 123ᵛ: (11. Juli) Τοῦ μακαρίου Θεοδώρου τοῦ Βέστου ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ πανεύφημον μεγαλομάρτυρα Εὐφημίαν. Beg.: Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ὡσεὶ ὄρθρος. (Vgl. Fabricius Bibl. graec. X p. 224).

14. fol. 144ᵛ: Κωνσταντίνου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Τίου λόγος εἰς τὴν εὕρεσιν τοῦ τιμίου λειψάνου τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας. Beg.: Ἦχω τὸ ἐπίταγμα φέρων ὦ παναγιώτατε πάτερ. Vgl. Act. Sanct. Sept. Tom. V, 274 ff.

15. fol. 155ʳ: Ἀστερίου ἐπισκόπου ἀμασίας ἔκφρασις εἰς τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὴν πανεύφημον. Beg.:

Πρώην μὲν ὦ ἄνδρες Δημοσθένην εἶχον ἐν χερσί. (= Migne Patrol. gr. tom. 40 col. 333).

16. fol. 157r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου. ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων κ. τ. λ. = Homil. in Matth. 46 (47).

17. fol. 164r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ἐν παραβολαῖς κ. τ. λ. = Homil. in Matth. 47 (48).

18. fol. 170r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἰσελθὼν κ. τ. λ. = Homil. in Matth. 31 (32).

19. fol. 178r: (15. Juli) Ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους καὶ καλλινίκους μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ Κήρυκον καὶ Ἰουλίτταν. Beg.: Ὥσπερ οὐκ ἔστι συνεχόμενον τῷ κυρίῳ. Latein. b. Surius III, 652 ff.

20. fol. 185v: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν κ. τ. λ. = Homil. in Matth. 29 (30).

21. fol. 190r: (16. Juli) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνατολίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Beg.: Ἀνατολίου τὴν ἡλίου δίκην λάμψασαν πολιτείαν κ. τ. λ. Vgl. Act. Sanct. Jul. Tom. I, 659 ff.

22. fol. 201v: (17. Juli) Ἄθλησις τῆς ἁγίας ἐνδόξου καὶ καλλιπαρθένου μάρτυρος Μαρίνης. Beg.: Οὐδὲν οὕτως ἡδύνει καὶ καθιλαρύνει ψυχὴν ἀγαθὴν κ. τ. λ. Latein. b. Surius IV, 276.

23. fol. 211v: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 48 (49).

24. fol. 222v: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 51 (52).

25. fol. 232r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἀπόστολον καὶ εἰς Ἠλίαν τὸν προφήτην. Beg.: Ὀλίγοι ἡμῖν οἱ παρόντες σήμερον. ἆρα τί τὸ αἴτιον κ. τ. λ. = Tom. 50 col. 725 inter spuria.

26. fol. 243v: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 52 (53).

27. fol. 252r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 35 (36).

28. fol. 261r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν δύο τυφλοὶ κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 32 (33).

29. fol. 274r: Τοῦ etc. Χρυσοστόμου· ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· κ. τ. λ. = Hom. in Matth. 53 (54). Schliesst verstümmelt fol. 274v: ἵνα ἐν τῇ ἐρωτήσει ταύτῃ καὶ τῇ ἀπο....

30. fol. 279. 276. 275. 278r enthalten Fragmente von Chrysost. Hom. in Matth. 59 (60).

31. fol. 278v: (31. Juli) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ δικαίου Εὐδοκίμου. Beg.: Εὐδοκίμου τοῦ κατὰ θεὸν φερωνύμως εὐδοκιμήσαντος τὸν βίον ἐξηγεῖσθαι καλόν. κ. τ. λ. Vgl. Cod. 17 fol. 177r. Die Vita bricht ab auf dem fol. 280v mit den Worten: χηρῶν κηδεμὼν, περιβολὴ γυμνῶν, πεινώντων ἄρτος, βα....

Auf den verlorenen Quaternionen befanden sich nach Ausweis des Inhaltsverzeichnisses noch folgende Stücke: Chrysost. Hom. in Matth. 55 (56); (27. Juli) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος; Chrysostom. Hom. in Matth. 57 (58); 41 (42); 42 (43); (29. Juli) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου; Chrysost. Hom. in Matth. 49 (50); 58 (59). Die beiden Vitae waren offenbar, wie die übrigen dieser Handschrift, denen des cod. 17 entsprechend.

Im Febr. 1875 aus dem Stargard'schen Antiquariat angekauft. Herkunft unbekannt.

278.

Codex graec. fol. 42. Perg. cm. 30,6 × 24,4. XI.—XII. Jh. 269 Blätter, zweispaltig geschrieben, 30 Zeilen auf der Seite.

Die Handschrift ist vielfach verstümmelt, der Rest in grösster Verwirrung gebunden. Aus den zum Theil erhaltenen Ziffern einer alten Quaternionenbezeichnung ergiebt sich folgende ursprüngliche Ordnung:

Quaternio 1—6 fehlen.

fol. 9—24 = Quat. 7. 8.

Quaternio 9 fehlt.

fol. 1—8 = Quat. 10, aber in der Reihenfolge 2. 1. 5. 6. 7. 8. 4. 3.

fol. 65—71 = Quat. 11, dessen erstes Blatt fehlt.

fol. 33—40 = Quat. 12, aber in der Reihenfolge 35. 33. 34. 36. 37. 39. 40. 38.

fol. 41—64 = Quat. 13—15.

fol. 25—32 = Quat. 16.

fol. 72—111 = Quat. 17—21.

fol. 120—127 = Quat. 22.

Quaternio 23 fehlt.

fol. 136—143 = Quat. 24.

fol. 128—135 = Quat. 25.

fol. 112—119 = Quat. 26.

fol. 144 ff. = Quat. 27 ff.

Die Handschrift enthält Heiligenleben des Monats Januar. Die Daten, auf dem oberen Rande der Blätter beim Anfang jedes neuen Stückes geschrieben, sind zum Theil erloschen. Nach der angegebenen berichtigten Reihenfolge sind es folgende Stücke:

1. fol. 9ʳ beg.: ...... ἐκκλησιαστικὰ παραγγέλματα κ.τ.λ. im Leben des Theodosius Coenobiarcha. (Migne Patr. graec. Tom. 114 col. 509 sub fin.) Schluss fol. 24ᵛ: εἰ γὰρ καὶ ὀφθαλμὸς αὐτῷ ὕπνου πολλάκις γεύσαιτο καμφθεὶς ὑπὸ τῆς πάντα .... (ibid. col. 548 C.)

2. fol. 2ʳ: ...... κείμενα τὰ μαρτυρικὰ σώματα καθωράθη κ.τ.λ. Schluss der Vita der Märtyrer Hermylus und Stratonicus (bei Migne ib. col. 565 C.)

3. fol. 2ʳ col. 2: Μηνὶ τῷ αὐτῷ (d. h. Januar) ιδ'. Νείλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Σινᾷ καὶ τῇ Ῥαϊθοῖ ἁγίων πατέρων. Beg.: Ἁλώμενος ἐγὼ μετὰ τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων κ.τ.λ. Schluss auf fol. 46ʳ. (Migne Patrol. Graec. Tom. 79 col. 589 ff.) Zwischen fol. 3 und fol. 65 fehlt das Stück col. 617 sub fin. — 621 B. med.

4. fol. 46ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ διὰ Χριστὸν πτωχοῦ. Beg.: Τυραννικόν τι χρῆμα τεκόντων στοργὴ κ.τ.λ. Schluss fol. 56ʳ. Ähnlich, aber nicht identisch mit der Vita des Metaphrastes bei Migne, Tom. 114 col. 567.

5. fol. 56ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς τιμίας ἁλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου. Am Rande von zweiter Hand: Κωνσταντίνου πορφυρογεννήτου. Beg.: Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων θείῳ ἔρωτι γενόμενοι κάτοχοι πανηγυρίζειν αὐτῷ προτεθύμησθε. Schluss auf fol. 31ᵛ. Lateinisch gedruckt bei Surius Vit. SS. 1. August: „Authore S. Joa. Chrysostomo. Habetur in Simeone Metaphraste."

6. fol. 31ᵛ: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένῃ μοναχοὺς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Beg.: Ἀγαθὴν ἅμιλλαν ἐνεστήσασθε πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ μοναχοὺς κ.τ.λ. Schluss auf fol. 120ᵛ. (Migne Patr. gr. Tom. 26 col. 835 ff.)

7. fol. 120ᵛ: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου γενομένου Ἀλεξανδρείας. Beg.: Ἄλλοι μὲν ἄλλα τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ὑπομνήματα πρὸς ἀρετῆς ὑπόδειγμα καὶ ζῆλον διεξιέτωσαν. κ.τ.λ. Schluss auf fol. 130ᵛ. (Migne ib. p. CLXXXV ff.) Es fehlt das Stück p. CXCIII B τούτων ἔτι λεγομένων ὁ βασιλεὺς τὸ πρῶτον ἡσυχῇ καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐταράττετο bis CCI B sub fin. οὐδὲ οὕτως ἡ τοῦ ἀνδρὸς παρουσία τῷ Κωνσταν ....

8. fol. 130ᵛ: τῷ αὐτῷ μηνὶ κ'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου. Beg.: Καὶ παντὸς μὲν ἄλλου πράγματος ἄσκησις ὑποδείγματος ἄνευ κ.τ.λ. Schluss auf fol. 185ʳ. (Migne Tom. 114 col. 596 ff.)

9. fol. 185ʳ: Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεον. Beg.: Τιμόθεον τὸν μέγαν ἤνεγκε μὲν ἡ λυκαόνων κ.τ.λ. (Ib. col. 761 ff.)

10. fol. 190ʳ: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου. Beg.: Τῆς μεγάλης πόλεως

Ἱεροσολύμων ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἁλούσης κ.τ.λ. (Ibid. col. 773 ff.)

11. fol. 207ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ἀγκύρας. Beg.: Μετὰ διακοσιοστὸν καὶ πεντηκοστὸν ἔτος κ.τ.λ. (Ibid. col. 816 ff.)

12. fol. 242ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Εὐσεβείας τῆς μετονομασθείσης Ξένης. Beg.: Ὁ καινὸς καὶ ξένος τῆς θαυμασίας Ξένης βίος κ.τ.λ. (Ibid. col. 981 ff.)

13. fol. 250ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε'. Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου. Beg.: Συγκαλεῖ μὲν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες, Γρηγόριος ὁ πάνυ κ.τ.λ. (Migne Patr. Graec. Tom. 35 col. 244 ff.) Schluss auf fol. 269ᵛ: ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τὴν Καππαδοκῶν .... (ib. col. 300 C.)

Herkunft gleich der der vorhergehenden Handschrift.

279.

Codex graec. fol. 43.

Diese und die folgenden Nummern bis No. 50 incl. enthalten in 8 Kasten die Reste der Bibliothek eines Klosters auf einer Insel des Egerdir-See's in Pisidien, welche Prof. G. Hirschfeld im Jahre 1874 von einer Reise in Kleinasien (vgl. Monatsberichte der Berl. Akademie 1874 p. 710; 1875 p. 121) mitgebracht hat. Dieselben tragen die Spuren der grössten Verwahrlosung, sind meistens aus ihren Bänden gerissen und nur noch theilweise gerettet, ausserdem durch Nässe sehr erheblich beschädigt, so dass theils die Schrift ganz erloschen, theils die Blätter zusammengeklebt sind, die Papierhandschriften ganz bröckelig geworden sind.

No. 43 enthält folgende Reste:

Convolut I.

59 Blätter. Perg. XII. Jh., zweispaltig, 36 Zeilen auf der Seite.

Eine Quaternionenbezeichnung auf dem obern Rande der ersten Blätter, welche mit β' beginnt, muss erst nach der theilweisen Verstümmelung der Handschrift angebracht worden sein, da sie die Lücken zwischen den Quaternionen nicht berücksichtigt.

Reste eines Menologiums der Monate September und October.

1. fol. 1ʳ beginnt verstümmelt Ps. Chrysost. in venerab. crucem. (Migne Patrol. gr. Tom. 50 col. 815 ff.) mit den Worten: πλοίων τὴν ὀρθὴν ὁδὸν βαδιζόντων κ.τ.λ. (col. 818 sup.) Schluss fol. 3ᵛ.

2. fol. 3ᵛ: Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κ'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μεγαλομαρτύρων εὐσταθίου, ἀγαπίου, θεοπίστου καὶ θεοπίστης. (Act. Sanct. Sept. Tom. VI p. 123 ff.) Schluss fol. 8ᵛ verstümmelt: καὶ σκεπτόμενος περὶ τοῦ πολέμου ἐμάνθανεν τὰ παρ' ἑκάστου αὐτῶν περὶ τοῦ πλακίδα τί ἔγνωσαν αὐτόν· ζῆν αὐτὸν; ἢ τεθνάναι...ib. p. 130 E fin.

3. fol. 9ʳ beginnen verstümmelt die Akten der heil. Thekla mit den Worten: χριστὲ μὴ ἀψάσθω θέκλης τὸ πῦρ· ἀλλὰ παράστα αὐτῇ ὅτι σή ἐστιν. (Tischendorf Act. apost. apocr. p. 40 sqq.) Schluss fol. 11ᵛ: πάμπολα δὲ ἰάματα τελέσασα ἀναπαύεται εἰς τὸν τόπον τῶν ἁγίων κοιμηθήσα τῇ εἰκάδει τετάρτῃ τοῦ σεπτεμβρίου μηνός· ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν μεθ' οὗ τῷ πατρὶ ἅμα τῷ ἁγίῳ πνεύματι δόξα κράτος τιμὴ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

4. fol. 11ᵛ: Μηνὶ σεπτεμβρίῳ κϛ'. περίοδοι τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Beg.: Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀναληφθεῖναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἰς τοὺς οὐρανούς. εἶσαν οἱ ἀπόστολοι προσκαρτεροῦντες τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ. Schluss fol. 26ᵛ: καὶ εὐλογηθέντες ὑπ' αὐτοῦ· ἀπεπλεύσαμεν ἐν εἰρήνῃ· ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (Verkürzter Prochorus. cf. Acta Johannis bearb. v. Th. Zahn.)

5. fol. 26ᵛ: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ εἰς τὴν β'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων κυπριανοῦ καὶ ἰουστίνης. (Act. Sanct. Sept. VII p. 217 ff.) Schluss fol. 29ᵛ.

6. fol. 29ᵛ: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ εἰς τὴν ς'. Πράξις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου θωμᾶ τοῦ ἐν τῇ ἰνδῶν τῇ χώρα. Beg.: Κατεχείνων τῶν χαιρῶν εἶσαν πάντες οἱ ἀπόστολοι ἐν ἱεροσολύμοις καὶ ἥλαντο τὰ κλήματα τῆς οἰκουμένης. Schluss fol. 33ᵛ: καὶ λαβῶν ὁ ἀπόστολος ἐφώτησεν αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς χάριτος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησεις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (Vgl. Tischendorff l. l. p. 190 ff.)

7. fol. 34ʳ: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ εἰς τὴν ζ'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων σεργίου καὶ βάχχου. Lateinisch Act. Sanct. Octob. III p. 863 ff. Beg.: Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου βασιλεύοντος πολλῇ κατήχετο πλάνῃ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. Schluss fol. 42ʳ. Zwischen fol. 40 und 41 fehlt ein Blatt.

8. fol. 42ʳ: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιβ'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μεγαλομαρτύρων πρόβου ταράχου καὶ ἀνδρονίκου. (Act. Sanct. Oct. V p. 566 ff.) Schluss auf fol. 54ʳ.

9. fol. 54ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος ἀρτεμίου. Beg.: Βασιλεύοντος ἰουλιανοῦ πολλῆς δυσσεβείας πεπληρωμένου καὶ μανίας κ.τ.λ. Auf fol. 56ʳ neue Überschrift: θαύματα μερικῶς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ἀρτεμίου. Beg.: Νεώτερός τις ὀνόματι πλώτιος (?) κ.τ.λ. Schluss fol. 59ʳ: καὶ διύπνησθῆς ὁ ἀνὴρ εὗρεν ἑαυτὸν θεὸν (von späterer Hand corrigirt in εὗρε ἑαυτὸν ὑγιῆ καὶ ἐδόξαζε τὸν θεὸν) τὸν ἀεὶ ποιοῦντα θαυμαστὰ τέρατα. ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα κ.τ.λ. fol. 59ᵛ ist leer, so dass hiermit die Handschrift zu Ende gewesen zu sein scheint.

Convolut II.

122 Blätter. Perg. XII. Jh., zweispaltig, anfänglich 33, später von fol. 41 ab 36 Zeilen auf der Seite.

Am Anfang und Ende und auch durch Ausfall vieler Blätter in der Mitte verstümmelt. Das Erhaltene trägt die Quaternionenziffern ις'—λβ' auf dem letzten Blatte jedes Quaternio, welche von jüngerer Hand auf dem ersten Blatte jedes folgenden wiederholt sind. Das Fragment enthält:

1. fol. 1ʳ: Akten des heil. Menas (11. Nov.), verstümmelt beginnend: θεωρίσας τὴν πλάνην καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πονηροῦ οὐχ ὑπομείνας τὴν τῶν πραττομένων θέαν· ἀνεχώρησεν τῆς στρατείας. Schluss fol 4ʳ; zwischen fol. 3 und 4 ist ein Blatt ausgefallen.

2. fol. 4ʳ: Μηνὶ νοεμβρίῳ ιε'. Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν γουρία σαμωνᾶ καὶ ἀβίβου. Beg.: Νῦν χαιρθὶς εὔχαιρος κ.τ.λ. Schluss verstümmelt durch Ausfall von fünf Blättern auf fol. 13ᵛ: ἀλλὰ καὶ πικρὸν θάνατον τὴν κόρην παρέδωκας; ἀνθ' ὧν οὖν ταῦτα τετόλμηκας, δέξαι τὴν.... (Ähnlich wie Metaphrastes bei Migne Patr. Gr. Tom. 116 col. 127 ff.)

3. fol. 14ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ δ'. μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ καλινίκου μάρτυρος βαρβάρας. Beg.: Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν βασιλεύοντος μαξιμιανοῦ καὶ ἡγεμονεύοντος μαρκιανοῦ ἦν διωγμὸς μέγας. Schluss auf fol. 17ᵛ, vor fol. 17 fehlt ein Blatt. (Vgl. Wirth Danae p. 98.)

4. fol. 17ᵛ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ ς'. Πράξης τοῦ ἁγίου νικολάου ἀρχιεπισκόπου μύρων τῆς λυκίων πόλεως. Beg.: Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ βασιλέως κωνσταντίνου ἀκαταστασία ἐγένετο ἐν τῇ φρυγίᾳ ὑπὸ τῶν ταϊφάλων. Schluss fol. 22ᵛ. (Vgl. Falconius, Scti Nicolai acta primigenia fol. 30.)

5. fol. 23ʳ: Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν νικόλαον τὸν θαυματουργὸν καὶ ἀρχιεπίσκοπον μύρων τῆς λυκίας. Beg.: Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ καὶ πιστὲ θεράπων. Schluss fol. 26ᵛ. (Migne Patr. Gr. Tom. 97 col. 1192 ff.)

6. fol. 27ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ ιγ'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ χριστοῦ μαρτύρων εὐστρατίου· αὐξεντίου· εὐγενίου· μαρδαρίου καὶ ὀρέστου. Beg.: βασιλεύοντος διοκλητιανοῦ καὶ μαξιμιανοῦ πᾶσα ἡ τῶν ῥωμαίων ἀρχὴ τῆς ἀθέου τῶν εἰδώλων ἐπεπλήρωτο λατρείας. (Migne Patr. Gr. tom. 116 col. 468 ff.) Schluss fol. 44ʳ. Zwischen fol. 30 und 31 ist ein Blatt verloren.

7. fol. 44ᵛ: Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς χριστοῦ γεννήσεως. Τοῦ μακαρίου ἐφραὶμ λόγος εἰς τὴν πρᾶσιν τοῦ παγκάλου ἰωσήφ. Beg.: Ὁ θεὸς τοῦ ἀβραάμ, ὁ

θεὸς τοῦ ἰσαάκ κ. τ. λ. (Ephraim opp. Tom. II, 21 ed. Ass.) Schluss fol. 58ʳ.

8. fol. 58ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ κε΄. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἐπισκόπου ναζιανζοῦ τοῦ θεολόγου λόγος εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν. Beg.: Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε. (Greg. Or. 38 Migne Patr. gr. Tom. 36 col. 312.) Schluss fol. 65ʳ.

9. fol. 65ʳ: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου ἀβραμίου καὶ τῆς τούτου ἀνεψίας συγγραφεὶς ὑπὸ ἐφραὶμ τοῦ σύρου. Beg.: Ἀδελφοί μου βούλομαι ὑμῖν διηγήσασθαι. (Ephraim opp. Tom. II, 1 ed. Ass.) Schluss auf fol. 78ᵛ.

10. fol. 78ᵛ: Νεκταρίου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως διήγησις δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος θεοδώρου καὶ περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης. (Migne Patrol. gr. tom. 39 col. 1821 ff.) Schluss auf fol. 85ᵛ. Zwischen fol. 80 und 81 fehlt ein Blatt.

11. fol. 85ᵛ: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παύλου τοῦ θηβαίου τοῦ κατὰ τὴν ἐνδοτέραν ἔρημον ἀσκήσαντος. Beg.: Καὶ ζωγράφοις τῶν ἀρχετύπων ἐκεῖνα πρὸς μίμησιν αἱρετώτερα κ. τ. λ. Schluss auf fol. 89ʳ. Zwischen fol. 86 und 87 fehlen 3 Blätter. (Fuhrmann, Acta Sincera S. Pauli Thebaei p. 6.)

12. fol. 89ʳ: Μηνὶ ἰαννουαρίῳ α΄. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου εἰκονίου εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου ἀρχιεπισκόπου καισαρείας καππαδοκίας. Beg.: Ἀγαπητοί. οὐχ ἦν ἀπεικῶς εὐγνώμονας υἱοὺς τῇ τοῦ πατρὸς ἐπιστυγνάζειν ἀποβιώσει κ. τ. λ. (Amphilochii opera ed. Combefis. p. 155.) Schluss auf fol. 109ʳ. Zwischen fol. 90 und 91 fehlen zwei Blätter.

13. fol. 109ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς΄. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου ναζιανζοῦ τοῦ θεολόγου λόγος εἰς τὰ ἅγια φότα. (Gregor. Or. 39 Migne Patr. gr. Tom. 36 col. 336.) Schluss auf fol. 117ʳ.

14. fol. 117ᵛ: Μηνὸς ἰανουαρίου θ΄ (corr. aus κθ΄). Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος πολυεύκτου. Beg.: Νῦν ὡς ἔοικεν ἡ χάρις τοῦ θεοῦ πλουσία καὶ δυνατή. (Aubé, Polyeucte dans l'histoire p. 73.) Schliesst verstümmelt fol. 122ᵛ: ὁ δὲ τῶν πληγῶν τούτων μηδαμῶς αἰσθανόμενος....

Convolut III.

61 Blätter. Perg. XII. Jh., zweispaltig, 31—33 Zeilen auf der Seite.

Durch die Nässe ist ein grosser Theil der Blätter zusammengeklebt und ohne weitere Zerstörung nicht lösbar, bei den übrigen ist meistens die eine Hälfte zerstört oder unlösbar geworden, so dass nicht überall die Möglichkeit einer genauen Beschreibung vorhanden ist.

1. Die Handschrift beginnt verstümmelt mit dem Schlusse des bei Migne Patr. Gr. Tom. 115 col. 372 ff. abgedruckten Lebens des Propheten Daniel. Schluss fol. 2ᵛ: αὐτοῖς τε τοῖς τρισὶ καὶ φίλοις παισὶ καὶ προφήταις εἰς ἀεὶ συνὼν καὶ μηδὲ ἡμῶν κατά γε τὸ περιέπειν καὶ βοηθεῖν ἀφιστάμενος. εἰς δόξαν πατρὸς etc.

2. fol. 2ᵛ: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ζωῆς, τραγκυλίνου, νικοστράτου, κλαυδίου, καίσαρος, τιβουρτίου, καστούλου, μαρκελίνου καὶ μάρκου. Anfang nicht zu lesen. Meistens ähnlich wie Metaphrastes, Migne Patr. gr. Tom. 116 col. 793 ff.

3. fol. 14ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ εἰς τὴν ιθ΄. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ βονιφατίου τοῦ ῥωμαίου. Beg.: Καὶ τὰ τῶν ἄλλων μὲν τοῦ χριστοῦ μαρτύρων ἆθλα πολύ τι καὶ μέγα τοῖς σπουδαίοις τὸ κέρδος περιποιεῖ. (Act. Sanct. Mai. III p. 280 und app. p. 22*.)

4. fol. 22ᵛ: Μηνὶ δεκεμβίῳ κ΄. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἱερομάρτυρος ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου. Beg.: Ἄρτι τραιανοῦ τὰ τῆς ῥωμαίων βασιλείας σκῆπτρα παραλαβόντος. (Migne Patr. gr. Tom. 114 col. 1269 ff.)

5. fol. 30ᵛ: Μηνὶ δεκεμβρίῳ κα΄. Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος ἰουλιανῆς τῆς ἐν νικομηδεία μαρτυρησάσης. Anfang unleserlich. (Vgl. Act. Sanct. Febr. 16.)

6. fol. 36ʳ: Μηνὶ δεκεμβίῳ κβ΄. Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος ἀναστασίας. (Vgl.

Migne Patr. gr. Tom. 116 col. 573 ff.) Nur einzelne unzusammenhängende Blätter dieser Vita sind erhalten; darauf folgt ein vollständig zusammengeklebter Quaternio mit Resten einer Predigt auf die Geburt Christi.

7. fol. 48ᵛ: Μηνὶ δεκεμβίω κε΄. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου ἀρχιεπισκόπου καισαρείας καππαδοκίας λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ Χριστοῦ. (Migne Patr. gr. Tom. 31 col. 1457 ff.)

8. fol. 55ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίω κε΄. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τὴν ἐπὶ αὐγούστου καίσαρος γενομένην καὶ εἰς χριστοῦ γέννησιν. (Migne Patr. gr. Tom. 49 col. 351 ff.)

Convolut IV.

39 Blätter. Perg. XIII. Jh., zweispaltig geschrieben, 26 Zeilen auf der Seite, verstümmelt, aber so weit vorhanden wohl erhalten.

Theile der Homilien des Chrysostomus über das Evangelium des Johannes.

fol. 1 beginnt: ... καὶ πάντα ὁμοῦ διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης κατασκευάζει innerhalb Orat. 34. (Migne, Tom. 59 col. 195 med.) Schluss auf fol. 4ʳ.

fol. 4ʳ: Ὁμιλία λε΄. Schluss auf fol. 9ᵛ.

fol. 10ʳ: Ὁμιλία λϛ΄. Schluss auf fol. 14ᵛ.

fol. 14ᵛ: Ὁμιλία λζ΄. Schluss auf fol. 19ʳ.

fol. 19ᵛ: Ὁμιλία λη΄. Zwischen fol. 24 und 25 fehlt ein Blatt, von fol. 26—29 die obere Hälfte; die Predigt schloss fol. 28ʳ col. 1.

fol. 28ʳ col. 2: Ὁμιλία λθ΄. Schluss fol. 36ᵛ. Zwischen fol. 33 und 34 und fol. 35 und 36 fehlt je ein Blatt.

fol. 36ᵛ: Ὁμιλία μ΄. Schliesst fol. 37ᵛ verstümmelt.

fol. 38. 39 bilden eine Lage eines Quaternio, welche mit dem Schlusse der 41. Predigt beginnt, fol. 38ʳ col. 2 beginnt Orat. 42, fol. 39 enthält ein Fragment derselben Rede.

280.

Codex graec. fol. 44.

Kapsel mit Resten verschiedener Handschriften des Insel-Klosters im Egerdir-See.

Convolut I.

86 Blätter. Perg. XII.—XIII. Jh., zweispaltig, 33 Zeilen auf der Seite.

Am äusseren Rande durch Nässe erheblich beschädigt. Auf dem ersten und letzten Blatte jedes Quaternio eine Ziffer; die Bezifferung beginnt auf dem zweiten mit ιζ΄, die Nummer des ersten nicht kenntlich.

1. fol. 1ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ (d. h. December) ζ΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀμβροσίου ἐπισκόπου μεδιολάνων. Beg.: Οὐαλεντινιανὸς μετὰ τελευτὴν ἰοβιανοῦ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας διαδεξάμενος κ. τ. λ. Schluss verstümmelt fol. 8ᵛ: καὶ ἅπαντα τὰ μέλη λελωβημένων. παντοδαπὴν ἐποιεῖτο φροντίδα. (Ambrosii opera ed. Migne Patrol. lat. 14, col. 45.)

2. fol. 9ʳ beginnt verstümmelt des Metaphrastes Leben des Menas Hermogenes und Eugraphus. (Migne Patr. gr. Tom. 116 col. 368 ff.) Beg.: ... τῆς ἀνδρίας ἐποιεῖτο τὸν δῆμον τοῖς ἑαυτοῦ νεύμασι ib. col. 385 B. Schluss fol. 24ᵛ.

3. fol. 24ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν δανιὴλ τοῦ στυλίτου. (Migne ib. col. 969 ff.) Schluss fol. 54ᵛ. Es fehlen: ein Blatt zwischen fol. 32 und 33, ein Blatt zwischen fol. 38 und 39, ein Blatt zwischen fol. 46 und 47.

4. fol. 54ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ σπυρίδωνος. (Migne ib. col. 417 ff.) Schluss auf fol. 62ᵛ. Zwischen fol. 60 und 61 fehlen 4 Blätter. Hinter fol. 62 eine Lücke von 3 Blättern und einem Quaternio.

5. fol. 63ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ΄. Μαρτύριον τῶν ἁγίων. εὐστρατίου. αὐξεντίου. εὐγενίου. μαρδαρίου καὶ ὀρέστου. (Migne ib. col. 468 ff.) Schluss fol. 83ʳ.

6. fol. 83ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως λόγος πῶς ἀπὸ

τῆς βηθλεὲμ ὁ μὲν ματθαῖος εἰς αἴγυπτον ἱστορεῖ, ὁ δὲ λουκᾶς εἰς ἱερουσαλὴμ κἀκεῖθεν εἰς ναζαρὲτ πρὸς τῶν γονέων φέρεσθαι τὸν ἰησοῦν. (Unecht). Beg.: Τοῦ ματθαίου τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν γένεσιν ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας ἀναγράψαντος γεγονέναι κ. τ. λ. Schluss fol. 86ᵛ verstümmelt: καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν ἴδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἔστη οὗ ἦν .....

Convolut II.

72 Blätter Perg. XIII. Jh., zweispaltig, 35 Zeilen auf der Seite.

Durch die Nässe ist die untere Ecke der Handschrift mit einem Theile der äusseren Columne zerstört, auch sonst vielfach die Schrift undeutlich geworden.

1. fol. 1ʳ beginnt verstümmelt eine Predigt über Ev. Matth. XXVI, 39 „πάτερ εἰ δυνατὸν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο" mit den Worten ... ἐθεράπευσα ὅτι λεγεῶνας δαιμόνων ῥήμασιν ἐφυγάδευσα. Schluss fol. 3ʳ: .. εἴπαμεν τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου ἀλλ' οἰκονομία θεϊκῇ ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

2. fol. 3ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντίας τῆς κύπρου λόγος εἰς τὴν θεώσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου κ. τ. λ. (Epiphanius Tom. V p. 9 ed. Dind.)

3. fol. 13ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου ναντζιανζοῦ τοῦ θεολόγου ὁμιλία εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα. (Gregor. Naz. Or. 1. Migne Patr. Gr. Tom. 35, col. 396 ff.)

4. fol. 14ᵛ: Εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν καὶ εἰς τὸ ἔαρ καὶ τὸν ἅγιον μάρτυρα μάμαντα. (Gregor. Naz. Or. 44 ib. Tom. 36, col. 608 ff.)

5. fol. 18ᵛ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ὁμιλία εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. (Migne Patrol. gr. Tom. 62 col. 727 ff.)

6. fol. 21ᵛ: Γρηγορίου πρεσβυτέρου καισαρείας καππαδοκίας ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους τι' καὶ η' ἁγίους πατέρας καὶ εἰς τὸν ἐν ἁγίοις καὶ εὐσεβέστατον αὐτοκράτορα κωνσταντῖνον. (Migne Patr. Gr. Tom. 111 col. 420 ff.)

7. fol. 29ᵛ: Μηνὶ ἀπριλλίῳ κγ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος γεωργίου. Anfang verstümmelt. Schluss: ἐγὼ δὲ πασικράτης ὁ δοῦλος τοῦ ἁγίου γεωργίου ἀκολουθεῖσα τῷ ἐμῷ δεσπότῃ ἐπὶ πᾶσι τὰ παρόντα ὑπομνήματα συνέταξα καὶ μακάριος ὁ πιστεύσας χριστῷ τῷ ἀληθινῷ θεῷ καὶ σωτῆρι ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα κ. τ. λ. (Vgl. Acta (Sbornik) Acad. Petropolit. XXI, 2 (1881) p. 189 ff.)

8. fol. 38ʳ: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀθλοφόρου προκοπίου. Beg.: Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους βασιλεύοντος διοκλητιανοῦ τοῦ τυράννου καὶ τῇ λαγνείᾳ ἐκβακχεύοντος κ. τ. λ. Schluss: καὶ κατελθόντες οἱ χριστιανοὶ λαβόντες αὐτοῦ τὸ ἅγιον σῶμα κατέθεντο ἐν τόπῳ σεμνῷ δοξάζοντες πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

9. fol. 54ʳ: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος παντελεήμονος. Beg.: Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ παρανόμου Μαξιμιανοῦ πολλῶν τε καὶ πλειόνων τὸ ζῆν ὑπερειδόντων κ. τ. λ. Schluss: καὶ πᾶν τὸ πλῆθος νικομηδέων ἰδόντες τὴν τοῦ σώματος λευκότητα. ὅτι ἀντὶ αἵματος γάλα ἔρρευσε καὶ τὴν τοῦ φυτοῦ καρποφορίαν ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ καὶ πολὺς ὄχλος ἐπίστευσεν ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ᾧ ἡ δόξα κ. τ. λ.

10. fol. 64ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ ἁγίους μάρτυρας. Beg.: εὐκαίρως ἂν εἴποιμι. Fehlt in den Ausgaben.

11. fol. 66ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου γεναμένου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. (Chrysost. Opp. Tom. VII p. 339 ed. Savil.)

12. fol. 68ʳ: Πρεσβυτέρου ἰωάννου καὶ ἁμαρτωλοῦ μοναχοῦ δαμασκινοῦ δούλου τῶν δούλων τοῦ χριστοῦ τῆς παλαιᾶς λαύρας εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὑπερένδοξον κοίμησιν καὶ μετάστασιν τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας. (Migne Patr. Gr. Tom. 96 col. 722 ff.) Schluss: καὶ ᾠδαῖς ἀγγελοπρεπέσιν ὑμνούντων τὴν θεομήτορα τί δὲ οἱ παρε..... (ib. col. 737 A.)

Convolut III.

58 Blätter. Perg. XII. Jh., zweispaltig, 30 Zeilen auf der Seite.

Die äussere Columne ist fast ganz durch Feuchtigkeit zerstört.

1. fol. 1r: Schluss von Metaphrastes' Leben des heil. Indes und der Domna (Migne Patrol. Tom. 116 col. 1037 ff.) Beginnt mit den Worten: χειμάρρους κατὰ ληΐων φερόμενος (ib. 1068 C.)

2. fol. 9r: Βίος καὶ [πολιτεία τοῦ] ὁσίου πατρὸς ἡ[μῶν καὶ ἀρ]χιμανδρίτ[ου μαρκέλ]λου μονῆς τῶν [ἀκοι]μήτων. (Migne ib. col. 705 ff.)

3. fol. 32v: Μηνὶ τῷ αὐτῷ λα'. (December). Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μελάνης τῆς ῥωμαίας. (Migne ib. col. 753.) Schliesst auf fol. 56v col. 1.

fol. 56v col. 2 ist derartig verloschen, dass von dem Folgenden nichts zu erkennen ist. Die beiden letzten Blätter, fol. 57. 58, welche an fol. 56 festkleben, bilden die innere Lage eines Quaternio.

4. fol. 57 beginnt mit dem Schlusse von Metaphrastes' Leben der heil. Eugenia (Migne ib. col. 609 ff.) von den Worten ab: .. δὲ παρθένοις προπεμπομένη φαιδραῖς (ib. col. 649 D.)

5. fol. 57r col. 2: τῇ αὐτῇ ἡμέρα (26. Dec.): Τοῦ ἐν ἁγίοις π[ατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ] χρυσοστόμου εἰς τὸν μακάριον [φιλογόνιον] γενόμενον ἀπὸ [δικολόγου] ἐπίσκοπον κ. τ. λ. (Migne Patrol. gr. Tom. 48 col. 747 ff.) Schluss: καὶ τῇ τῆς οἰκείας δόξης λαμπρότητι κοσμοῦντα τοὺς συνόντας ἅπαντας (ib. col. 750 med.)

Convolut IV.

Kleine Reste von 3 verschiedenen Handschriften.

1. Ein Quaternio des XII. Jh., zweispaltig mit 37 Zeilen auf der Seite.

Beg.: Μηνὶ ὀκτωβρίῳ [κς']. μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλωμάρτυρος δημητρίου. — Μαξιμιανὸς ὁ καὶ ἐρκούλιος ὑποτάξας γότθους καὶ σαυρωμάντας κ. τ. λ. (Migne Patr. gr. Tom. 116 col. 1174 ff.) — fol. 4r: Θαύματα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος δημητρίου. περὶ τῆς αἰτήσεως τῶν ἁγίων καὶ πανσέπτων αὐτοῦ λειψάνων. (5. Wunder bei Migne ib. col. 1240.) fol. 5r: β'. περὶ ὀνησιφόρου τοῦ παραμωωναρίου. (7. Wunder ib. col. 1248.) fol. 6v: γ'. περὶ τῆς ἐν λιμῷ προνοίας τοῦ μάρτυρος. (8. Wunder ib. col. 1252.) fol. 7v: δ'. περὶ τοῦ τὴν αἱμόρροιαν ἔχοντος. (2. Wunder ib. col. 1220); schliesst verstümmelt kurz vor dem Ende der Erzählung.

2. Die beiden inneren Lagen eines Quaternio, XII. Jh., zweispaltig mit 33 Zeilen.

Legenden der Heiligen Cosmas und Damianus. Beginnt verstümmelt in der Geschichte einer vom Teufel versuchten Frau in einer Örtlichkeit Pharemman: . . . παυτῶν . . . μένων ἀπιέναι ἐπὶ ὁδὸν μακρὰν ἦλθεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Schluss fol. 1v: διὰ τοῦτο αἰνῶ καὶ δοξάζω σε τὸν ἐπὶ πάντων θεόν. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. fol. 1v: Διήγησεις (sic) περὶ τῶν θαυμάτων τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Beg.: Ἡ σεπτὴ καὶ μεγαλόδωρος τῶν ἁγίων αὕτη σκηνὴ ἀνεξάντλητος καὶ ἀκατάληπτος καὶ ἀένναος πηγῆ. — fol. 2r: Περὶ τοῦ ὑδεριῶντος. fol. 3v: θ' (sic) Περὶ τῆς τὸν κάρκηνος (sic) ἐχούσης ἑβρέας. fol. 4v: γ'. Περὶ τοῦ τὴν δυσουρίαν ἔχοντος. (Vgl. Wagnereckius. Syntagma de tribus sanct. anargyr. Cosmae et Damiani nomine paribus.)

3. Eine Lage eines Quaternio, XII. Jh., zweispaltig mit 36 Zeilen.

Stück der Διήγησις ὠφέλιμος am Feste der ἀκάθιστος. (Migne Patr. gr. Tom. 106 col. 1336 C.) Das Fragment beginnt gleich hinter dem Anfang: βαρείας πᾶσαν τὴν ὑπὸ ῥωμαίους ἑώαν καταδραμεῖν. fol. 1 schliesst: τὰ πέριξ τῆς χαλχηδόνος καὶ γειτνιάζοντα καὶ . . . ib. 1337 D. fol. 2 beginnt: τὰ τοῦ φυράματος προσμάττοντες ἐξοπτῶντες κλιβάνῳ ἤσθιον ib. 1349 A fin.; schliesst: ὑψώσαντες οὖν τὴν φωνὴν ἐπαυτῶν. καὶ τὰς φρένας . . . ib. 1352 C.

281.

Codex graec. fol. 45.

Kapsel mit Handschriften-Resten aus dem Egerdir-Kloster.

I. 64 Blätter. Perg. XI.—XII. Jh., zweispaltig, 31 Zeilen auf der Seite.

Theile der Predigten über die Genesis des Johannes Chrysostomus.

fol. 1r beginnt: ῥόμης τοῦ λόγου εἰς ταῦτα ἐξενεχθέντες in der 4. Predigt. (Migne, Patrol. gr. Tom. 53 col. 45 sup.)

fol. 4r: ὁμιλία ε'. Schliesst auf fol. 6v, zwischen fol. 5 und 6 fehlen 3 Blätter.

fol. 6v—50v folgen die Predigten no. 6—11. fol. 50v schliesst verstümmelt in der 11. Predigt mit den Worten: ἀλλὰ πολλάκις δυσχεραίνων μετὰ τὸ ἐπι... (ib. col. 95 med.)

fol. 51r beginnt in der 17. Predigt gegen Ende .... δύναμιν ἡμετέραν ἅπαντα εἰς μέσον ὑμῖν προθέντες (ib. col. 147 med.) Es folgen die 18. Predigt und die 19. bis zu den Worten εἰ τοῦτο λογισόμεθα (ib. col. 164 sub fin.) Zwischen fol. 61 und 64 fehlen mehrere Blätter, doch lässt der Zustand der erhaltenen eine nähere Untersuchung nicht zu.

Auf fol. 17r am oberen Rande findet sich folgende Notiz: εἰς τοὺς αψλς' (a. 1736) μηνὴ μαίω ἦλθεν εἰς τὸ νήση ὁ πατριάρχης ἀντιοχείας σίλβεστρος καὶ ἐπέρασεν εἰς τὸ ἀκσεχέρη (Akschehr, das alte Philomelion.)

II. 9 Blätter. Perg. XI. Jh. in zwei Columnen, 30—31 Zeilen.

Fragmente von Predigten des Basilius, nämlich:

1. Von der Predigt περὶ τοῦ μὴ προσηλῶσθαι τοῖς βιωτικοῖς das Ende von den Worten ab: οἱ δὲ ἀτόποις βλέμμασι τε καὶ σχήμασι. (Migne, Patrol. gr. Tom. 31 col. 553 C.)

2. Der Anfang der Predigt ἐν λιμῷ ῥηθεῖσα καὶ αὐχμῷ bis τὴν σ[υμφορὰν ταύτην]. (Ib. col. 304 D—316 A.)

III. Ein Quaternio. Perg. XII. Jh., zweispaltig, 30 Zeilen auf der Seite.

Die Handschrift enthielt Predigten des Basilius. fol. 1 beginnt in der Predigt auf den 28. Psalm etwa mit den Worten: γέμοντα ῥήματα ἀπαγγέλλει. (Migne Tom. 29 col. 301 B fin.)

fol. 2v: Z'. Εἰς μέρος τοῦ κη' ψαλμοῦ ἑτέρα ἑρμηνεία. (Migne Tom. 30 col. 72 D ff.)

fol. 7r: H'. Εἰς τὸν κθ' ψαλμόν. (Migne Tom. 29 col. 305 B ff.) Schluss: καὶ πάλιν ἰακώβ· ἐβοήθησε... (ib. col. 309 C.)

IV. Die 3 inneren Lagen eines Quaternio, XII. Jh., zweispaltig, meistens 34 Zeilen auf der Seite.

1. fol. 1r beginnt verstümmelt in dem Leben der Maria Aegyptiaca mit den Worten: ἐπὶ τὸ βάθος τῆς ἐρήμου αὖθις ἐξέδραμεν. Act. Sanct. April I App. p. XIX col. 2 oben.

2. fol. 4r: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλωμάρτυρος γεωργίου. Beg.: Ἡ μὲν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ πρ[οαι]ώνιος βασιλεία οὔ[τε....] ἡμερῶν οὔτε ζωῆς τέλος.... Acta (Sbornik) Academ. Petropolit. XXI, 2 (1881) p. 189. Schluss: αἱ οὖν τιμαί σου σὺν σοὶ ἔσονται καὶ αἱ ἐπαγγελίαι σου τοῖς πειθωμένοις σε.

V. 10 Blätter (Blatt 1 und 8 eines Quaternio und ein ganzer Quaternio). Perg. XII. Jh., zweispaltig, 33—36 Zeilen.

1. fol. 1 enthält ein Fragment des Lebens der heil. Maria Aegyptiaca Act. Sanct. April Tom. I App. p. XIX col. 1 gegen Ende ... ἐν ᾗ κατοικεῖς bis col. 2 gegen Ende: καὶ δεῖ ὁρᾷ αὐτὴν τῷ σημείῳ τοῦ σταυροῦ....

2. fol. 2 beginnt verstümmelt ein Leben der 40 Märtyrer in Sebaste .... [πε]ριταθέντα τὰ σώματα αὐτῶν. διερρήγνυντο. εἰς δὲ τῆς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεσσαράκοντα λειποτακτήσας προσέφυγεν τῷ βαλανίῳ. Es schliesst nach einem Bericht über die Auffindung der Todten durch eine Vision des Bischofs Blasius: συνεδοξάσθησαν τῷ χριστῷ μνήμην τῷ βίῳ καταλιπόντες. ἐπὶ σωτηρία πάντων τῶν πιστευόντων εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

3. fol. 4r: Σάββατον τοῦ λαζάρου. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν τετραήμερον λάζαρον. (Migne, Patrol. gr. Tom. 48 col. 779.)

4. fol. 8r: κυριακὴ τῶν βαΐων. Τοῦ ἐν αγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ βαΐα. (Migne Tom. 59 Spur. col. 703.) Schluss verstümmelt: ὁ προφήτης ἠσαΐας λέγων (ib. col. 706.)

Hinter dem Schluss des Lebens der 40 Märtyrer, auf fol. 4r unter der ersten Columne, findet sich folgende Bemerkung jüngerer Hand: τὸ παρὼν χάρτι ενιεὶς στὸ μοναστïρι πησυδίας ἀντιοχείας ? ? ? παραχοίρου νικολάου ιερεως μοναχοῦ κλοπηος δε στερίσι αὐτοῦ ἀφόριμμένος. Unter Columne 2 γεράσιμος ιερωμοναχος.

VI. 10 Blätter. Perg. XIII. Jh., zweispaltig, 30 Zeilen.

Fragmente eines Evangeliariums der Woche τῆς τυροφάγου, des Festes des heil. Theodor (7. Febr.) und der 3. 4. und 5. Fastenwoche.

VII. Die innere Lage eines Quaternio einer Handschrift des XIII. Jh., zweispaltig, 31 Zeilen auf der Seite.

Enthält Fragmente von Werken des Ephraim Syrus. Beginnt verstümmelt: ... τὰ κύματα προσκρούειν τῷ ἐμῷ πλοίῳ. = De Humilitate Capita C, gleich nach Anfang des 96. Capitels. Tom. I p. 331 C ed. Ass. Mit diesem ist das 97. ohne Absatz verbunden; als Capp. 97. 98 folgen Capp. 98. 99 der Ausgabe, als Cap. 99 der Anfang von Cap. 100 bis ματαιότης τὸ πρᾶγμα γίνεται p. 334 A Schluss. Cap. 100 wird von der Fortsetzung gebildet, schliesst aber: ἡ δὲ κακοήθεια οἶδας τί ἐστι, πάθος πονηρὸν ὃ ὁ κύριος καταργήσει. εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμὴν = p. 334 B Schluss. — Es folgt: Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ τέλειον εἶναι τὸν μοναχόν Tom. II, 411, bricht aber nach 4 Zeilen ab.

VIII. Reste einer Predigt-Handschrift des X.—XI. Jh., zweispaltig, mit 36 Zeilen auf der Seite.

Es sind meistens nur einzelne Blätter oder Blattfragmente erhalten. Grössere Stücke sind darunter von Pseud-Epiphan. εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου (Tom. IV, 2 p. 9 ff. ed. Dindorf) und von Gregor von Nazianz's ὁμιλία εἰς τὸ πάσχα (Migne, Patr. graec. Tom. 36, col. 629 Cff.). Ferner Stücke von Gregor. Nyssenus εἰς τὸ πάσχα (Migne, Patr. Tom. 46 col. 681 ff.) und von folgenden Predigten des Chrysostomus: In pascha, Migne Tom. 50 col. 821 ff. In pascha, Tom. 52 col. 765 ff. In Samaritanam, Tom. 59 col. 535 ff. In paralyticum, Tom. 48 col. 801 ff. In caecum natum, Tom. 59 col. 543 ff. In apostolum Thomam, Tom. 59 col. 681 ff. De proditione Judae I, Tom. 49 col. 371 ff. Quod Christus discipulis pedes lavit (unecht, nicht in die Werke aufgenommen). De cruce et latrone I, Tom. 49 col. 399 ff. Den Schluss bildete eine Predigt, welche die Unterschrift trägt: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὸ μεσούσης τῆς ἑορτῆς ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ καὶ εἰς τὸν μελχισεδέκ. Tom. 61 col. 739. 2 Blätter sind nicht festzustellen.

282.

Codex graec. fol. 46. Kapsel mit einer aus dem Einbande gerissenen, vorne und hinten verstümmelten Pergamenthdschr. des XII. Jh. von 282 Blättern, von denen die ersten und letzten stark zerstört, ein grosser Theil der übrigen am oberen Rande durch Nässe angegriffen und zusammengeklebt ist.

Die Handschrift enthält ein Menaeum, die ersten Blätter Reste aus den letzten Tagen des September. Auf fol. 3v beginnt der October. Zwischen fol. 49 und 50 ist eine Lücke; der Schluss des 30. und der ganze 31. October und 1. November sind verloren. fol. 50r beginnt mit dem 2. November, fol. 92r mit dem 1. December, fol. 153r mit dem 1. Januar, fol. 211r mit dem 1. Februar. Die letzten verstümmelten Blätter enthalten die Liturgie des 12. und 13. Februar.

283.

Codex graec. fol. 47. Kapsel mit einer Pergamenthdschr. des XII. Jh., lose im Originalband hängend und am Ende verstümmelt. Auch diese Handschrift hat durch Nässe stark gelitten, und ganze Lagen sind fast unlöslich zusammengeklebt.

Die 175 Blätter enthalten ein Menaeum, welches mit dem Februar beginnt; auf fol. 63ʳ folgt der März, auf fol. 128ʳ der April. Die Handschrift schliesst in der Liturgie des 23. April.

284.

Codex graec. fol. 48.

Kapsel mit verschiedenen Fragmenten.

I. Reste einer Papierhdschr. des XVII. Jh. in Quarto, 116 Blätter.

Die Handschrift enthält 64 numerirte Capitel theologischen Inhalts in Griechischer Vulgärsprache. Am Anfang ist sie verstümmelt, auch im Innern einzelner Blätter beraubt. Das Erhaltene beginnt mit einer Erklärung der 10 Gebote und zwar auf einem losen, fälschlich als 14. bezeichneten Blatt mit der Erklärung des 5. Gebots, welche das 16. Capitel des Ganzen bildete. Beg.: Μεγάλη ἁμαρτία ἔναι νὰ λύσῃ τηνὰς τὸ ἕμα τοῦ πλησίουτου εἰς τὴν γὴν.

fol. 7ᵛ als Capitel 23: Ἀναστασίου ἀρχιἐπισκόπου, θεοῦ πόλεως ἀντῇ ὀχίας· ὁ θεὸς λέγει, διὰ τοῦ προφήτου ἀγγέου. ἐμένα αἶνε τὸ χρισάφη καιτὸ ἀργύριον, καὶ δίδωτο ὅπου θέλω, τάχα λοιπὸν οἱ πλούσιοι, ἀπὸ τὸν θεὸν πλουτοῦν. = Anastasii Sinaitae Quaestiones. Qu. XI. Aus demselben Werke ausgezogen sind auch die folgenden Stücke in der Art, dass die von Anastasius citirten Stellen aus den Kirchenvätern etc. meistens als besondere Capitel gezählt werden. Es sind folgende Quaestiones: fol. 16 Qu. XXXV. fol. 21ʳ Qu. LXXIX. fol. 21ᵛ Qu. LXXX. fol. 23 Qu. XV. fol. 26 Qu. LXXXVIII. fol. 29, verstümmelt beginnend, Qu. XL. fol. 30 Qu. LXXXIX. Zwischen fol. 35 und 36 begann die Quaest. CXXX. fol. 38ᵛ Qu. CXIV. fol. 40ᵛ Qu. LXXXIV. fol. 41ᵛ Qu. XVIII. fol. 58ᵛ Qu. XIX. fol. 66ᵛ Qu. CXLIII. fol. 69ᵛ Qu. XLII. fol. 70ᵛ Qu. X. fol. 74ʳ Qu. XCI. fol. 78ᵛ Qu. LXXXVI. fol. 79ᵛ Qu. LXXXIII. fol. 81ʳ (cp. 61): θαυμαστόν, ein Excerpt aus Theodorets Commentar zum Daniel über Nebukadnezar. fol. 82ᵛ (cp. 62): Über den Unterschied von σχέσις und λατρεία. fol. 84ʳ (cp. 63): Excerpt aus Theodoret de prophetiis. (Auch in Anast. Quaest. XVII.) Auf fol. 85ᵛ beginnt Cap. 64 mit der Überschrift: Τοῦ Μωϋσέως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἑξαήμέρου. ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανόν καὶ τὴν γῆν.

Auf fol. 116ᵛ die Notiz: Καὶ τούτο συντοῖς ἄλλοις ἀθανασίου ἱερομονάχου τοῦ εὐτελοῦς ὑπάρχει, welcher eine andere auf dem Rückendeckel entspricht: τῷ παρόντι βιβλίῳ ὑπάρχει ... ἀθανασίου τοῦ τζαγγαρόπουλου.

II. 22 Blätter. Perg. XIII. Jh., zweispaltig mit 24 Zeilen auf der Seite.

Lectionen aus dem alten Testament.

III. 56 Blätter. Perg. XIII. Jh., zweispaltig mit durchschnittlich 32 Zeilen auf der Seite.

Fragmente von Liturgien und Lectionen aus dem alten Testament für die Fastenwoche und die Osterwoche.

IV. 2 Quaternionen, Perg. XII.—XIII. Jh.

Reste eines Menaeum ohne Synaxaria, beginnend mit dem 27. Januar, schliessend mit dem 10. Februar.

V. 12 Blätter. Perg. XII. Jh., zweispaltig geschrieben, das obere Viertel der Blätter durch Nässe zerstört.

Fragmente eines Menaeum des April mit den Synaxarien.

VI. 155 Blätter. Pap. XIV. Jh., zweispaltig, 32 Zeilen auf der Seite, durch Nässe stark beschädigt, so dass ein Drittel der Blätter fast unleserlich und stark brüchig geworden.

Die Handschrift enthält die Liturgien der Gottesdienste in der Fastenzeit; das Erhaltene umfasst die Zeit von Montag der ersten Woche (verstümmelt beginnend) bis zum Sonnabend vor Palmsonntag.

285.

Codex graec. fol. 49. Perg. cm. 31 × 24,2. XI. Jh.

Die Handschrift ist aus dem Einbande gerissen und am Anfang und Ende verstümmelt,

der Rest wohlerhalten und nur am äussern Rande leicht beschädigt, ausser fol. 1, welches stärkere Verletzungen hat und fol. 80v, fol. 81r, welche stark abgerieben und daher schwer leserlich sind. Die Handschrift ist sehr sorgfältig geschrieben, regelmässig mit 20 Zeilen auf der Seite, die Hauptabschnitte am Anfange mit Bändern von bunten Arabesken auf Goldgrund geziert. Sie ist liturgischen Inhalts, im ganzen Umfange mit der byzantinischen Notation versehen. Sie enthält folgende Stücke:

1. fol. 1r: Στιχηρὰ ἰδιόμελα für die Feste des Jahres. Es fehlen am Anfange die Monate September — November und die ersten Tage des December. Die Handschrift beginnt in den στιχηρὰ ἰδ. des Tages des heil. Nicolaus (6. Dec.) Schluss mit dem 31. August fol. 89v.

2. fol. 90r: Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἀρχόμενα ἀπὸ τῇ κυριακῇ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων. Schluss fol. 158r.

3. fol. 158v: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προσομοίων στιχηρῶν τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς· ποίημα θεοδώρου καὶ ἰωσὴφ τῶν αὐταδέλφων. Schluss fol. 164v, am Ende dieser Seite ein Zusatz von jüngerer Hand.

4. fol. 165r: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἑωθινῶν. ποίημα λέοντος δεσπότου. Schluss fol. 167r.

5. fol. 167r am Ende: Στιχηρὰ ἀναστάσιμα τῶν η' ἤχων. κατὰ στίχον. ἐν δε τοῖς θεότοκίοις ἰωάννου μοναχοῦ. Schluss fol. 181v med.

6. fol. 181v med.: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἀναβαθμῶν. Schluss fol. 184r.

7. fol. 184r: Ἀρχὴ τῶν δογματικῶν στιχηρῶν εἰς τοὺς ὀκτῶ ἤχους. In diesem Abschnitt schliesst die Handschrift verstümmelt im ἦχος πλάγιος β'; es fehlt der Schluss dieses, und die beiden letzten ἦχοι ganz.

286.

Codex graec. fol. 50. Perg. cm. 27×20,8. XII. Jh., 231 Blätter im Originalband von dem aber nur die Holztafeln erhalten sind, während die Bekleidung derselben abgerissen ist. Die Blätter 1—22 und 35—58 sind meistens durch Nässe am oberen Rande zusammengeklebt; wo sie auseinandergerissen sind, sind die oberen Zeilen der Blätter zerstört oder unleserlich; ebenso sind fol. 59—94 am oberen Rande durch Nässe beschädigt. fol. 23—34 sind bis auf einen kleinen Rest ausgerissen und mit Ausnahme eines Blattes verloren. fol. 116 und 121—23 sind so stark beschnitten, dass einzelne Buchstaben weggefallen sind. Der Rest der Handschrift ist, abgesehen davon, dass hie und da die Schrift in Folge von Nässe verblasst ist, wohl erhalten. Am Ende fehlen etwa zwei Blätter.

Der Inhalt der Handschrift ist liturgisch, und zwar enthält sie die sogenannte παρακλητική oder ὀκτώηχος μεγάλη. fol. 22v schliesst mit dem τροπάριον der ᾠδή ζ' des ἦχος α' der Donnerstags-Liturgie, fol. 35r beginnt mit den letzten Worten der ᾠδή α' des ἦχος β' der Liturgie des Dienstags. Das Dazwischenliegende ist verloren, ausser einem Blatte, welches den Schluss der ᾠδή ς' und die ᾠδαὶ ζ' und η' der Freitags-Liturgie im ἦχος α' enthält. Der ἦχος γ' beginnt fol. 60r, der ἦχος δ' fol. 92r, der ἦχος πλάγιος α' fol. 123v, der ἦχος πλάγιος β' fol. 153r, der ἦχος βαρύς fol. 184r, der ἦχος πλάγιος δ' fol. 209v. Die Handschrift bricht ab gegen Ende der ᾠδή ε' der Samstags-Liturgie.

287.

Codex graec. fol. 51. Perg. cm. 31,5×23. XII. Jh. 272 Blätter zweispaltig, 26—30 Zeilen auf der Seite, in der Mitte und am Ende verstümmelt. Die Blätter 214—236 sind jüngere Einlage an Stelle einer Lücke, auf der eine Hand des XVI. Jh. die Blätter 214 u. 215 mit den ἕνδεκα εὐαγγέλια ἑωθινά zu beschreiben begonnen hat. Fol. 216—236 sind leer. Die obere Hälfte von fol. 1r und ein kleiner Raum vor der zweiten Columne von fol. 106v (beim Beginn eines neuen Abschnitts) sind für bildliche Verzierung frei gelassen, die jedoch nicht ausgeführt ist. Aus demselben Grunde ist wohl fol. 40v unbeschrieben.

Die Handschrift enthält die Lectionen aus den Evangelien für alle Tage des Jahres.

fol. 1: Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ πάσχα.

fol 41r Überschrift: Ἀρχὴ τῶν καθημερινῶν εὐαγγελίων τοῦ ματθαίου.

fol. 106ᵛ: Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ νέου ἔτους. Auf das Evangelium des Sonnabends vor Ostern folgen:

fol. 213ʳ: Lectionen bei besonderen Vorkommnissen, welche fol. 213ᵛ verstümmelt abbrechen.

fol. 237ʳ beginnen verstümmelt die Lectionen für die Feste der Heiligen mit dem 24. December, schliessen mit dem 31. August.

fol. 263ʳ: Εὐαγγέλια ἀναστάσιμα ἑωθινά ια.

fol. 270ᵛ: Evangelien-Lectionen bei besonderen Unglücksfällen (Erdbeben, Krieg, Dürre).

fol. 272ʳ: Εὐαγγέλια τῶν παννυχίδων τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

fol. 272ᵛ. Folgende Notiz über die Schicksale der Handschrift:

Ἤλιφε τέλος βίβλος ἴδε σὺν πόθῳ
χειρὶ γραφεῖσα τοῦ πανευτελεστάτου
κλήσει δὲ θωμά, βατμίδος διακόνων.
ἅπαντες οὖν βλέποντες αὐτῆν τῆν βίβλον
εὐχῆν ἐπισάξατε τὸ γεγραφώτη.
καὶ ἄφεσιν ἕξεται τῶν ἐπταισμένων.
καὶ μακαρισμὸν ἐκ πόθου νήμαται μοι. +

Ἐγράφη δὲ τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον ὁ
λοχρονικὸν. διὰ χειρὸς θωμᾶ διακόνου
καὶ πρὸσμοναρίου τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ ἐλε
ήμονος τοῦ ἐ[ν] τὸ χωρίω τράχωνα τὸ
πολιτικῶ λευκουσίας. ἠγοράσθη δὲ ἐκ
συνεργείας. καὶ πολλοῦ πόθου. τῶν θε
οσεβεστάτων ἱερέων τοῦ χωρίου σηβούρεως
τοῦ τε κυροῦ παπὰ λέωντος. καὶ τοῦ κυροῦ παπὰ
ὀλυμπίτου καὶ τῶν δὲ λοιπῶν θεοσεβεστάτων
ἱερέων καὶ τῶν φιλοχρίστων οἰκοδεσποτῶν τοῦ αὐτοῦ
χωρίου τοῦ τε κυροῦ θεὸδώρου τοῦ κονταρτ ...
καὶ τῶν δὲ λοιπῶν ὃν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς

Καὶ ἐτέθη εἰς τὸν πάνσεπτον αὐτῶν
ναὸν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν
θεοτόκου τῆς σηβουριατίσσης ὑπερῶν ἄφεσιν
.... καὶ τῶν αἰωνίων
ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν ὁ θεὸς συγχωρῆ αὐτοὺς.
ὁ δὲ βουληθεὶς ἆρε αὐτῶ κλεπ' ἐκ τοῦ ναοῦ
...... μετὰ τῶν ἱεροσύλων συντάξαι
αὐτὸν ὁρῶ καὶ μετὰ ἰούδα τοῦ προδότου.
ἐγράφη δὲ καὶ ἐπληρώθη καὶ ἐτέθη εἰς τὸν
πάνσεπτον ναὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς ση
βουριατίσσης μηνὶ ἰαννουαρίω θ'
ἔτους ,ςψα' ἰνδ. ια' (9. Jan. 1193)

Alter Einband, Holzdeckel mit rothem Sammtüberzug und grüner Einfassung.

Von einem Inselgriechen durch Vermittlung des Herrn Hoffmann in Paris Quai Voltaire 33 im Juni 1880 angekauft zusammen mit fol. 52—54; Qu. 53—65; Oct. 7—9.

288.

Codex graec. fol. 52. Perg. cm. 29×22,5. XII. Jh. 228 Blätter, zweispaltig, 27 Zeilen auf der Seite. fol. 1—9 von späterer Hand ergänzt. Von dem Originalband, Holzdeckel mit rother Seide und grüner Einfassung, ist der vordere Deckel erhalten.

Die Handschrift enthält für alle Tage des Jahres mit Ostern beginnend bis fol. 145ᵛ die Evangelien-Perikopen.

fol. 146ʳ: Εὐαγγέλια ιβ' τῶν ἁγίων παθῶν.

fol. 161ʳ: Εὐαγγέλια λεγόμενα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ παρασκευῇ εἰς τὰς ὥρας.

fol. 168ʳ ff.: die Evangelien-Perikopen für die Feste der Heiligen vom 1. September ab. Schluss fol. 217ᵛ.

fol. 218ʳ: Εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα ια'.

fol. 221ʳ: Εὐαγγέλια ἀναγινωσκόμενα εἰς διαφόρους μνήμας καὶ λειτουργίας καὶ παννυχίδας τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἃς πολλάκης ποιεῖ. Schluss fol. 223ᵛ.

1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

289.

Codex graec. fol. 53. Perg. XI.—XII. Jh., 248 Blätter, zweispaltig, 21 Zeilen auf der Seite, am Ende verstümmelt. Die Überschriften der Hauptabschnitte fol 1ʳ, 49ʳ, 73ʳ, 102ʳ, 166ʳ in Goldbuchstaben mit bunter Randleiste.

fol. 1ʳ: Evangelien-Perikopen für alle Tage des Jahres, beginnend mit der ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ χαροποιοῦ πάσχα.

fol. 166ʳ: Evangelien-Perikopen für die Feste der Heiligen.

fol. 244ʳ: εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα ἕνδεκα. Innerhalb des zehnten derselben bricht die Handschrift ab.

1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

290.

Codex graec. fol. 54. Perg. cm. 30×22,8. XIII. Jh. 96 Blätter von verschiedenen Händen geschrieben, und zwar fol. 1—28, 33—42. 87—96 von einer, fol. 29—32, 43—57, 74—86 von einer zweiten, fol. 58—73 von einer dritten Hand.

Canones der Concilien und Kirchenväter mit dem Commentar des Zonaras.

fol. 1ʳ beginnt verstümmelt: ... νῶσι κατ' αὐτῶν: τούτους ὁ κανὼν ἀφορίζεσθαι κελεύει in der Auslegung des 18. Canon des Ancyranischen Concils (p. 298 C der Ausgabe Paris 1618.)

fol. 3ᵛ: Κανόνες τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ συνόδου. (ib. p. 302 A.)

fol. 9ʳ: Κανόνες τῆς ἐν Γάγγρᾳ συνόδου. (ib. p. 310.)

fol. 17ʳ: Κανόνες τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ συνόδου. (ib. p. 321.) Zwischen den fol. 23 und 24 ist ein Blatt ausgefallen.

fol. 29ᵛ: Κανόνες τῆς ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Καπατιανῆς Φρυγίας συγκροτηθείσης συνόδου. (ib. p. 336.) (Lücke von 2 Blättern zwischen fol. 41. 42).

fol. 42ʳ: Κανόνες τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου. (ib. p. 362.) (Es fehlen 1 Blatt zwischen fol. 42. 43, 4 Blätter zwischen fol. 43. 44, 1 Blatt zwischen fol. 44. 45.)

fol. 49ʳ: Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγένῃ συνόδου. (ib. p. 384.) (Lücke von 1 Blatt zwischen fol. 58 und 59.) Schluss mit dem Ende des κανὼν νζ' (p. 438 fin.) auf fol. 73ᵛ.

fol. 74ʳ: Ἐκ τῶν πραχθέντων ὑπομνημάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου ἑκατέρου ἀντεχομένου τῆς ἐπισκοπῆς Βόστρων. (Vgl. Mansi Tom. III p. 851.)

fol. 75ʳ: Ἐπιστολὴ τοῦ μακαρίου Διονυσίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Βασιλίδην ἐπίσκοπον.... (Pitra, Juris eccles. Graec. hist. et monum. I p. 541 ff.)

fol. 78ᵛ: Τοῦ ἁγίου Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ μάρτυρος κανόνες φερόμενοι ἐν τῷ περὶ μετανοίας αὐτοῦ λόγῳ ... (Pitra I p. 551 ff.). Lücke von 1 Blatt zwischen fol. 84 und 85. Schluss fol. 86ᵛ.

fol. 87ʳ beginnen verstümmelt die Canones des Basilius mit den Worten ... δὲ τοὺς δι' αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς im 1. Canon. (Pitra I p. 577 ob.) Schluss verstümmelt im 9. Canon gegen Ende: διότι ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι· καὶ..... (Pitra I p. 583.)

1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

291.

Codex graec. fol. 55. Perg. cm. 30,2×23,8. XI. Jh. 76 Blätter, zweispaltig, 24 Zeilen auf der Seite. Da eine alte Quaternionen-Bezifferung mit der Ziffer θ' beginnt, so fehlen am Anfange 8 Quaternionen. Erhalten sind die Quaternionen θ'—ι' (fol. 1—16) ιβ'—ιε' (fol. 23—54) ιζ'—ιη' (fol. 55—70) ganz, von Quaternio κ' die ersten 6 Blätter (fol. 71—76) und ein kleines Restchen des 7. Blattes. Da bei den 6 Blättern fol. 17—22 nicht nur am Anfang und Ende eine Lücke im Texte ist, sondern auch zwischen fol. 19 und 20. so muss ια' nicht einen Quaternio, sondern einen Quinio gebildet haben, dessen äusserste und innerste Lage fehlen. Die Quaternionen ις' und ιθ' sind ganz verloren.

Die Handschrift enthält:

1. fol. 1—70. Fragmente einer Biographie des Euthymius, Erzbischofs von Constantinopel a. 907—12. Das Erhaltene beginnt mit den Worten: μὴν, ἐφίστατο Αὔγουστος καὶ αὐτὸς Βασίλειος ὁ ἄναξ ἐξῄει θηράσων ἐν τοῖς Θρακῴοις μέρεσιν, und schliesst kurz vor dem Ende der Biographie. Herausg. v. de Boor, Vita Euthymii, Berlin 1888.

2. fol. 71—76. Ein Stück von Basilius' ὁμιλία ιγ' προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα beginnend mit den Worten ... δὲ φωτὸς οὔτε ὀφθαλμὸς τὰ ἑαυτοῦ καθορᾷ (Migne Patrol. gr. Tom. 31 col. 424 C.) Schluss: ἡδονὴ μήτηρ τῆς ἁμαρτίας· ἡ δὲ ἁμαρτία τὸ κέντρον ἐστὶ τοῦ θανάτου. ἡδονὴ τροφὸς τοῦ αἰωνίου (ib. col. 436 A.)

Die Handschrift gehört zu den von Prof. Hirschfeld aus Kleinasien mitgebrachten (vgl. No 43).

292.

Codex graec. fol. 56. Perg. cm. 30×21,7. XIII. Jh., mit vielen jüngeren Ergänzungen verlorener Blätter auf Papier. 186 Blätter, von denen ergänzt sind: 1—10. 17. 27. 35. 36. 44. 47. 58. 61. 63—65. 100. 116. 120. 129. 135. 153. 162. 164. 172. 176. 178. 180. 184. 185. Die Blätter 144 und 186 sind von oben nach unten durchschnitten und die äussere Hälfte fehlt.

Die Handschrift enthält ein Menaeum der Monate April und Mai. Von der ersten Ergänzung ist ein Blatt verloren, da die Handschrift in der 3. Ode des 1. April anfängt. Der Monat Mai beginnt auf fol. 94ᵛ, schliesst auf fol. 185ᵛ. fol. 186, nur halb erhalten, enthält den Anfang der Liturgie des 12. Mai (vgl. das ergänzte fol. 129).

Die Handschrift ist im November 1882 in der Auction der Sunderland (Blenheim) Bibliothek angekauft. Vgl. den Auctionskatalog Part IV. No 8342.

293.

Codex graec. fol. 57. Perg. cm. 30×22. XII. Jh. 179 Blätter, zweispaltig, 28—29 Zeilen auf der Seite. Sie ist genau beschrieben von V. Rose, Leben des heil. David von Thessalonike, Berlin 1887, p. XI ff.

Die Handschrift ist vorn verstümmelt und weist auch in ihrem jetzigen Bestande einzelne Lücken auf. Nach den auf dem ersten Blatt einer jeden Lage vorhandenen Quaternionenbezeichnungen, die auf fol. 1 mit θ̄ beginnen, fehlen am Anfang 8 Quaternionen. Ausserdem fehlen je ein Blatt zwischen fol. 32 und 33 und zwischen fol. 38 und 39 (die äussere Lage des 13. Quaternio), je ein Blatt nach fol. 46 (das erste des 15. Quaternio), nach fol. 60 (das letzte des 16. Quaternio), nach fol. 69 (das 2. des 18. Quaternio), nach fol. 83 (das erste des 20. Quaternio), zwei Blätter zwischen fol. 89 und 90 (das letzte des 20. und erste des 21. Quaternio), je ein Blatt nach fol. 98 u. nach fol. 100 (die 3. Lage des 22. Quaternio), 2 Blätter zwischen fol. 113 und 114 (die innere Lage des 24. Quaternio), also in dem ersten und zweiten Theil der Hdschr. (fol. 1—126) insgesammt 12 Blätter. Mit den verlorenen Quaternionen bestand dieser Theil der Handschrift aus 25 Lagen (fol. 127ʳ zeigt die Quaternionenziffer κ̄ς̄). Die 25. Lage (fol. 117—126) zählt 10 Blätter, nämlich einen Quaternio und zwei angeklebte Blätter; die Blätter 125 und 126 sind angeklebt, weil der Schreiber die nächste Schrift mit einem neuen Quaternio beginnen wollte. In den andern Theilen der Handschrift fehlen einzelne Blätter zwischen fol. 128 u. 129, 141 u. 142, 146 u. 147, 154 und 155, 157 und 158, 160 und 161, 173 und 174.

1. fol. 1—118 Reden des Ephraim Syrus. fol. 1ʳ beginnt in der Rede περὶ φόβου τοῦ θεοῦ mit den Worten: ἑαυτὸν ποιήσῃ· καὶ εὑρήσει ἀνάπαυσιν (ed. Assem. I p. 80 B.) — fol. 29ᵛ: τοῦ αὐτοῦ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐμπαθῶς διαγόντων· καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων. am Rande μ̄β̄. Beg.: Ἀγωνιῶ ἀδελφοί μου καὶ φρίττω (ibid. p. 111.) — fol. 35ʳ: τοῦ αὐτοῦ ἔλεγχος αυτοῦ καὶ ἐξομολόγησις (μ̄γ̄). Beg.: Ἐν πολλοῖς ὑμῖν ἀδελφοὶ δοκῶν χρησιμεύειν (ibid. p. 119.) — fol. 54ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν παθῶν. Beg.: θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου (ibid. p. 144.) — fol. 58ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας (μ̄ε̄). Beg.: Ὁ κατελθὼν κύριος ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ πατρός (ibid. p. 148.) — fol. 62ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ κατανύξεως (μ̄ς̄). Beg.: Δοτὴρ πάντων ἀγαθῶν καὶ πηγὴ ἰαμάτων (ibid. p. 154.) — fol. 66ᵛ: λόγος κατανυκτικός. Beg.: Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὄρθρου μίαν (sic) ἀναστὰς (ibid. p. 158.) — fol. 69ʳ: λόγος ἕτερος (μ̄η̄). Beg.: κατανύγηθι ψυχή μου (ibid. p. 161.) — fol. 71ᵛ: τοῦ αὐτοῦ λόγος παραινετικός. Beg.: Πρόσεχε σεαυτῷ ὦ νεότης (ibid. p. 166.) Damit verbunden die Rede εἰς δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ (ibid. p. 167), ohne Absatz beginnend fol. 73ʳ: προσέλθετε, δεῦτε, υἱοὶ φωτός κ. τ. λ. — fol. 77ʳ: τοῦ αὐτοῦ εἰς πατέρας τελειωθέντας (ν̄). Beg.: Τὴν καρδίαν μοῦ ἀλγῶ (ibid. p. 172.) — fol. 80ᵛ: τοῦ αὐτοῦ λόγος ἕτερος εἰς πατέρας τελιωθέντας (ν̄ᾱ). Beg.: Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρα τῇ πρώτῃ καὶ εὐσήμω (ibid. p. 175.) — fol. 84ʳ: ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγος τετρασύλλαβος. Beg.: Νικηθεὶς δὲ κατακράτος ὁ πονηρὸς διάβολος (ibid. p. 181.) — fol. 85ʳ: τοῦ αὐτοῦ λόγος ἑπτασύλλαβος. Beg.: Εἰδότες οὖν ἀδελφοὶ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ (ibid. p. 182.) — fol. 85ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ φόβου ψυχῆς (ν̄β̄). Beg.: Ἐγὼ ἐφραὶμ ἁμαρτωλὸς (ibid. p. 183.) — fol. 89ʳ: εὐχὴ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου ἐφραὶμ διδασκαλίας. Beg.: Ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν (ibid. p. 187.) — fol. 89ᵛ: τοῦ

αὐτοῦ ὑπομνηστικόν (νδ). Beg.: Πᾶσαν ὥραν ἐν νῷ ἔχω τὴν ὀπτασίαν (ibid. p. 188.) — fol. 92ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ ψυχῆς ὅταν πειράζεται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κ.τ.λ. Beg.: Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεταί σοι ἅγιε δέσποτα (ibid. p. 193.) — fol. 97ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ κρίσεως καὶ κατανύξεως (νϛ). Beg.: Δεῦτε πάντες ἀδελφοὶ ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμοῦ (ibid. II p. 50.) — fol. 102ʳ: Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπομονῆς. Beg.: Ὁ βουλόμενος θεῷ εὐαρεστῆσαι (ibid. II p. 326.) Schliesst: ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ δύναμις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν (ibid. p. 333 B.) — fol. 108ʳ: τοῦ αὐτοῦ περὶ μακαρισμῶν καὶ ταλανισμῶν. Beg.: Μακάριοι οἱ τὸν θεὸν ἀγαπήσαντες (ibid. II p. 334.) — fol. 109ᵛ: τοῦ αὐτοῦ ἐξομολόγησις· ἤγουν προσευχὴ πρὸς θεόν (νθ). Beg.: Ἴασαί με κύριε καὶ ἰαθήσομαι (ibid. I p. 199.) — fol. 112ʳ: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Beg.: Προσέλθετε καὶ δεῦτε υἱοὶ φωτός (ibid. I p. 167), dieselbe Rede wie oben fol. 73ᵛ, aber in anderer Fassung. — fol. 114ᵛ: τοῦ αὐτοῦ περὶ πίστεως (ξα). Beg.: Ὁ κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς (ibid. II p. 336.) Schluss fol. 118ᵛ.

2. fol. 119—126: Βίος τοῦ ὁσίου δαδ θεσαλονίκης. Beg.: Οἱ τῶν εὖ βεβιωκότων τὰς πράξεις ἀναγραφόμενοι Schluss fol. 126ᵛ.

3. fol. 127—157: Περίοδοι τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ προχώρου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ am oberen Rande: σεπτεβρίω κϛ. Beg.: Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κύριον ἡμῶν. Die Handschrift enthält die Fassung B der Acta Ioannis (bearb. von Th. Zahn, Erlangen 1880), endet verstümmelt fol. 157ᵛ: καὶ προσηύξατο ἵνα ἡσυχίαν σχῇ ὁ τόπος καὶ μηδεὶς πα ... (p. 163, 4 Zahn.)

4. fol. 158—179 enthalten am Anfang und Ende verstümmelt die Vita S. Ioannis eleemonis Patriarchae Alexandrini des Leontius (Gelzer Leontios' von Neapolis Leben des heil. Johannes des Barmherzigen. Freiburg 1893.) fol. 158ʳ beginnt: ... σαν τοῦ ἁγιωτάτου μερικὴν διήγησιν ἐλήλυθαμεν. Schluss fol. 179ᵛ: εἶχεν γὰρ μονογενῆ υἱὸν ὡς ἐτῶν ιε· καὶ ἵνα ἐνέγκει τὸ πλοῖ....

Herkunft wie bei der vorhergehenden Handschrift. Auctionskatalog Part II. No 4219.

294.

Codex graec. fol. 58. 59. Pap. in 2 Bänden. cm. 30×20. XVI. Jh. I. 189 Bl. II. 298 Bl.

Eustratii et aliorum comm. in Aristotelis ethica (Commentaria in Aristotelem Graeca Vol. XIX u. XX. — Vgl. die Hdss. bei V. Rose in Hermes V, 61ff.) mit folgenden Rubriken:

I. fol. 1: Εὐστρατίου νικαίας, ἐξήγησις εἰς τὸ ἀριστοτέλους νικομαχείων, βιβλίον αον.

fol. 94: Εὐστρατίου νικαίας, ἐξήγησις, εἰς τὸ β, τῶν ἠθικῶν νικομαχείων, ἀριστοτέλους.

fol. 105ᵛ: Εὐστρατίου νικαίας, ἐξήγησις εἰς τὸ τρίτον τῶν ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων.

fol. 126ᵛ: Ἀσπασίου φιλοσόφου, ὑπόμνημα εἰς τὸ δον, τῶν ἀρ. ἠθικῶν νικομαχείων.

fol. 144: Ἐφεσίου, σχόλια εἰς τὸ ε τῶν ἀρ. ἠθ. νικ.

II. fol. 1: Τοῦ κυροῦ εὐστρατίου τοῦ νικαίας σχόλια εἰς τὸ ζ τῶν ἠθ. νικ. τοῦ ἀριστοτέλους.

fol. 107: Σχόλεα (sic) εἰς τὸ η τῶν ἀρ. ἠθ. νικ.

fol. 147ᵛ: Ἀσπασίου εἰς τὸ θ (so, am Rande geb. η) τῶν ἀρ. ἠθ. νικ., οὐ κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ μέσου, ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ.... (wie im Flor. Oceanus, vgl. Herm. p. 63.)

fol. 168: Überschr. schwarz von a. H. in den leeren Raum ergänzt: ἀσπασίου εἰς τὸ θ τῶν ἀρ. ἠθ.

fol. 187: Ἐξήγησις μιχαὴλ ἐφεσίου εἰς τὸ ἰῶτα τῶν ἠθικῶν.

fol. 234: Überschr. wie oben, schw. erg.: εἰς τὸ κ ἐφεσίου.

Im 2. Bande einige Stellen von anderen Händen ergänzt. Überall am Rande Besserungen einer anderen Hand mit gelblicher Tinte. Von derselben Hand, wie die Überschriften zu II, 4 u. 6 u. die Erg. f. 215 u. a., steht am Schlusse fol. 293ᵛ: Εὖ σοι τῆς εὐσεβείας. εὖ σοι τῆς ταπεινώσεως. εὖ σοι τῆς ἐξηγήσεως ἄτυφε ἄνερ, καὶ θεοειδέστατε.

Gekauft auf der Morbio-Auction in Leipzig Juli 1889.

295.

Codex graec. fol. 60. Pap. cm. 30,6 × 22,3. XVI. Jh. 52 beschriebene Blätter und ein Titelblatt, auf welchem als Inhalt der Handschrift angegeben ist: Θεοδοσίου Τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλία β'. τοῦ αὐτοῦ περὶ οἰκήσεων. Die Handschrift ist falsch gebunden, die Blätter 13—22 liegen zwischen fol. 42 u. 43. Der Text ist mit mathematischen Figuren versehen.

fol. 1ʳ: Θεοδοσίου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλ. αον. Beg.: Ὅροι. Ὑποθέσει χρῆται ὁ Θεοδόσιος ὁμαλῶς κινεῖσθαι τὸν ἥλιον. Nach Angabe von 6 ὅροι beginnt die Schrift: Ἀπὸ τροπῶν θερινῶν τοῦ ἡλίου πορευομένου. Schluss fol. 21ʳ: Θεοδοσίου Τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλίου πρώτου τέλος καὶ Θεῷ δόξα. fol. 21ᵛ unbeschrieben. fol. 22ʳ: Θεοδοσίου Τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλ. βον. Beg.: Ὅταν ὁ ἥλιος διαπορεύηται μετὰ τὸν καρκῖνον τεταρτημόριον. Schluss fol. 45ᵛ: Θεοδοσίου Τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλίου βου τέλος καὶ Θεῷ δόξα. fol. 46ʳ: Σχόλια (sic) παλαιὰ εἰς Θεοδοσίου τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν βιβλ. α'. fol. 48ᵛ: Σχόλια παλαιὰ εἰς Θεοδοσίου Τριπολίτου περὶ νυκτῶν καὶ ἡμερῶν β'. Schluss fol. 52ᵛ: Τῶν σχολίων παλαιῶν τέλος.

Gekauft auf der Auction Franchi in Florenz 1885.

296.

Codex graec. fol. 61. Pap. cm. 35,8 × 25. XVI. Jh. 28 beschriebene Blätter, mit Figuren im Text.

Die Pneumatica des Heron Alexandrinus.

fol. 1ʳ: Ἥρωνος ἀλεξανδρέως πνευματικῶν πρῶτον. Beg.: Τῆς πνευματικῆς πραγματείας σπουδῆς ἠξιωμένης πρὸς τῶν παλαιῶν φιλοσόφων τε καὶ μηχανικῶν.

fol. 19ʳ: Ἥρωνος ἀλεξανδρέως πνευματικῶν δεύτερον. Beg.: Ἀγγείου κατασκευὴ τοῦ λεγομένου διχαιομέτρου. Schluss fol. 28ᵛ.

Wie vorige auf der Auction Franchi in Florenz 1885 gekauft.

297.

Codex graec. fol. 62. Pap. cm. 32 × 22. XVI. Jh. 14 beschriebene Blätter.

Die Handschrift enthält verschiedene Prophezeiungen über Constantinopel, mit zahlreichen Federzeichnungen im Text.

fol. 1ʳ oben: ὁ σχολάριος. darunter doppelt die Worte: ἵππον ἔχων τρέχοντα ἐν τῷ λευκῷ πεδίῳ. Darunter eine Federzeichnung mit der Unterschrift: ὁ τάφος τοῦ μεγάλου κωνσταντίνου. fol. 1ᵛ: Ταῦτα τὰ γράμματα εὑρέθησαν εἰς μνημεῖον μαρμαρένιον τοῦ τάφου τοῦ μεγάλου κωνσταντίνου. ἐξηγήθη ταῦτα ὁ μέγας πατριάρχης σχολάριος. Es folgt die Inschrift in rothen Buchstaben mit der darunter geschriebenen Erklärung. Beg.:

τ π τ τ ι δ κτ η β λ τ ι μ λ ο κ λ μ ν μ μ
Τῇ πρώτῃ τῆς ἰνδίκτου ἡ βασιλεία τοῦ ἰσμαὴλ ὁ καλούμενος μωάμεθ.

fol. 2ʳ: χρησμός ohne Überschrift, beg.: Δὶς τρισαριθμῶν χιλιοντάδος νόει, ὅταν τέρμα φέρουσι σὺν εὔδομον αἰῶνα.

fol. 2ᵛ: ἕτεροι χρησμοὶ θεοφίλου πρεσβυτέρου ῥωμαίων, καὶ κληρικοῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς παλαιᾶς ῥώμης, μεταβληθεὶς ἀπὸ ῥωμαϊκὰ εἰς τὴν ἑλλάδα διάλεκτον· παρὰ νοταρίου κυροῦ ἰωάννου τοῦ ῥυζανοῦ. Beg.: εἰς οὐγκρίαν ἀνεβαίνει, σημαίνουν.

fol. 5ʳ: χρησμοὶ τοῦ κῦρ λέοντος τοῦ σοφοῦ βασιλέως περὶ τῆς κωνσταντίνου πόλεως. Beg.: Ὅτ' ἐξώας καὶ δυσμῶν ἥξει μάχη. fol. 6ᵛ: ἐν μέσῳ δύο κοράκων καὶ ὑποπτέρων ἀναλωθείσῃ κ.τ.λ., die bei Migne, Patrol. gr. tom. 107 col. 1129 ff. gedruckten χρησμοί.

fol. 10ᵛ: Περὶ τοῦ θρυλλουμένου καὶ ἐκλεκτοῦ βασιλέως. Beg.: Τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου κατοικοῦντος ἐν τῷ πρώτῳ ἀγρῷ τῆς βυζαντίδος ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς ὃς κατοικεῖ ἐν ὑγρῷ τόπῳ.

fol. 12ʳ: ἕτερος χρησμὸς ὡραῖος διαλαμβάνων καὶ οὗτος περὶ τοῦ τέλους τῆς βασιλείας τοῦ ἰσμαηλὴμ. Beg.: Ἐν τῇ κωνσταντίνου πόλιν εὑρίσκεται κιόνι, καὶ εἰς ἓν μέρος ἵσταται ξηρόλοφος καλεῖται.

fol. 13ᵛ: στίχοι τῆς κωνσταντίνου πόλεως τοῦ ἀγγελοφόρου. Beg.: Πάριθι παντάλαινα, βαβυλὼν νέα· ἰδὼν γὰρ θεὸς ἐξ ὕψους μόνος. Schluss fol. 14ʳ.

Wie vorige auf der Auction Franchi in Florenz gekauft.

298.

Codex graec. fol. 63. Pap. cm. 32×22. XVI. Jh. 169 gezählte Blätter, davon 161 beschrieben, 30 Zeilen auf der Seite. Vorher 6 leere Blätter. Quaternionenziffern in der äussersten rechten Ecke der vier ersten Blätter jedes Quaternio, auf dem letzten Blatte das Anfangswort des folgenden, von oben nach unten geschrieben.

fol. 1r: Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου παράφρασις εἰς τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων βιβλία ῑ. ὅτι πάσης πράξεως καὶ κινήσεως ἐστὶ τέλος τὸ ἔσχατον τέλος. βιβλίου ᾱ κεφάλαιον πρῶτον. Beg.: ἐν πάσῃ τέχνῃ καὶ μεθόδῳ ἀγαθόν τι ζητοῦμεν.

fol. 17r: Ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων βιβλίον β΄. und in gleicher Fassung die Überschriften der folgenden Bücher. Die einzelnen Capitel haben ebenfalls rothe Überschriften bis Lib. VIII cp. 6, von VIII, 7 ab sind nur die Zahlen der Capitel (κεφ. ζ΄ u. s. w.) in die für die Überschriften leer gelassenen Räume eingetragen. Am Rande von jüngerer Hand Angaben über den Inhalt, Wiederholungen der Eigennamen u. dgl.

Auf fol. 1., 80 und 161v die Aufschrift: di casa Minutoli Tegrimi. Im vorderen Einbanddeckel oben links roth eine ältere Bibliotheks-Signatur II C. ms. 104.

1893 auf der Auktion der Bibliothek des Grafen Jacopo Manzoni angekauft. (Vgl. Tenneroni, Catal. dei Mss. Manzoni No 70.)

299.

Codex graec. fol. 64. Perg. cm. 32×24. XII. Jh. 335 Blätter zweispaltig geschrieben, 28 Zeilen auf der Seite. Quaternionenbezeichnung unten links auf dem ersten und rechts auf dem letzten Blatte der Quaternionen. Die erste erhaltene Ziffer ist Γ auf fol. 7; es fehlen vorne ein Blatt, und zwischen fol. 6 und fol 7 ein Blatt und ein Quaternio. Der Quaternio ε̄ hat nur 7 Blätter, aber ohne Lücke im Text. Überschriften in Goldbuchstaben, darüber bunte Arabeske. Der erste Initial jeder Rede bunt.

Die Handschrift enthält Predigten des Gregorius von Nazianz.

fol. 1r beginnt verstümmelt die Predigt εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα mit den Worten: ἐθρήνησεν αἴγυπτος τὰ πρωτότοκα καὶ ἡμᾶς παρῆλθεν ὁ ὀλοθρεύων (or. 1 cp. 3 Migne Tom. 35 col. 397 A.)

fol. 4r: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον πάσχα τῇ (τῇ ausradiert) ἐπαύριον. (or. 45 Migne Tom. 36 col. 624 ff.) In Folge der Lücke hinter fol. 6 fehlt das Stück zwischen ὅσον ἤδη γινώσκει τοὺς γι — und διατείχισμα μέσον θεοῦ καὶ εἰδώλων (col. 628 A — 640 B.)

fol. 24v col. 2: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν καὶ περὶ ἐγκαινίων καὶ εἰς τὸν μάρτυρα μάμαντα. (or. 44 ib. col. 608 ff.)

fol. 34v: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πεντηκοστὴν καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα. (or. 41 ib. col. 428 ff.)

fol. 50v: τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς μακκαβαίους. (or. 15 Migne Tom. 35 col. 912 ff.)

fol. 64v col. 1 med.: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν μάρτυρα κυπριανὸν ὃν (ἀνέγνω v. 2. Hand beigefügt) ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκων μετὰ μίαν τῆς μνείας ἡμέραν. (or. 24 ib. col. 1169 ff.)

fol. 80r col. 2 fin.: τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἐξισωτὴν ἰουλιανόν. (or. 19 ib. col. 1044 ff.)

fol. 93v col. 2 med.: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἅγια θεοφάνια. (or. 38 Migne Tom. 36 col. 312 ff.)

fol. 108v col. 1 med.: τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιος εἰς τὸν μέγαν βασίλειον. (or. 43 ib. col. 493 ff.)

fol. 184r col. 2 med.: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἅγια φῶτα. (or. 39 ib. col. 336 ff.)

fol. 201r: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. (or. 40 ib. col. 360 ff.)

fol. 246v col. 2 med.: τοῦ αὐτοῦ εἰς γρηγόριον τὸν νύσης ἀδελφὸν βασιλείου τοῦ μεγάλου ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν. (or. 11 Migne Tom. 35 col. 832 ff.)

fol. 252v col. 2 fin.: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν τῶν ρν΄ ἐπισκόπων παρουσίαν συνταχτήριος. (or. 42 Migne Tom. 36 col. 457 ff.)

fol. 274r col. 2: τοῦ αὐτοῦ εἰς ἀθανάσιον ἐπίσκοπον ἀλεξανδρείας (or. 21 Migne Tom. 35 col. 1081 ff.)

fol. 302r col. 2: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης καὶ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ διὰ ταύτην σιωπῶντα. (or. 16 ib. col. 933 ff.)

fol. 321r col. 1 fin.: τοῦ αὐτοῦ περὶ φιλοπτωχίας. (or. 14 ib. col. 857 ff.) Schliesst verstümmelt mit den Worten: ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐντεῦθεν χρηστοῖς πολλάκις δεξιοῦται τὸ θεῖον τοὺς εὐσεβεῖς. (ib. col. 881 C.) Am oberen Blattrande steht am Anfange jeder Rede von jüngerer Hand eine Notiz über die Anzahl der Blätter, welche sie füllt. Da der letzten Rede 33 φύλλα gegeben werden, so fehlen am Ende der Handschrift mindestens 18 Blätter.

Am Schlusse der Rede wird die Überschrift wiederholt, manchmal verkürzt, nur einmal fol. 246v verlängert: τῇ ἐπαύριον εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. fol. 3 fin. fehlt sie ganz. Bisweilen ist der Text von jüngerer Hand corrigiert, zum Theil auf Rasur.

Im Jahre 1894 in Paris erworben. Vorher wahrscheinlich in Privatbesitz.

300.

Codex graec. qu. 1. Pap. cm. 22×14,5. XV. Jh. 68 Blätter, zu denen später ein jüngeres hinzugefügt ist. Ausser kleineren Beschädigungen durch Wurmfrass sind die beiden ersten Blätter durch Löcher in der Mitte, das 63. am inneren Rande stärker beschädigt.

1. fol. 1r: Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου θεσσαλονίκης τοῦ παλαμᾶ εἰς τὴν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον· καὶ τὸν ἐν αὐτοῖς θεοειδῆ βίον τῆς ὑπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας. Beg.: Ἐπὶ τῶν μειζόνων ἢ κατὰ ἀνθρωπίνην δύναμιν εἴτε βάρος ἀναθέσθαι δέοι κ.τ.λ. Schluss fol. 25r: εἰς δόξαν αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου φωτός, τῆς τρισηλίου καὶ μοναρχικωτάτης φαιδρότητος, ᾗ πᾶσα πρέπει δόξα κράτος καὶ τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀκαταλήκτους αἰῶνας ἀμήν.

2. fol. 25r: Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ κυρίου· καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ᾗ περὶ σώφρονος χηρείας· καὶ κατὰ τῆς ἀντιθέτου ταύτῃ πορνείας. (Migne, Patr. Gr. Tom. 151 col. 64, aber stark abweichend.)

3. fol. 31r: Τοῦ αὐτοῦ πῶς ἀνόσιμός τε καὶ ἄμωμος ἡ ἀρετὴ τελεῖται κ.τ.λ. Ebend. col. 76.

4. fol. 35r: Τοῦ αὐτοῦ περὶ νηστείας καὶ προσευχῆς καὶ τῆς κατ' αὐτῶν πολυειδοῦς ἐπιβουλῆς τοῦ κοινοῦ πολεμίου. Ebend. col. 88.

5. fol. 38v: Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου θεσσαλονίκης λόγος ἀποδεικτικὸς πρῶτος. ὅτι οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἀλλ' ἐκ μόνου τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Gedruckt hinter Gennadii Scholarii syntagma. London 1624. Daneben am Rande: *Huius initii opus totum duorum librorum est impressum ut de defectu eius conqueri non debeamus. Summa est scriptum pro Graecis contra Latinos de Sp. S. processione ex solo patre. Christ. Ravius.* Die Handschrift enthält nur die erste der beiden Abhandlungen, Vorrede, 42 numerierte Capitel und Recapitulation in 11 numerierten kurzen Sätzen.

Diese Stücke waren in der Bibliothek des Chr. Ravius. cf. Chr. Ravii spolium Orientis Centur. quarta. Cod. 10 und 11.

6. fol. 64 von jüngerer Hand: *E codice Nicolai Rigaltii Parisii.* Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς γραφείσης Λαύσῳ πρεποσίτῳ παρὰ παλλαδίου ἐπισκόπου. Beg.: Μακαρίζω σου τὴν προαίρεσιν. Es ist der die Historia Lausiaca des Palladius einleitende Brief: Migne, Patrol. gr. tom. 34 p. 1001.

Am unteren Rande von fol. 1. ἱππολίτου μητροπολίτου μηθύμνης. Darüber: *Emi Constantinopoli ab subscripto possessore 3 piastris. Chr. Ravius.*

301.

Codex graec. qu. 2. Pap. cm. 18,5×15,2. XVII. Jh. 93 Blätter.

Abschriften aus gedruckten Werken.

1. fol. 1 Titelblatt: *Gennadius Scholarius, Patriarcha Constantinopolitanus de Praedestinatione a Davide Hoeschelio Aug. nunc primum editus.* fol. 2r Beginn, fol. 29r Schluss des Werkes. fol. 29v—33r leer.

2. fol. 33v: *Glochiri* (darüber von anderer Hand: *Plochiri*) *Michaelis Drama a Federico Morello castigatum.* Schluss fol. 37r am Ende.

3. fol. 37v: Μαρκέλλου Σιδήτου ἰατρικὰ περὶ ἰχθύων.

4. fol. 40r: Παύλου Σιλεντιαρίου εἰς τὰ ἐν Πυθίοις θερμὰ ἡμιάμβια δίμετρα καταληκτικά. Schluss fol. 43v. fol. 44r leer.

5. fol. 44v: *Ioannis Geometrae Epigrammata et Hymni.* fol. 45a: Ἰωάννου Γεωμέτρου ἐπιγράμματα τετράστιχα ὧν ἡ ἐπιγραφὴ Παράδεισος. *Hortus epigrammatum Graec. Moralium Io. Geometra Autore, Fed. Morello Prof. R. interpr.* Parisiis 1593 (= Migne Patrol. gr. tom. 106 col. 867 ff.)

6. fol. 60r: Ἰωάννου Γεωμέτρου εἰ τὸν υπαγίαν Θεοτόκον ὕμνος α'. (Folgen die 5 Hymnen.) Migne, col. 856 ff.

7. fol. 69r: Ἐζεκιήλου τοῦ τῶν Ἰουδαϊκῶν τραγῳδιῶν ποιητοῦ ἐξαγωγή, δρᾶμα. *Ezekielis tragici Iudaicarum historiarum Poetae Eductio seu liberatio Hebraeorum Tragoedia sacra, Exodo respondens. Ex lib. 9 Eusebii Pamph. de praepar. Evang. selecta et plerisque in locis castigata. Parisiis.*

8. fol. 78r: Ἱεροκλέους φιλοσόφου περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης καὶ τῆς τοῦ ἐφ' ἡμῖν πρὸς τὴν θείαν ἡγεμονίαν συντάξεως (κατ' ἐπιτομήν). Am Schlusse fol. 86r ein Ausspruch des Chrysostomus über denselben Gegenstand ἐκ τῶν εἰς τὸν παραλυτικόν.

9. fol. 86v: Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκώμιον εἰς τὴν θάλασσαν κ. τ. λ. *Gregorii Cyprii* etc. *Maris, sive universae aquarum naturae laudatio. Lutetiae.* (= Migne, Patrol. gr. tom. 142 col. 433 ff.)

Herkunft der Handschrift unbekannt. Dieselbe war schon vor 1820 in der Bibliothek.

302.

Codex graec. qu. 3. Pap. cm. 20,6 × 14,6. Die Handschrift besteht aus zwei besonders paginirten und ursprünglich getrennten Theilen, wie die mit α' beginnende Quaternionenzählung des zweiten Theils beweist.

1. 32 Blätter, XV. Jh., von verschiedenen Händen geschrieben, enthalten Briefe des Libanius, grossentheils mit Interlinearglossen und Scholien.

Pag. 1 Überschrift roth: Ἐπιστολαὶ Λιβανίου σοφιστοῦ Ἀντιοχέως: Θεμιστίω. (= Ep. 66 ed. Wolf.) Beg.: Ἃ μὲν ἀδικεῖται καὶ ὑπὸ τίνων ὁ ἐμὸς μὲν διδάσκαλος κ. τ. λ.

Pag. 1—12 enthalten als α'—ι' numeriert Ep. 66. 67. 65. 64. 68. 69. 70. 72. 71. 73. Pag. 12 bricht verstümmelt in einem Scholion zu Ep. 73 ab. Pag. 13—16 sind leer.

Pag. 17 beginnt in anderer Schrift mit den Scholien zu einem fehlenden Briefe. Dann folgt als λζ' gezählt Ep. 220, die Zählung geht ununterbrochen bis πα' auf p. 48. Es sind folgende Briefe: 220. 222. 233. 221. 223—232. 234—240. 247. 241—244. 249. 245. 250. 246. 253. 248. 251. 252. 254—266. Dann ohne Überschrift und Ordinalzahl, aber von derselben Hand und mit Scholien und Glossen Ep. 85. 86. 87. Daran schliessen sich unmittelbar auf p. 50 med., aber von anderer Hand und ohne Scholien und Interlinearglossen: Ep. 795—798. 800—807. 810. 813—820. 824. 825. 823. 827. Auf p. 63 von anderer Hand Ep. 551.

2. 56 Blätter, XV. Jh., enthaltend Briefe des Synesius mit Interlinear- und Rand-Glossen. Überschrift: Συνεσίου Κυρηναίου ἐπισκόπου Πτολεμαΐδος ἐπιστολαί. Es sind darin folgende Briefe (nach der Ausgabe des Gregorius Demetricus 1792): 1. 2. 3. 5. 4. 6. 7. 13. 14. 31. 57. 58. 44. 32. 46. 47. 50. 61. 67. 66. 72. 73. 78. 79. 95. 103. 121. 130. 137.

Im vorderen Deckel findet sich die Bibliotheks-Signatur Cl. N. Gr. 7 und folgende Angaben über frühere Besitzer: *Hunc librum Clariss. Doctissimoque viro D. Bartholomaeo Keckermanno praeceptori de se optime merito, in perpetuum observantiae et gratitudinis τεκμήριον. D. D. Ioannes Rothe Amsterodamensis. Dantisci anno 1604. 7 Aug.* Darunter von anderer Hand: *Hic codex manuscriptus emtus est Lugduni Bat. e Bibliotheca Cl. Viri et praestantis Graeci Francisci Nansii, qui idem sua manu scriptam schedulam (quae per incuriam amissa est) inseruerat, qua iudicium suum de isto codice*

sic exposuit ut probaret omnino vetustissimum esse et ante annos mille scriptum. In die Königliche Bibliothek kam die Handschrift vor a. 1691.

303.

Codex graec. qu. 4.

Druck des Ὡρολόγιον μέγα περιέχον πᾶσαν τὴν ἡμερονύκτιον ἀκολουθίαν ... νεωστὶ μετατυπωθὲν καὶ ἐπιμελῶς διορθωθὲν παρὰ κυρίου Ἀλεξάνδρου Καγκελλαρίου. Ἐνετίῃσι ͵αψμʹ. Davor 49 Blätter, dahinter 17 Blätter und zwei Blätter hinter p. 176 mit handschriftlichen Gebeten und liturgischen Bruchstücken aus dem XVIII. Jh.

Früher im Besitz Fr. I. Roloff's.

304.

Codex graec. qu. 5. Pap. cm. 21×14,3. 72 Blätter.

Zusammenstellung verschiedener Stücke, meistens dem XV.—XVI. Jh. angehörig.

1. fol. 1r: κεφάλαια ἀναγκαῖα ἐκβληθέντα ἀπό τε τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ νόμων καὶ συνοδικῶν πράξεων. Beg.: ἀπὸ τοῦ πρώτου τίτλου τοῦ περὶ πατριαρχῶν. Am Ende verstümmelt.

2. fol. 14r: Unter der Überschrift περὶ συγγενείας mehrere Abschnitte über Verwandtschaftsgrade, Ehe etc.

3. fol. 32r med.: Überschrift: τὸ μήνυμα τῶν ἀρχιερέων, γίνεται οὕτως.

4. fol. 34r med.: ἡ δὲ χειροτονία γίνεται οὕτω. Unterschrift fol. 41v med.: χεὶρ μανουὴλ, τλήμονος θύτου ἰνδ. ια ἐν τῷ ͵ζ͞ω δεκάτῳ· καὶ ς· ἔτη. (a. 1507/8).

5. fol. 41v med.: Τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια ὅπως ἔχουσι τάξεως, auf fol. 43 von junger Hand ergänzt.

6. fol. 44r: Stück einer Notitia episcopatuum, nämlich λγʹ. ἐπαρχία λαζικῆς. Dazu auf fol. 44v von jüngerer Hand die Eparchien Armenien und Pontus Polemoniacus, von noch späterer die 6 ersten oecumenischen Synoden.

7. fol. 45—46r: τάξις τῶν πατριαρχειῶν — τάξις τῶν ὑποκειμένων μητροπόλεων τῷ ἀποστολικῷ καὶ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος κωνσταντινουπόλεως.

8. fol. 46v: περὶ διαλύσεως τίτλος λζʹ — περὶ ἐγκλημάτων, am Ende verstümmelt.

9. fol. 47r—54v: Canonische Bestimmungen über verschiedene Gegenstände, von verschiedenen Händen, zum Theil in Vulgärsprache. Dazwischen fol. 53v: διαθήκη τῶν τριῶν ἰατρῶν γαλλινοῦ, ὑπὸ κράτους καὶ μελετίου τοῦ σοφοῦ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς καὶ πῶς δεῖ διέξιαίναι τὸν καιρόν.

10. fol. 55r: von ganz junger Hand ein Recept πὸς γίνετε τὸ μαύρον τὸ μελάνην.

11. fol. 55v. 56r: οἱ διαταφαγητὰ ὅπου τρόγη ὁ ἄνθρωπος πᾶσα μήναν.

12. fol. 56v: τῶν μηνῶν τῶν δώδεκα πότε λάβη ὁ ἄνθρωπος αἷμα. fol. 57r leer.

13. fol. 57v. 58r: ἑρμηνία πότε ναπάρη ὁ ἄνθρωπος αἷμαν. fol. 58v leer.

14. fol. 59. 60r Gebete. fol. 60v Hände, deren Finger mit Buchstaben beschrieben sind, darunter Berechnung des Schaltjahrs.

15. fol. 61 Briefmuster. Am Rande des fol. 61r von junger Hand, zum Theil weggeschnitten chronologische Notizen über Eroberung griechischer Städte durch die Türken und über deren Sultane. Unten auf fol. 61v von jüngerer Hand: μνήσ͞τι κύριε τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου χριστοφόρου τζουρκάλη ὡςτῆς ἐδωρίσαντο οἱ πέδες αὐτοῦ διμιτρ καὶ χεραν καὶ γεώργ. σέλανῆς τὴν ἁγίαν μονὴν ἡμῶν.

16. fol. 62. 63 ein längeres Gebet. fol. 63v med. kurzes Gebet des Johannes Euchaitensis um Gnade für Plato und Plutarch. Darunter Verse zum Lobe des Bades, beginnend: πολλῶν αἴτιον τὸ λουτρὸν δωρημάτων und 2 Sätze, welche von vorne und hinten gelesen gleich lauten.

17. fol. 64r Räthsel, beginnend: κόνις μὲν εἰμὶ καὶ λίαν λεπτοτάτη (Auflösung χνοῦς-νοῦς-οὗς-ὅς.) Zweites Räthsel beginnend: ἄπληστον εἰμὶ καὶπαμφάγον θηρίον (Auflösung πῦρ.) Darunter eine geistliche Anweisung in Form eines Receptes, aus einem Gerontikon. Am Rande chronologische Notiz über die Eroberung Dorylaeums A. M. 7034 (= a. 1526/7).

18. fol. 64v—66v Briefmuster. Am unteren Rande von fol. 66a eine chronologische Notiz über eine Sturmfluth A. M. 7069 (= a. 1560/1).

19. fol. 67r—72v: Kurze Capitel theologischen Inhalts zum Theil aus Basilius und Gregorius von Nyssa; dazwischen fol. 70v med. — 71v med.: τοῦ ἁγίου ἐπιφανίου περὶ τῶν ιβ λίθων κ. τ. λ.

Aus der Bibliothek des Chr. Ravius. Vgl. Ravii spolium Orientis Cent. IV cod. 9.

305.

Codex graec. qu. 6. Pap. cm. 19,6×18,8. XVI. Jh. 2 ungezählte und 64 gezählte Blätter, von denen fol. 61v—64 unbeschrieben sind. Auf dem ersten ungezählten Blatte findet sich die Ziffer 1607 und daneben von anderer Hand: *67 pag.*

Der Text zerfällt in 9 Abschnitte, welche durch rothe Arabesken von einander getrennt sind. Die ersten 8 Abschnitte enthalten Auszüge aus dem Octoechos nach den 8 ἦχοι desselben. Jeder derselben beginnt mit den στιχηρά: κύριε ἐκέκραξα πρός σε· εἰσάκουσόν μου. πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρός σε. εἰσάκουσόν μου κύριε. und: κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἑσπερινή. εἰσάκουσόν μου κύριε. Darauf folgen jedesmal 2 θεοτόκια, dann die Abschnitte, welche in den Drucken (mir lag der Druck Venedig 1870 vor) mit „τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας" überschrieben sind, mit Ausschluss der beiden letzten Stücke, des ἀπολυτίκιον und des θεοτόκιον. Jedesmal wo in diesen Abschnitten des Drucks steht: ἐν τῷ στίχῳ στιχηρὰ ἀναστάσιμα findet sich in der Handschrift: ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο ὁ κύριος. Auf diese Abschnitte folgen die im Drucke mit „εἰς τοὺς αἴνους" überschriebenen Stücke, endlich 2 νεκρώσιμα. — Der 9. Abschnitt der Handschrift enthält die 11 ἑωθινὰ ἰδιόμελα, welche hinter dem Octoech abgedruckt sind (p. 167 der Ausg. Venedig 1870.) Alles ist mit byzantinischer musikalischer Notation versehen.

Die Handschrift stammt aus der Bibliothek Ch. Rave's (Spol. Orient cent IV cod. 8). Auf der Rückseite des letzten (64) Blattes Quittungen: ἔλαβα γρῶσα ἔντιμα 11. ἀκομὴ ἔλαβα γρῶσα 18. ἀκομὴ grosa 2. Darüber von anderer (Ravius?) Hand: *grosa sunt imperiales hic Constantinopoli.* Darunter ähnliche Angaben in armenischer Cursiv (daneben: *Armenica scriptura* von derselben anderen Hand. Im hintern Einbanddeckel Aufzählung der hauptsächlichsten Feste, von späterer Hand mit fortlaufender Numerirung versehen.

306.

Codex graec. qu. 7. Pap. cm. 20,3×15,8. XVI.—XVII. Jh. Aus 3 Tractaten bestehend, deren jeder besonders für sich und mit durch das Ganze durchgehenden Ziffern paginirt ist, im ganzen 81 beschriebene Seiten; zwischen den einzelnen Stücken und am Ende und Anfang der Handschrift eine Anzahl leerer unpaginirter Blätter. Die einzelnen Stücke tragen die Nummern 408. 409. 410, offenbar Bezeichnungen einer Bibliothek, der sie früher angehört haben.

Die Handschrift enthält:

1. Pag. 1: Τοῦ σοφωτάτου Βήτωνος μηχανικὰ περὶ πολέμων κατὰ γαῖαν καὶ κατὰ θάλατταν auf dem Titelblatt, nach einer Notiz auf pag. 2 Abschrift aus einem Palatinus. Pag. 3 beginnt die Schrift unter dem Titel Βήτωνος Μηχανικά. Συμβουλὴ φίλου πρός τινα φίλον. Beg.: Φίλων ἀρίστων χαίρειν. Es ist die unter Philo's Namen gedruckte Schrift Βελοποιϊκῶν λόγος Δ'. Ε'. Thevenot. p. 49 ff. Am Rande Conjecturen des Schreibers und Collationen dreier Handschriften, welche als Sch. oder S. (= Schotti) Leid. oder L. (= Leidensis) und Grim. oder G. bezeichnet sind.

2. Pag. 53: Βίτωνος κατασκευαὶ πολεμικῶν ὀργάνων καὶ καταπελτιστῶν. Beg.: Λιθοβόλου ὀργάνου κατασκευὴν ἐπιβέβλημαι γράψαι. Am Rande gleichartige Conjecturen und Collationen. Thevenot p. 105 ff.

3. Pag. 68: Auf dem Titelblatt: Βασιλείου πατρικίου καὶ παρακοιμωμένου ναυμαχικά. Pag. 69: Ναυμαχικὰ συναχθέντα παρὰ Βασιλείου πατρικίου καὶ παρακοιμωμένου. Στίχοι ἡρωϊκοί. 12 Hexameter beginnend: Αὐσονίων σοφίης δεδιδαγμένος ἔξοχα ἔργα.

Pag. 70 Überschrift: Βασιλείου πατρικίου καὶ παρακοιμωμένου. Προοίμιον. Beg.: εἴπερ καὶ ἄλλό τι τῷ βίῳ λυσιτελεῖν οἶδε. Schluss p. 81: μελιτέον δὲ ἤδη ἐπὶ τὰ εἴδη τῶν παρατάξεων. Darunter die Notiz: *Hic desinebat liber Pistorii, et subiunctum erat caput de Naumachicis e Tacticis Leonis.* Am Rande nur Conjecturen und Bemerkungen des Schreibers. Gedruckt Fabric. Bibl. graeca Tom. VIII p. 136ff.

Aus der Bibliothek des Quintus Icilius.

307.

Codex graec. qu. 8. Pap. cm. 20,3×16,3. XVII.—XVIII. Jh. 239 Blätter.

1. fol. 1: Excerpte und Notizen unter dem Titel: *Judicia veterum de sermone simplici.*

2. fol. 9: *Aristidis de oratione simplici.* Lateinische Übersetzung des Anfangs der Schrift des Aristides. fol. 10ᵛ—12ᵛ leer.

3. fol. 13: Der griechische Text derselben Schrift unter der Überschrift: Ἀριστίδου τεχνῶν ῥητορικῶν περὶ ἀφελοῦς λόγου. (Rhetores graeci ed. Spengel Tom. II, 512.)

4. fol. 41—43: Fragment eines Drucks: *Cypressen Krantz über der früzeitigen Leiche der ... Jungfrawen Leveken von Speckinen .... Gewunden von mitleidigen Verwandten und Freunden. Rostock (1639).* (Darin ein Gedicht von Jacobus Raue von Berlin.)

5. fol. 44—145: Δημητρίου Φαληρέως περὶ ἑρμηνείας. *Demetrii Phalerei de elocutione.* Der griechische Text dieser Schrift (Rhetores Graeci ed. Spengel III, 259ff.) mit gegenüberstehender lateinischer Übersetzung.

6. fol. 148ff.: Indices, von denen drei auf einem Vorblatt in Aussicht gestellt werden. Die Handschrift enthält aber vollständig nur den ersten: *Resolutiones singulorum capitum in suas sententias,* und vom zweiten alphabetischen die Buchstaben A—I.

Herkunft unbekannt. Da ausser den zu fol. 41 erwähnten Gelegenheitsgedichten auf ein Ereigniss in Rostock a. 1639, das Fragment eines an Ravius (Johannes? oder Jacobus?) gerichteten auf Rostocker Universitätsverhältnisse (Vacanz des Lehrstuhls des a. 1638 gestorbenen Prof. Joh. Kleinschmid) bezüglichen Briefes lose in der Handschrift liegt, so darf man wohl einen Rostocker Gelehrten (Joh. Simonius? welcher a. 1601 eine Schrift über Demetrius in Rostock herausgab? oder Jacob Raue selbst?) als Urheber der Handschrift betrachten, welche dann in Besitz von Chr. Ravius kam.

308.

Codex graec. qu. 9. Miscellanhs. auf Papier, aus dem XVI. Jh., 88 Blätter, welche als fol. 3—90 beziffert sind, so dass also vom ersten Stücke 2 Blätter fehlen. Fol. 3 und 4 sind beschädigt. Die meisten Stücke sind in quarto, nur fol. 52—65 in octav, fol. 88—90 Folioblätter, welche am Rande umgebogen sind.

Auf dem Rücken ist die Handschrift als *Prosodica et Mythologica graeca* bezeichnet. Sie enthält:

1. fol. 3—14ʳ am Anfange verstümmelt eine Schrift περὶ πνευμάτων καὶ ἀντιστοίχων beginnend ἁμαρτῆα. ἁμαρτωλός. τὸ α πρὸ τοῦ ν ψιλοῦται. Schluss: τὸν νοῦν ταῖς ὀψελέσι. Herausgegeben von E. Miller im Annuaire de l'assoc. p. l'encour. des études grecques en France 1874 Tom. VIII, p. 225ff.

2. fol. 14ᵛ—18ʳ: Διὰ στίχων οἱ ιβ' ἀγῶνες τοῦ ἡρακλέους. Schluss: τέλος τῶν δώδεκα ἄθλων τοῦ ἡρακλέους. Unter dem Namen des Johannes Pediasimus in den Mythographi ed. Westermann p. 349ff.

3. fol. 18ʳ: Κορνούτου περὶ οὐρανοῦ. Schluss auf fol. 34ʳ: καθ' ἣν ἁρμόττει συμμετρίας διδασκομένων.

4. fol. 34ʳ: Παλαιφάτου περὶ τῶν ἀπίστων ἱστοριῶν. Schliesst auf fol. 43ʳ: ἐξ οὗ ὠνεῖται ὅσα βουλητέον αὐτῷ. ἐκ τούτων οὖν ὁ μῦθος.

5. Der Rest von fol. 43 enthält: Ὀνοματοποιΐα τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως. Beg.: τὸ ἁπαλὸν βρέγμα. Schluss: οἱ δὲ τοῦ ποδὸς δάκτυλοι ὡς καὶ τῆς χείρας. Zu derselben Handschrift gehört:

6. fol. 66: Tractat über die Beinamen der Götter, beginnend: Ἐπίθετα τοῦ διός. ἱκέσιος ἐφέσιος. ὅρκιος, Auszug aus der Schrift des Nicetas

(vgl. Anecdota varia graeca musica metrica grammatica ed. Studemund p. 280.) Daran schliesst sich ein Verzeichniss der Ausdrücke für Thierstimmen, Geräusche etc. (vgl. ebenda p. 286.)

7. fol. 44—51: Tractat über die Versfüsse. Studemund Anecdota p. 294 ff.

8. fol. 54 (fol. 52. 53 enthalten nur Notizen über die folgenden Blätter) Ἐπιστολικοὶ τύποι, abgedruckt in Hercher's Epistolographi Graeci p. 1 ff. unter dem Namen des Demetrius Phalereus. Schluss auf fol. 65r.

9. fol. 67r: Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολιμαῖοι χαρακτῆρες. (Hercher Epistologr. p. 6 ff.) Schluss fol. 73v.

10. fol. 74r: κανόνες ἐκ τῶν μονοστίχων.

11. fol. 75v: ἐκ τῶν κανώνων τοῦ Κάτωνος.

12. fol. 80r: κανόνες τῶν χρυσῶν ἐπῶν τοῦ Πυθαγόρου.

13. fol. 82—85 von jüngerer Hand. Auszug aus des Choeroboscus Tractat περὶ τρόπων (Rhetores graeci ed. Spengel III, 244.) Beg.: Ποιητικοὶ τρόποι εἰσὶν κζ' ἀλληγορία, μεταφορά. Schluss: καὶ οὕτω τελειοῦται. Die beiden letzten Blätter des Heftes fol. 86. 87, ursprünglich leer, sind zur Aufzeichnung von Rechnungen und Briefen verwendet.

14. fol. 88—90: *Annotationes in Horapollinis Hieroglyphica (ed. de Pauw. Ultraj. 4° 1727) auctore C. de Missy.*

Die Stücke fol 3—43. 66—81 stammen aus dem Besitze des Ravius. Vgl. Spolium Orientis cent. IV. cod. 4—8. Vgl. über die ganze Handschrift Boysen im Philologus Vol XLII p. 289 ff.

309.

Codex graec. qu. 10. Pap. cm. 20,5×16. XVIII Jh. 54 Seiten.

Marmor Parium descriptum et animadversionibus instructum ab J. R. Forstero.

310.

Codex graec. qu. 12. Perg. cm. 20,2×15. XI. Jh. 80 Blätter. Davor ein halbes, dahinter ein ganzes der Breite nach zusammengebogenes Blatt aus einer etwas jüngeren Folio-Handschrift liturgischen Inhalts.

Die Handschrift enthielt die 4 Evangelien, ist aber nur in stark verstümmelter Verfassung erhalten.

fol. 1: Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Dasselbe schliesst fol. 14v, darunter von später Hand: τέλος τοῦ εὐαγγελίου τοῦ κατὰ Ματθαίου. Es fehlen die Stücke: vor fol. 1 die Übersicht der Capitel, hinter fol. 1 Cap. 1, 21 καὶ καλέσεις — 6, 11 fin.; hinter fol. 2 Cap. 6, 33 ζη[τεῖτε — 22, 26 ὁ τρίτος.

fol. 14v: Κεφάλαια τοῦ κατὰ μάρκον. Die zum Theil verloschene rothe Schrift dieser Überschrift ist mehrfach später mit schwarzer Dinte nachgezogen. fol. 16r: Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον. Das Evangelium schliesst verstümmelt fol. 31v mit Cap. 13, 12 ἀδελφὸς ἀδελφὸν; vorher fehlt zwischen fol. 23 und 24 das Stück Cap. 5, 29 καὶ ἔγνω — 9, 21 ὁ δὲ εἶπεν.

fol. 32r beginnt verstümmelt das Ev. Lucae mit Cap. 8, 27 ...τησεν αὐτῷ ἀνήρ τις; das Evangelium schliesst fol. 62v. Dahinter: Κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην; fol. 62v enthält aber nur noch 4 κεφάλαια, der Rest stand auf 2 Blättern, welche ausgeschnitten sind.

fol. 63r: Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Es fehlt davon hinter fol. 78 der Abschnitt Cap. 9, 21 λαλήσει — 20, 15 γύναι.

Am Rande der Blätter finden sich die Ziffern und Überschriften der Capitel und die Ziffern der Unterabtheilungen derselben.

Vgl. Pappelbaum cod. ms. N. T. graec. evangeliorum IV partem dimidiam cont. Berolini 1824. Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

311.

Codex graec. qu. 13. Pap. cm. 20,8×14. XIV. Jh. 139 gezählte Blätter und ein Blatt vor fol. 1.

Das ungezählte Blatt und die Blätter 138 und 139 enthalten Fragmente von Lectionen aus der Apostelgeschichte. Die Vorderseite von fol. 1 ist stark abgerieben und daher schwer leserlich.

1. fol. 1ʳ: Ἀρχὴ τῆς λέγξεως τῶν κδ γραμμάτων ὅρα τὸ ἄλφα. ἄατος· ἀβλαβὴς ἢ ἀπλήρωτον ἢ μαύρον. fol. 20ᵛ: ἀρχὴ τοῦ βῆτα καὶ ὅρα. βαβαί· θαυμαστικὴ φωνή. βαγέοβει πλανητεύει. βαδὴν περιπατεῖ. βάθρον θεμέλιον. βαγάλματα τὰ ὑποστηρίγματα. βαθύγλωττοι· ἐλόγισμοι εὔγλωττοι u. s. w. sehr ähnlich dem Lexicon in Bachmann's Anecdota I, 178. Das Lexicon schliesst auf fol. 103ᵛ; von fol. 30 ab ist es jedoch nicht nur von anderer Hand geschrieben, sondern wechselt auch im Character, da von da ab zwischen die kurzen Glossen längere Stücke etymologischen und historisch-mythologischen Inhalts, zum Theil in politischen Versen, eingeschoben werden.

2. fol. 104ʳ beginnt, im Anfang verstümmelt, im Buchstaben N ein anderes Lexicon: ... νότον ἄνεμον. καὶ λίεσθαι τᾶς χιόνας. καὶ τρέχειν τὰ ὕδατα. ἐν τοῖς χειμάρις· χείμαρροι δὲ ἐτυμολογοῦντε ἐκ τοῦ ἐν τῷ χειμώνι ῥέειν ἢ τρέχειν.

3. fol. 105ᵛ: τῶν ιβ' ἀποστόλων τὰ ὀνόματα. Beg.: Πέτρος ἑρμηνέβεται τεθεμελιομένη πίστις. ἐπιλυόμενος. ἐπιγνούς. ἐπικαλούμενος. Auf die Namen der 12 Apostel folgen die der 70 Aposteljünger, der 3 Knaben im feurigen Ofen und einige weibliche Namen des alten Testaments.

4. fol. 106ʳ: ὧδε λεξικὸν τοῦ ψαλτῆρος συλλεγὲν καὶ ἁρμοσθὲν κατὰ στοιχείον. Beg.: Ἀλληλούϊα. αἰνεῖτε τὸν κύριον. Schliesst verstümmelt im Buchstaben H auf fol. 107ᵛ. fol. 108 und der Anfang von fol. 109ʳ enthalten einige Worterklärungen ohne alphabetische Ordnung.

5. fol. 109ʳ: λεξικὸν τῆς παλαιάς. Beg.: ἀββά· πατήρ.

6. fol. 116ᵛ: ἀρχὴ τῶν διπλολέξεων καὶ ὅρα. Beg.: ⟨α⟩ήτης, ὁ ἄνεμος ἢ. καὶ γύνεται ἐκ τοῦ ἀήσατὸ πνέω. καὶ ἀείτης ὁ φίλος. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ ἀεὶ καὶ τοῦ ἔτους ὁ χρόνος. Schliesst verstümmelt auf fol. 122ᵛ im Buchstaben Π.

7. fol. 123 enthält theologische Stücke in catechetischer Form.

8. fol. 124ʳ: Ψύφος δόκυμος περιάστενοῦντα ἄνθρωπον περὶ τῶν ἡμερῶν τῆς εὐδομάδος. Beg.: Δὴ εἰδέναι ἐὰν εἰς τὴν α' πρὸ τοῦ ἀρήστου καταβληθῆ ἄνθρωπος ψυφήζεται ἡμέρα αὕτη. ἡ δὲ μετὰ τοῦ ἀρήστου οὐ χρήζει ψυφήζειν αὐτήν.

9. fol. 125ʳ: περὶ τῶν στοιχείον τοῦ ἀνθρώπου. Beg.: ὁ ἄνθρωπος συνείσταται διὰ δ' στοιχείων.

10. fol. 126ᵛ: πόσα σημαίνει ἡ γλῶσσα. τρία τὸ σῶμα. τὴν διάλεκτον. καὶ τὸ ἀπὸ ξενομένων τῶν λέξεων und ähnliches. Dann ψήφος περὶ νεομηνίας, ψῆφος τοῦ βησέστου und andere derartige chronologische Rechnungen.

11. fol. 129ʳ: ἑρμηνεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ εἰστωρία μησταγωγητικεῖ. Beg.: Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς θεοῦ.

12. fol. 133ʳ: ἑτέρα ἑρμηνεία τῆς θείας λειτουργίας ὑπὸ τῶν ἁγίων καὶ θείων πατέρων. τὸ πῶς ὀφείλη ἱερουργεῖν καὶ πῶς μελήσαι τὸν τίμιον καὶ ἅγιον ἄρτον. Beg.: ἐρωτήθη λέων μοναχὸς παρὰ χριστοφόρου ἱερέως κωνσταντινουπόλεως. Am Ende auf fol. 139ᵛ Zeichnung einer Windrose.

Die Handschrift gelangte aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek in die Königliche.

312.

Codex graec. qu. 14. Pap. cm. 22 × 15,6. XVII. Jh. 368 Blätter.

Commentar des Theophilus Corydaleus zur Aristotelischen Physik. fol. 1ʳ: Εἰς φιλοσοφίαν προδιοίκησις. ὁποῖον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα. προοίμιον. Beg.: Τῶν ὅσα θηράσιμα πέφυκε τοῖς ἀνθρώποις καλὰ ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ φιλοσοφία ἐστὶ τὸ θειότατον ἅμα καὶ σωστικώτατον. Schluss fol. 368ᵛ: ὥσπερ ὁ πλάτων ἀπὸ τῆς σωματικῆς καὶ ἐνύλου φύσεως διὰ τῆς γεννήσεως (γενέσεως am Rande), οὕτως αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐνύλου φύσεως καὶ αἰσθητῆς ἐπὶ τὴν ἄυλον καὶ ἀδιαίρετον καὶ νοερὰν ἀγαθότητα ἀϊδίως ὅλην ἅμα οὖσαν ἀναδραμών, ἧ πρέπει δόξα ἀΐδιος ἐπ' ἀϊδίου αἰῶνος ἀμήν.

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

313.

Codex graec. qu. 15. Pap. cm. 19,8×14,2. XVII. Jh. 479 Blätter.

Dasselbe Werk wie in der vorhergehenden Handschrift unter der Überschrift: Τοῦ σοφωτάτου κυρίου θεοφίλου τοῦ κορυδαλέως (später in κορυδαλλέως geändert) εἰς φιλοσοφίαν προδιοίκησις. ὁποῖον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα. Schluss wie im vorigen Codex auf fol. 478ʳ.– fol: 479 enthält von der Hand des Schreibers, aber mit anderer Dinte, einen Nachtrag zu fol. 476ʳ; in gleicher Weise sind auch am Rande der Handschrift spätere Nachträge und Berichtigungen hinzugefügt.

Am Ende der Handschrift findet sich mit der Dinte des Textes geschrieben folgende Unterschrift: εἴληφε τέλος ἡ παροῦσα βίβλος παρ' ἐμοῦ σεραφεὶμ ἱερομονάχου τοῦ ἐκ τῆς νήσου θάσου ἐν κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ αχϞς (1696) ἀπὸ χριστοῦ· ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα σήψηται τάφῳ, ἡ δὲ γραφὴ μένει εἰς χρόνους πληρεστάτους. Dahinter mit der Dinte der Nachträge geschrieben: ἣν καὶ ἐδιδάχθην πρῶτον μὲν παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυρίου σπαυτωνῆ καθηγητοῦ τοῦ τῆς κωνσταντινουπόλεως φροντιστηρίου, καὶ δεύτερον παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ σεβαστοῦ διδασκάλου τοῦ ἐν βουκορεστίῳ μουσείου· ὃς καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τῆς φιλοσοφίας μαθημάτων ἡμᾶς ἐδίδαξεν ἐφεξῆς μέχρι τέλους. Darunter: εἰς τοὺς 1697 ἀπριλλίου 16 ἐτελειώσαμεν τὴν παροῦσαν πραγματείαν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως ἐν κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τοὺς 1699 φευρουαρίου 15 ἐν οὐγκροβλαχίᾳ. Auf dem ersten und letzten Blatt befinden sich Stempel mit der Umschrift: Σεραφιμ ιερομοναχος ἐκ διονυσιον (Ortschaft auf der Insel Thasos?)

Herkunft wie bei der vorhergehenden Handschrift.

314.

Codex graec. qu. 16. Pap. cm. 22,6×15,7. XVII. Jh. 330 beschriebene Blätter; davor 4, dahinter 2 unbeschriebene Blätter, welche von späteren Händen zu Zeichnungen und bedeutungslosen Notizen verwerthet sind. Auf fol. 3ʳ und fol. 181ʳ unleserliche Stempel mit der Jahreszahl 1650 (?), auf fol. 3ᵛ 2 Stempel mit der Umschrift ΠΑΠ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ 1675.

Die Handschrift enthält grossentheils Excerpte aus einem Geronticon und Heiligenleben in Vulgär-Griechisch.

1. fol. 1ʳ: Πήνακας διὰ τοὺς πατερικοὺς λόγους οπου γράφω καὶ γράφω πάσα λόγον. καὶ τα κεφάλια κατάνομα. ἔτος αχλς' (1636) ἀπὸ χριστοῦ γενήσεως. ἀπὸ ἀδὰμ ζρμδ'. Es folgt auf fol. 1 und 2 eine Inhaltsübersicht; fol. 3 ist unbeschrieben.

2. fol. 4ʳ: Βίος καὶ πολειτία τοῦ ἁγίου ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. Beg.: Εἰς ταῖς ἡμέρ τῆς βασιλεῖ ονορίου καὶ ἀρκαδίου τῶν βασιλέων. ἦτον εἰς τὴν ρώμην τὶς ἄνθρωπος εὐσεβεῖς. τὸ ὀνόμα του εὐφιμιανός. Lateinisch bei Surius 17. Juli.

3. fol. 17ᵛ: Βίος καὶ πολειτία τοῦ ἁγίου ἰωάνου τοῦ καλυβήτου. Beg.: βίον καλοῦ καὶ ἀμόλυντου ἀνδρὸς δικαίου καὶ εὐσεβοῦς βούλομαι νά σάς διηγηθω τὴν εὐγένιάν σας εὐλογημένοι χριστιανοί. (Vgl. Metaphrastes bei Migne Patrol. graec. Tom. 114 col. 568.)

4. fol. 33ʳ: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος νυκήτα. Beg.: τῆς ἀληθεῖας λόγος προσκαλεῖ πάντας καὶ λέγει δεῦτε πάντες οἱ πεφορτισμένοι.

5. fol. 44ʳ beginnt ein Abschnitt ohne Überschrift: παρανομία γὰρ ἐστὶν ευλογημένοι χριστιανοὶ ἡ ζωῆμας εἰς τὸν κοσμόν, ἐτούτον, ὥσπερ τὸ φέρομεν, παραβολικός. In der Inhaltsübersicht lautet die Überschrift: περι τὸ ὀφίδιων ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν αὐλήν.

6. fol. 47ʳ: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν μαχαρίου τοῦ αἰγυπτίου δὶ ἥγησης. ὠφέλυμων. περὶ μνημόσυνον, καὶ περὶ ἄλλων ὠφέλιμων. Beg.: Πορεβόμενος ποτὲ τὶς τῶν ὁσίων πατέρων ἐν τῇ ἐρῆμω ηκολούθησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου.

7. fol. 58ʳ: Δὴ ἥγησης. ὠρεωτάτοι περὶ τοῦ ἱέρέος τοῦ ἀναξίου. Beg.: ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς βασιλεῖας τῶν ὀρθοδῶξον χριστιανῶν βασιλέων ἦτον ἕνας, ἄρχοντας εὐσεβεῖς καὶ ὀρθώδοξος εἰς τὸν μοραία.

8. fol. 69ʳ: θαῦμα τοῦ ἁγίου νικολάου καὶ τοῦ προδρόμου. Beg.: εἰς τὸν κερὸν τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλέως κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἦτον ναὸς τοῦ ἁγίου ιωάννου τῆς λεγομένοις πέτρας.

9. fol. 74ʳ: ἕτερον θαύ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν νικολάου. περὶ τῶν χολείβων. Beg.: εἰς τὴν κωνσταντινούπολην ἄνθρωπος ἕνας εἶχεν πολὴν ἀγάπην. μετὸν μέγαν νικόλαον.

10. fol. 78r: Βίος. καὶ πολειτία. τῆς ὁσίας, μητρὸς ἡμῶν μαρίας. τῆς μετὰνομαστήσας· μαρίνος. Beg.: Ἔναν καὶρὸν ἦτον κάπειος ἄνθρωπος· τὸ ονοματου εὐφιμιανός.

11. fol. 86r: Περὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀβραάμ, ὁπόταν ἠθέλησε ὁ κύριος νὰ ὑπάγη πρὸς αὐτῶν. Beg.: Ἔζησε δὲ ἀβραάμ, ὅλην του τὴν ζωὴν χρόνους ροε΄.

12. fol. 97r: Περὶ πὸς ἐζήτησεν ἕνας μοναχὸς καὶ ἀδελφῶς ἀπὸ τὸν θεόν. ψυχὴν ἀνθρώπου πῶς εὐγένη ἀπὸ τῶ σώμα. νὰ ἴδοῖ. Beg.: Ἀδελφὸς τὶς καὶ μοναχὸς ἐπιθύμα νὰ ἴδῆ ψυχὴν ἁμαρτωλοῦ, καὶ δικαίου.

13. fol. 99v: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν νικολάου μοναχοῦ τοῦ στρατιλάτου. Beg.: ὅτος ὁ μέγας νικόλαος ἦτων εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας νικηφόρου τοῦ βασιλέως.

14. fol. 103r: Περὶ λειτουργίδες καὶ σαραντάρια. πῶς εἶναι πολλᾶ οφέλειμα διὰ ταῖς ψυχαῖς. Beg.: Περὶ δὲ τὰ σαραντάρια ὁποῦ γένονται διὰ τοὺς ἀπεθαμένους νὰ ἀκούσατε τῆ ἐξηγοῦνται τὰ πατερηκᾶ.

15. fol. 106v: περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι χρυφοφαγίαν ὅτι αὐτῆ μόνον δύνατε τῶν ἀνθρώπων. χωρεῖς ἄλλων ἀμάρτιμα. Beg.: ὁ ἅγιος γριγόριος, ὁ διάλογος διηγάτε, ὅτι εἰς ταῖς ἡμέραις του ἦτον ἕνα μοναστήριων.

16. fol. 109v: Εν τοῖς χρόνοις ὁποῦ ἐμαρτήρισεν ὁ ἅγιος μεγαλομάρτις μερκούριος (bis hierher mit rother Dinte in Form einer Überschrift) ἦ τὶς ἱέρεῦς ἐν τῆ χῶρα, μέθυσος πάνη.

17. fol. 116v: Περὶ ὑποταγῆς καὶ ὑπὸ μονῆς, καὶ ὑπακοῆς γνησίου υἱοῦ. καὶ τῆς συγκοφαντίας. Beg.: Ἐν ταῖς ἡμέραις θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἦτον ἕνας ἄρχωντας εἰς τὴν κωνσταντινούπολιν.

18. fol. 124v: τῆ αὐτῆ ἡμέρα τοῦ ὁσίου μακαρίου τοῦ αἰγυπτύου. Beg.: Τρεῖς τηνὲς ἡγιασμένοι γέρωντες. σέργιος, καὶ θεὸφιλλος. καὶ ρίγιος.

19. fol. 133r: Μαρτύριων τῶν ἁγίων δάδα. γοβδελαᾶ καὶ κασδῶας. ὧν συγγενεῖς καὶ γνήσια τέκνα σαβορίου βασιλέως περσῶν. Beg.: Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σαβορίου βασιλέως περσῶν πατρὸς τοῦ ἁγίου γοβδελαᾶ. κάποιος δάδας.

20. fol. 143v: τῆς ἁγίας μάρτυρος φωτινεῖς, τῆς σαμαρίτιδος ἧ ὁμίλησεν ὁ χριστὸς ἐν τὸ φρέαρτι καὶ τὸν σὺν αὐτοῖς. Beg.: Εἰς ταῖς ἡμέραις τοῦ νέρωνος τοῦ βασιλέως τῶν ρωμαίων ἐκηνήθη μεγάλλος διὸγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν.

21. fol. 155v: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰώἄννου τοῦ χρισωστόμου λόγος περὶ τῆς καταβάσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν τῶ ἄδη. etc. Beg.: Ἀδελφοί. ἀνάγκι εἶναι σήμερων. να μάθωμεν ποταπῆ παρουσία ἦναι τοῦ προδρόμου.

22. fol. 162v: Τοῦ οσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφρὲμ τοῦ σίρου λόγος περὶ μετανοίας. Beg.: Ἁμαρτωλὸς εἶμαι. καὶ πῶς νὰ ἔλθω εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

23. fol. 166r: λόγος τοῦ γέροντος τοῦ ξενωφῶν. Beg.: Διήγήσατω τῆς ἅγιος γέρωντας μέγας καὶ ἔλεγεν ὅτι τὶς ἄνθρωπος ἦτον εἰς την κωνσταντινούπολλιν τὸ ὀνόμα του ξενωφῶν.

24. fol. 184v: βίος καὶ πολειτία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ ὑπατίου ἀρχιἐπισκόπου γαγρῶν. Beg.: Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκήνες ὁποῦ ἐβσίλεβεν ὁ κὼρος ο βασιλεῦς ἐκράτι καὶ ἦτον ἠδωλλολατρία.

25. fol. 211r: βίος καὶ πολειτία τοῦ ἅγιου παντελεήμονος. Beg.: Αἱ ὡρταὶ καὶ αἱ πανήγυρεις τῆς ἐκκλησίας μας εὐλογημένοι χριστιανοί.

26. fol. 240v: Βίος καὶ πολειτεία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου αποστολλου θομᾶ. Beg.: Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους, ὁποῦ ἦσαν ὅλοι ἡ ἀπόστολλοι. εἰς τὰ ἱέρωσώλημα, σύμος, ὁ λεγόμενος πέτρος, καὶ ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. (Vgl. die Acta apocrypha Thomae.)

27. fol. 260r: περὶ τῆς ἁγίας σωφίας, πῶς εκηνήθη ὁ βασιλεῦς, καὶ τὴν ἔκτισεν καὶ πόσην ἔξοδων. ἐξόδιάσεν. καὶ πότε ἐκτήσθη. καὶ ἐκλήθη ἁγία σωφία. Beg.: Βασιλεβόντος ἰούστιάνοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου, εἰς τοὺς πέντε χρόνους τῆς αυτοῦ βασιλείας, ἔγενεν ἱποδρόμιον.

28. fol. 277v: Σεισμολόγιων. σὴν θεῶ ἁγίω τῶν τριῶν μεγίστον. σεισμῶν τῶν. ιβ΄ μηνῶν καὶ ζωδίον λέοντος τοῦ σωφωτατου βασιλέος. Beg.: μηνῆ σεπτέβριος. ζυγός: ἐὰν σεισμὸς γένηται καρπῶν λήψεις ἔστω.

29. fol. 287r: Βρόντολόγιων, τῶν δώδεκα ζωδίον. Beg.: Πὰρθένος. ἐὰν βροντήση. εἰς αἴγυπτον πόλεμοι πολοί.

30. fol. 289ᵛ: 'Ενθύμισης πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, τὶ τοῦς χάμνη χρεία. νὰ τρόγουν. καθέκαστων μήναν. ὅλου τοῦ ἐνιαύτοῦ.

31. fol. 291ᵛ: περὶ ἀσθενεῖας καὶ ὑγίας. Beg.: εἰς τὴν α' τοῦ μηνὸς, ἐὰν πιασθῆ. φόβος ἦναι θανάτου. ἔως ἡμέρας τροῖς.

32. fol. 293ʳ: περὶ τοῦ ἀσκειτοῦ ὁποῦ ἔχαμεν δέησην. μετὰ τήνος. ἔχει μερος. Beg.: Γέρω τὶς ἐχάθετον εἰς τὴν ἔρρημων· ὁ ὁποῖος γέρων. ἔχαμεν εἰς τὴν ἔρρημων χρόνους σαράντα.

33. fol. 298ᵛ: Διήγησης πάνη ὀφέλημος. περὶ ἐλεημοσύνης καὶ φιλοπτοχίας. Beg.: 'Εδιηγήσατο ἡμεῖν ἕνας ὅσιος ἀπὸ τῆς ἐρρήμου. λόγον τινὰ θαυμαστὸν, ὅτι ἦτον ἕνας φιλόχριστος χριστιανός.

34. fol. 303ᵛ: Περὶ τοῦ ἀναχωριτοῦ. ὁποῦ ἐζήτησε νὰ μάθη τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ. Beg.: Ἦτον ἕνας ἀναχωριτῆς, ἐνάρετος κατὰ πολλὰ καὶ ἐπαρακάλλη τὸν θεὸν καὶ ἔλεγεν.

35. fol. 307ʳ: Βίος καὶ πολειτία τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος. τοῦ ἀμνηάνοῦ. Beg.: Βίον καλὸν καὶ θεάρεστον καὶ πολειτεῖαν ἄμεμπτον. ἀνδρὸς δικαίου καὶ ἁγίου βούλομαι νὰ διηγηθῶ, εὐλογημένοι χριστιανοί.

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

315.

Codex graec. qu. 17. Pap. cm. 21,2×14,2. XVI. Jh. 390 Blätter, die jedoch nur bis 386 gezählt sind, da je ein Blatt hinter 113 und 222, zwei Blätter hinter 192 bei der Paginirung übersprungen sind. fol. 69—83, 87 und 88 sind ausgerissen und nur geringe Reste derselben am innern Rande erhalten, von fol. 84—86, 89 und 90 ist die untere Hälfte zerstört, ebenso ist von fol. 169, 381 und 382 nur je ein kleines Stück erhalten.

Euchologium und Lectionen aus dem neuen Testament.

fol. 1 unbeschrieben. fol. 2ʳ: ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου. Zwischen fol. 8 und fol. 10 grosse Lücke, an deren Stelle ein jüngeres unbeschriebenes Blatt eingelegt ist. fol. 8ᵛ schliesst ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα (im Beginn der εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου); fol. 10ʳ beginnt ἁμαρτῶν εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα. fol. 10ᵛ schliesst verstümmelt ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῆ γαλήνη αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον δι......

fol. 11ʳ: ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου τοῦ μεγάλου. Sie schliesst auf fol. 27ᵛ; zwischen fol. 25 und 26 fehlt ein Blatt.

fol. 28ʳ: Εὐχὴ ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ μέλλοντα μεταλαβεῖν τὰ ἄχραντα καὶ φρικτὰ μυστήρια τῆς ἁγίας κοινωνίας. Beg.: κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν υἱὲ καὶ λόγε τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος; schliesst auf fol. 30ᵛ.

fol. 31ʳ: ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Schluss auf fol. 46ᵛ.

fol. 47ʳ: Ἀχολουθία εἰς τὸ ἀπομυρήσαι τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρών.

fol. 48ʳ: Εὐχαὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Schluss auf fol. 60ᵛ.

fol. 61ʳ: Εἰς τὰς νεομηνείας ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ κατὰ ἀλφαβήτου. Dieselbe scheint auf fol. 72ᵛ geschlossen zu haben, da auf den Resten von fol. 73ʳ sich die Anfänge mehrerer Zeilen in rother Dinte befinden, also die Überschrift eines neuen Abschnittes.

fol. 84ʳ beginnt hinter der Lücke innerhalb der ἀχολουθία τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, welche fol. 89ʳ schliesst.

fol. 89ᵛ: Εἰς τὸ κατασφραγῖσαι παιδίον τῆ η' ἡμέρα.

fol. 91ʳ: 'Επὶ τὸ ἀπονίψαι νεοφώτιστον τῆ ὀγδόη ἡμέρα.

fol. 92ᵛ: Εὐχὴ εἰς τὸ χουρεῦσαι παιδίον.

fol. 94ᵛ: εἰς τὸ τεσσαραχονθήμερον τεσσαρανταρισμὸν γυναικός. Darauf folgen bis 104ʳ Gebete bei verschiedenen Veranlassungen im menschlichen Leben.

fol. 105ʳ: εὐχὴ ἣν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εἰς ἀρραβῶνα γάμου νομιχοῦ.

fol. 106ʳ: ἀκολουθία εἰς μνηστῆρα.

fol. 108ʳ: ἡ εὐλόγησις τῶν ἐκκλησιαστικῶν γάμων.

fol. 120^v: εἰς δὲ τοὺς ἐπὶ διγαμοῦντας.

fol. 122^{v}ff.: Verschiedene kleinere Gebete bei besonderen Vorkommnissen.

fol. 128^r: ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου. Dieselbe schloss auf dem zerstörten fol. 169.

fol. 170^r: ἀποστολοευάγγελα τῆς ὅλης ἑβδομάδος. ἀρχὴ τῇ β' τῶν ἀσωμάτων.

fol. 191^v: εὐχὴ τῆς ἁγίας μεταλήψεως τοῦ χρυσοστόμου φωστῆρος.

fol. 192a^r: εὐαγγέλια ἑωθινὰ τὰ ἕνδεκα.

fol. 203^v: ὅταν κόπτουσι τὰς προσφορὰς καὶ σταυρούς.

fol. 206^{r}ff.: Lectionen aus den Evangelien und Episteln für alle Feste des Jahres.

fol. 264^{r}ff.: ὕμνοι εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον, κοντάκια τῆς ἀκαθίστου.

fol. 274^v: Evangelien-Lection für den 24. Februar, das Fest der Auffindung des Hauptes Johannis des Täufers.

fol. 277^r bis zum Schlusse Lectionen aus den Evangelien und Episteln für die Sonntage von Neujahr bis Pfingsten.

Die Handschrift stammt wahrscheinlich aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

316.

Codex graec. qu. 18. Pap. cm. 21,8×15. XVII. Jh. 243 Blätter.

Der Haupttheil der Handschrift, fol. 5—240, enthält ein System der Logik unter dem Titel: Προοίμιον εἰς ἅπασαν τὴν λογικὴν πραγματείαν. Beg.: Οὐ μόνον καλῶς ἀλλὰ καὶ λίαν ὀρθῶς. fol. 6^r Überschrift: προδιορισμὸς τῶν λεχθησομένων καὶ ζητήματα τῆς ὅλης λογικῆς πραγματείας.

Vorgebunden sind fol. 1—4, Fragmente einer Lucian-Handschrift, gleichfalls des 17. Jahrhunderts. fol. 1^r beginnt im Dialog πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις § 3 ἐμοὶ δὲ οὐ πάνυ ἱκανὸν εἰ καιοποιεῖν (sic) δοκοίην. fol. 2^v beginnt die ἐπιστολὴ πρὸς νιγρίνον; fol. 3^r: Νιγρίνος ἢ περὶ φιλοσόφου ἤθους. fol. 4^r schliesst: ὥστε δὴ καὶ τὸ ὕστερον τοῦ ὀφθαλμοῦ μὲν καὶ τῆς περὶ αὐτῶν ἀσθενείας ἐπελανθανόμην (§ 4). fol. 4^v ist unbeschrieben. fol. 241—243 enthalten in 2 Columnen Verzeichnisse von Namen, wohl Stücke eines Documents.

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

317.

Codex graec. qu. 19. Pap. cm. 21×13,2. XV. Jh. 375 Blätter. Zwischen 178 und 179 und 184 und 185 fehlt je ein Blatt, die äussere Lage eines Quaternio, zwischen fol. 214 u. 215 ist eine grössere Lücke. Gegen Ende hatte der Schreiber als Bezeichnung von Lücken ganze Seiten oder Theile von solchen leer gelassen; dieselben sind von jüngerer Hand ausgefüllt; es sind Stücke von fol. 229^r, 334^r und die Seiten 328^r, 337^r, 341^r, 341^v, 350^r, 361^v. Auf fol. 128^v finden sich 2 Stempel mit der Umschrift: θεοφανης πηρ ημων εσωζε τον αρητηρα (?)

fol. 1 unbeschrieben, auf fol. 1^v schrieb eine spätere Hand: ξένος χριστέ μου γέγονα ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος τόπους ἐπεριπάτησα πολλοὺς καὶ διαφόρους. πολλοὺς γὰρ λίθους ἔδειραν οἱ εὐτελεῖς μου πόδαις. ἀλλ' ὦ χριστέ μου σῶσον με τὸν ἐπὶ ξένοις ξένον ὁποῦ τὸν ξένον παρορᾷ θεὸν παραπικρένει.

1. fol. 2^r: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παϊσίου συγγραφῆς παρὰ τοῦ τοῦ σίου (sic) πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ κολοβοῦ. Beg.: ὥσπερ τὰ τερπνὰ τοῦ βίου καίπερ ὄντα λυόμενα μικρᾶς ἡδονῆς οἶδε τοὺς θελγομένους αὐτοῖς ἐφέλκεσθαι τὸν ἔρωτα.

2. fol. 56^v: πρόσευχὴ μανασσῆ βασιλέως. Beg.: Κύριε παντοκράτορ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν.

3. fol. 62^r: εἰς τὰ εἰσόδια τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀεὶ παρθένου μαρίας ὅτι οἱ πρὸς τὸν σκοπῶν ἀποβλέποντες τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν τὰ μέγιστα ὀφελοῦνται καὶ εἰς αὐτὰς πόθον θερμότερον διεγείρουσιν. Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ὡς ἐκ λιμένος εἰς λιμένα καὶ πόλεως εἰς πόλιν περιφανῆ καὶ καταγώγια τερπνὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν διαμείβομεν.

4. fol. 64^v: Κυριακῇ πρὸ τῆς χριστοῦ γεννήσεως ὅτι μετὰ φόβου καὶ τρόμου χρῆ ἕκαστον ἡμῶν κατεργάζεσθαι τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν καὶ ὅτι πρόσφορος ὁ τῆς παρούσης νηστείας καιρὸς εἰς τοῦτο καὶ ἡ γεννέθλιος τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν. Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ

πατέρες· καιρὸς ἐμοὶ τὸ τοῦ σωλομῶντος εἰπεῖν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην.

5. fol. 68r: Ὅτι τοῖς κατὰ θεὸν ἀγωνιζομένοις οὐδὲν ἐμπόδιον ἡ πρὸς βραχὺ τοῦ προεστῶτος ἀποδημία καὶ ὅτι τὰ βλεπόμενα πόνου καὶ ἱδρῶτος δέοντα. Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες τῶν μαθητευομένων παῖδον μάλιστα τότε φαίνεται τὸ φιλομαθοὺς καὶ φιλόπονον.

6. fol. 71r: Κυριακῇ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου. ὅτι τοὺς κατὰ θεὸν προεστῶτας πειχνότερον διόμιλεῖν χρῇ τοῖς συνοῦσιν αὐτοῖς ἀδελφοῖς. καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης. Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὅσον ὑπανάπτει καὶ διεγείρει τίς τὴν αὐτοῦ φλόγα, τοσοῦτον φλογωδέστερον καὶ δραστήριον ἀπεργάζεται.

7. fol. 75r: Τοῦ αὐτοῦ λόγος ὅτι ἡ μοναχικῇ πολιτεία καὶ ὑπὲρ τὰς ἐντολὰς τοῦ κυρίου τὸν ἀγῶνα ποιεῖται εἰ δὲ ποτὲ ῥαθυμήσει καὶ καταπέσει ὁ ἀσκητῆς δῖ ἐπιστροφῆς ἀναχαλεῖται καὶ σώζεται (am Rande περὶ τοῦ ἀσώτου). Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες καὶ πάντες μὲν οἱ πιστοὶ τὰς εὐαγγελικὰς παραδώσεις πρὸς ἀκρίβειαν φυλάττειν ὀφείλομεν.

8. fol. 78v: Ὅτι πάντες παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ καὶ ἕκαστος περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. τῇ κυριακῇ τῆς ἀποκρέου. Beg.: Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες εἰ καὶ σκληρὸν καὶ ἐπίπονον τὸ τῆς ἀρετῆς καθέστηκε στάδιον.

9. fol. 83r: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιἐπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ τῆς ἁγίας κυριακῆς καὶ πῶς χρῇ τιμᾶν αὐτὴν καὶ ἀποδέχεσθαι. Beg.: ὀλίγα ἀνάγκη σήμερον. (Migne, Patrol. gr. tom. 49 col. 373.)

10. fol. 89v: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης. Beg.: Καλὴ ἡ νηστεία, καλὴ ἡ τῶν γραφῶν ἀνάγνωσις. (Migne Tom. 48 col. 1059 spur.)

11. fol. 96r: Κυριακῇ πρώτῃ τῆς ὀρθοδοξίας. συνηγμένα διηγήματα. Beg.: Μακάριοι γάρ φησιν οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

12. fol. 104r: Κυροῦ ἰωσὴφ τοῦ βρυαινίου λόγος περὶ ὑπομονῆς καὶ παρακλήσεως. Beg.: Ὑμῖν τοῖς εἰς τὰ τέλη καταντήσασι τῶν αἰώνων καὶ εὐσεβεῖν αἱρουμένους.

13. fol. 106v: Τοῦ αὐτοῦ λόγος: τινὲς αἰτίαι τῶν καθ' ἡμᾶς λυπηρῶν διὰ τὸ βλασφημεῖν εἰς πίστιν καὶ εἰς τὰ ἅγια αἵμασι αἰσθίειν καὶ ῥιζυχῆς· σελήνην προσκυνοῦντες καὶ τὰ ἑξῆς. Beg.: Εἴ τις τὰς ἐπαγομένας ἡμῖν ἐκ θεοῦ παιδείας ὁρῶν ἐξίσταται ἀπορῶν.

14. fol. 110v: Τοῦ αὐτοῦ περὶ μνήμης τῶν ἐν τῇ κρίσει καὶ πῶς αἱ τάξεις τῶν ἁγίων ἀπαντῶσι εἰς ἀρεστᾶ τῷ θεῷ. Beg.: Πάντων τῶν ἁμαρτημάτων ὧν πταίομεν τῷ θεῷ οὐ μόνον αὐτὸν ἔχομεν μάρτυρα καὶ κατήγορων. Diese 3 Predigten fehlen in der Ausgabe der Werke des Joseph Bryennius, Leipzig 1768.

15. fol. 115r: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου εἰς μάταιον βίον τοῦ κόσμου τούτου καὶ εἰς κατάνυξιν καὶ ὠφέλειαν ψυχῆς. Beg.: Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια καὶ ἀπολλύμενα πράγματα κατελίπατε. Gedruckt in Ephraim Syri Opp. ed. Assem. Tom. III, 308.

16. fol. 123r: μηνὶ σεπτεμβρίῳ εἰς τὰς ιδ΄. τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ ψευδοπροφητῶν καὶ ψευδοδιδασκάλων etc. Beg.: Ὀδυνηρὸς ὁ λόγος ὅτι ἔσχατος ὥς μοι δεδήλωται. (Migne Tom. 59 col. 553 spur.)

17. fol. 137r: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν μεθοδίου ἐπισκόπου πατάρων καὶ μάρτυρος λόγος εἰς τὰ βαΐα. Beg.: Εὐλογητὸς ὁ θεός. ἐκ θαυμάτων ἐπὶ τὰ θαύματα τοῦ κυρίου βαδίσωμεν ἀδελφοί. Migne Tom. 18 col. 384.)

18. fol. 147r: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος κατὰ μεθυόντων καὶ εἰς τὴν ἁγίαν ἀνάστασιν. Beg.: Ἀπεθέμεθα τῆς νηστείας τὸ φορτίον. (Migne Tom. 50 col. 433.)

19. fol. 160r: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν μάρκου τοῦ ἀθηναίου τοῦ ἀσκήσαντος ἐν τῷ ὥρει τῆς θράκης τῆς οὔσης ἐπέκεινα τῶν ἐνδοτάτων μερῶν τῆς ἐθιοπίας ἐπέκεινα τοῦ ἔθνους τῶν χετταίων.

Beg.: Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀβᾶς σεραπίων. (Act. Sanct. Mart. III, 40*.)

20. fol. 172r: Λόγος ἕτερος ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον κείμενον. Beg.: Μὴ κρίνεται ἵνα μὴ κριθῆτε. (In ev Matth. or. XXIII (XXIV). Migne Tom. 57 col. 307.)

21. fol. 185r beginnt verstümmelt eine Predigt, Ermahnungsrede an einen Mönch mit den Worten .... τα ἀφορῶν ἐπάλειφέ σε αὐτὸν διὰ τῆς ὑπομονῆς. Schluss fol. 197v: ἐνώπιον τοῦ δικαίου κριτοῦ τοῦ ἀποδίδοντος ἑκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ᾧ πρέπει δόξα etc.

22. fol. 197v: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν πέτρου τοῦ δαμασκηνοῦ ὅτι ἑπτὰ ἐργασίαι τῆς ἀρετῆς. Beg.: Φεῦγε τοὺς ἀνθρώπους ἀγαπητὲ καὶ σώζου.

23. fol. 202r: τοῦ ἁγίου διαδόχου. Beg.: μηδεὶς ἀκούων αἴσθησιν νοὸς ὁρατῶς αὐτῶ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ ὀφθῆναι ἐλπιζέτω. (Marci Diadochi Capita de perfectione spirituali, cap. 36 bei Migne, Tom. 65 col. 1178.)

24. fol. 202v: Ἡσυχίου κεφάλαιον ρ'. Beg.: Ὅταν τῶν θείων καὶ ἀχράντων μυστηρίων. (Hesych. de temperantia et virtute centuria I cp. 100 bei Migne, Tom. 93 col. 1513.)

25. fol. 203v: πένθος τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας. Beg.: Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεταί τοι ἅγιε δέσποτα.

26. fol. 210r: πένθος τῇ τετάρτῃ ἑσπέρας. Beg.: Ὁ πόνος τοῦ λέγειν πρὸς θεὸν ἀναγκάζει με. Der Abschnitt bricht auf 214v verstümmelt ab, die letzte Seite ist beschmutzt, wie wenn das Blatt längere Zeit frei gelegen habe.

27. Es folgen mehrere Abschnitte vermuthlich aus einem Geronticon. fol. 215r beginnt verstümmelt .... βᾶ. οὗτος ἐστὶν ὁ μοναχικὸς κανὼν τὸ κλαίειν ἀεὶ τὸν μοναχὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ αὐτοῦ. καὶ λέγει ὁ γέρων· ναὶ τέκνον.

28. fol. 232v: τοῦ ἀββᾶ Ζωσιμᾶ. λόγος θαυμασιώτατος. Beg.: ἀρχόμενος ὁ ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ποιήσας πρῶτον τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐν τῶ στόματι αὐτοῦ ἔλεγεν οὕτως. (Migne Tom. 78 col. 1680.)

29. fol. 247r: λόγος περὶ ταπεινοφροσύνης. Beg.: ἄρξαι ἀπολογίαν τοῦ ποιήσαντος τὰ πάντα.

30. fol. 253r: πῶς ὀφείλει τίς κρατῆσαι θυμόν. Beg.: Ἀρχὴ τοῦ κρατῆσαι θυμὸν ἐν τῶ ταράττεσθαι μὴ λαλεῖν.

31. fol. 254v: Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τοῦ ἁγίου ἀθανασίου. Beg.: τίνες εἰσὶν ἐκεῖνοι οἱ ἀληθεῖς προσκυνειταί.

32. fol. 256v: Φιλοθέου μοναχοῦ μονῆς τῆς βάτου τῆς φανήσις ἁγίας θεοτόκου τοῦ σινᾶ κεφάλαια περὶ νίψεως καὶ προσευχῆς ἀναγκαία. Beg.: Ἔστι νοητὸς πόλεμος ἐν ἡμῖν αὐτοῖς.

33. fol. 257v: Θεοδόλου λόγος ψυχοφελὴς περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς κεφαλαιώδεις. ἀρχὴ φωτισμοῦ ψυχῆς. ἀληθεῖς ὑποθῆκαὶ τὰ λεγόμενα ἀντιρρητικὰ. καὶ εὐτικά. Beg.: Νῆψις ἐστι μέθοδος πνευματική. Hesychii ad Theodulum de temperantia et virtute centuria I bei Migne Tom. 93 col. 1480. Durch eine etwas abweichende Eintheilung der Abschnitte kommen deren 102 heraus, von denen der letzte gleich dem 99. des Druckes ist, während der 100. Abschnitt der 1. Centurie hier den 1. Abschnitt der 2. Centurie bildet, welche auf fol. 279r beginnt mit der Überschrift: ἐκ τῆς αὐτοῦ δευτέρας ἑκατοντάδος. Dieser Überschrift gemäss folgt nicht die ganze Centurie, sondern nur ausgewählte Capitel, 40 an Zahl, welche von α' bis μ' numerirt sind und auf fol. 289v schliessen. Daran anschliessend und bis ξζ' weiterzählend folgen Excerpte ähnlichen ascetischen Inhalts, theils ohne Autornamen, theils aus folgenden benannten Autoren: Basilius, Chrysostomus, Nicephorus Monachus περὶ φυλακῆς καρδίας, Arsenius, Agathon Abbas, Marcus Monachus, Jesaias Abbas, Macarius, Diadochus Monachus, Isaak, Karpthius (sic), Symeon Theologus, Gregorius Nazianzenus. Schluss auf fol. 308v. Es folgt die Überschrift τοῦ ἀββᾶ βαρσανουφίου ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, πῶς δεῖ καθεζομένω ἐν τῶ κελλίω τὸν μοναχόν, welche bis fol. 315v zu gehen scheinen. Daran schliessen sich bis fol. 328v ohne besondere Überschrift, aber mit grossem rothen Initial beginnend, Erzählungen, welche offenbar einem Geronticon entnommen sind.

34. fol. 328ᵛ: Εὐαγρίου μοναχοῦ. τὰ κατὰ μοναχοὺς αἴτια. καὶ ἡ καθησυχίαν τοῦτον παράθεσις. Beg.: Ἐν τῷ ἱερεμίᾳ εἴρηται τὸ, καὶ σὺ μὴ λάβῃς σεαυτῷ γυναῖκα ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. (Euagrii Monachi Rerum monachalium rationes bei Migne Tom. 40 col. 1252.) Am unteren Rande von fol. 328ᵛ findet sich von junger Hand das Scholion: ἔστι τίς εὐάγριος, ὃς λέγεται πλανηθῆναι πολλὰ παράλογα γράψας. πρόσεχε οὖν ὁ ἀναγινώσκων, καὶ γίνου κριτὴς τοῖς λεγομένοις τούτῳ τῷ εὐαγρίῳ. Dieses Stück schliesst mitten im Satze fol. 334ᵛ Zeile 2 mit den Worten πάσης ὁμοῦ τῆς ἐκτρυγίας χαχείας. τὴν ἀηδίαν ἐπιδειχνύμενον ὄψει. τοιγὰρ οὖν τοῦτῳ παραπλησιάσαι (cp. 8 col. 1260 C.) Daran schliesst unmittelbar, so dass bereits die Vorlage des Schreibers lückenhaft gewesen sein muss, der verstümmelte Anfang eines in 38 Capitel getheilten Tractats ähnlichen Inhalts, und zwar beginnt er mit dem Schlusse des 12. Capitels mit folgenden Worten: ... ἀγάπης οὐκ ἐν ὑπάρχει. ὁ δέγε τὴν τοῦ θανάτου μνήμην κατ' ὀψὲ μεμνημένος, τὰς καταδρομὰς τῶν δαιμόνων ὀξύτερον ὑπὲρ τῶν ἄλλος ἔχοντα βλέπων ἐκδιώκων βάλλει. Schluss des Tractats fol. 346ʳ.

35. fol. 346ʳ: φιλοθέου μοναχοῦ μονῆς τῆς βάτου τοῦ σινά. περὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. χρὴ εἰδέναι ὅτι τῆς καρδίας φυλακῇ. φυλάσσονται καὶ αἱ θεῖαι τοῦ χριστοῦ ἐντολαί. Beg.: Ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός. ἡ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀϊδίου σοφία καὶ δύναμις φησίν. ὁ ἀγαπῶν με τὰς ἐντολάς μου τηρήσει. (vgl. Migne Tom. 98 col. 1371.) Schluss auf fol. 354ᵛ.

36. fol. 354ᵛ: Überschrift: τοῦ αὐτοῦ παραίνεσης νείλου πρὸς μονάζοντας, Nili institutio ad monachos, Migne Tom. 79 col. 1236, aber am Ende länger; vermuthlich nur ein Abschnitt der Sammlung des Philotheus.

37. fol. 358ʳ: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν νείλου περὶ προσευχῆς. Beg.: Τέλος πασῶν ἐντολῶν προσευχῇ. καὶ ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι.

38. fol. 359ᵛ: περὶ ἐργασίας νοός. Beg.: Τὴν ἀρχὴν τῆς κατὰ θεὸν ὠφελείας ποιεῖσθαι ἔχομεν, ἐκ τῶν αναριθμήτων εὐεργεσιῶν, ὧν παρὰ θεοῦ ἀπολαύσαμεν ἐξ αὐτῆς μητρικῆς ἡμῶν νηδύος.

39. fol. 361ᵛ: πῶς δῆ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν τῷ κελλίῳ. τοῦ ἀπέχεσθαι τῆς τῶν πολλῶν γνώσεως. ἵνα τοῦ λογισμοῦ σχολάζοντος, ἡ γνῶσις τοῦ κυρίου κατοικήσῃ. Beg.: Ὁ τὸν νοῦν τῆς εἰς θεὸν ἀγάπης καὶ προσεδρίας ἀποχωρίσας, καί τινι τῶν αἰσθητῶν προσδεδεμένων ἔχων.

40. fol. 363ᵛ: τοῦ ἀββᾶ καὶ μακαρίου ζωσιμᾶ ἐκ διδασκαλιῶν ὀλίγον. Beg.: Τῆς προαιρέσεως ἡμῶν ποθούσης καὶ τῆς χάριτος συνεργούσης, ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ κ. τ. λ.

41. fol. 367ʳ: Περὶ φενομένης ἀσκήσεως. Beg.: Περὶ τῆς φαινομένης ἀσκήσεως. καὶ ποῖον ἀγαθὸν ἐπιτήδευμα, μεῖζον καὶ πρῶτον τυγχάνει. fol. 375ʳ: Schluss mit der Unterschrift: τέλος τῷ θεῷ δόξα: σοθῇ ὁ ἔχων ἐλεηθῇ ὁ γράψας.

Die Handschrift stammt wahrscheinlich aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

318.

Codex graec. qu. 20. Pap. cm. 21,8×15,4. XVII. Jh. 421 gezählte Blätter, davor 5 unbeschriebene.

fol. 1ʳ: Εἰσαγωγῆς εἰς τὰς κοσμογραφικὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας. Beg.: Κοσμογραφία ἐστὶν ἐπιστήμη ὀτὰ γράφουσα τὸν κόσμον καὶ πάσας τὰς ἰδιότητας τῶν μερῶν τοῦ κόσμου. Die Darstellung bricht auf fol. 56ʳ oben unvollständig ab. Der Rest von fol. 56ʳ und fol. 56ᵛ leer.

fol. 57ʳ: κοσμογραφικῆς προπαιδείας ἰωάννου ὠρτέλου χορωνέλου βιβλίον α' d. i. Joh. Honteri rudimenta cosmographica, welche im 16. Jahrhundert öfter gedruckt sind. Die Abhandlung zerfällt in 4 Bücher und schliesst fol. 92ʳ: τέλος ἁπάσης τῆς πραγματείας. 1685 δεκεμβρίου ιβ'. Der Rest von fol. 92 und die folgenden Blätter bis fol. 100 sind unbeschrieben.

fol. 101ʳ beginnt eine Reihe lateinischer durch Einfügung von griechischen Interlinearglossen zum Übersetzen ins Griechische zurechtgemachter Stücke nämlich: fol. 101ʳ: *Septem Graeciae Sapientum Aureae sententiae seu Dicta*

etc. *Collecta in commodum et salutem omnium et singulorum, vitam quoque suam cum illis confirmandam, ac imprimi per Mauritium Baronem de Peschwitz olim Caesareum Colonellum, Nunc vero hic Viennae fere octogenarium degentem, cui (proh dolor!) quinquennium circiter acies oculorum defuit, benevole divulgata. Impressa Viennae Austriae per Joannem Bapt. Haeque Anno MDCLXXII.* fol. 105^{r}: *Marci tulii ciceronis laelius etc.* fol. 141^{r}: *Ad studiosum quendam graecarum literarum adolescentem.* fol. 143^{r}: *marci tulii ciceronis paradoxa ad marcum brutum.* fol. 160^{r}: *marci tullii ciceronis ad marcum filium de officiis libri primi prooemium.* fol. 163^{r}: *antonii et ciceronis epistolae ex libro XIV epistolarum ad atticum.* fol. 168^{r}: *Cebetis Thebani tabula.* fol. 184^{r}: Tabelle der lateinischen Declination. fol. 185^{r}: *publii virgilii maronis poetae mantuani bucollicorum ecloga prima* und folgende. fol. 210^{r}: *publii virgilii maronis georgicon liber primus.* fol. 235^{r}: *Rudimentorum cosmographicorum ioannis honteri coronensis liber.* fol. 271^{r}: *Pro M. Marcello oratio XLI* (Fragment ohne griechische Interlinearglossen). fol. 279^{r}: *iuni iuvenalis aquinatis satyra prima.* fol. 282^{r}: *de verborum praeteritis et supinis cap. XII.* fol. 287^{r}: Stück eines ciceronianischen Briefes an Caesar, beginnend *inmortalis esse debeat, eam in unius mortalis anima consistere.* fol. 295^{r}: *In principio creavit lux* etc. fol. 299^{r}: *Marci tullii ciceronis tusculanarum quaestionum ad marcum brutum liber primus.* fol. 307^{r}: *Ex Dictis Bernardi.* Ibid.: *Verba aurea Catonis ad recte vivendum.* fol. 317^{r}: *Sententiae duarum, trium, quattuor, plurium dictionum.* fol. 327^{r}: *Sententiae Proverbiales.* fol. 333^{r}: Tafel der lateinischen Conjugation. fol. 334^{r}: Fragen und Antworten grammatischen Inhalts (ohne griechische Glossen). fol. 342^{r}: Stücke logischen Inhalts. fol. 350^{r}: *Porphyrii isagoge,* verstümmelt schliessend fol. 361^{v}. fol. 362^{r}: nochmals Cicero's Laelius, verstümmelt in § 54 beginnend. fol. 380^{r}: *In universam artem medicinalem Hippocratis eiusque introductionem prooemium* (nur lateinisch). fol. 388^{r}: Griechisch-lateinisches Gespräch. Lateinische Phrasen mit griechischer Übersetzung. fol. 399^{r}: Lateinische grammatische Regeln, Paradigmen, Zahlwörter, Monatsnamen (ohne griechische Glossen.) fol. 405^{r}: Lateinische Wörter mit griechischer Übersetzung. fol. 409^{v}: Lateinische Paradigmen. fol. 415—21 am Schlusse unbeschrieben. Auf fol. 421^{v} die Notiz: ͵αχπζ (1687) φευρουαρίου κζ ἡμέρα κυριακῇ μετὰ τὴν λειτουργείαν ἐσφραγίσθην μέγας ῥήτωρ ὑπὸ τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου κυρίου διονυσίου ἀπάνω εἰς τὸν καφὶ οὑτάν (? oder οἰτάν?).

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

319.

Codex graec. qu. 21. Pap. cm. 20,8 × 14,3. XVI. Jh. 285 gezählte Blätter; die Numerirung schliesst mit 283, doch ist hinter 187 und 189 je ein Blatt übersprungen. Zu Anfang 8 ungezählte leere Blätter. Ein Theil der Handschrift ist beim Einbinden in verkehrte Lage gekommen. fol. 279—283 gehören hinter fol. 187, dagegen fol. 137^{a}—142 hinter fol. 278.

Die Handschrift enthält die Schrift des Galenus περὶ κράσεως καὶ δυνάμεως τῶν ἁπλῶν φαρμάκων.

fol. 1^{r} beginnt ohne Überschrift: Τὰς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεις ἀκριβῶς ἐπίστασθαι πηλίκον ὄφελος ἐστὶν. Erst von späterer Hand ist darüber geschrieben: Γαληνοῦ ἰατροῦ und am obern Rande des Blattes: ἐκ τῶ φωτίου καὶ τῶν φίλων καὶ τῆς τύχης πάντως ἐστὶν. Auf fol. 26^{v} beginnt das zweite Buch ohne Absatz hinter dem Schlusse des ersten mit der Überschrift βιβλίον β'. Auf diese folgt eine Capitel-Übersicht von 25 Nummern, dann nochmals Überschrift: Γαληνοῦ περὶ τῆς τῶν απλῶν φαρμάκων δυνάμεως. ὅτι οἱ ἀπιστοῦντες σοφισταὶ ταῖς εὐ^{αι}θήσεσι τὰς ἀρχὰς τῆς αποδείξεως απιστοτέρας τῶν ἀποδεικνυμένων αποφαίνουσι. fol. 55^{r}: βιβλίον τρίτον, darauf 2 Capitel-Überschriften; für den Rest ist fol. 55^{v} und 56^{r} leer gelassen, dieselben sind aber nicht eingetragen. Auf fol. 56^{v} beginnt das dritte Buch ohne Über-

schrift. fol. 83r: βιβλίον τέταρτον, darauf 22 Capitel-Überschriften. Auf fol. 113r schliesst das vierte Buch mit der Unterschrift: τέλος τοῦ τετάρτου λόγου. fol. 113v: Γαληνοῦ βιβλίον ε'. Diese Überschrift wiederholt sich fol. 114v hinter dem Verzeichniss von 21 Capitel-Überschriften. Von fol. 137 springt der Text auf fol. 279 über und das 5. Buch schliesst auf fol. 283v. fol. 143r: Γαληνοῦ περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως βιβλίον ς'. fol. 171r: κεφάλαια τοῦ ζ' λόγου, daneben am Rande βιβλίον ζ'. fol. 194r: κεφάλαια τοῦ ογδόου λόγου τῶν απλῶν; am Rande βιβλίον η'. fol. 215v: ἀρχὴ τοῦ ἐννάτου λόγου τῶν απλῶν φαρμάκων; am Rande λόγος θ' und ein Verzeichniss von 40 Capiteln. fol. 241v: Γαληνοῦ περὶ τῆς τῶν απλῶν φαρμάκων δηνάμεως. κεφάλαια τοῦ ι' λόγου; dahinter Verzeichniss von 13 Capiteln. fol. 242r ist unbeschrieben, obgleich keine Lücke im Texte ist. fol. 261r: Γαληνοῦ περὶ τῆς τῶν απλῶν φαρμάκων δυνάμεως βιβλίον ια'. An fol. 278 schliesst sich fol. 137a. Die Schrift des Galenus schliesst auf fol. 139a. Zahlreiche kleine Lücken in dem letzten Theile derselben zeigen, dass die Vorlage unseres Codex hier beschädigt oder schwer leserlich war. Die Unterschrift lautet: τέλος τῶν περὶ ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως Γαληνοῦ. Darunter: Γαληνοῦ: ὡς ἀλλοτρείη(?) εἴδωνται(?) ωρὰν πατρῴας καὶ οἱ χοιμαινόμενοι τυχὴν λιμένα. οὕτω κ' οἱ σχεδόγραφοι ὡρὰν τὸ τέλος. Darunter: τέλος εἴληφεν οἱ παροῦσα μοι δέλτος. χειρὴ γραφῆσα τ' οὔνομα θεοδδ παλαιολόγος ὧδε γεννάδας πέλει. αχέστορος ἄγαν ἐκ πέλοπος ἀχαίας ἐντὸς γραφῆσα τῆς θετταλίας. ἰκάδας πέμπτη, τυβὶ, κατ' αἰγυπτίους κατὰ ῥωμαίους δὲ ἰανοῦ.

fol. 140—142 enthalten den Anfang von des Eutecnius Sophista prosaischer Paraphrase des Gedichtes des Dionysius περὶ ὀρνίθων. (cf. Oppian ed. Schneider p. 171ff. Cramer Anecd. Paris. I, 21ff.) Beg.: Ἐπειδήσοι τῆς γῆς ἁπάσης ἔχοντι καὶ τοῦ πελάγους τοὺς οἴακας (Cramer l. l. p. 21.) Schluss: ὃ καὶ τοῖς ἁλιεῦσι ποιοῦσι οἱ πολύποδες αἷς ἂν προσερίσωνται πέτραις ἀφομοιούμενοι. (ib. p. 26, 21.)

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

320.

Codex graec. qu. 22. Pap. cm. 22,6 × 14,4. XV. Jh. 276 Blätter, von denen das letzte verstümmelt ist, von 2 Händen wechselnd geschrieben.

1. fol. 1r beginnt mitten in einem Geronticon mit den Worten: .... ἀμελῆς εἰμὶ πίστειν δὲ ἔχω προσὲ καὶ ἐὰν εὔξη ὑπερεμδῦ, πάντος κουφίζη με ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς θλίψεως. ὁ δὲ ἀδελφὸς μετὰ νοήσας τὸ γέρωντι λέγει αὐτῷ. πάτερ οὐκιμεῖ ἄξιος εὔξασθαι ὑπὲρ σοῦ.

2. fol. 35v: εἰς τὴν τιμίαν καὶ ἔνδοξον καὶ ἁγίαν κεφαλὴν τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἰωάννου. Beg.: Πληρωθέντων ἐτῶν πενταχισχιλίων πενταχοσίων τῆς κόσμου γεννήσεως παραμῦνας ἕξ, τίκτεται ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς ἐξεπαγγελίας πνεύματος ἁγίου. (Herausg. v. A. Grassi. Romae 1888.)

3. fol. 42r: Ἡ εὕρησις τοῦ τιμίου καὶ ζωόπιοῦ σταυροῦ. Beg.: Ἔτους διακοσιόστοῦ τριάκοστοῦ ἔτους μετὰ τῶ πάθος τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Inventio S. Crucis ed. Holder, Lips. 1889, p. 30 ff.

4. fol. 49r ohne Überschrift: Πρόκειται σήμερον ἀγαπητοὶ τὸ τριπόθητον ξύλον, ἅπαντα τὰ πέρατα τῆς γῆς καταπλουτίζων καὶ εὐφραίνων τὰς τῶν πιστῶν καρδίας. Am unteren Rande von fol. 48v steht von späterer Hand: τοῦ αὐτοῦ εις την προσκήνυσυν του τείμὴ οὗ καὶ ζωῶπυοῦ σταυροῦ.

5. fol. 52r Predigt ohne Überschrift beginnend: Μέγας ὁ πλοῦτος τὸ τῶν δακρύων ἐπόμβρημα πέφηκεν. Darüber von späterer Hand: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχηεπησκώπου κωσταντινουπολεως, in dessen Werken sich jedoch die Predigt nicht findet.

6. fol. 55v: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν μάταιον βίον καὶ περὶ κατανύξεως. Beg.: Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια καὶ ἀπολύμενα πράγματα κατελύπαται. (Gedruckt in Ephraim Syri opp. ed. Assem. III, 308.)

7. fol. 61ᵛ: Βίος καὶ πολειτία τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ταϊσίας. Beg.: Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοὶ καὶ πατέρες βούλωμαι διήγύσασθαι ἡμῖν τὴν φαιδρὰν καὶ θαυμαστὴν μετάνοιαν τῆς μακαρίας ταϊσίας.

8. fol. 65ʳ: Διάθῆκη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ δικαίου αβραὰμ πατριάρχου δηλῶν καὶ περὶ τοῦ θανάτου πάντων τὸ πῶς ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων τελευτᾶ. Beg.: Ἔζησεν ἀβραὰμ τὸ μέτρον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ζήσας ἐνησιχῖα καὶ πρα ὅτι τα καὶ δικαιωσύνη. πάνυ δὲ ὑπόρχεν δίχαιως καὶ φιλόξενος.

9. fol. 80ᵛ: ἀποκάλυψης τοῦ ἁγίου ἰωᾶννου τοῦ θεολόγου. Beg.: Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνέτεινα τὸ οὖς μου καὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανόν. (Apocalyses apocryphae ed. Tischendorf p. 70.)

10. fol. 89ʳ: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ τοῦ σύρου λόγος περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας καὶ περὶ μετάνοίας. Beg.: Ἀδελφοὶ μετανοῆσωμεν· ἵνα τὸν θεὸν ιλέω ποιησώμεθα ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. (Ephraim Syri opp. ed. Assem. III p. 152.)

11. fol. 99ʳ: Βίος καὶ πολειτεία τοῦ μακαρίου ζωσίμου καὶ πῶς ἐδεῆθη τοῦ θεοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοῦς μακάρους καὶ ἔλαβεν τὰς διηκῆσις αὐτῶν. Beg.: κατεκεῖνων τῶν καιρὸν ἐν τῇ ἐρῆμω ὑπῆρχεν ἀνὴρ ὀνόματι ζῶσιμος ὃς οὐκέφαγεν ἄρτον, ἔτι τεσαράκοντα. καὶ οἶνον οὐκέπιεν. (Vassiliev, Anecdota graeco-byzantina I. Mosquae 1893 p. 166.)

12. fol. 109ʳ: Βίος καὶ πολειτία τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ ἀλεξίου. Beg.: Ἐγένετο ἀνὴρ εὐσεβεῖς ἐν τῇ ῥώμῃ ὀνόματι εὐφ' ἠμιάνὸς ἐπὶ ὀνορίου καὶ ἀρκαδίου. Lateinisch bei Surius 17. Juli.

13. fol. 118ᵛ: του εν αγίοις ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ εὐχῆς καὶ νηστείας καὶ περὶ ὀμνηδόντων καὶ περὶ ἐλεήμοσύνης. Beg.: Δεῦτε πάντες ἀδελφοί· γνωρίσωμεν τὸν ποιήσαντα ἡμᾶς κύριον ἰησοῦν χριστόν. (Migne, Patrol. gr. Tom. 62 col. 737.)

14. fol. 128ᵛ: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης. Beg.: καλῆ ἡ νηστεία, καλῆ καὶ ἡ τῶν γραφῶν ἀνάγνωσις. (Ibid. Tom. 48 col. 1059 spuria.)

15. fol. 133ʳ: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ νηστείας καὶ περὶ τὸ μὴ μνησικακεῖν. Beg.: Πρὸς τὸ τέλος τῆς νηστείας λοιπὸν ὁ καιρὸς ἡμᾶς κατεπήγει. (Ibid. Tom. 49 col. 197.)

16. fol. 136ʳ: τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἀνεμποδίστως σχολάζην ἡμᾶς ἐν ταῖς ἁγιαις συνάξεσιν καὶ περιμετανοίας. Beg.: Ἀγαπητοί· οὐχ ἀρκεῖ τὰ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἀκούειν ἡμᾶς χριστιάνοῦς. Nicht in den Werken.

17. fol. 139ᵛ: τοῦ ἐναγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσωστόμου ὁμιλία περὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ περι υπομονῆς καὶ εὐχαριστίας καὶ εἰστὸ μη σφοδρῶς θρηνεῖν τοὺς τελευτῶντας. Beg.: φέρε σήμερον μάλιστα τῶν πρῶην ὑμερῶν σπουδαιότερον ἐπὶ τὸν λόγον τῆς διδασκαλίας εἰςέλθωμεν. (Migne Tom. 60 col. 723 spuria.)

18. fol. 153ᵛ: τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ρητὸν τοῦ εὐαγγελίου περι τὸ ἄνθρωπος κατέβενεν ἀπὸ ἰηρουσαλὴμ εἰς ἰεριχῶ. Beg.: Ἄνθρωπος τίς κατέβενεν ἀπὸ ἰηρουσαλὴμ εἰς ἰέριχῶ καὶ λησταῖς περιέπεσεν. Ibid. Tom. 62 col. 755.

19. fol. 156ʳ: τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν σεισμὸν καὶ εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ λαζάρου. Beg.: Εἴδετε θεοῦ δύναμιν, εἴδετε φιλανθρωπίαν. (Ibid. Tom. 48 col. 1027.)

20. fol. 166ʳ: Τοῦ ἐν αγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρησοστόμου λόγος περὶ μετανοίας καὶ εἰ τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ δᾶδ καὶ περι τῆς τοῦ οὐρίου. Beg.: Ἰδοῦ σήμερον ὑμῖν ὁ μακάριος δᾶδ ἀνεγνώσθη ὁ μουσουργὸς καὶ σοφροσύνης διδάσκαλος. (Ibid. Tom. 64 col. 11 spuria.)

21. fol. 173ʳ: Τοῦ ἐν αγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην παρασκευήν. Beg.: Τῆς χθὲς ὑποσχέσεως σήμερον βούλομαι τὸ χρέος πληρῶσαι. (Ibid. Tom. 62 col. 721 spuria.)

22. fol. 178ᵛ: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρησοστόμου λόγος εἰς τὸν τετρα-

ἥμερον λάζαρον. Beg.: Σήμερον ἐκ νεκρῶν ἐγειρόμενος λάζαρος. (Ibid. Tom. 48 col. 779.)

23. fol. 184r: Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μαρίας τῆς αἰγυπτίας τῆς ἀπὸ ἑταιρίδων ὁσίως ἀσκησάσης κατὰ τὴν ἔρημον. Beg.: Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν· τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακηρύττειν ἔνδοξον. (Act. Sanct. April. Tom. I app. p. XIII.)

24. fol. 209v—212v: Kleinere Stücke verschiedenen Inhalts. fol. 209v: Zeitberechnungen beginnend: δεῖ γινώσκειν ὅτι ὁ οὐρανὸς ἀνεκενήζεται εἰς ἔτη ρ΄. Dann: σύνθεσης ἐκ χρονικοῦ, Übersicht der grossen Perioden der Weltgeschichte. fol. 210r: Über Maasse, beginnend: τὸ μίλιον ἔχει στάδια ζ΄ς΄΄. Dann: πυθαγορικῶν περὶ παίδων τῶν γενομένων εἰς πᾶν πρᾶγμα ἁρμόδιον. fol. 210v: Verwandtschaftsgrade — ἑρμηνεία τοῦ ἀμὴν — ποίῳ τρόπῳ χωρίζεται ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος. fol. 211r: ἀρχὴ τῶν βασιλέων τῆς κωνσταντινουπόλεως, Kaiserverzeichniss von Konstantin dem Grossen bis zur lateinischen Eroberung. fol. 212r: Anweisung zur Osterberechnung — Formular eines Briefes εἰς ἀδελφὸν νόμιμον. fol. 212v: πασχάλιον χρονῶν ζ΄.

25. fol. 213r: Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου μητροπόλος κορίνθου ἑρμηνεία εἰς τοὺς κανόνας τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, welche auf fol. 276v am Ende verstümmelt abbricht. Vgl. Fabricius Bibl. graeca XII, p. 122 ff.

Die Handschrift stammt wahrscheinlich aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

321.

Codex graec. qu. 23. Pap. cm. 20,8 × 15. XVI. Jh. 53 Blätter mit grossen bunten Initialen.

fol. 1r: ἡ θεία λειτουργία τοῦ χρυσοστόμου. Am Ende derselben auf fol. 43r findet sich die Unterschrift: θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος καλλινίκου ἱερομονάχου.

fol. 44r: ἀκολουθία του μικροὺ αγιασμού.

Aus der Bibliothek des Chr. Ravius? Vgl. Spolium Orientis cent. IV cod. 12.

322.

Codex graec. qu. 24. Pap. cm. 21,3 × 14,5. XV. Jh. 204 Blätter. Die Handschrift ist am Anfang verstümmelt. Nach einer auf dem 1. und 8. Blatte jedes Quaternio angebrachten Bezifferung fehlen 22 Quaternionen.

1. Der erste Theil der Handschrift enthält den πανδέκτης τῶν ἑρμηνειῶν τῶν θείων ἐντολῶν τοῦ κυρίου des Mönchs Nico (vgl. bes. Bandini Cat. mss. graec. bibl. Laur. I, 92 und Catalogus Mscr. bibl. Regiae Paris. Tom. II cod. 876.) auf fol. 1r im 52. Abschnitt desselben beginnend: πλείονα παρόμοια τούτοις οἱ τὰ θεῖα φωτισθέντες πατέρες ἡμῶν διδάσκουσιν ἡμᾶς ἐν ἀγάπῃ φιλοπονώτερον ἐρευνᾶν περὶ τῶν ἐν ἀγνοίᾳ πεπραγμένων ἡμῶν. Es folgen die übrigen 11 Abschnitte des in 63 λόγοι getheilten Werkes, nämlich: fol. 28r: [λόγος νγ΄]. Πῶς χρὴ μεταλαμβάνειν τῶν θείων μυστηρίων. fol. 40v: [λόγος] νδ΄. Ὅτι φοβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον τοῖς ἀσθενέσι κατὰ ψυχὴν, δέχεσθαι τινὰς ἐξαγορείας. fol. 45r: λόγος νε΄. Ὅτι οὐ χρὴ ἄνευ ἱερέως δέχεσθαι ἐξαγορεύσεις. fol. 48v: λόγος νς΄. Περὶ ἐπιτιμιῶν καὶ ἀφορισμῶν τῶν παρὰ τῶν ἱερέων διδομένων. fol. 54r: λόγος νζ΄. Περὶ ἑορτῶν καὶ νηστειῶν καὶ γονυκλισιῶν τῶν κεκωλυμένων ἢ ἐπιτετραμένων γίνεσθαι. fol. 86r: [λόγος] νη΄. Περὶ τῶν ἑορτῶν ὅτι οὐχ ἕνεκεν τρυφῆς καὶ ἀργίας τῶν ἀγαθῶν πράξεων αὗται παρεδόθησαν, ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν καὶ ὠφέλειαν τῶν ψυχῶν· καὶ περὶ τῶν ἔξω τοῦ σώματος μολυσμῶν ἤτοι περὶ ῥεύσεως καὶ τῶν τοιούτων. fol. 96v: [λόγος] νθ΄. Περὶ τοῦ πότε χρὴ παραδεδομένας νηστείας ἐν τῷ κοινοβίῳ προφάσει ἀπαντῆς πατέρων καὶ ἀδελφῶν καταλύειν μήποτε αἱρέσει παραπέσωμεν κ.τ.λ. fol. 100v: [λόγος ξ΄]. Περί βρώσεως καὶ πόσεως τῶν τοῖς μοναχοῖς πρεπόντων τοῖς τε ἀναχωρηταῖς καὶ τοῖς ἐν συνοδίαις κ.τ.λ. fol. 107v: λόγος ξα΄. Περὶ βρώσεως καὶ πόσεως τῶν ἀνηκόντων τοῖς κοινοβίοις καὶ περὶ ἀναχωριτῶν. fol. 112v: [λόγος ξβ΄]. Περὶ βρώσεως καὶ πόσεως τῆς προσηκούσης τοῖς κατακόσμον βιωτικοῖς καὶ πῶς δεῖ τρέφεσθαι χριστιανούς. fol. 116r: λόγος ξγ΄. Περὶ χειροτονίας καὶ καθαιρέσεως κληρικῶν καὶ ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὴν μοναχικὴν τάξιν ἐλθὼν οὐκέτι ἱερατεύει. Schluss des Werkes auf fol. 132r.

2. fol. 132v: Ὑπόθεσις τῶν θείων καὶ ἀχράντων μυστηρίων τοῦ ζωοποιοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. παρὰ διαφόρων ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων ἐκτεθεῖσα καὶ συλλεγεῖσα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἰωάννου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου ἀντιοχείας τοῦ ἐν τῇ μονῇ τῇ ἐν τῇ νήσῳ τῇ ὀξεία κειμένῃ. Es werden in der Sammlung citirt: Anastasius Antioch. ad Sergium Scholasticum. Barsanuphius. Basilius. Cassianus Abbas, Chrysostomus, Dionysius Areopagita, Dionysius Alexandrinus. Ephraim. Eusebius Alexandrinus. Johannes Abbas (ἀπόκρισις πρός τινα ἡσυχαστήν). Johannes Climacus. Isidorus. Macarius Magnes. Maximus. Nilus. Vita Euthymii. Vita Symeonis Thaumaturgi.

3. fol. 150v: Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου λε λόγος διαλαμβάνων τὰ περὶ τῆς νῦν ἐνδυναστευούσης τῇ ἡμῶν τῶν χριστιανῶν πολιτεία, δοκούσης δὲ μὴ εἶναι ἀσεβείας φημὶ δὴ τὸ διαδωρεᾶς χαρίζεσθαι τὰ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν μοναστήρια ἄρχουσι καὶ [λαϊκοῖς καὶ λοιποῖς?]. Beg.: Ὁ κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς κλίνας οὐρανούς. (Migne Patrol. gr. tom. 132 col. 1117.)

4. fol. 170v: Τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ περὶ τοῦ ἀχράντου σώματος οὗ μεταλαμβάνομεν. ἰστέον ὅτι εὗρον τὸ κεφάλαιον εἰς χαρτίον παλαιότατον κατεφθαρμένον ἐξ ἰδιοχείρου αὐτοῦ σχεδιασμένον γράμμα κατάσιγγλον. ὡς ἠδυνήθην δὲ τὰ σωζόμενα ἀνελεξάμην εἰ καὶ ἀτελῶς, ἵνα μὴ πάντη ἀπόλλωνται: τοῦ χρου (τοῦ χρυσοστόμου?). Beg.: Τὸ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν σῶμα· ὃ μεταλαμβάνομεν ἀδελφοί, αὐτό ἐστι τὸ σῶμα ὃ ἐκ τῆς ἡμετέρας οὐσίας ἀνέλαβεν.

5. fol. 175r: Σὺν θεῷ λόγος περὶ νηστείας τῶν τριῶν τεσσαρακοστῶν καὶ ὅλων τῶν τετραδοπαρασκευῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ συλλεγεὶς ἀπὸ διαφόρων βιβλίων καὶ ἐκτεθεὶς παρὰ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου. Es werden citirt: Canones Apostol. Chrysostomus. Λα[υ]σαϊκόν. Nilus. Petrus martyr archiepisc. Synodus sexta. Theodoret. Theophilus Alexandr. Timotheus Alexandr. Schluss fol. 204v. Unterschrift: τῷ καταπαύσαν τῶν ἔργων θεῷ δόξα. ἑβδόμη κἀμοὶ παῦσιν [δόν?]τι τῆς βίβλου. τήμερον αὐτῇ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. εὔελπι καί μοι σαββατισμὸν παρέξει. ἐρρηρισμένῳ ἐν ὄρει τῷδ' ἁγίῳ τῆς θεοτόκου ταῖς πρεσβείαις τηρήσῃ. Darunter einige Zeilen mit der Überschrift: ἠθικὸν τοῦ χρυσοστόμου.

Die Handschrift stammt wahrscheinlich aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

323.

Codex graec. qu. 25a. Bombycinhs. XIV. Jh. 2 Blätter, von denen das erste falsch in den Einband eingeklebt ist, da der Text auf der Rückseite beginnt.

fol. 1v: Περιήγησις τῶν θετταλικῶν τεμπῶν = Aelian. Var. Hist. III, 1. Beg.: Φέρε οὖν καὶ τὰ καλούμενα τέμπη τὰ θετταλικὰ διαγράψωμεν. Schluss auf fol. 1r: καὶ ἐμοὶ νῦν τοσαῦτα εἰρήσθω. Es folgt unter der Überschrift: περὶ γρυπῶν Aelian Hist. anim. IV, 27. Beg.: Τὸν γρύπα ἀκούω τὸ ζῶον τὸ ἰνδικὸν τετράπουν εἶναι. Schluss fol. 2r: δι' ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου. Dahinter ohne Überschrift Aelian Var. Hist. XIV, 22: Ὅτι τρύζος τίς τύραννος βουλόμενος ἐξελεῖν τὰς συνωμοσίας. Schluss fol. 2v: τὸν τύραννον ἀπέκτειναν. Es folgt ohne Überschrift ein Abschnitt über die Entstehung des Schnees: Ἰστέον ὅτι ἡ χιὼν ὕδωρ οὖσα τῷ ὑποκειμένῳ τῇ τοῦ ἀέρος προσθήκῃ λευκὴ γίνεται. τὸ γὰρ ἐν ταῖς νεφέλαις ὑγρὸν ἐκ τῆς τοῦ πνεύματος βίας ἀνακοπτόμενον ὑπὸ μὲν τῆς σφοδρᾶς κινήσεως εἰς ἀφρὸν ἐξοιδαίνει. Schluss: ὡς σποδοῦ δίκην καταπάττεσθαι καὶ τὸν πάντα πληροῦν ἀέρα. Darauf folgt ein Abschnitt von $6^1/_2$ Zeilen, beginnend: [Ἔ]τι ἰστέον ὅτι ὥσπερ αἱ αἰσθήσεις τοῦ προσώπου τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς ὄργανα εἰσὶν ὀφθαλμὸς μὲν τῆς ὁρατικῆς δυνάμεως, ὦτα δὲ τῆς ἀκουστικῆς. Zum Schluss ein Excerpt von 6 Zeilen, beginnend: Ἰστέον ὡς τὰ παιδία καὶ τὰ ἄλογα [ἑκου]σίως μὲν ποιεῖ. οὐ μὴν καὶ προαιρούμενα.

324.

Codex graec. qu. 25b. Pap. XV. Jh. 2 Bl.

Aus Manuel Moschopulus' Scholien zum Philostratus. (cf. Ducange Lexicon med. Graec. v. μανίκιον.) Beg.: ἀγαπῶ τὸ φιλῶ αἰτιατικῇ συντάσσεται.

ἀγαπῶ δὲ τὸ ἀρκοῦμαι (δοτικῇ von späterer Hand hinzugefügt). χειριδωτὸς χιτὼν ὁ χειρίδας ἔχων. τὰ λεγόμενα κοινῶς μανίκια. κομᾷ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἀντὶ τοῦ κόμην τρέφει. καὶ κομᾷ ἀγαθοῖς κατὰ μεταφορὰν ἀντὶ τοῦ εὐθηνεῖ καὶ θάλλει.

325.

Codex graec. qu. 25c. Pap. XV. Jh. 7 Bl.

1. fol. 1r: περὶ συντάξεως τῶν προθέσεων κατὰ συστολήν. Beg.: Ἡ ἐν πρόθεσις μετὰ δοτικῆς συντάσσεται. οἷον ἐν τῷ ναῷ. Schluss auf fol. 1v oben, der Rest der Seite leer.

2. fol. 2r: Λεξικὸν περὶ πνευμάτων ἐκλεγὲν· παρὰ τρύφωνος χοιροβοσκοῦ, θεοδωρίτου. καὶ ἑτέρων πολλῶν. καὶ ἀντιγράφοις διαφόροις ἀντιβληθὲν καὶ διορθωθέν. Beg.: τὸ α προ ἑαυτοῦ ψιλοῦται ἀεί. ἀαρὼν. ἄαπτος. ὁ ἀπροσπέλαστος καὶ τὰ λοιπά. Schluss verstümmelt auf fol. 4v im Buchstaben ε.: τὸ ἕρδω δασυνόμενον εὗρον. ἐν δὲ τοῖς θεοδωρίτου τὸ ἔρνος ψιλούμενον εὗρον, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς. Gedruckt im Ammonius ed. Valckenaer p. 207.

3. fol. 5r: Γεωργίου χοιροβοσκοῦ ἐξήγησις ποιητικῶν τρόπων σύντομος. Beg.: Ἀλληγορία ἐστὶ λέξις ἕτερόν τι λέγουσα καὶ ἑτέραν ἔννοιαν παριστῶσα ὡς τὸ λεγόμενον ἐν τῇ θεία γραφῇ. κ.τ.λ. Schluss fol. 7v: Ἀπαρίθμησις ἐστὶν, ἐπαλλήλων ὀνομάτων σύνθεσις ὡς παραδημοσθένει. πρῶτον ἐρετρίαν ἔλθοι. εἶτα πύναν πόλιν ποτιδέαν μεθόνιν αὖθις. (Auszug aus der Schrift des Choeroboscus in Rhetores graeci ed. Spengel III p. 244, aber am Ende länger, meistens Epitome aus Tryphon περὶ τρόπων ib. p. 191.) Am Rande Scholien von jüngerer Hand. Zum Schluss: εἴδη τοῦ ἡρωικοῦ μέτρου: ἰσόχρονος — ἀπηρτισμένος ‖ ἀκέφαλος — προκέφαλος ‖ λαγαρὸς — μειοῦρος ‖ τραχὺς — λαχοειδής.

Am oberen Rande von fol. 1r findet sich die Notiz: *postea accepi et has paginas. Constant. 29. april 1648. C. Ravius.* Auch das zweite Stück besass Ravius. Cf. Spolium Orientis Cent. IV. cod. 18.

326.

Codex graec. qu. 25d. Pap. XV. Jh. 1 Quaternio, dessen äussere Lage falsch eingebunden ist; die richtige Reihenfolge der Blätter ist: 8. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 1.

Reste einer Predigtsammlung.

fol. 8r beginnt: .... βλέπομεν. ἐλπίζομεν δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. πιστεύοντες τοίνυν ἐλπιζομεν· ἐλπίζονταις δὲ ἀγαπῶμεν· ἀγαπῶντες δὲ σπουδάζωμεν καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀρετῶν ἐργασίαν διεγειρώμεθα. Schluss der Predigt auf fol. 3r: καὶ ἀξιωθησόμεθα σὺν τοῖς ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστήσασιν αὐτῶ. τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐν αὐτῶ χριστῶ ἰησοῦ τῶ κυρίω ἡμῶν ὧ ἡ δόξα κ.τ.λ.

fol. 3r: Überschrift: κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων (daneben von zweiter Hand: πρὸ τῆς χριστοῦ γεννήσεως λόγος νϑ'). Predigt über Evang. Matthaei cap. 1, welche beginnt: Ὁ θεῖος ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστῆς ματθαῖος. πρῶτος πάντων τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἔγραψε τὸ εὐαγγέλιον, ἑβραΐδη φωνὴ πρὸς τοὺς ἐξαιβραίων πιστεύσαντας. ἔγραψε δὲ τοῦτο, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κατασάρκα γεννήσεως καὶ ὑπάρξεως τοῦ χριστοῦ. Schluss auf fol. 1v: καὶ ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐστράτευσαν οἱ βαβυλωνίοι κατὰ τῶν ἑβραίων ἀλλὰ μετριώτερον τούτους ἐκάκωσαν. τοδὲ τελείως αὐτοὺς μετώκησαν....

327.

Codex graec. qu. 25e. Pap. XV. Jh. 6 Bl. falsch eingebunden, da fol. 2. 3 hinter 4—6 gehören.

Fragmente der Liturgie des Chrysostomus.

fol. 1r: Ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Beg.: Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον. fol. 1v schliesst nach der εὐχὴ ἀντιφώνου α'. fol. 4r beginnt in der εὐχὴ ἀντιφώνου γ' (p. 46 des εὐχολόγιον μέγα Venedig 1872) mit den Worten: χαρισάμενος προσευχάς; fol. 4v schliesst in der εὐχὴ τοῦ τρισαγίου (eb. p. 48): συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. ἁγίασον ἡμῶν... fol. 5r setzt wieder ein in der εὐχὴ τῶν κατηχουμένων (p. 52) mit den Worten: σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα; fol. 6v schliesst in der εὐχὴ τοῦ χερουβικοῦ

(p. 54): σὺ γάρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος. fol. 2ʳ fährt fort im Gebet für die Todten (p. 61): ... ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν; das Blatt schliesst im Gebet für die Lebenden (p. 62 Schluss): μνήσθητι κύριε πλεόντων, ὁδοιπορούντων νοσούντων καμνόν.... fol. 3ʳ beginnt: τὰ σύμπαντα παραγαγὼν αὐτὸς δέσποτα οὐρανόθεν ἔπιδε (p. 64), schliesst: ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα...... (p. 68).

328.

Codex graec. qu. 26. Pap. cm. 19,5 × 14,3. XVI. Jh. 12 Blätter.

fol. 1ʳ: Regeln aus der hebräischen Grammatik in lateinischer Sprache.

fol. 3ʳ: Tafel der griechischen Buchstaben in verschiedenen Schriftformen mit der Bezeichnung darüber: α ἄ. u. s. w.

fol. 3ᵛ: Auszug aus den Erotemata des Chrysoloras mit interlinearer lateinischer Übersetzung; er beginnt ohne Überschrift: εἰς πόσα διαιρῶνται τὰ εἴκοσι τέσσαρα γράμματα und schliesst verstümmelt im Paradigma des Verbums τύπτω mit den Worten: τύπτοιμεν. τύπτοιτε. τύπτοιεν.

Im April 1828 angekauft.

329.

Codex graec. qu. 27. Pap. cm. 27,3 × 21,7. 391 Blätter.

Moderne Abschrift der collectiones mathematicae des Pappus Alexandrinus.

fol. 1ʳ: Πάππου ἀλεξανδρέως συναγωγῶν γ^ον. περιέχει δὲ προβλήματα γεωμετρικά, ἐπίπεδά τε καὶ στερεά.

fol. 41ʳ beginnt Buch IV ohne Überschrift; am Rande: α. Prima Pappi propositio lib. IV. Das Buch schliesst fol. 76ʳ mit der Unterschrift: Πάππου συναγωγῆς δ' ὅπέρ ἐστιν ἀθηρῶν θεωρημάτων ἐπιπέδων καὶ στερεῶν καὶ γραμμικῶν.

fol. 77ʳ: Πάππου Ἀλεξανδρέως συναγωγῆς ε'. περιέχει δὲ συγκρίσεις (corr. aus συγχρίσεις) τῶν ἴσην περίμετρον ἐχόντων ἐπιπέδων σχημάτων, πρός ἄλληλα τε, καὶ τὸν κύκλον καὶ συγκρίσεις τῶν ἴσην ἐπιφάνειαν ἐχόντων στερεῶν σχημάτων πρὸς ἄλληλά τε καὶ τὴν σφαίραν. fol. 140ᵛ: τέλος τοῦ πέμπτου τῆς Πάππου τοῦ Ἀλεξανδρέως συναγωγῆς.

fol. 141ʳ: Πάππου τοῦ Ἀλεξανδρέως συναγωγῆς ἕκτον: περιέχει δὲ τῶν ἐν τῷ μικρῷ ἀστρονομουμένων θεωρημάτων ἀπόρων λύσεις. fol. 203ᵛ: τέλος τοῦ ς' τῆς συναγωγῆς Πάππου τοῦ Ἀλεξανδρέως.

fol. 204ʳ: Πάππου Ἀλεξανδρέως συναγωγῆς ζ'. περιέχει δὲ λῆμματα τοῦ ἀναλυομένου τόπου. fol. 346ʳ: τέλος τοῦ ἑβδόμου τῆς Πάππου Ἀλεξανδρέως συναγαγωγῆς (sic). ὁπεριέχει τὴν τάξιν, καὶ τὴν περιοχὴν καὶ τὰ λήμματα τοῦ ἀναλυομένου τόπου.

fol. 347ʳ: Πάππου Ἀλεξανδρέως συναγωγῆς, ὄγδοον. περιέχει δὲ μηχανικὰ συμμικτα ἀνθηρά. Schluss fol. 391ʳ; darunter nur τέλος.

330.

Codex graec. qu. 28ᵃ.

Der Druck: Theophili antecessoris institutionum libri IV ed. Fabrotus. Parisiis 1638 4⁰ mit Collation des Codex Messanensis (früher im Kloster San Salvatore dei Greci bei Messina, jetzt in der Universitätsbibliothek daselbst) im Jahre 1830 von Aug. Theod. Cario-Schnelrodanus Thuringorum in Halle angefertigt.

331.

Codex graec. qu. 28ᵇ. Pap. cm. 20,6 × 17,2. 28 Blätter.

Beschreibung des Codex Messanensis der Institutionen des Theophilus Antecessor von Aug. Theod. Cario. Auf fol. 1ᵛ ein Facsimile von fünf Zeilen des fol. 109ᵛ des Codex, unterschrieben: *F. Blume delin. Halae Saxon. a. MDCCCXXX.*

332.

Codex graec. qu. 29. Pap. cm. 22 × 16. XVI. Jh. 32 Blätter.

fol. 1ʳ Überschrift: Πράξεις τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ὀγδόης ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου. Die Handschrift enthält aber nicht die vollständigen Akten sondern nur einen Auszug. Nach einer historischen Einleitung über Veranlassung etc. des Concils auf fol. 1 findet sich auf fol. 2 unter der Überschrift πρᾶξις α' der Anfang der πρᾶξις δ'

(Mansi XVII p. 476 A — 476 B καὶ τὸ σέβας ποιησάμενος πρὸς Φώτιον τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην) und der Schluss derselben von Πέτρος ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ καρδινάλιος εἶπεν (eb. p. 492 D) an. fol. 3r med. — 20r unter der Überschrift πρᾶξις β′ die ganze πρᾶξις ε′ mit einigen Auslassungen. Es fehlt Mansi XVII p. 500 A. Z. 4 Βασίλειος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μαρτυροπόλεως bis 500 C ἐναρχθέντα καὶ πραχθέντα; p. 501 A. Z. 6 Προκόπιος κ. τ. λ. bis 501 C καταδίκην ἐπάξει; p. 504 E ἀναμνησθήτω ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη — 505 A καταφευγόντων εἰς τὴν αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν; p. 505 B εἰ δέ ἐστι κεχριμένον — 505 E bis zum Schlusse der Worte der τοποτηρηταὶ τῶν ἀνατολικῶν θρόνων. Von den Unterschriften sind nur die der römischen Gesandten, des Gesandten von Antiochia und des Procop von Caesarea vollständig mitgetheilt, von den übrigen nur die Namen mit dem Zusatz ὁμοίως. fol. 20v—30r: Πρᾶξις γ′ = πρᾶξις ς′ des Drucks; das Glaubensbekenntniss (Mansi p. 516 D), die Unterschriften der Kinder des Kaisers (p. 517 D) und die εὐφημίαι am Schlusse vollständiger. fol. 30v: πρᾶξις δ′ = πρᾶξις ζ′ des Drucks aber nur bis Mansi p. 521 A ἐν Νικαίᾳ τὸ πρῶτον μεγάλης συνόδου ποιῆσαι ἀνάθεμα ἔστω. Dahinter eine kurze Schlussbetrachtung.

Auf fol. 32v am Rande die Notiz: ἐν τῷ ‚αφξη′ (1568) μαίῳ κα′ ἐν ἐνετίαις ἔλαβε τέλος μετὰ σπουδῆς ὑποχειρὸς ἀντωνίου ἐπισκοποπούλου τοῦ πρωτοψάλου.

„Don. L. B. de Minutoli m. Nov." 1834 (Acc. Cat.)

333.

Codex graec. qu. 30. Pap. cm. 19,4×15. XVII. Jh. 212 Blätter.

fol. 1r ursprünglich leer, trägt die Notiz von späterer Hand: 1711 γενουαριω 25. ετούτον τὸ νομιμον ὑπαρχει ἐμοῦ πᾶ πέτρου ϊουνζιά πουτην σκέντεροῦα πρόην . καὶ νυν ὑπάρχο ἐν λοοδιxηα σιρίας. fol. 1v Portrait in Federzeichnung mit der Umschrift: εἰκὼν τοῦ λāπροτάτου κυρίου ζωτοῦ τοῦ τζηzαράτου ἐξ ἰωαννίνων πρωτοσπαθαρίου καὶ γαμβροῦ τοῦ γαληνοτάτου ἡγεμόνος πάσης μολδοβλαχίας $\overline{\text{χυ}}$ $\overline{\text{χυ}}$ πέτρου βοιβόδα. Neben dem Portrait links: ἐτῶν λζ′, rechts Wappen mit einem erhobenen Arm, welcher ein Schwert trägt.

fol. 2r Überschrift: Τοῖς ἁπανταχοῦ εὑρισκομένοις ἱερομωνάχοις ται καὶ λαϊκοῖς ἐν χριστῷ χαίριν προοίμιον τοῦ παρόντος νομίμου. Beg.: Θησαυρὸς κεχρυμμένος, καὶ πηγὴ ἐσφραγισμένοι τὶ ὀφέλια ἐν αμφοτέροις ὡς φήσιν ἡ θεία γραφή. Es ist das Prooemium des Nomocanon des Manuel Malaxus, in Vulgär-Sprache. Vgl. Zachariae von Lingenthal, Die Handbücher des geistl. Rechts aus den Zeiten des untergehenden byzant. Reiches, St. Petersburg 1881, p. 3 ff. fol. 4r folgt die Inhaltsübersicht des Nomocanon in 293 Capiteln unter der Überschrift: Πίναξ σὺν θεῷ ἁγίῳ. ὃς τάδε περὶ ἔχη. Schluss der Übersicht fol. 17v. fol. 18r—180r der Text des Nomocanon. Unter dem Schlusse von anderer Hand die Unterschrift: τέλος τῆσδε τῆς βίβλου ἐν μηνὶ [. . . . ?]. Darunter: ἔτους ‚αψς′ (1706) ἐν μηνὶ αὔγουστος τζόρζους ἀναγνώστης ἤπαρχι τοπαρὸν νόμιμον καὶ εἴτις ἀποξενώση αὐτὸ ἄνευ θελήματος αὐτοῦ ἐχέτω τὰς ἀρὰς τῶν τιη′ θεοφόρων πατέρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Bis fol. 208 folgen unbeschriebene Blätter.

fol. 209r: περὶ πῶς γράφωσιν τοῦ πατριάρχη τῆς μεγάλης θεοῦ πόλεως ἀντιοχίας und ähnliche Formulare zur Anfertigung offizieller Briefe. fol. 209v leer.

fol. 210r unter der Überschrift ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ ein Canon desselben, beginnend: εὕρομεν δὲν ἐν τὸ τυπικῶν, τοῦ ψάλλεσθαι ἐν ταύτη τῇ ἡμέρα τῆς σεβασμήας ταύτης τὸ κατευθηνθήτω.

fol. 210r med. und folgende unter der Überschrift διάφορα eine Anzahl anderer Nachträge zum Nomocanon. Ebenso ist hinter dem Prooemium der leere Raum auf fol. 2v und fol. 3 von späterer Hand zu Eintragungen benutzt, und zwar enthalten diese Seiten: Εὐχὴ συγχωριτικὴ νικηφόρου beginnend: ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου νάθαν μετανοήσαντι τῷ δᾱδ ἐπὶ τρῖς ἰδίοις πλημμελήμασιν ἄφεσιν δωρησάμενος κ. τ. λ. und Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου

ἀρχιεπισκόπου κεσαρείας καππαδοκίας τῆς εὐσεβῆς διάταξις περὶ τῶν μεταφήκης καὶ κατανόξεως τοῖς ἐν μηστηρίοις τοῦ χριστοῦ, beginnend: Πρόσεχε σεαὐτὸν ὦ πρεσβύτερε καὶ βλέπε τὴν διάνοιαν ἀκριβῶς ὦ ἱερεῦ.

334.

Codex graec. qu. 31. Pap. cm. 21×16. XVIII. Jh.

Die Handschrift enthält die Schriften des Aeneas Gazaeus griechisch und lateinisch von Gottlieb Wernsdorf vollständig zum Druck vorbereitet. Das projectirte Titelblatt lautet:

Αινειου
του σοφιστου Θεοφραστος.
Aeneae Gazaei philosophi christiani
dialogus Theophrastus, de immortalitate animi
ac resurrectione
graece ex codice Augustano denuo editus,
latine interpretatus,
Casp. Barthii selectis et editoris perpetuis
annotationibus illustratus?
a
Gottlieb Wernsdorfio, Fil. Eloquentiae ac Poeseos in Athenaeo Gedanensi Prof. publ. ac Societatis regiae Berolinensis et Ienensis latinae sodali.

Zwischen die Zeilen „illustratus" und „a" ist später eine Zeile eingeschoben: item Ejusdem Aeneae epistolae XXV. graece et latine cum brevibus annotationibus adjectae.

Die Handschrift wird erwähnt in der vom Bruder des Gottlieb Wernsdorf, Jo. Chr. Wernsdorf, verfassten Vorrede zur Ausgabe des Himerius, Gottingae 1790 p. 29.

335.

Codex graec. qu. 32.

7 Heftchen mit zusammen 33 beschriebenen Blättern, welche als 1. 2. 3. 3ª. 4. 4ª. 5 bezeichnet sind. Dieselben enthalten „Varianten der 6 im Vatican befindlichen Codices des Diophantus", angefertigt in Rom im Winter 1842—43 von dem berühmten Mathematiker Karl Gustav Jakob Jacobi. Vgl. Monatsber. d. Berl. Akademie 1847 p. 270.

A. 1852 aus dem Nachlasse Jacobi's erworben.

336.

Codex graec. qu. 33. Pap. XIX. Jh. 174 Seiten.

Die Handschrift ist bezeichnet als „Scholien des Maximus Planudes". Es sind die griechischen Scholien des Planudes zur Arithmetik des Diophantus, Abschrift einer Handschrift (wohl des bei Montfaucon Bibl. bibl. mscr. p. 7 A erwähnten Vaticanus) von der Hand K. G. J. Jacobi's, von dem Schreiber selbst offenbar später nachcollationirt, mit Randnotizen versehen und zum Druck vorbereitet.

Herkunft wie bei der vor. Handschrift.

337.

Codex graec. qu. 34.

Vier Pergamentblätter, je zwei aus verschiedenen Handschriften.

1. fol. 1 und 2 sind Octavblätter des XIV. Jh., Fragment eines Menaeums des Monats October. fol. 1 beginnt: ... ἐξέλεξεν σὺν παύλω τῶ σοφῶ [....?] διδάσκαλον. ὁ μόνος γινώσκων τὰ ἐγκάρδια, in den Gesängen des 18. Octobers, des Festes des Evangelisten Lucas. fol. 2ʳ ist derart abgerieben, dass fast nichts mehr zu erkennen; auf der Mitte der Seite begann ein neuer Abschnitt, von dessen Überschrift nur zu lesen: μηνὶ ..... τῆς θεοτόκου. fol. 2ᵛ enthält στίχοι auf die θεοτόκος.

2. fol. 3 und 4 sind die oberen Hälften zweier Blätter aus dem XI. Jh., die auch am innern Rande so stark beschnitten sind, dass einige Buchstaben fehlen; fol. 3 ist falsch eingeklebt. Es sind Fragmente eines Menaeums des Monats November, welches auf fol. 3ᵛ mit der Überschrift [Μ]ΗΝΙ ΝΟΕΜΒΡΙΩ Ᾱ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ κοσμᾶ καὶ δαμιανοῦ [καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς?] beginnt. fol. 4 beginnt in den Gesängen des 4. November, Fest des heil. Ioannicius, in der ᾠδὴ ϛ' mit den Worten: ἡ ψυχὴ σου φωταυγεία θείου πνεύματος. Auf fol. 4ᵛ folgt: Μηνὶ νοεμβρίω δ' τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων νικάνδρου ἐπισκόπου μύρων καὶ ἑρμαίου πρεσβυτέρου.

338.

Codex graec. qu. 35.

57 Papyrus-Fragmente aus der Umgegend von Memphis, Privat-Urkunden aus dem III. Jh. n. Chr. Zum Theil publicirt von G. Parthey in den Nuove Memorie dell'istituto di corrisp. archeol. Lipsiae 1865 p. 438 ff. Vgl. U. Wilcken im Hermes Vol. XXII p. 142 ff.

1853 von Heinr. Brugsch in Aegypten gekauft, 1855 von der Kgl. Bibliothek erworben.

339.

Codex graec. qu. 36.

Holztafel mit Text von 10 Zeilen frühestens aus dem VI. Jh. Schüler-Arbeit mit den Correcturen des Lehrers. Der mehrfach stark verwischte Text lautet nach Lesung von Prof. U. Wilcken in Breslau:

Μέγας γεωργὸς τῶν ἀνδραγαθ ... των ὁ κατάλωγος +
Δότε μοι λέγιν καὶ στιχοισι μευ (?) ἐπιλέξω +
Πάμπωρος γεωργὸς χἂν αὐτουργὸς σπίρι γείαν +
γλυκαιρῶν καμάτων τερπόμενος ἐν ἀγροι ... +
ζυγων ἁρμαξο βοα καξευθε το ἀρωτῆριν +
νυκτὶ μελένῃ χορτάσμασιν ἐπιμελούμενος +.
. αρ . ασι ὡσαύτως τὴν ἄσκοισιν ποιούμενος +
αὐτὸς γεωργὸς εὑρῖν μὴ δινόμενος +
.... εχων τὴν τῆς γεωργίας χαρ.άν (?) +
... καμάτων ἄνωθεν τῶν καμάτων .... +

Gefunden in den Ruinen von Athribis im Delta im Juli 1853 und von H. Brugsch gekauft. Von diesem erwarb sie die Bibliothek a. 1855.

340.

Codex graec. qu. 38. Perg. cm 27×19,3. 363 Blätter, von denen fol. 6—362 aus dem XI. Jh. stammen, die übrigen jüngere Ergänzungen sind, und zwar fol. 1 (nur auf der Rückseite beschrieben) bis 4 und fol. 363 Pergamentblätter aus dem XIV. Jh., fol. 5 (nur auf der Vorderseite beschrieben) ein Papierblatt aus dem XV. Jh.

Commentar Theodoret's zu den Psalmen.

Das originale Stück beginnt auf fol. 6r mit den Worten ... τῷ ψαλμῷ. διὸ καὶ ταύτην τέθεικε τὴν ἐπιγραφὴν kurz nach dem Anfang der Auslegung von Psalm VI. (Migne Patr. Graec. Tom. 80 Col. 901 B). fol. 362v schliesst: Ἑρμηνεία τοῦ ρμθ' ψαλμοῦ. ἀλληλούϊα ἀλληλούϊα. Τοῦτον πρόσφέρειν τὸν ὕμνον παρακελεύονται. Die Ergänzung beginnt auf fol. 1v mit der Überschrift: Ἐξήγησις Θεοδωρίτου εἰς τὸ ψαλτήριον. Beginn des Textes: Τινὲς τῶν τὰς ὑποθέσεις τῶν ψαλμῶν συγγεγραφότων ἠθικὸν τοῦτον ἔφασαν τὸν ψαλμὸν περιέχειν διδασκαλίαν, Worte aus der Einleitung der Auslegung des ersten Psalms. Die Ergänzung enthält überhaupt nicht den vollständigen Commentar Theodoret's, sondern nur Excerpte daraus, die der Schreiber offenbar einer ihm vorliegenden Catena zu den Psalmen entnahm, entweder der von Corderius publicirten oder einer sehr ähnlichen.

A. 1868 von einem Griechen in Monastir gekauft.

341.

Codex graec. qu. 39. Perg. cm. 24×19. XI.—XII. Jh. 323 Blätter zu 23 Zeilen.

Prachthandschrift der 4 Evangelien, auf fol. 31r, 111r, 164r und 252v mit Bildern der Evangelisten geziert. Sämmtliche Überschriften und Unterschriften sind in Goldbuchstaben ausgeführt und mit bunten Umrahmungen umgeben, wie sie auch den ganzen Brief des Eusebius an Carpianus vor den Synoptischen Canones umziehen. Die Canones selbst stehen wie üblich in säulengetragenen Bögen, auf denen je 2 Vögel stehen.

fol. 1. 2 unbeschrieben.

fol. 3—20: Verzeichniss der Perikopen nach Anfangs- und End-Worten für alle Tage des Jahres, das Osterfest und die Heiligenfeste unter der Überschrift: Πίναξ τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν. Ἐκλογάδιν τῶν δ' εὐαγγελιστῶν διά τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τὴν περικοπὴν ἑκάστου εὐαγγελιστοῦ, ἅμα δὲ καὶ τὴν τῶν κεφαλαίων παρασημείωσιν ἀκριβῶς διαγορεύον. περιέχει δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶ ἁγίω πάσχα. τελειοῦν ἐν τῶ μηνολογίω.

fol. 21r: ὑπόθεσις κανόνων τῆς τῶν εὐαγγελιστῶν συμφωνίας, beginnend: Εὐσέβιος Καρπιανῷ κ. τ. λ.

fol. 22v—25r die synoptischen Canones.

fol. 26r: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου. Beg.: Ἔλθωμεν λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοὺς εὐαγγελιστας καὶ ἀποστόλους.

fol. 29r: Τοῦ καταματθαῖον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 32r: Εὐαγγέλιον καταματθαῖον. Das Evangelium schliesst fol. 107r mit der Unterschrift: Εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον στίχοι ͵βχ'. Τὸ κατὰ ματθαῖον εὐαγγέλιον· ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἱερουσαλὴμ μετὰ χρόνους ὀκτὼ τῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 108r: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου. Beg.: Οὗτος ὁ δεύτερος πέτρου ἐν ῥώμῃ ἐντειλάμενος αὐτῷ κ. τ. λ.

fol. 109r: Τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 112r: Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον. Schluss des Evangeliums auf fol. 160r mit der Unterschrift: τέλος. εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον στίχοι ͵αχ'. τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ι' τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 160r: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου. Beg.: Οὗτος ὁ λουκᾶς ὁ τρίτος τῶν εὐαγγελιστῶν.

fol. 161v: Τοῦ κατὰ λουκᾶν εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 165r: Εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν. Dasselbe schliesst auf fol. 251v mit der Unterschrift: Εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν στίχοι ͵βω'. τὸ κατὰ λουκᾶν εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ιε' τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 252r: Τοῦ κατὰ ἰωάννην εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια.

fol. 253r: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου. Beg.: Οὗτος ὁ θεολόγος ἰωάννης ὁ ἔξαρχος τῶν εὐαγγελιστῶν κ. τ. λ.

fol. 255r: Εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. Schluss auf fol. 317v ohne Unterschrift.

fol. 318r: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου. Beg.: Οὗτος ὁ ἀοίδημος ἀνὴρ ὁ προλεχθεὶς (d. i. Dorotheus) καὶ συγγράμματα καταλέλοιπεν ῥωμαϊκά τε καὶ ἑλληνικά κ. τ. λ. Es folgt das dem Dorotheus zugeschriebene Verzeichniss der 70 Aposteljünger und der 12 Apostel; letzteres bricht auf fol. 323v verstümmelt ab mit dem Apostel Simon. Angeklebt an fol. 323 ist ein modernes Papierblatt, dessen vordere Seite mit einer Perikope des Osterfestes beschrieben ist unter der Überschrift: τηαγήα καὶ μεγάλη κυρηακῆ τοῦ πάσχα. εὐαγγελιῶν. ἐσπέρας. Am Anfang (im Evang. Matth.) finden sich häufig, später selten, Scholien am Rande.

Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XII.

A. 1863 von einem Griechen in Monastir gekauft.

342.

Codex graec. qu. 40. Perg. cm. 27 × 21. XII. Jh. 224 Blätter, zweispaltig geschrieben mit 26 Zeilen.

Die Handschrift enthält die Apostelgeschichte und die Briefe. Die Pericopen-Abschnitte sind im Texte durch ἀρχή und τέλος bezeichnet, daneben am Rande die Tage angegeben, an denen sie gelesen werden.

fol. 1r: ἔκθεσις κεφαλαίων τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων. fol. 5r: Inhaltsverzeichniss der Handschrift (πράξεις und Aufzählung der einzelnen Briefe.)

fol. 5r col. 2: πρόλογος τῶν ἐπιστολῶν παύλου τοῦ ἀποστόλου. Beg.: Παῦλος ὁ ἀπόστολος ἑβραῖος μὲν ἦν τὸ γένος ἐκ φυλῆς βενιαμίν· φαρισαῖος δὲ τὴν αἵρεσιν.

fol. 13r: πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

fol. 73r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς. fol. 75r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. fol. 75v: πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολή. fol. 96r Unterschrift: ἐγράφη ἡ πρὸς ῥωμαίους ἀπὸ κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν κεγχρεαῖς ἐκκλησίας στίχων ϡχ'.

fol. 96r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους α' ἐπιστολῆς. fol. 97r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ἔχοντα καὶ μερικὰς ὑποδιαιρέσεις. Darunter στίχοι κϛ', dann die Überschrift: πρὸς κορινθίους πρώτη. fol. 116v Unterschrift: ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ στεφανᾶ καὶ φουρτουνᾶ τοῦ καὶ ἀχαϊκοῦ στίχων ωο'.

fol. 116v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους δευτέρας ἐπιστολῆς. fol. 117v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ἔχοντα καὶ μερικὰς ὑποδιαιρέσεις. Darunter: στίχων λϛ'. fol. 118r: πρὸς κορινθίους β' ἐπιστολή. fol. 131r Unterschrift: ἡ πρὸς κορινθίους β' ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ τίτου καὶ λουκᾶ στίχων φη'.

fol. 131r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς. fol. 131v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ἔχοντα καὶ μερικὰς ὑποδιαιρέσεις; darunter: στίχοι ιθ'. fol. 132r: πρὸς γαλάτας. fol. 138v Unterschrift: ἡ πρὸς γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχων σϛγ'.

fol. 139r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολῆς. Ib. κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, darunter στίχοι ις', dann Beginn des Briefes mit der Überschrift: πρὸς ἐφεσίους. fol. 146r Unterschrift: πρὸς ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ στίχων τιβ'.

fol. 146r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλιππησίους ἐπιστολῆς. fol. 146v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. fol. 147r: πρὸς φιλιππησίους. fol. 151v Unterschrift: πρὸς φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης δὶ ἐπαφροδίτου στίχων ση'.

fol. 151v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κολασσαεῖς ἐπιστολῆς. fol. 152r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι ιθ'. fol. 152v: πρὸς κολασσαεῖς. fol. 157r Unterschrift: ἡ πρὸς κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διατυχικοῦ καὶ ὀνησίμου στίχων ση'.

fol. 157r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς α' ἐπιστολῆς. fol. 157v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. fol. 158r: πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτη. fol. 162v Unterschrift: ἡ θεσσαλονικεῖς α' ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν στίχων ρϛγ'.

fol. 162v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς β' ἐπιστολῆς. fol. 163r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. Ibid. πρὸς θεσσαλονικεῖς β'. fol. 165v Unterschrift: ἡ πρὸς θεσσαλονικεῖς β' ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν στίχων ρϛ'.

fol. 165v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς. fol. 166r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς; darunter: στίχοι οζ'. fol. 167r: ἐπιστολὴ πρὸς ἑβραίους. fol. 182r Unterschrift: πρὸς ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ ἰταλίας διὰ τιμοθέου στίχων ψγ'.

fol. 182r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον α' ἐπιστολῆς. fol. 183r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι κβ'. Ibid. πρὸς τιμόθεον α'. fol. 188r Unterschrift: ἡ πρὸς τιμόθεον α' ἐγράφη ἀπὸ λαοδικείας ἥτις ἐστὶ μητρόπολις φρυγίας τῆς καπατιανῆς. στίχων σλ'.

fol. 188v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον β' ἐπιστολῆς. fol. 189r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς darunter: στίχοι ιδ' — πρὸς τιμόθεον β'. fol. 193r Unterschrift: πρὸς τιμόθεον β' τῆς ἐφεσίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον πρῶτον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη παῦλος τῶ καίσαρι νέρωνι τῶν ῥωμαίων. στίχων ροβ'.

fol. 193r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τίτον ἐπιστολῆς. fol. 193v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. Ibid. πρὸς τίτον. fol. 195v Unterschrift: ἡ πρὸς τίτον ἐγράφη ἀπὸ νικοπόλεως στίχων ϛζ'.

fol. 195v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλήμονα ἐπιστολῆς. fol. 196r: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. Ibid. πρὸς φιλήμονα. fol. 197r Unterschrift: ἡ πρὸς φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ὀνησίμου στίχων λζ'.

fol. 197r: ὑπόθεσις τῆς καθολικῆς ἰακώβου ἐπιστολῆς. fol. 197v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι κε'. fol. 198r: καθολικὴ ἐπιστολὴ ἰακώβου. fol. 203r Unterschrift: στίχων σμα'.

fol. 203r: ὑπόθεσις τῆς πέτρου α' ἐπιστολῆς. fol. 203v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. fol. 204r: ἐπιστολὴ πέτρου α'. fol. 209r Unterschrift: ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχων σλϛ'.

fol. 209r: ὑπόθεσις τῆς πέτρου β' ἐπιστολῆς. fol. 210r: κεφάλαια τῆς πέτρου καθολικῆς β' ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι ι'. Ibid. πέτρου ἐπιστολὴ β'.

fol. 213v: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου καθολικῆς α' ἐπιστολῆς. fol. 214v: κεφάλαια τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι κβ'. Ibid. ἐπιστολὴ καθολικὴ ἰωάννου τοῦ θεολόγου. fol. 220r Unterschrift: ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχων σοδ'.

fol. 220r: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου καθολικῆς β' ἐπιστολῆς. fol. 220v: κεφάλαια ἰωάννου δευτέρας ἐπιστολῆς, darunter: στίχοι ε'. Ibid. ἰωάννου ἐπιστολὴ β'. fol. 221r Unterschrift: στίχων λ'.

fol. 221r: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου γ' ἐπιστολῆς. fol. 221v: κεφάλαια τῆς ἰωάννου γ' ἐπιστολῆς. Ibid. ἐπιστολὴ ἰωάννου τοῦ θεολόγου γ'. fol. 222r Unterschrift: στίχων λβ'.

fol. 222r: ὑπόθεσις τῆς ἰούδα ἐπιστολῆς. fol. 222v: κεφάλαια τῆς ἰούδα ἐπιστολῆς. fol. 223r: ἐπιστολὴ ἰούδα ἀδελφοῦ ἰακώβου.

Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XIII.

A. 1863 von einem Griechen in Monastir gekauft.

343.

Codex graec. qu. 41. Perg. cm. 17,5×14,7. XI.—XII. Jh. 6 Bl., paginirt 140—145, zweispaltig geschrieben mit je 22 Zeilen.

Fragmente von Gedichten des Gregorius Nazianzenus.

fol. 1r beginnt im διάλογος πρὸς πολυόρχους mit v. 251 αἷς τί τὸ σεπτόν. ἢ θεὸς χαρίζεται. (Migne Patrol. gr. tom. 37 col. 807.) Schluss auf fol. 1v mit dem Scholion: τοῦτο τὸ μέτρον. ἀδιάφορόν ἐστιν. ἰαμβικὸν μὲν τυγχάνον. τὸν μέντοι πρῶτον στίχον δικατάληκτον ἔχον· τὸν δὲ δεύτερον τριακατάληκτον ἡμίαμβον. τὴν δὲ τελευταίαν συλλαβὴν ἐφ' ἑκατέροις τοῖς στίχοις, ἀδιάφορον τίθησιν. εἴτε ἴαμβος ἐμπέσοι. εἴτε πυρρίχιος. μήτις οὖν μονοστιχίαν γράψη τοῦτο. σφάλλεται γὰρ ὁ τοῦτο ποιῶν. fol. 2r: εἰς ἑαυτόν (die Überschrift am Rande) ἢ πολλὰ πολλὰ γίγνεται | μακρῶ χρόνω βροτοῖς. (Ib. col. 1290.) fol. 4v: εἰς ἑαυτόν. περιπαρθενίας. ἐν τούτω τῶ λόγω. τὸν συρρακούσιον σώφρονα μιμεῖται. οὗτος γὰρ μόνος ποιητῶν ῥυθμοῖς τισι καὶ κώλοις ἐχρήσατο μετρικῆς ἀναλογίας καταφρονήσας. Beg.: παρθένε νύμφη χριστοῦ· | δόξαζέ σου τὸν νυμφίον. (Ib. col. 632.) fol. 6v: περι ἁγνείας σώματος. διὰ λυρικοῦ. Beg.: Ἀρετὴ πᾶσα δικαίοις· | ἕνα βαθμὸν προβιβάζει. (Ib. col. 648.) Mit der zweiten Versreihe bricht die Handschrift ab.

344.

Codex graec. qu. 42. Pap. cm. 22,2×17. XIX. Jh. IV u. 110 Blätter.

Constitutionen Kaiser Friedrichs II, Abschrift des Cod. Paris. Gr. 1392 von der Hand Zachariae's von Lingenthal. Am Rande „Varianten des cod. Barberinus [147] aus der Neapolitaner Ausgabe“ [Institutiones regum regni utriusque Siciliae (ed. Cajetanus Carcanus) Neapoli 1786. fol.]. Auf fol. I Bericht Zachariae's über die Handschriften in Paris und in der Barberina und über die Ausgaben. Der Text beginnt auf fol. 2.

A. 1867 von Zachariae von Lingenthal gekauft.

345.

Codex graec. qu. 43. Perg. cm. 24×17,5. XIII. Jh. 116 Blätter, die Seite zu 39 Zeilen.

fol. 1, ursprünglich unbeschrieben, ist von jüngeren Händen zu allerlei Notizen benutzt. fol. 1r: τροπάριον und κοντάκιον zu Ehren des heil. Spyridon; darunter von später Hand: ἔτοι 1556 μηνὶ αὐγούστου εἰς τὰς 16 ἐγενήθην ὁ γϊανάκης. ἔτοι 1562 μηνὶ σεπτεμβρίου 24 ἐγενήθην. Darunter von anderer Hand: κεκοιμημένην | ἀλεξάνδρου καὶ κωνσταντίνου | ζώσης | λασκαρήνης. fol. 1v: ὅτε οἱ ῥωμαῖοι τὴν πόλην ἐκ τῶν λατίνων παρέλαβον ὑπῆρχε ἰουλλ. κε' ἰνδ. δ' ἐν ἔτει ͵ςψξθ', ἀφ' ὧν ἐκρατεῖτο παρὰ τῶν λατίνων ἔτι νη'. Darunter von anderer Hand: ὅτε δὲ ἐπορθήθη ὑπὸ τῶν νῦν ἐχόντων, καί διηα' θεοῦ διὰ τὰς ἡμῶν ἁμαρτίας τῶν ἐνοχούντων ἦν ἡ μαΐου κα' ἔτους ͵ςϡξα' ἰνδ. α'.

1. fol. 2r unter breiter bunter Arabeske Überschrift: Δὰδ προφήτοῦ καὶ βασιλέως μέλος. Es folgt der Psalter bis fol. 35r med. Vor Psalm 50 und 77 ist freier Raum, ohne dass im Text eine Lücke wäre, also wohl zum Zwecke einer später nicht ausgeführten Illustration. Auf den Psalter folgt wie üblich der ψαλμὸς ἰδιόγραφος τῶ δὰδ καὶ ἔξωδεν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρν' ὅτι ἐμονομάχησε πρὸς τὸν γολιάθ, dann die 9 ᾠδαί. Vor dem Anfang der ersten ᾠδή und neben dem Anfang jeder folgenden findet sich ebenfalls ein leerer Raum. Hinter dem Schlusse fol. 39r die Subscription: ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωσὴφ ἁμαρτωλοῦ. τάχα καὶ ἱεροδιακόνου. fol. 39v war leer, und ist von verschiedenen Händen zur Aufzeichnung von Aussprüchen über den ἅγιος ἄρτος benutzt.

2. fol. 40r: Verzeichniss der epistolischen Pericopen für die Lectionen aller Tage des Jahres unter Angabe der Anfangs- und Endworte. Überschrift: Κεφάλαια τῶν πράξεων καὶ τῶν

ἐπιστολῶν τοῦ μεγάλου ἀποστόλου παύλου· τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἤγουν τοῦ ὕφους ἀρχαὶ καὶ τέλη· εὐκόλως τοῖς βουλομένοις εὑρίσκειν διδόντα, ἐν οἵω κεφαλαίω καὶ ἐν ποία ἐπιστολῇ ἐστιν ὁ ἀπόστολος ἑκάστης ἡμέρας ἢ ἁγίου οὗ χρήζει· ἀρχόμενα ἀπὸ τῇ ἁγία καὶ μεγάλη κυριακῇ τοῦ πάσχα καὶ λήγοντα εἰς αὐτήν. Schluss des Verzeichnisses fol. 44r mit der Unterschrift: ἀπόστολοεὐάγγελα τῆς ὅλης ἑβδομάδος. Auf fol. 43v findet sich das Scholion: Ἰστέον ὅτι ἐν τῇ παλαιστίνη, οὐ παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων, ποιεῖν τῇ δ' καὶ τῇ παρασκευῇ τῆς τυροφάγου λειτουργίαν τελείαν οὔτε δὲ προηγιασμένην· ἐν δὲ ταῖς δυσὶ ταύταις ἡμέραις ψάλλομεν ἀλληλούϊα οἵου ἂν τύχη ἁγίου ἐκτὸς τῆς ὑποπαντῆς καὶ τοῦ προδρόμου. fol. 44v leer.

fol. 45r unter freiem Raum, der für eine nicht ausgeführte Arabeske bestimmt war: λουκᾶ εὐαγγελιστοῦ καὶ ἀποστόλου πράξεις τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων. Im folgenden Theile der Handschrift sind die Pericopen-Abschnitte im Texte durch die Worte ἀρχὴ und τέλος abgegrenzt, am Rande ist der Tag, an welchem sie gelesen werden, beigefügt. Ebenfalls am Rande finden sich die Capitelbezeichnungen. Die Apostelgeschichte schliesst fol. 64r: τέλος τῶν πράξεων συγγραφεισῶν παρὰ λουκᾶ τοῦ εὐαγγελίστοῦ καὶ ἀποστόλου.

fol. 64r: ὑπόθεσις καθολικῆς ἐπιστολῆς ἰακώβου. fol. 64v: ἰακώβου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολική. fol. 66r: τέλος τῆς καθολικῆς ἐπιστολῆς ἰακώβου στίχων σμβ' κεφ. ιθ'.

fol. 66v: ὑπόθεσις τῆς πρώτης καθολικῆς ἐπιστολῆς πέτρου ἀποστόλου. Ibid. πέτρου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη. fol. 68v: τέλος ἀποστόλου πέτρου α' καθολικῆς ἐπιστολῆς γραφείσης ἀπὸ ῥώμης στίχων σλϛ'. κεφ. ιβ'.

fol. 68v: ὑπόθεσις ἐπιστολῆς καθολικῆς β' πέτρου τοῦ ἀποστόλου. fol. 69r: πέτρου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα. fol. 70r: τέλος β' καθολικῆς ἐπιστολῆς πέτρου: στίχων ρνδ'. κεφ. ε'.

fol. 70r: ὑπόθεσις ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολῆς καθολικῆς πρώτης. fol. 70v: ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη. fol. 72r: τέλος τῆς α' καθολικῆς ἐπιστολῆς ἰωάννου: στίχων σοδ'. κεφ. ιγ'.

fol. 72r: ὑπόθεσις ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ, ἐπιστολῆς δευτέρας. fol. 72v: ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολὴ δευτέρα. Am Schlusse τέλος τῆς ἰωάννου δευτέρας ἐπιστολῆς στιχ. λ'.

fol. 72v: ὑπόθεσις ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολῆς τρίτης. Ibid. ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολὴ τρίτη. fol. 73r: τέλος τῆς ἰωάννου ἐπιστολῆς τρίτης στίχ. λβ'.

fol. 73r: ὑπόθεσις τῆς καθολικῆς ἐπιστολῆς ἰούδα. Ibid. ἰούδα ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολική. fol. 73v: τέλος ἰούδα ἀποστόλου ἐπιστολῆς καθολικῆς: στιχ. ξη'.

fol. 73v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου. fol. 74r: μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου. fol. 74v: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς ῥωμαίους. fol. 81v: τέλος τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου στίχ. ͵αη'.

fol. 81v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους πρώτης ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρώτη πρὸς κορινθίους. fol. 88v: τέλος τῆς πρὸς κορινθίους πρώτης ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. ωοϛ'.

fol. 88v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους ἐπιστολῆς δευτέρας παύλου τοῦ ἀποστόλου. fol. 89r: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς κορινθίους δευτέρα. fol. 93v: τέλος τῆς πρὸς κορινθίους β' ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. φϟ.

fol. 93v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ῥώμης. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς γαλάτας. fol. 96r: τέλος τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. σϟγ'.

fol. 96r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ. fol. 96v: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς ἐφεσίους. fol. 98v: τέλος τῆς πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. τιβ'.

fol. 98v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλιππησίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ῥώμης διὰ ἐπαφροδίτου. fol. 99r: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς φιλιππησίους. fol. 100v: τέλος τῆς πρὸς φιλιππησίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στιχ. ση'.

fol. 100ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κολασσαεῖς ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου. fol. 101ʳ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς κολασσαεῖς. fol. 102ʳ: τέλος τῆς πρὸς κολασσαεῖς ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. ση'.

fol. 102ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτης ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτη. fol. 104ʳ: τέλος τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτης ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. ϙϛγ'.

fol. 104ʳ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς δευτέρας ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου. fol. 104ᵛ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικεῖς δευτέρα. fol. 105ʳ: τέλος τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς β' ἐπιστολῆς: στίχ. ρϛ'

fol. 105ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς τιμόθεον πρώτη. fol. 107ᵛ: τέλος τῆς πρὸς τιμόθεον πρώτης ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. σλ'.

fol. 107ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον πρώτης (sic) ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου χειροτονηθέντα ἐπίσκοπον τῆς ἐφεσίων ἐκκλησίας. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς τιμόθεον δευτέρα. fol. 109ʳ: τέλος τῆς πρὸς τιμόθεον δευτέρας ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχων ροβ'.

fol. 109ʳ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τίτον ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ νικοπόλεως τῆς μακεδονίας. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς τίτον. fol. 110ʳ: τέλος τῆς πρὸς τίτον ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. ϙζ'.

fol. 110ʳ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλήμονα καὶ ἀπφίαν καὶ ἄρχιππον ἐπιστολῆς. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς φιλήμονα καὶ ἀπφίαν καὶ ἄρχιππον. fol. 110ᵛ: τέλος τῆς πρὸς φιλήμονα ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου: στίχ. λζ'.

fol. 110ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ἰταλίας. Ibid. παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς ἑβραίους. fol. 116ʳ: τέλος τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς παύλου τοῦ ἀποστόλου γραφείσης ἀπὸ ἰταλίας διὰ τιμοθέου. στίχ. ψγ'.

Darunter kryptographisch: ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωσὴφ ἱεροδιακόνου.

Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XVIII. Vom Sinai durch Vermittelung von H. Brugsch 1866 erworben.

346.

Codex graec. qu. 44. Perg. cm. 27,5×20,7. XII. Jh. 46 Blätter, zweispaltig geschrieben zu 22 Zeilen.

Evangelien-Lectionen für sämmtliche Tage vom Ostersonntag bis zum Pfingstsonntag.

Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XIV. Vom Sinai durch Vermittelung von H. Brugsch 1866 erworben.

347.

Codex graec. qu. 45. Perg. cm. 18,4×13,8. XIII. Jh. 94 Blätter, von denen das erste und letzte beschädigt sind; darangebunden 4 Blätter Papier.

Auszug aus dem Euchologium magnum, aus folgenden Stücken bestehend: fol. 1ʳ: Ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν βασιλείου. fol. 19ʳ: Ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου. fol. 31ʳ: Ἡ θεία λειτουργία τῶν ἡγιασμένων. fol. 38ʳ **ohne Überschrift die** εὐχαὶ ἑσπεριναί. fol. 45ʳ: Εὐχαὶ μεσανοικτιναί. fol. 46ʳ: Εὐχαὶ ἑωθιναί. fol. 51ᵛ: Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παῖδα λαμβάνοντα τὸν ὀκταήμερον. fol. 52ʳ: Εὐχαὶ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχουμένων. fol. 63ʳ: Εὐχαὶ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι παιδίον. fol. 63ᵛ: Εὐχαὶ εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον. fol. 64ʳ: Διάταξις εἰς τὰ ἅγια φῶτα ἤγουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. fol. 71ʳ: Διακονικὰ εἰς μνήστρα. fol. 71ᵛ: Διάταξις τοῦ στεφανώματος. **fol. 79ʳff.: Gebete bei verschiedenen ausserordentlichen Vorkommnissen des menschlichen Lebens.** fol. 85ᵛ: Εὐχαὶ τῆς ἁγίας N'. fol. 94ʳ: Εὐχὴ ἄλλη τῶν ἁγίων βαπτισμάτων ἔχουσα τὸ προόμιον πᾶν σύντομον. **Dasselbe schliesst fol. 94ᵛ verstümmelt mit den Worten:** βλέπετε οὖν πῶς τὴν ὁμολογίαν ἡμῶν χει...... **Am unteren Rande von jüngerer Hand:** ἀλεξάνδρα καὶ λέον.

Die Papierblätter fol. 95—98 mit ganz junger Schrift enthalten einen κανὼν παρακλητηκὼς εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον.

Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XV. Vom Sinai durch Vermittelung von H. Brugsch 1866 erworben.

348.

Codex graec. qu. 46. Pap. cm. 20,8×15. XVI. Jh. 445 Blätter.

fol. 1—4 und fol. 440—445 gehörten ursprünglich nicht zu der übrigen Handschrift. fol. 1—4 ist ein Stück einer canonistischen Sammlung mit Capiteln über ἀνάθεμα und ἀφορισμός. fol. 440—445 enthalten nach einer Aufzählung der 7 χιλιοντάδες und deren Herrscher (Kronos, Zeus, Ares, Helios, Aphrodite, Hermes, Selene) Prophezeiungen für die Zukunft unter der Überschrift: περὶ τῆς βασιλείας ἀγαρηνῶν του μέλλει κυριεύση; sie beginnen: Ἐν δὲ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἐγερθήσεται τὸ ἔθνος τοῦ ἰσμαὴλ, καὶ ἀπολέσουν τὰς βασιλείας τῶν παλαιολόγων. Fernere Überschriften: περὶ ἀνακάτωσις καὶ πολέμων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. περὶ ἀπολείας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀθλίου καὶ τετυφλομένου βασιλέως. εὐχὴ τοῦ μοναχοῦ στεφάνου. ἔλεγξης ἀββᾶ μετὰ τοῦ ἀσεβεστάτου βασιλέως.

Der ganze Rest der Handschrift, fol. 5—439, enthält, von verschiedenen Händen geschrieben, eine Art von Encyclopaedie vorwiegend theologisch-canonistischen Inhalts, in 5 Büchern, von denen das dritte ganz durch das Hexaemeron des Georgius Pisides ausgefüllt wird, das fünfte vorwiegend aus den Quaestiones des Anastasius Sinaita besteht. fol. 5—16 wird durch eine ausführliche Capitelübersicht eingenommen, deren einzelne Capitel abwechselnd roth und schwarz geschrieben sind. Überschrift: πίναξ ἀκριβῆς τῆς παρούσης πυκτίδος. Auf fol. 16ᵛ bricht der πίναξ mitten auf der Seite ab mit der Bemerkung: Τὸν ἕτερον πίνακαν τοῦ ε' βιβλίου ζή στοτέλος τῆς βίβλου. πουλέγει τὸ μέτρος τῆς ἁγίας σοφίας. Dementsprechend geht die Übersicht auf fol. 439 fort: τὸν ἐνάπολειφθέντα πίνακαν γραφομεν ὧδε τοῦ πέμπτου βιβλίου ἀπὸ τὰ ρνς' κεφ. καὶ ἔνθεν. ἄρξου ἀπὸ τὴν μεταμόρφωσιν κεφ. ρνς'. Hinter 439 fehlt jedoch ein Blatt mit den Überschriften der Capitel 210—226. Der Text beginnt auf fol. 17ʳ ohne andere Überschrift als: βιβλίον α' κεφάλαια οη. und ähnlich beginnen die anderen Bücher, das zweite auf fol. 110ʳ, das dritte auf fol. 225ʳ, das vierte auf fol. 250ʳ, das fünfte auf fol. 297ʳ. Am Ende des 5. Buches, hinter dem 226. Capitel desselben, findet sich noch auf fol. 437ᵛ von derselben Hand ein Abschnitt: περὶ τῆς ἁγίας σοφίας ἧς ὁ ἰουστινιανὸς ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεύς. τὸ μέτρος τῆς ἁγίας σοφίας. τὸ ἐντὸς τοῦ βήματος. Hinter fol. 52 sind 4 Blätter ausgeschnitten, es fehlt desshalb das 35. Capitel des ersten Buches, hinter fol. 134 fehlt durch Blattausfall Buch 2 vom Ende des 32. bis zum Ende des 34. Capitels. Der grösste Theil von fol. 82 ist unbeschrieben, um Platz für das fehlende 68. Capitel des ersten Buches zu lassen, ebenso fol. 202 ein Stück von Buch II cp. 62 mit der Bemerkung am Rande λῦ τὸ τέλος. Dagegen sind auf fol. 248ᵛ und 249 hinter dem Ende des dritten Buchs (τέλος τῆς ἑξαημέρου) einige Capitel auf die ursprünglich leeren Blätter von jüngerer Hand beigefügt: ἐκ τοῦ πατερικοῦ, θαυμαστόν. περὶ ἁγίων εἰκόνων ὁπουνὰ εὑρεθοῦν πολλαῖς χαλασμέναις σαπίαις. τίνα γένει εἰς αὐτάς. — περὶ τοῦ χριτοῦ τοῦ εἶναι εἰς πάντας συμπαθὴς κ. τ. λ. — περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ τοῦ ποιεῖν δικαιοσύνην ὁ κριτής. — περὶ τοῦ μὴ βαπτίζειν μέσα στὸ ὁσπήτιον.

Nach dem Capitelverzeichniss enthält die Sammlung folgende Stücke:

Βιβλίον πρῶτον. α'. Λόγοι κανονικοὶ περὶ ἱερέων καὶ διδασκάλων τῶν ἁγίων ἀποστόλων. β'. Λόγος περὶ ἐξαγορεύσεως καὶ ὅτι δεῖ πάντα χριστιανὸν ἐξαγορεύεσθαι. γ'. Λόγος περὶ ὑπακοῆς τέκνων εἰς γονεῖς καὶ ὑποταγῆς γυναικῶν εἰς τοὺς ἰδίους ἄνδρας. δ'. Λόγος περὶ ὕβρεως. ε'. Λόγος περὶ ὅρκου. ς'. Περὶ τοῦ ποῖα ἁμαρτία χωρὶς ἀσεβείας καὶ αἱρέσεως βαρυτέρα πάντων. ζ'. καὶ ἐκ πάντων τῶν ἀρετῶν ποῖα πράτη ὑπάρχει.

η'. Πῶς δεῖ τὴν ἐλεημοσύνην μετέρχεσθαι καὶ εἰς τίνας. θ'. Δεῖ πᾶσαν φύσιν τὴν διαβρώσεως ζῆν ἐλεημοσύνην ποιεῖν ἢ οὔ. ι' Πῶς δεῖ οἱ ἱερεῖς πολιτεύεσθε καὶ ὑπάρχειν. ια'. Ποταπὸν δεῖ αὐτὸν εἶναι τὸν μοναχὸν καὶ ἀββᾶν γενόμενον. ιβ'. Τὸν βασιλέα ποταπὸν δεῖ εἶναι. ιγ'. Ποταπὸν εἶναι τὸν ἄρχοντα καὶ λαοῦ ἐξουσιάζοντα. ιδ'. Τὸν στρατιώτην ποταπὸν ἁρμόζει ὑπάρχειν. ιε'. Τὸν πραγματευόμενον ποταπὸν δεῖ ὑπάρχειν. ις'. Τοὺς γεωργοὺς καὶ καμόντας καὶ συναναστρεφομένους φόρους δημοσίους ἢ καὶ γαιήνωρες καλοῦνται ποταποὺς δεῖ εἶναι. ιζ'. Τοὺς προαποθανόντας ὑμῶν δεῖ μνημονεύειν μετὰ ἐντεύξεως ἱερέων ἢ οὔ. λέγουσι τινὲς ὅτι ἐκεῖ βοήθεια οὐ γίνεται. ιη'. Πῶς λέγουσι πολλοὶ ὅτι εἰσὶν ἡμέραι παρατηρήσιμοι. τοῦ μὴ ἐγχειρεῖν ὑμᾶς ἔργου. δεῖ φυλάττειν ὑμᾶς αὐτὰς ἢ οὔ. ιθ'. Τί δίκαιον καὶ τί ἄδικον. καὶ πῶς ὁ δίκαιος καὶ πῶς ὁ ἄδικος. κ'. Ποίας ἡμέρας δεῖ νηστεύειν πάντα χριστιανόν. κα'. Δεῖ ἐξαγορεύεσθαι πάντα ἄνθρωπον ἀλλὰ ποταπὸς δεῖ. κβ'. Τοὺς ἐν ἁμαρτίαις ὄντας καὶ ἐξαγορευομένους πῶς δεῖ ποιεῖν. κγ'. Ποῦ παρέχει τὴν ἐλεημοσύνην ποιεῖν προτιμότερον ἐν ἐκκλησίαις ἢ εἰς πένητας. κδ'. Ἐκ πάντων τῶν ἀρετῶν ποῖα ὑπάρχει πρωτιμωτέρα. κε'. Οἱ κτόμενοι ἐξ ἰδίων κόπων βίβλους ἢ μεταγράφουσι, τίνα μισθὸν ἔχουσι. κς'. Ὀπτασία τοῦ ἁγίου μακαρίου τοῦ ἐρημίτου περὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων. κζ'. Περὶ διηγούντων ἀλλήλοις τὰ χαρίσματα, ἑπτὰ γερόντων. κη'. Περὶ πορνῶν. κθ'. Περὶ τῆς πλατείας ὁδοῦ. λ'. Περὶ τὸ πῶς οἱ δίκαιοι πικρῶς θνήσκουσι. καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ γλυκὴν θάνατον δίδωσιν. λα'. Περὶ ἁμαρτανόντων καὶ μὴ μετανοούντων καὶ ἐξομολογηθῶσιν ἀλλ' ἐν τῇ κακίᾳ θνήσκοντες εὑρισκόμενοι. λβ'. Περὶ τοῦ ἑκουσίως φωνευθέντος. λγ'. Τοῦ ἁγίου ἐφραὶμ περὶ ἀκριβοὺς ἐξομολογήσεως. λδ'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ ἐξόδου ψυχῆς τοῦ δικαίου ἀβραὰμ καὶ περὶ διαθήκης. λε'. Προσευχὴ καὶ δέησις τῆς ἁγίας εἰρήνης μητρὸς τοῦ μεγάλου βασιλείου καὶ τοῦ μεγάλου γρηγορίου νύσσης ἀδελφοῦ αὐτοῦ σπέρμα γέννημα ἐν μιᾷ γαστρός. λς'. Περὶ ἱερωμένων ὅπου ἔχουν γυναῖκας καὶ γένουσιν ἀρχιερεῖς να χωρίζονται ἐκ τῶν γυναικῶν αὐτῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν. συνόδου ἕκτης κανών. λζ'. Τῆς αὐτῆς συνόδου κανὼν μη'. λη'. Περιδυγάμων ἱερωμένων. λθ'. Μεθοδίου πατριάρχου περὶ τῶν διαφόρων προσώπων καὶ ἡλικία ἐπιστρεφόντων πρὸς τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀληθῆ πίστιν. τῆς παρούσης ἀκολουθίας φύλλ. ε'. μ'. Περὶ ἀγγελοθέντος νεκροῦ. μα'. Γράμμα συστατικὸν πρὸς ἱερέα διδόμενον. μβ'. Περὶ ἡμερῶν τοῦ χρόνου: ἤως μηνῶν, ἑβδομάδων ὡρῶν λεπτῶν. στιγμῶν καὶ ἄλλων ἤτι ἔστιν. μγ'. Περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ θεοῦ ἐν αἷς ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἓξ ἡμέραις. μδ'. Περὶ τοῦ οὐρανίου σώματος. με'. Περὶ ζωδίων διερχομένων τῆς σελήνης. μς'. Περὶ ἀγαθῶν ζωδίων, καὶ πονηρῶν, καὶ μεσέων. μζ'. Περὶ τῶν δώδεκα ζωδίων. μη'. Περὶ τῶν πῶς εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται ὁ ἥλιος τοῖς ιβ' ζωδίοις. μθ'. Περὶ πολέμων διατάξει. ν'. Περὶ φυγάδος προσγεγονότος πράγματος ἢ ἀπολεσθέντος. να'. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ εὑρίσκειν ἑνὸς ἑκάστου ζώδιον. νβ'. Περὶ ἑνὸς ἑκαστου ζωδίου ἐν ποίῳ στοιχείῳ γίνεται. νγ'. Περὶ ἐξωμένων τῶν ζώων. νδ'. Περὶ τοῦ πῶς λέγωνται τὰ δώδεκα ζώδια ἀδήλως. νε'. Ἀρχὴ τῶν δώδεκα λίθων πῶς ἕκαστος ἔχει καὶ ζώδιον. νς'. Περὶ τῶν ις' προφητῶν, πόθεν ἦσαν καὶ ποῦ ἐτελειώθησαν. νζ'. Ποία καὶ πόσα εἰσὶ τοῦ θείου ἡλιοῦ καὶ ἐλισσαίου τὰ ἐν πνεύματι ἐνεργήματα. νη'. Ὁ μὲν ἠλίας ἑπτὰ πεποίηκεν. νθ'. Ὁ δὲ ἐλισσαίος δεκατέσσαρις. ξ'. Περὶ τῶν δώδεκα ὀρέων. ξα'. Τοῦ φιλοσόφου κυρίου θεοδώρου προδρόμου τετράστιχοι ἰαμβικῇ εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ῥηθέντα ἐν τῇ παλαιᾷ κεφ. ξγ'. μέχρι τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου. ξβ'. Ἀρχὴ τῶν κεφαλαιωδῶς εἰρημένων ὑποτεσσάρων εὐαγγελιστῶν εἰς τὴν γέννησιν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, καὶ πάντα τὰ τοῦ χριστοῦ τερατουργήματα μέχρι τῆς ὑπαπαντῆς κεφ. κγ'. ξγ'. Περὶ τοῦ ὅτι ἀγγέλους φύλακας ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός. ξδ'. Περὶ τοῦ οὐ χρὴ ἡμᾶς ἐπ' ἄνθρωπον πεποιθέναι ἀλλ' ἐπιθεῷ μαξίμου καὶ τοῦ δαβὶδ λόγοι. καὶ τοῦ νείλου εἰς αὐτὸν τὸν λόγον. ξε'. Περὶ τῆς ἑβδομάδος μετ' ὀνομασίαν τοῦ ἁγίου σιλβέστρου. ξς'. Τοῦ μακαρίου εὐσεβείου λόγος περὶ τῆς ἁγίας κυριακῆς ἤτοι τῆς ἁγίας τοῦ χριστοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως. ξζ'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου νύσσης περὶ τῆς ἁγίας τριάδος. ξη'. fehlt. ξθ'. Λίβελος τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου τῶν χριστιανῶν πίστεως. ο'. Τοῦ ἁγίου ἐπι-

φανίου ἐκ τῶν παναρίων ἤγουν τῶν οβ'. γλωσσῶν καὶ φιλῶν, ἐν αἷς ἦν οὗτοι. οα'. Τοῦ χρυσοστόμου περὶ τοῦ ὅτι οὐ δεῖ γυναῖκα αὐθεντεῖν ἀνδρός. οβ'. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τὴν εἰς τὴν ἡρωδιάδα. ογ'. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οδ'. Ἀλφάβητος παραινετικὸς πρὸς φιλόπονον παιδίον εἰς ἕκαστος στίχον τέλειον ἔχοντα σκοπῶν καὶ ἀποσώζων τῶν φυλασσόντων (Gregor. Nazianzenus). οε'. Μύθοι ἐσοποι. ἰαμβικοὶ τετράστιχοι βραβείου τοῦ σοφιστοῦ εἰς τὸ ἐπαρεταῖς ὅτι οὐ δεῖ σεμνήνεσθαι. κεφ. ὁμοῦ νθ'. (vgl. C. Fr. Müller in: Byzant. Zeitschr. III p. 516.) ος'. 'Επιτομὴ τῶν χρόνων ἀκριβὴ ἀπὸ ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου μέχρι τῶν ἐνεστότων (bis a. 1566, Sultan Soliman II). οζ'. 'Ησυχίου περὶ τῆς ἐν ταῖς τῶν ἡμερῶν αὐγούστου γεννηθέντος τοῦ χριστοῦ. οη'. Μέθοδος περὶ τοῦ εὑρίσκειν τοὺς μῆνας, καὶ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τῶν μηνῶν. καὶ τὰς ἀποτοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου ἕως τῶν ἁγίων πάντων καὶ τῆς σελήνης. οθ'. περὶ ἀργιῶν τοῦ χρόνου.

Βιβλίον δεύτερον. α'. νουθεσία εἰς πατέρα πνευματικόν. β'. περὶ ἐνταλτηρίου ὃν ὀφείλει κατέχειν ὁ ἱερεὺς ἐξ ἀρχιερέως. γ'. ἀρχὴ εἰς ἐξομολόγησιν. δ'. περὶ τοῦ μετὰ τὸ παῦσαι τῆς ἁμαρτίας ὁ ἄνθρωπος τότε κανονίζεται. ε'. ἡ διάκρισις ἦν ἡ τοῦ ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ. ς'. περὶ ἐρωτήσεως γυναικῶν. ζ'. περὶ ἀντιγράφων τοὺς κανόνας. η'. περὶ τοῦ παρενορίαν χειροτονήσαντος. η'. περὶ πασῶν ἁμαρτιῶν ἐπιτίμια. περὶ τριγάμου ἐπιτιμίου. θ'. τοῦ ἁγίου βασιλείου περὶ μοναχῶν καὶ μοναστηριῶν. ι'. περὶ τὸ οὐ χρὴ χωρισδοχημῆς κουρεῦσαι μοναχῶν. ια'. περὶ γυναικῶν δοκιμασίας. ιβ'. περὶ τὸ οὐ χρὴ τὸν μοναχὸν στεφανῶσαι ανδρόγυνον. ιγ'. περὶ ἐμμέσεως ἱερέως, ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ. ιδ'. νικηφόρου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως, περὶ μεταλήψεως ἀσθενοῦς. ιε'. περὶ τοῦ πότε ἀργοῦσι τὰ μνημόσυνα. ις'. περὶ τοῦ οὐ χρὴ θάπτειν νεκροὺς ἔσω εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθιερωμένην. ιζ'. περὶ τοῦ ποῖα ἁμαρτήματα κωλύουσι τὴν ἱερωσύνην. ιη'. περὶ ἡλικίας τῶν χειροτονουμένων. ιθ'. περὶ χρὴ ἀπονίβεσθαι ὁ ἱερεὺς μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. κ'. περὶ τοῦ πῶς δεῖ βαπτίζειν. κα'. περὶ τοῦ ποῖοι ἀναβαπτίζονται. κβ'. περὶ τοῦ νῆστις μέλλοντος εἶναι ὁ ἱερεὺς εἰς κατήχησιν παιδός. κγ'. περὶ τῆς ἁγίας προσκομιδῆς πόσας προσφορᾶς ἔχειν δεῖ. κδ'. περὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης μ'. καὶ πᾶσαν τετράδα καὶ παρασκευὴν κανὼν ξθ'. κε'. περὶ τῆς νηστείας τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς. κς'. περὶ τῆς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων χριστοῦ γέννων καὶ τῆς θεοτόκου. κζ'. περὶ τῆς δ' καὶ παρασκευῆς ποῦ καὶ πότε καταλύεται. κη'. περὶ τοῦ πότε ὀφείλωσιν οἱ ὀρθῶς βιοῦντες μεταλαμβάνειν. κθ'. περὶ πνευματικῆς συγγενείας. λ'. περὶ ἑτέρας πνευματικῆς συγγενίας. λα'. κεφάλαια τῶν ἐν καισαρεία συνελθόντων ἁγίων πατέρων. λβ'. περὶ νηπίου ἀποθάνοντος πλησίων γονέων. λγ'. νόμοι τῶν ἁγίων πατέρων. λδ'. νικηφόρου κωνσταντινουπόλεως περὶ τοῦ μὴ εἰς τόπον εὑρθῆναι. λε'. περὶ τοῦ μὴ ἐξουσιάζειν τοὺς ὑπ' ἐξουσία ἄρχοντας ἱερεῖς. λς'. περὶ δεινῆς καὶ χαλεπῆς αἱμομιξίας, τῆς μὴ ἀκουσθήσης. λζ'. περὶ του μὴ ἔχειν μῖσος κατάτινος καὶ περὶ ἐνδύματος ἱερατικοῦ. λη'. τοῦ νηστευτοῦ περὶ πορνείας. λθ'. τοῦ αὐτοῦ περὶ μοιχείας. μ'. περὶ ἀρσενοικοιτίας. μα'. περὶ παιδοφθορίας. μβ'. περὶ κτηνοβατίας, καὶ πτηνοβατείας. λθ'. τοῦ χρυσοστόμου περὶ τοῦ μὴ σπουδαίως ἀναγινώσκειν τὰς γραφάς. μ'. κανόνες διάφοροι τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη' κεφ. ὁμοῦ ν'. μα'. περὶ πορνείας ζώων. καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων. μβ'. ἐκλογὴ τῶν θεοπνεύστων γραφῶν πάνυ συντόμως καὶ ὠφέλιμος. μγ'. περὶ ἐξαγαμίας συγγένεια. μδ'. περὶ συνοικεσίων κεκωλυμένων καὶ ἀκωλύτων. μδ'. περὶ τῶν κεκωλυμένων ἐκ σωτηρίου βαπτίσματος. με'. περὶ ἐξεπιγαμίας. με'. περὶ δύο ἀδελφῶν, μίαν γυναῖκαν οὐ λαμβάνουσιν. καὶ ἄλλα τινά. μς'. περὶ θείου καὶ ἀνεψιοῦ οὐ λαμβανουσι καὶ αὐτοὶ γυναῖκα μίαν. μζ'. περὶ δύο πρώτων ἐξαδέλφων οὐδὲ αὐτοὶ γυναῖκα μίαν λαμβάνουσι. μη'. περὶ θείου μικροῦ καὶ ἀνεψιοῦ μικροῦ. μθ'. δύο δεύτεροι ἐξάδελφοι, μίαν γυναῖκαν οὐ λαμβάνουσιν. ν'. περὶ βαθμῶν. να'. περὶ συμπεθερίας. νβ'. περὶ τῶν διπλῶν. νγ'. περὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας. νδ'. περὶ τῶν ἐκ πορνείας. νε'. περὶ ἐξαγχιστίας. νς'. τόμος σισινίου. νε'. περὶ τῶν ἐκ τριγενείας. νε'. περὶ ἀκωλύτων γάμων. νς'. τόμος. νς'. περὶ τῶν ἀθεμίτων γάμων. νζ'. περὶ αἰτιῶν δι' ὧν χωρίζονται ἀνδρόγυνα. νη'. περὶ μίσους. νη'. διά-

λεξις τοῦ ἀββᾶ ἀναστασίου. νθ'. ἀρχὴ ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων. ξ'. ἐπιστολὴ πιλάτου πρὸς καίσαρα. ξα'. τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν πεσόντα εἰς τοὺς λῃστάς. ξβ'. περὶ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. ξγ'. περὶ ἐλεημοσύνης. ξδ'. λόγοι διάφοροι καὶ πάνυ ὠφέλιμοι τῶν θήραθεν. ξε'. ἐρωτήματα ἅπερ ἔλυσεν ὁ τι[μι]ότατος χαρτοφύλαξ. ξς'. ἀρχὴ σὺν θεῷ. εὐχαὶ περὶ ἐξομολογουμένων. ξζ'. εὐχὴ πρώτη. ξη'. εὐχὴ δευτέρα. ξθ'. εὐχὴ τρίτη. ο'. ohne Zusatz.

Γεωργίου ὀρφανοτρόφου τοῦ ἐπιλεγομένου πισίδου εἰς τὴν ἑξαήμερον. βιβλίον τρίτον.

Βιβλίον τέταρτον. α'. περὶ πατριάρχου ὅτι ἔναι εἰκόνα χριστοῦ. καὶ πότε ἐδώθη. β'. καὶ μητροπολίτης μητροπολίτην χειροτονεῖ μετὰ ἐπισκοπῆς τοῦ πατριάρχου. συνόδου α' καὶ β'. κανὼν ιε' κατὰ τὸν μὴ μνημονευόντων. γ'. περὶ ἐπισκόπων καὶ τί λέγεται ἐπίσκοπος, καὶ ὅτι νὰ ἔχει ἐξουσίαν εἰς ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. δ'. περὶ ἀρχιερέως ἐὰν ἀφήσει τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ὑπάγει εἰς ἄλλον τόπον καὶ λήψει ς' μῆνας. σύνοδος α' καὶ β'. ε'. περὶ ἱερωμένων ὁπουνὰ μηδὲν ἔχει γυναῖκα. νὰ μὴ δὲν κατοικεῖ μετ' ἄλλης. συνόδου α' κανὼν γ'. ς'. περὶ κατηγορίας ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν. καὶ πότους ἀνθρώπους δέχονται εἰς κατηγορίαν. συνόδου β' κανών. ζ'. ὅτι οἱ κατηγοροῦντες τὸν ἀρχιερέα νὰ εἶναι ἀνεπίληπτοι. η'. περὶ ἀρχιερέως ὁπουναχρίνεται καὶ ἀποστέλει ἡ σύνοδος πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον μήνυμα καὶ δὲν ὑπάγει νὰ ἀποκριθῇ. τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανὼν οδ'. θ'. ὅτι ἐὰν εὑρίσκεται ἀρχιερεὺς εἰς κατηγορίαν χωρὶς ναγένῃ κρίσις δέν τον εὐγένουν ἀπὸ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ι'. περὶ κατηγοροῦντος ἐπισκόπου εἰς πολλὰ ἐναντία καὶ δὲν δυνηθῇ ὅτι καὶ ἕνα. συνόδου χαρθαγένης. ια'. ὅτι εἰς κρίσιν νὰ μηδὲν φέρνῃ αἱρετικὸν μάρτυρα οὐδὲ ἄπιστον, οὐδὲ ἕνα πιστόν. εἰ μὴ δύο ἢ καὶ τρεῖς ἀξιοπίστους καὶ εἰς κατηγορίαν ε'. τῶν ἁγίων ἀποστόλων. ιβ'. περὶ κατηγωρίας ὅτι νὰ μηδὲν φέρουν μάρτυρας οἰκιακοὺς οὐδὲ συγγενῆν. συνόδου χαρθαγένης. ιγ'. ὅτι ἀξιόπιστοι χάμνῃ χρεῖα νὰ εἶναι οἱ μάρτυρες. καὶ ποῖοι ἐμποδίζονται νὰ μηδὲν μαρτυροῦν. καὶ ποῖοι δὲν ἐμποδίζονται. ιδ'. περὶ τοῦ στέργεται τοῦ κοσμικοῦ ἱερέως ἡ μαρτυρία. ιε'. οὔτε αἱρετικός, οὔτε ἑβραῖος μαρτυρεῖ κατὰ παντὸς χριστιανοῦ. ις'. περὶ ἱερέως ἢ διακόνου ἀνένα καὶ τίς κατηγωρήσῃ. ιζ'. περιεπισκόπου ἢ ἄλλου ἱερωμένου ὁπουτονεκαθήρουν καὶ λειτουργήσῃ, τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανών. ιη'. περὶ τούτου λόγος ματθαίου. ιθ'. περὶ χρητηρίων βασιλικῶν λέωντος καὶ κωνσταντίνου τῶν σοφῶν. κ'. ὅτι ὁ καθηρεθὴς ἀρχιερεὺς ἔχει ἄδειαν νὰ μετακαλεῖ δευτέραν σύνοδον νὰ μεταχρίνεται ἡ ὑπόθεσις τῆς κατηγωρίας αὐτοῦ. ἀλεξίου βασιλέως. καὶ περὶ ἀρχιερέως ἐὰν ἐκάθηραν τινὰν καὶ μετὰ ταῦτα ἐφάνη ἀναίτιος καὶ πότε ἐκαθηρέθη ἀρχιερεὺς καὶ πάλιν ἐσυγχωρήθη. συνόδου χαθαργένης. κβ'. περὶ μεταθέσεως ἀρχιερέων καὶ περὶ παραιτήσεως ἐξαρχικὸς πάρεξ τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου. κγ'. περὶ τοῦ συνευχομένου μετὰ ἀφορισμένου. τῶν ἁγίων ἀποστόλων. κδ'. περὶ ἀφορισμένου πῶς γνωρίζεται μετὰ τὸν θάνατον πόθεν ἀφορίσθη. κε'. περὶ ἱερέως ἐὰν ἀργήσει αὐτὸν ὁ ἀρχιερεὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς λειτουργήσει χωρὶς ναλάβῃ θέλημα. συνόδου χαρθαγένης. κς'. περὶ κληρικοῦ ἐὰν ὑβρίσει τὸν ἀρχιερέαν αὐτοῦ. κζ'. περὶ ἀρχιερέως ἐὰν ἔναι καὶ λειτουργεῖ μόνος του. κη'. περὶ ἀρχιερατικῶν φορεμάτων ὅπου ἐνδύονται. κθ'. περὶ διὰ τί λέγεται θεοφόρος ὁ ἀρχιερεύς; καὶ τὶ δηλοῖ τὸ μανδύον αὐτοῦ. τὰ πώματα, οἱ ποταμοί, τὸ καπάσιον καὶ ὅπου κουρεύεται εἰς τὴν κορυφήν. λ'. περὶ τὸ ἰησοῦς χριστὸς ὄνομα ποῦ ἔναι σημειωμένων ἐν τῷ ἁγίῳ σώματι τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τί εἰκονίζει ὅταν εὐλογεῖ μετὰ δύο χεῖρας. λα'. περὶ ἀρχιερέως καὶ ἱερέως ἐὰν μεγαλοσχημήσει ὅπουναχουρευθῇ στανικῶς ἢ χάμῃ παρ' αἴτησιν ἢ ἄλλον ὁπουναγένει στανικῶς. δεύτερος κανὼν τῆς ἐν τῷ περιωνύμῳ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας ὁρίζει. λβ'. περὶ διαθήκης τοῦ ἀρχιερέως. λγ'. περὶ ἡλικίας τῶν χειροτονουμένων, καὶ ποῖα ἁμαρτήματα κωλυουσι τὴν ἱερωσύνην. λδ'. περὶ τοῦ σφραγῖδος τοῦ ἱερέως ὁπουνὰ ἔχει εἰς τὴν κορυφὴν καὶ τῆς ἱερατικῆς στολῆς. γερμανοῦ πατριάρχου. λε'. περὶ ἱερωμένων ὁπουνὰ ἱερουργήσῃ καὶ δὲν μεταλάβῃ τῶν. λς'. περὶ τοῦ θέλοντος ναλάβῃ ἱερωσύνην χωρὶς νὰ ἐπάρῃ γυναῖκα. εἰκοστὸς ς' τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανών. λζ'. περὶ κοσμικοῦ ἱερέως ὅτι δὲν χάμνῃ καλόγερον. συνόδου νικαίας. λη'. περὶ ἱερέως ἀπὸ θάνοντος ἀτέκνου. λθ'. περὶ ἱερέων ὅπως νὰ μὴ δὲν ἀναχρίνουν τὸν ἀρχιερέαν αὐτόν. καὶ ἀνδέντον μνη-

μονεύουν. μ'. ὅτι οἱ ἀρχιερεῖς εἶναι εἰς τύπων τῶν ιβ' ἀποστόλων καὶ ἱερεῖς τῶν ο'. μα'. περὶ τοῦ κοσμικοῦ ὁπουναδιακρίνεται ναμεταλάβη ὑπὸ ἱερέως κοσμικοῦ ὁπου ἔχει γυναῖκα. καὶ περὶ ἱερέως ἐὰν αἰσχύνεται νὰ μεταλάβη τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. μβ'. περὶ ἱερέως ἐὰν ὑπανδρεύονται ἡ πρεσβυτέρα ἢ κοσμικὸς κληρικῶς δὲν ἑτερογαμίση. μγ'. περὶ τοῦ θέλοντος νὰ ἱερωθῇ καὶ ἐπάγη γυναῖκαν ἢ χήραν. ἢ πόρνην. ἢ σκλάβαν. ἢ τῶν ἐπισχήνης ἤγουν γυναῖκες ὅπουπέζουν εις ταῖς χαραῖς δὲν ἠμπορεῖ. τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανὼν ιη'. μδ'. περὶ τοῦ ἀντιδώρου διὰ τί τὸ λαμβάνουν οἱ χριστιανοί. καὶ ὅτι ὅταν εὑρίσκονται σαρκικῶς μετὰ τῶν γυναικῶν ναμηδέν τι λαμβάνουν, οὐδὲ εἰκόναν ἀσπάζονται. καὶ περὶ ἐκείνων ὁπουδὲν προσκαρτεροῦν τὴν ἀκολουθίαν ἕως τέλους. τῶν θείων διδασκάλων. με'. περὶ γυναικῶν μεμνηστευμένων. ἐν ᾧ καὶ περὶ μνηστείας καὶ ὅτι μνηστεία ἔναι μνήμη καὶ ἐπαγγελία τῶν μελλόντων γάμων. συνόδου ϛ' κανὼν ϟη'. μϛ'. περὶ μνηστείας ὅτι νὰ ἔναι τὸ ἀρσενικὸν χρονῶν ιδ'. τὸ δὲ θηλυκὸν ιβ'. νεαρὰ τοῦ βασιλέως ἀλεξίου τοῦ κομνηνοῦ. μζ'. περὶ νέου ὅπου νὰ ἀρραβωνιασθῇ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ ἀνδύνεται ὁ ἀδελφός του νὰ τὴν ἐπάρῃ. μη'. ἐρώτησις πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην νικόλαον. μθ'. περὶ τοῦ θέλοντος νὰ ἱερωθῇ καὶ ἀπὸ θάνῃ ἡ ἀρραβωνιστή του καὶ ἐὰν ἦτον καὶ ἡ μνηστεία ἔξω τοῦ νόμου. ματθαίου. ν'. περὶ ἀρραβῶνος μνηστείας ὁπουναδοθοῦν καὶ ναμετανοήσει τὸ ἓν μέρος. καὶ ἐὰν τελευτήσει τινὰς ἐκ τοὺς ἀρραβωνιασμένους. ἢ γένη καλόγηρος καὶ περὶ φιλήματος. τοῦ ἀρμενοπούλου. να'. περὶ εὐχὴν μνηστείας ἀνγίνεται πρὶν νὰ ἔλθῃ τὸ ἀνδρόγονον εἰς τὴν νόμιμον ἡλικίαν. καὶ ἐὰν φθείρει τινὰς τὴν ἀρραβωνιστικὴν αὐτοῦ. πρὶν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν νόμιμον ἡλικίαν. ἐρώτησις ἐπισκόπου παμφίλου. πρὸς τὸν ἱερώτατον μητροπολίτην ἡρακλείας κυρὸν νικῆτα. νβ'. ὑπὸ πόσαις αἰτίαις χωρίζουν τοὺς ἀρραβωνιασμένους. νγ'. περὶ τῶν ψυχῶν τῶν δικαίων καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν ποῦ εὑρίσκονται. νδ'. περὶ τὸ τί εἶναι αἱ μερίδαι καὶ ἐὰν ἔναι εὔλογον νὰ προσφέρεται διαγυναῖκας ὁπουνὰ ἔχουν ἄνδρας ἢ αἱρετικοὺς ἢ ἀσεβεῖς. νε'. περὶ τῶν διδομένων λειτουργιῶν τῶν ἱερέων διάσσαρανταρίδια διὰ ζωντανοῦς καὶ διὰ ἀποθαμένους. νϛ'. ἐκ τοῦ πατερικοῦ θαυμαστὴ διήγησις περὶσσαρανταρίων. νζ'. περὶ ποῖα ἁμαρτήματα συγχωροῦνται διὰ λειτουργιῶν καὶ τῶν εὐχῶν καὶ τῶν ἐλεημοσυνῶν ὅπου γίνονται διὰ τοὺς ἀποθαμένους. ἀπόκρισις διονυσίου. νη'. ἐρώτησις πέτρου μοναχοῦ πρὸς τὸν μακαριώτατον πάπαν ῥώμης γρηγόριον τὸν διαλόγου. στιχηρά τινα εἰς ἱερεμίαν πατριάρχην πρὸς ὡς γενναῖον. νθ'. ὅτι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ μ' δὲν γίνονται χαμίαν ὑπόθεσιν γάμου. ξ'. περὶ τοῦ πρώτου γάμου καὶ τὸ τί ἔναι γάμος καὶ περὶ ἐννόμων γάμων. γερμανοῦ πατριάρχου. ξα'. περὶ ψηλῶν συμφώνων τῶν γενομένων εἰς γάμων μὴ γινομένης ἱερολογίας. νεαρὰ λεοντίου τοῦ σοφοῦ καὶ ἀλεξίου. ξβ'. περὶ πῶς καλεῖται ὁ πρῶτος γάμος ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος καὶ περὶ τῶν κανόνων τῶν διγάμων. τῶν γ' γάμων. καὶ τῶν τετραγάμων. ξγ'. εἴδησις διὰ λαμβάνων τὸν τόμον τῆς ἑνώσεως. περὶ τῶν γ' γάμων καὶ τετραγάμων ἐγένετο ἑξακισχιλιοστῷ εἰκοστῷ ὀγδόῳ ἔτῃ ἰνδ. γ'. ξγ'. περιδιαφορίας παιδίων ποῖα λέγονται γνήσια. ποῖα φυσικά. ποῖα νόθα. καὶ ποῖα σκότια. ξδ'. περὶ παρανόμου γάμου καὶ τοῦ κανόνος αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ ἔχοντος παλακίδα. λέοντος καὶ κωνσταντίνου. ξε'. περὶ ἀδελφοποιΐας ὅπως νὰ μὴ δὲν γίνονται. ξϛ'. κατάκρισις ἐντεθεῖσα εἰς τοὺς χωρίζοντας τὰ ἀνδρόγυνα χωρὶς αἰτίας. ξϛ'. περιχωρήσεως γάμου καὶ αἱ αἰτίαι τῆς γυναικός. ξζ'. αἱ αἰτίαι τοῦ ἀνδρὸς ὁπουτον εχωρίζεται ἡ γυναῖκα του καὶ ἐπέρνη τὴν προῖκαν αὐτῆς καὶ τὰ χαρίσματα ὁπουτης ἔδωκε διὰ τοὺς γάμους. ξη'. λύσις γάμου ὅταν ὁ ἄνδρας δὲν εὑρίσκεται σαρκικῶς μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ξθ'. λύσις γάμου ὅτ' ἂν ὁ ἄνδρας δὲν εὕρῃ τὴν γυναῖκαν αὐτοῦ παρθένον, πατρικοῦ ἐκ τοῦ ῥωμαϊκοῦ αὐτοῦ βίβλου. ο'. λύσις γάμου ὅταν θέλει τινὰς καλόγηρος ναγένει καὶ ἡ γυναῖκα αὐτοῦ ναγένῃ ὕπανδρος. καὶ αὐτὸς μετακαιρὸν θέλει ναγένει ἀρχιερεύς. οα'. περὶ γυναικὸς ἐὰν δήρῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς λέοντος καὶ κωνσταντίνου τῶν βασιλέων. οβ'. περὶ ἀνδρὸς ἐὰν ληστεύῃ ἢ κλέψῃ ἀπὸ ἐκκλησίας ἢ ἀπ' ἄλλου ναχωρίζεται αὐτὸν ἡ γυναῖκα αὐτοῦ. ογ'. περὶ αἰχμαλώτου ἢ ἀνδρός, ἢ γυναικὸς ὅτι χωρίζεται. τοῦ ἀρμενοπούλου. οδ'. ἐκ τοῦ πολιτικοῦ νόμου. περὶ γυναικὸς ὅπου γένῃ σκλάβα καὶ την εμιαίνουν. νὰ μὴ δὲν χωρίζονται ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. οε'. περὶ ἀνδρὸς ὅπου να διώξῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ

καὶ τὴν μοιχεύσουν νὰ μὴ δὲν την χωρίζεται. ος'. περὶ λωβοῦ ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς ὅτι χωρίζεται. λέοντος καὶ κωνσταντίνου τῶν βασιλέων. οζ'. περὶ τῆς συγγενείας τῆς υἱοθεσίας ὅτι χωρίζεται. οη'. περὶ τετραγαμίας, ὅτι χωρίζεται. οθ'. περὶ ἀνήβου γάμου ὅτι χωρίζεται. ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ. π'. περὶ ἀνδρὸς ὁπουνα συνευρίσκεται μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ εἰς τὴν παραφύσιν ὅπου χωρίζεται καὶ περὶ τοῦ κανόνος αὐτοῦ. πα'. περὶ ἀνδρογύνου ὅπου νὰ ἔναι τὸ ἕνα πρόσωπον αἱρετικὸν χωρίζεται. συνόδου ς'. πβ'. περὶ ἀνδρὸς ὁπουνὰ ἔχει γυναῖκα ναδαιμονίζεται ναμηδέν την χωρίζεται νεαρὰ τοῦ βασιλέως λέοντος τοῦ σοφοῦ. κανόνες ρια' καὶ ριβ'. πγ'. περὶ τοῦ πάθους τοῦ σεληνιαζομένου, πῶς κρίνεται τὴν σήμερον ἡμέραν. πδ'. ἐὰν μισεύσῃ τινὰς καὶ ὑπάγῃ εἰς ἄλλο τόπον. καὶ ἐκεῖ νὰ ἐπάρῃ παλακίδαν. ἢ νὰ μηδὲν στείλῃ ἐξόδοις τῆς ζωῆς αὐτῆς νὰ χωρίζεται. πε'. περὶ γυναικὸς ὅπου να μισεύσῃ ὁ ἄνδρας αὐτῆς ἢ να γένῃ σκλάβος. ἢ ὑπάγει εἰς ἐστρατίαν καὶ γένει ἀφανής. καὶ· αὕτη θέλει να ὑπανδρευθῇ τοῦ μεγάλου βασιλείου κανὼν λα'. πς'. περὶ αἰχμαλώτων νεαρὰ τοῦ βασιλέως λέοντος τοῦ σοφοῦ. πς'. περὶ ἐκείνου ὅπου ναχωρισθῇ τὴν γυναῖκαν αὐτοῦ ἀπὸ αἰτίας ἄλλης γυναικός. πζ'. περὶ τοῦ συνευρεθέντος μετὰ τῆς πενθερὰς αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ κανόνος αὐτῆς. πη'. περὶ μοιχείας καὶ τοῦ κανόνος αὐτῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων τεσσαρακοστὸς ὄγδοος. πθ'. περὶ ἀνδρός, ἐὰν εὕρῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ μοιχεύεται καὶ σκοτώσει αὐτὴν καὶ τὸν μοιχὸν ἢ την εσκοτώσει χωρὶς αἰτία ἢ στανικός του. λέοντος καὶ κωνσταντίνου τῶν βασιλέων. πθ'. περὶ τοῦ λαβόντος θεληματικῶς θάνατον ἀνδρὸς ἢ γυναῖκα. ϙ'. περὶ γυναικὸς παρθένου, ἐὰν βιάζῃ καὶ φθαρῇ αὐτὴν τινάς. ἢ καὶ θεληματικῶς αὐτῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων. ϙα'. περὶ παιδοφθορίας θηλυκοῦ καὶ κανόνος τοῦ ἀνδρός. ϙβ'. περὶ καλογραίας ἐὰν δυναστευθῇ ἢ κοπέλα παρὰ τοῦ αὐθεντὸς αὐτῆς. ἢ ἄλλη γυναῖκα ὑπότινος νικηφόρου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως. ϙγ'. περὶ γυναικὸς ὅπου χηρεύσῃ καὶ θέλῃ να ὑπανδρευθῇ τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ. ϙδ'. περὶ γυναικὸς ὁπουναχηρεύσῃ καὶ ὑπανδρευθῇ ὅτι δὲν ἀπέρνῃ ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μόνον ἐκ τῶν παιδίων ἀναποθάνουν τὰ ὅμοια καὶ ὁ ἄνδρας, νεαρὰ τοῦ βασιλέως λέοντος τοῦ σοφοῦ. ϙε'. περὶ γυναικὸς ὑπανδρεμένης ὅπου να ἔχει ρούχατα ἢ ἄλλα πράγματα καὶ νὰ μὴ δὲν δείξῃ ὅπου τὰ ηὗρε. τοῦ ἀρμενοπούλου. εἰς τοῦτο μετροῦνται κεφάλαια ε'. ϙε'. περὶ γυναικὸς ὁπουναχηρεύσουν καὶ δὲν ὑπανδρευθῇ τί ἐπέρνῃ ἐκ τῶν παγμάτων τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ὁμοίως καὶ ὁ ἄνδρας. ϙε'. περὶ προικὸς τετημημένης καὶ ἀδιατιμήτου. καὶ περὶ ἔξω προίκων. ϙε'. λέοντος καὶ κωνσταντίνου τῶν βασιλέων αὔξησις καὶ ἐλάττωσις τῆς προικὸς ὅπου ἔλαβεν ὁ ἄνδρας εἰς αὐτὸν ανατρέχει. ϙε'. ὅτι ἡ γυναῖκα προτιμᾶται παντὸς δανειστοῦ, καὶ ἐὰν ἔμπῃ ἐγγυήτρια διὰ τὸν ἄνδραν αὐτῆς. λέωντος καὶ κωνσταντίνου τῶν βασιλέων. ϙς'. περὶ ἀνδρὸς ὁπουναχάμνῃ ἔξοδον εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν θάνατον. ϙζ'. περὶ προτιμήσεως προικὸς α' καὶ β'. ϙζ'. περὶ συμφώνου ἀνδρὸς καὶ γυναικός. ϙη'. περὶ προγαμιαίων δωρεῶν. ϙθ'. περὶ δωρεῶν καὶ ἀνατροπῆς δωρεῶν. δωρεᾶ ἔναι ὁπουδίδεται χωρὶς ἀνάγκης. ρ'. περὶ ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἐὰν χηρεύσουν καὶ ἀφήσουν παιδὶν καὶ ἀποθάνῃ. ἢ καὶ ἐὰν χάμνουν καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας. ἢ ἡ γυναῖκα χωρὶς παιδί. πῶς να ἡμιρασθοῦν τὰ ροῦχα αὐτῶν. ἀθανασίου πατριάρχου. ρα'. περὶ προτιμήσεως κληρονομίας καὶ περιπάππου ἀναφήσει υἱὸν καὶ ἐγγόνους πῶς κληρονομήσουν αὐτόν. ματθαίου. ρβ'. περὶ τοῦ ἀποθανόντος χωρὶς διαθήκης ἢ ἄνδρας ἢ γυναῖκα. καὶ δὲν ἔχει παιδία μόνον γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς ποῖοι κληρονομοῦν αὐτόν. τοῦ ἀρμενοπούλου. ργ'. περὶ τοῦ ἀποθανόντος ὅπου νὰ ἔχει ἀδελφὸν ἀπὸ δύο μητέρες, καὶ ἀνεψιοὺς τοῦ ἀδελφούτου παιδία ὅπου να ἦτον μετὸν πατέραν τους ἀπὸ ἕναν πατέραν καὶ μίαν μητέραν. ποῖοι κληρονομοῦν αὐτόν. ργ'. περὶ τοῦ ἀποθανόντος ἐὰν δὲν ἔχει ἀδελφοὺς ἢ ἀνεψιούς, ποῖοι κληρονομοῦν αὐτόν. ρδ'. περὶ συνησφορᾶς. ἤγουν ἐὰν ἔδωκεν ὁ πατέρας τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ προῖκα. καὶ ἔχαμαν νὰ μὴ δὲν ἐπάρῃ ἐκ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων. ρε'. περὶ παιδίων ποῖα λέγονται αὐτεξούσια καὶ ποῖα ὑπεξούσια. ματθαίου. ρς'. περὶ συνεισφορᾶς υἱῶν θυγατέρων ὅπου ἐπῆραν ἀπὸ τὸν πατέραν αὐτῶν τὸ μερτικόντους. καὶ ἀποθανόντος αὐτοῦ πάλιν θέλουν ὅτι να λάβουν. ρζ'. περὶ τοῦ ἔχοντος ναλάβῃ κληρονομίαν ἕως τόσους χρόνους νὰ ἀκούεται. καὶ περιχρέ

ἕως πόσους χρόνους ζητεῖται. ρη'. αἱ αἰτίαι ὅπου χάμνουν οἱ γονεῖς τὰ παιδία αὐτῶν ἀπόκληρα ἀπὸ τὰ πράγματα αὐτῶν. καὶ περὶ υἱοῦ ἐὰν ὑπ' ἀνδρευθῇ χωρὶς θέλημα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ρθ'. περὶ διαθήκης καὶ εἰς πόσους χρόνους ἔχει ἄδειαν τὸ ἀρσενικὸν καὶ τὸ θηλυκὸν νακάμνουν διαθήκην καὶ πόσοι μάρτυρες να εἶναι περὶ ἀδελφῶν ἐὰν ἔχουν τὰ πράγματα αὐτῶν ἀμοίραστα καὶ περὶ κωδικέλλου. ρι'. ὅρα τὴν πατριαρχικὴν ἀπόφασιν καὶ ὁρισμὸν βασιλικόν. ρια'. περὶ υἱοθεσίας καλογραιῶν. ριβ'. περὶ ελευθερομένου σκλάβου ὅτι δὲν ἐπέρνη τὴν κυράτου. οὐδὲ ὑποχείριοι τὰς γυναῖκας τῶν αφεντῶν αὐτῶν. ριγ'. περὶ ἀρχιερέως ὅπου ναμὴ δὲν κάμνη χειροτονίαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ. οὐδὲ να χειροτονήσει τινὰ ἀπὸ ξένην ἐνορίαν. τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Βιβλίον πέμπτον. α'. Τοῦ ἁγίου ἀναστασίου ἀποκρίσεις περὶ τὰς ἐρωτηθήσας αὐτῷ ἀποκρίσεις παρά τινων ὀρθοδόξων περὶ διαφόρων κεφαλαίων. Es folgen weitere 108 Capitel, die aus den **Quaestiones** des **Anastasius Sinaita** entnommen sind. Sodann: ρι'. ἑρμηνεῖα, εἰς τὸ, πάτερ ἡμῶν. ρια'. τὸ πῶς συνεγράφησαν τὰ δ' εὐαγγέλια μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ριβ'. ἑρμηνεία περὶ πῶς ἀναγιχώσκονται τὰ δ' εὐαγγέλια. ριγ'. περὶ πῶς εἰσὶν ἐπιστολαὶ ὁμοῦ κα'. ριδ'. πῶς εἰσὶν ἐπιστολαὶ σεναχειρίμ. ριε'. νικολάου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ποίημα πρὸς τὸν πρῶτον τοῦ ἁγίου ὄρους ὡς τὸ πυκόν. ρις'. τὰ τῶν φραγκων παρατηρήματα καὶ σφάλματα δι' ὧν τῆς ἐκκλησίας ἐξεκόπησάν εἰσιν ταῦτα. ριζ'. τὰ τῶν ἀρμενίων γινόμενα καὶ δοξαζόμενα κακοδόξων σφαλμάτων, εισὶ ταῦτα. ριη'. ἐκ τῶν ἁγίων συνόδων ἐκλεξάμενος πρὸς ἀντιλογίαν ἵνα γινώσκεις πῶς ἐξέπεσον οἱ αἱρετικοὶ οἱ κακόδοξοι ἀρμένιοι. περὶ τῆς συνόδου. ριθ'. περὶ τῆς σατανικῆς αἱρέσεως τῶν κακοδόξων ἀρμενίων καὶ τῶν ἀναγῶν νηστειῶν αὐτῶν. καὶ περὶ τῶν αἱρέσεων ὧν ἔλαβον ἐκ τοῦ βασιλέως περσῶν χοσρόου τοῦ λεγομένου βραμπάσου. καὶ τῶν ζ' ἑβδομάδων τῶν φυλασσομένων τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. ρκ'. περὶ τοῦ φοίνικος ἤλεγξεν ὁ φυσιολόγος. ρκα'. περὶ τῆς παῶνος. ρκβ'. περὶ τῆς μελίσης. ρκγ'. περὶ τῆς πέρδικος. ρκδ'. περὶ τοῦ πελιαργοῦ. ρκε'. περὶ τοῦ ἔμπωπος. ρκς'. περὶ τοῦ δενδροκόλαψ. ρκζ'. περὶ τῆς περιστερᾶς. ρκη'. περὶ τοῦ βατράχου ξηροῦ καὶ ὑγροῦ. ρκθ'. περὶ τοῦ πελεκᾶνου. ρλ'. ἐντεῦθεν ἄρχομαι γράφειν τὰ ἐναπολειφθέντα ἐρωτήματα. Es folgen wiederum bis zum Capitel ρνς' Auszüge aus den **Quaestiones** des **Anastasius**. Weiter folgende Stücke: ρνς'. τοῦ σωτῆρος ἐκ τῆς μεταμορφώσεως. ὅταν ἐμετεμορφώθη. ρνζ'. ἀπὸ τοῦ γεροντικοῦ περὶ τῆς θείας κοινωνίας. ρνη'. τοῦ ἁγίου μακαρίου περὶ αποταγῆς βίου καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. ρνθ'. στίχοι πάνυ ὠφέλιμοι μελετίου. ρξ'. περὶ τοῦ παραγενομένου εἰς ἰατρίαν ἀδελφοῦ. ρξα'. ἐκ τῆς διδασκαλίας τοῦ ἁγίου συμεὼν τοῦ θαυματουργοῦ. ρξβ'. τὸ πρώην σύμβολον. ρξγ'. περὶ τοῦ μνημονευτικοῦ. ρξδ'. περὶ τοῦ θρεπτικοῦ. ρξε'. περὶ σφυγμῶν. ρξς'. ὁρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας ξξ. ρξζ'. ἀναστασίου ἀντιοχείας. ρξη'. ἐκ τούτων τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων περιδιαβόλου καὶ δαιμόνων. ρξθ'. περὶ κτήσεως ὁρατῆς. ρο'. περὶ ἀέρος καὶ δαιμόνων. ροα'. περὶ ὕδατος. ροβ'. περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου. ρογ'. ἄρα φυσικῶς εἰσὶν οἱ πραεῖς. οἱ ὀργίλοι. φιλόβιοι. ροδ'. περὶ ἀνέμων. ροε'. περὶ τῶν δώδεκα ἀνέμων. ρος'. περὶ μηνῶν. ροζ'. περὶ μηνῶν ἀλλοτρόπως. ροη'. συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν [ὁ ἐν ἁγίοις γρηγόριος ὁ θεολόγος nämlich] ἱστὸς πρῶτος. In den Capiteln ροθ'—σ' folgen weitere 24 ἱστοί. σα'. συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν [ὁ ἐν ἁγίοις γρηγόριος ὁ θεολόγος] ὁ ἐν βασιλείῳ ἐπιτάφιον. (Nonni Scholia cf. Migne Patr. Gr. Tom. 36 col. 1057 ff.) σβ'. περὶ πέλωπος. σγ'. περὶ κέκροπος. σδ'. περὶ ἀλκμαιῶνος. σε'. περὶ αἰακοῦ. σς'. ἡρακλέως. σζ'. περὶ ελαφιβόλων καὶ τοῦ ἀκταίωνος. ση'. περιωρίων. σθ'. περὶ τῆς ἀντιδοθήσης ἐλάφου τῇ παρθένῳ. σι'. περι θετταλικοῦ ἄντρου. σια'. περὶ τῆς στροφῆς τῆς σφενδόνης τοῦ γύγου. σιβ'. περὶ τοῦ μίδι. σιγ'. περὶ τοῦ ἀβάριδος οἰστοῦ. σιδ'. περὶ τοῦ πηγασίου. σιε'. περὶ τοῦ ἀλφίου ποταμοῦ. σις'. περὶ τῆς σαλαμάνδρας. σιζ'. περὶ λυδίου ἅρματος. σιη'. περὶ ὀρέστου καὶ τοῦ πυλάδου. σιθ'. περὶ τῶν μολιωνίδων. σκ'. περὶ τοῦ λαβυρίνθου. σκα'. περὶ τοῦ μίνωνος καὶ ραμάνθου. σκβ'. περὶ τῶν γαδήρων. Ohne Nummer: περὶ ἵππου

τοῦ διαρρήξαντος τὰ δεσμά. σκγ'. περὶ τῶν γιγάντων. σκδ'. περὶ τῶν θηβῶν. σκε'. περὶ τοῦ τάφου μανσώλου καὶ πυραμίδου. σκς'. ohne Überschrift, kurze chronologische Notizen bis zu Constantin dem Grossen, dann über den heil. Gregor, den καθηγητὴς τῆς μεγάλης ἀρμενίας.

Über die Schicksale der Handschrift berichten mehrere derselben eingeschriebene Notizen. fol. 17r am unteren Rande: τὸ παρῶν βιβλήον ἤγουν τὸν νόμον, τὸ αφιέροσα χαγὼ ὁ πάνος καὶ νάνογλης εἰς τὸ ἅγιον μοναστίριον τοῦ ἁγίου γεωργίου τοῦ περιστεριώτου διαψυχηκήν μας σωτηρίαν (folgt die übliche Bedrohung dessen, der das Buch entwendet). fol. 432v: τὸ παρῶν ὑπάρχι τοῦ ἁγίου γεωργίου περιστεριώτου ,αψλη'. (1738). fol. 202v: οὗτος ὁ νόμος ὑπάρχι τοῦ ἁγίου γεωργίου τοῦ περιώτου (sic) ἀφιέρομα τοῦ κυρίου νάνογλη. Und im vorderen Umschlagdeckel: *Emi a monacho in monasterio S. Georgii prope Trapezuntem a. 1838. D. Zachariae a Lingenthal.*

Eine andere erwähnenswerthe Aufschrift findet sich fol. 310v am Rande: 1689 εκημηθη ο πανηεξοτατος μητροπολητης, τραπεζουντος κυρ ιωαννης μαρτηου ης τους 10. Facsimile bei Wattenbach, Schrifttafeln zur Gesch. d. griech. Schrift. Berlin 1876. T. XVI u. XVII.

A. 1867 von Zachariae von Lingenthal gekauft.

349.

Codex graec. qu. 47. Perg. cm. 21×15. XII.—XIII. Jh. 220 Blätter.

Die Handschrift enthält die 4 Evangelien. Die Überschriften derselben sind von einem Rahmen bunter Arabesken umgeben, ein Arabesken-Streifen findet sich über den Überschriften der Capitelübersichten, alle Überschriften sind in Goldschrift ausgeführt, der erste Initial jedes Evangeliums bunt verziert. Am Rande neben dem Texte stehen die Überschriften der Capitel, die Ziffern der Unterabtheilungen derselben, die Angaben der Tage, an denen die Perikopen-Abschnitte gelesen werden, deren Umfang im Texte durch die Worte ἀρχὴ und τέλος bestimmt ist.

fol. 1r ursprünglich unbeschrieben, ist von späteren Händen zu Notizen ohne Werth verwendet. fol. 1v beginnt die Einleitung des Eusebius zu den synoptischen Canones: Εὐσέβιος καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν, welche am Ende der Seite verstümmelt schliesst: ἐν ᾧ οἱ τρεῖς ματθαῖος· μάρκος· λουκᾶς. fol. 2—5 enthalten diese Canones selbst, von denen der letzte fehlt. Die folgenden Blätter sind in Unordnung gerathen. fol. 7 u. 8, die κεφάλαια τοῦ κατὰ ματθαῖον εὐαγγελίου enthaltend, gehören vor fol. 6, auf welchem das Evangelium unter der Überschrift Εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον beginnt, fol. 11 gehört vor das fol. 9. Zwischen fol. 12 und 13 ist ein Quaternio ausgefallen mit dem Texte Ev. Matth. IV, 10 ὕπα[γε Σατανᾶ bis VIII, 11 Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν] τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Schluss des Evangeliums fol. 60v med.

fol. 60v: τοῦ κατὰ μάρκον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 62r: Εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον.

fol. 99r: τοῦ κατὰ λουκᾶν ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 101r: εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν.

fol. 165r: τοῦ κατὰ ἰωάννην εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 166r: τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον.

fol. 201r ff. folgt eine Übersicht der Perikopen, unter Angabe der Anfangs- und Schluss-Worte, mit der Überschrift: ἐκλογάδιον τῶν δ' εὐαγγελιστῶν σημαίνον διά τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τὴν περικοπὴν ἑκάστου εὐαγγελιστοῦ· ἅμα δὲ καὶ τὴν τῶν κεφαλαίων παράσημείωσιν. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς μεγάλης κυριακῆς τοῦ πάσχα καὶ τελειοῦται ἐν τῷ μηνολογίῳ. Schluss auf fol. 216r: τέλος τοῦ μηνολογίου τοῦ ὅλου χρόνου. Der Rest von fol. 216 und foll. 217—219 sind von jüngerer Hand mit Lectionen aus den Episteln beschrieben.

fol. 220r enthält eine Urkunde in arabischer Sprache, besagend, dass der Presbyter Nikephoros, der Sohn des Presbyters Galenos, dies heilige Evangelium dem Diaconus Arsenius geschenkt, damit er sein Leben lang darin läse. Nach seinem Tode solle es dem Kloster des Berges Sinai gehören und Niemand darin dürfe es verkaufen oder kaufen. Dies sei festgesetzt in Gegenwart des Presbyters Kosmas und der des Schreibers der Urkunde, des Euphemios

Sinaita am 1. Aschbat (Februar) des Jahres der Welt 6748. Am oberen Rande des Blattes findet sich die Unterschrift des Zeugen Kosmas: χαγῶ ὁ ἱερομόναχος χοσμᾶς ὁ σιναΐτ[ης πα]ρὼν ὑπέγραψα. Eine gleichfalls arabische Aufschrift auf dem unteren Rande von fol. 6ʳ besagt, dass das Evangelium stiftungsgemässer Besitz des Berges der Offenbarung, des Berges Sinai, sei, und bedroht denjenigen, welcher es daraus entfernt, mit dem Zorne des heil. Moses. fol. 220ᵛ findet sich die Aufschrift: πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς ὀκοῦμενοις καὶ ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν τῆς ἁγίας μωνῆς τοῦ ἁγιοῦ ὄρους σηνᾶ τῶ ὄνομα χώρυβ μάθετε ὑγούμενοι καὶ πατέρες. ὦ χριστέ μου φώτισον τῶ δοῦλον σου δανιήλ.

A. 1866 von H. Brugsch gekauft.

350.

Codex graec. qu. 48. Pergamentrolle in Kapsel, 22,5 Centimeter breit und 2,75 Meter lang in ihrer jetzigen Ausdehnung; doch sind an beiden Enden Stücke abgeschnitten. Die Schrift ist die des XIII. Jh.

Die Rolle enthält die Liturgie des Chrysostomus. Die ἐκφωνήσεις, die Überschriften der Gebete und die Anweisungen für den celebrirenden Priester waren in Gold auf rothem Grunde ausgeführt, doch ist das Gold vielfach verschwunden. Jede εὐχὴ beginnt mit einem grossen bunten Initial. Der Anfang der Liturgie ist abgeschnitten; das Erhaltene beginnt in der εὐχὴ ἀντιφώνου β′ mit den Worten: φύλαξον ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Die Vorderseite des Streifens schliesst nach der εὐχὴ τῆς προσκομιδῆς hinter der ἐκφώνησις: εἰρήνη πᾶσι | ὁ διάκονος: ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους | τὰς θύρας: εἶτα τὸ ἅγιον σύμβολον. Dahinter ist ein kleines Stück abgeschnitten; die Rückseite des Streifens setzt etwas später ein mit dem Gebet: μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς. Sie schliesst ab mit dem Gebet τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν etc.; der Rest fehlte, da hinter dem Gebet freier Raum ist.

A. 1866 von H. Brugsch gekauft; früher auf dem Sinai.

351.

Codex graec. qu. 49.

Eine der vorigen Handschrift entsprechende Pergamentrolle, von derselben Hand geschrieben, die Liturgie des Basilius enthaltend. Der Streifen ist 25 Centimeter breit, jetzt 2,80 Meter lang, aber an beiden Seiten verstümmelt. Das Erhaltene beginnt kurz hinter dem Anfange der Liturgie in dem Gebet μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμεων κ. τ. λ. mit den Worten: ... παραδείσω τῆς τρυφῆς ἀθανασίαν ζωῆς. Die Rückseite schliesst sich direkt an die Vorderseite an und schliesst nicht lange vor dem Ende der Liturgie in dem Gebete πρόσχες κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν κ. τ. λ. mit den Worten: ὁ ἄνω τῷ πατρὶ συγκαθεζόμενος καὶ [ὧδε ἡμῖν] ἀοράτως συνών.

Herkunft wie bei der vorigen Handschrift.

352.

Codex graec. qu. 50. Pap. cm. 22,3 × 17,5. XIX. Jh. 504 Seiten.

Auf dem Rücken des Einbandes bezeichnet als: „*Friedrich Jacobs Apparatus criticus ad Achillem Tatium*“.

Februar 1874 von Herrn Prof. Hercher geschenkt.

353.

Codex graec. qu. 51. Pap. cm. 21,7 × 15. XVII. Jh. 326 Blätter, von zwei verschiedenen Händen geschrieben, von denen die zweite auf fol. 217ʳ einsetzt. fol. 55 und 56 sind bis auf einen geringen Rest ausgerissen.

Die Handschrift enthält Schriften des Ephraim Syrus.

fol. 1ʳ Überschrift: βιβλίον δεύτερον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ τοῦ σύρου. Dann ohne besondere Überschrift beginnend: Μακαρίζω τὴν ὑμῶν ζωὴν ὦ φιλόχριστοι (Ephraim Opp. ed. Assem. I p. 1.) Es folgt die unter dem Titel περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν λόγος dort abgedruckte Sammlung, doch fehlt Cap. XIII περὶ ἀληθείας und die capp. II und III, XIX und XX sind je unter eine Überschrift zusammengezogen.

fol. 28r: περιλοιδόρων, καὶ τοῦ μὴ ἐπέρεσθαι ἐπιάρεταῖς. Beg.: Ἀδελφοί, συμπαθήσατέ μοι. (Opp. I p. 18.)

fol. 36v: περὶ ἐγκρατείας καὶ ταπεινοφροσύνης. Beg.: Ματαία πᾶσα ἄσκησις (Ib. p. 23.)

fol. 46v: περὶ ἀκρασίας. Beg.: Δεῦτε ἀγαπητοί. (Ib. p. 28.)

fol. 69r: Ἔλεγχος αὑτῷ καὶ ἐξομολόγησις. Beg.: Ὁ πόνος ἀναγκάζει με. (Ib. p. 40.)

fol. 118r: τοῦ αὐτοῦ κατὰ μίμησιν τῶν παροιμιῶν. Beg.: Ὁ πιστέβων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. (Ib. p. 70.)

fol. 120r: περὶ φόβου. Beg.: Φοβοῦ τὸν κύριον, καὶ εὑρίσεις χάριν. (Ib. p. 71.)

fol. 176v: τοῦ αὐτοῦ ἔλεγχος καὶ ἐξομολόγησις. Beg.: ἐν πολλοῖς ὑμῶν δοκῶ χρησιμεύειν. (Ib. p. 119.)

fol. 238v: τοῦ αὐτοῦ περὶ παθῶν. Beg.: Θέλων εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου. (Ib. p. 144.)

fol. 244r: τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας. Beg.: κατελθῶν κύριος ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ πατρικοῦ. (Ib. p. 148.)

fol. 253r: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ κατανύξεως. Beg.: Δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν. (Ib. p. 154.)

fol. 260r: τοῦ αὐτοῦ λόγος κατανυκτικός. Beg.: ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν. (Ib. p. 158.)

fol. 264v: τοῦ αὐτοῦ λόγος κατανυκτικός. Beg.: Κατανόγηθι ψυχή μου. (Ib. p. 161.)

fol. 271v: τοῦ αὐτοῦ λόγος παραινετικός. Beg.: Πρόσεχε σεαυτῷ ὦ νεότης. (Ib. p. 166.)

fol. 280r: τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶ (sic) λόγος εἰς πατέρας τελειωθέντας τῶ σαβάτω τῆς τυροφάγου. Beg.: τὴν καρδίαν μου ἀλγῶ. (Ib. p. 172.)

fol. 285v: τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς πατέρας τελειωθέντας. λόγος β΄. Beg.: ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρα. (Ib. p. 175.) Schluss: οἴκουσιν ἐν σπηλαίοις. ὁμοίως καὶ νάπαις. ὡςπὲρ ἐν κουβουκλείοις. τὰ ποίμνια. μόνῳ ἀγωνοθέτη χριστῶ διηνεκῶς εὐφραινόμενοι. ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (Ib. p. 178 C.)

fol. 293r: τοῦ αὐτοῦ περὶ φόβου ψυχῆς. Beg.: ἐγὼ ἐφραὶμ ἁμαρτωλός. (Ib. p. 183.)

fol. 299v: Εὐχὴ διδασκαλίας. Beg.: Ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου κύριε (Ib. p. 187.)

fol. 300v: πῶς ὠφείλει μετὰ δακρύων τῷ θεῷ προσεύχεσθαι. Beg.: Ψυχὴ τεθλιμένη προσέρχεταί σοι ἅγιε δέσποτα. (Ib. p. 193.)

fol. 308r: τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ περὶ κρίσεως καὶ κατανοίξεως. Beg.: Δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμοῦ. (Ib. Tom. II p. 50.)

fol. 319v: τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπομονῆς. Beg.: Ὁ βουλόμενος θεῷ εὐαρεστῆσαι. (Ib. p. 326.) Schluss fol. 325v: καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν κληρονόμοι γίνονται ἐν χριστῶ ἰησοῦ τῶ κυρίῳ ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (Ib. p. 330 E.)

Darunter findet sich in rother Schrift folgende Subscription: ἐγράφη καὶ ἐτελειώθειν τὸ παρὸν βιβλίον. διαχειρὸς κἀμοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἰωᾶσαφ, τάχα καὶ ἱερομονάχου. οἱ δ᾽ ἀ ἀναγινώσκοντες σύγνωται ἕνεκα τῶν σφαλέντων, ἀνθρώπινον γὰρ ἐστὶν τὸ ἁμαρτάνειν. Hierzu sind von derselben Hand mit schwarzer Dinte Zusätze gemacht. Vor die Subscription ist eingefügt: ͵ζρκζ΄ ἰνδικτιῶνος β΄ ͵αχιθ΄ (1619). Über ἀνθρώπινον ist πάθος eingeschoben, und am Ende der Subscription beigefügt: κατὰ μῆν φεβρουᾶριον ἠκάδη ς΄ πέμπτης τῶν ἡμερῶν. In jüngeren Aufschriften auf dem ursprünglich leeren fol. 326 wird die Handschrift mehrfach als Eigenthum der παναγία θεοτόκος bezeichnet. (vgl. Cod. qu. 56.)

Herkunft unbekannt.

354.

Codex graec. qu. 52. Perg. XV. Jh. 1 Blatt in 2 Spalten zu 28 Zeilen geschrieben.

Das Blatt war der Breite nach in zwei Stücke zerschnitten, an der Schnittlinie sind diese Stücke beschädigt, so dass jetzt nach der Zusammenfügung in der Mitte des Blattes einige Zeilen theils verstümmelt erhalten, theils ganz verloren gegangen sind. Am innern Rande ist das Blatt zu stark beschnitten, so dass fol. 1r col. 1 am Anfang, fol. 1v col. 2 am Ende jeder Zeile 7—8 Buchstaben weggefallen sind. Das Blatt enthält ein Fragment von Xenophon's Cyropaedie, beginnend Lib. V, 5, 12 διὰ τὴν] σὴν ὀργὴν ὅτι

πάντας ἡμᾶς [λυπήσοι]. ταῦτα μὲν οὖν σὺν τοῖς θεοῖς etc. schliessend ib. § 27 ἀτιμίαν φέροντα. [καὶ χρή]ματα οὕτως ἂν μοι δοχῶ ἥδιόν σοι [δωρεῖσθαι] ...... Der Text ist dem Cod. D. Dindorf's verwandt.

Herkunft unbekannt.

355.

Codex graec. qu. 53. Pap. cm. 20,2×14,5. XV. Jh. 68 Blätter. Am Anfange fehlen 4 Blätter. Die Handschrift ist ausgezeichnet durch eine Reihe grosser Initialen mit zum Theil phantastischen Arabesken, Thieren etc.

Die Liturgien des Chrysostomus und des Basilius.

fol. 1r beginnt die Liturgie des Chrysostomus verstümmelt, mit der εὐχὴ πρὸ τοῦ εὐαγγελίου und schliesst auf fol. 24r. fol. 24v ist unbeschrieben.

fol. 25r: ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου βασιλείου τοῦ μεγάλου. Schluss auf fol. 67v mit der Unterschrift τελος και το θεο δωξα αμιν. fol. 68 leer.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

356.

Codex graec. qu. 54. Perg. cm. 28,6×17,7. XI. Jh. 66 Blätter, von denen das 27. ausgeschnitten und bis auf einzelne Buchstaben am innern Rande verloren gegangen ist; von fol. 66 ist die äussere unbeschriebene Hälfte abgerissen und dabei der Schluss des Textes verletzt. Zwischen fol. 31 und 32 fehlt ein Blatt, zwischen fol. 56 und 57 2 Blätter. Die Handschrift ist zweispaltig geschrieben mit je 40 Zeilen auf der Seite. Die Schrift ist durch Nässe und Abreibung stark verloschen, die verloschenen Züge mehrfach in späterer Zeit nachgezogen.

fol. 1r Überschrift: ΣΥΗ ΘΕΩ (in rother Arabeske) καὶ ἄρχομαι τὰ ἐκ τοῦ τριωδίου. Dem entsprechend enthält die Handschrift zunächst Abschnitte aus dem Triodion, und zwar Stücke von folgenden Tagen: fol. 1r: κυριακὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου. fol. 2v: κυριακὴ τοῦ ἀσώτου. fol. 4v: κυριακὴ τῆς ἀποκρέου. fol. 8r: τῇ κυριακῇ τῆς τυροφάγου. fol. 10r: τῷ σαββάτῳ τῆς α' ἑβδομάδος καὶ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος θεοδώρου τοῦ τύρωνος. fol. 13v: τῇ κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας. fol. 16v: τῇ κυριακῇ τῆς σταυρωπροσκυνήσεως. fol. 19r: κανὼν παρακλητικὸς ἤγουν κατανυκτικὸς ψαλλόμενος τῇ ε' τῆς ε' ἑβδομάδος (die ἀκολουθία τοῦ μεγάλου κανόνος des Andreas Cretensis), welcher fol. 26v verstümmelt endet. fol. 28r beginnt innerhalb eines alphabetischen Canons: Δέσμιος γέγονα τῇ ψυχῇ μου κ.τ.λ. Ἑκὼν ἐξήμαρτον κ.τ.λ. Ζήσεται ἔλεγεν ὁ προφήτης κ.τ.λ. fol. 29r: τῷ σαββάτῳ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου λαζάρου. fol. 31v: τῇ κυριακῇ τῶν βαΐων. fol. 32v ff. die einzelnen Tage der Osterwoche und zwar nicht nur bis zum Sonnabend, sondern über den Umfang des Triodions hinausgehend das Osterfest selbst umschliessend. Von fol. 51v ab folgen Auszüge aus den Akoluthien der Sonntage und Hauptfeste von Ostern bis Trinitatis, nämlich fol. 51v: κυριακὴ τῶν μυροφόρων. fol. 54r: κυριακὴ δ' τοῦ παραλύτου. fol. 56v: τῇ δ' τῆς μεγάλης ν'. fol. 58r: ἡμέρα τῆς ἀναλήψεως. fol. 59v: τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων τιη' θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. fol. 61v: τῇ κυριακῇ τῆς ἁγίας ν'. fol. 64r: τῇ κυριακῇ τῶν ἁγίων πάντων. Von einer Unterschrift auf fol. 66r ist nur das Wort τέλος erhalten.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

357.

Codex graec. qu. 55. Perg. cm. 20,8×16. XII. Jh. 293 Blätter zu je 20 Zeilen.

Die Handschrift enthält die vier Evangelien und ist geschmückt mit 4 Vollbildern der Evangelisten auf fol. 1v. 84v. 139v. 229v. Vor der in Goldschrift geschriebenen Überschrift eines jeden Evangeliums breite bunte Arabeske. Am Rande des Textes die Überschriften der Capitel, die Ziffern der Unterabtheilungen derselben, die Anfänge der Perikopen mit Angabe der Tage, an welchen sie gelesen werden. Es fehlen: vor fol. 1 die ὑπόθεσις und das Capitelverzeichniss des Evangeliums Matthaei, 1 Blatt hinter fol. 2 enthaltend Ev. Matth. I, 12 ἰεχονίας ἐγέν[νησε — 23 μεθερμη]νευόμενον, 1 Blatt hinter fol. 6 enthaltend Ev. Matth. IV, 4 ἐκπο[ρευομένῳ — 18 ἀδελ]φούς.

fol. 2r beginnt das Evangelium Matthaei mit der Überschrift: τὸ κατὰ ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss desselben auf fol. 80v mit der Unterschrift: τὸ κατὰ ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἱερουσαλὴμ μετὰ χρόνους ὀκτὼ τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 81r: ὑπόθεσις εἰς τὸ κατὰ μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον. fol. 82r: τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου. fol. 85r: τὸ κατὰ μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss desselben fol. 134v: τὸ κατὰ μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐξεδόθη μετὰ χρόνους δέκα τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 135r: ὑπόθεσις εἰς τὸ κατὰ λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον. fol. 136r: τοῦ κατὰ λουκᾶν ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 140r: τὸ κατὰ λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss desselben fol. 225v: τὸ κατὰ λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐγράφη ἐν ῥώμῃ ὑπ' αὐτοῦ. ἐπιτρέψαντος αὐτὸν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ κορυφαίου παύλου ἐν ὁμοιώματι λέοντος. ἐξεδόθη δὲ μετὰ χρόνους πεντεκαίδεκα τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως. Darunter kryptographisch der Name θεοδόσιος.

fol. 226v: ὑπόθεσις εἰς τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον. fol. 228r: τοῦ κατὰ ἰωάννην ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 230r: τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss auf fol. 292v: τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον, ἐγράφη μετὰ χρόνους τριάκοντα δύο τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως. Darunter: τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις: ἔχων εὔχου ὑπὲρ τοῦ γεγραφότος οἰκτροῦ ἱλαρίωνος· ναὶ διὰ τὸν κύριον. Dem ist von späterer Hand mit rother Schrift hinzugefügt: σὺν αὐτοῖς ἅπασιν καταχρέως τοῖς ὠρθοδόξοις καὶ σεπτῆς καὶ πιστοῖς ἀντιπίστιος. Von fol. 293 ist die äussere Hälfte abgerissen, auf der inneren Hälfte steht folgender Rest einer Aufschrift, welche wenig jünger ist als die Schrift des Textes: μηνὶ ὀκτωμβ[ριῳ . . . .] | κυριακῇ. περὶ . . . . | ἰνδικτιῶνος δῳδεκάτης τοῦ ἑξακις χιλιο] | στοῦ ἑξακοσιοσ[τοῦ . . . .] | ἔτους· ἐκοι[μήθη . . . .] | κομνηνό[ς . . . .]στος . . . . | σ ἔκγονος τοῦ εὐσεβεστά[του βασιλέως?] | ἀλεξίου τοῦ κομνηνοῦ, καὶ . . . . . [ὁ] | περσεβάστου καὶ κτήτορος [τῆς δεσποτικῆς?] | μονῆς τῆς πανυμνήτου καὶ [περιβλέπτου θεοτόκου?] | τοῦ βοτονιάτου.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

358.

Codex graec. qu. 56. Miscellanhs. cm. 21,2×15,2. XVII. Jh. 229 Blätter, grossentheils in Vulgär-Sprache.

1. fol. 1r Überschrift in schwarzer Dinte: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος περὶ εὐχῆς. Beg.: Ὅτι πῶς εἶναι ἡ προσευχὴ κεφάλαιον παντὸς ἀγαθοῦ καὶ πρόξενος. Schluss auf fol. 15r; fol. 15v unbeschrieben.

2. fol. 16r beginnt, von anderer Hand und mit besonderer Quaternionenzählung, mit rother Überschrift: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου λόγος ὅτι ὅπιος δὲν ἀδικᾶ μοναχόν του τοῦ λόγου του ἄλλον δὲν δύναται νὰ τὸν ἀδικήσει. Beg.: ἐγνωρίτω καλὰ ὅτι ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουσι τὸν νοῦν σκοτινόν. Schluss auf fol. 49v. Darunter: ἐγράφη μηνὶ ἰουλλίω κς'.

3. fol. 50r wiederum mit neuer Quaternionenzählung beginnend: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος κλήμεντος πάπα ῥώμης. Beg.: μαθητῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ πρωτοκορυφαίου πέτρου τὸν ὁποῖον τὸν ἐχειροτόνησε μετὰ τὴν τελείωσιν τοῦ λίνου. Vor μαθητῆς ist später übergeschrieben: οὗτος ἦν.

4. fol. 143r: περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ κόσμου, καὶ περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων καθῶς λέγουσιν οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι καὶ ὁ ἀριστοτέλης. Beg.: Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους λέγουσι πῶς εἶναι αἱ ἀρχαὶ τοῦ κόσμου τὰ ἐπίπεδα.

5. fol. 151r: ἐκ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ αββᾶ ἀμμωνᾶ. Beg.: Τέσσαρα πράγματά εἰσι· καὶ ἐὰν ἓν ἐξ αὐτῶν ἔχει ὁ ἄνθρωπος, οὐ μετανοῆσαι δύναται (cf. Fabricius Bibl. graec. Tom. IX p. 260.) Schluss fol. 158r mit der Unterschrift: καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὔχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἰωασὰφ ἱερομονάχου. ͵ζρκη' (1620). (cf. Cod. qu. 51.)

6. fol. 159r beginnt eine neue Handschrift in der Schriftsprache, mit neuer Quaternionenzählung, enthaltend: Βίος τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος ἐπισκόπου ῥώμης μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου. Beg.: Κλήμης ἰακώβῳ τῷ κυρίῳ καὶ ἐπισκόπῳ καὶ ἐπισκόπων ἐπισκόπῳ. διέποντι δὲ τὴν ἐν ἱερουσαλὴμ ἁγίαν τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίαν. (Clementis Rom. epitome de gestis S. Petri. Migne Patrol. Tom. 2 col. 469.) Schluss auf fol. 229v. Darunter die Notiz: ετουτω βοιβλοιων εἶνα της ηπεραγίας δεσπήνης ημον θκε καὶ αειπαρθένου μαριας. λεγωμένοις σπηλεωτησας. απωτον ἅγιον μοῖνα καιωπίβηλοι να τω απωξενωσι ἐστῶ ἀφωρεσμένος καὶ κατηραμενως. να ἔχι καὶ τὰς αρὰς τὸν αγίων τρηακοσιον πρων των ενοικαία σιωδου.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

359.

Codex graec. qu. 57. Bombycinhs. cm. 21,8×14,8. XIII. Jh. 187 Blätter, fol. 1—100 zu je 24 Zeilen, fol. 101—187 zu je 25 Zeilen. Ein grosser Theil der durch Nässe beschädigten Blätter ist am innern Rande auf Papier-Falze geklebt und am äussern Rande mit Papierstreifen reparirt; dabei sind von jüngerer Hand einzelne Lücken ergänzt und durch Nässe verloschene Stellen nachgezogen.

Die Handschrift enthält die Apostelgeschichte und die Briefe des neuen Testaments.

fol. 1r rothe Überschrift: πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ πάσχα. πράξεων τῶν ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα. Schluss der Apostelgeschichte fol. 58v mit der Unterschrift: τέλος τῶν πράξεων.

fol. 58v: κεφάλαια τῆς ἰακώβου ἐπιστολῆς. Schluss auf fol. 64v, an dessen oberen Rande bemerkt ist: τέλος ἰακώβου ἐπιστολῆς στίχ. σμβ'.

fol. 64v: ὑπόθεσις πέτρου ἐπιστολῆς α'. fol. 70v Schluss. Darunter: πέτρου α' ἐπιστολή.

fol. 70v: ὑπόθεσις πέτρου καθολικῆς β' ἐπιστολῆς. fol. 74v: τέλος β' πέτρου ἐπιστολῆς.

fol. 74v: ὑπόθεσις ἰωάννου καθολικῆς α' ἐπιστολῆς. fol. 81r: ἰωάννου εὐαγγελιστοῦ ἐπιστολὴ α'. ἐγράφη ἀπὸ ἐφέσου στίχ. σοδ'.

fol. 81v: ὑπόθεσις ἰωάννου β' ἐπιστολῆς. fol. 82v: τοῦ ἀποστόλου ἰωάννου ἐπιστολὴ καθολικῆ β'. (daneben am Rande: στίχ. λ').

fol. 82v: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου γ' ἐπιστολῆς. fol. 83v: τέλος ἐπιστολῆς ἰωάννου γ'.

fol. 83v: ἐπιστολῆς ἰούδα ὑπόθεσις.

fol. 85v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς. fol. 107r: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς ῥωμαίους στίχ. ψκ'. ἐγράφει ἀπὸ κορίνθου.

fol. 107r: ἡ ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους α' ἐπιστολῆς. fol. 126v: τέλος πρὸς κορινθίους α'· ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκου καὶ τιμοθέου στίχ. ωο'.

fol. 126v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους β' ἐπιστολῆς. fol. 139v: ἡ πρὸς κορινθίους β' ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ τίτου καὶ λουκᾶ στίχ. ψ'.

fol. 139v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς. fol. 146r: πρὸς γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχ. σϛγ'.

fol. 146r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολῆς. fol. 153v: ἡ πρὸς ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ στίχ. τι'.

fol. 153v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλιππησίους ἐπιστολῆς. fol. 158v: πρὸς φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διεπαφροδίτου στίχ. ση'.

fol. 158v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς χολασσαεῖς ἐπιστολῆς. fol. 163r: πρὸς χολασσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου στίχ. ση'.

fol. 163r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς α' ἐπιστολῆς. fol. 167v: πρὸς θεσσαλονικεῖς α' ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν στίχ. ρϛγ'.

fol. 167v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς β' ἐπιστολῆς. fol. 170r: πρὸς θεσσαλονικεῖς β'. ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν.

fol. 170r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον α' ἐπιστολῆς. fol. 175r: πρὸς τιμόθεον α' ἐγράφη ἀπὸ λαοδικείας ἥτις ἐστὶ μητρόπολις φρυγίας τῆς πακατιανῆς στίχ. . . . (die Zahl ist verklebt).

fol. 175r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον β' ἐπιστολῆς. fol. 179r: πρὸς τιμόθεον β' τῆς ἐφεσίων ἐκ-

κλησίας ἐπίσκοπον πρῶτον χειροτονηθέντα. ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης ὅτε ἐκ δ[ευτέρας] παρέστην παῦλος νέρωνι τῷ καίσαρι ῥωμαίων.

fol. 179r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς τίτον ἐπιστολῆς. fol. 181r: πρὸς τίτον τῆς κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα. ἐγράφη ἀπὸ νικοπόλεως τῆς μακεδονίας στίχ. ϛζ'.

fol. 181r: ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλίμονα ἐπιστολῆς. fol. 182r: πρὸς φιλίμονα καὶ ἀπφίαν δεσπότας τοῦ ὀνησίμου καὶ πρὸς ἄρχιππον τὸν διάκονον τῆς ἐν κολοσσαῖς ἐκκλησίας ἐγράφει ἀπὸ ῥώμης διὰ ὀνησίμου οἰκέτου στίχ. λζ'.

fol. 182r: Einleitung zum Hebräerbriefe ohne Überschrift. fol. 182v: ὑπόθεσις τῆς ἐπιστολῆς. fol. 183r: πρὸς ἑβραίους. ὁ ἀπόστολος. Die Handschrift schliesst verstümmelt auf fol. 187v mit Ep. ad Hebr. cp. VII, v. 9.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

360.

Codex graec. qu. 58. Perg. cm. 22,5×17,4. XII. Jh. 534 Blätter.

Die Handschrift beginnt verstümmelt in einer aus verschiedenen Autoren zusammengestellten Einleitung in die Psalmen, deren Überschriften, Ausgaben etc., mit den Worten: ὀγδοήκοντα ὀκτῶ ἀκόλουθοι. τῶν οὖν τεσσάρων ἀρχόντων παράκεινται οἱ ψαλμοὶ ὡς καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ διδάξουσιν, aus der Einleitung des Athanasius zu seinem Psalmen-Commentar. (Migne Patrol. gr. Tom. 27 col. 57 C.) fol. 10v: εὐσεβίου εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ψαλμῶν ἑρμηνεία σύντομος. fol. 11v: τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας εἰς τοὺς ψαλμούς. Beg.: εἰσὶ μὲν οὖν ἵνα τοῦτο πρῶτον τις τῆς βίβλου παρατηρήσεται οἱ μὲν διηγηματικοὶ λεγόμενοι (Athanas. Brief an Marcellinus. Migne Tom. 27 col. 25 C.) Schluss: τοιοῦτος οὖν ἐστι καὶ χαρακτὴρ εἰς ὠφέλειαν τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν (ib. col. 37 C.) fol. 16v: Verzeichniss der 150 Psalmen und der übrigen Stücke der Handschrift nach dem Hauptinhalt. Beg.: προτροπὴ θεοσεβείας καὶ ἀποτροπὴ τοῦ ἐναντίου. Schluss fol. 19r med. Der Rest der Seite ist von jüngerer Hand mit einem Traumdeutungsmittel aus den Psalmen beschrieben; die ursprünglich leere Seite 19v ist gleichfalls von jüngerer Hand zu einem Halleluja mit musikalischen Noten benutzt.

fol. 20—496 enthält den Psalter mit Commentar, in der Weise geschrieben, dass 10 Zeilen in der Mitte jeder Seite den Text enthalten, der Rand rund umher mit dem Commentar beschrieben ist. Anfänglich finden sich auch zwischen den Zeilen Scholien von jüngerer Hand. Über dem ersten Psalm ist eine bunte Arabeske und in Goldbuchstaben das Wort Ἀλληλουια.

fol. 497 war leer; es ist darauf von jüngerer Hand der Psalm Davids nach dem Kampfe mit Goliath, welcher in den Handschriften auf den Psalter zu folgen pflegt, nachgetragen: οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος τοῦ δᾱδ καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρν' ὅτε ἐμονομάχησε πρὸς τὸν γολιάθ. Darunter: ἔχουσιν οἱ ρν' ψαλμοὶ στίχους ͵δψπβ'. ἔχει ὁ ἅγιος πολίτης δόξας ξ' καθίσματα κ'.

fol. 498 ff. enthalten, ebenso geschrieben und commentirt wie der Psalter, die ᾠδαὶ und προσευχαί, welche auf den Psalter zu folgen pflegen. Nur fol. 529r προσευχὴ συμεὼν und fol. 531v προσευχὴ μανασσῆ ohne Commentar.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

361.

Codex graec. qu. 59. Perg. cm. 25,5×18,4. XIII. Jh. 57 Blätter.

Die Handschrift ist durch Ausfall zahlreicher Blätter verstümmelt, ausserdem sind von einer Anzahl erhaltener Blätter grössere und geringere Stücke weggeschnitten. Diese letzteren gewaltsamen Verstümmelungen haben ohne Zweifel ihren Grund darin, dass die Handschrift am Anfang eines jeden Abschnittes (es fehlen, mit einer Ausnahme, sämmtliche Ueberschriften) und am Rande mit Illustrationen versehen war, von denen geringe Reste auf foll. 14. 15. 18 erhalten sind. Die

τῶν ἀνθρώπων κ.τ.λ. Beg.: εἰς μαρτύριον προτρέπει τοὺς μαθητὰς ὁ χριστός. Schluss verstümmelt fol. 103ᵛ: ποτήριον δὲ ψυχροῦ δίδωσι καὶ ὁ διδάσκων τοὺς φλογιζομένους τῷ τοῦ θυμοῦ πυρὶ καὶ τοὺς ἐκκαιομένους ταῖς ἀτόποις ἐπιθυμίαις καὶ πράξεσι καὶ ποιῶν αὐτοὺς μαθητὰς τοῦ χριστοῦ. οὐχ ἀπόλλυσι γὰρ οὐδὲ οὗτος τὸν ....

fol. 104ʳ beginnt verstümmelt eine neue Predigt: .... καλοῦ καὶ πρὸς ἀπώλειαν ἐξοιστρήσασαν καὶ δι' ἁμαρτίαν πρὸς τὸ τοῦ ἀδὰμ βάραθρον καταντήσασαν εὐδόκησε. Schluss fol. 109ʳ: ἵνα τῶν ἐνταῦθα δυσχερῶν καὶ κινδύνων καὶ θλίψεων καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἐχθρῶν ἀπαλλαγῶμεν καὶ τῆς μελλούσης ἐλευθερωθῶμεν κολάσεως καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν χάριτι τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ᾧ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

fol. 109ʳ: κυριακὴ τρίτη. εἶπεν ὁ κύριος. ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός σου κ.τ.λ. Beg.: τῆς φιλαργυρίας οὐδέν ἐστι χαλεπώτερον. An fol. 112 schliesst fol. 90 an; Schluss der Predigt fol. 92ʳ: ἀποσχώμεθα τῶν μεμισημένων καὶ πονηρῶν ἔργων καὶ πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀγαθῶν πράξεων διαναστῶμεν· ἵνα τῶν ἐν ἐπαγγελίαις ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν. ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα κ.τ.λ.

fol. 92ᵛ: κυριακὴ τετάρτη Δ'. τῷ καιρῷ ἐκείνῳ φησὶν εἰσελθόντι τῷ ἰησοῦ εἰς καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος κ.τ.λ. Beg.: οὐδέν ἐστι τῆς ἀδιστάκτου καὶ καθαρᾶς πίστεως ἰσχυρόρον (sic). Schliesst verstümmelt fol. 97ᵛ: πολλῷ μᾶλλον σὺ θεὸς ὢν παντεξούσιος καὶ παντοδύναμος.

V. Der Rest der Handschrift besteht aus Stücken verschiedener Herkunft.

1. fol. 169—176 ein Quaternio, beginnend mit dem Rest einer anderen Predigt auf den Hauptmann von Capernaum, mit den Worten: .. ἀπὸ καθ' ἑαυτὸν ὑποδείγματος καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς ἀξίας κατασκευάζει ὁ ἑκατόνταρχος. Schluss fol. 174ʳ med.: καὶ πρὸς τὴν ἀνόλησθον τρίβον τῆς αὐτοῦ ἀκαταλύτου βασιλείας τρέχειν ἡμᾶς ἐνισχύσει καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀξιώσει ὡς ὑπεράγαθος καὶ μακρόθυμος. ὅτι αὐτῷ πρέπει κ.τ.λ.

2. fol. 174ᵛ: Gebet an die θεοτόκος von derselben Hand. Der freie Raum auf foll. 174ʳ und 174ᵛ ist von jüngeren Händen zu allerlei Notizen verwendet. Auf foll. 175ᵛ und 176ʳ schreibt derselbe, welcher die Hauschronik auf fol. 123ᵛff. führte, ein θαῦμα τῆς παναγίας nieder, welches ihm ein Mönch im Jahre 1654 erzählte, als er die βασιλικὴ μονὴ τοῦ σωτῆρος εἰς τὸ μετέωρον ὄρος besuchte. Auf fol. 176ᵛ berichtet ein παπᾶς Dorotheus über sein Leben im Kloster Σέλτζω, in welches er a. 1769 als Mönch eingetreten.

3. foll. 177—184 + 211—212 + 185—187 enthalten aus einem Menaeon die Akoluthie des 2. Mai, des Festes des heiligen Athanasius.

4. foll. 189—207ʳ enthalten aus dem Pentekostarion die Akoluthien des Pfingstsonntages. Am Anfange fehlt ein Blatt; das Erhaltene beginnt: ...χον πατέρα καὶ τὸν συνάναρχον υἱὸν καὶ τὸ συναΐδιον καὶ πανάγιον πνεῦμα τὸ φωτίζων καὶ στηρίζων καὶ ἁγιάζων τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

5. fol. 207ᵛ: Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ θεολόγου λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα. Beg.: Ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ ἡ ἀρχὴ δεξιά. Gregor. Nazianz. Or. 1 (Migne Patrol. Tom. 35 col. 396.) Schluss verstümmelt fol. 210ᵛ: ἀπὸ τοῦ ἀληθινοῦ καὶ πρώτου kurz vor dem Ende der Rede (col. 401 A.)

6. fol. 213ʳ: τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους πέτρον καὶ παῦλον. Beg.: οὐρανοῦ καὶ γῆς ἅμιλλαν ὁρῶ. (Spur. Migne Patrol. Tom. 59 col. 491.) Bricht kurz vor dem Ende auf fol. 216ᵛ ab: κεκοίμηνται δὲ ἀμφότεροι ἐν πόλει ῥώμῃ μηνὶ ἰου..... fol. 217: Moderne Notizen ohne Belang.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

363.

Codex graec. qu. 61. Perg. cm. 29×21. XII.—XIII. Jh. 177 Blätter, zweispaltig geschrieben mit je 21 Zeilen.

Die Handschrift enthält ein Evangelium. Die Überschriften der grösseren Abschnitte sind mit bunten Arabesken umgeben, der Initial jeder Perikope grösser in bunten Farben ausgeführt. Der erste Quaternio ist nach einer jüngeren Zählung mit ϛ' beziffert; die fehlenden 5 Quaternionen enthielten die Lectionen von Ostersonntag bis Pfingstsonntag.

fol. 1r: Σάββατον α' μετὰ τὴν πεντηκοστήν. εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον. Es folgen die Lectionen der 17 Samstage und Sonntage nach Pfingsten. fol. 24v Ende mit der Unterschrift: τέλος τοῦ καταματθαίου, τὰ εὐαγγέλια τῶν σαββάτων καὶ τῶν κυριακῶν.

fol. 25r: Σάββατον α' τοῦ νέου ἔτους. εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ λουκᾶν. Bis fol. 53v folgen die Lectionen für die Samstage und Sonntage bis zum Sonntage τῆς τυροφάγου. Unterschrift auf fol. 53v: ζῆ τὸ σάββατον ια' τοῦ λουκά. καὶ λέγετε τῶ σαββάτω τοῦ κρέατου· εἰσέρχωντε καθορδ. καὶ στήκειο λουκᾶς.

fol. 54r: σάββατον α' τῶν νηστειῶν καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος θεοδώρου. ἐκ τοῦ κατὰ μάρκον. Lectionen der Samstage und Sonntage der Fastenzeit und der Osterwoche (fol. 82v: εὐαγγέλια ιβ' τῶν ἁγίων παθῶν. fol. 106r: εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν nämlich τῆς μεγάλης παρασκευῆς.) Schluss mit dem Ostersonntage auf fol. 125v.

fol. 126r beginnen die Lectionen für die Heiligenfeste: Μηνὴ σεπτεμβρίω α' ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου συμεῶνος τοῦ στυλίτου. Schluss auf fol. 173r. Darauf folgen die 11 εὐαγγέλια ἑωθινά und auf fol. 177v die Angabe der Pericopenabschnitte für besondere Gelegenheiten wie εἰς ἐγκαίνια ἐκκλησίας, εἰς σεισμόν etc.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

364.

Codex graec. qu. 62. Perg. cm. 25×18. XIII. Jh. 187 Blätter. Die am Anfang und am Ende, wie durch vielfachen Blattausfall auch in der Mitte verstümmelte Handschrift wurde am Ende im XV. oder XVI. Jh. auf Papier ergänzt von drei verschiedenen Händen, von denen die erste fol. 188—224, die zweite bis fol. 229, die dritte bis fol. 234 schrieb. fol. 235 ist ein Pergamentblatt, welches aus einer anderen Handschrift in diese verschlagen worden. Die Blätter 38. 41—45. 203 sind stark verletzt, die Blätter 39 und 40 bis auf kleine Reste verloren. Ausserdem hat die Handschrift durch Nässe gelitten; die in Folge dessen verloschenen Schriftzüge sind vielfach von späterer Hand nachgezogen.

Die Originalhandschrift enthielt ein Menaeum der Monate November und December; in ihrem heutigen Bestande beginnt sie in der Akoluthie des 7. November in der ᾠδή ε' bald nach dem Anfang mit den Worten: αἵματι μαρτυρικῶ καὶ ἐξυφασμένην τῆ χάριτι τῆ σῆ. Der Verlust am Anfange beträgt, wie sich aus sporadisch erhaltenen alten Quaternionen-Ziffern berechnen lässt, 3 Quaternionen und 2 Blätter. Hinter fol. 102 fehlen der 17. und 18. Quaternio mit den Akoluthien vom Schlusse des 26. November bis zur Mitte der ᾠδή γ' des 30. November. Das Menaeum des December beginnt auf fol. 107v, auch dies ist durch Ausfall je eines Blattes hinter fol. 167 (Stücke des 17. December), fol. 171 (Stücke des 18. und 19. Dec.) und fol. 185 (Stücke des 20. Dec.) verstümmelt. Die alte Handschrift schliesst auf fol. 187v mit der ᾠδή ϛ' des 20. December, die Ergänzung setzt auf fol. 188r mit der ᾠδή ζ' desselben Tages ein. Diese Ergänzung schliesst auf fol. 234v mit der kryptographischen Unterschrift: . . πβ́λν τησιπερα ἄγβας. fol. 235 beginnt: ὑπὸ χαρᾶς αἰφνιδίου διεφόνουν ἀμφότεροι· καὶ λαλεῖν ἀλλίλοις βουλόμενοι ἀφασία συσχεθέντες ἐκ τῆς ἀπλήστου χαρᾶς ἐπέχειν ἑαυτοὺς οὐκ ἠδύναντο = Clem. Rom. de gestis S. Petri cp. 118. (Migne Patrol. gr. Tom. 2 col. 556 C.)

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

365.

Codex graec. qu. 63. Miscellanhs. aus verschiedenen Stücken des XVIII. Jh. zusammengebunden, cm. 21×16, zusammen 273 Blätter, zum Theil in Vulgär-Sprache.

1. fol. 1r beginnt verstümmelt in einer Geschichte der Spaltung der morgen- und abendländischen Kirche mit den Worten: ... εἰς ξένον κριτήριον μία ὑπόθεσις τῆς κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας. λυθείσης τῆς συνόδου ταύτης ἥτις πρώτη καὶ δευτέρα ὀνομάζεται διὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συνέλευσιν τῶν πατέρων ἐκείνων πέμπει ὁ βασιλεὺς μὲ τὸν καγκελάριον λέοντα. Zwischen fol. 16 und 17 fehlt ein Stück; Schluss auf fol. 21r.

2. fol. 22r beginnt mit dem 29. Capitel einer Rhetorik. Überschrift: περὶ τῶν ζητουμένων καὶ φυλαττομένων ἐν τοῖς μεγέθεσι. Beg.: τὰ μὲν τῷ μεγέθει ἀνήκοντα μεγάλα καὶ ἔνδοξα καθεστηκέναι προσήκει, τῶν δὲ μεγάλων διττόν ἐστι τὸ γένος. Cap. 30: περὶ τοῦ ἐπιδεικτικοῦ γένους etc. Schluss auf fol. 26r; dahinter scheint eine Anzahl von Blättern ausgeschnitten zu sein.

3. fol. 27r: τοῦ αὐτοῦ θεολόγου λόγος εἰς τὰ ἅγια φῶτα τῶν ἐπιφανίων. Beg.: Πάλιν ἰησοῦς ὁ ἐμὸς καὶ πάλιν μυστήριον. μυστήριον οὐκ ἀπατηλόν. Gregor. Naz. Or. 39 (Migne Patrol. Tom. 36 col. 336.)

4. fol. 31r: τοῦ αὐτοῦ θεολόγου κατὰ ἰουλιανοῦ βασιλέως στηλιτευτικὸς πρῶτος. Beg.: Ἀκούσατε τοῦτα πάντα τὰ ἔθνη Greg. or. 4 (Migne Tom. 35 col. 532.) Schluss auf fol. 33r: ἥλιος ἱστάμενος καὶ σελήνη κατεχομένη καὶ ἰορδάνη ἀ..... (ib. col. 548 B.) fol. 33v und 34 unbeschrieben.

5. fol. 35r: τοῦ ἁγίου γρηγορίου ναζιανζοῦ τοῦ θεολόγου ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν πόντον φυγῆς ἕνεκεν κ.τ.λ. Beg.: Ἥττημαι καὶ τὴν ἧτταν ὁμολογῶ. Greg. or. 2 (Migne Tom. 35 col. 408.) Schluss fol. 62v: καὶ τῶν πάλαι τοὺς εὐδοκιμωτάτους τῶν ἐπισκόπων εὑρίσκω ὅσους πώποτε εἰς ἐπιστασίαν ἢ προφητείαν ἡ χάρις προυβάλετο τοὺς μὲν εἴξαντας προθύμως τῇ κλήσει.... (ib. col. 512 B.) Dieser Abschnitt ist in 2 Columnen nebeneinander geschrieben, von denen die eine den originalen Text, die andere daneben eine vulgärgriechische Paraphrase enthält.

6. fol. 63r: εἰς ἅπασαν τὴν λογικὴν τοῦ ἀριστοτέλους μέθοδον προδιοίκησις, ἤτοι εἰσαγωγὴ γεωργίου σουγδουρῆ, τοῦ ἐξ ἰωαννίνων. τί ἐστὶ λογικὴ καὶ περὶ τῶν τριῶν ἐνεργειῶν τοῦ νοός. Beg.: Ἁ περὶ τὴν φιλοσοφίαν σπουδὴ ὑμᾶς ὑποδέχεται, νέοι φιλομαθέστατοι. (Vgl. Βρέτος, Νεοελληνικὴ φιλολογία. σελ. 336. Sathas, Νεοελλ. φιλολ. σελ. 393. Schluss fol. 87v. fol. 88 leer.

7. fol. 89r: Ἑρμηνεία εἰς τοὺς τῆς ὀκτωήχου ἀναβαθμοὺς ἐκδοθεῖσα παρὰ νικηφόρου καλλίστου τοῦ ξανθοπούλου. ζήτημα πρῶτον. Δεῖ μὲν οὖν πρὸ τῆς τῶν ἀντιφώνων αὐτῶν ἐξηγήσεως τούτοις ἐπιστῆσαι τὸν νοῦν. Schluss fol. 116v.

8. fol. 117r: ἀποκάλυψις ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ, εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν ἑρμηνευθεῖσα, καθὼς οἱ θεολόγοι οἱ παλαιοὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων ἡρμήνευσαν αὐτὴν, εἰς κοινὴν ὠφέλειαν κείμενον ἁπλῶς μεταγλωττισθέν. Beg.: ἡ παροῦσα ἀποκάλυψις εἶναι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. Schluss fol. 184r, fol. 184v leer.

9. fol. 185r: περὶ τοῦ πῶς δεῖ ὁμιλίαν ξυγγράφειν. κεφ. α'. περὶ τῶν γενῶν καὶ διαιρέσεων τῆς ὁμιλίας. Beg.: Μέλλοντι ὁμιλίαν ξυγγράφειν, ἣν διδαχὴν εἰώθαμεν λέγειν, πρῶτον μὲν σκεπτέον ὑπὸ τίνι λόγου γένει κεῖται ἡ προτιθεμένη ὑπόθεσις. Schluss fol. 204r, fol. 204v unbeschrieben.

10. fol. 205r beginnt verstümmelt der λόγος περὶ φιλομαθίας des Matthaeus Cantacuzenus mit den Worten: τῆς κτίσεως· οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ὅσω πλειόνων ἔχει τῶν μαθημάτων εὐπορίαν καὶ εἰδήσεις ἐπιστημῶν καὶ τὴν καθ' ἕκαστα γνῶσιν, τοσούτω μᾶλλον ἐπικρατεστέρα γίνεται = Ματθαίου τοῦ Καντακουζηνοῦ λόγοι δύο ἐκδ. ὑπὸ Ἰωάννου Σακκελίωνος p. 10. Schluss fol. 205v.

11. fol. 205v: τοῦ αὐτοῦ βασιλέως κυρίου ματθαίου τοῦ κατακουζηνοῦ, εἰς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέραν κυρὰν θεοδώραν τὴν κατακουζηνήν, περὶ τῶν τριῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων. λόγος δεύτερος. (Ib. p. 18.) Beg.: Πρότερον μέν σοι φιλτάτη τὸν περὶ φιλομαθίας ἀπεστάλκαμεν λόγον.

12. fol. 209r: προοίμιον εἰς τὴν τοῦ ἄσματος τῶν ἀσμάτων ἐξήγησιν, τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος ῥωμαίων κυρίου ματθαίου ἀσάνη τοῦ κατακουζηνοῦ. Beg.: Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ

τυγχάνειν ὑγιὲς εἶναι. (Migne Patrol. Tom. 152 col. 997.) Das Prooemium schliesst mit folgenden Versen:

ματθαίου περικαλλέος ἥρωος βασιλῆος
ὑψικόμου σοφίης ἐρατεινῆς ἐξόχου ἔρνος
ὅς ῥα νόον κρυπτῶν ἀϊδῶν σαλομῶνος ἔφηνεν
εὐφραδίην ἐπέων ἀσκήσας στήθεσιν οἷσιν.

fol. 210r beginnt die ἐξήγησις; hinter fol. 211 ist eine Lücke, fol. 212v bricht die Schrift verstümmelt ab.

13. fol. 213 ist ein einzelnes Blatt aus einer umfangreichen Sammlung. Es beginnt mit dem Schlusse einer ἀπόκρισις auf eine Anfrage betreffend die βαθμοὶ τοῦ θείου βαπτίσματος. Es folgen κεφάλ. τζ' κυροῦ θεοδώρου (Theodori Prodromi) τετράστιχα ἰαμβεῖα καὶ ἡρῷα κεφαλαιοδῶς ῥηθέντα ἐν τῇ παλλαιᾷ πάσῃ γραφῇ (Migne, Patrol. gr. tom. 133 col. 1101), und κεφάλ. τη'. περὶ τῆς ἁγίας τριάδος.

14. fol. 214 bis zum Schlusse: Στεφανίτης καὶ ἰχνηλάτης, ἡ σοφία τῶν ἰνδῶν. Beg.: τὸ παρὸν φυσιολογικὸν βιβλίον. τὸ ἤφερεν ἀπὸ τὴν ἰνδίαν καὶ τὸ ἐχάρισεν εἰς τὸν βασιλέα χοσρόην ἕνας σοφὸς ἄνθρωπος. Dies in schwer leserlicher Schrift geschriebene Stück wird durch starke Beschädigung durch Nässe noch unleserlicher gemacht, und hat durch Ausfall von Blättern sehr gelitten.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

366.

Codex graec. qu. 64. Perg. cm. 25,7×20. XII.—XIII. Jh. 135 Blätter, in zwei Columnen geschrieben. Vorne fehlt ein Blatt, am Schlusse mehrere Blätter.

Die Handschrift enthält ein Evangelium für alle Tage des Jahres von Ostern beginnend (fol. 76vff. die εὐαγγέλια τῶν παθῶν). Von fol. 100v ab die Lectionen des Menologiums. fol. 100r Schluss mit der Unterschrift: Τέλος τοῦ εὐαγγελίου τῶν δ' εὐαγγελιστῶν. fol. 130r: Ἀρχὴ τῶν ἀναστασίμων ἑωθινῶν εὐαγγελίων. Im 9. derselben bricht die Handschrift ab.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

367.

Codex graec. qu. 65. Perg. cm. 27×21. 120 Blätter, von denen fol. 53—59 jüngere Ergänzung auf Papier sind. Von fol. 25 ist der grössere Theil der äusseren Hälfte abgeschnitten, die Blätter 109ff. sind an der äusseren unteren Ecke verstümmelt. Ein grosser Theil der Handschrift ist Palimpsest, nämlich fol. 1—52 und 60—105 incl.

Die obere Schrift aus dem XV. Jahrhundert bietet ein Menaeum der Monate März, April und Mai. Es beginnt verstümmelt im Synaxarion der heil. Eudocia (1. März) mit den Worten: προσάγεται] ἀβριλλιανῷ τῆς βασιλείας κρατήσαντι ὑπὸ τῶν πρώην διαβληθεῖσα ἐραστῶν. Weitere Lücken im Menaeum des März finden sich hinter fol. 6 (Ende des 5. März und der ganze 6. März) und fol. 20 (Theile des 16. und 17. März). Der Monat April beginnt fol. 50r col. 2, schliesst aber bereits fol. 52v verstümmelt in der ᾠδὴ δ' des zweiten April, während die Ergänzung auf fol. 53r mit der ᾠδὴ ζ' des 20. April einsetzt. Die Ergänzung geht bis zum Ende des April, obwohl der alte Theil bereits mit dem θεοτόκιον der ᾠδὴ ζ' des 20. April wieder beginnt. Der Monat Mai beginnt fol. 73r und geht ohne Lücke bis fol. 120v, welches mit dem οἶκος vor dem Synaxarion des 29. Mai abbricht.

Die untere Schrift aus dem XII. Jahrhundert, in zwei Columnen zu ca. 32 Zeilen geschrieben, enthielt Predigten und Heiligenleben. Die Schrift ist nicht gewaltsam zerstört, so dass sie meistens ohne Mühe gelesen werden kann, nur wenige Blätter sind bis zur Unleserlichkeit verloschen. Dagegen ist die Reihenfolge der alten Handschrift bei der neuen Verwerthung des Pergaments vollständig aufgehoben, und die alten Lagen sind beliebig zu neuen Quaternionen zusammengelegt. Dadurch, und weil viele Blätter fehlen, ist der Zusammenhang der einzelnen Schriften überall unterbrochen. Die rothen Überschriften der Handschrift sind nirgends mehr zu entziffern, von den grossen Initialen, mit denen die einzelnen Stücke, so wie

die mit besonderen Überschriften versehenen Hauptabschnitte derselben begannen, sind überall deutlich erkennbare Spuren erhalten. Jedes Stück war am oberen Rande als λόγος mit Zusatz der laufenden Ordinalzahl bezeichnet, doch sind nur wenige dieser Bezeichnungen erhalten. So weit sich die Reste entziffern und bestimmen lassen, enthält die alte Handschrift Folgendes: Das 12. Stück bildete ein Bericht über die Deposition der Reliquien Johannes des Täufers in Emesa, dem in Act. Sanct. Jun. Tom. IV, 716 ff. abgedruckten aehnlich. Zu ihm gehören fol. 6 und 21, und er schliesst auf fol. 28r, nach der Angabe, dass die Deposition am 25. Oct. a. 467 Ind. 7. unter der Regierung des Valentinian und Marcian geschah, mit den Worten εὑρέθη δὲ ἡ τημία αὐτοῦ κεφαλὴ μηνὶ φευρουαρίῳ εἰκάδη τετάρτη ἰνδικτίωνος ἕκτης· ὅπως πάντες μετανοήσαντες καὶ τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ φυλάξαντες δοξάσωμεν τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Auf demselben Blatte beginnt als λόγος ιγ′ bezeichnet die Predigt des (Pseudo-)Chrysostomus εἰς τὸν τελώνην καὶ τὸν φαρισαῖον (Migne Patrol. Tom. 62 col. 723.) Beg.: Τῆς φιλαργυρίας τὸ πάθος ἐπιθυμεῖ τὴν πλεονεξίαν. Dazu gehört fol. 95. Auf fol. 15r schliesst das 14. Stück mit den Worten: ... τὴν ἀδικείαν καὶ δὸς δόξαν τῇ σῇ φιλανθρωπίᾳ ἣ πρέπει δώξα καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Dahinter beginnt das 15. Stück (λόγος ιε′ am Rande): Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια πάλιν ἐλευθερίας μηνύματα, eine Predigt auf die Verkündigung Mariae abgedr. in den Werken des Gregorius Thaumaturgus. (Migne Patrol. gr. Tom. X col. 1172 ff.) Dieselbe ist auf foll. 15. 20. 31. 44r vollständig erhalten. fol. 44r col. 2 als λόγος ις′ (Pseudo-)Chrysostomus in Lazarum quatriduanum. (Migne Tom. 62 col. 775. spur.) Beg.: Ἀγαπητοὶ ὥσπερ μήτηρ φιλότεχνος. Fortsetzung auf fol. 88. Ohne dass man die Stellung derselben in der Reihenfolge der einzelnen Stücke angeben könnte, lässt sich noch Folgendes als Inhalt der Handschrift erkennen. Auf fol. 5r schliesst eine Predigt: ... μηδὲ κωλύεται τὰ νήπια ἔρχεσθαι πρόσ μαι. τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. αὐτῷ ἡ δόξα κ.τ.λ. fol. 5v beginnt die fälschlich dem Amphilochius zugeschriebene Vita des Basilius (Amphilochii opp. ed. Combefis p. 155 sqq.) Beg.: Ἀγαπητοὶ οὐκ ἦν ἀπεικός. Dazu gehören ausserdem foll. 12. 81. 73. 27. 45. 22. 41. 52. 68. 67. 76. 80. 74. 40. 9. 71. 10. 24. 25. — foll. 8. 11. 17. 18. 23. 26. 29. 33. 36. 38. 39. 42. 43. 50. 69 gehören einem ausführlichen Bericht über Leben und Wunder des heil. Menas an (nicht der bei Surius und Metaphrastes.) Daran schliesst sich fol. 69v letzte Zeile: Chrysostomus in anomoeos VI, de Philogonio. Migne Tom. 48 col. 747. Εγὼ μὲν καὶ σή ....; weitere dazugehörige Blätter sind 3. 14. 4. 72. 46. 51. Auf fol. 51 findet sich der Schluss; daran schliesst sich die Predigt des Gregor von Nyssa auf den h. Stephanus (Migne Tom. 46 col. 701 ff.) Beg.: Ὡς καλὴ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκωλουθεία, ὡς γλυκεία ἡ τῆς εὐφροσύνης διαδοχή. fol. 100r schliesst ein Stück: .. μετὰ ἀγγέλων χορεύοντες, μετὰ ἀρχαγγέλων ἑορτάζοντες ὁμοῦ καὶ δοξάζοντες τὸν ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς ἀναστήσαντα χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα κ.τ.λ. Darauf folgt fol. 100v eine Vita des heil. Georg beginnend: Ἡ μὲν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ προαιώνιος βασιλεία οὔτε ἀρχὴ ἡμερῶν οὔτε ζωῆς τέλος (vgl. Vesselovskij im Sbornik der Petersb. Akademie XXI, 2 (1881) p. 172 ff.) Dazu gehören foll. 101. 102. 103. Aus einer vita des Johannes Chrysostomus stammen foll. 32. 47: aus den Akten des Apostels Johannes foll. 48. 49. 77. 79. 84. 87.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

368.

Codex graec. qu. 66. Perg. cm. 22×16. XI.—XII. Jh. 341 Blätter zu 21 Zeilen, von denen die fol. 290—

297 einen jüngeren, aber gleichfalls auf Pergament geschriebenen Ersatz für einen verlorenen Quaternio der Original-Handschrift bilden.

Die Handschrift, die vier Evangelien enthaltend, ist prächtig geschmückt. Auf fol. 6ᵛ 158ᵛ 263ᵛ finden sich die Bilder der Evangelisten Matthaeus, Lucas und Johannes, fol. 264ᵛ eine Darstellung Johannes des Täufers in der Wüste. Das Bild des Evangelisten Marcus, welches sich nach den auf fol. 99ʳ abgedrückten Farbenspuren vor diesem Blatte befand, ist verloren. Dagegen sind auf den unbeschriebenen fol. 5ᵛ und 262ᵛ Bilder der Evangelisten Matthaeus und Johannes, offenbar aus einer anderen Handschrift ausgeschnitten, hier eingefügt. Ausser diesen Darstellungen, deren jede eine ganze Seite einnimmt, ist die Handschrift mit 33 meistens wohlerhaltenen Illustrationen im Texte geschmückt, welche folgende Gegenstände darstellen: fol. 9ᵛ Geburt Christi; fol. 46ᵛ Christus auf dem Meere wandelnd; fol. 53ʳ Verklärung; fol. 64ᵛ Heilung von Blinden; fol. 65ᵛ Einzug in Jerusalem am Palmsonntag; fol. 67ʳ Feigenbaum ohne Früchte; fol. 87ᵛ Christus in Gethsemane; fol. 89ʳ Judaskuss; fol. 91ᵛ Petrus und der Hahn; fol. 96ʳ zwei Frauen am Grabe trauernd; fol. 120ᵛ Austheilung der Brode und Fische; fol. 125ʳ Heilung eines Tauben; fol. 165ʳ Verkündigung; fol. 168ᵛ Darstellung der Prophezeiung von dem Kinde, welches den Weg bereitet (Ev. Luc. I, 76); fol. 171ᵛ Der alte Symeon; fol. 177ʳ Taufe Christi; fol. 180ʳ Christus legt in der Synagoge die Schrift aus; fol. 251ʳ Trauer des Petrus über die Verleugnung; fol. 251ʳ Verspottung und Geisselung Christi; fol. 253ᵛ Simon trägt Christo das Kreuz nach; fol. 254ᵛ Kreuzigung; fol. 256ᵛ Kreuzabnahme; fol. 260ᵛ Christi letzte Aufträge an die Jünger; fol. 261ʳ Himmelfahrt; fol. 272ʳ Hochzeit zu Kana; fol. 277ᵛ Christus und die Samariterin; fol. 282ʳ Christus am Teiche Bethesda; fol. 298ʳ Heilung eines Blinden; fol. 307ᵛ Erweckung des Lazarus; fol. 309ᵛ Salbung der Füsse Christi durch Maria; fol. 314ʳ Fusswaschung der Jünger; fol. 334ʳ Das Grab wird offen gefunden; fol. 336ᵛ Thomas legt die Hände in die Wundenmale. Unter jeder Illustration ist der illustrirte Vers in Goldschrift wiederholt, ebenso sind die Überschriften und die ersten Zeilen jedes Evangeliums, die Kapitelzahlen und Überschriften am Rande in Goldschrift ausgeführt. Die halbe Seite vor Beginn eines jeden Evangeliums ist mit Arabesken und Thiergestalten angefüllt, der Initial desselben gross in bunten Farben ausgeführt.

fol. 1 der Handschrift ist unbeschrieben. fol. 2ʳ enthält eine arabische Schenkungsurkunde datirt vom 10 Tūba a. 935, fol. 2ᵛ—5ᵛ die synoptischen Canones. Auf fol. 7ʳ beginnt mit der Überschrift τὸ κατὰ ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον, das erste Evangelium, welches auf fol. 98ᵛ schliesst. fol. 99ʳ ursprünglich leer, ist von jüngerer Hand mit den κεφάλαια τοῦ κατὰ μάρκον gefüllt, in der ursprünglichen Handschrift fehlen diese Übersichten bei allen Evangelien. fol. 100 und 101 leer. fol. 102ʳ: τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον bis fol. 157ᵛ. fol. 158ʳ und foll. 159—161 waren leer, davon sind fol. 160ʳ und 161ʳ von junger Hand mit einem Gebete beschrieben. fol. 162ʳ: τὸ κατὰ λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον; Schluss desselben auf fol. 261ʳ. foll. 261ᵛ—267ᵛ mit Ausnahme der erwähnten Bilder leer. fol. 268ʳ: τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον, welches fol. 339ᵛ schliesst. Die jüngere Ergänzung umfasst das Stück VI, 60 — VIII, 59. fol. 340 und 341 waren ursprünglich leer, jetzt findet sich auf fol. 340ᵛ von jüngerer Hand ein Gebet und folgende Notiz über einen früheren Besitzer: τῶ παρὸν τετραβαγγέλιον εὑρίσκεται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς κοιμήσεως. καὶ ὅποιος τὸ ἀποξενώσῃ νὰ εἶναι ἀφωρισμένος παρὰ θεοῦ παντοκράτορος. καὶ νὰ εὕρῃ καὶ τὴν κυρίαν θεοτόκον μαχομένην ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρα τῆς κρίσεως.

Die Handschrift ist im Januar 1881 von Themistokles A. Theophylaktopoulos in Pera durch Vermittlung des Botschafts-Dollmetschers Dr. Schröder angekauft. Nach

Angabe des Verkäufers stammt sie aus Kalavryta in Morea.

369.

Codex graec. qu. 67. Perg. cm. 25×18. XI. Jh. 234 Blätter zu 23 Zeilen.

Die Handschrift enthält die vier Evangelien. Auf foll. 4ᵛ, 69ᵛ, 113ᵛ, 183ᵛ die Vollbilder der vier Evangelisten. Die Überschriften der Evangelien sind in Goldschrift ausgeführt von Arabesken umgeben.

fol. 1 ursprünglich leer, ist dazu benutzt in Kreisen kalendarische Notizen über die Jahre der Welt 6532—35 (p. Chr. a. 1024—27) aufzuzeichnen. Von einer Notiz später Hand nur noch zu erkennen: Μανουὴλ ἀποκαστορίας ‖ .... εἰς τὴν πρόθεσιν: ‖ τὸ ὄνομ...

fol. 2ʳ: τοῦ κατὰ ματθαῖον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 5ʳ: Εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον. Schluss fol. 67ʳ.

fol. 67ᵛ ohne Überschrift die Capitel des Evangelium Marci. fol. 70ʳ: Εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον, welches auf fol. 110ʳ schliesst.

fol. 110ᵛ die κεφάλαια des Lucas-Evangeliums, fol. 184ʳ: Εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν. Schluss fol. 182ʳ.

fol. 182ᵛ: Übersicht der Capitel-Überschriften des Evangeliums Johannis. fol. 184ʳ: Εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. Schluss desselben fol. 233ʳ.

Die Blätter fol. 233ᵛ und 234 ursprünglich unbeschrieben sind von Mönchen eines Klosters zu verschiedenen Zeiten zu Notizen benutzt, wie: κύριε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ ἀθανασίῳ μοναχῷ τῷ τοῦδεαβόλεως ἀμήν. — κύριε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ ἀρσσηνίῳ μοναχῷ. — μνήσθητι κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν δούλων σου γερασίμου μοναχοῦ καὶ ζηνάηδος μοναχοῦ καὶ ἰωανικίου μοναχοῦ καὶ δὸς αὐτοῖς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως und dgl.

Die Handschrift ist gleichzeitig mit der vorhergehenden erworben, und soll aus dem Kloster Meteora bei Trikala in eine nahe gelegene türkische Moschee, von dort nach Constantinopel gekommen sein.

370.

Codex graec. qu. 68. Perg. cm. 17,6×12,3. XIII. Jh. 102 Blätter.

Von dem letzten Blatte ist der grössere Theil unten abgeschnitten; fol. 11 ist an Stelle eines verlorenen Blattes später eingeklebt und von ganz junger Hand beschrieben. Vorn sind 7 Pergamentblätter (besonders gezählt) aus einer andern Handschrift des XIII. Jahrhunderts vorgebunden, enthaltend Bruchstücke aus dem Johannes-Evangelium: fol. 1—6 Ev. Ioann. cp. X v. 5 — cp. XI v. 54: ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ — Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περι[επάτει]...; fol. 6 cp. XII v. 12—27: εἰς τὴν ἑορτὴν ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα — ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν; fol. 7 cp. XIV v. 4—21: ὑπάγω οἴδατε καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε — ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ ἀγαπῶν με.

1. Die ursprüngliche Handschrift hat im Anfang zwei Quaternionen verloren, sie beginnt verstümmelt in einem Excerpt asketischen Inhalts: ... δίχα γὰρ εὐλαβείας, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θεὸν τίς τιμᾷ. Es folgen Excerpte aus Isaak, Johannes Climacus, Barsanuphius, Isidorus u. a. Schluss fol. 9ᵛ.

2. fol. 9ᵛ: βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν μάρκου τοῦ ἀθηναίου τοῦ ἀσκήσαντος ἐν τῷ ὄρει τῆς θράκης τῆς οὔσης ἐπέκεινα τῶν ἐνδοτάτων μερῶν τῆς εἰσόδου αἰθιοπίας. Beg.: Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς σεραπίων ὑπάρχων ἐν τῇ ἐσωτέρα ἐρήμῳ τῆς αἰγύπτου. Acta SS. Mart. III 778 App. p. 40. Schluss fol. 28ʳ: καὶ ὁδηγῆσαι ἡμᾶς εἰς τὸ ἅγιον αὐτοῦ θέλημα· πρεσβείαις τῆς ἀχράντου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἀμήν.

3. fol. 28ʳ: τοῦ ὁσίου δωροθέου περὶ τοῦ εὐχαρίστως ὑπομένειν τοὺς πειρασμούς (Excerpte aus den Διδασκαλίαι des D.) Beg.: Ὀφείλει ὁ μοναχὸς ὁ μετὰ ἀληθείας προσερχόμενος δουλεῦσαι τῷ θεῷ. (Migne Patrol. gr. Tom. 88 col. 1761ff.) Schluss fol. 36ʳ: τὸ γὰρ μὴ εἰδέναι τὴν τοῦ πλησίον κακίαν, τίκτει σὺν θεῷ τὴν ἀγαθότητα.

4. fol. 36ʳ: τοῦ ὁσίου νείλου περὶ ἀκτημοσύνης (Excerpte daraus). Beg.: Μή τις ἄπονον οἰέσθω καὶ μετὰ ῥαστώνης περιγινόμενον τὸ τῆς ἀκτημοσύνης κατόρθωμα. (cap. 2 Migne Tom. 79 col. 969.)

Schluss fol. 49r: καὶ πολλῆς ὀφειλούσῃ ἀπολαύειν τιμῆς.

5. fol. 49r: Excerpte aus einem Gerontikon. Beg.: Ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα λέγων· τί ἐστιν ἡ γεωργία τῆς ψυχῆς. Alsdann folgen Excerpte aus Theodorus Edessenus (fol. 51r), Chrysostomus (fol. 54r u. 55v), Barsanuphius (fol. 57v).

6. fol. 58r: ἐκ τῶν περὶ νήψεως κεφαλαίων ἡσυχίου (Excerpte). Beg.: Νῆψις ἐστὶ μέθοδος πνευματικὴ ἐμπαθῶν νοημάτων καὶ λόγων καὶ πονηρῶν ἔργων πάμπαν τὸν ἄνθρωπον σὺν θεῷ ἀπαλλάττουσα. (Migne Tom. 93 col. 1480.) Schluss fol. 75r.

7. fol. 75v: τοῦ ὁσίου νείλου. Beg.: Ὁ φόβος τοῦ θεοῦ ἐκδιώκει πάσας τὰς κακίας· ἡ δὲ ὀκνηρία ἐκδιώκει τὸν φόβον τοῦ θεοῦ.

8. fol. 77r: Πέτρου μοναχοῦ καὶ ἡσυχαστοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ. Beg.: Ἡ ἡσυχία ὡς ἀρχὴ καθάρσεως ψυχῆς ὑπάρχουσα. Schluss fol. 102r: καὶ οὕτως αὐτομάτως ἡ ἄλλη γνῶσις ἔρχεται ἐν τῷ νοΐ· ὡσαύτως καὶ αἱ λοιπαί.

Auf der Rückseite von fol. 102 steht die Notiz: Philipp Meyer, deutscher Pfarrer in Smyrna kaufte diese Handschrift von 108½ Blättern im December 1885. — Von diesem erwarb sie die Bibliothek a. 1887.

371.

Codex graec. qu. 69. Pap. cm. 21,4×14,4. XVI. Jh. 103 Blätter, die letzten Blätter von fol. 94 an sind wurmstichig.

Die Handschrift enthält Lexica.

1. fol. 1r: λεξικὸν σὺν θεῷ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου ἱεροσολίμων, in 2 Columnen geschrieben. Beg.: Ἀασάμην· ἐβλάβην: ἀβαρβαίνων· καλῶς θρυπτομένων: ἄβατων· ἀπρόσιτον: ἄβασις· ἀνάβασις. Schluss fol. 84r: τὸ ω̅ μέγα μετὰ τοῦ ψ̅: ὦψαι· ὤφθης: ὠψισμένων· ὀψὲ τῆς ὥρας βραδέως ἐρχομένων: ὠψίσθην· ὤψισαι.

2. fol. 84v: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆς λέξεως τῶν ρ̅ν̅ ψαλμῶν. Beg.: Ἀλληλούια· ἔρχεται ὁ θεός. Es folgen fol. 87r λέξεις τῶν ᾠδῶν, fol. 88r λέξεις σὺν θεῷ τῆς ὀκτατεύχου, fol. 89v λέξεις τῶν κανόνων τῶν τοῦ χριστοῦ γεννοφότων (sic) καὶ τῆς πεντηκοστῆς, fol. 92v λέξεις τῶν ἁγίων προφήτων, fol. 95v λέξεις τῶν πράξεων τῶν ἁγίων ἀποστόλων, fol. 96r λέξεις ἀποστολικαί, fol. 97r λέξεις τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς. Schluss fol. 97v mit der Unterschrift: Ἐτελιώθη ἡ παροῦσα δέλτος ἐν μηνὶ μαΐω λ̅', ἡμέρα σαββάτω ͵αφιζ' (1517). Darunter: Τὸ παρὸν λεξικὸν ἐπικτηθὲν πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστέντων (sic): καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὔχεσθαί μοι καὶ μὴ καταράσθαι ὅτι ἀμαθὴς τυγχάνω τῆς αὐτῆς τέχνης. Auf fol. 98r: ἁμαρτωλῶς ἱλαρίων ἱερομόναχος. ͵ζκε' ἰνδ. ε' (1517).

3. fol. 98v ff. (von anderer Hand) verschiedene Etymologien. Beg.: Πόθεν θόας· παρὰ τὸ θέω τὸ τρέχω· ταχὺς γὰρ ἦν ὁ θόας κ.τ.λ. Bricht unvollendet ab fol. 103v: πόθεν χελιδὼν· παρὰ τὸ τοῖς χείλεσι δονῇ· πᾶσα τῆς τρυγόνος...

Im Juli 1886 vom Pfarrer Phil. Meyer in Smyrna gekauft.

372.

Codex graec. qu. 70. Pap. cm. 27×17,5. XIX. Jh. 368 lose Blätter in einer Kapsel, nur auf der Vorderseite beschrieben.

Die Handschrift enthält des Damascius εἰς τὸν Πλάτωνος Παρμενίδην ἀπορίαι καὶ ἐπιλύσεις, Abschrift des Cod. Marcianus 246 fol. 216v—435v durch Prof. Emil Heitz in Strassburg.

Beg.: τὰς ἀμεθέκτους ταῖς μεθεκταῖς εἴπερ οὐσίαι τινες.

A. 1891 erworben.

373.

Codex graec. qu. 71. Pap. cm. 26,8×18,6. XV. Jh. 262 Blätter zu 30 Zeilen. Quaternionenbezifferung auf dem ersten Blatte der Quaternionen in der untern rechten Ecke.

1. fol. 1r: Rothe Überschrift: βίος θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως. Beg.: θουκυδίδης ἀθηναῖος, ὀλόρου ἦν παῖς. Schluss fol. 2v.

Darunter: ὦ φίλος. εἰ σοφὸς εἶ, λάβε μ' ἐς χεῖρας. εἰ δὲ πέφυκας νῆϊς μουσάων, ῥίψον ἃ μὴ νοέεις. παῦροι δ' ἀγάσαντο θουκυδίδην ὀλόρου κεκροπίδην τὸ γένος. Es folgen die Namen der attischen Monate, darüber roth die entsprechenden römischen Namen.

2. fol. 3r: Roth: θουκυδίδου ἀθηναίου συγγραφῶν, πρώτη. Schluss fol. 257v. Am Rande sind vereinzelt Varianten notirt.

Unterschrift: μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος μετὰ τὴν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἅλωσιν πενίᾳ συζῶν, καὶ τόδε τὸ βιβλίον ἐξέγραψεν.

3. fol. 258r: Roth: διονυσίου ἀλικαρνασέως περὶ τῶν θουκυδίδου ἰδιωμάτων: — διονύσιος ἀμμαίω τῶ φιλτάτω, χαίρειν: — Schluss fol. 262v: ἔχεις ὦ φίλε ἀμμαῖε τὰ παρατηρήματα καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐκ τῆς κοινῆς ἐξητασμένα πραγματείας ὡς ἐπεζήτεις. εὐτυχῶς ἀμμαίω.

Unterschrift: μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος, μετὰ τὴν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἅλωσιν πενίᾳ συζῶν, μισθῶ καὶ τόδε τὸ βιβλίον ἐν Κρήτῃ ἐξέγραψεν.

Der Königlichen Bibliothek a. 1893 von der Universitäts-Bibliothek zu Berlin überwiesen, welche die Handschrift von Prof. Friedr. Martin am Friedrich-Wilhelms-Gymnasium zu Posen als Geschenk erhielt.

374.

Codex graec. qu. 71a. Pap. cm. 21×16. XIX. Jh. 83 Blätter.

Die Handschrift enthält eine Collation des Thucydides-Codex qu. 71 mit Bekker's Editio stereotypa. Berlin 1832.

Herkunft gleich der vorigen Nummer.

375.

Codex graec. qu. 72. Pap. cm. 29×20,7. XV. Jh. 322 Blätter zu 30 Zeilen, davor 2 ungezählte Pergamentblätter. Quaternionenbezifferung auf der Vorderseite des ersten Blattes der Quaternionen.

Die Vorderseite des ersten Pergamentblattes enthält unter der Überschrift: Cyrillus refert, von der Hand, welche die meisten der Randscholien der Handschrift schrieb, Bemerkungen über die Ansichten mehrerer Philosophen über das πρῶτον αἴτιον. Beg.: τὸ μὲν γὰρ πρῶτον αἴτιον ἀκίνητον. ἀεργές. εἰς ἅπαν. Schluss: ὑπὸ τοῦ ἀρίστου, ἀρίστην γεγονέναι τῶν γενηθέντων.

fol. 1r: Rothe Überschrift: πορφυρίου περὶ τοῦ πλωτίνου βίου, καὶ τῆς τάξεως τῶν βιβλίων αὐτοῦ. Beg.: πλωτῖνος ὁ καθ' ἡμᾶς γεγονὼς φιλόσοφος. Schluss fol. 13r med.: καὶ ὅ, τι ἂν ἡμᾶς ἄλλο κινήσῃ, αὐτὸ σημαίνει τὸ ἔργον.

fol. 13r med.: Roth: πλωτίνου φιλοσόφου ἐννεάδων τὲ καὶ τῶν κατὰ τὰς ἐννεάδας ἐπιγραφῶν τῶν βιβλίων, προέκθεσις: — ἐννεὰς πρώτη. Verzeichniss der Überschriften der 54 Bücher. Schluss fol. 14r med. Der Rest von fol. 14 unbeschrieben.

fol. 15r: Roth: πλωτίνου φιλοσόφου ἐννεάδος πρώτης, περὶ τοῦ τί τὸ ζῶον καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος. Daneben am Rande roth α̅, und so neben allen Überschriften die Ordinalzahl bis νδ̅. Schluss fol. 322r: βίος ἀνήδονος τῶν τῆδε. φυγὴ μόνου πρὸς μόνον. τέλος τοῦ σοφοῦ καὶ θείου Πλωτίνου. fol. 261v unbeschrieben, durchstrichen mit der Bemerkung: οὐδὲν λείπει. ὑγιές ἐστι.

Unterschrift: μιχαὴλ ἀποστόλης βυζάντιος μετὰ τὴν τῆς αὐτοῦ πατρίδος ἅλωσιν, πενία συζῶν, μισθῶ καὶ τοῦτο τὸ βιβλίον ἐν Κρήτῃ ἐξέγραψεν. ἰαταταιάξ.

Am Rande der Handschrift griechische und lateinische Bemerkungen von zwei verschiedenen Händen. Die eine seltner auftretende in zierlichen Schriftzügen mit schwarzer Dinte, welche bisweilen auch Schreibfehler der Handschrift corrigirt, ist die des Ermolaus Barbarus. Die andre in kräftiger Schrift mit brauner oder rother Dinte meistens Citate aus griechischen und lateinischen Philosophen beifügend ist älter, da fol. 37r eine solche Notiz von Barbarus weiter ausgeführt ist.

Die Handschrift war früher im Besitz des Klosters S. Michele di Murano. Vgl. den Mittarelli'schen Catalog col. 911. Daher die auf dem Rücken aufgeklebte Signatur: B. M. 92. Über frühere Besitzer berichtet das zweite der vorgebundenen Pergamentblätter: στίχοι ἰαμβικοὶ. τοῦ ἀλεξάνδρου. πόνος μὲν πλωτίνου, πέλει ἥδε παροῦσα βίβλος. δ' εὐημέρου νῦν κτῆμ' ἀλεξάνδρου (Alessandro Benedetti? vgl. Müller im Centralblatt f. Bibliothekswesen I p. 385). Darunter: hunc emi Ego Ermolaus Barbarus eques zachariae proc(uratoris) filius 1489. 11. Aug. d(ucatis) 7 aureis ab alexandro praedicto. Darunter: Plotininus (sic) Eneades. porfirius de plotini vita, et ordine librorum eius. Die von Mittarelli erwähnte Notiz über den von Alexander bezahlten Preis finde ich nicht.

A. 1893 von der Königlichen Bibliothek angekauft.

376.

Codex graec. qu. 78. Perg. cm. 22,5×16,5. XV. Jh., von verschiedenen Händen geschrieben. 46 Blätter, davon 44 beschrieben, das erste durch Wurmfrass leicht beschädigt. Die Blätter sind zu Quinionen zusammengelegt, welche auf dem ersten und zehnten Blatte beziffert sind.

1. fol. 1r: Rothe Überschrift: πορφυρίου εἰσαγωγή. Schluss fol. 11v mit der rothen Unterschrift: πορφυρίου εἰσαγωγή.

2. fol. 12r: ἀριστοτέλους κατηγορίαι. fol. 33r post init.: κατϊγορίων ἀριστοτέλους τέλος.

3. fol. 33r post init.: ἀριστοτέλους περὶ ἑρμηνείας πρῶτον. fol. 44v med.: τέλος ἀριστοτέλους περὶ ἑρμηνείας.

Die ersten Initialen auf fol. 1r und fol. 12r in Gold mit farbiger Verzierung, auf fol. 1r eine farbige Arabeske. Am Rande hin und wieder in schwarzer Dinte Correcturen des Textes, in rother Bemerkungen über den Hauptinhalt und die Capitel-Eintheilung; einige der letzteren in Form von Überschriften im Text.

Am obern Rande von fol. 1r: πέτρου δψηλα αἰγινήτου βίβλος. Im vordern Einbanddeckel mit rother Dinte: II. 1894 auf der Auction der Bibliothek des Grafen Giacomo Manzoni angekauft.

377.

Codex graec. oct. 1. Pap. cm. 15,4×10,4. Drei Stücke aus dem XVI. Jh. zusammengebunden, im Ganzen 199 Blätter, von denen 1—7 und 194—199 unbeschrieben sind.

1. fol. 8r beginnt in einem theologischen Tractat, dessen erste beiden Capitel verloren sind, mit der Überschrift: κεφάλαιον γ'. Anfang: ὅταν θέλῃς νὰ ὑπάγῃς νὰ κοιμηθῇς λέγε τὸ πιστεύω καὶ τὸ πάτερ ἡμῶν καθὼς ἔκαμες ταχυτέρα, καὶ αὐτὴν σὴν προσευχήν. Hinter fol. 9 ist eine Lücke, aus der zwei Blätter mit dem Ende des 6., dem 7. und dem Anfange des 8. Capitels als fol. 20 und 21 in der Handschrift erhalten sind. fol. 10r med.: κεφάλαιον ι' ἐξήγησις εἰς τὸ πάτερ ἡμῶν; fol. 11v: κεφ. ια' ἐξίγισις τοῦ χαιρετισμοῦ τῆς θεοτόχου. Schluss fol. 12v: τέλος. Αὐτὴν τὴν πνευματικὴν θεορίαν ἐποίησα ἀδελφὲ, διὰ νὰ μάθωσιν πολλοὶ χριστιανοὶ τοὺς τρόπους τῆς προσευχῆς καὶ πῶς πρέπει νὰ δοξάζωσι τὸν θεὸν διὰ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθά, τὰ ὁποῖα ἐποίησεν εἰς ἡμᾶς. καὶ ὅταν ἀναγινώσκουσιν ὅλα αὐτά, παρακαλῶ αὐτοὺς, ὅτι εἰς τὴν προσευχὴν αὐτῶν νὰ θυμιθῶσι καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀλβέλτου μαρῖνου, τοῦ χίου, ἀναξίου ἱερομονάχου κ.τ.λ.

2. fol. 13r von anderer Hand: ἐξήγησις τοῦ πάτερ ἡμῶν ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ὁσίου δομινίκου, die 9 βαθμοὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ᾅδου betreffend. fol. 18v und 19, ursprünglich unbeschrieben, sind von späterer Hand mit Betrachtungen ähnlichen Inhalts versehen.

Den Rest der Handschrift von fol. 22r ab bildet grossentheils eine Predigtsammlung, offenbar ein einheitliches Stück, obwohl auf fol. 68r eine andere Hand zu schreiben beginnt, und von einem Autor.

3. fol. 22r: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν κυριακὴν τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου λόγος. Beg.: Μὴ προσευξώμεθα φαρισαϊκῶς ἀδελφοί.

4. fol. 40r: εἰς τὴν κυριακὴν τοῦ ἀσώτου λόγος: τοῦ αὐτοῦ. Beg.: Σὲ κύριε τὸν ὄντα ἐν πᾶσι τῇ κτίσει ἁμαρτωλοὶ ποῦ φύγωμεν.

5. fol. 55r: Beginn einer Predigt ohne Überschrift: Ὁ σημερινὸς λόγος ἀδελφοὶ εἶναι περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας τὸν ὁποῖον θέλεται μάθειν τρία πράγματα.

6. fol. 68r: τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τῆς ζητήσεως καὶ εὑρέσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὴν πρώτην κυριακὴν τῆς τεσσαρακοστῆς. Beg.: Μωσῆς ὁ θεσπέσιος διὰ νηστείας τεθέαται, καθαρθεὶς τὸν ποθούμενον.

7. fol. 87r: εἰς τὴν δευτέραν κυριακὴν τῶν νηστειῶν λόγος. Beg.: Τὴν πνευματικὴν ἀδελφοὶ ἀναλαβόντες νηστείαν, τῇ γλώσσῃ μὴ λαλεῖται τὰ δόλια.

8. fol. 104r: εἰς τὴν τρίτην κυριακὴν τῶν νηστειῶν λόγος. Beg.: Σήμερον γίνεται χαρὰ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπιγῆς. ὅτι τοῦ χριστοῦ τὸ σημεῖον κόσμῳ ἐμφανίζεται, σταυρὸς ὁ τρισμακάριστος.

9. fol. 120r: εἰς τὴν τετάρτην κυριακὴν τῶν νηστειῶν λόγος. Beg.: Δεῦτε ἐργασώμεθα ἐν τῷ

μυστικῷ ἀμπελῶνι καρποὺς μετανοίας. Schluss fol. 131ᵛ, fol. 132—139 leer.

10. fol. 140ʳ von derselben Hand: λόγος α΄. περὶ τοῦ νόμου τοῦ κυρίου. Beg.: Ὁ πήξας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν τῇ προστάξει σου.

11. fol. 151ʳ: λόγος β΄ περὶ τῆς ἀγάπης. Beg.: Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων ἑδράσας.

12. fol. 164ʳ: λόγος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σαρκώσεως. Dahinter ein durchstrichenes Wort, von dem nur α...ου (Name des Verfassers?) zu erkennen ist. Beg.: Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἡ φανέρωσις. Schluss fol. 176ʳ.

13. Darauf folgen eine Reihe kürzerer Notizen, auf fol. 176ᵛ beginnend: Ἰστέον ὅτι μόνον τὸν ἅγιον πέτρον οἰκείες χερσὶν ὁ σωτὴρ ἐβάπτισεν und ὅτι τὴν παναγίαν θεοτόκον πέτρος καὶ ἰωάννης ἐβάπτισαν. fol. 177ʳ: Gebet zur θεοτόκος. fol. 177ᵛ: Ἰστέον ὅτι τὴν θεοτόκον ὁ μὲν ἰωάννης μητέρα τοῦ ἰησοῦ προσηγόρευσεν κ.τ.λ. fol. 178ʳ: περὶ τῶν θεοειδῶν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, eine Beschreibung der inneren und äusseren Eigenschaften der Maria, beginnend: Ἰστέον κατὰ τὸν ἱστορικὸν ἀφροδισιανὰν ὅτι τῆς παναγίας θεοτόκου τὸ ἦθος ἦν σεμνόν κ.τ.λ. (Vgl. über Aphrodisianus: Fabric. Bibl. Graec. T. XI p. 578 ed. Harles.) fol. 178ᵛ: Ἰστέον ὅτι ὁ πατὴρ ἰωάννου τοῦ θεολόγου ὁ ζεβεδαῖος ἦν ἡ δὲ μήτηρ σαλῶμι θυγάτηρ ἰωσήφ.

14. fol. 179ʳ: ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιοῦ σταυροῦ. Beg.: Δεῦτε πιστοί, τὸ ζωόποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν. Schluss auf fol. 193ᵛ.

Die Handschrift stammt aus der Knobelsdorff'schen Bibliothek.

378.

Codex graec. oct. 2. Perg. cm. 16,5×11,2. 88 Blätter in Uncialschrift des IX. Jh. Die Blätter sind in falscher Reihenfolge gebunden, fol. 81—88 gehören vor fol. 1. Da auf fol. 81 die Quaternionenziffer κη' steht, so fehlen im Anfang 27 Quaternionen = 216 Blättern. Ausserdem fehlt der 29. Quaternio zwischen fol. 88 und fol. 1, welches mit der Ziffer Λ bezeichnet ist, und einige Blätter am Ende.

Die Handschrift enthält die Reste eines Psalters. Die Überschriften der Psalmen sind roth, neben einer jeden ist die Zahl der στίχοι des Psalms angegeben. Der erste Initial jedes Psalms ist in bunten Farben ausgeführt. Fol. 81ʳ beginnt mit Psalm 106 (105), 16 ἀαρὼν τὸν ἅγιον κυρίου, fol. 88ᵛ schliesst mit Psalm 107, 37. fol. 1ʳ beginnt wieder mit der Überschrift von Psalm 111. Der Psalter endet auf fol. 64ᵛ. Es folgen die üblichen ᾠδαί. In der ᾠδὴ ἠσαΐου προφήτου bricht die Handschrift auf fol. 80ᵛ ab mit den Worten: ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθή[σονται.....

A. 1866 aus einem Sinai-Kloster durch Vermittelung von Heinr. Brugsch erworben.

379.

Codex graec. oct. 3. Perg. cm. 13,7×9,8. 268 Blätter, von denen fol. 5—266, zu je 16 Zeilen geschrieben, aus dem Jahre 1077 stammen.

fol. 1—4 sind Reste einer Handschrift eines Evangeliums des XII. Jahrhunderts in Quart. Die Blätter sind am Rande ringsum beschnitten, wobei einige Buchstaben des Textes weggefallen sind, und in der Richtung der Zeilen eingebogen, um sie so dem Octavformat der Handschrift anzupassen. Sie enthalten Pericopen aus Ev. Matth. cap. 14, cap. 22 und cap. 23. Ebenso finden sich hinten 2 Blätter aus einem Evangelium in Uncialschrift aus dem 9. Jahrhundert, in ähnlicher Weise in das Format der Handschrift gebracht, mit Abschnitten aus Ev. Lucae cp. 15 und 18, Ev. Matth. cp. 25.

Die Handschrift selbst enthält zunächst die Evangelien des Matthaeus und des Johannes; am Rande sind die Ziffern und Überschriften der Capitel, die Ziffern ihrer Unterabtheilungen, die Pericopen mit den Anfangsworten und den Daten angegeben.

fol. 5ʳ beginnt: ζήτει πρῶτον τὸν ἔμφυτον φόβον ἐμπόνως· καὶ τότε ἔνδον εὑρήσεις τὸν ἔμπυρον λόγον· τὸν διδάσκοντα ἄνθρωπον γνῶσιν. ‖ τὰ κεφάλαια τοῦ

κατὰ ματθαῖον ἁγίου εὐαγγελίου. Unter dem Capitelverzeichniss fol. 6v: ἁγία τριὰς ἐλέησον ἡμᾶς. fol. 7r: εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον. Ende des Evangeliums auf fol. 137v mit der Unterschrift: εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον στίχων ‚βχ΄. τὸ κατὰ ματθαῖον εὐαγγέλιον ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἱερουσαλὴμ μετὰ χρόνους ὀκτὼ τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως.

fol. 137v: τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ ἰωάννην εὐαγγελίου. fol. 138v: Εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. Schluss desselben auf fol. 238v; darunter: τέλος ἤλειφε τὸ κατὰ ἰωάννην εὐαγγέλιον. στίχοι ‚βτ΄.

fol. 239r—248r enthalten das 2—7. der εὐαγγέλια ἑωθινά; das erste und die vier letzten fehlen, weil sie den Evangelien Matthaei und Johannis entnommen waren.

fol. 248v nochmals: εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην στίχοι ‚βτ΄. τὸ κατὰ ἰωάννην εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους τριάκοντα δύο τῆς χριστοῦ ἀναλήψεως. ἐν πάτμω τῇ νήσω· ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου. Dahinter folgen εὐαγγέλια διάφορα τῆς ἑβδομάδος καὶ εἰς λοιποὺς διαφόρους ἁγίους bis fol. 255v; zwischen fol. 252 und 253 ist ein Blatt ausgefallen.

fol. 256r beginnen die Indices zu den Pericopenabschnitten der beiden Evangelien, Verzeichnisse der Anfangs- und End-Worte mit Angabe der Capitelziffern nach der Reihenfolge der Tage. fol. 256f. enthält unter der Überschrift: συναξάριον τῶν σαββατοκυριακῶν τοῦ κατὰ ἰωάννην ἁγίου εὐαγγελίου sämmtliche Tage von Ostern bis zum Montag nach Pfingsten, fol. 257v unter der Überschrift συναξάριν τῶν σαββατοκυριακῶν τοῦ κατὰ ματθαῖον εὐαγγελίου sämmtliche Tage vom Dienstag nach Pfingsten bis zum 8. Sonntag nach Trinitatis, von da bis zum 16. Sonntage nach Trinitatis nur die Samstage und Sonntage. Auf diese folgen in ähnlicher Weise kurz verzeichnet ohne Überschrift die Lectionen aus den beiden Evangelien für einzelne Tage der Fastenzeit und für die Osterwoche; unter der Überschrift εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν λεγόμενα εἰς τὸν ὄρθρον die neun aus den beiden Evangelien entnommenen Abschnitte, dann die εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν τῆς ἁγίας παρασκευῆς, auf diese die Heiligentage, an denen Pericopen aus den beiden Evangelien verlesen werden, endlich die εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα ἕνδεκα, diese einschliesslich der aus Marcus und Lucas entnommenen Lectionen; zum Schluss εἰς κοιμηθέντας κατὰ ἰωάννην. Die Subscription des Schreibers auf fol. 265v lautet: τέλος εἴληφεν ἡ μικρὰ βίβλος αὕτη· διὰ χειρῶν βεβήλων μ ά ρ κ ο υ μοναχοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ξένου. οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῇ εὐχέσθωσαν ὑπὲρ ἐμοῦ διὰ τὸν κύριον ἀμήν. fol. 266r: ἐγράφη δὲ ἐν τῷ ‚ςφπε΄ ἰνδ. ιε΄ μηνὶ μαΐω. (= a. 1077).

Herkunft gleich der der vorigen Handschrift.

380.

Codex graec. oct. 4. Perg. cm. 11,8×9. XII. Jh. 179 Blätter zu 25—27 Zeilen.

Die Handschrift enthält die 4 Evangelien. fol. 1 ist abgeschnitten und der Rest des inneren Randes am Deckel festgeklebt; hinter fol. 2 sind 3 Papierblätter eingeheftet, ohne dass dort eine Lücke wäre. Dagegen fehlen folgende Stücke: 1 Blatt hinter fol. 3 Matth. 3,12 ἄχυρον κατακαύσει — 4,17 ἡ βασιλεία τῶν enthaltend; 1 Blatt hinter fol. 15 mit Matth. 11,11 γυναικῶν — 12,2 8 οὐκ ἔξεστι ἐν; 1 Blatt hinter fol. 71 mit Marc. 9,49 — 10,21 ὁ δὲ ἰησοῦς ἐμβλέψας; 1 Blatt hinter fol. 85 mit Marc. 16,1 Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου bis zum Schlusse des Evangeliums; 1 Blatt hinter fol. 91 mit Lucas 2,46 καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς bis 3,11 μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι. Am Schlusse fehlen etwa 4 Blätter.

fol. 2r beginnt mit Ev. Matth. 1,20 τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. fol. 52v: τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον. fol. 86r: τὸ κατὰ λουκᾶν εὐαγγέλιον. fol. 144v: τὸ κατὰ ἰωάννην εὐαγγέλιον. Dasselbe bricht ab mit cp. 19 v. 31 ἵνα κατεαγῶσιν. Am Rande des Textes die Überschriften und Ordinalzahlen der Capitel.

Facsimile bei Wattenbach. Schrifttafeln zur Geschichte der griech. Schrift. Berlin 1876. T. XIX. Herkunft gleich der der vorigen Handschrift.

381.

Codex graec. oct. 5. Pap. cm. 15,2×10. XV. Jh. 323 beschriebene Blätter, dahinter 7 leere.

Die Handschrift enthält das Paracleticon des Ioannes Damascenus, die Hymnen auf die Jungfrau Maria für jeden Tag der Woche mit Freitag beginnend, achtmal wiederholt nach den 8 ἦχοι des Octoechs. Überschrift: κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου. ποίημα ἰωάννου μοναχοῦ. ἦχος α' beginnt auf fol. 1r; ἦχος β' auf fol. 39v; ἦχος γ' auf fol. 80r; ἦχος δ' auf fol. 119v; ἦχος πλάγιος α' auf fol. 160v; ἦχος πλάγιος β' auf fol. 201r; ἦχος βαρύς auf fol. 245r; ἦχος πλάγιος δ' auf fol. 282v. Schluss auf fol. 323r. fol. 323v: τέλος τοῦ θεοτοχαρίου. Auf dem letzten der angehefteten Blätter steht unter anderen werthlosen Notizen: ετούτο το θεότοχάρι ὑπάρχει τοῦ θρόνου τῆς ἀλεξανδρείας, auf dem Deckel, zum Theil beschädigt: ἐτούτο τὸ θεοτοχάρι [ὑπάρχει] ἐμοῦ μητροφάνη ἱερομονάχου [.....] καὶ ὅπειος εἴθελε μου τὸ πάρ[....] ἵνα σκύσητο φιλο τὸ χαρτι[....ἔ]χει τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων πατέρων [τῶν ἐν νικαία] συναθρησθέντων. καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ ἰούδα τοῦ ἰσχαριώτη. Darunter von anderer Hand: παρὰ δὲ αὐτοῦ ἡμεῖς ἔχομεν λαβόντες δν (?) οὐδενὶ ἂν τολμη[....] ἀφαιρεῖν ἐπὶ τῶ αὐτῶ βάρει μέλλοι...

Herkunft gleich der der vorigen Handschriften.

382.

Codex graec. oct. 6. Pap. cm. 22,5×14. XIX. Jh. 42 nur auf der Vorderseite beschriebene Blätter.

Abschrift der Blätter 148—168 des cod. Escorial. Ω—I—11, enthaltend die Excerpta de insidiis des Kaisers Constantin Porphyrogennetus aus Johannes Antiochenus und Malalas; am Anfange von fol. 1r eine Collation von Johannes Antiochenus frgm. 214 § 1—7 (Müller Fragmenta hist. graec. Tom. V, 27). Collation und Abschrift sind von der Hand des Prof. Geppert in Berlin a. 1872 gemacht; dieselben sind im Januar 1879 von Dr. Paul Ewald revidirt. Vgl. die der Handschrift beigebundene Abhandlung von Theod. Mommsen: Bruchstücke des Johannes von Antiochia und des Johannes Malalas, im Hermes Bd. VI p. 325 ff.

Von Prof. Theodor Mommsen 1872 geschenkt.

383.

Codex graec. oct. 7. Perg. cm. 15,2×11,8. XIII. Jh. 209 Blätter.

Die Handschrift enthält den Psalter, so geschrieben, dass jeder Vers mit rothem Initial beginnt. Am Anfange fehlen 5 Quaternionen und ein Blatt, nur ein Blatt davon mit Psalm 29, 13—30, 11 ist erhalten und als fol. 71 eingefügt. Ein Blatt, welches hinter fol. 6 fehlt, findet sich in der Handschrift als fol. 78.

1. fol. 1r beginnt mit Psalm 34 (33), 9: ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος. Der Psalter schliesst auf fol. 173r. Es folgen wie üblich die 11 ᾠδαί.

2. fol. 192r: ἀκολουθία τῆς ἀκαθίστου ἤτοι τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου. Dieselbe schliesst verstümmelt gegen Ende der alphabetischen 24 οἶκοι: Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων, ἐπεδή[μησε....

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

384.

Codex graec. oct. 8. Perg. cm. 11,2×8,3. XI. Jh. 260 Blätter. (1—258 und zwei, 120 und 139, doppelt gezählte).

Die Handschrift enthält den Psalter, so geschrieben, dass jedes der beiden respondirenden Glieder der Verse eine besondere mit goldenem Initial beginnende Reihe bildet; der erste Initial jedes Psalms ist grösser in bunten Farben ausgeführt, die Überschriften roth. Zahlreiche Scholien am Rande sind roth geschrieben mit blauem Initial. Die Handschrift ist sehr verstümmelt.

fol. 1r beginnt mit dem Psalm 33 (32) v. 12: Λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῶι; davor

gehört fol. 250, welches mit πίστει, dem Schlusswort von Psalm 33, 4 beginnt. Lücken finden sich hinter fol. 2 (enthaltend Psalm 34, 7—35, 8); fol. 15 (Psalm 38, 20—39, 5); fol. 24 (Psalm 43, 3—44, 3); fol. 27 (Psalm 44, 23—45, 3); fol. 29 (Psalm 45, 15—46, 4); fol. 30 (Psalm 46, 9—47, 10); fol. 33 (Psalm 49, 11—16); fol. 35 (Psalm 50, 10—51, 2); fol. 44 (Psalm 55, 24—56, 5); fol. 49 (Psalm 59, 1—6); fol. 53 (Psalm 61, 1—9); fol. 55 (Psalm 63, 1—64, 3); fol. 70 (Psalm 69, 16—29); fol. 76 (Psalm 71, 24—72, 7); fol. 83 (Psalm 74, 8—76, 4); fol. 85 (Psalm 77, 6—78, 11); fol. 86 (Psalm 78, 20—41); fol. 88 (Psalm 78, 55—61); fol. 89 (Psalm 78, 70—79, 2); fol. 95 (Psalm 81, 10—86, 6); fol. 96 (Psalm 86, 14—87, 3); fol. 98 (Psalm 88, 9—89, 4); fol. 99 (Psalm 89, 11—17); fol. 104 (Psalm 90 u. 91); fol. 106 (Psalm 92, 16—94, 16); fol. 109 (Psalm 96, 2—97, 1); fol. 120 (Psalm 102, 29—103, 15; diese Lücke ist von junger Hand auf Papier ergänzt); fol. 125 (Psalm 104, 19—26); fol. 139 (Psalm 106, 46—107, 4); fol. 147 (Psalm 109, 12—17); fol. 153 (Psalm 112, 9—113, 6); fol. 161 (Psalm 118, 15—24); fol. 167 (Psalm 119, 45—62); fol. 172 (Psalm 119, 100—109); fol. 194 (Psalm 134, 3—135, 7); fol. 204 (Psalm 139 21—140, 5); fol. 207 (Psalm 141, 8—143, 7; davon 143, 1—7 auf einem Papierblatt von junger Hand ergänzt); fol. 216 (Psalm 146, 7—147, 4). fol. 223ʳ Ende des Psalters mit der Unterschrift: ὁμοῦ ψαλμοὶ ρ̅ν̅. δόξαι ξ̅. καθίσματα κ̅. στίχοι (die Ziffer fehlt). fol. 223ᵛ: οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος τοῦ δᾱδ. καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομάχησε πρὸς τὸν γολιάθ. Nur 6½ Verse sind erhalten. Darauf folgen die übrigen ᾠδαὶ und προσευχαί, ebenfalls mit einigen Lücken; foll. 224 und 225 stehen in verkehrter Reihenfolge.

fol. 254ʳ beginnt verstümmelt in Vers 1 das Gebet Manasse, fol. 256ʳ die προσευχὴ συμεν (sic) τοῦ πρεσβύτου ἐκ τοῦ κατα λουκᾶν ἁγίου εὐαγγελίου (cp. 2, 29—32). fol. 256ᵛ: ὕμνος κατὰ τὸν ἐκκλησιαστὴν λεγόμενος. Beg.: Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ. fol. 258ʳ: τυπικὰ τῆς ἁγιωτάτης καθολικῆς ἐκκλησίας τὰ κατασυνήθειαν λεγόμενα. Beg.: Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ.

Herkunft wie bei der vorigen Handschrift.

385.

Codex graec. oct. 9. Perg. cm. 18,3×10. XIII. Jh. 140 Blätter.

Die Handschrift enthält das neue Testament. Sie ist von einer Hand geschrieben, war aber ursprünglich in zwei Bände getheilt, wie die bei der Apostelgeschichte mit α' von neuem beginnende Bezifferung der Quaternionen zeigt. Die Handschrift der Evangelien hat am Rande die Überschriften der Capitel, die Ziffern der Unterabtheilungen derselben und die Bezeichnung der Tage, an denen die Pericopen gelesen werden, die Handschrift der Apostelgeschichte und der Briefe nur diese letztere.

Die Evangelienhandschrift beginnt verstümmelt mit dem Schlusse des Evang. Lucae (cp. 24, 51) διέστη ἀπ' αὐτῶν. Unterschrift: εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν στίχων ,βω'. τὸ κατα λουκᾶν εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ιε' τῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως. τοῦ κατὰ ἰωάννην ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 1ᵛ ist leer. fol. 2ʳ: τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον. Das Evangelium schliesst auf fol. 26ᵛ ohne Unterschrift; fol. 27—29 sind unbeschrieben.

fol. 30ʳ unter einer ganz abgeblätterten Illustration beginnt die Apostelgeschichte mit der Überschrift: αἱ πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων. ταῦτα λόγοιο θεοῦ περικυδέα ἔργα μαθητῶν. fol. 66ᵛ: τέλος σὺν θεῷ τῶν πράξεων τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων.

fol. 67ʳ: ἐπιστολὴ καθολικὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου.

fol. 70ᵛ: πέτρου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ α'.

fol. 74ᵛ: πέτρου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ β'. δεύτερα ταῦτα πάλιν θεοκηρύκων ὅχ' ἄριστος.

fol. 77ʳ: ἰωάννου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ α'.

fol. 81ʳ: ἰωάννου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ β'.

fol. 81ᵛ: ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ γ'.

fol. 82ʳ: ἰοῦδα ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολική. fol. 83ʳ: τέλος σὺν θεῷ τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν.

fol. 83ᵛ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς ῥωμαίους. fol. 98ʳ: τέλος τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς.

fol. 98ᵛ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς κορινθίους α'.

fol. 111ᵛ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς κορινθίους β'.

fol. 121ʳ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς γαλάτας.

fol. 126ʳ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς ἐφεσίους.

fol. 131ʳ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς φιλιππησίους.

fol. 134ʳ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς κολασσαεῖς.

fol. 137ᵛ: παύλου ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικεῖς α'.

Die übrigen Briefe fehlen.

A. 1880 von einem Inselgriechen zu Paris gekauft.

386.

Codex graec. oct. 10. Pap. cm. 14×9. XVII. Jh. 98 Blätter.

Die Handschrift enthält grösstentheils Kirchengesänge mit byzantinischer musikalischer Notation.

fol. 1ʳ: χερουβικὰ ποιήματα διαφόρων. Die Namen der Melurgen sind meist angegeben. fol. 3ʳ: τοῦ χαρύκη. fol. 11ᵛ: τοῦ μεγάλου βασιλείου τοῦ γλυκέως. fol. 13ʳ: τοῦ κορώνη. fol. 14ʳ: τοῦ νέου χρ(υσάφη). fol. 15ʳ: μανουήλ. fol. 16ᵛ: τοῦ κυροῦ ἰωασάφ. fol. 18ʳ: ἰωάννου τοῦ κλάδα. fol. 20ʳ: τοῦ κουκουζέλη. fol. 23ᵛ: ἰωάννου τοῦ κουκουζέλη. fol. 32ᵛ: γερμανοῦ ἀρχιεπισκόπου.

fol. 39ʳ: κεκραγάρια σὺν θεῷ. fol. 40ᵛ: κεκραγάριον β̄ον. fol. 41ᵛ: κεκρ. γ̄ον. fol. 43ʳ: κεκραγάριον δ̄ον. fol. 44ᵛ: κεκρ. ε̄ον. fol. 45ᵛ: κεκρ. ς̄ον. fol. 47ʳ: κεκρ. ζ̄ον. fol. 48ʳ: κεκρ. η̄ον. Schluss fol. 49ʳ. fol. 49ᵛ unbeschrieben.

fol. 50ʳ: ποίημα τοῦ Γαζῆ. πδ'. Beg.: Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τοῦ κυρίου.

fol. 52ʳ: τοῦ νέου ⳩ (χρυσάφη) ἕτερον. Beg.: Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τοῦ κυρίου.

fol. 60ʳ: τιμιωτέρα ὀκτάηχος πάνυ ἔντεχνος καὶ ὡραιότατος κωνσταντίνου ἐξαγχυάλου. Beg.: Τὴν ὄντως θεοτόκον σε μεγαλύνομεν.

fol. 65ᵛ: ἀρχὴ καὶ τῶν ι̅α̅ ἑωθινῶν. ποίημα λέωντος τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως. τὸ δὲ μέλλος γέγονε παρὰ κυροῦ ἰωάννου τοῦ γλυκέως. Beg.: Δόξα πατρὶ καὶ ἁγίω πνεύματι. Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς ἐπιγομένοις. Vgl. Christ und Paranikas, Anthologia graeca carminum Christianorum (Lips. 1871) p. 105 ff.

fol. 92ᵛ: Astronomische Tabelle. fol. 93ʳ: Περὶ πῶς νὰ εὑρίσκῃς τὸ ἅγιον πάσχα μετὰ τῶν ἀκολούθων ἑορτῶν αὐτοῦ αἰωνίων καθῶς καὶ ἐν τοῖς ὡρολογίοις τυπωμένον εὑρίσκεται. Schluss fol. 95ᵛ. fol. 96 und 97 sind mit Noten ohne Text beschrieben, fol. 98ʳ unbeschrieben.

Auf fol. 98ᵛ steht: Ἰερεμίου ἱερομονάχου σιναίτου und τοῦ ἁγίου ὄρους σινᾶ.

Febr. 1887 vom Pfarrer Phil. Meyer in Smyrna gekauft.

387.

Codex graec. oct. 11. Pap. cm. 18×9,5. XVII. Jh. 191 Blätter (6 ungezählte Vorblätter und 370 gezählte Seiten).

Athanasius Alex. Quaestiones ad Antiochum in neugriechischer Bearbeitung. Die 6 Vorblätter enthalten ein Verzeichniss der Fragen, dessen Anfang fehlt.

1. pag. 1 rothe Überschrift: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας πρὸς ἀντίοχον ἄρχοντα περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων. Beg.: ἐρώτησις πρώτη: Ἐπειδὴ ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐβαπτίσθημεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας τριάδος τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ λέγομεν θεὸν τὸν πατέρα· θεὸν τὸν υἱὸν θεὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· πῶς δὲν εἶναι τρεῖς θεοί κ.τ.λ.

(Vgl. Migne, Patrol. Gr. Tom. 28 col. 597.) Die Handschrift enthält weit mehr Fragen und Antworten als die Ausgaben. Die letzte Frage lautet (pag. 343): ἐρώτησις. Πῶς νὰ νοήσωμεν ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ἡ γραφή· καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς. Schluss pag. 345.

2. pag. 346: ἐρώτησις· τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τὸ ἓν ἕως τὰ δέκα. ἐρώτησις· τί ἓν καὶ οὐχὶ δύο. ἀπόκρισις ἕνα εἶναι ὁ θεός κ.τ.λ.

3. pag. 349: Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων καὶ μετονομάσθησαν. Beg.: βυζάντιον ἡ κωνσταντινούπολις. θράκη ἡ μακεδώνα κ.τ.λ. (Ähnliches in den Ausgaben des Synecdemus des Hierocles.)

4. pag. 353: Μεγαληνάρια τῆς ὑπαπαντῆς. Beg.: Θεοτόκε ἡλπῆς πάντων τῶν χριστιανῶν σκέπε φρούρη φύλαττε τοὺς ἐλπήζοντας εἰς σέ.

5. pag. 356: παραγγελίαι νουθετικαὶ διαφόρων σοφῶν λυσιτελεῖς ἄμφω διά τε ψυχὴν καὶ σῶμα. ἐκ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Beg.: Ὅταν κληθεῖς ὑπό τινος τῶν μεγιστάνων εἰς δεῖπνον.

Juli 1886 vom Pfarrer Ph. Meyer in Smyrna gekauft.

388.

Codex graec. oct. 12. Perg. cm. 12×9. XI.—XII. Jh. 298 Blätter (die 2 ersten Blätter sind nicht gezählt).

Die Handschrift enthält die 4 Evangelien. Auf der Rückseite des ersten (ungezählten) Blattes und auf fol. 141ᵛ befanden sich die Bilder des Matthaeus und Lucas, die jedoch ganz weggekratzt sind. Vor dem Marcus-Evangelium (fol. 87ʳ) und vor dem Johannes-Evangelium (fol. 227ʳ) bunte Ornamente. Auf dem zweiten (ungezählten) Blatt ein Stück der κεφάλαια des Matthaeus-Evangelium (κεφ. κδ—ξη). Vor fol. 1 fehlt ein Blatt mit dem Anfang des Matthaeus-Evangelium.

fol. 1ʳ beginnt Ev. Matth. I v. 9 mit den Worten: ἐγέννησε τὸν ἄχαζ. Schluss fol. 85ᵛ.

fol. 86ʳ: τοῦ κατὰ μάρκον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. fol. 87ʳ: Τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον. Schluss fol. 139ᵛ.

fol. 140ʳ: τοῦ κατὰ λουκᾶν εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. Vor fol. 142 fehlt ein Blatt mit dem Anfang des Lucas-Evangelium. fol. 142ʳ beginnt Ev. Luc. I v. 10 mit den Worten: προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρα τοῦ θυμίαματος. Schluss fol. 226ᵛ. Dahinter fehlt ein Blatt, welches wahrscheinlich die κεφάλαια des Johannes-Evangelium enthielt.

fol. 227ʳ: τῶ κατὰ ἰωάννην εὐαγγέλιον. Schluss fol. 288ᵛ.

fol. 289ʳ: Der Brief des Eusebius an Carpianus (die Überschrift fehlt). Beg.: Ἀμμώνιος μὲν ὁ ἀλεξανδρεὺς κ.τ.λ.

fol. 289ᵛ: κανονάριον σὺν θεῶ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ εὐαγγελίου ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Schluss fol. 296ʳ.

A. 1886 von Jos. Baer in Frankfurt gekauft.

389.

Codex graec. oct. 13. Perg. cm. 18×13. XIII. Jh. 251 Blätter.

Die Handschrift enthält das neue Testament und den Psalter nebst den ᾠδαί. Auf fol. 6ᵛ ein Vollbild des Matthaeus; nach fol. 33 ist ein Blatt ausgeschnitten, auf welchem sich wahrscheinlich ein Bild des Marcus befand; ebenso nach fol. 50 ein Blatt wahrscheinlich mit dem Bilde des Lucas, und nach fol. 78 ein Blatt mit dem Bilde des Johannes. Erhalten sind auf fol. 101ʳ Brustbild Christi, auf fol. 127ʳ Brustbild des Apostels Jacobus, auf fol. 130ʳ Brustbild des Apostels Petrus, auf fol. 138ᵛ Brustbild des Apostels Judas, auf fol. 192ᵛ ein sehr abgeriebenes Bild des Psalmisten David, auf fol. 243ʳ ein Bild, welches den Sieg Davids über Goliath darstellt, auf fol. 243ᵛ ein Bild, welches die Überschreitung des rothen Meeres durch die Israeliten darstellt, auf fol. 244ᵛ Moses im Gebet, auf fol. 246ᵛ Anna, Mutter Samuels, im Tempel betend, auf fol. 247ᵛ der Prophet Habakuk, fol. 248ᵛ der Prophet Jona, fol. 249ʳ die drei heiligen Knaben, fol. 250ᵛ die Jungfrau Maria betend, fol. 251ʳ Zacharias. Am Anfang der einzelnen Theile farbige Ornamente. Die Überschriften und Initialen in Goldbuchstaben.

Die Blätter 1—4 sollten die Canones, wie üblich zwischen bogentragende Säulen gestellt,

aufnehmen. Es sind jedoch nur die Überschriften (zwischen den Bögen) und der Anfang des ersten Canon ausgeführt, die übrigen Fächer zwischen den Säulen sind unbeschrieben. fol. 7 und 8 (= Ev. Matth. 1, 1—3, 9) sind von jüngerer Hand (auf Pergament) ergänzt. fol. 7r: Τὸ κατὰ ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss fol. 33v. — fol. 34r: Τὸ κατὰ μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss fol. 50r. — fol. 51r: Τὸ κατὰ λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss fol. 78v. — fol. 79r: Τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον. Schluss fol. 100r.

fol. 101r: Αἱ πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Schluss fol. 126v.

fol. 127r: Ἐπιστολὴ καθολικὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. — fol. 130r: Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη. — fol. 133r: Πέτρου ἐπιστολὴ δευτέρα. — fol. 135r: Τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη. — fol. 138r: ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα. ibid. ἰωάννου ἐπιστολὴ καθολικὴ τρίτη. — fol. 138v: τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ἰούδα ἐπιστολὴ καθολικὴ.

fol. 140r: Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ πρὸς ῥωμαίους. — fol. 149r: τοῦ αὐτοῦ πρὸς κορινθίους πρώτη. fol. 157v beginnt der 2. Korintherbrief ohne Überschrift; ebenso die übrigen Briefe des Paulus. Schluss des Hebräerbriefes fol. 189v. fol. 190—192 unbeschrieben.

fol. 193r: Ψαλτήριον εἰς θεὸν μέλος τερπνόν. Schluss fol. 241v. fol. 242 unbeschrieben. fol. 243r—251v die 11 ᾠδαί. Hinter fol. 247 fehlt ein Blatt mit der ᾠδὴ des Habakuk.

Juli 1885 vom Pfarrer Phil. Meyer in Smyrna angekauft.

390.

Codex graec. oct. 14. Junge Pap.-Hdschr. cm. 16,5×11. 56 Blätter.

fol. 1r: προσκυνητάριον σίν θῶ ἁγίω τῆς ἁγίας πόλεως ἱερουσαλὴμ. Beg.: ἀκούσατε πάντες οἱ εὐσεβῆς χριστιανοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναίκαίς μικροί τε καὶ μεγάλοι ταυτὴν τὴν διήγησιν.

Beschreibung der Stadt Jerusalem und des heiligen Landes in neugriechischer Sprache, mit bunten Initialen und Abbildungen mit Beischriften, am Ende wie es scheint verstümmelt. Am Rande und auf eingefügten Blättern von anderer Hand Gebete, liturgische Stücke, Evangelienlectionen.

Über fol. 1r επου αζιζ προσκυνηταριον σχ Νικολαος
σχ αναστασιουνουντουρ
1875 Νοεμβριος 2.

Im vorderen Deckel unter der Überschrift πάτερ ἱμόν ο ἐν τοῖς οὐρανοῖς das Vaterunser in türkischer Sprache mit griechischen Buchstaben. Im hinteren Deckel eingeklebt Fragment eines Menaeum auf Kosmas und Damianus bezüglich.

Gekauft 1890 bei G. Hess, München.

391.

Codex graec. oct. 15. Pap. cm. 19×13,5. XVI. Jh. 154 gezählte Blätter zu 18 Zeilen, vorher ein Pergamentblatt mit lateinischer Schrift (Fragment einer Taufpredigt) und 4 leere Papierblätter, am Ende 2 Blätter Papier, auf dem 2. ein Index des Inhalts der Handschrift. Die Blätter sind zu 6 Lagen zusammengelegt, nur zum Schluss zu 8 Lagen, deren letztes Blatt fehlt. Beziffert sind sie auf der Rückseite jedes 12. Blattes, mit der Übersetzung des Theodorus Gaza beginnt neue Zählung.

1. fol. 1r: τοῦ πλουτάρχου πῶς ἄν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ φίλου· ἢ περὶ διαφορᾶς φίλου καὶ κόλακος. Beg.: Τῷ σφόδρα φιλεῖν ἑαυτὸν ὦ ἀντίοχε φιλόπαππε φάσκοντι.

2. fol. 48r: πλουτάρχου παραμυθικὸς εἰς ἀπολλώνιον. Beg.: καὶ πάλαι σοι συνήλγησα καὶ συνηχθέσθην ἀπολλώνιε φίλτατε.

3. fol. 81v: τοῦ αὐτοῦ πῶς ἄν τις ὑπ᾽ ἐχθρῶν ὠφελοῖτο. Beg.: Ὁρῶ μὲν ὅτι τόν πραότατον ὦ κορνήλιε ποῦλχερ ἄτερ πολιτείας ᾕρησαι τρόπον.

4. fol. 93r: τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀδολεσχίας. Beg.: Δύσκολον μὲν ἀναλαμβάνει θεράπευμα καὶ χαλεπὸν ἡ φιλοσοφία τὴν ἀδολεσχίαν. Schluss fol. 115r med. Der Rest von fol. 115r und 115v sind leer.

5. fol. 116r: μάρκου τυλλίου κικέρωνος ῥωμαίου κάτων, ἢ περὶ γήρως ἑρμηνεία θεοδώρου. Beg.: Ὦ τίτε εἶχεν ἐγὼ πρόφρων τοι ἴχωμαι ἀρήξων. Schluss fol. 154r. Unterschrift: τέλος τὸ περὶ γήρως τοῦ κικέρωνος.

In der Plutarch-Handschrift sind am Rande von erster Hand alle Eigennamen wiederholt, von zweiter Hand hier und da variae lectiones einer anderen Handschrift notirt.

Im vordern Umschlagdeckel ist ein Zettel mit Inhaltverzeichniss halb überklebt von einem Ex libris: Bibliothecae fui Semproni. In der obern Ecke der Rückseite des Pergamentblatts findet sich eine ältere Bibliotheks-Signatur: II D. 120.

1894 auf der Auction der Bibliothek des Grafen Giacomo Manzoni angekauft.

392.

Codex graec. oct. 16. Pap. cm. 15×10. XVI. Jh. 110 gezählte beschriebene Blätter, davor und dahinter je 4 leere.

1. fol. 1r: Unter rother Arabeske die Überschrift: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου πατρὸς ἡμῶν μιχαήλου τοῦ συγγέλου διδασκαλία περὶ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως: προοίμιον. Beg.: Ἡ περὶ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου διδασκαλία, πολλή τε καὶ βαθεῖα καθέστηκε φιλομαθέστατε λάζαρε. Schluss fol. 71r oben: εὔχομαι τοίνυν ἔχειν σε τὴν θείαν χάριν ἐν τούτοις, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς μετέρχῃ, λύχνον καὶ ὁδιγόν. μεμνημένος τῆς ἡμῶν πνευμάτικῆς σχέσεως. Gedruckt mehrfach unter dem Namen des Georgius Lecapenus; unter dem des Michael Syncellus herausg. v. Alex. Cancellarius. Venetiis 1745. Vgl. Krumbacher, Gesch. d. byz. Litt. p. 280. Der Rest von fol. 71 und fol. 72 leer.

2. fol. 73r: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἐρωτημάτων, θεοδοσίου γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως: περὶ προσῳδιῶν. Beg.: Προσωδίαι εἰσὶ δέκα. Schluss fol. 110v: καὶ πάλιν ταύτης ἐξόχως, ἡ τοῦ ὁμήρου σύνθεσις. ἐχθιάζεται καὶ χηροῦται. ὡς ἡ τοῦ ἡλίου φαιδρότης, ὑπὲρ πάντα τὰ αἰσθητὰ φῶτα. Am Rande hin und wieder Scholien. Es ist eine der häufigen fälschlich unter dem Namen des Theodosius Alexandrinus gehenden Bearbeitungen der τέχνη des Dionysius Thrax in Form von ἐρωτήματα, aber mit keiner der bisher bekannt gewordenen völlig übereinstimmend. Vgl. Erotemata grammatica ex arte Dionysiana oriunda. ed. P. Egenolff. Progr. v. Mannheim 1880. — Hilgard, De artis grammaticae ab Dionysio Thrace compositae interpretationibus. Progr. v. Heidelberg 1880. — Appendix artis Dionysii Thracis ab G. Uhligio recensitae. Progr. v. Heidelberg 1881.

1895 von Olschki in Venedig gekauft.

393.

Codex Diez A. duod. 10. Perg. cm. 12,4×9,4. XV. Jh. 249 Blätter, stark beschädigt durch Wasser, welches die Schrift vielfach fast bis zur Unkenntlichkeit verlöscht hat. An vielen Stellen sind von jüngerer Hand diese Spuren verloschener Schrift nachgezogen. Die Ränder zeigen theilweise auch Spuren von Brand, der jedoch nirgends die Schrift des Textes erreicht hat. Die Blätter 1—4, 150—153, 188, 223—224, 229—239, 248, 249 haben kleine Löcher.

Die Handschrift umfasste ursprünglich das neue Testament, doch sind von dem Theil, welcher die Evangelien enthielt, nur die beiden Blätter 1 und 4 erhalten, welche das Ev. Matth. 12, 28 (etwa mit ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ beginnend, die erste Zeile ist nicht kenntlich) bis 13, 2 ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμ .... enthalten. Ob die Blätter 2 und 3, welche fälschlich dazwischen geschoben sind, ebenfalls Theile der Evangelien enthalten, oder zu den fehlenden Blättern des Restes der Handschrift gehören, ist nicht zu constatiren, da sie völlig unleserlich sind. Von fol. 5 ab enthält die Handschrift die Apostelgeschichte und die Briefe mit folgenden Lücken: Hinter fol. 5 fehlen 2 Blätter mit Apostelgesch. 1, 11 οὗτος ὁ ἰησοῦς bis 2, 11 ἀκούομεν; hinter fol. 109 2 Blätter mit dem Schlusse der Inhalts-Übersicht des Römerbriefs und Ep. Rom. 1, 1—27 ἐν τῇ ὀρέξει; hinter fol. 155 3 Blätter mit 1. Kor. 14, 13—15, 46 ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, vom 3. Blatte ist ein Rest des inneren Randes mit wenigen Wortresten erhalten und als fol. 156 gezählt. Hinter fol. 159 fehlt 1 Blatt mit dem Schlusse der ὑπόθεσις des 2. Korintherbriefes und dem Anfang des Briefes bis cp. 1, 8 οὐ γὰρ θέλομεν; hinter fol. 164 1 Blatt mit 2. Kor. 5, 4

ἐν τῷ σκήνει — 19 κόσμον καταλλ]άσσον; hinter fol. 227 2 Quaternionen mit dem Schlusse des 1. Briefes an Timotheus von cp. 4,1 πνεύμασι πλάνοις ab, mit dem 2. Brief an Timotheus, den Briefen an Titus und Philemon und dem Anfange des Hebräerbriefes bis cp. 1,9 ἠγάπησας δικαιοσύνην.

fol. 5ʳ beginnt mit der Apostelgeschichte, die Überschrift ist verloschen; fol. 74ᵛ Schluss der Apostelgeschichte. — fol. 75ʳ: πρόλογος τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν. Beg.: Μικροῖς μὲν κἂν μικρὰ τολμῶσιν. fol. 76ʳ: ὑπόθεσις τῆς ἰακώβου ἐπιστολῆς. fol. 76ᵛ: ἰακώβου ἐπιστολὴ καθολική. fol. 83ʳ: ὑπόθεσις τῆς πέτρου ἐπιστολῆς πρώτης. fol. 83ᵛ: πέτρου καθολικὴ ἐπιστολὴ α΄. fol. 89ᵛ Unterschrift: Πέτρου ἐπιστολὴ α΄ ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχ. σλς΄ κεφ. η΄. fol. 90ʳ: ὑπόθεσις πέτρου ἐπιστολῆς δευτέρας. fol. 90ᵛ: πέτρου ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα. fol. 94ᵛ: τέλος ἐπιστολῆς καθολικῆς πέτρου β΄. fol. 95ʳ: ὑπόθεσις ἰωάννου ἐπιστολῆς α΄. fol. 96ʳ: ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη. fol. 103ʳ beginnt die ὑπόθεσις des 2. Johannes-Briefes, fol. 103ᵛ der Brief selbst, beide Überschriften sind unleserlich. fol. 104ʳ: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου τρίτης ἐπιστολῆς. fol. 104ᵛ: ἰωάννου ἐπιστολὴ καθολικὴ τρίτη. fol. 105ᵛ: ὑπόθεσις τῆς ἰούδα ἐπιστολῆς, welche fol. 106ʳ beginnt. fol. 108ʳ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολῆς, der Anfang des Briefes fehlt. Schluss fol. 135ʳ: ἡ πρὸς ῥωμαίους ἐπιστολὴ ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου στίχ. ϡη΄ κεφ. ιθ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους πρώτης ἐπιστολῆς, welcher auf fol. 136ᵛ beginnt. fol. 159ʳ: ἡ πρὸς κορινθίους α΄ ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διαστεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ καὶ τιμοθέου στίχ. ωο΄ κεφ. κϛ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς κορινθίους δευτέρας ἐπιστολῆς. Der Anfang dieses Briefes fehlt. fol. 176ʳ: ἡ πρὸς κορινθίους δευτέρα ἐπιστολὴ ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ τίτου καὶ λουκᾶ στίχ. φϞ κεφ. ιε΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς. fol. 177ʳ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς γαλάτας. fol. 186ʳ: πρὸς γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης στίχ. σϞγ΄ κεφ. ια΄. fol. 186ᵛ: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολῆς. fol. 187ʳ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς ἐφεσίους. fol. 197ʳ: ἡ πρὸς ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διατυχικοῦ στίχ. τιβ΄ κεφ. δέκα. ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλιππησίους ἐπιστολῆς. fol. 197ᵛ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς φιλιππισίους. fol. 204ʳ: πρὸς φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης δι᾽ επαφροδίτου στίχ. σι΄ κεφ. ζ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς κολασσαεῖς ἐπιστολῆς. fol. 205ʳ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς κολασσαεῖς. fol. 211ᵛ: πρὸς κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διατυχικοῦ καὶ ὀνησίμου στίχ. ση΄ κεφ. ι΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτης ἐπιστολῆς. fol. 213ʳ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτη. fol. 219ʳ: πρὸς θεσσαλονικεῖς α΄ ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν στίχ. ρϞγ΄ κεφ. ζ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῆς δευτέρας. fol. 220ʳ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικῆς δευτέρα. fol. 223ᵛ: πρὸς πρὸς (sic) θεσσαλονικεῖς β΄ ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν στίχ. ρς΄ κεφ. ϛ΄. μαρτ οὐδ: ἐπεὶ ἐν τῇ πρὸς φιλιππησίους καὶ ἐν τῇ πρὸς κολασσαεῖς καὶ ἐν ταῖς πρὸς θεσσαλονικεῖς δυσὶν ἐπιστολαῖς. οὐδέποθεν ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ παῦλος ὁ ἀπόστολος. ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον πρώτης ἐπιστολῆς. fol. 224ᵛ: παύλου ἐπιστολὴ πρὸς τιμόθεον πρώτη. Dieser schliesst verstümmelt auf fol. 227ᵛ, mit fol. 228ʳ beginnt verstümmelt der Hebräerbrief. Derselbe schliesst auf fol. 249ʳ mit der Unterschrift: πρὸς ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ ἰταλίας διὰ τιμοθέου στίχ. ψγ΄ κεφ. κδ΄.

Die Handschrift gehörte früher Erich Benzel, Erzbischof von Upsala, dann Lorenz Benzelstierna, Bischof von Arosen (Westeraes). (Vgl. Scrivener, Introduction to the criticism of the new testament. 3. ed. p. 219.)

394.

Codex Diez C. qu. 18. Pap. cm. 21×17. XVIII. Jh. 12 beschriebene und bezifferte und eine Anzahl leerer Blätter.

Die Handschrift enthält nach Angabe eines vorgesetzten Blattes „Tzetzae variarum historiarum Liber graece cum annotat. quibusdam ad Xenophontem“.

fol. 1—5ʳ Tzetzes Chil. I Hist. 1, 51 καὶ ταῦτα μὲν ἡρόδοτος bis Hist. 2 Schluss und Chil. III Hist. 98 und 99. Am Rande einzelne Varianten. Nach einigen dazwischen liegenden leeren Blättern

trägt fol. 6 die Aufschrift: Ad Xenophontem; es folgen bis fol. 12 Notizen eines Gelehrten ohne besondern Werth.

395.

Codex Diez C. qu. 85. Pap. cm. 19,5×15.

„*Specimina Veteris Scripturae Graecae et Latinae in Itinere Belgico-Anglico collecta et accurate descripta a Jo. Burchardo Menckenio*“ (Prof. in Leipzig † 1732). Nach einer Reihe lateinischer Facsimile's enthält die Handschrift Schriftproben aus folgenden Codices: fol. 78 Cod. Bodl. Laud. C. 73. fol. 83 Cod. Bodl. ΛE. B. 217. fol. 85 Cod. Bodl. Laud. C. 104. fol. 89 Aus einem Codex der Apostelgeschichte und Briefe des N. T. in Cambridge im Besitz des Rev. D. Covel. fol. 92 Octateuchus der Bibl. colleg. Universitatis. fol. 96 Cod. Bodl. Laud. C. 91. fol. 98 Cod. Evangeliorum Henr. More episc. Norvicensis. fol. 104 Cod. Theodori Isagoge grammat. Cantabrigiae in Bibl. publ. fol. 109. Vetus testamentum in Bibl. Regia (Londini scil.) Fol. 114 Codex Evangeliorum in bibl. Guelferbytana. fol. 153 Codex epist. Paulinar. qui est penes Dnum Franzium Amstelodami. fol. 155 Cod. Bezae der Evangelien und Act. apost. in bibl. publ. Cantabrig. fol. 158—161 Aus dem Codex Alexandrinus der bibl. regia (London) Facsimile einer Seite der Handschrift und Abschrift eines griechischen Briefes des Erzbischofs von Canterbury an den Erzbischof Cyrill von Constantinopel, Begleitbrief eines Exemplars von Clemens Rom. Ep. ad Corinthios ed Junius 1633. fol. 162 Cotton. Otto B. 6. fol. 164 Cotton. Titus C. 16. fol. 165 2 Facsimile's griechisch-lateinischer Handschriften der Briefe des Ap. Paulus, aus dem Sangermanianus und Claramontanus. fol. 166. Cod. Bodl. Laud. F. 82. fol. 168 2 Evangelien-Handschriften, eine des Rev. D. Covel in Cambridge, die andere des Gresham-College in London. fol. 170 Cod. Bodl. Barocc. 202. fol. 173 Cod. Bodl. Laud. C. 92. fol. 175 Ein Evangelistarium des Lincoln College in Oxford. fol. 177 Ein Evangelistarium des Rev. D. Covel in Cambridge.

396.

Codex Diez C. fol. 62.

Sammlung von Aktenstücken und Briefen in verschiedenen Sprachen; darunter befindet sich auf fol. 4 Abschrift eines griechischen an den Capitano del Golfo der Republik Venedig gerichteten vom 11. Januar 1566 datirten Briefes in Betreff eines entlaufenen Sklaven.

397.

Codex Ham. 41. Pap. cm. 32,5×23,2. 188 beschriebene Blätter, grösstentheils aus dem XV. Jh., von verschiedenen Händen geschrieben. Der Codex ist durch Wasser beschädigt, dessen Spuren sich von fol. 100 ab allmählig immer erheblicher geltend machen.

Die Handschrift enthält folgende Schriften des Aristoteles:

fol. 1r: ἀριστοτέλους ἠθικῶν νικομαχείων βιβλίον πρῶτον κ.τ.λ. Die Nikomachische Ethik schliesst fol. 59v mit der Unterschrift: ἐγράφη ἐν τῷ μεδιολάνῳ, τῇ νοεμβρίου κ'. τῷ λογιωτάτῳ καὶ ἀρίστῳ ἀνδρὶ κυρίῳ . . . . . . καὶ ἀληθεῖ τε φιλέλληνι. τέλος τῶν ἀριστοτέλους ἠθικῶν. An der punktirten Stelle ist der Name ausradirt und durch eine Arabeske ersetzt. Am Rande dieses Theiles der Handschrift finden sich Scholien in rother Schrift. fol. 60 ist leer.

fol. 61r: ἀριστοτέλους ἠθικῶν ἐκδημείων (sic) βιβλίον πρῶτον.

fol. 73r: ἀριστοτέλους ἠθικῶν μεγάλων β'. Schluss auf fol. 84r: τέλος εἴληφε. τῇ νοεμβρίου κ' πρὸς ἑσπέραν. Der Rest von fol. 84 und die foll. 85. 86 sind unbeschrieben. Die Eudemische Ethik hat keine Scholien.

fol. 87r beginnt von anderer gleichzeitiger Hand geschrieben die Politik des Aristoteles unter der Überschrift: ἀριστοτέλους πολιτικῶν α'. Die Handschrift bricht auf fol. 163v im 6. Buche

mit den Worten: ἀλλ' ἥδιον αὐτοῖς τὸ ἐργάζεσθαι τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ ἄρχειν, ὅπου ἂν μὴ ᾖ λήμματα (p. 1318^b, 14—16) ab. Der Rest dieses Buches ist von jüngerer Hand hinzugefügt, von noch jüngerer Buch 7 und 8. Während die ursprüngliche Handschrift Scholien am Rande hat, fehlen dieselben am Rande der ergänzten Theile.

Die Handschrift gehörte früher dem Kloster San Michele bei Venedig. Vgl. Mittarelli Bibliotheca codd. mscr. monasterii S. Michaelis Venetiarum prope Murianum. col. 72. 73. v. Aristoteles.

398.

Codex Ham. 152. Perg. cm. 22×15,4. XVI. Jh. 56 Blätter.

Die Handschrift enthält:

1. fol. 1^r: Ἐπιτομὴ βραχίστη τῶν ἀρχῶν τῆς γραμματικῆς συντεθεῖσα παρὰ τοῦ λογιωτάτου μανουὴλ τοῦ χρυσολωρᾶ. Wie auf einem vorgesetzten Blatte bemerkt wird, ist der Verfasser dieser Epitome Guarinus Veronensis, welcher als solcher auch auf dem Titelblatt der Aldine der Erotemata des Chrysoloras von 1517 8^0 erscheint. Das Werk selbst ebendort p. 313 ff. Schluss auf fol. 31^v: οἷον ἠλιὰς ἠλιάδος (p. 407 ed. Ald.).

2. fol. 32^r: ῥήματα ἀνώμαλα, ein Verzeichniss unregelmässiger Verba mit lateinischer Übersetzung. Beg.: ἐνεστὼς ἄγαμαι. cum delectatione miror. Schluss fol. 37^v: ἐνεστὼς ὠνοῦμαι. Emo. παρακείμενος ἐώνημαι.

3. fol. 38^r: Fortsetzung der Epitome des Guarini: ὑπαρκτικὸν δὲ ῥῆμα τοῦτο (p. 408 Ald.). Schluss 38^v: τὸ ἐσόμενον τοῦ ἐσομένου (ib. p. 409).

4. fol. 39^r: Βασιλείου τοῦ μεγάλου λόγος πρὸς τοὺς νέους πῶς ἂν ὠφελοῖντο ἐκ τῶν λόγων. (Migne, Patrol. gr. tom. 31 col. 564.) Schluss fol. 55^r. fol. 55^v leer.

5. fol. 56^r: Unter einem Verzeichniss der gebräuchlichsten Siglen der Handschriften für die Endungen griechischer Worte, folgt der Anfang der Nikomachischen Ethik bis zu den Worten τούτων γὰρ χάριν κἀκεῖνα διώκεται. δια.... fol. 56^v Verzeichniss verschiedener Buchstabenformen, wie sie in den Handschriften vorkommen. Darunter: Hebraicum alphabetum. Beg.: Disciplina Alph.

399.

Codex Ham. 153. Perg. cm. 14,5×8,7. XVI. Jh. 40 Seiten.

Die Handschrift enthält unter der Überschrift ἀπὸ προσωδιῶν ἐρωτήματα dieselbe Epitome der Grammatik des Chrysoloras wie die vorige. Schluss fol. 38^v: οἷον ἠλιὰς ἠλιάδος. τέλος τῶν ἐρωτημάτων. fol. 39^r: συζυγία μὴ ἔχουσα ἕτερον ῥῆμα εἰς ὁμοίωσιν. ἐνεστώς. Εἰμί. εἶ. ἐστί. bis τὸ ἐσόμενον τοῦ ἐσομένου wie die vorige Handschrift.

400.

Codex Ham. 246. Perg. cm. 33,6×25,3. XIII. Jh. 394 beschriebene Blätter, in zwei Columnen zu je 22—23 Zeilen geschrieben. fol. 96 ist jüngere Ergänzung auf Pergament.

Auf dem Rücken ist die Handschrift als Evangelistarium et Menologium Graecum bezeichnet. Die Blätter 1—3 und 50 gehören nicht zur Handschrift, sie stammen aus einer älteren Handschrift, die wie es scheint ganz in Uncialen geschrieben war. fol. 1^r trägt ein grosses goldenes Kreuz, zwischen dessen Arme mit Goldbuchstaben geschrieben ist: ὑπόθεσις κανόνων τῆς τῶν εὐαγγελιστῶν συμφωνίας. fol. 1^v ist durch 3 Säulen, welche schmale Bögen tragen, in zwei Spalten getheilt; in den Bögen die Köpfe des Erzengels Michael und des Gregorius Thaumaturgus, in den entsprechenden Spalten darunter Lobpreisung derselben und Gebet zu ihnen. Über den Bögen die Aufschrift: μηχαὴλ προτάγγελε θεοῦ τῆς δόξης σκέπε φρούρει φύλαττε τῷ σῷ οἰκέτῃ νικολάῳ μοναχῷ μετὰ τοῦ ἱεράρχου. In diesem Mönch Nicolaus dürfen wir somit wohl den Schreiber der alten Handschrift sehen. Hinter das erste Blatt gehört fol. 50 mit dem Briefe des Eusebius an Carpianus, welcher die synoptischen

Canones einleitet. Derselbe ist von Säulen flankirt, welche Bögen tragen. In diesen ist auf der Vorderseite des Blattes die Geburt Christi dargestellt mit der Überschrift ἡ ὑπεραγία χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν γέννησις; in den Zwickeln über dem Bogen die Verkündigung; auf der Rückseite im Bogen die Taufe Christi mit der Beischrift ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου πνεύματος. Von den Canones selbst sind auf fol. 2 nur der 2. 3. und 4. erhalten, wie üblich zwischen bogentragende Säulen gestellt; in den Bögen der Vorderseite die Köpfe Christi, des Täufers und der Jungfrau Maria, der Rückseite Petrus und Paulus. fol. 3 enthält eine Übersicht der Capitel-Überschriften des Evangeliums Matthaei unter der Überschrift Τοῦ κατὰ ματθαῖον ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια.

Mit fol. 4 beginnt die jüngere Handschrift. fol. 4ʳ ist zur grösseren Hälfte für ein nicht ausgeführtes Bild leer gelassen, auf der unteren Hälfte beginnt der Text der Evangelien-Lectionen mit der Überschrift τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ πάσχα: εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ ἰωάννην, welche für alle Tage bis Pfingsten, bis fol. 49ᵛ fortgeführt sind. Fol. 51ʳ ist von Neuem zur Hälfte leer, auf der unteren Hälfte beginnen mit der Überschrift Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον die Lectionen für die nächsten 16 Wochen nach Pfingsten für alle Tage und für Samstag und Sonntag der 17. Woche. Für den Rest des Jahres bis zur Fastenzeit beginnen ebenso auf der unteren Hälfte von fol. 126ʳ die Lectionen unter der Überschrift Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ λουκᾶν ἁγίου. τῇ β' τῆς α' ἑβδομάδος, während der Beginn der Lectionen aus Marcus ohne grösseren Abschnitt auf fol. 183ʳ hinter der κυριακὴ ιβ' sich findet: Ἀρχὴ τοῦ μάρκου. ἐκ τοῦ κατὰ μάρκον. Die Lectionen der Fastenzeit, aber nur für die Samstage und Sonntage derselben, beginnen ohne Überschrift auf der unteren Hälfte von fol. 223ʳ. fol. 263ʳ folgen die εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν, fol. 285ʳ die εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν τῆς μεγάλης παρασκευῆς. Endlich auf der unteren Hälfte von fol. 299ᵛ beginnen die Lectionen für die Heiligenfeste mit der Überschrift: Ἀρχὴ τοῦ μηνολογίου. ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου ἤτοι τοῦ νέου ἔτους καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν συμεὼν τοῦ στυλίτου. Schluss derselben auf fol. 394.

401.

Codex Ham. 270. Bombycinhs. cm. 25,4×17,4. XIII. Jh. 128 Blätter.

Die Handschrift ist durch Wurmfrass und Wasser beschädigt; durch letzteres ist vielfach die Dinte so verblasst, dass dadurch die Lesbarkeit der Schrift beeinträchtigt wird. foll. 1 und 128 sind durchlöchert, von foll. 23—25 ist der aeussere Rand, von foll. 26—30 die obere Ecke abgerissen, in beiden Fällen sind Theile der Schrift verloren. foll. 84ᵛ und 85ʳ sind von anderer Hand geschrieben, fol. 125ʳ von einer dritten, wohl weil die Seiten vom ersten Schreiber absichtlich frei gelassen waren, um Lücken in seiner Vorlage anzudeuten, wie auch auf fol. 3ᵛ, fol. 4ʳ und fol. 4ᵛ kleinere Lücken von späterer Hand ausgefüllt sind, und bei einer anderen leeren Stelle auf fol. 3ᵛ von jüngerer Hand bemerkt ist: οὐ λείπει.

Die Handschrift ist auf dem Rücken bezeichnet als: Galeni opera Ms. Graeca. Sie enthält Galen's Schrift περὶ τῶν Ἱπποκράτους καὶ Πλάτωνος δογμάτων, aber verstümmelt, und das Erhaltene ist beim Einbinden durcheinandergeworfen. Die richtige Reihenfolge der Blätter mit ihrem Inhalte ist folgende (vgl. die Beschreibung der Handschrift von Wellmann im Rhein. Museum f. Phil. N. F. XL p. 30ff.):

fol. 14—21	=	Liber II. p. 203,5—233,1 ed. Iwan Müller
„ 13	=	p. 233,1—236,15.
„ 1—4	=	p. 236,15—254,3.
„ 22	=	p. 254,3—258,11.
„ 11	=	p. 258,11—264,7.
„ 31—36	=	p. 264,7—289,13.
„ 12	=	p. 289,13—294,2.
„ 23—30	=	p. 294,2—331,6.

[Ein Blatt verloren mit p. 331,6—336,2].
fol. 5—10 = p. 336,2—362,16.
[Zwei Blätter verloren mit p. 362,16—371,13]
fol. 37—114 = p. 371,13—732,1.
„ 121—122 = p. 732,1—741,1.
„ 115—120 = p. 741,1—769,7.
[Zwei Blätter verloren mit p. 769,7—780,3]
fol. 123—128 = p. 780,4—806,14.

Da die erste Seite eines jeden Quaternio beziffert war, und fol. 14 die Ziffer ε' trägt, so fehlen am Anfange 4 Quaternionen. Ein undeutlicher Rest einer Ziffer findet sich auf fol. 11, die Ziffer η' auf fol. 23, somit bilden die Blätter 13. 1. 2. 3. 4. 22 nur einen Ternio, dessen erstes Blatt jedoch keine Ziffer zeigt.

Als Bibliothekssignaturen früherer Besitzer findet sich ein Papierschild, welches zwischen zwei gedruckten Palmzweigen handschriftlich die Nummer 132 trägt, unten auf dem Rücken, ein einfaches kleines Papierschild mit der geschriebenen Nummer 30 auf dem vorderen Einbanddeckel. Ersteres ist die Signatur des Klosters S. Michele bei Venedig, in deren Besitz die Handschrift früher war. Vgl. Mittarelli col. 424 s. v. Galenus.

402.

Codex Ham. 339. Pap. cm. 14,8×10,4. XIV. Jh. 157 Blätter, von denen die foll. 1—4, 55 und 153—157 von jüngerer Hand ergänzt sind. Da aber nach Resten einer alten Quaternionen-Bezifferung fol. 29 das erste Blatt des 5. Quaternio war, so fehlen von der alten Handschrift vorne nicht 4 Blätter, sondern ein ganzer Quaternio. Ein hinter fol. 94 fehlendes Blatt ist nicht ergänzt. Auch von der Ergänzung vorne fehlt ein Stück, da dieselbe verstümmelt mitten in einem Worte beginnt.

Auf dem Rücken ist die Handschrift bezeichnet als *Hymni ecclesiae graecae m. s.* Sie enthält die Octaëchos. Sie beginnt kurz nach Anfang des Buches in dem στιχηρόν: τὸν σαρκὶ ἑκουσίως mit den Worten: λέγον]τες· στήριξον ὀρθοδοξίαν τὴν ἐκκλησίαν σου χριστέ. Die weiteren ἦχοι beginnen: der ἦχος β' auf fol. 17ᵛ, ἦχος γ' auf fol. 37ʳ, ἦχος δ' auf fol. 55ʳ, ἦχος πλαγ. α' auf fol. 74ᵛ. Der Anfang des ἦχος πλ. β' war auf dem fehlenden Blatte hinter fol. 94. ἦχος βαρύς beginnt auf fol. 113ʳ, πλάγιος δ' auf fol. 131ʳ.

Die Handschrift gehörte früher der Bibliothek des Klosters San Michele auf Murano, deren Nummer 214 sie auf dem Rücken trägt. Vgl. Mittarelli col. 510 s. v. Hymni. Auf dem vorderen Einbanddeckel ist die Nummer 14 aufgeklebt.

403.

Codex Ham. 354. Perg. cm. 26×17,7. XII. Jh. 274 Blätter zu je 23—24 Zeilen. Das Ende der Handschrift ist durch Wasser beschädigt, welches von fol. 250 ab den inneren Rand der Blätter angegriffen hat, so dass von den letzten Blättern nur etwa die Hälfte übrig geblieben ist. Hinter fol. 8 fehlt ein Quaternio.

Die Handschrift enthält von den Werken des Chrysostomus die 6 Bücher de sacerdotio und die Reden in Judaeos.

fol. 1ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας ἐπὶ τὸ φεύγειν τὴν ἱερωσύνην. ἀπολογητικός. (Migne Patrol. Gr. Tom. 48 col. 623 ff.) Schluss des sechsten Buches de sacerdotio auf fol. 118ᵛ. In der Lücke hinter fol. 8 ist ausgefallen Lib. I col. 627 fin. ὅ[μως ὅπερ ἔφην, οὐδὲν τούτων ἐγκαλῶ νῦν bis Lib. II col. 632 fin. ὅρα γοῦν καὶ τὸ ἔπαθλον ὅσον· ἐπὶ πᾶσι.]

fol. 119ʳ: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου κατὰ ἰουδαίων. (ibid. col. 843 ff.) Die Handschrift enthält die erste und die 4.—8. Rede, zählt dieselben aber von 1 bis 6; die 2. und 3. Rede fehlen. Schluss fol. 274ʳ mit der Unterschrift: [τέλος σὺν θεῷ] τῶν κατὰ ἰουδαί[ων] ἐν λόγοις ϛ̄. Von einer kryptographischen Unterschrift des Schreibers sind nur folgende Reste erhalten, in denen gerade das Interessanteste fehlt: . . . . σω δούλω ἰωάννη μονα | . . . . οτολῶ μονῆς τοῦ ἁγίου | . . . . . καὶ γράψαντι | . . . . ν.

Die Handschrift war früher im Besitz des Klosters S. Michele bei Venedig. Vgl. Mittarelli col. 582. 583.

404.

Codex Ham. 355. Perg. cm. 33,6×23,5. 242 Blätter, bestehend aus den Resten einer durch den Ausfall zahlreicher Quaternionen verstümmelten Handschrift des XII. Jh. und den im XIII. Jh. ebenfalls auf Pergament gemachten Ergänzungen derselben.

Die älteren Theile sind zweispaltig geschrieben, mit 27—28 Zeilen auf der Seite, im Text mit hellbrauner Dinte, mit carmoisinrother in den Überschriften, während die Ergänzung in schwärzlicher Dinte mit blassrothen Überschriften zwar ebenfalls in 2 Columnen geschrieben ist, aber mit 33—35 Zeilen auf der Seite, so dass die Anzahl der ergänzten Blätter bedeutend geringer ist als die der verlorenen, und nicht immer gerade mit dem Schlusse eines Blattes der Anschluss an das Erhaltene hergestellt wird, vielmehr manchmal am Ende der Ergänzung ein leerer Raum bleibt, manchmal die letzten Zeilen enger zusammengedrängt sind. Auch unterscheidet sich der Text dadurch, dass der ältere Bestandtheil jede einzelne Abtheilung desselben als λόγος, die Ergänzung dieselbe als ὁμιλία bezeichnet. An vielen Blättern ist der äussere Rand weggeschnitten, bisweilen so unvorsichtig, dass Buchstaben des Textes verloren gegangen sind.

Die Handschrift enthält die 34 Homilien des Chrysostomus über den Hebräerbrief. Der alten Handschrift gehören folgende Stücke an:

Quaternio	1	=	fol.	1—8
„	5	=	„	24—31
„	8—11	=	„	43—74
„	13	=	„	81—88
„	15—17	=	„	94—117
„	19—23	=	„	123—162
„	25—26	=	„	169—184
„	28—29	=	„	191—206
„	31—33	=	„	213—236
„	34 fol. 1—3	=	„	237—239

Die dazwischen liegenden Blätter sind die Ergänzungen der fehlenden Quaternionen; ergänzt sind auch fol. 240—242 am Schlusse, aber falsch eingebunden. fol. 242 gehört vor fol. 240. Das Werk des Chrysostomus beginnt auf fol. 1r mit der Überschrift: Τοῦ μακαρίου ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς ἑβραίους ἐπιστολήν· ἐκτεθεῖσα ἀπὸ σημείων μετὰ τὴν κοίμησιν αὐτοῦ παρὰ κωνσταν πρεσβυτέρου ἀντιοχ. ὑπόθεσις καὶ ἀπολογία τῆς ἐπιστολῆς κεφαλαιώδης. Schluss auf fol. 242r col. 1. Der Rest von fol. 242 und die Blätter 240. 241 sind im XIV. Jahrhundert mit folgendem Stück beschrieben: Μαρτύριον τῶν ἁγίων κηρύκου καὶ τῆς τούτου μητρὸς ἰουλίττης συγγραφὲν παρὰ θεοδώρου ἐπισκόπου ἰκονίου πρὸς ζώσιμον ἐπίσκοπον τίου. Beg.: Γευσαμένης τῆς σῆς τιμιότητος διὰ προσκυνουμένων συλλαβῶν κ.τ.λ. Vgl. Act. Sanct. Junii III p. 25. Schluss auf fol. 241v kurz vor Ende der Schrift mit den Worten: μέχρι δὲ τῶν χρόνων κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως.

405.

Codex Ham. 453. Pap. cm. 30,4×21. XVI. Jh. 107 Blätter zu 26 Zeilen. Vorgeheftet sind 3 jüngere Papierblätter, von denen das zweite die Worte: Ex dono Abbatis Balsarini die XV Maij 1718, das dritte auf der Vorderseite ein Inhaltsverzeichniss in griechischer Sprache, auf der Rückseite ein gleiches in lateinischer Sprache trägt. Der Anfang der Handschrift ist verstümmelt; da das erste Blatt als letztes des 3. Quaternio bezeichnet ist, so fehlen 23 Blätter. fol. 3 ist von anderer Hand geschrieben und an Stelle eines ausgeschnittenen Blattes eingeklebt, von dem am inneren Rande die rothen Initialen noch sichtbar sind. Auf fol. 89 beginnt eine neue Quaternionen-Bezifferung mit α', es begann dort also eine neue Handschrift, oder, da Autor und Schreiber die gleichen sind, ein neuer Band einer Sammlung.

Die Handschrift enthält folgende Werke des Nicephorus Gregoras.

fol. 1r: .... γένος. καὶ ὥσπερ εἴ τις βασιλεὺς τὸν περιαυχένιον κόσμον συμβὰν οὑτωσί πως κατὰ γῆς πεπτωκότα κ.τ.λ. Nach Angabe des Verzeichnisses auf fol. 3 der Schluss eines λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ.

fol. 8r: τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου κυρίου νικηφόρου τοῦ γρηγορᾶ. βίος καὶ ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου καὶ μεγίστου ἐν βασιλεῦσι καὶ ἰσαποστόλου κωνσταντίνου. Beg.: Τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς ἐνταῦθα σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας ἡμῶν ἐν τῷ παρόντι.

fol. 63r: βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεράρχου ποντοηρακλείας. συγγραφεὶς παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ νικηφόρου τοῦ γρηγορᾶ τοῦ καὶ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ. Beg.: Πολλάκις κατ' ἐμαυτὸν γενομένῳ τὰς φιλοτίμους ψυχὰς μακαρίζειν ἐπῄει μοι. (Vgl. Niceph. Greg. Histor. Lib. IX cp. 7.) Schluss auf fol. 88r. fol. 88v ist leer.

fol. 89r: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἁγίαν μάρτυρα βασίλισσαν. Beg.: Νικομήδεια πόλις ἐστὶ περιφανὴς τὰ ἀρχαῖα καὶ πολυάνθρωπος.

fol. 95v: τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀκαίρως καὶ ἀπερισκέπτως θεολογεῖν κατ' ἐξουσίαν τοὺς βουλομένους. καὶ κατὰ λατίνων. Beg.: Ἐμοὶ μὲν οὕτως ἔχειν πρὸς τὴν παροῦσαν ἅμιλλαν ἔπεισι. Schluss auf fol. 107v med. Darunter von jüngerer Hand: ἰστέον ὅτι τὸ ἐφεξῆς βιβλίον ἔστι μέρος βραχὺ τῶν τοῦ θωμᾶ τοῦ λατίνου μετενεχθέντων εἰς τὴν ἑλλάδα γλῶτταν νεωστὶ παρὰ τοῦ Κυδωνίου.

406.

Codex Ham. 455. Pap. cm. 32,3×21,6. XVI. Jh. 358 Blätter, 30 Zeilen auf der Seite. Die Vorderseite des zweiten Blattes trägt mit bunten Arabesken umrahmt das Wappen eines Pabstes aus dem Hause Medici (6 rothe Kugeln in goldenem Felde. Leo X? Clemens VIII? Pius IV?); für einen derselben ist also offenbar die Handschrift geschrieben.

Die Handschrift enthält die Dionysiaca des Nonnus.

fol. 1r: ἐπιγραφαὶ τῶν εἰς μη', κδ' διονυσιακῶν βιβλίων. Beg.: Πρῶτον ἔχει χρονίωνα φαεσφόρον ἅρπαγα νύμφης. fol. 2r: Διονυσιακῶν βιβλίον πρῶτον. Ebenso sind die Überschriften der folgenden Bücher, von Buch 12 ab mit Auslassung des Wortes βιβλίον, gefasst ohne Nennung des Autors. fol. 175v Unterschrift: Διονυσιακῶν βιβλία κδ'. fol. 176r: Αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν καθεξῆς κδ' βιβλίων. Beg.: Εἰκοστὸν κατὰ πέμπτον ἔχει Περσῆος ἀγῶνα. Schluss fol. 358v. Im ersten Buche ist zwischen v. 462 und 463 eine Zeile leer gelassen; neben Lib. IV, 4 findet sich die Bemerkung: λείπει; kleine Lücken finden sich in der Mitte der Verse XLIII, 402 und 403; XLVIII, 109 vor dem Worte Πειθώ.

407.

Codex Ham. 468. Pap. cm. 29,4×21. XV. Jh. 369 Blätter.

Die Handschrift, aus zwei Theilen bestehend, welche beide in zwei Columnen, der erste zu 31, der zweite zu 29 Zeilen geschrieben sind, enthält 2 Menaeen, des Monats November und des Monats Mai. Das Menaeon des November füllt die foll. 1—237; von diesen sind foll. 1. 2. 7. 8 von jüngerer Hand ergänzt; eine andere Hand füllte auf fol. 72r einen leeren Raum mit dem dort fehlenden Synaxarium der heil. Paraskeue aus. Andere Nachträge und Ergänzungen von verschiedenen Händen finden sich hin und wieder am Rande. foll. 238—369 werden vom Menaeon des Mai eingenommen, welches von anderer Hand flüchtiger und unregelmässiger geschrieben ist. Derselbe Schreiber, welcher die Blätter des ersten Theils ergänzte, ergänzte hier die fehlenden foll. 255—266. Von fol. 350 ab sind die letzten Blätter erheblich beschädigt, der Schluss fehlt ganz; die Handschrift schliesst in der Akoluthie des 29. Mai mit den Worten: διὰ παντὸς θεοτόκε τὸν ἐκ σοῦ ἱκέτευε. Von später Hand findet sich auf fol. 1 die Notiz: βηβλήον τῆς ὁδιγητριας του βενεράτου τετράδια λ' ὕγου τριῶντα, und dem entsprechend auf fol. 238, dem ersten Blatte des zweiten Theiles: βηβλήον τῆς ὁδιγητρίας του βενεράτου τετράδια ιη' ὕγου δεκοχτό. Auf dem Schlussblatte des ersten Theils, fol. 237, ist folgende Verkaufsnotiz geschrieben: εἰς ͵αφλβ' (1532) μὴν σεπτεύριος ιβ' ἐγόρασα ἐτούτον τὸν μήναν τὸν νοέμβριον ἀπὸ τὸν γεωρ[γ]ίου χρο[ῦ] τὸν υἱὸν τοῦ ποτε παπᾶ τοῦ χυροῦ τοῦ μανουὴλ. ἀπουτὸ χωρίω νάσους. διὰ [πρ]υ-δ' τὸ ποῖον ἔνε μαρτυρικὸν παπὰς κύριος μιχαὴλ

βλαδύμιρος καὶ ὁ νοδάρος ὁ λούμπινας. Darunter von anderer Hand: ἐγὼ γεώ[γ]ρ ἱερεὺς ὁ πετρ[πλ]ὸ γρ[φ]ά.

408.

Codex Ham. 512. Pap. cm. 30,5×21,2. XIV. Jh. 255 Blätter, von denen die beiden letzten jüngere Ergänzung aus dem XVI. Jh.

Auf dem Rücken bezeichnet als: *Philosophia*, auf einem vorgesetzten Blatte als: *Cursus Philosophicus juxta Aristotelem, initio mutilus, seculo circiter XIIII exscriptus.* Es ist die Φιλοσοφία des Georgius Pachymeres (Lateinisch herausg. von Bech. Basel 1560, der erste Theil Griechisch u. d. T. ἐπιτομὴ τῆς Ἀριστοτέλους λογικῆς öfter. Vgl. Ruelle im Annuaire de l'assoc. pour l'encouragement des études grecques vol. VII p. 158 ff.), am Anfange verstümmelt. Am Rande sind die τίτλοι und die κεφάλαια vermerkt, letztere mit Beifügung einer Überschrift, welche, wenn Platz da ist, neben der Ziffer, sonst am gegenüberliegenden oder oberen Rande geschrieben ist.

fol. 1r: ... παντὶ ἀνθρώπῳ, λαμβάνω τὸ συμπέρασμα. καὶ ἀντιστρέφω τὴν ἐλάττω πρότασιν καὶ λέγω τὸ γελαστικὸν παντὶ ὀρθοπεριπατητικῷ κ.τ.λ. fol. 43r: βιβλίον δεύτερον, ἡ φυσικὴ ἀκρόασις. (Lib. I Tit. 8 cp. 2.) fol. 63r: βιβλίον τρίτον. τὸ περὶ οὐρανοῦ. fol. 80r: βιβλίον τέταρτον. τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. fol. 90r: βιβλίον πέμπτον τῶν μετεωρικῶν. fol. 111v: βιβλίον ἕκτον, περὶ ζώων μορίων. fol. 124v: βιβλίον ἕβδομον, τὸ περὶ ψυχῆς. fol. 153r: βιβλίον ὄγδοον, περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν. fol. 170v: βιβλίον ἔννατον τὸ περὶ ζώων γενέσεως. fol. 182v: βιβλίον δέκατον, τὸ μετὰ τὰ φυσικά. fol. 205v: βιβλίον ἑνδέκατον, τὰ ἠθικά, ἤτοι τὰ νικομάχεια. fol. 234r: βιβλίον δωδέκατον, περί τε χρωμάτων, περί τε τῶν ἀτόμων γραμμῶν καὶ τῶν τοῦ φιλοσόφου μηχανικῶν. Die einzelnen Theile dieses Buches haben nochmals Einzel-Überschriften: fol. 239r: περὶ ἀτόμων γραμμῶν, fol. 245r: μηχανικά. Im 16. Capitel dieses Abschnitts schliesst die alte Handschrift mit den Worten: τὸ δὲ βάρος ὑπομόχλιον. ὁ δὲ ἐγγύτερος τοῦ βάρους τῶν φερόντων, fol. 254r setzt die Ergänzung ein: τὸ βάρος τὸ κινούμενον. Schluss fol. 255r: μένει δὲ τὸ κέντρον μόνον. ἅπαντα ἀνάγκη εἰς τοῦτο δὴ ἀθροίζεσθε. τέλος.

Der Ledereinband dieser Handschrift trägt einen Stempel mit der Umschrift: ***Abas S. Michaelis de Murano Vic. Glis provinciae Ven.*** Diesem Kloster gehörte die Handschrift früher an. Vgl. Mittarelli cat. codd. bibl. S. Michaelis Venet. col. 896 s. v. Philosophia. Derselbe giebt als Nummer des Codex in der Klosterbibliothek die Zahl 892 an. Diese Zahl findet sich auf einem kleinen auf dem Rücken der Handschrift aufgeklebten Papierschild zwischen zwei kranzartig zusammengeschlungene Palmzweige eingeschrieben. Diese Schilder, denen wir in der Hamilton-Sammlung häufig begegnen, waren also die Signatur der Handschriften des Michael-Klosters. Ausserdem sind die zahlreichen Handschriften dieser Herkunft leicht am Einband zu erkennen, heller Lederband, dem in den 4 Ecken Palmetten eingepresst sind. Ausser der Signatur des Klosters trägt unsere Handschrift noch zwei weitere Papierschildchen mit den Ziffern 91 und d 734 im vorderen Einbanddeckel.

409.

Codex Ham. 537. Bombycinhs. cm. 22,6×14,3. XIV. Jh. 221 Blätter zu 30 Zeilen. fol. 219 ist bis auf einen kleinen Rest ausgerissen, die ganze Handschrift durch Feuchtigkeit und Würmer beschädigt. Sie besteht aus zwei von verschiedenen Händen geschriebenen Theilen, deren erster bis fol. 118 gehender in der obern Ecke des ersten Blattes eines jeden Quaternio eine Ziffer trägt, während dem zweiten solche Bezeichnung fehlt.

fol. 1r ist von jüngerer Hand nach Vereinigung der beiden Stücke mit folgendem Titel versehen: τάδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ: προλεγόμενα τῆς φιλοσοφίας ἤτοι τῶν ε' φωνῶν, ἐξήγησις: ἔτι ἐξήγησις καὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν, τῆς φιλοσοφίας. fol. 2r rothe Überschrift des Textes: προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς φιλοσοφίας ἤτοι τῶν ε' φωνῶν. Beg.: Οἱ τῶν τῆς φιλοσοφίας λόγων ἐρῶντες καὶ τῆς ἐκ τούτων ἡδονῆς ἄκρῳ δακτύλῳ γευσάμενοι. Es sind die Prolegomena des David. Vgl. die Aristoteles-Scholien von Brandis p. 12.

fol. 44r: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προλεγομένων τῶν ε' φωνῶν. Beg.: Μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι τοῦ

παρόντος συγγράμματος. Prolegomena des David zur Isagoge des Porphyrius. Vgl. ebenda. p. 16. fol. 51r: ἀρχὴ σὺν θεῷ καὶ τῆς πορ
τὰ προφυρίου εἰσαγωγῆς, ἤτοι τῶν ε' φωνῶν. Beg.: Ἐπειδὴ χόρον ἔχειν τῶν προοιμίων ἡγούμενοι. Fortsetzung der Prolegomena des David, ebend. p. 18b, 35. Schluss auf fol. 118r: τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῶν πέντε φωνῶν. Darunter die Schemata der φωνή. fol. 118v leer.

fol. 119r von anderer Hand: ἐξήγησις σὺν θεῷ τῶν δέκα κατηγοριῶν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς δᾱδ τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου. Beg.: Τῶν ἀριστοτελικῶν ἀρχόμενοι λόγων εὐθὺς ἐκ θυρῶν φίλα τῷ ἀριστοτέλει διαπραξώμεθα. Brandis Aristoteles-Scholien p. 22 (von Elias, nach Rose, L. d. h. David S. VIII). Schluss auf fol. 136r: ἐν οἷς καὶ τὰ προλεγόμενα τῶν κατηγοριῶν. fol. 136r: ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ κειμένου. Beg.: Ἐπειδὴ σκοπὸς αἱ κατηγορίαι. τὸ δὲ ὁμώνυμον κατηγορεῖται τῶν κατηγοριῶν. Schluss auf fol. 216r mit der Unterschrift: τέλος σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τῶν κατηγοριῶν καὶ [τῶν] ε' φωνῶν. fol. 216v—220v enthalten Schemata. Auf fol. 221 von der Hand des zweiten Schreibers folgende theilweise stichische Aufschrift: ἔγραψε χείρ με ἰωνᾶ μονοτρόπου |: [ἐκ] προσταγῆς δέ, θεοδούλου τοῦ θη . . . | . . . νοῦ μοναστοῦ, μονῆς τοῦ κοσμηδίου: | τέμπλου δέ, προσωνομασμένης: | μηνὸς σεπτ ἄγοντος· ε' πρὸς τοῖς ἤχοση | ἰνδ. ι' | οὐχ ὅλην δέ με γέγραφεν ἀλλ' οὖν ἐξημισύας· |

Die Handschrift hat auf dem Rücken das Schild des Michael-Klosters in Murano, die undeutliche Nummer war nach Mittarelli col. 967 die Ziffer 180. Ein Papierschild auf dem vorderen Einbanddeckel hat die Nummer 27.

410.

Codex Ham. 552. Perg. cm. 23,5><19. IX. Jh. 192 Blätter. Auf einem vorgesetzten Blatte ist eine Abbildung der Eingangsthüre der Kirche Sant' Ambrogio in Mailand aufgeklebt. fol. 1r von bunter Arabeske umgeben findet sich folgende griechische Notiz des Donators in Majuskelschrift ohne Accente: κυριε βοειθι τον δουλον σου συμεον μοναχους πρεσβιτερου και ηγουμενου τοποθο εκτισαμιν το ψαλτεριν τουτον γρηκον και ρομεον εν ημερες του αγιουτατου πατρος υμον παιτρου ηγουμενου της μονις του αγιου αμβροσιου εις πολιν λεγομενι μεδηωλανισιον. παρακαλο παντες η αναγινοσκοντες ευχεσθε υπερ υμων του αμαρτολους αμα και τους βοηθουντον μι και του γραψαντος μαγνους μοναχους. γενιτο αμην. **Auf dem vorgehefteten Stücke eines gedruckten Catalogs findet sich dazu die Bemerkung eines Gelehrten, dass ein Abt Petrus von S. Ambrogio in Mailand im Codice diplomatico Sant' Ambrozio des Fumagalli (Milano 1805. 4°) zwischen den Jahren 856 und 897 vorkomme.**

Psalterium, so geschrieben, dass sich auf einer Seite der griechische Text, auf der anderen die lateinische Übersetzung befindet; aber auch der griechische Text ist nicht mit griechischen, sondern mit lateinischen Buchstaben geschrieben.

Auf fol. 1v beginnt der griechische Text: Makarios anir os uc eporeuthi en buli asebon, gegenüber auf fol. 2r die Übersetzung: Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum. Lateinische Randscholien von jüngerer Hand finden sich auf fol. 1v. 2r. 2v. 41—46. Auf das Ende des Psalters folgt fol. 171v: utos o fthalmos (sic) idiografos to dd exothen toy aritmu ote emonochsen (sic) pros ton logiath (sic), ohne lateinische Übersetzung. Der Rest von fol. 171v und 172r ist mit Gebeten beschrieben: oratio sci augustini eps, beginnend: Mane cum surrexero, dann eine „oratio alia," beginnend: Domine ihu christe qui mundo proprio sanguinem (sic) redemisti. Es folgen die üblichen ᾠδαί aus der Bibel mit gegenüberstehender lateinischer Übersetzung, nämlich fol. 172v: Odi moiseos en ti exodo; fol. 173v Odi moseos; fol. 177v Proseuchi annas mitros samuil; fol. 178v Odi ambacu; fol. 180v Odi isaiu tu ppofitu (sic). fol. 181v Proseuchi iona tu profitu; fol. 182v Ymnos ton trion pedon; fol. 184v Ymnos ton trion pedon; fol. 187v Proseuchm (sic) marias tis theotokoy; fol. 187v Odi Zachariu; fol. 188v Proseuchi ezeciu basileos; fol. 189v Proseuchi mannase; zum Schluss fol. 190v das doxa en ypsistis. fol. 191v folgt das Credo lateinisch mit interlinearer griechischer Übersetzung;

dahinter schliesst eine „oratio pro se ipso" des Schreibers die Handschrift ab.

411.

Codex Ham. 555. Pap. cm. 15,3×11,2. 217 Blätter. Der Hauptbestandtheil, fol. 2—213, ist eine Miscellanhandschrift von Stücken des XV. Jh., welche früh zusammengestellt sind, wie eine durchgehende, zum Theil neben einer älteren Bezifferung herlaufende, Quaternionenbezeichnung zeigt, welche jedoch bei dem jetzigen Bestande erst mit der Ziffer γ' beginnt. fol. 1 und 214—217, auf Baumwollenpapier im XIV. Jh. geschrieben und zum Theil stark abgerieben, sind später hinzugekommen.

Die Handschrift ist auf dem Rücken bezeichnet als: *Philosophia et mathem. Graec. ms.*

1. Den ersten Bestandtheil der Miscellanhandschrift bildet ein mit einer undeutlichen Ziffer (θ' ?) bezeichneter Quaternio, fol. 2—9, aus einem Handbuch der Dialektik. fol. 2 und 3 sind mit den Schemata der ὁμώνυμα u. a. ausgefüllt, fol. 4 fährt fort: τριῶν ὄντων ὕλης καὶ εἴδους καὶ τοῦ συναμφοτέρου τοὺς ὁρισμοὺς τῶν πραγμάτων ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς ὕλης ποιούμεθα κ.τ.λ. Kurz darauf: τί εστι φιλοσοφία· γνῶσις τῶν ὄντων ᾗ ὄντα εἰσίν. etc. Schluss fol. 9ᵛ: τὸ δὲ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν, ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧττον· καὶ ἐναντιότητας. τὸ γὰρ θερμαίνειν τῷ ψύχειν ἐναντίον καὶ τὸ θερμαίνεσθαι τῷ ψύχεσθαι καὶ τὸ ἥδεσθαι τῷ λυπεῖσθαι. ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧττον. θερμαίνειν γὰρ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐστι καὶ θερμαίνεσθαι ὡσαύτως καὶ ἥδεσθαι καὶ λυπεῖσθαι μᾶλλον καὶ ἧττον ἐστίν.

2. Von fol. 10 ab beginnt ein anderer Abschnitt der Miscellanhandschrift. fol. 10, gewissermassen das Titelblatt, trägt die Aufschrift: τοῦ σοφωτάτου ψελλοῦ περὶ ῥητορικῆς, darunter die 3 ersten Versreihen, offenbar aus dem folgenden abgeschrieben, obgleich am Ende von v. 2 κράτος für χάριν geschrieben ist. fol. 11: περὶ ῥητορικῆς τοῦ ψελλοῦ, gedruckt bei Walz Rhetores graeci Tom. III p. 687 ff. Schluss auf fol. 26ᵛ. Am Rande viele Scholien, zum Theil in späterer Zeit durchgestrichen. fol. 27 und 28 leer.

3. fol. 29ʳ beginnt das philosophische Handbuch des Gregorius Monachus (Vgl. Val. Rose im Hermes II p. 465) anonym mit der Überschrift συνοπτικὸν σύνταγμα φιλοσοφίας. Beg.: ὥσπερ οἱ ἀναγινώσκοντες πρῶτον μὲν τὰ στοιχεῖα μανθάνουσι κ.τ.λ. Vgl. Gregorii Aneponymi compendiosum philosophiae syntagma ed. Wegelin Augsburg 1600. Die Handschrift schliesst auf fol. 52ᵛ mit Lib. V cp. 11 p. 87 Z. 8 v. u. ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν ἔσχατον χωροῦμεν. οἷον. τὸ ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ. τὸ ζῶον, οὐδενὶ ἀψύχῳ. foll. 53—57 leer.

4. fol. 58: Fortsetzung des Handbuchs mit der Überschrift: τοῦ αὐτοῦ σύνοψις τῶν τεσσάρων μαθημάτων. ἐνταῦθ' ἀριθμῶν συντομωτέρα φράσις. Beg.: Μέλλοντί μοι περὶ τῶν τεσσάρων μαθημάτων ἐν ἐπιτόμῳ λόγῳ διαλαβεῖν. Vgl. Psellus, de quattuor mathematicis scientiis ed. Xylander. Basileae (1554). Auf fol. 74ʳ beginnt die τῆς μουσικῆς σύνοψις ἠκριβωμένη, am Ende bedeutend erweitert, da der Abschnitt der Handschrift erst auf fol. 90ᵛ schliesst, das Handbuch bei Xylander aber schon auf fol. 79ʳ med. des Codex. fol. 91ʳ: συνοπτικὸν σύνταγμα γεωμετρίας. Dasselbe schliesst fol. 112ʳ, fol. 112ᵛ ist leer. Auch an dies ist auf fol. 113ʳ—125ʳ eine Erweiterung angeknüpft, welche wie das σύνταγμα beginnt: σημεῖον ἐστὶν οὗ μέρος οὐθὲν und vorwiegend geometrische Lehrsätze enthält. fol. 126ʳ folgt der 4. Abschnitt des Handbuches: ἄθροισις εὐσύνοπτος ἀστρονομίας. Schluss auf fol. 138ᵛ mit der Unterschrift (vgl. Hermes II, 466): γρηγόριος τάδ' ἔγραψεν τοῖς φιλομαθέσι τῶν εὐσεβῶν εἰς εὐμάθειαν εὐσύνοπτον αὐτοῖς τὸ τῆς φιλοσοφίας ὄργανον ἅμα τῇ τῶν ἐπιστημῶν τετρακτύϊ προθέμενος. ὡς μήτε κλονοῖντο τοῖς περὶ ταῦτα δεινοῖς, μήτε τριβὴν αὐτοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐγγίνεσθαι, ὧν καταφρονεῖν ἐκελεύσθημεν. Vgl. Bandini Catal. codd. Laur. II p. 461. Auch dieser Theil ist von fol. 139ʳ—159ʳ durch eine Reihe von Zusatz-Capiteln erweitert, deren erstes überschrieben ist: περὶ τῆς ἐν τῷ ἐπιπέδῳ καταγραφῆς ἐν ᾧ ἡ διόπτρα κεῖται. τίνος ἕκαστον τῶν ἐν τούτῳ καταγεγραμμένων ἐστὶ δηλωτικόν, das letzte fol. 157ᵛ:

πῶς ἐστιν εὑρεῖν ἑκάστην μοῖραν τοῦ ζωδιακοῦ, πόσαις τοῦ ἰσημερινοῦ παραλλάσσει ἐπὶ βορρᾶν. ἢ ἐπὶ νότον. ὁμοίως καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τῶν πλανωμένων ἕκαστον. fol. 159ᵛ ist leer.

5. fol. 160ʳ beginnt ein neuer Abschnitt der Miscellan-Handschrift mit besonderer Quaternionen-Bezifferung neben der jüngeren durch den ganzen Codex gehenden. Überschrift: περὶ μηνῶν καὶ δρόμου σελήνης. Beg.: Μέλλοντί μοι περὶ τῶν τῆς σελήνης συνόδων ἐρεῖν κατ' ἐπιτομὴν ἐν κανονίοις ἃς πρὸς τὸν ἥλιον ποιεῖται κ.τ.λ. Auf fol. 173ᵛ Anweisung zur Berechnung der Mondcyclen, von fol. 174 ab bis zum Schlusse astronomische Tafeln zur Übersicht der Mondcyclen für 4 ἐννεακαιδεκάδες ἐτῶν, je zwei Tafeln mit 4 Rubriken nebeneinander, welche mit ἡ γέννα und ἡ ἀπόχυσις überschrieben sind. Die Berechnung ist auf die Zeit der Weltjahre 6841—6916 (a. Chr. 1333—1409) gestellt. Schluss fol. 213: τέλος τῆς τετάρτης ἐννεακαιδεκάδος τῶν σεληνιακῶν κύκλων ἐν ͵ϛϡις' ἔτει.

6. Die Blätter 1 und 214—217, welche aneinander anschliessen, enthalten ein Fragment des von Holzinger in der Zeitschr. f. d. österr. Gymnasien XLIV p. 385 ff. herausgegebenen Idylls des Maximus Planudes, welches die Verse 58—231 umfasst.

Die Handschrift gehörte früher dem Kloster S. Michele bei Venedig, deren Bibliotheks-Nummer 215 sie trägt. Vgl. Mittarelli col. 973 v. Psellus. Eine zweite Nummer 29 findet sich auf einem Stückchen Papier in dem vorderen Einbanddeckel eingeklebt.

412.

Codex Ham. 617. Perg. cm. 34×24. Grossentheils XII.—XIII. Jh. 196 Blätter in zwei Columnen geschrieben; die ersten 5 Blätter durch Wurmfrass leicht beschädigt.

Die Handschrift enthält Heiligenleben aus dem Monat December.

1. fol. 1ʳ: Μηνὶ δεκεμβρίω ιδ'. μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων θύρσου λευκίου φιλήμονος καὶ ἀπολλωνίου. Beg.: Τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ κοινωνία σαρκὸς ὅ φησι παῦλος ἐπὶ γῆς φιλανθρώπως ἐπιδημήσαντος. (Migne Patrol. Gr. Tom. 116 col. 508.)

2. fol. 23ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ἐλευθερίου. Beg.: Αἰλίου ἀδριανοῦ ῥωμαίων μὲν βασιλεύοντος, δαίμοσι δὲ καὶ εἰδώλοις ἐπιμελῶς δουλεύοντος. (Ib. Tom. 115 col. 128.)

3. fol. 30ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιζ'. Ὑπόμνημα εἰς τὸν μέγα προφήτην δανιὴλ καὶ τοὺς ἁγίους τρεῖς παῖδας ἀνανίαν ἀζαρίαν καὶ μισαήλ. Beg.: Ἄρτι ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἀσσυρίων τὴν ἱερουσαλὴμ πολέμω καταχτησάμενος. (Ib. col. 372.)

4. fol. 43ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ' (θ' in Rasur von zweiter Hand). ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος βονιφατίου τοῦ ῥωμαίου. Beg.: Καὶ τὰ τῶν ἄλλων μὲν τοῦ χριστοῦ μαρτύρων ἆθλα πολύ τι καὶ μέγα τοῖς σπουδαίοις τὸ κέρδος περιποιεῖ. (Ib. col. 241.)

5. fol. 50ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ' (von zweiter Hand in ιη' corrigirt). Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ. ζωῆς τραγκυλίνου νικοστράτου κλαυδίου κάστορος τιβουρτίου καστούλου μαρκελίνου καὶ μάρκου. Beg.: Πολλῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς κατὰ χριστοῦ καὶ τῶν ἐκείνου μανέντων θεραπευτῶν. (Ib. Tom. 116 col. 793.)

6. fol. 61ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἱερομάρτυρος ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου. Beg.: Ἄρτι τραϊανοῦ τὰ τῆς ῥωμαίων βασιλείας σκῆπτρα παραλαβόντος. (Ib. Tom. 114, col. 1269.)

7. fol. 68ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος ἰουλιανῆς τῆς ἐν νικομηδεία μαρτυρησάσης. Beg.: Καὶ ἡ καλλίστη τῶν πόλεων ἡ νικομήδους φημὶ μαξιμιανοῦ τοῦ δυσσεβῶς ἄρξαντος ἐμφιλοχωροῦντος αὐτῇ κατείδωλος ἦν. (Ib. col. 1437.)

8. fol. 74ᵛ: μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μάρτυρος ἀναστασίας. Beg.: Ἀναστασία γυναικῶν ἡ καλλίστη ῥώμης μὲν τῆς περιδόξου φυτόν. (Ib. Tom. 116 col. 573.)

9. fol. 89ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν κρήτη. Beg.: Ἄλλος μὲν ἄλλό τι τῆς θρυλουμένης διεξιέτω κρήτης. (Ib. col. 565.)

10. fol. 92ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος τοῦ χριστοῦ

εὐγενίας καὶ τῶν ταύτης γονέων. Beg.: Κομόδου μετὰ μάρκον τὸν αὐτοῦ πατέρα τὸ ῥωμαϊκὸν σκῆπτρον ἔχοντος. (Ib. col. 609.)

11. fol. 108ᵛ: Μηνὶ τῶ αὐτῶ κζ΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ καὶ θεοφάνους τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Beg.: Τῶν ὑπὲρ χριστοῦ τὴν ἄθλησιν ἑλομένων οἱ μὲν ὑπὲρ εὐσεβείας ἁπλῶς πρὸς ἕλληνας ἠγωνίσαντο. (Ib. col. 653.)

12. fol. 118ᵛ: Μηνὶ τῶ αὐτῶ κη΄. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων ἴνδη καὶ δόμνας καὶ τοῦ πλήθους τῶν δισμυρίων τῶν ἐν νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων Beg.: Ἄρτι μαξιμιανοῦ δεύτερον ἔτος ἄγοντος ἐν τῇ ῥωμαίων ἀρχῇ. (Ib. col. 1037.)

13. fol. 137ᵛ: Μηνὶ τῶ αὐτῶ κθ΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιμανδρίτου μαρκέλλου μονῆς τῶν ἀκοιμήτων. Beg.: Ἔννοιά μοι πολλάκις γέγονε τί δήποτε μυρίοι ποιηταί. (Ib. col. 705.)

14. fol. 155ᵛ (Monatsbezeichnung wohl am unteren Rande abgeschnitten): Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μελάνης τῆς ῥωμαίας. Beg.: Ἦν ἄρα καὶ τοῦτο τῆς μεγίστης τῶν πάλαι καὶ περιφανεστάτης ἐν πόλεσι ῥώμης. (Ib. col. 753.) Der Schluss auf fol. 172 ist von wenig jüngerer Hand ergänzt. Von derselben Hand sind foll. 173—196 hinzugefügt. Dieselben enthalten:

15. fol. 173ʳ: Μηνὶ τῶ αὐτῶ ιε΄. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν παύλου τοῦ ἐν τῶ λάτρω. Von einem Leser ist hinzugefügt: συγγραφεὶς παρὰ νικηφόρου μοναχοῦ τοῦ βλεμμίδου. Beg.: Μάτην οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον αἴτιον ἀξιοῦσιν εἶναι. Schluss: ἔσται γὰρ εἰ σὺ πρὸς τὸν θεὸν τοιαῦτα διαπρεσβεύων εἴης ὁ πολλὰ τοῖς ἔργοις εὐαρεστήσας. χριστῶ δὲ τῶ ἀληθεῖ θεῶ ἡμῶν δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν. καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (Analecta Bolland. XI. 19—74, 136—181.)

413.

Codex Ham. 625. Perg. cm. 14,5×10,5. XI. Jh. 330 Blätter, von verschiedenen gleichzeitigen Händen geschrieben.

fol. 1ʳ ist stark abgerieben; fol. 15 und 16 sind neuere Ergänzung auf Pergament (Apostelgesch. I, 11 βλέποντες — 22 ἀφ' ἡμῶν enthaltend) ebenso fol. 21 (mit Apostelgesch. 3, 7 παρα]χρῆμα — 21 δέξασθαι), foll. 31—40 Ergänzung auf Papier (Apostelgesch. 7, 23 αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς — 9, 36 πλήρης ἀγαθῶν.

fol. 1—5ʳ: Verzeichniss der Lectionen aus der Apostelgeschichte und den Briefen für alle Tage der Woche in der Zeit von Ostern bis Trinitatis, von da ab für alle Samstage und Sonntage, ferner für die Heiligentage. fol. 5ᵛ: Verzeichniss der Apostel und einiger anderer, in Bezug auf ihre Thätigkeit und ihr Martyrium. Beg.: α΄. Σίμων πέτρος. πόντω. γαλατία. καππαδοκία. βιθυνία. ἀσία. κηρύξας τὸ εὐαγγέλιον. ἐπινέρονος σταυροῦται ἐν ῥώμῃ.

fol. 7ʳ ohne Überschrift kurze Inhaltsübersicht der Apostelgeschichte, beginnend: Πράξεις ἀποστόλων τοβιβλίον καλεῖται ἐπὶ δῆ τας πράξεις ὁμοῦ τῶν ἀποστόλων περιέχει, dahinter nochmals kurzes Apostel-Verzeichniss. fol. 8ʳ: ἔκθεσης κεφαλαίων τῶν ἀποστόλων ἐκ τῶν πράξεων. fol. 14ʳ: λουκᾶ εὐαγγεληστοῦ συγγραφὴ τῶν πράξεων· τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Schluss auf fol. 88ᵛ: τέλος σὺν θεῶ τῶν πράξαιων τῶν ἀποστόλων. fol. 89ʳ: ὑπόθεσις τῆς ἰακώβου ἐπιστολῆς. fol. 89ᵛ: ἔκθεσης κεφαλαίων τῆς καθολικῆς ἰακώβου ἐπιστολῆς μεθῶν περιέχει μερικῶν ὑπὸ διαιρέσεων τῶν διακηναβάρεως. fol. 90ʳ: ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου. fol. 97ᵛ: τέλος. ὑπόθεσης τῆς πέτρου ἐπιστολῆς α΄. fol. 98ʳ: κεφάλαια τῆς πέτρου ἐπιστολῆς. fol. 98ᵛ: πέτρου ἐπιστολῆς α΄. fol. 107ʳ: ἐγράφη ἀπορώμης διασιλουάνοῦ στίχ. σλς΄. οὗτος ἰωάννης ἐκαλεῖτο ἐστὶ δὲ υἱὸς μαρίας τῆς τοὺς ἀποστόλους δεξιοδμαίνης ἐν ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς. ὑπάρχει δὲ καὶ ἀνεψιὸς βαρνάβα. ὑπόθεσις τῆς πέτρου β΄ ἐπιστολῆς. fol. 108ʳ: κεφάλαια τῆς πέτρου β΄ ἐπιστολῆς. fol. 108ᵛ: πέτρου ἐπιστολῆς β΄. fol. 114ᵛ: ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου ἐπιστολῆς α΄. fol. 116ʳ: κεφάλαια τῆς ἰωάννου α΄ ἐπιστολῆς. fol. 117ʳ: καθολικῆς ἐπιστολῆς ἰωάννου α΄. fol. 126ʳ: ἐγράφη ἀποεφέσου στίχ. σνη΄. ὑπόθεσις τῆς

ἰωάννου ἐπιστολῆς β΄. fol. 126v: κεφάλαια τῆς ἰωάννου δευτέρας ἐπιστολῆς. fol. 127r: στίχ. λ΄. ὑπόθεσις τῆς ἰωάννου γ΄ ἐπιστολῆς. fol. 127v: κεφάλαια τῆς ἰωάννου γ΄ ἐπιστολῆς. fol. 128v: πρὸς γάϊον στίχ. λ΄. ὑπόθεσις τῆς ἰούδα ἐπιστολῆς. fol. 129r: κεφάλαια τῆς ἰούδα ἐπιστολῆς. fol. 129v: ἰούδας ολεββαῖος· ὃν ἰακώβον εἴγουν φησιν ὁλουκᾶς καὶ οὗτος τῶν δώδεκα. ἐπιστολὴ ἰούδα τοῦ ἀποστόλου. fol. 131v: ὑπόθεσις τῆς προς ρωμαίους ἐπιστολῆς. fol. 134r: ἐν τη προς ρωμαίους ἐπιστολῆ μαρτυρίαι τεσσαρακοντα ἐννέα, welche aufgezählt werden. fol. 134v: κεφάλαια τῆς πρὸς ρωμαίους ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου. fol. 135v: ἐγράφη δὲ ἐκ διάφόρων πατρίδων αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ ἀποστόλου παύλου καθὼς ὑποτέτακται.. fol. 136v: ἡ προς ρωμαίους ἐπιστολὴ παύλου τοῦ ἀποστόλου. fol. 167r: ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου. διαφοίβης διακόνου. στίχ. ϡκ΄. ὑπόθεσις τῆς προς κορινθίους α΄ ἐπιστολῆς. fol. 168v: κεφάλαια τῆς προς κορινθίους α΄ ἐπιστολῆς. fol. 169r: ἐν τῆ προς κορινθίους α΄ ἐπιστολῆ μαρτυρίαι ιζ΄. fol. 169v: προς κορινθίους α΄. fol. 198v: τέλος. ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διαστεφανᾶ. καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ καὶ τιμοθέοο. στίχ. ωο΄. ὑπόθεσης τῆς προς κορινθίους β΄ ἐπιστολῆς. fol. 199v: κεφάλαια τῆς προς κορινθίους β΄ ἐπιστολῆς. fol. 200r: ἐν τῆ πρὸς αὐτοὺς β΄ ἐπιστολῆ μαρτυρίαι ια΄. fol. 200v: προς κορινθίους β΄. fol. 220v: ἐγράφη ἀποφιλίππου διατίτου καὶ λουκᾶ στίχ. φϛ΄. ὑπόθεσης τῆς προς γαλάτας ἐπιστολῆς. fol. 221r: κεφάλαια τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς. ἐν οἷς ὑπετάγησαν καὶ τῶν ἐν τῆ ἐπιστολῆ κεφαλαίων. ἡ ἀρχὴ τῶν ἐδαφίων μετὰ τὸ ἐν τῆ προσγαλάτας. fol. 221v: ἐν τη προς γαλάτας ἐπιστολῆ μαρτυρίαι ια΄. fol. 222r: πρὸς γαλάτας. fol. 231v: ἐγράφη ἀπορωμαίων. στίχ. σϛ΄. ὑπόθεσις τῆς προς ἐφεσίους ἐπιστολῆς. fol. 232v: κεφάλαια τῆς προς ἐφεσίους ἐπιστολῆς. fol. 233r: ἐν τη πρὸς εφεσίους ἐπιστολῆ μαρτυρίαι ξξ. fol. 233v: προς εφεσίους ἐπιστολῆ παύλου. fol. 244r: ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ στυχικοῦ. στίχ. τιβ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς φιλιππισίους ἐπιστολῆς. fol. 245r: κεφάλαια τῆς προσφιλιππισίους ἐπιστολῆς. Unter dem Verzeichniss der Capitel: ἐν τῆ πρὸς φιλιππισίους καὶ κολασαεῖς καὶ προς θεσσαλονικεῖς α΄ καὶ β΄ οὐδέποθεν. ἐμνημόνευσε ρητοῦ ὁ ἅγιος παύλος. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ πρὸς φιλιππησίους. fol. 252r: η προς φιλιππισίους ἐγράφη ἀπὸ ρώμης δι ἐπαφροδίτου στίχ. σν΄. ὑπόθεσις τῆς προς κολασαεὶς ἐπὶ στολῆς. fol. 253r: κεφάλαια τῆς πρὸς κολασαεῖς ἐπιστολῆς. fol. 253v: τοῦ ἁγίου παύλου ἐπιστολὴ πρὸς κολασαεῖς. fol. 260v: ἡ προς κολασαεῖς ἐγράφη ἀπο ρώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησήμου στίχ. σν΄. ὑπόθεσης τῆς προς θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῆς. fol. 262r: κεφάλαια τῆς προς θεσσαλονηκεῖς α΄ ἐπιστολῆς. Ibid. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πρὸς θεσσαλονίκεις α΄. fol. 268v: προς θεσσαλονικεῖς α΄ ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν: ὑπόθεσις τῆς προς θεσσαλονικεῖς β΄ ἐπιστολῆς. fol. 269v: κεφάλαια τῆς προς θεσσαλονικεῖς β΄ ἐπιστολῆς. Am oberen Rande von fol. 270r: στίχ. ιε΄. fol. 270r: τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ πρὸς θεσσαλονικεῖς. fol. 273r: ἡ προς θεσσαλονικεῖς β΄ ἐγράφη ἀπο ἀθηνῶν, στίχ. ρϛ΄. fol. 273v: ὑπόθεσις τῆς προς τιμόθεον πρότης ἐπιστολῆς. fol. 274v: κεφάλαια τῆς προς τιμόθεον α΄ ἐπιστολῆς. fol. 275r: ἐν τῆ προς τιμόθεον α΄ καὶ β΄ ἐπιστολῆ μαρτυρίαι β΄. Ibid. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ προς τιμόθεον. fol. 283v: προς τιμόθεον ἐγράφη ἀπὸ λαοδικείας ἥτις ἐστὶ μητρόπολις φρυγίας τῆς καπατιανῆς. στίχ. σλ΄. ὑπόθεσις τῆς πρὸς τιμόθεον β΄ ἐπιστολῆς. fol. 284v: κεφάλαια τῆς προς τιμόθεον β΄ ἐπιστολῆς. fol. 285r: τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ πρὸς τιμόθεον. fol. 291r: προς τιμόθεον β΄ τῆς ἐφεσίων ἐκκλησίας ἐπισκόπου χειρωτονηθέντος. ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης. ὅτε ἐκδευτέρου παρέστη παῦλος τῶ καίσαρι. ῥώμης νέρων. ὑπόθεσις τῆς προς τίτον ἐπιστολῆς. fol. 291v: κεφάλαια τῆς πρὸς τίτον ἐπιστολῆς. fol. 292r: τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολὴ προς τιτον. fol. 295v: ὑπόθεσις τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς. fol. 297v: στίχ. κθ΄. ἔκθεσις κεφαλαίων καθοληκῶν τῆς πρὸς ἑβραίων ἐπιστολῆς ἐχόντων τινῶν καὶ μερικας ὑποδιαιρέσεις τας δια τοῦ κηναβάρεως ἑνοις ὑπετάγησαν καὶ τῶν ἐν τῆ ἐπιστολῆ κεφαλαίων τοῦ αἰδαφίου αἱ ἀρχαί. fol. 299r: στίχ. οζ΄. ἐν τη προς ἑβραίους ἐπιστολῆ μαρτυρίαι λ΄. Schluss fol. 299v: εἰσὶν ὁμοῦ μαρτυρίαι πᾶσαι ρκζ΄. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου πρὸς ἑβρέους. fol. 325r: προς

εβρέους ἐγράφη ἀπο ἰταλίας δια τιμοθέου στίχοι ψγ'. ὑπόθεσις τῆς προς φιλήμωνα ἐπιστολῆς. Ibid. κεφάλαια τῆς πρὸς φιλήμωνα ἐπιστολῆς. fol. 325ᵛ: τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου ἐπιστολῆ προς φιλήμωνα. fol. 327ʳ: προς φιλήμωνα ἐγράφη ἀπορώμης. διαόνησήμου οἰκέτου. στίχ. λβ'. Folgt: ψίφος εἰς τὸ ἐφευρίσκην τὴν πάσχα. fol. 328ʳ: ἕτερος ψίφος. fol. 328ᵛ: πῶς δεὶ ψιφίζειν καὶ εὑρίσκειν τὴν ἡμέραν οἷαν θέλομεν. fol. 329ʳ: πῶς δεῖ ψιφίζειν τὴν καθημέραν σελήνην. Ibid. πῶς γίνεται τὸ βίσεξτον. fol. 329ᵛ: ψίφος τοῦ πάσχα τοῦ παρόντος ‚ςφϞη' (η' undeutlich) ἔτους (= a. Chr. 1090). Ibid. τοῦ ἁγίου μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ περὶ τῶν λ̄. Beg.: Ἰστέον ὅτι λεπτὰ χαλοῦνται ἀσσάρια.

fol. 5ʳ am unteren Rande findet sich folgende Notiz eines früheren Besitzers: τὸ παρὸν βιβλίον ἐμοῦ ἐστὶ τοῦ λιλίου τοῦ βαρθολομέου τοῦ τυφερνίου; darunter dasselbe Lateinisch wiederholt. Über Lilius Tifernas vgl. Tiraboschi VI, 815.

414.

Codex Ham. 634. Pap. cm. 27,8×19,7. XVI. Jh. 155 Blätter, davor 2 Pergamentblätter, deren erstes leer ist, während das zweite den Anfang einer philosophischen Schrift in lateinischer Sprache enthält, beginnend: Postquam expedivimus dei auxilio quod opus fuit de doctrina probabilitatis artis logicae: debemus nunc sermonem de doctrina scientiae naturalis secundum modum nostri prefixi consilii ad quem jam nostra speculatio pervenit.

Die Handschrift enthält Thucydides.

fol. 1ʳ ist freier Raum für die Überschrift und den ersten Initial gelassen; der Text beginnt ουχυδίδης ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν πελοποννησίων καὶ ἀθηναίων. In gleicher Weise beginnt Buch 2 auf fol. 44ʳ ohne Überschrift und Initial. fol. 79ʳ: θουκυδίδου ἱστοριῶν τρίτον. fol. 114ᵛ: θουκυδίδου ἱστοριῶν τέταρτον. fol. 155ᵛ: θουκυδίδου ἱστοριῶν πέμπτον. Mit den Worten: καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα πρῶτον ἀφικνεῖται. δ προσπεριέβαλε τῇ πόλει ὁ βρα .... (Lib. V, 2, 4) bricht die Handschrift auf fol. 155ᵛ ab. Vgl. H. Mayer in Jahn's Jahrbb. Bd. 143 p. 159 ff.

415.

Codex Ham. 684. Perg. cm. 33,4×24. XIII. Jh. 271 Blätter in zwei Columnen geschrieben.

Der Codex enthält Vitae sanctorum des Monats Januar.

fol. 1ʳ leer; foll. 1ᵛ und 2ʳ Inhaltsübersicht über die Handschrift: πίναξ ἀκριβὴς τῆς γραφῆς τοῦ βιβλίου. fol. 2ᵛ leer.

1. fol. 3ʳ: Μηνὶ ἰαννουαρίῳ εἰς τὴν ιη'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας. Beg.: Ἄλλοι μὲν ἄλλα τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ὑπομνήματα πρὸς ἀρετῆς ὑπόδειγμα καὶ ζῆλον διεξιέτωσαν. Von unbekanntem Verfasser. (Migne Patrol. Graec. Tom. 25 col. CLXXXV.)

2. fol. 36ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κ'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν εὐθυμίου. Beg.: Καὶ παντὸς μὲν ἄλλου πράγματος ἄσκησις ὑποδείγματος ἄνευ ἐργωδεστέραν ἔχει καὶ δυσχερῆ τὴν κατόρθωσιν. (Migne Tom. 114 col. 596.)

3. fol. 110ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κβ' [β in Rasur von zweiter Hand]. Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον τοῦ χριστοῦ τιμόθεον. Beg.: Τιμόθεον τὸν μέγαν ἤνεγκε μὲν ἡ λυκαόνων. (Ib. col. 761.)

4. fol. 117ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἀναστασίου. Beg.: Τῆς μεγάλης πόλεως ἱεροσολύμων ὑπὸ τοῦ περσῶν βασιλέως ἁλούσης. (Ib. col. 773.)

5. fol. 141ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κγ'. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος κλήμεντος ἀγκύρας. Beg.: Μετὰ διακοσιοστὸν καὶ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ πρὸς οὐρανοὺς ἀναλήψεως. (Ib. col. 816.)

6. fol. 185ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κδ'. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας εὐσεβείας τῆς μετονομασθήσης ξένης. Beg.: Ὁ καινὸς καὶ ξένος τῆς θαυμασίας ξένης βίος. (Ib. col. 981.)

7. fol. 196ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κε'. Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἐπισκόπου ναζιανζοῦ τοῦ θεολόγου. Beg.: Συγκαλεῖ μὲν ἡμᾶς ὦ ἄνδρες γρηγόριος ὁ πάνυ. Verfasser Gregorius Presbyter. (Migne Tom. 35 col. 244.)

8. fol. 224ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κϛ'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου ξενοφῶντος καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων ἰωάννου καὶ ἀρκαδίου. Beg.: Ξενοφῶν ὁ θαυμάσιος ἔφυ μὲν ἐκ ταύτης τῶν πόλεων. (Migne Tom. 114 col. 1014.)

9. fol. 241ᵛ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κζ'. Ὑπόμνημα τύπον ἱστορίας κεφαλαιώδους ἐπέχον ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ χρυσοστόμου. Beg.: Ἀλλὰ πῶς ἄν τις αἰτίας καὶ μώμων ἡμᾶς ἀπαλλάξοι.

10. fol. 251ʳ: Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἐφραὶμ τοῦ σύρου. Beg.: Ἐφραὶμ ὁ θαυμάσιος ἔφυ μὲν ἐκ τῆς σύρων γῆς. (Migne Tom. 114 col. 1253.)

11. fol. 260ʳ: μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν λ' [α' von zweiter Hand hinzugefügt]. Βίος καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων ἀββᾶ κύρου καὶ ἰωάννου. Beg.: Κύρος ὁ περιφανὴς τῶν μαρτύρων ἀστὴρ πόλεως μὲν καὶ αὐτῆς ἐτύγχανεν περιφανεστάτης. (Ib. col. 1232.) Unter dem Schlusse auf fol. 271ʳ von jüngerer Hand: μῆσθητη χύριε τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου κλήμεντος. ἀμήν. Ähnlich oben über fol. 2ʳ: ὦ χριστὲ παντάναξ σκέπε φρούρι φύλατται τὸν σὸν δοῦλον κωνσταντῖνον ἁμαρτολὸν ἀναγνόστην.

416.

Sachau 129. Bombycinhs. cm. 32×21,5. XII.—XIII. Jh. 193 Blätter, zweispaltig zu 39—40 Zeilen, nur eine jüngere Ergänzung auf Papier (fol. 8—11) in Langzeilen geschrieben. Die Blätter 176. 177. 193 bis auf geringe Reste verloren. Von jüngerer Hand sind ganze Blätter (fol. 8—11. 52. 53) und einzelne Stücke am Rande ergänzt. Nicht ergänzte Lücken: 2 Blätter zwischen fol. 40 und 41 (Ende der Liturgie des 25. Febr., Beginn der des 26. Febr.); 1 Blatt zwischen fol. 46 u. 47 (Ende des 1. März, Beginn des 2. März); 6 Blätter zwischen fol. 105 u. 106 (Ende des 1. April bis Anfang des 5. April); zwischen fol. 184 und 185 (ein Stück des 25. Mai). Eine Quaternionenbezifferung beginnt mit λδ auf fol. 6ʳ.

Die Handschrift enthält ein Menaeum der Monate Februar bis Mai.

fol. 1ʳ: ... τὴν οὐσίαν· πεπαλαιουμένην. νεοποιήσας. καὶ δοξάσας. τῇ ἀρρήτω σου δόξη φιλανε: — (ᾠδὴ ϛ' des 1. Februar). Schluss fol. 192ᵛ: τὰς τῶν δαιμόνων φάλαγγας πάσας ἐξηφάνισας κραταιῶς, καὶ νίκης τοὺς στεφάνους... (ᾠδὴ θ' des 31. Mai). Hin und wieder Vor- und Nachschriften einzelner Tage in arabischer Schrift.

Beigebunden am Schlusse 20 Blätter in arabischer und syrischer Schrift; dieselben lagen ursprünglich lose bei und gehörten einer andern Handschrift an.

Aus dem Kloster Dêr-Ela'tijje in Syrien. (S. Kurzes Verz. der Sachau'schen Sammlung p. 12 vgl. p. III).

417.

Nicolai 218. Pap. cm. 15,4×10. XVIII. Jh. 116 paginirte Seiten, davon 105—116 unbeschrieben, vorher vier ungezählte Blätter. Das vierte derselben Titelblatt mit der Aufschrift: *Cantiones Sacrae, Quibus Protestantium in Germania Ecclesiae utuntur, In Linguam Graecam Metricè et Rhythmicè ideò Translatae ut Graecae Ecclesiae Christiani in Graecia, Moscovia, Turcia, alibique degentes exinde videre queant, quae sit Nostra Religio, Confessio et Cultus Divinus. per Ioannem Henricum Behrium* (die letzten 3 Worte von anderer Hand).

Die Handschrift enthält die Übersetzung von 42 Kirchenliedern.

Ein alphabetischer Index der Lieder in der Innenseite des vorderen Einbanddeckels ist zum Theil überklebt durch ein Ex libris: Friederici Nicolai et Amicorum. Im Innern des hintern Einbanddeckels die Signatur Nic. 132, auf dem Rücken Etiquette mit der Signatur Nic. 218. Auf der Vorderseite des ersten vorgeschobenen Blattes: Von Beer; auf der Rückseite: Frider. Guiliel. Roloffius, Berolinas Berolini prid. Non. Sextil. MDCCXXXV poss. dono I. H. Behrii I. H. F.

Index nominum et rerum.

Nomina librariorum.

Nomina possessorum.

Druck von A. Hopfer, Burg bei Magdeburg.